

Ang Ebanghelyo ug ang mga Buhat sa mga Apostoles

Talaan sa mga Sulod

Ebanghelyo ni Mateo	1
Ebanghelyo ni Marcos	29
Ebanghelyo ni Lucas	46
Ebanghelyo ni Juan	75
Mga Buhat sa mga Apostoles	97

Mateo

KAPITULO 1

1 Ang basahon sa kaliwatan ni Jesu-Cristo, ang anak ni David, ang anak ni Abraham.

2 Si Abraham nanganak kang Isaac; ug si Isaac nanganak kang Jacob; ug si Jacob nanganak ni Judas ug sa iyang mga kaigsoonan;

3 Ug si Judas nanganak kang Fares ug Zara gikan kang Thamar; ug si Fares nanganak kang Esrom; ug si Esrom nanganak kang Aram;

4 Ug si Aram nanganak kang Aminadab; ug si Aminadab nanganak kang Naasson; ug si Naasson nanganak kang Salmon;

5 Ug si Salmon nanganak kang Booz gikan kang Rachab; ug si Booz nanganak kang Obed kang Ruth; ug si Obed nanganak kang Jesse;

6 Ug si Jesse nanganak kang David nga hari; ug si David nga hari nanganak kang Salomon gikan kaniya nga kanhi asawa ni Urias;

7 Ug si Solomon nanganak kang Roboam; ug si Roboam nanganak kang Abia; ug si Abia nanganak kang Asa;

8 Ug si Asa nanganak kang Josaphat; ug si Josaphat nanganak kang Joram; ug si Joram nanganak kang Ozias;

9 Ug si Ozias nanganak kang Joatham; ug si Joatham nanganak kang Acaz; ug si Acaz nanganak kang Ezequias;

10 Ug si Ezequias nanganak kang Manases; ug si Manases nanganak kang Amon; ug si Amon nanganak ni Josias;

11 Ug si Josias nanganak kang Jeconias ug sa iyang mga igsoon, sa panahon nga sila gibihag ngadto sa Babilonia:

12 Ug human sila madala ngadto sa Babilonia, si Jeconias nanganak kang Salatiel; ug si Salatiel nanganak kang Zorobabel;

13 Ug si Zorobabel nanganak kang Abiud; ug si Abiud nanganak kang Eliakim; ug si Eliakim nanganak kang Azor;

14 Ug si Azor nanganak kang Sadoc; ug si Sadoc nanganak kang Achim; ug si Achim nanganak kang Eliud;

15 Ug si Eliud nanganak kang Eleazar; ug si Eleazar nanganak kang Mathan; ug si Mathan nanganak ni Jacob;

16 Ug si Jacob nanganak kang Jose nga bana ni Maria, kang kinsa natawo si Jesus, nga gitawag ug Cristo.

17 Busa ang tanang kaliwatan sukad kang Abraham hangtud kang David, napulo ug upat ka kaliwatan; ug sukad kang David hangtud sa pagkabihag ngadto sa Babilonia napulo ug upat ka kaliwatan; ug gikan sa pagkabihag ngadto sa Babilonia hangtud kang Kristo napulog-upat ka kaliwatan.

18 Karon ang pagkatawo ni Jesu-Cristo ingon niini: Sa dihang ang iyang inahan nga si Maria kaslonon kang Jose, sa wala pa sila magkitaay, siya hingkaplagan nga nagsabak sa Espiritu Santo.

19 Unya si Jose nga iyang bana, ingon nga usa ka matarung nga tawo, ug dili buot magpakaaron-ingnon kaniya sa dayag, nakahukom sa pagbulag kaniya sa tago.

20 Apan samtang siya naghunahuna niining mga butanga, tan-awa, ang manolonda sa Ginoo mipakita kaniya pinaagi sa usa ka damgo, nga nagaingon, Jose, ikaw nga anak ni David, ayaw kahadlok sa pagkuha nganha kanimo kang Maria nga imong asawa: kay ang gisabak diha kaniya mao ang sa Espiritu Santo.

21 Ug siya manganak ug usa ka anak nga lalake, ug ikaw paganganlan ang iyang ngalan JESUS: kay siya magaluwas sa iyang katawohan gikan sa ilang mga sala.

22 Karon kining tanan nahimo, aron kini matuman ang gisulti sa Ginoo pinaagi sa propeta, nga nag-ingon,

23 Tan-awa, ang usa ka ulay magsabak, ug magaanak ug usa ka anak nga lalake, ug sila paganganlan ang iyang ngalan Emmanuel, nga kong hubaron, ang Dios uban kanato.

24 Unya si Jose sa pagbangon gikan sa pagkatulog, nagbuhat sumala sa gisugo kaniya sa manolonda sa Ginoo, ug gikuha ngadto kaniya ang iyang asawa:

25 Ug wala makaila kaniya hangtud nga siya nanganak sa iyang panganay nga anak nga lalaki: ug iyang gitawag ang iyang ngalan JESUS.

KAPITULO 2

1 Karon sa dihang si Jesus natawo sa Betlehem sa Judea sa mga adlaw ni Herodes nga hari, tan-awa, may nangabot nga mga maalamon gikan sa sidlakan ngadto sa Jerusalem,

2 Nga nagaingon, Hain na ang natawo nga Hari sa mga Judio? kay nakita namo ang iyang bitoon sa silangan, ug mianhi kami aron sa pagsimba kaniya.

3 Sa pagkadungog ni Herodes nga hari niining mga butanga, siya nasamok, ug ang tibuok Jerusalem uban kaniya.

4 Ug sa natigum niya ang tanang mga punoan sa mga sacerdote ug mga escriba sa katawohan, siya nangutana kanila kong asa matawo si Cristo.

5 Ug sila miingon ngadto kaniya, Sa Betlehem sa Judea: kay mao kini ang nahisulat pinaagi sa profeta,

6 Ug ikaw, Betlehem, sa yuta sa Juda, dili ikaw ang labing ubos sa mga principe sa Juda: kay gikan kanimo magagikan ang usa ka Gobernador, nga magamando sa akong katawohan nga Israel.

7 Unya si Herodes, sa dihang gitawag niya sa tago ang mga mago, nangutana kanila pag-ayo kon unsang taknaa mipakita ang bituon.

8 Ug iyang gipaadto sila sa Bethlehem, ug miingon: Lakaw ug pangitaa ninyo pag-ayo ang bata; ug sa diha nga kamo makakaplag kaniya, sultihi ako pag-usab, aron ako moadto ug mosimba usab kaniya.

9 Sa diha nga sila nakadungog sa hari, sila nanglakaw; ug, ania karon, ang bitoon, nga ilang nakita sa silangan, nag-una kanila, hangtud nga kini miabut ug mihunong sa ibabaw sa nahimutangan sa bata.

10 Sa pagkakita nila sa bituon, nangalipay sila sa tumang kalipay.

11 Ug sa pagsulod nila sa balay, ilang hingkit-an ang bata uban kang Maria nga iyang inahan, ug mihapa sila, ug misimba kaniya: ug sa naablihan nila ang ilang mga bahandi, ilang gihatag kaniya ang mga gasa; bulawan, ug insenso, ug mirra.

12 Ug sa gipahimangnoan sila sa Dios pinaagi sa damgo nga dili sila mobalik kang Herodes, sila namauli sa ilang kaugalingong yuta sa laing dalan.

13 Ug sa diha nga sila nakalakaw na, tan-awa, ang manolonda sa Ginoo mipakita kang Jose pinaagi sa usa ka damgo, nga nagaingon, Bangon, ug dad-a ang bata ug ang iyang inahan, ug kalagiw ngadto sa Egipto, ug didto ka hangtud nga ikasulti ko kanimo: kay Pangitaon ni Herodes ang bata aron patyon siya.

14 Sa diha nga siya mibangon, siya midala sa bata ug sa iyang inahan sa kagabhion, ug miadto sa Egipto:

15 Ug didto siya hangtud sa kamatayon ni Herodes: aron matuman ang gisulti sa Ginoo pinaagi sa manalagna, nga nagaingon, Gikan sa Egipto gitawag ko ang akong anak.

16 Unya si Herodes, sa diha nga siya nakakita nga siya gibiyabiay sa mga tawong manggialamon, nasuko pag-ayo, ug nagsugo, ug gipamatay ang tanang mga bata nga didto sa Bethlehem, ug sa tanan nga mga utlanan niini, gikan sa duha ka tuig ang panuigon ug ubos, sumala sa ang panahon nga makugihon niyang gipangutana sa maalamon nga mga tawo.

17 Unya natuman ang gisulti ni Jeremias nga propeta, nga nag-ingon,

18 Sa Rama dihay usa ka tingog nga nadungog, pagminatay, ug paghilak, ug dakung pagbangotan, si Raquel naghilak tungod sa iyang mga anak, ug dili buot lipayon, tungod kay sila wala na.

19 Apan sa dihang namatay na si Herodes, tan-awa, usa ka anghel sa Ginoo nagpakita kang Jose didto sa Ehipto pinaagi sa damgo.

20 Nga nagaingon, Bangon, ug dad-a ang bata ug ang iyang inahan, ug umadto ka sa yuta sa Israel: kay nangamatay na ang mga nanagtinguha sa kinabuhi sa bata.

21 Ug siya mibangon, ug gidala ang bata ug ang iyang inahan, ug miadto sa yuta sa Israel.

22 Apan sa diha nga siya nakadungog nga si Arquelao naghari sa Judea puli sa iyang amahan nga si Herodes, siya nahadlok sa pag-adto didto: bisan pa, nga gipasidan-an sa Dios pinaagi sa usa ka damgo, siya mitipas ngadto sa mga bahin sa Galilea.

23 Ug siya miabut ug mipuyo sa usa ka lungsod nga ginganlan Nazaret: aron kini matuman ang gisulti sa mga manalagna, Siya paganganlan nga Nazaretnon.

KAPITULO 3

1 Niadtong mga adlaw miabut si Juan nga Bautista, nga nagwali sa kamingawan sa Judea,

2 Ug nagaingon, Paghinulsol kamo: kay ang gingharian sa langit haduol na.

3 Kay mao kini siya ang gisulti ni propeta Isaías, nga nag-ingon, Ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Andama ninyo ang dalan sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga agianan.

4 Ug ang mao nga Juan may bisti nga balhibo sa camello, ug usa ka bakus nga panit sa iyang hawak; ug ang iyang kalan-on dulon ug dugos nga ihalas.

5 Unya miadto kaniya ang Jerusalem, ug ang tibuok Judea, ug ang tibuok rehiyon sa palibot sa Jordan,

6 Ug sila gibautismohan niya didto sa Jordan, nga nagsugid sa ilang mga sala.

7 Apan sa diha nga siya nakakita nga daghan sa mga Fariseo ug mga Saduceo nga miduol sa iyang bautismo, siya miingon ngadto kanila, Oh kaliwatan sa mga bitin, kinsa ang nagpasidaan kaninyo sa pagkalagiw gikan sa kaligutgut nga umalabut?

8 Busa pagpatunghag mga bunga nga angay sa paghinulsol:

9 Ug ayaw kamo paghunahuna sa pag-ingon sa inyong kaugalingon, Kami adunay Abraham nga among amahan: kay ako nagaingon kaninyo, nga ang Dios makahimo

niining mga batoha sa pagpatindog ug mga anak kang Abraham.

10 Ug karon usab ang wasay gitaod na sa gamut sa mga kahoy: busa ang matag kahoy nga dili mamunga ug maayong bunga putlon ug isalibay ngadto sa kalayo.

11 Ako sa pagkatinuod nagabautismo kaninyo sa tubig ngadto sa paghinulsol;

12 Kansang palpal anaa sa iyang kamot, ug pagahinloan niya pag-ayo ang iyang giokan, ug pagatigumon niya ang iyang trigo ngadto sa dapa; apan iyang sunogon ang tahop sa kalayo nga dili mapalong.

13 Unya si Jesus gikan sa Galilea miadto kang Juan ngadto sa Jordan, aron sa pagpabautismo kaniya.

14 Apan si Juan mipugong kaniya, nga nagaingon, Ako ang kinahanglan nga imong pagabautismohan, ug ikaw mianhi kanako?

15 Ug si Jesus mitubag ug miingon kaniya: **Pasagdi nga mahitabo kini karon: kay sa ingon niini angay kanato ang pagtuman sa tibook nga pagkamatarung.** Unya iyang giantos siya.

16 Ug si Jesus, sa diha nga siya nabautismohan, mihaw-as dayon gikan sa tubig: ug, tan-awa, ang mga langit naabli ngadto kaniya, ug iyang nakita ang Espiritu sa Dios nga mikunsad sama sa usa ka salampati, ug midan-ag diha kaniya.

17 Ug ania karon, usa ka tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Kini mao ang akong Anak nga pinalangga, nga kaniya ako may kalipay.

KAPITULO 4

1 Unya si Jesus gihatud sa Espiritu ngadto sa kamingawan aron pagatintalon sa yawa.

2 Ug sa nakapuas sa usa ka kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii, gigutom siya.

3 Ug sa diha nga ang maninintal miduol kaniya, siya miingon, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, sugoa nga kining mga bato mahimong tinapay.

4 Apan siya mitubag ug miingon, Nahisulat na, **Ang tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, kondili sa matag pulong nga magagala sa baba sa Dios.**

5 Unya ang yawa midala kaniya ngadto sa balaang siyudad, ug mibutang kaniya sa kinatumyan sa templo,

6 Ug miingon ngadto kaniya, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, ihulog ang imong kaugalingon ngadto sa ubos: kay kini nahisulat, Siya magasugo sa iyang mga manolonda mahitungod kanimo: ug diha sa ilang mga kamot sila magasapnay kanimo, aron sa bisan unsang panahon nga ikaw mabuak sa imong tiil. batok sa usa ka bato.

7 Si Jesus miingon kaniya, **Nahisulat na usab, Dili mo pagtintalon ang Ginoo nga imong Dios.**

8 Sa liwat, gindala sia sang yawa sa isa ka mataas nga bukid, kag ginpakita sa iya ang tanan nga ginharian sang kalibutan, kag ang ila himaya;

9 Ug miingon kaniya, Kining tanan igahatag ko kanimo, kong ikaw mohapa ug mosimba kanako.

10 Unya si Jesus miingon kaniya, **Pahawa ka, Satanas: kay nahisulat na, Magsimba ka sa Ginoo nga imong Dios, ug kaniya lamang ikaw mag-alagad.**

11 Unya ang yawa mibiya kaniya, ug, tan-awa, ang mga anghel miabut ug mialagad kaniya.

12 Karon sa pagkadungog ni Jesus nga si Juan gibalhog sa bilangoan, siya miadto sa Galilea;

13 Ug sa pagbiya niya sa Nazaret, siya miadto ug mipuyo sa Capernaum, nga anaa sa baybayon sa dagat, sa mga utlanan sa Zabulon ug Nephthalim:

14 Aron matuman ang gisulti ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon,

15 Ang yuta sa Zabulon, ug ang yuta sa Nephthalim, sa dalan sa dagat, unahan sa Jordan, Galilea sa mga Gentil;

16 Ang katawhan nga naglingkod sa kangitngit nakakita ug dakong kahayag; ug kanila nga nanaglingkod sa dapit ug sa landong sa kamatayon misidlak ang kahayag.

17 Sukad niadto si Jesus misugod sa pagwali, ug sa pag-ingon, **Paghinulsol kamo: kay ang gingharian sa langit haduol na.**

18 Ug si Jesus, nga naglakaw sa daplin sa dagat sa Galilea, nakakita sa duha ka magsoon, si Simon nga ginganlan si Pedro, ug si Andres nga iyang igsoon, nga nagataktak sa pukot sa dagat: kay sila mga mangingisda.

19 Ug siya miingon ngadto kanila, **Sunod kanako, ug himoon ko kamong mga mangingisda ug mga tawo.**

20 Ug dihadiha gibiyaan nila ang ilang mga pukot, ug misunod kaniya.

21 Ug sa nagpadayon siya didto, nakita niya ang laing duha ka magsoon, si Santiago nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga iyang igsoon, diha sa sakayan uban kang Zebedeo nga ilang amahan, nga nanagpuna sa ilang mga pukot; ug iyang gitawag sila.

22 Ug dihadiha gibiyaan nila ang sakayan ug ang ilang amahan, ug misunod kaniya.

23 Ug si Jesus milibot sa tibuok Galilea, nga nagtudlo sa ilang mga sinagoga, ug nagwali sa ebanghelyo sa gingharian, ug nag-ayo sa tanang matang sa sakit ug sa tanang matang sa sakit taliwala sa mga katawhan.

24 Ug ang iyang kabantug mikaylap sa tibuok Siria: ug ilang gidala ngadto kaniya ang tanang masakiton nga gitakboyan sa nagkalainlaing mga sakit ug mga kasakit, ug ang mga giyawaan, ug ang mga buang, ug ang mga paralitiko; ug iyang giayo sila.

25 Ug misunod kaniya ang dakung panon sa katawhan gikan sa Galilea, ug gikan sa Decapolis, ug gikan sa Jerusalem, ug gikan sa Judea, ug gikan sa tabok sa Jordan.

KAPITULO 5

1 Ug sa pagkakita niya sa mga panon sa katawhan, mitungas siya sa bukid: ug sa nakalingkod na siya, miduol kaniya ang iyang mga tinun-an.

2 Ug siya mibuka sa iyang baba, ug mitudlo kanila, nga nagaingon,

3 **Bulahan ang mga kabus sa espiritu: kay ila ang gingharian sa langit.**

4 **Bulahan sila nga nagbangutan: kay sila pagalipayon.**

5 **Bulahan ang mga maaghop: kay sila makapanunod sa yuta.**

6 **Bulahan ang mga gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung: kay sila pagabusgon.**

7 **Bulahan ang mga maloloy-on: kay sila makadawat ug kalooy.**

8 **Bulahan ang mga putli ug kasingkasing: kay sila makakita sa Dios.**

9 **Bulahan ang mga makigdaiton: kay sila pagatawgon nga mga anak sa Dios.**

10 **Bulahan sila nga ginalutos tungod sa pagkamatarung: kay ila ang gingharian sa langit.**

11 **Bulahan kamo, sa diha nga ang mga tawo magabiaybiay kaninyo, ug magalutos kaninyo, ug magasulti sa tanang matang sa kadautan batok kaninyo sa bakak, tungod kanako.**

12 **Pagmaya ug paglipay pag-ayo: kay dako ang inyong ganti didto sa langit: kay sa ingon niana gilutos nila ang mga propeta nga nanghiuna kaninyo.**

13 **Kamo mao ang asin sa yuta: apan kon ang asin mawad-an sa iyang lami, unsa pa may iasin? kini wala nay kapuslanan, kondili isalibay sa gawas, ug pagatamakan sa mga tawo.**

14 **Kamo mao ang kahayag sa kalibutan. Ang siyudad nga nahimutang sa bungtod dili matago.**

15 **Ni ang mga tawo magdagkot ug lamparahan, ug ibutang kini sa ilalum sa taksanan, kondili sa ibabaw sa tangkawan; ug kini naghatag ug kahayag sa tanan nga anaa sa balay.**

16 **Pasigaa ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo, aron makita nila ang inyong maayong mga buhat, ug himayaon nila ang inyong Amahan nga atua sa langit.**

17 **Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi ako sa pagbungkag sa balaod, o sa mga propeta: wala ako moanhi sa pagbungkag, kondili sa pagtuman.**

18 **Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga hangtud nga ang langit ug ang yuta mahanaw, ang usa ka kudlit o usa ka kudlit walay pagasayloan sa Kasugaoan, hangtud nga ang tanan matuman.**

19 **Busa bisan kinsa nga magalapap sa usa niining mga sugo nga labing diyutay, ug magatudlo sa mga tawo sa ingon, siya pagatawgon nga labing ubos sa gingharian sa langit: apan bisan kinsa nga magabuhay ug magatudlo niini, siya pagatawgon nga daku sa gingharian sa langit.**

20 **Kay sultihan ko kamo, nga gawas kon ang inyong pagkamatarong molabaw pa sa pagkamatarong sa mga escriba ug mga Fariseo, dili gayud kamo makasulod sa gingharian sa langit.**

21 **Hingdunggan ninyo nga ginaingon sa mga karaan: Dili ka magpatay; ug bisan kinsa nga magpatay anaa sa peligro sa hukom.**

22 **Apan ako moingon nganha kaninyo, nga bisan kinsa nga masuko sa iyang igsoon sa walay hinungdan, anaa sa katalagman sa paghukom: ug bisan kinsa nga moingon sa iyang igsoon, Raca, anaa sa peligro sa konseho: apan bisan kinsa nga moingon, Buang ka. , mabutang sa katalagman sa kalayo sa impiyerno.**

23 **Busa kong ikaw magadala sa imong halad ngadto sa halaran, ug didto mahinumdam ka nga ang imong igsoon may bisan unsa batok kanimo;**

24 **Biyai didto ang imong halad sa atubangan sa halaran, ug lumakaw ka sa imong dalan; pakig-uli una sa imong igsoon, ug unya umari ka ug ihalad ang imong gasa.**

25 **Pakig-uyon dayon sa imong kaaway, samtang anaa ka sa dalan uban kaniya; tingali unya nga ang kaaway magatugyan kanimo ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom magatugyan kanimo ngadto sa polis, ug ikaw ibalhog sa bilangoan.**

26 **Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kanimo, Ikaw dili gayud makagula gikan didto, hangtud nga imong mabayran ang kinatapusang diyut.**

27 Kamo nakadungog nga kini giingon kanila sa karaan, Dili ka manapaw:

28 Apan sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga nagatan-aw sa usa ka babaye sa pagkaibog kaniya, nakapanapaw na kaniya diha sa iyang kasingkasing.

29 Ug kon ang imong tuo nga mata makapapangdol kanimo, luska ug isalibay kini gikan kanimo: kay maayo pa kanimo nga usa sa imong mga bahin mawagtang, ug dili nga ang tibuok mong lawas itambog ngadto sa impiyerno.

30 Ug kon ang imong tuong kamot makapapangdol kanimo, putla kini ug ipahilayo kanimo: kay maayo pa kanimo nga usa sa imong mga bahin mawagtang, ug dili nga ang tibuok mong lawas itambog ngadto sa impiyerno.

31 Kini giingon, Bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, pahataga siya ug sulat sa panagbulag.

32 Apan sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, gawas sa hinungdan sa pakighilawas, makapanapaw siya;

33 Usab, kamo nakadungog nga kini giingon sa mga karaan nga panahon, Dili ka manumpa sa bakak sa imong kaugalingon, kondili tumana ngadto sa Ginoo ang imong mga panumpa:

34 Apan ako nagaingon kaninyo, Ayaw gayud pagpanumpa; ni pinaagi sa langit; kay kini mao ang trono sa Dios:

35 Ni pinaagi sa yuta; kay kini mao ang tumbanan sa iyang mga tiil: bisan sa Jerusalem; kay kini mao ang ciudad sa dakung Hari.

36 Dili ka usab manumpa pinaagi sa imong ulo, tungod kay dili ka makahimo sa pagpaputi o pagpaitom sa usa ka buhok.

37 Apan himoa nga ang inyong pagpakigsulti mahimong, Oo, oo; Dili, dili: kay bisan unsa nga labaw pa niini nagagikan sa kadautan.

38 Kamo nakadungog nga kini giingon, Mata sa mata, ug ngipon sa ngipon:

39 Apan ako nagaingon kaninyo, nga dili kamo magbatok sa dautan: apan bisan kinsa nga mosagpa kanimo sa imong too nga aping, itaon usab kaniya ang pikas.

40 Ug kon adunay tawo nga buot mokiha kanimo sa balaod, ug kuhaon ang imong kupo, ihatag usab kaniya ang imong kupo.

41 Ug bisan kinsa nga mopugos kanimo sa paglakaw ug usa ka milya, ubani siya ug duha.

42 Hatagi siya nga nagapangayo kanimo, ug gikan kaniya nga buot mohulam kanimo ayaw pagtalikod.

43 Kamo nakadungog nga kini giingon, Higugmaon mo ang imong isigkatawo, ug dumti ang imong kaaway.

44 Apan ako nagaingon kaninyo, Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, panalangini sila nga nagatunglo kaninyo, buhata ang maayo sa mga nagadumot kaninyo, ug pag-ampo alang kanila nga nagatamay kaninyo, ug nagalutos kaninyo;

45 Aron mahimo kamo nga mga anak sa inyong Amahan nga atua sa langit: kay siya nagapasubang sa iyang adlaw ibabaw sa mga dautan ug ibabaw sa mga maayo, ug nagapaulan sa mga matarung ug sa mga dili matarung.

46 Kay kon kamo mahigugma kanila nga nahigugma kaninyo, unsa ang balus nga inyong madawat? dili ba mao man usab ang mga maniningil sa buhis?

47 Ug kon kamo mangomusta sa inyong mga igsoon lamang, unsa ang inyong gibuhay nga labaw pa kay sa uban? dili ba mao man usab ang mga maniningil sa buhis?

48 Busa magmahingpit kamo, ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga atua sa langit.

KAPITULO 6

1 Pagmatngon nga dili kamo magbuhay sa inyong mga limos sa atubangan sa mga tawo, aron makita nila: kay kon dili, kamo walay balus gikan sa inyong Amahan nga atua sa langit.

2 Busa sa diha nga ikaw magahatag ug limos, ayaw pagpatingog ug budyong sa imong atubangan, sama sa mga salingkapaw sa mga sinagoga ug sa mga dalan, aron sila pagahimayaon sa mga tawo. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga nakabaton na sila sa ilang balus.

3 Apan sa diha nga ikaw magahatag ug limos, ayaw pahibaloa ang imong wala nga kamot sa ginabuhay sa imong too nga kamot:

4 Aron ang imong limos mahimo sa tago: ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago magabalus kanimo sa dayag.

5 Ug sa diha nga ikaw mag-ampo, dili ka manig-ingon sa mga salingkapaw: kay sila mahigugma sa pag-ampo nga nagatindog sa mga sinagoga ug sa mga eskina sa mga dalan, aron sila makita sa mga tawo. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga nakabaton na sila sa ilang balus.

6 Apan ikaw, sa diha nga ikaw mag-ampo, sulod sa imong lawak, ug sa diha nga imong tak-up ang imong pultahan, pag-ampo sa imong Amahan nga anaa sa tago; ug ang imong Amahan nga nagatan-aw sa tago magabalus kanimo sa dayag.

7 Apan sa diha nga kamo mag-ampo, ayaw paggamit ug kawang nga mga pagsublisubli, sama sa gibuhay sa mga pagano: kay sila naghunahuna nga sila dunggon tungod sa ilang daghang mga pulong.

8 Busa ayaw kamo pagpanig-ingon kanila: kay ang inyong Amahan nahibalo sa mga butang nga inyong gikinahanglan, sa wala pa kamo mangayo kaniya.

9 Busa pag-ampo kamo sa ingon niini nga paagi: Amahan namo nga anaa sa langit, pagabalaanon unta ang imong ngalan.

10 Paanhia ang imong gingharian. Matuman ang imong pagbuot dinhi sa yuta, maingon sa langit.

11 Hatagi kami karong adlaw sa among kalan-on sa matag adlaw.

12 Ug pasayloa kami sa among mga utang, ingon nga nagapasaylo kami sa mga nakautang kanamo.

13 Ug ayaw kami itugyan sa panulay, kondili luwasa kami gikan sa dautan: Kay imo ang gingharian, ug ang gahum, ug ang himaya, hangtud sa kahangturan. Amen.

14 Kay kon kamo mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, ang inyong langitnong Amahan mopasaylo usab kaninyo:

15 Apan kon kamo dili mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga paglapas, ang inyong Amahan dili usab mopasaylo sa inyong mga paglapas.

16 Labut pa, sa diha nga kamo magpuasa, dili kamo ingon sa mga salingkapaw, sa usa ka masulob-on nga panagway: kay ilang gidaot ang ilang mga nawong, aron sila makita sa

KAPITULO 7

mga tawo nga nagpuasa. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga nakabaton na sila sa ilang balus.

17 Apan ikaw, sa imong pagpuasa, dihogi ang imong ulo, ug panghilam-os ang imong nawong;

18 Aron dili ka makita sa mga tawo nga nagpuasa, kondili sa imong Amahan nga anaa sa tago: ug ang imong Amahan, nga nagatan-aw sa tago, magabalus kanimo sa dayag.

19 Ayaw kamo pagtigom ug mga bahandi alang sa inyong kaugalingon dinhi sa yuta, diin ang tangkob ug taya makadunot, ug diin ang mga kawatan magalungkab ug mangawat:

20 Apan pagtigom kamo ug mga bahandi alang sa inyong kaugalingon didto sa langit, diin walay tangkob ug taya nga makakutkot, ug diin ang mga kawatan dili makalungkab o mangawat.

21 Kay kon hain gani ang imong bahandi, atua usab ang imong kasingkasing.

22 Ang kahayag sa lawas mao ang mata: busa kon ang imong mata maayo, ang tibuok mong lawas mapuno sa kahayag.

23 Apan kon ang imong mata daotan, ang tibuok mong lawas mapuno sa kangitngit. Busa, kon ang kahayag nga anaa kanimo kangitngit, pagkadako sa kangitngit!

24 Walay tawo nga makaalagad ug duha ka agalon: kay dumtan niya ang usa, ug higugmaon niya ang usa; kay kon dili, huptan niya ang usa ug tamayon niya ang usa. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa bahandi.

25 Busa sultihan ko kamo, ayawg kabalaka sa inyong kinabuhi, kon unsa ang inyong kan-on, o unsa ang inyong imnon; bisan pa alang sa inyong lawas, unsa ang inyong igasul-ob. Dili ba ang kinabuhi labaw pa kay sa kalan-on, ug ang lawas kay sa bisti?

26 Tan-awa ang mga langgam sa kahanginan: kay sila wala magpugas, ni mag-ani, ni maghipos sa mga dapa; apan gipakaon sila sa inyong langitnong Amahan. Dili ba kamo labi pang maayo kay kanila?

27 Kinsa ba kaninyo ang makadugang ug usa ka maniko sa iyang gitas-on pinaagi sa pagkabalaka?

28 Ug nganong mabalaka man kamo bahin sa bisti? Palandunga ang mga lirio sa kapatagan, giunsa nila sa pagtubo; wala sila maghago, ni magkalinyas:

29 Ug bisan pa niana nagingon ako kaninyo, nga bisan si Salomon sa tanan niyang himaya wala makabisti sama sa usa niini.

30 Busa, kon ang Dios nagbisti sa ingon nga balili sa kapatagan, nga karon anaa, ug ugma igasalibay ngadto sa hudno, dili ba siya labaw pa nga mobisti kaninyo, Oh kamo nga diyutay og pagtoo?

31 Busa ayawg kabalaka, sa pag-ingon, Unsa ang among kan-on? o, Unsa may among imnon? o, Unsa man ang among ibisti?

32 (Kay sa tanan niining mga butanga ang mga Gentil nagapangita:) kay ang inyong langitnong Amahan nahibalo nga kamo nagkinahanglan niining tanang mga butanga.

33 Apan pangitaa una ninyo ang gingharian sa Dios, ug ang iyang pagkamatarung; ug kining tanan nga mga butang igadugang nganha kaninyo.

34 Busa ayaw kabalaka alang sa ugma: kay ang ugma mabalaka alang sa iyang kaugalingon nga mga butang. Igo na alang sa adlaw ang pagkadautan niini.

1 Dili kamo maghukom, aron kamo dili pagahukman.

2 Kay sa unsa nga hukom nga inyong igahukom, kamo pagahukman: ug sa unsa nga sukdanan nga inyong itakus, kini pagatakson usab kaninyo.

3 Ug nganong ginatan-aw mo ang puling nga anaa sa mata sa imong igsoon, apan wala nimo tagda ang pinutol nga kahoy nga anaa sa imong kaugalingong mata?

4 O unsaon nimo pag-ingon sa imong igsoon, Pasagdi nga kuhaon ko ang puling sa imong mata; ug, ania karon, usa ka troso anaa sa imong kaugalingong mata?

5 Ikaw nga salingkapaw, kuhaa una ang troso gikan sa imong kaugalingon nga mata; ug unya makakita ka pag-ayo sa pagtangtang sa puling gikan sa mata sa imong igsoon.

6 Ayaw paghatag niana nga balaan ngadto sa mga iro, ni iitsa ang inyong mga perlas sa atubangan sa mga baboy, basin pa unya og ilang tunobtunoban sila sa ilang mga tiil, ug mobalik pag-usab ug maggisi kaninyo.

7 Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag; pagtoktok, ug kamo pagaablihan:

8 Kay ang matag usa nga mangayo makadawat; ug siya nga nagapangita makakaplag; ug kaniya nga nagatoktok kini pagaablihan.

9 O kinsang tawohana diha kaninyo, nga kong ang iyang anak mangayo ug tinapay, hatagan ba niya siya ug usa ka bato?

10 Ukon kon mangayo sia sing isda, hatagan bala niya sia sing man-ug?

11 Busa kon kamo nga mga daotan mahibalong mohatag ug maayong mga gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa pa kaha ang inyong Amahan nga atua sa langit nga mohatag ug maayong mga butang ngadto kanila nga mangayo kaniya?

12 Busa ang tanang butang nga buot ninyo nga pagabuhaton sa mga tawo nganha kaninyo, buhata usab ninyo ngadto kanila: kay kini mao ang kasugoan ug ang mga profeta.

13 Sumulod kamo sa masigpit nga ganghaan: kay halapad ang ganghaan, ug halapad ang dalan, nga nagapadulong ngadto sa kalaglagan, ug daghan ang nagasulod niini:

14 Kay sigpit ang ganghaan, ug sigpit ang dalan, nga padulong sa kinabuhi, ug diyutay ra ang nakakaplag niini.

15 Pagbantay sa mini nga mga propeta, nga moanha kaninyo nga nagsapot sa pagkakarnero, apan sa sulod sila mga lobo nga manunukob.

16 Maila ninyo sila pinaagi sa ilang mga bunga. Ang mga tawo ba mamupo ug mga ubas gikan sa mga tunok, o mga igos sa mga sampinit?

17 Gani ang tagsa ka maayo nga kahoy nagapamunga sing maayo nga bunga; apan ang dautang kahoy mamunga ug dautang bunga.

18 Ang maayo nga kahoy indi makapamunga sing malain nga bunga, kag ang malain nga kahoy indi makapamunga sing maayo nga bunga.

19 Ang matag kahoy nga dili mamunga ug maayong bunga putlon ug isalibay ngadto sa kalayo.

20 Busa pinaagi sa ilang mga bunga kamo makaila kanila.

21 Dili ang tanan nga nagingon kanako, Ginoo, Ginoo, makasulod sa gingharian sa langit; kondili siya nga

nagabuhay sa kabubut-on sa akong Amahan nga atua sa langit.

22 Daghan ang moingon kanako niadtong adlaw, Ginoo, Ginoo, wala ba kami managayon sa imong ngalan? ug sa imong ngalan naghingilin sa mga yawa? ug sa imong ngalan nakahimo ug daghang mga katingalahang buhat?

23 Ug unya igapahayag ko kanila, Wala ko gayud kamo hiilhi: pahawa gikan kanako, kamong mga mamumuhay sa kadautan.

24 Busa, bisan kinsa nga nagapatalinghug niining akong mga pulong, ug nagabuhay niini, igapakasama ko siya sa usa ka tawong manggialamon, nga nagtukod sa iyang balay ibabaw sa bato;

25 Ug mibundak ang ulan, ug mibul-og ang mga baha, ug mihuros ang mga hangin, ug mihapak niana nga balay; ug kini wala mapukan: kay kini gitukod sa ibabaw sa bato.

26 Ug ang matag usa nga makadungog niining akong mga pulong, ug dili magatuman niini, mahisama sa usa ka buangbuang nga tawo, nga nagtukod sa iyang balay ibabaw sa balas;

27 Ug mibundak ang ulan, ug mibaha ang mga baha, ug mihuros ang mga hangin, ug mihapak niana nga balay; ug kini napukan: ug daku ang pagkapukan niini.

28 Ug nahitabo nga sa diha nga si Jesus nakahuman niining mga pulonga, ang mga tawo nahibulong sa iyang pagtolonan:

29 Kay siya mitudlo kanila ingon nga adunay pagbulot-an, ug dili ingon sa mga escriba.

KAPITULO 8

1 Ug sa milugsong siya gikan sa bukid, misunod kaniya ang dagkung mga panon sa katawohan.

2 Ug tan-awa, dihay miduol nga usa ka sanlahon ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ginoo, kon buot ka, ikaw makahinlo kanako.

3 Ug si Jesus mituy-od sa iyang kamot, ug mihikap kaniya, nga nagaingon: **Buot ko; magmahinlo ka.** Ug dihadhi naayo ang iyang sanla.

4 Ug si Jesus miingon kaniya: **Magmatngon nga dili ka magsugilon kang bisan kinsa; apan lumakaw ka, magpakita sa imong kaugalingon sa sacerdote, ug ihalahad ang gasa nga gisugo ni Moises, ingon nga usa ka pagpamatuod ngadto kanila.**

5 Ug sa diha nga si Jesus misulod sa Capernaum, dihay miduol kaniya nga usa ka centurion, nga nagpakilooy kaniya,

6 Ug nanag-ingon, Ginoo, ang akong ulipon nagahigda sa balay nga paralitiko, nag-antus sa hilabihan gayud.

7 Ug si Jesus miingon kaniya, **Moanhi ako ug ayohon ko siya.**

8 Ang centurion mitubag ug miingon, Ginoo, dili ako takus nga ikaw mopasilong sa akong atop: apan isulti lamang ang pulong, ug ang akong sulugoon mamaayo.

9 Kay ako usa ka tawo nga ilalum sa pagbulot-an, ug adunay mga sundalo nga ilalum kanako: ug ako moingon niini nga tawo, Lakaw, ug siya moadto; ug sa usa, Umari ka, ug siya moanhi; ug sa akong alagad: Buhata kini, ug buhaton niya kini.

10 Sa diha nga si Jesus nakadungog niini, siya natingala, ug miingon ngadto kanila nga misunod, **Sa pagkatinuod**

ako moingon nganha kaninyo, Ako wala makakaplag sa ingon ka dako nga pagtuo, wala, bisan sa Israel.

11 Ug sultihan ko kamo, nga daghan ang moanhi gikan sa sidlakan ug sa kasadpan, ug molingkod uban kang Abraham, ug Isaac, ug Jacob, sa gingharian sa langit.

12 Apan ang mga anak sa gingharian igasalibay ngadto sa kangitngitan sa gawas: didto adunay paghilak ug pagkagut sa mga ngipon.

13 Ug si Jesus miingon sa centurion, **Lumakaw ka; ug ingon sa imong pagtoo, pagabuhaton usab kanimo.** Ug ang iyang ulipon naayo sa maong taknaa.

14 Ug sa pagsulod ni Jesus sa balay ni Pedro, iyang nakita ang inahan sa iyang asawa nga naghigda ug gihilantan.

15 Ug siya mihikap sa iyang kamot, ug ang hilanat mihubas kaniya: ug siya mibangon, ug mialagad kanila.

16 Sa dihang ang kahaponon na, ilang gidala ngadto kaniya ang daghang mga giyawaan: ug iyang gihinginlan ang mga espiritu pinaagi sa iyang pulong, ug iyang giayo ang tanang masakiton.

17 Aron matuman ang gisulti pinaagi kang Isaias nga manalagna, nga nagaingon, Siya sa iyang kaugalingon mikuha sa atong mga kaluyahon, ug mipas-an sa atong mga sakit.

18 Karon sa diha nga si Jesus nakakita sa dagkung mga panon sa katawhan libut kaniya, siya misugo sa pagtabok ngadto sa pikas nga daplin.

19 Ug miduol ang usa ka escriba, ug miingon kaniya: Magtutudlo, mosunod ako kanimo bisan asa ikaw moadto.

20 Ug si Jesus miingon kaniya: **Ang mga milo adunay mga lungib, ug ang mga langgam sa kalangitan adunay mga salag; apan ang Anak sa tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo.**

21 Ug ang lain sa iyang mga tinun-an miingon kaniya, Ginoo, tugoti una ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan.

22 Apan si Jesus miingon ngadto kaniya, **Sunod kanako; ug pasagdi ang mga minatay sa paglubong sa ilang mga minatay.**

23 Ug sa misakay siya sa sakayan, misunod kaniya ang iyang mga tinon-an.

24 Ug tan-awa, miabut ang usa ka dakung unos sa dagat, sa pagkaagi nga ang sakayan natabonan sa mga balud: apan siya nahikatulog.

25 Ug miduol kaniya ang iyang mga tinun-an, ug gipukaw siya nga nagaingon, Ginoo, luwasa kami: mangawala kami.

26 Ug siya miingon kanila: **Nganong nangahadlok kamo, Oh kamo nga diyutay og pagtoo?** Unya mibangon siya, ug gibadlong niya ang mga hangin ug ang dagat; ug dihay dakung kalinaw.

27 Apan ang mga tawo nanghibulong, nga nagaingon, Unang matanga sa tawo kini, nga bisan pa ang mga hangin ug ang dagat misugot kaniya!

28 Ug sa pag-abut niya sa pikas nga daplin sa kayutaan sa mga Gergesehanon, gisugat siya sa duha ka giyawaan, nga nanggula sa mga lubnganan, hilabihan ka mabangis, sa pagkaagi nga walay tawo nga makaagi niadtong dalan.

29 Ug, tan-awa, sila misinggit, nga nagaingon, Unsay labut namo kanimo, Jesus, ikaw nga Anak sa Dios? mianhi ka ba dinhi aron sa pagsakit kanamo sa wala pa ang panahon?

30 Ug sa halayo kanila may usa ka panon sa daghang mga baboy nga nanag-ungad.

31 Busa ang mga yawa nagpakilooy kaniya, nga nagaingon, Kong imo kaming pagulaon, tugoti kami sa pag-adto sa panon sa mga baboy.

32 Ug siya miingon kanila: **Lakaw kamo.** Ug sa nakagula na sila, misulod sila sa panon sa mga baboy: ug, tan-awa, ang tibook panon sa mga baboy midalagan pag-ayo paubos sa bakilid ngadto sa dagat, ug nangamatay sa tubig.

33 Ug sila nga mga nagbantay kanila nangalagiw, ug nangadto sa ilang mga dalan ngadto sa siyudad, ug nagsugilon sa tanang butang, ug sa nahitabo sa mga giyawaan.

34 Ug tan-awa, ang tibuok siyudad nanggula aron sa pagsugat kang Jesus: ug sa ilang pagkakita kaniya, sila nagpakilooy kaniya nga mopahawa siya sa ilang mga utlanan.

KAPITULO 9

1 Ug misakay siya sa usa ka sakayan, ug mitabok, ug miadto sa iyang kaugalingong lungsod.

2 Ug tan-awa, ilang gidala kaniya ang usa ka paralitico nga naghigda sa higdaanan; **Anak, pagmalipayon; ang imong mga sala gipasaylo kanimo.**

3 Ug, tan-awa, pipila sa mga escriba miingon sa ilang kaugalingon, Kining tawhana nagapasipala.

4 Ug si Jesus, sa nahibaloan nila ang ilang mga hunahuna, miingon: **Ngano nga nagahunahuna kamo ug dautan sa inyong mga kasingkasing?**

5 **Kay hain ang labi pang masayon, ang pag-ingon, Ang imong mga sala gipasaylo na kanimo; o ang pag-ingon: Tumindog ka, ug lumakaw ka?**

6 **Apan aron kamo mahibalo nga ang Anak sa tawo adunay gahum dinhi sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala,** (niana miingon siya sa paralitiko,) **Tumindog ka, kuhaa ang imong higdaanan, ug umadto ka sa imong balay.**

7 Ug siya mitindog, ug mipauli sa iyang balay.

8 Apan sa diha nga ang mga panon sa katawhan nakakita niini, sila nahibulong, ug naghimaya sa Dios, nga naghatag sa maong gahum ngadto sa mga tawo.

9 Ug sa paglakaw ni Jesus gikan didto, nakita niya ang usa ka tawo, nga ginganlan si Mateo, nga naglingkod sa buhisanan: ug siya miingon kaniya, **Sunod kanako.** Ug siya mitindog ug misunod kaniya.

10 Ug nahitabo nga sa naglingkod si Jesus sa kan-anan sulod sa balay, tan-awa, daghang mga maniningil sa buhis ug mga makasasala ang miabut ug milingkod uban kaniya ug sa iyang mga tinon-an.

11 Ug sa pagkakita niini sa mga Fariseo, sila miingon sa iyang mga tinon-an, Nganong nagakaon ang inyong Magtutudlo uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala?

12 Apan sa pagkadungog ni Jesus niini, siya miingon kanila, **Ang mga maayog lawas wala magkinahanglan ug mananambal, kondili ang mga masakiton.**

13 **Apan lakaw kamo ug tun-i kung unsa ang kahulogan niana, Ako adunay kalooy, ug dili halad: kay ako mianhi dili sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasasala ngadto sa paghinulsol.**

14 Unya miduol kaniya ang mga tinun-an ni Juan, nga nagaingon, Ngano nga kami ug ang mga Fariseo nagapuasa kanunay, apan ang imong mga tinon-an wala magpuasa?

15 Ug si Jesus miingon kanila, **Makahimo ba sa pagsubo ang mga anak sa kasal samtang ang pamanhonon anaa pa uban kanila? apan moabut ang mga adlaw, nga ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila, ug unya managpuasa na sila.**

16 **Walay tawo nga magabutang ug bag-ong panapton sa daan nga saput, kay ang gitak-om niini magisi sa saput, ug mosamot ang gisi.**

17 **Ni ang mga tawo magsulod ug bag-ong bino sa mga daang sudlanan nga panit: kay kon dili ang mga botilya mabuak, ug ang bino mahurot, ug ang mga botilya mahanaw;**

18 Samtang nagsulti siya niining mga butanga ngadto kanila, tan-awa, dihay miabut nga usa ka punoan, ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ang akong anak nga babaye karon patay na: apan umari ka ug itapion ang imong kamot kaniya, ug siya mabuhi.

19 Ug si Jesus mitindog, ug misunod kaniya, ug ingon man ang iyang mga tinon-an.

20 Ug tan-awa, usa ka babaye, nga gitalinug-an sulod sa napulog-duha ka tuig, miduol sa iyang luyo, ug mihikap sa sidsid sa iyang kupo;

21 Kay miingon siya sa iyang kaugalingon, Kon makahikap lang ako sa iyang kupo, mamaayo ako.

22 Apan si Jesus miliso kaniya, ug sa iyang pagkakita kaniya, siya miingon, **Anak, paglipay; ang imong pagtoo maoy nakapaayo kanimo.** Ug ang babaye naayo sukad niadtong taknaa.

23 Ug sa pagsulod ni Jesus sa balay sa punoan, ug nakita niya ang mga magtotogetog ug ang mga tawo nga nanagsaba-saba,

24 Siya miingon ngadto kanila, **Pahawa kamo: kay ang dalaga wala patay, kondili nagakatulog.** Ug ilang gikatawan siya sa pagtamay.

25 Apan sa diha nga ang mga tawo gipagula na, siya misulod, ug gikuptan siya sa kamot, ug ang dalaga mibangon.

26 Ug ang kabantug niini mikaylap ngadto sa tibuok nga yuta.

27 Ug sa paggikan ni Jesus didto, misunod kaniya ang duha ka buta nga nanagsinggit, nga nagaingon: Anak ni David, kaloy-i kami.

28 Ug sa diha nga siya misulod sa balay, ang mga buta miduol kaniya: ug si Jesus miingon ngadto kanila, **Mitoo ba kamo nga ako makahimo niini?** Sila miingon kaniya, Oo, Ginoo.

29 Unya iyang gihikap ang ilang mga mata, nga nagaingon, **Sumala sa inyong pagtoo matuman kini kaninyo.**

30 Ug ang ilang mga mata nabuka; ug si Jesus nagtugon kanila sa hugot gayud, nga nagaingon: **Tan-awa ninyo nga walay bisan kinsa nga mahibalo niini.**

31 Apan sila, sa nakalakaw na sila, gipakaylap ang iyang kabantug sa tibook niadtong yutaa.

32 Ug sa nanggula sila, tan-awa, ilang gidala kaniya ang usa ka amang nga tawo nga hingyawaan.

33 Ug sa gihinginlan na ang yawa, misulti ang amang: ug ang mga panon sa katawohan nanghibulong, nga nagaingon: Wala pa gayud kini makita sa Israel.

34 Apan ang mga Fariseo miingon, Siya nagahingilin sa mga yawa pinaagi sa punoan sa mga yawa.

35 Ug si Jesus misuroy sa tanang kalungsuran ug kabalangayan, nga nagapanudlo sulod sa ilang mga

sinagoga, ug nagmantala sa Maayong Balita sa gingharian, ug nagaayo sa tanang balatian ug tanang balatian sa katawhan.

36 Apan sa diha nga siya nakakita sa mga panon sa katawhan, siya naluoy kanila, tungod kay sila nangaluya, ug nagkatibulaag, ingon sa mga karnero nga walay magbalantay.

37 Unya miingon siya sa iyang mga tinon-an, **Sa pagkamuod ang alanihon daghan, apan diyutay ra ang mga mamomoo;**

38 **Busa pag-ampo kamo sa Ginoo sa anihon, nga magpadala siyag mga mamumuo ngadto sa iyang anihon.**

KAPITULO 10

1 Ug sa diha nga siya mitawag ngadto kaniya sa iyang napulog-duha ka mga tinun-an, siya mihatag kanila ug gahum batok sa mahugaw nga mga espiritu, sa paghingilin kanila, ug sa pag-ayo sa tanang matang sa sakit ug sa tanang matang sa sakit.

2 Karon ang mga ngalan sa napulog duha ka mga apostoles mao kini; Ang nahauna, si Simon, nga ginganlan si Pedro, ug si Andres nga iyang igsoon; si Santiago nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga iyang igsoon;

3 Si Felipe ug si Bartolome; si Tomas, ug si Mateo nga maniningil sa buhis; si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Lebeo nga ginganlag Tadeo;

4 Si Simon nga Canaanhon, ug si Judas Iscariote, nga mao usab ang nagbudhi kaniya.

5 Kining napulog-duha nga gipadala ni Jesus, ug misugo kanila, nga nagaingon, **Ayaw pag-adto sa dalan sa mga Gentil, ug ayaw pagsulod sa bisan unsang lungsod sa mga Samarianhon:**

6 **Apan adto hinuon sa nawala nga karnero sa balay ni Israel.**

7 Ug samtang kamo manlakaw, pagwali, nga magaingon, Ang gingharian sa langit haduol na.

8 Ayoha ang mga masakiton, hinloi ang mga sanlahon, banhawa ang mga patay, paghingilin ang mga yawa: nakadawat kamo nga walay bayad, ihatag nga walay bayad.

9 Ayaw kamo paghatag ug bulawan, o plata, o tumbaga sa inyong mga puntill,

10 Bisan puyo sa inyong panaw, bisan duha ka saput, bisan sapin, bisan sungkod: kay ang mamumuo takus sa iyang pagkaon.

11 Ug sa bisan unsa nga lungsod o lungsod nga kamo mosulod, pangutana kon kinsa didto ang takus; ug pabilin didto hangtud sa inyong paggikan didto.

12 Ug inig-abut ninyo sa usa ka balay, timbaya ninyo kini.

13 Ug kon ang balay takus, pasagdi nga ang inyong pakigdait moabut sa ibabaw niini;

14 Ug bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, ni mamati sa inyong mga pulong, sa paggikan ninyo niadtong balaya o lungsod, itaktak ang abug sa inyong mga tiil.

15 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga maarang-arang pa alang sa yuta sa Sodoma ug Gomorra sa adlaw sa paghukom, kay alang niadtong lungsora.

16 Yari karon, ginapadala ko kamo subong sang mga karnero sa tunga sang mga lobo;

17 Apan pagbantay kamo sa mga tawo: kay sila magtugyan kaninyo ngadto sa mga konseho, ug sila pagahampakon kamo sa ilang mga sinagoga;

18 Ug kamo pagadad-on sa atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari tungod kanako, alang sa usa ka pagpamatuod batok kanila ug sa mga Gentil.

19 Apan sa diha nga sila motugyan kaninyo, ayaw kamo pagkabalaka unsaon o unsa ang inyong igasulti: kay kini igahatag kaninyo nianang taknaa sa inyong igasulti.

20 Kay dili kamo ang magasulti, kondili ang Espiritu sa inyong Amahan nga magasulti diha kaninyo.

21 Ug ang igsoon magatugyan sa igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa anak: ug ang mga anak mosukol sa ilang mga ginikanan, ug magapapatay kanila.

22 Ug kamo pagadumtan sa tanang mga tawo tungod sa akong ngalan: apan siya nga molahutay hangtud sa katapusan maluwas.

23 Apan sa diha nga sila maglutos kaninyo niining ciudara, pangalagiw kamo ngadto sa lain: kay sa pagkatinuod ako magaingon kaninyo, nga dili pa ninyo malatas ang mga ciudad sa Israel, hangtud nga ang Anak sa tawo moanhi.

24 Ang tinon-an dili labaw sa iyang magtutudlo, ni ang ulipon labaw sa iyang agalon.

25 Igo na sa tinon-an nga mahisama siya sa iyang magtutudlo, ug ang ulipon manig-ingon sa iyang agalon. Kon ilang tawgon ang tagbalay nga Beelzebub, unsa pa kaha ang pagngalan kanila sa iyang panimalay?

26 Busa ayaw kamo kahadlok kanila: kay walay bisan unsa nga gitabonan, nga dili igapadayag; ug natago, nga dili mahibaloan.

27 Ang ginasiling ko sa inyo sa kadudulman, ihambal ninyo sa kapawa;

28 Ug ayaw kahadloki sila nga makapatay sa lawas, apan dili arang makapatay sa kalag: kondili kahadloki hinoon ninyo siya nga arang makalaglag sa kalag ug lawas didto sa impierno.

29 Dili ba ang duha ka goryon gibaligya sa usa ka diyut? ug usa kanila dili mahulog sa yuta kon wala ang inyong Amahan.

30 Apan ang mismong mga buhok sa inyong ulo naihap ang tanan.

31 Busa ayaw kamo kahadlok, kamo labaw pa ug bili kay sa daghang mga langgam.

32 Busa bisan kinsa nga magasugid kanako sa atubangan sa mga tawo, ako magasugid usab kaniya sa atubangan sa akong Amahan nga atua sa langit.

33 Apan bisan kinsa nga molimud kanako sa atubangan sa mga tawo, ilimud ko usab siya sa atubangan sa akong Amahan nga atua sa langit.

34 Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi ako sa pagdala ug pakigdait sa yuta: wala ako moanhi sa pagdala ug pakigdait, kondili usa ka espada.

35 Kay mianhi ako aron sa paghusay sa tawo batok sa iyang amahan, ug sa anak nga babaye batok sa iyang inahan, ug sa umagad nga babaye batok sa iyang ugangan nga babaye.

36 Ug ang mga kaaway sa usa ka tawo mao sila sa iyang kaugalingong panimalay.

37 Ang nahigugma sa amahan o inahan labaw pa kanako dili takos kanako, ug ang nahigugma sa anak nga lalaki o babaye labaw pa kanako dili takos kanako.

38 Ug ang dili magpas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako, dili takus kanako.

39 Ang makakaplag sa iyang kinabuhi mawad-an niini: ug ang mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako, makakaplag niini.

40 Siya nga modawat kaninyo modawat kanako, ug siya nga modawat kanako modawat kaniya nga nagpadala kanako.

41 Ang magadawat sa usa ka manalagna tungod sa ngalan sa usa ka manalagna, makadawat sa balus sa usa ka manalagna; ug siya nga nagadawat sa usa ka matarung nga tawo sa ngalan sa usa ka matarung nga tawo makadawat sa balus sa usa ka matarung nga tawo.

42 Ug bisan kinsa nga magahatag ug usa ka kopa sa bugnaw nga tubig nga mainom sa usa niining mga gagmay tungod lamang sa usa ka tinon-an, sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga dili gayud siya mawad-an sa iyang balus.

KAPITULO 11

1 Ug nahitabo, sa diha nga si Jesus nakatapus na sa pagsugo sa iyang napulo ug duha ka mga tinon-an, siya mipahawa didto aron sa pagpanudlo ug sa pagwali sa ilang mga lungsod.

2 Karon sa diha nga si Juan nakadungog didto sa bilanggoan sa mga buhat ni Cristo, siya nagpadala ug duha sa iyang mga tinon-an,

3 Ug miingon kaniya, Ikaw ba ang moanhi, o maghulat pa ba kami ug lain?

4 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Lakaw ug sultih pag-usab kang Juan ang mga butang nga inyong nadungog ug nakita:

5 Ang mga buta makakita na, ug ang mga bakol makalakaw na, ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga bungol makadungog, ang mga patay nangabanhaw, ug ang mga kabus giwali sa Maayong Balita.

6 Ug bulahan siya, bisan kinsa nga dili mahipangdol tungod kanako.

7 Ug sa paggikan nila, si Jesus misugod sa pag-ingon sa mga panon sa katawohan mahitungod kang Juan, Unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw sa kamingawan? Usa ka tangbo nga giuyog sa hangin?

8 Apan unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw? Ang usa ka tawo nga nasul-oban sa humok nga bisti? ania karon, sila nga nanagsul-ob ug humok nga mga bisti atua sa mga balay sa mga hari.

9 Apan unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw? Usa ka propeta? oo, Ako moingon nganha kaninyo, ug labaw pa kay sa usa ka propeta.

10 Kay kini mao siya, kang kinsa kini nahisulat, Tan-awa, ako nagapadala sa akong sinugo sa atubangan sa imong nawong, nga magaan sa imong dalan sa atubangan mo.

11 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga sa mga nangatawo sa mga babaye walay mitungha nga labaw pa kang Juan nga Bautista;

12 Ug sukad sa mga adlaw ni Juan nga Bautista hangtud karon ang gingharian sa langit nagaantus sa pagpanlupig, ug ang mga malupigon nagaagaw niini pinaagi sa kusog.

13 Kay ang tanang mga manalagna ug ang Kasugoan nanagtaga hangtud kang Juan.

14 Ug kon kamo modawat niini, kini mao si Elias, nga moanhi.

15 Siya nga adunay mga dalunggan sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya.

16 Apan sa unsa ko igapakasama kini nga kaliwatan? Sama kini sa mga bata nga naglingkod sa mga tiyanggihan, ug nagtawag sa ilang mga kauban,

17 Ug nanag-ingon: Kami nagpatunog kaninyo sa mga plawta, ug kamo wala mosayaw; kami nagbangotan nganha kaninyo, ug kamo wala magbakho.

18 Kay si Juan mianhi nga wala magkaon ni mag-inum, ug sila nagaingon, Siya adunay yawa.

19 Ang Anak sa tawo mianhi nga nagakaon ug nagainum, ug sila nagaingon: Ania karon, ang usa ka tawong ulitan, ug palainum sa vino, higala sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala. Apan ang kaalam gipakamatarung sa iyang mga anak.

20 Unya misugod siya sa pagsaway sa mga siyudad diin gihimo ang kadaghanan sa iyang mga milagro, tungod kay wala sila maghinulsol:

21 Alaut ka, Corazin! alaut ka, Betsaida! kay kon sa Tiro ug Sidon pa ang mga milagro nga nangahimo diha kaninyo, dugay na unta sila nga naghinulsol nga nagsul-ob ug sako ug abo.

22 Apan sultihan ko kamo, nga mas maarang-arang pa alang sa Tiro ug sa Sidon sa adlaw sa paghukom, kay alang kaninyo.

23 Ug ikaw, Capernaum, igatuboy ka ba hangtud sa langit, igaunlod ka ngadto sa impyerno: kay kong ang mga katingalahan nga nangabuhat kanimo, gibuhat pa unta sa Sodoma, nagapabilin unta kini hangtud niining adlaw.

24 Apan sultihan ko kamo, nga sa adlaw sa paghukom mas maarang-arang pa alang sa yuta sa Sodoma kay kanimo.

25 Niadtong panahona si Jesus mitubag ug miingon, Ako nagpasalamat kanimo, O Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, tungod kay imong gitago kining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug mga masinabuton, ug gipadayag mo sila ngadto sa mga bata.

26 Bisan pa niana, Amahan: kay mao man kini ang maayo sa imong pagtan-aw.

27 Ang tanang butang gitugyan kanako sa akong Amahan: ug walay nakaila sa Anak, kondili ang Amahan; ug walay bisan kinsa nga nakaila sa Amahan, gawas sa Anak, ug kaniya kang bisan kinsa nga igapadayag sa Anak.

28 Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabugatan, ug papahulayan ko kamo.

29 Dad-a ang akong yugo diha kaninyo, ug pagkat-on kanako; kay ako maaghup ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug kamo makakaplag ug kapahulayan sa inyong mga kalag.

30 Kay masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong palas-anon.

KAPITULO 12

1 Niadtong panahona si Jesus miagi sa mga trigo sa adlaw nga igpapahulay; ug ang iyang mga tinon-an gigutom, ug misugod sila sa pagpangutlo ug mga uhay, ug nangaon.

2 Apan sa diha nga ang mga Fariseo nakakita niini, sila miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ang imong mga tinon-an nagabuhat sa dili uyon sa balaod nga pagabuhaton sa adlaw nga igpapahulay.

3 Apan siya miingon ngadto kanila, Wala ba kamo makabasa sa gibuhay ni David, sa dihang siya gigutom, ug sila nga mga kauban niya;

4 Naunsa nga misulod siya sa balay sa Dios, ug mikaon sa tinapay nga gibutang sa atubangan sa Dios, nga dili uyon sa balaod alang kaniya sa pagkaon, bisan sa mga kauban niya, kondili sa mga sacerdote lamang?

5 O wala ba ninyo hibasahi sa Kasugoan, nga sa adlaw nga igpapahulay ang mga sacerdote sa templo nagapasipala sa adlaw nga igpapahulay, ug sila walay ikasaway?

6 Apan sultihan ko kamo, nga dinhi niining dapita adunay usa nga labaw pa sa templo.

7 Apan kon nakahibalo pa unta kamo sa kahulogan niini, Kaluoy ang akong gusto, ug dili halad, dili unta ninyo hukman ang mga walay sala.

8 Kay ang Anak sa tawo mao ang Ginoo bisan pa sa adlaw nga igpapahulay.

9 Ug sa paggikan niya didto, siya misulod sa ilang sinagoga:

10 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ang iyang kamot nakuyos. Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon: Uyon ba sa balaod ang pag-ayo sa adlaw nga igpapahulay? aron ilang ikasumbong siya.

11 Ug siya miingon ngadto kanila, Kinsang tawohana diha kaninyo, nga adunay usa ka karnero, ug kon kini mahulog ngadto sa gahong sa adlaw nga igpapahulay, dili ba niya kini kuptan ug pataason?

12 Nan, unsa ka labaw nga maayo ang usa ka tawo kay sa usa ka carnero? Busa uyon sa balaod ang pagbuhay ug maayo sa mga adlaw nga igpapahulay.

13 Unya miingon siya sa tawo, Tuy-ora ang imong kamot. Ug iyang gituy-od kini; ug kini giuli nga bug-os, sama sa usa.

14 Unya ang mga Fariseo nanggula, ug nanagsabutsabut batok kaniya, kong unsaon nila sa paglaglag kaniya.

15 Apan sa diha nga si Jesus nahibalo niini, siya mipahawa gikan didto: ug dagkung mga panon sa katawhan misunod kaniya, ug iyang giayo silang tanan;

16 Ug mitugon kanila nga dili nila siya ipahibalo:

17 Aron matuman ang gisulti ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon,

18 Tan-awa ang akong sulugoon, nga akong gipili; akong hinigugma, nga kaniya ang akong kalag nahamuot pag-ayo: Igabutang ko kaniya ang akong Espiritu, ug igapahayag niya ang justicia sa mga Gentil.

19 Siya dili makiglalis, ni magsinggit; ni adunay makadungog sa iyang tingog sa kadalanan.

20 Ang bagakay nga basag dili niya balion, ug ang pabilo nga nagaaso dili niya pagapalongon, hangtud nga ipadala niya ang paghukom ngadto sa kadaugan.

21 Ug sa iyang ngalan mosalig ang mga Hentil.

22 Unya gidala ngadto kaniya ang usa ka giyawaan, buta ug amang: ug iyang giayo siya, sa pagkaagi nga ang buta ug amang nakasulti ug nakakita.

23 Ug ang tanang mga tawo nanghibulong, ug nanag-ingon, Dili ba kini mao ang Anak ni David?

24 Apan sa pagkadungog niini sa mga Fariseo, sila nanag-ingon, Kining tawhana wala nagahingilin sa mga yawa, kondili pinaagi kang Beelzebub ang principe sa mga yawa.

25 Ug si Jesus nahibalo sa ilang mga hunahuna, ug miingon ngadto kanila, Ang matag gingharian nga nabahin batok sa iyang kaugalingon malaglag; ug ang matag

siyudad o balay nga nabahin batok sa iyang kaugalingon dili makabarog.

26 Ug kon si Satanas nagahingilin kang Satanas, siya nabahin batok sa iyang kaugalingon; nan unsaon pagbarog sa iyang gingharian?

27 Ug kon ako pinaagi kang Beelzebub nagahingilin sa mga yawa, pinaagi kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila? busa sila mahimo nga inyong mga maghuhukom.

28 Apan kon ako naghingilin sa mga yawa pinaagi sa Espiritu sa Dios, nan ang gingharian sa Dios miabut na kaninyo.

29 O unsaon man sa usa ka tawo pagsulod sa balay sa usa ka kusgan nga tawo, ug pag-agaw sa iyang mga butang, gawas kon iya unang gapuson ang kusgan nga tawo? ug unya pagatulis niya ang iyang balay.

30 Siya nga dili dapig kanako batok kanako; ug siya nga wala magtigum uban kanako, nagpatibulaag.

31 Busa sultihan ko kamo, nga ang tanan nga sala ug pagpasipala pagapasayloon sa mga tawo: apan ang pasipala batok sa Espiritu Santo dili mapasaylo sa mga tawo.

32 Ug bisan kinsa nga magasulti ug usa ka pulong batok sa Anak sa tawo, kini mapasaylo kaniya;

33 Bisin sa paghimo sa kahoy nga maayo, ug sa iyang bunga maayo; kun dili, himoa nga dautan ang kahoy, ug ang iyang bunga dautan: kay ang kahoy maila pinaagi sa iyang bunga.

34 O kaliwatan sa mga bitin, unsaon ninyo, ingon nga mga dautan, sa pagsulti sa mga maayo? kay gikan sa kadagaya sa kasingkasing ang baba nagasulti.

35 Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa kasingkasing nagapagula ug maayong mga butang;

36 Apan sultihan ko kamo, nga ang matag pulong nga walay pulos nga isulti sa mga tawo, sila maghatag ug husay niini sa adlaw sa paghukom.

37 Kay pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagamatarunon, ug pinaagi sa imong mga pulong ikaw pagahukman sa silot.

38 Unya mitubag ang pipila sa mga escriba ug sa mga Fariseo, nga nagaingon: Magtutudlo, buot kami makakita ug usa ka ilhanan gikan kanimo.

39 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Ang usa ka kaliwatan nga dautan ug mananapaw nagapangita ug usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag niini, kondili ang ilhanan ni Jonas nga manalagna;

40 Kay ingon nga si Jonas didto sa tiyan sa balyena tulo ka adlaw ug tulo ka gabii; mao usab ang Anak sa tawo tulo ka adlaw ug tulo ka gabii sa kasingkasing sa yuta.

41 Ang mga tawo sa Ninive mobangon sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug magahukom sa silot niini: tungod kay sila nanaghinulsol sa pagwali ni Jonas; ug, tan-awa, ania dinhi ang usa nga labaw pa kang Jonas.

42 Ang rayna sa habagatan mobangon sa adlaw sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug magahukom niini sa silot: kay mianhi siya gikan sa mga kinatumyan sa yuta aron sa pagpamati sa kaalam ni Salomon; ug, tan-awa, ania dinhi ang usa nga labaw pa kang Salomon.

43 Sa diha nga ang espiritu nga mahugaw nakagula na sa usa ka tawo, nagalakaw siya sa mga dapit nga mamala, nga nagapangita ug kapahulayan, ug wala makakaplag.

44 Unya siya miingon: Mobalik ako sa akong balay diin ako migula; ug sa pag-abut niya, iyang makaplagan kini nga walay sulod, sinilhigan, ug gidayandayanan.

45 Unya moadto siya, ug magadala ug laing pito ka espiritu nga labi pang dautan kay kaniya, ug sila mosulod ug mopuyo didto: ug ang katapusan nga kahintang niadtong tawohana labi pang dautan kay sa nahauna. Ingon usab niana ang mahitabo niining dautan nga kaliwatan.

46 Samtang nagsulti pa siya sa katawohan, tan-awa, ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoon nanagtindog sa gawas, nga buot makigsulti kaniya.

47 Unya ang usa miingon ngadto kaniya, Tan-awa, ang imong inahan ug ang imong mga igsoon nagatindog sa gawas, buot makigsulti kanimo.

48 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kaniya nga nagsulti kaniya, **Kinsa ang akong inahan? ug kinsa ang akong mga igsoon?**

49 Ug iyang gituy-od ang iyang kamot ngadto sa iyang mga tinon-an, ug miingon: **Tan-awa ang akong inahan ug ang akong mga igsoon!**

50 Kay bisan kinsa nga magabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga atua sa langit, mao ang akong igsoon nga lalake, ug igsoon nga babaye, ug inahan.

KAPITULO 13

1 Niadtong adlaw migula si Jesus sa balay, ug milingkod sa daplin sa dagat.

2 Ug midugok kaniya ang dakung panon sa katawohan, nga tungod niana misakay siya sa usa ka sakayan, ug milingkod; ug ang tibook panon sa katawohan nanagtindog sa baybayon.

3 Ug siya misulti kanila ug daghang mga butang pinaagi sa mga sambingay, nga nagaingon: **Tan-awa, usa ka magpupugas miadto sa pagpugas;**

4 Ug sa diha nga siya nagpugas, ang pipila ka mga binhi nahulog sa daplin sa dalan, ug ang mga langgam miabut ug mitukob kanila:

5 Ang uban nahulog sa batoon nga mga dapit, diin sila walay daghang yuta: ug dihadiha sila miturok, tungod kay sila walay lawom nga yuta:

6 Ug sa pagsubang sa adlaw, nalawos sila; ug tungod kay sila walay gamut, sila nangalaya.

7 Ug ang uban nahulog sa katunokan; ug mitubo ang mga sampinit, ug naglumos kanila.

8 Apan ang uban nahulog sa maayong yuta, ug namunga, ang uban usa ka gatus ka pilo, ang uban kan-uman, ug ang uban katloan.

9 Kinsa may mga igdulungog sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya.

10 Ug ang mga tinon-an miduol, ug miingon ngadto kaniya, Nganong nagsulti ka kanila sa mga sambingay?

11 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Tungod kay kini gihatag nganha kaninyo nga mahibalo sa mga misteryo sa gingharian sa langit, apan ngadto kanila kini wala ihatag.**

12 Kay bisan kinsa nga adunay iya, kaniya pagahatagan, ug siya makabaton ug labaw pa nga kadagaya;

13 Busa nagasulti ako kanila sa mga sambingay: kay sila nagatan-aw, dili makakita; ug sa pagpamati sila wala makadungog, ni makasabut.

14 Ug diha kanila natuman ang tagna ni Isaias, nga nagaingon, Pinaagi sa pagpamati kamo makadungog, ug

dili makasabut; ug sa pagtan-aw kamo makakita, ug dili makasabut:

15 Kay ang kasingkasing niini nga mga katawhan nahimong matig-a, ug ang ilang mga igdulungog amang sa pagpamati, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; tingali unya nga sila makakita uban sa ilang mga mata, ug makadungog uban sa ilang mga igdulungog, ug makasabut uban sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug ayohon ko sila.

16 Apan bulahan ang inyong mga mata, kay makakita sila: ug ang inyong mga dalunggan, kay makadungog.

17 Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga daghang mga manalagna ug mga matarung nga tawo ang nagtinguha sa pagtan-aw niadtong mga butang nga inyong nakita, ug wala makakita kanila; ug sa pagpatalinghug sa mga butang nga inyong nadungog, ug wala makadungog kanila.

18 Busa paminawa ninyo ang sambingay sa magpupugas.

19 Sa diha nga ang bisan kinsa makadungog sa pulong sa gingharian, ug dili makasabut niini, unya moabut ang dautan, ug moilog sa gipugas sa iyang kasingkasing. Kini mao ang nagsabwag ug binhi sa daplin sa dalan.

20 Apan ang nagsabwag sa mga liso sa batoon nga mga dapit, mao ang nakadungog sa pulong, ug dihadiha gidawat kini nga malipayon;

21 Apan siya walay gamut diha sa iyang kaugalingon, kondili milungtad sa makadiyot: kay sa diha nga moabut ang kagul-anan o paglutos tungod sa pulong, dihadiha siya mahipangdol.

22 Siya usab nga gipugas sa taliwala sa mga sampinit mao ang nakadungog sa pulong; ug ang pag-atiman niini nga kalibutan, ug ang limbong sa mga bahandi, nagalumos sa pulong, ug siya nahimong dili mabungahon.

23 Apan ang gisabwag sa binhi sa maayong yuta mao ang nakadungog sa pulong ug nakasabut niini; nga nagapamunga usab, ug nagapamunga, ang uban usa ka gatus ka pilo, ang uban kan-uman, ug ang uban katloan.

24 Usa pa ka sambingay ang iyang gisugilon kanila, nga nagaingon, Ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga nagpugas ug maayong binhi sa iyang uma.

25 Apan samtang ang mga tawo nangatulog, ang iyang kaaway miabut ug nagpugas ug bunglayon taliwala sa mga trigo, ug milakaw.

26 Apan sa diha nga ang dahon migitib, ug namunga, unya mitungha usab ang mga bunglayon.

27 Busa ang mga sulugoon sa agalon sa panimalay miduol ug miingon ngadto kaniya, Ginoo, wala ba ikaw magpugas ug maayong binhi sa imong uma? Busa diin gikan ang mga bunglayon?

28 Siya miingon kanila, Usa ka kaaway ang nagbuhat niini. Ug ang mga sulugoon miingon kaniya: Buot ba ikaw nga among adtoon ug tigumon sila?

29 Apan siya miingon, Dili; tingali unya nga sa pag-ibut ninyo sa bunglayon, maibut usab ninyo ang trigo uban kanila.

30 Pabay-i nga magdungan sa pagtubo ang duha tubtub sa tig-alani: kag sa tion sang tig-alani magasiling ako sa mga mangangani, Tipuna ninyo anay ang mga bugang, kag puspusa sila sa mga pinungpong agod sunugon sila: apang tipuna ang trigo sa akon kamalig.

31 Usa pa ka sambingay ang iyang gisugilon kanila, nga nagaingon, Ang gingharian sa langit sama sa usa ka lugas

sa mustasa, nga gikuha sa usa ka tawo, ug gipugas sa iyang uma.

32 Nga sa pagkatinuod mao ang labing gamay sa tanan nga mga liso: apan sa diha nga kini mitubo na, kini mao ang labing daku taliwala sa mga utanon, ug mahimo nga usa ka kahoy, sa pagkaagi nga ang mga langgam sa kahanginan moabut ug mopuyo sa mga sanga niini.

33 Usa pa ka sambingay ang iyang gisulti kanila; Ang gingharian sa langit sama sa levadura nga gikuha sa usa ka babaye ug gilubong sa tulo ka takus nga harina, hangtud nga ang tanan mitubo.

34 Kining tanan nga mga butanga gisulti ni Jesus ngadto sa panon sa katawohan pinaagi sa mga sambingay; ug sa walay sambingay wala siya magsulti kanila.

35 Aron matuman ang gisulti pinaagi sa profeta, nga nag-ingon, ablihan ko ang akong baba sa mga sambingay; Isulti ko ang mga butang nga gitago gikan sa pagkatukod sa kalibutan.

36 Unya gipapauli ni Jesus ang panon sa katawohan, ug misulod siya sa balay: ug miduol kaniya ang iyang mga tinon-an, nga nagaingon: Isaysay kanamo ang sambingay sa bunglayon sa uma.

37 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Siya nga nagapugas sa maayong binhi mao ang Anak sa tawo;**

38 **Ang uma mao ang kalibutan; ang maayong binhi mao ang mga anak sa gingharian; apan ang mga bunglayon mao ang mga anak sa usa nga dautan;**

39 **Ang kaaway nga nagsabwag kanila mao ang yawa; ang pag-ani mao ang katapusan sa kalibutan; ug ang mga mangangani mao ang mga manolonda.**

40 Busa ingon nga ang mga bunglayon ghipos ug gisunog sa kalayo; mao usab ang mahitabo sa katapusan niining kalibutana.

41 Ang Anak sa tawo magapadala sa iyang mga manolonda, ug ilang tigumon gikan sa iyang gingharian ang tanang mga butang nga makapapangdol, ug sila nga nagabuhat sa kadautan;

42 Ug igasalibay sila sa hudno sa kalayo: didto mahitabo ang pagminatay ug pagkagut sa mga ngipon.

43 Unya ang mga matarung mosidlak sama sa adlaw didto sa gingharian sa ilang Amahan. Ang adunay mga igdulungog sa pagpatalinghug, magpatalinghug.

44 Usab, ang gingharian sa langit sama sa bahandi nga gitagoan sa uma; nga sa diha nga hingkaplagan sa usa ka tawo, iyang gitagoan, ug tungod sa kalipay niini miadto siya ug gibaligya niya ang tanan nga iya, ug iyang gipalit kadtong uma.

45 Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga magpapatigayon, nga nagapangita ug matahum nga mga perlas:

46 Nga, sa diha nga siya nakakaplag ug usa ka mutya nga labing bililhon, miadto ug gibaligya ang tanan nga iya, ug gipalit kini.

47 Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka pukot, nga gitaktak ngadto sa dagat, ug mikuha sa tanang matang:

48 Nga, sa diha nga kini napuno, sila mibira ngadto sa baybayon, ug milingkod, ug mitigum sa maayo ngadto sa mga sudlanan, apan ang mga dautan gisalibay.

49 Ingon usab niana ang mahitabo sa katapusan sa kalibutan: ang mga manolonda manggula, ug pagapinigon nila ang mga dautan gikan sa mga matarung,

50 Ug igasalibay sila ngadto sa hudno sa kalayo: didto mahitabo ang pagminatay ug pagkagut sa mga ngipon.

51 Si Jesus miingon kanila, **Nasabtan ba ninyo ang tanan niining mga butanga?** Sila miingon kaniya, Oo, Ginoo.

52 Unya siya miingon ngadto kanila, **Busa ang matag escriba nga natudloan ngadto sa gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga usa ka tagbalay, nga nagakuha gikan sa iyang bahandi sa mga butang nga bag-o ug daan.**

53 Ug nahitabo nga sa nakahuman si Jesus niining mga sambingay, siya mipahawa didto.

54 Ug sa pag-abut niya sa iyang kaugalingong yuta, siya mitudlo kanila sa ilang sinagoga, sa pagkaagi nga sila nahibulong, ug miingon, Diin kini nga tawo nakakuha niini nga kaalam, ug niining mga katingalahang buhat?

55 Dili ba kini mao ang anak sa panday? dili ba si Maria ang iyang inahan? ug ang iyang mga igsoon, si Santiago, ug si Jose, ug si Simon, ug si Judas?

56 Ug ang iyang mga igsoong babaye, dili ba silang tanan uban kanato? Diin man niya kuhaa kining tanan nga mga butanga?

57 Ug sila nangapandol kaniya. Apan si Jesus miingon kanila: **Ang manalagna walay kadunggan, gawas sa iyang kaugalingong yuta, ug sa iyang kaugalingong balay.**

58 Ug didto wala siya magbuhat ug daghang mga katingalahan tungod sa ilang pagkawalay pagtoo.

KAPITULO 14

1 Niadtong panahona si Herodes nga tetrarca nakadungog sa kabantug ni Jesus,

2 Ug miingon sa iyang mga sulugoon, Kini mao si Juan Bautista; nabanhaw siya gikan sa mga patay; ug busa ang gamhanang mga buhat nagapakita sa ilang mga kaugalingon diha kaniya.

3 Kay si Herodes nagpadakup kang Juan, ug nagpagapos kaniya, ug nagbutang kaniya sa bilanggoan tungod kang Herodias, nga asawa ni Felipe nga iyang igsoon.

4 Kay si Juan nag-ingon ngadto kaniya, Dili uyon sa balaod alang kanimo ang pagbaton kaniya.

5 Ug sa diha nga siya buot unta sa pagpatay kaniya, siya nahadlok sa panon sa katawhan, tungod kay sila nag-isip kaniya nga usa ka manalagna.

6 Apan sa dihang gisaulog ang adlawng natawhan ni Herodes, ang anak nga babaye ni Herodias misayaw sa atubangan nila, ug nakapahimuot kang Herodes.

7 Tungod niini siya misaad uban ang panumpa sa paghatag kaniya sa bisan unsa nga iyang pangayoon.

8 Ug siya, sa gitudloan sa iyang inahan, miingon: Ihatag kanako dinhi ang ulo ni Juan Bautista sa usa ka pinggan.

9 Ug ang hari nasubo: bisan pa niana tungod sa panumpa, ug sa mga nanaglingkod uban kaniya sa pagkaon, siya nagsugo nga ihatag kini kaniya.

10 Ug iyang gipasugon ug gipunggotan si Juan sulod sa bilanggoan.

11 Ug ang iyang ulo gidala sa usa ka pinggan, ug gihatag ngadto sa dalaga: ug kini iyang gidala ngadto sa iyang inahan.

12 Ug miabut ang iyang mga tinon-an, ug gikuha nila ang lawas, ug gilubong, ug nangadto sila ug nanagsugilon kang Jesus.

13 Sa pagkadungog ni Jesus niini, siya mibiya didto sakay sa sakayan ngadto sa usa ka dapit nga awaaw nga nag-

inusara: ug sa pagkadungog niini sa mga tawo, sila misunod kaniya nga nagbaktas gikan sa mga lungsod.

14 Ug migula si Jesus, ug nakita niya ang usa ka dakung panon sa katawohan, ug giabut siya sa kalooy ngadto kanila, ug iyang giayo ang ilang mga masakiton.

15 Ug sa pagkahapon na, ang iyang mga tinon-an miduol kaniya, nga nagaingon: Kini usa ka kamingawan, ug ang takna milabay na; papahawaa ang panon sa katawohan, aron sila mangadto sa mga balangay, ug mamalit sila ug mga makaon.

16 Apan si Jesus miingon ngadto kanila, **Sila dili kinahanglan nga mobiya; hatagi ninyo sila ug makaon.**

17 Ug sila miingon ngadto kaniya, Kami adunay lima lamang ka tinapay, ug duha ka isda.

18 Ug siya miingon: **Dad-a sila dinhi kanako.**

19 Ug iyang gisugo ang panon sa katawhan sa paglingkod sa sagbot, ug gikuha ang lima ka tinapay, ug ang duha ka isda, ug mihangad sa langit, siya nagpanalangin, ug nagpikas-pikas, ug mihatag sa mga tinapay ngadto sa iyang mga tinun-an, ug ang mga tinun-an ngadto sa panon sa katawhan. .

20 Ug nangaon silang tanan, ug nangabusog: ug gihipus nila ang mga tinipik nga nanghibilin napulo ug duha ka bukag nga puno.

21 Ug sila nga nangaon mga lima ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata.

22 Ug dihadhiha si Jesus mipugos sa iyang mga tinun-an sa pagpasakay sa sakayan, ug sa pag-una kaniya ngadto sa pikas nga daplin, samtang iyang gipapauli ang mga panon sa katawhan.

23 Ug sa gipalakaw na niya ang mga panon sa katawohan, mitungas siya nga nag-inusara sa bukid aron sa pag-ampo: ug sa miabut ang kahaponon, siya nag-inusara didto.

24 Apan ang sakayan didto na sa taliwala sa dagat, nga ginakusokuso sa mga balud: kay sungsungon man ang hangin.

25 Ug sa ikaupat nga pagbantay sa gabii si Jesus miadto kanila, nga naglakaw sa ibabaw sa dagat.

26 Ug sa diha nga ang mga tinon-an nakakita kaniya nga naglakaw sa ibabaw sa dagat, sila nangalisang, nga nagaingon: Kini usa ka espiritu; ug sila misinggit sa kahadlok.

27 Apan dihadhiha si Jesus misulti ngadto kanila, nga nagaingon, **Salig kamo; kini ako; ayaw kahadlok.**

28 Ug si Pedro mitubag kaniya ug miingon, Ginoo, kon ikaw man kana, paanhaa ako diha kanimo sa ibabaw sa tubig.

29 Ug siya miingon: **Umari ka.** Ug sa pagkanaug ni Pedro sa sakayan, siya milakaw sa ibabaw sa tubig, aron sa pag-adto kang Jesus.

30 Apan sa diha nga siya nakakita sa hangin nga makusog, siya nahadlok; ug sa misugod siya sa pagkaunlod, siya misinggit, nga nagaingon, Ginoo, luwasa ako.

31 Ug gilayon gituy-od ni Jesus ang iyang kamot, ug gikuptan siya, ug miingon kaniya: **Oh ikaw nga diyutay og pagtoo, nganong nagduhaduha ka?**

32 Ug sa paghisakay nila sa sakayan, ang hangin mihunong.

33 Unya sila nga didto sa sakayan miduol ug misimba kaniya, nga nagaingon, Sa pagkatinuod ikaw mao ang Anak sa Dios.

34 Ug sa nakatabok na sila, miabut sila sa yuta sa Genesaret.

35 Ug sa diha nga ang mga tawo niadtong dapita nakaila kaniya, sila nagpasugo ngadto sa tanang kayutaan nga naglibut, ug gidala ngadto kaniya ang tanang mga masakiton;

36 Ug nagpakilooy kaniya nga makahikap lamang sila sa sidsid sa iyang kupo: ug ang tanan nga nakahikap nangaayo.

KAPITULO 15

1 Unya miduol kang Jesus ang mga escriba ug mga Fariseo, nga gikan sa Jerusalem, nga nagaingon,

2 Ngano nga ang imong mga tinon-an naglapas sa tradisyon sa mga anciano? kay sila wala manghunaw sa ilang mga kamot sa diha nga sila mokaon sa tinapay.

3 Apan siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Nganong naglapas man kamo sa sugo sa Dios pinaagi sa inyong tradisyon?**

4 Kay ang Dios nagsugo, nga nagaingon, Tahuron mo ang imong amahan ug inahan: ug, Siya nga nagatunglo sa amahan o inahan, kinahanglan mamatay siya sa kamatayon.

5 Apan kamo nagaingon, Bisan kinsa nga magaingon sa iyang amahan o sa iyang inahan, Kini usa ka gasa, sa bisan unsa nga ikaw makaayo kanako;

6 Ug dili motahud sa iyang amahan kun sa iyang inahan, siya mahimong gawasnon. Sa ingon niini gihimo ninyo nga walay pulos ang sugo sa Dios pinaagi sa inyong tradisyon.

7 Kamo nga mga salingkapaw, husto ang gitagna ni Isaias mahitungod kaninyo, nga nag-ingon,

8 Kini nga katawohan nagapahaduol kanako pinaagi sa ilang baba, ug nagapasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil; apan ang ilang kasingkasing halayo kanako.

9 Apan kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, nga nagatudlo ingon nga mga doktrina sa mga sugo sa mga tawo.

10 Kag gintawag niya ang kadam-an, kag nagsiling sa ila, **Pamati, kag sabta:**

11 Dili ang nagasulod sa baba ang makapahugaw sa tawo; apan ang nagagula sa baba, kini mao ang makapahugaw sa tawo.

12 Unya miduol ang iyang mga tinun-an, ug miingon kaniya, Nasayud ba ikaw nga ang mga Fariseo nangasuko, sa pagkadungog nila niining mga pulonga?

13 Apan siya mitubag ug miingon, **Ang matag tanom, nga wala itanom sa akong langitnong Amahan, ibton.**

14 Pasagdi sila: sila mga buta nga mga pangulo sa mga buta. Ug kon ang buta mogiya sa buta, silang duha mahulog sa gahong.

15 Unya si Pedro mitubag ug miingon ngadto kaniya, Isaysay kanamo kining sambingay.

16 Ug si Jesus miingon, **Kamo ba usab walay salabutan?**

17 Wala pa ba kamo makasabut, nga bisan unsa nga nagasulod sa baba, nagapadulong sa tiyan, ug ginasalibay ngadto sa bul-og?

18 Apan kadtong mga butanga nga nagagula sa baba nagagikan sa kasingkasing; ug ilang gihugawan ang tawo.

19 Kay gikan sa kasingkasing nagagula ang dautang mga hunahuna, mga pagbuno, mga pagpanapaw, mga pakighilawas, mga pangawat, mga bakak nga saksi, mga pagpasipala:

20 Mao kini ang mga butang nga makahugaw sa tawo: apan ang pagkaon nga wala manghunaw sa mga kamot dili makapahugaw sa tawo.

21 Unya si Jesus mibiya didto, ug miadto sa mga utlanan sa Tiro ug Sidon.

22 Ug, tan-awa, usa ka babaye nga Canaanhon migula gikan sa maong mga utlanan, ug misinggit ngadto kaniya, nga nagaingon: Kaloy-i ako, Ginoo, ikaw nga Anak ni David; ang akong anak nga babaye gisakit pag-ayo sa usa ka yawa.

23 Apan siya wala motubag kaniya bisan usa ka pulong. Ug miduol kaniya ang iyang mga tinon-an ug nagpakilooy kaniya nga nagaingon: Palakta siya; kay siya nagasinggit sunod kanato.

24 Apan siya mitubag ug miingon, Wala ako gipadala kondili ngadto sa nawala nga mga karnero sa balay ni Israel.

25 Unya siya miduol ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ginoo, tabangi ako.

26 Apan siya mitubag ug miingon, Dili matarung nga kuhaon ang tinapay sa mga anak, ug isalibay kini ngadto sa mga iro.

27 Ug siya miingon, Tinuod, Ginoo: apan ang mga iro nagakaon sa mga mumho nga mahulog sa lamesa sa ilang mga agalon.

28 Unya si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, O babaye, daku ang imong pagtoo: matuman kanimo sumala sa imong gusto. Ug ang iyang anak nga babaye naayo sukad niadtong taknaa.

29 Ug si Jesus mipahawa didto, ug miadto sa duol sa dagat sa Galilea; ug mitungas sa usa ka bukid, ug milingkod didto.

30 Ug miduol kaniya ang dagkung mga panon sa katawhan, nga nagdala uban kanila niadtong mga bakol, mga buta, mga amang, mga kimay, ug daghan pang uban, ug ilang gihulog sila sa tiilan ni Jesus; ug iyang giayo sila:

31 Sa pagkaagi nga ang panon sa katawohan nanghibulong, sa diha nga sila nakakita sa amang nga nakasulti, sa mga kimay nangaayo, sa mga bakul nga nakalakaw, ug sa mga buta nakakita: ug ilang gihimaya ang Dios sa Israel.

32 Unya si Jesus mitawag sa iyang mga tinun-an ngadto kaniya, ug miingon, Ako nalooy sa panon sa katawhan, tungod kay sila nagapabilin uban kanako karon tolo na ka adlaw, ug walay makaon: ug ako dili mopauli kanila nga nagpuasa, basin sila maluya sa dalan.

33 Ug ang iyang mga tinun-an miingon kaniya, Asa man kita makabaton ug ingon ka daghan nga tinapay sa kamingawan, nga makabusog sa ingon ka daku nga panon?

34 Ug si Jesus miingon kanila: Pila ba ka buok ang inyong tinapay? Ug sila miingon: Pito, ug pipila ka gagmayng isda.

35 Ug iyang gisugo ang panon sa katawhan sa pagpanglingkod sa yuta.

36 Ug iyang gikuha ang pito ka tinapay ug ang mga isda, ug sa nakapasalamat siya, iyang gitipiktipik kini, ug gihatag ngadto sa iyang mga tinon-an, ug ang mga tinon-an ngadto sa panon sa katawohan.

37 Ug nangaon silang tanan, ug nangabusog: ug gihipon nila ang mga tinipik nga nahabilin nga pito ka bukag nga puno.

38 Ug sila nga nangaon upat ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata.

39 Ug iyang gipapahawa ang panon sa katawohan, ug misakay sa sakayan, ug miadto sa mga utlanan sa Magdala.

KAPITULO 16

1 Ug ming-abut usab ang mga Fariseo uban sa mga Saduceo, ug sa pagtintal, nanaghangyo kaniya nga pakitaan niya sila ug usa ka ilhanan gikan sa langit.

2 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Kon gabii na, kamo moingon, Moayo ang panahon: kay ang langit pula.

3 Ug sa buntag, Mobagyo karon: kay ang langit mapula ug madag-umon. O kamo nga mga tigpakaaron-ingnon, kamo makaila sa nawong sa langit; apan dili ba kamo makaila sa mga ilhanan sa mga panahon?

4 Ang usa ka kaliwatan nga dautan ug mananapaw nagapangita ug usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag niini, kondili ang ilhanan ni Jonas nga manalagna. Ug iyang gibiyaan sila, ug milakaw.

5 Ug sa pag-abut sa iyang mga tinon-an sa pikas nga daplin, nahikalimot sila sa pagdala ug tinapay.

6 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Pagmatngon ug pagbantay sa levadura sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo.

7 Ug sila nanagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kini tungod kay kita wala magdala ug tinapay.

8 Nga sa diha nga si Jesus nakasabut, siya miingon ngadto kanila, Oh kamo nga diyutay og pagtoo, nganong nagtolotimbang kamo sa inyong kaugalingon, tungod kay kamo wala magdala ug tinapay?

9 Wala pa ba kamo makasabut, ni mahinumdom sa lima ka tinapay sa lima ka libo, ug pila ka bukag ang inyong nahipon?

10 Bisan ang pito ka tinapay sa upat ka libo, ug pila ka bukag ang inyong nahipon?

11 Naunsa nga wala man kamo makasabut nga ako wala magsulti kaninyo mahitungod sa tinapay, nga kamo kinahanglan magbantay sa levadura sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo?

12 Unya nasabtan nila nga wala siya magsugo kanila sa pagbantay sa levadura sa tinapay, kondili sa pagtolon-an sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo.

13 Sa pag-abut ni Jesus sa kayutaan sa Cesarea Filipino, nangutana siya sa iyang mga tinon-an, nga nagaingon: Kinsa ba ang sulti sa mga tawo nga Ako ang Anak sa tawo?

14 Ug sila miingon, Ang uban nagaingon nga ikaw mao si Juan nga Bautista: ang uban, si Elias; ug ang uban, si Jeremias, o usa sa mga profeta.

15 Siya miingon kanila, Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?

16 Ug si Simon Pedro mitubag ug miingon, Ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa buhi nga Dios.

17 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bulahan ikaw, Simon Barjona: kay ang unod ug dugo wala magpadayag niini kanimo, kondili ang akong Amahan nga anaa sa langit.

18 Ug ako nagaingon usab kanimo, nga ikaw mao si Pedro, ug sa ibabaw niining bato pagatukoron ko ang akong simbahan; ug ang mga ganghaan sa impierno dili makabuntog niini.

19 Ug ihatag ko kanimo ang mga yawe sa gingharian sa langit: ug bisan unsa nga imong gapuson dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos;

20 Unya iyang gitugon ang iyang mga tinon-an nga dili sila magsugilon kang bisan kinsa nga siya mao si Jesus ang Cristo.

21 Sukad niadtong panahona si Jesus misugod sa pagpakita sa iyang mga tinon-an, nga siya kinahanglan moadto sa Jerusalem, ug mag-antus sa daghang mga butang sa mga anciano ug sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga escriba, ug pagapatyon, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw.

22 Unya si Pedro mikuha kaniya, ug misugod sa pagbadlong kaniya, nga nagaingon, Ipahalayo kana kanimo, Ginoo: kini dili mahitabo kanimo.

23 Apan siya miliso, ug miingon kang Pedro, **Pahawa ka sa akong luyo, Satanas: ikaw usa ka kapangdolan alang kanako: kay ikaw wala nagahunahuna sa mga butang nga iya sa Dios, kondili niadtong iya sa mga tawo.**

24 Unya si Jesus miingon sa iyang mga tinon-an, **Kong kinsa ang buot mosunod kanako, magdumili sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang cruz, ug mosunod kanako.**

25 Kay bisan kinsa nga buot magluwas sa iyang kinabuhì mawad-an niini: ug bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhì tungod kanako, makakaplag niini.

26 Kay unsa may kapuslanan sa usa ka tawo, kong maangkon niya ang tibuok kalibutan, ug mawala ang iyang kaugalingong kalag? kun unsa ang ikahatag sa usa ka tawo nga baylo sa iyang kalag?

27 Kay ang Anak sa tawo moanhi sa himaya sa iyang Amahan uban sa iyang mga manolonda; ug unya siya moganti sa matag tawo sumala sa iyang mga buhat.

28 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Adunay uban nga nagatindog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayon, hangtud nga ilang makita ang Anak sa tawo nga moabut sa iyang gingharian.

KAPITULO 17

1 Ug sa tapus ang unom ka adlaw, si Jesus midala kang Pedro, Santiago, ug Juan nga iyang igsoon, ug mitungas kanila sa usa ka hataas nga bukid nga nag-inusara.

2 Ug nausab ang dagway sa atubangan nila: ug ang iyang nawong misidlak sama sa adlaw, ug ang iyang bisti maputi sama sa kahayag.

3 Kag, yari karon, nagpakita sa ila si Moises kag si Elias nga nagapakighambal sa iya.

4 Unya mitubag si Pedro, ug miingon kang Jesus, Ginoo, maayo nga ania kami dinhi: kong buot ka, magbuhat kami dinhi ug tolo ka payag; usa alang kanimo, ug usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias.

5 Samtang nagsulti pa siya, tan-awa, usa ka mahayag nga panganod milandong kanila: ug ania karon, usa ka tingog gikan sa panganod, nga nag-ingon, Kini mao ang akong Anak nga pinalangga, kang kinsa ako may kalipay; pamatia ninyo siya.

6 Ug sa pagkadungog niini sa mga tinon-an, sila mihapa, ug nangahadlok pag-ayo.

7 Ug si Jesus miduol ug mihikap kanila, ug miingon, **Tumindog kamo, ug ayaw kamo kalisang.**

8 Ug sa giyahat nila ang ilang mga mata, wala silay nakita nga bisan kinsa, gawas kang Jesus lamang.

9 Ug sa nanglugsong sila gikan sa bukid, si Jesus mitugon kanila, nga nagaingon, **Ayaw pagsulti kang bisan kinsa sa**

panan-awon, hangtud nga ang Anak sa tawo mabanhaw gikan sa mga patay.

10 Ug ang iyang mga tinon-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Ngano man nga nagaingon ang mga escriba nga si Elias kinahanglan nga moanhi pag-una?

11 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Si Elias sa pagkatinuod moanhi pag-una, ug ipasig-uli ang tanang mga butang.**

12 Apan sultihan ko kamo, nga si Elias nahianhi na, ug sila wala makaila kaniya, apan nagbuhat kaniya sa bisan unsa nga ilang gusto. Ingon man usab ang Anak sa tawo mag aantus gikan kanila.

13 Unya ang mga tinon-an nakasabut nga siya nagsulti ngadto kanila mahitungod kang Juan nga Bautista.

14 Ug sa diha nga sila miabut sa panon sa katawohan, dihay miduol kaniya nga usa ka tawo, nga miluhod ngadto kaniya, ug miingon,

15 Ginoo, kaluy-i ang akong anak nga lalaki, kay buang siya, ug naguol pag-ayo: kay sa makadaghan mahulog siya sa kalayo, ug sa makadaghan sa tubig.

16 Ug gidala ko siya ngadto sa imong mga tinon-an, ug sila wala makaayo kaniya.

17 Unya si Jesus mitubag ug miingon, **Oh walay pagtoo ug masukihon nga kaliwatan, hangtud anus-a ako magauban kaninyo? hangtod kanus-a ako mag-antos kaninyo? dad-a siya dinhi kanako.**

18 Ug gibadlong ni Jesus ang yawa; ug siya mipahawa kaniya: ug ang bata naayo sukad niadtong taknaa.

19 Unya miduol ang mga tinon-an kang Jesus nga nag-inusara, ug nanag-ingon, Nganong wala man kami makahingilin kaniya?

20 Ug si Jesus miingon kanila, **Tungod sa inyong pagkawalay pagtoo: kay sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga kong kamo adunay pagtoo nga ingon sa usa ka lugas sa liso sa mustasa, makaingon kamo niining bukira, Bumalhin ka gikan dinhi ngadto sa laing dapit; ug kini mobalhin; ug walay dili mahimo kaninyo.**

21 Apan kining matanga dili mahigawas kondili pinaagi sa pag-ampo ug pagpuasa.

22 Ug samtang nagpuyo sila sa Galilea, si Jesus miingon kanila, **Ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo:**

23 **Ug siya pagapatyon nila, ug sa ikatulo ka adlaw siya mabanhaw.** Ug sila nasubo sa hilabihan.

24 Ug sa pag-abut nila sa Capernaum, sila nga mga maniningil ug buhis miduol kang Pedro, ug miingon, Wala ba magbayad ug buhis ang inyong magtutudlo?

25 Siya miingon, Oo. Ug sa pagsulod niya sa balay, si Jesus miuna kaniya, nga nagaingon: **Unsay imong hunahuna, Simon? kang kinsa man ang mga hari sa yuta nagakuha ug buhis o buhis? sa ilang kaugalingong mga anak, o sa mga dumuloong?**

26 Si Pedro miingon kaniya, Sa mga dumuloong. Si Jesus miingon kaniya: **Busa ang mga bata gawasnon.**

27 Bisan pa niana, aron kita dili makapandol kanila, umadto ka sa dagat, ug ihulog ang taga, ug kuhaa ang unang isda nga makuha; ug sa diha nga ikaw makabuka sa iyang baba, ikaw makakaplag ug usa ka tipik sa salapi: kana kuhaa, ug ihatag kanila alang kanako ug kanimo.

KAPITULO 18

1 Sa maong takna miduol kang Jesus ang mga tinon-an, nga nagaingon: Kinsa ang labing daku sa gingharian sa langit?

2 Ug si Jesus mitawag ug usa ka gamayng bata ngadto kaniya, ug iyang gibutang siya sa ilang taliwala,

3 Ug miingon, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, gawas kon kamo makabig, ug mahimong ingon sa gagmay nga mga bata, dili kamo makasulod sa gingharian sa langit.**

4 Busa bisan kinsa nga magpaubos sa iyang kaugalingon ingon niining gamay nga bata, mao ang labing daku sa gingharian sa langit.

5 Ug bisan kinsa nga modawat sa usa ka bata nga sama niini sa akong ngalan, modawat kanako.

6 Apan bisan kinsa nga makapapangdol sa usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa alang kaniya nga hiktan ang iyang liog ug usa ka galingan nga bato, ug nga siya giunlod sa kahiladman sa dagat.

7 Alaut ang kalibutan tungod sa mga kapangdolan! kay kinahanglan gayud nga ang mga paglapas moabut; apan alaut kadtung tawo nga tungod kaniya moabut ang kapangdolan!

8 Busa kon ang imong kamot o ang imong tiil makapapangdol kanimo, putla sila, ug ipahilayo kanimo: mas maayo pa kanimo nga mosulod sa kinabuhi nga bakol o bakol, kay sa adunay duha ka kamot o duha ka tiil nga itambog ngadto sa walay kataposang kalayo.

9 Ug kon ang imong mata makapapangdol kanimo, luska ug isalibay kini gikan kanimo: mas maayo pa alang kanimo nga mosulod sa kinabuhi nga usa ra ang mata, kay sa adunay duha ka mata nga itambog sa kalayo sa impiyerno.

10 Pagmatngon nga dili ninyo tamayon ang usa niining mga gagmay; kay nagaingon ako kaninyo, nga sa langit ang ilang mga manolonda kanunay nga nagatan-aw sa nawong sa akong Amahan nga atua sa langit.

11 Kay ang Anak sa tawo mianhi aron sa pagluwas sa nawala.

12 Unsay inyong hunahuna? Kong ang usa ka tawo adunay usa ka gatus ka carnero, ug ang usa kanila mahisalaag, dili ba niya biyaan ang kasiyaman ug siyam, ug moadto sa kabukiran, ug mangita niadtong nahisalaag?

13 Ug kon hikaplagn niya kini, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga siya malipay pag-ayo niana nga karnero, kay sa kasiyaman ug siyam nga wala mahisalaag.

14 Sa ingon usab dili kabubut-on sa inyong Amahan nga atua sa langit, nga mawala ang usa niining mga gagmay.

15 Labut pa kon ang imong igsoon makasala batok kanimo, adto ug suginli siya sa iyang sayop tali kanimo ug kaniya lamang: kon siya mamati kanimo, ikaw nakabig sa imong igsoon.

16 Apan kon dili siya mamati kanimo, dad-a uban kanimo ang usa o duha pa, aron sa baba sa duha o tulo ka saksi ang matag pulong mapamatud-an.

17 Ug kon dili siya mamati kanila, isulti kini sa simbahan;

18 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan unsa ang inyong gapuson dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos;

19 Sa liwat nagasiling ako sa inyo, nga kon ang duha sa inyo mag-ugyon sa duta nahanungod sa bisan ano nga

butang nga pangayoon nila, ini pagahimoon sa ila sang akon Amay nga yara sa langit.

20 Kay kon diin ang duha o tulo nagkatigom sa akong ngalan, anaa ako sa ilang taliwala.

21 Unya miduol si Pedro kaniya, ug miingon, Ginoo, kapila makasala ang akong igsoon batok kanako, ug pasayloon ko siya? hangtod sa makapito?

22 Si Jesus miingon kaniya, **Wala ako mag-ingon kanimo, Hangtud sa makapito, kondili, Hangtud sa kapitoan ka pito.**

23 Busa ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari, nga buot manubag sa iyang mga ulipon.

24 Ug sa nakasugod na siya sa paghusay, gidala kaniya ang usa nga nakautang kaniya ug napulo ka libo ka talento.

25 Apan tungod kay wala siyay ikabayad, ang iyang agalon nagsugo nga ibaligya siya, ug ang iyang asawa, ug mga anak, ug ang tanan nga iya, ug pagabayran.

26 Busa ang ulipon mihapa, ug misimba kaniya, nga nagaingon, Ginoo, angan-angana ako, ug pagabayran ko ikaw sa tanan.

27 Unya ang agalon niadtong ulipon giabut ug kalooy, ug gibuhian siya, ug gipasaylo siya sa utang.

28 Apan ang maong ulipon migula, ug nakakaplag sa usa sa iyang mga masigkaulipon, nga nakautang kaniya ug usa ka gatus ka denario: ug iyang gikuptan siya, ug gikugos siya, nga nagaingon: Bayri ako sa imong utang.

29 Ug ang iyang masigkaulipon mihapa sa iyang tiilan, ug nagpakilooy kaniya, nga nagaingon: Angan-angana ako, ug pagabayran ko ikaw sa tanan.

30 Ug siya wala mobuot: apan miadto ug gibalhog siya sa bilanggoan, hangtud nga siya makabayad sa utang.

31 Busa sa diha nga ang iyang mga masigkaulipon nakakita sa nahitabo, sila nasubo pag-ayo, ug miadto ug nagsugilon sa ilang ginoo sa tanan nga nahitabo.

32 Unya ang iyang agalon, human nga siya gitawag niya, miingon ngadto kaniya, Oh dautan nga sulugoon, gipasaylo ko ikaw sa tanan nga utang, tungod kay ikaw mihangyo kanako:

33 Dili ba kinahanglan usab nga ikaw malooy sa imong masigkaulipon, ingon nga ako nalooy kanimo?

34 Ug ang iyang agalon nasuko, ug gitugyan siya ngadto sa mga magsasakit, hangtud nga siya makabayad sa tanan nga utang kaniya.

35 Ingon usab niana ang pagabuhaton kaninyo sa akong langitnong Amahan, kon ang tagsatagsa kaninyo sa kinasingkasing dili magpasaylo sa iyang igsoon sa ilang mga paglapas.

KAPITULO 19

1 Ug nahinabo nga sa nakahuman si Jesus niining mga pulonga, siya mibiya sa Galilea, ug miadto sa mga utlanan sa Judea tabok sa Jordan;

2 Ug misunod kaniya ang dagkung mga panon sa katawhan; ug didto giayo niya sila.

3 Ug miduol kaniya ang mga Fariseo, nga nagatintal kaniya, ug nanag-ingon kaniya: Uyon ba sa balaod alang sa usa ka lalake ang pagbulag sa iyang asawa sa bisan unsang hinungdan?

4 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Wala ba kamo makabasa, nga siya nga nagbuhat kanila sa sinugdang nagbuhat kanila nga lalaki ug babaye,**

5 Ug miingon, "Tungod niini ang lalaki mobiya sa amahan ug inahan, ug moipon sa iyang asawa, ug silang duha mahimong usa ka unod?"

6 Busa dili na sila duha, kondili usa ka unod. Busa ang gihiusa sa Dios, dili pagbulagong sa tawo.

7 Sila miingon ngadto kaniya, Ngano man nga si Moises nagsugo sa paghatag ug usa ka sulat sa panagbulag, ug sa pagbulag kaniya?

8 Siya miingon ngadto kanila, Si Moises tungod sa kagahi sa inyong mga kasingkasing mitugot kaninyo sa pagbulag sa inyong mga asawa: apan sukad sa sinugdan dili ingon niana.

9 Ug sultihan ko kamo, bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, gawas kon tungod sa pakighilawas, ug mangasawa sa lain, nakapanapaw;

10 Ang iyang mga tinon-an miingon ngadto kaniya, Kon ang kahintang sa lalaki mao man sa iyang asawa, dili maayo nga magminyo.

11 Apan siya miingon ngadto kanila, Ang tanan nga mga tawo dili makadawat niini nga pulong, gawas kanila kang kinsa kini gihatag.

12 Kay adunay uban nga mga eunuco nga nanganak sukad pa sa sabakan sa ilang inahan; Siya nga makahimo sa pagdawat niini, pasagdi nga siya makadawat niini.

13 Unya dihay gidala ngadto kaniya nga gagmay nga mga bata, aron siya matapion sa iyang mga kamot diha kanila, ug mag-ampo: ug ang mga tinon-an nagbadlong kanila.

14 Apan si Jesus miingon, Pasagdi ang gagmay nga mga bata, ug ayaw sila pagdid-i sa pagduol kanako: kay ang gingharian sa langit ila sa mga sama kanila.

15 Ug siya mipandong sa iyang mga kamot kanila, ug mipahawa didto.

16 Ug, tan-awa, usa ka tawo miduol ug miingon ngadto kaniya, Maayong Magtutudlo, unsa ang maayong butang nga akong buhaton, aron ako makabaton sa kinabuhing dayon?

17 Ug siya miingon kaniya: Nganong gitawag mo ako nga maayo? walay maayo gawas sa usa, nga mao, ang Dios: apan kon ikaw mosulod ngadto sa kinabuhi, tumana ang mga sugo.

18 Siya miingon kaniya, Hain? Si Jesus miingon, Dili ka magpatay, dili ka manapaw, dili ka mangawat, dili ka magsaksi ug bakak,

19 Tahuron mo ang imong amahan ug ang imong inahan: ug, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

20 Ang batan-ong lalaki miingon kaniya: Tanan kining mga butanga gibantayan ko sukad pa sa akong pagkabatan-on: unsa pa may kulang kanako?

21 Si Jesus nagsiling sa iya, Kon luyag mo mangin himpit, lakat kag ibaligya ang imo pagkabutang, kag ihatag sa mga imol, kag may manggad ka sa langit: kag magkari kag magsunod sa akon.

22 Apan sa diha nga ang batan-ong lalaki nakadungog niana nga panultihon, siya milakaw nga masulob-on: kay siya adunay daghang mga kabtangan.

23 Unya si Jesus miingon sa iyang mga tinon-an, Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang usa ka dato nga tawo maglisud sa pagsulod sa gingharian sa langit.

24 Ug usab nagaingon ako kaninyo, nga labi pang masayon alang sa usa ka camello ang paglusot sa buho sa dagom,

kay sa usa ka adunahan nga tawo nga makasulod sa gingharian sa Dios.

25 Sa pagkadungog niini sa iyang mga tinon-an, sila nahibulong pag-ayo, nga nagaingon, Nan, kinsa man diay ang maluwas?

26 Apan si Jesus mitan-aw kanila, ug miingon ngadto kanila, Sa mga tawo kini dili mahimo; apan sa Dios ang tanang mga butang mahimo.

27 Unya si Pedro mitubag ug miingon ngadto kaniya, Tan-awa, kami mibiya sa tanan, ug misunod kanimo; Busa unsa may atong mabatonan?

28 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako magaingon nganha kaninyo, Nga kamo nga misunod kanako, sa kaliwatan pag-usab sa diha nga ang Anak sa tawo molingkod sa trono sa iyang himaya, kamo usab molingkod sa napulo ug duha ka mga trono, nga magahukom sa napulo ug duha ka mga banay sa Israel.

29 Ug ang matag usa nga mibiya sa mga balay, o mga igsoong lalaki, o mga igsoong babaye, o amahan, o inahan, o asawa, o mga anak, o mga yuta, tungod sa akong ngalan, makadawat ug usa ka gatos ka pilo, ug makapanunod sa kinabuhing dayon.

30 Apan daghan sa mga nahauna maulahi; ug ang naulahi mauna.

KAPITULO 20

1 Kay ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga amahan sa panimalay, nga milakaw sayo sa kabuntagon aron sa pagpangitag mga mamumuo sa iyang parrasan.

2 Ug sa diha nga siya nakigsabut uban sa mga mamumuo sa usa ka denario sa usa ka adlaw, iyang gipadala sila ngadto sa iyang parrasan.

3 Ug migula siya sa mga ikatulo ang takna, ug nakita niya ang uban nga nagtindog nga walay buhat sa tiyanggihan,

4 Ug miingon ngadto kanila; Lakaw usab kamo ngadto sa ubasan, ug bisan unsa nga matarung Ako mohatag kaninyo. Ug sila nangadto sa ilang dalan.

5 Ug siya migula pag-usab sa may ikaunom ug ikasiyam nga takna, ug nagbuhat sa ingon.

6 Ug sa haduol ang ika-onse nga takna migula siya, ug hingkit-an niya ang uban nga nanagtindog nga walay buhat, ug miingon kanila: Nganong nagatindog kamo dinhi sa tibook nga adlaw nga walay buhat?

7 Sila miingon kaniya, Kay walay tawo nga misuhol kanamo. Siya miingon kanila: Umadto usab kamo sa parrasan; ug bisan unsa nga matarung, kana inyong madawat.

8 Busa sa pagkagabii, ang tag-iya sa parrasan miingon sa iyang piniyalan, Tawga ang mga mamomoo, ug ihatag kanila ang ilang suhol, sugod sa mga naulahi hangtud sa mga nahauna.

9 Ug sa pag-abut sa mga gisuholan sa mga ika-onse nga takna, sila nakadawat sa matag usa ug usa ka denario.

10 Apan sa diha nga ang nahauna miabut, sila nagdahum nga sila makadawat ug labaw pa; ug sila usab nakadawat sa matag tawo og usa ka denario.

11 Ug sa pagkadawat nila niini, sila nagbagulbol batok sa tag-iya sa balay,

12 Nga nagaingon, Kining mga naulahi nanagbuhat ug usa lamang ka takna, ug gihimo mo sila nga sama kanamo, nga nanag-antus sa kabug-at ug sa kainit sa adlaw.

13 Apan siya mitubag sa usa kanila, ug miingon, Higala, wala ako magbuhat ug dautan kanimo: wala ka ba makigsabut kanako sa usa ka denario?

14 Kuhaa kanang imo, ug lakaw sa imong dalan: Ako mohatag niini nga naulahi, ingon sa imo.

15 Dili ba uyon sa balaod alang kanako ang pagbuhat sa akong gusto sa akong kaugalingon? Dautan ba ang imong mata, tungod kay ako maayo?

16 Busa ang naulahi mauna, ug ang nauna maulahi: kay daghan ang gitawag, apan diyutay ra ang gipili.

17 Ug si Jesus nga mitungas ngadto sa Jerusalem, nagkuha sa napulo ug duha ka mga tinun-an sa dalan, ug miingon kanila,

18 Yari karon, nagataklad kita sa Jerusalem; ug ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga escriba, ug ilang pagahukman siya sa kamatayon,

19 Ug igatugyan siya sa mga Gentil aron pagbiaybiay, ug pagahampakon, ug aron ilansang sa krus: ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya.

20 Unya miduol kaniya ang inahan sa mga anak ni Zebedeo uban sa iyang mga anak, nga misimba kaniya, ug nangayo ug usa ka butang gikan kaniya.

21 Ug siya miingon kaniya: **Unsay buot mo?** Siya miingon kaniya: Itugot nga kining akong duha ka anak nga lalake makalingkod, ang usa sa imong too, ug ang usa sa wala, sa imong gingharian.

22 Apan si Jesus mitubag ug miingon, **Wala kamo mahibalo sa inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-inum sa kopa nga akong pagaimnan, ug sa pagpabautismo sa bautismo nga gibautismohan kanako?** Sila miingon kaniya: Arang kami.

23 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kamo sa pagkatinuod moinum sa akong kopa, ug magpabautismo sa bautismo nga ako gibautismohan: apan ang paglingkod sa akong tuo ug sa akong wala, dili ako ang paghatag, apan kini mamahimo. gihatag ngadto kanila nga alang kang kinsa kini giandam sa akong Amahan.**

24 Ug sa pagkadungog niini sa napulo, nangasuko sila batok sa duha ka magsoon.

25 Apan si Jesus mitawag kanila ngadto kaniya, ug miingon, **Kamo nasayud nga ang mga principe sa mga Gentil nanaggahum kanila, ug sila nga mga dagku nagagahum kanila.**

26 Apan dili kini mahitabo kaninyo;

27 Ug bisan kinsa nga buot mahimong labaw kaninyo, himoa siya nga inyong sulugoon:

28 Maingon nga ang Anak sa tawo mianhi dili aron pagaalagaran, kondili sa pag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi nga lukat alang sa daghan.

29 Ug sa paggikan nila sa Jerico, misunod kaniya ang usa ka dakung panon sa katawhan.

30 Ug tan-awa, duha ka buta nga naglingkod sa daplin sa dalan, sa pagkadungog nila nga si Jesus milabay, misinggit nga nag-ingon, Kaloy-i kami, Ginoo, Anak ni David.

31 Ug gibadlong sila sa panon sa katawohan, kay managhilum sila;

32 Ug mihunong si Jesus, ug gitawag sila, ug miingon: **Unsa ang buot ninyo nga pagabuhaton ko kaninyo?**

33 Sila miingon kaniya, Ginoo, nga ang among mga mata mabuka.

34 Busa si Jesus naluoy kanila, ug mihikap sa ilang mga mata: ug dihadhiha ang ilang mga mata nakakita, ug sila misunod kaniya.

KAPITULO 21

1 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, ug miabut sa Betfage, sa bukid sa mga Olivo, unya gipadala ni Jesus ang duha ka mga tinun-an,

2 Nga nagaingon ngadto kanila, **Adto ngadto sa balangay nga atbang kaninyo, ug dihadhiha makakita kamo ug usa ka asno nga gihigot, ug usa ka nati uban kaniya: hubara sila, ug dad-a sila nganhi kanako.**

3 Kag kon may magsiling sa inyo sing bisan ano, magsiling kamo, Ang Ginoo nagakinahanglan sa ila; ug dihadhiha iyang ipadala sila.

4 Kining tanan nahitabo, aron kini matuman ang gisulti pinaagi sa profeta, nga nag-ingon,

5 Ingna ninyo ang anak nga babaye sa Sion, Ania karon, ang imong Hari mianhi kanimo, maaghup, ug nagakabayo sa usa ka asno, ug usa ka nati nga nati sa asno.

6 Ug ang mga tinun-an milakaw, ug nagbuhat sumala sa gisugo kanila ni Jesus,

7 Ug ilang gidala ang asno, ug ang nati, ug gibutang nila sa ibabaw nila ang ilang mga saput, ug siya ilang gipakabayo niini.

8 Ug usa ka dakung panon sa katawohan mibuklad sa ilang mga saput sa dalan; ang uban namutol ug mga sanga sa mga kahoy, ug gisabwag sila sa dalan.

9 Ug ang mga panon sa katawhan nga nag-una, ug ang nagsunod, misinggit, nga nagaingon, Hosanna sa Anak ni David: Bulahan siya nga mianhi sa ngalan sa Ginoo; Hosanna sa kahitas-an.

10 Ug sa pag-abut niya sa Jerusalem, ang tibook nga ciudad naukay, nga nagaingon: Kinsa kini?

11 Ug ang panon sa katawhan miingon, Kini mao si Jesus ang profeta sa Nazaret sa Galilea.

12 Ug si Jesus misulod sa templo sa Dios, ug gipapahawa ang tanan nga namaligya ug namalit sa templo, ug gilumpag ang mga lamesa sa mga tigbaylo ug salapi, ug ang mga lingkoranan sa mga namaligya ug mga salampati,

13 Ug miingon ngadto kanila, **Kini nahisulat, Ang akong balay tawgon nga balay sa pag-ampo; apan gihimo ninyo kini nga lungib sa mga kawatan.**

14 Ug ang mga buta ug ang mga bakol miduol kaniya sa templo; ug iyang giayo sila.

15 Ug sa diha nga ang pangulong mga sacerdote ug ang mga escriba nakakita sa mga katingalahang butang nga iyang gibuhat, ug sa mga bata nga nanagsinggit sa sulod sa templo, ug nanag-ingon, Hosanna sa Anak ni David; sila nasuko pag-ayo,

16 Ug miingon kaniya: Nakadungog ka ba sa ginaingon niini? Ug si Jesus miingon kanila: **Oo; Wala ba kamo makabasa, Gikan sa baba sa mga bata ug sa mga masuso gihingpit mo ang pagdayeg?**

17 Ug iyang gibiyaan sila, ug migula sa lungsod ngadto sa Betania; ug siya mipuyo didto.

18 Ug sa pagkabuntag, sa mibalik siya sa lungsod, gigutom siya.

19 Ug sa hingkit-an niya ang usa ka kahoy nga higuera diha sa dalan, iyang giduol kini, ug wala siyay hingkit-an niini, kondili mga dahon lamang, ug siya miingon niini,

Wala nay bunga nga motubo diha kanimo sukad karon. Ug dihadhiha ang higuera nalaya.

20 Ug sa diha nga ang mga tinon-an nakakita niini, sila nahibulong, nga nagaingon, Unsa ka dali nga ang higuera nalaya?

21 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako moingon nganha kaninyo, Kon kamo adunay pagtuo, ug walay pagduhaduha, kamo dili lamang sa pagbuhat niini nga gibuhay ngadto sa kahoyng igera, kondili usab kon kamo moingon niini nga bukid, Ikaw mabalhin. , ug itambog ka sa dagat; kini pagabuhaton.

22 Ug ang tanan nga mga butang, bisan unsa nga inyong pangayoon sa pag-ampo, sa pagtoo, kamo makadawat.

23 Ug sa diha nga siya misulod sa templo, ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga anciano sa mga tawo miduol kaniya samtang siya nagtudlo, ug miingon, Pinaagi sa unsa nga pagbulot-an nagabuhay ikaw niining mga butanga? ug kinsa ang naghatag kanimo niini nga pagbulot-an?

24 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Ako usab mangutana kaninyo sa usa ka butang, nga kon kamo mosulti kanako, Ako sa ingon usab mosulti kaninyo pinaagi sa unsa nga pagbulot-an gibuhay ko kining mga butanga.

25 Ang bautismo ni Juan, diin gikan? gikan sa langit, o sa mga tawo? Ug sila nanagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kong kita magaingon: Gikan sa langit; magaingon siya kanato, Ngano man nga wala kamo motoo kaniya?

26 Apan kon kita moingon, Gikan sa mga tawo; nahadlok kami sa mga tawo; kay ang tanan nagatoo kang Juan ingon nga manalagna.

27 Ug sila mitubag kang Jesus, ug miingon, Kami dili mahibalo. Ug siya miingon kanila: Dili usab ako magtug-an kaninyo pinaagi sa unsang pagbulot-an gibuhay ko kining mga butanga.

28 Apan unsa may inyong hunahuna? Usa ka tawo may duha ka anak nga lalaki; ug miadto siya sa nahauna, ug miingon: Anak, umadto ka sa pagtrabaho karong adlaw sa akong parrasan.

29 Siya mitubag ug miingon, Dili ako buot: apan sa ulahi siya nagbasul, ug milakaw.

30 Ug siya miadto sa ikaduha, ug miingon sa mao usab. Ug siya mitubag ug miingon: Ako moadto, sir: ug wala moadto.

31 Sin-o sa ila nga duha ang naghimo sang kabubut-on sang iya amay? Sila miingon kaniya, Ang nahauna. Si Jesus miingon kanila: Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang mga maniningil sa buhis ug ang mga bigaon magauna kaninyo sa pag-adto sa gingharian sa Dios.

32 Kay si Juan mianhi kaninyo diha sa dalan sa pagkamatarung, ug kamo wala motoo kaniya: apan ang mga maniningil sa buhis ug ang mga bigaon mingtoo kaniya: ug kamo, sa diha nga kamo nakakita niini, wala maghinulsol sa ulahi, aron kamo motoo kaniya.

33 Patalinghugi ang laing sambingay: Dihay usa ka tagbalay, nga nagtanum ug usa ka parasan, ug gikoral kini libut, ug nagkalot ug usa ka pug-anan sa bino niini, ug nagtukod ug usa ka torre, ug gipasagdan kini sa mga mag-uuma, ug miadto sa usa ka halayo nga yuta:

34 Ug sa nagkahiduol na ang panahon sa pagpamunga, iyang gipadala ang iyang mga ulipon ngadto sa mga mag-uuma, aron sila makadawat sa mga bunga niini.

35 Ug ang mga mag-uuma midakop sa iyang mga ulipon, ug ilang gibunalan ang usa, ug gipatay ang usa, ug gibato ang lain.

36 Sa liwat, nagpadala sia sing iban nga mga alagad nga mas madamo pa sang sa nahauna: kag ginhimo nila ang amo man sa ila.

37 Apan sa katapusan sa tanan iyang gipadala kanila ang iyang anak, nga nagaingon: Sila motahud sa akong anak.

38 Apan sa diha nga ang mga mag-uuma nakakita sa anak, sila nasig-ingon sa ilang kaugalingon: Kini mao ang manununod; umari kamo, patyon ta siya, ug agawon ta ang iyang kabilin.

39 Ug ilang gidakop siya, ug giabog siya sa gawas sa parrasan, ug gipatay siya.

40 Busa inig-abut sa tag-iya sa parrasan, unsay iyang pagabuhaton niadtong mga mag-uuma?

41 Sila nagaingon ngadto kaniya, Iyang pagalaglagon sa makalooloy kadtong mga dautang tawo, ug igahatag niya ang iyang parrasan sa ubang mga mag-uuma, nga magahatag kaniya sa mga bunga sa ilang mga panahon.

42 Si Jesus miingon kanila, Wala ba kamo makabasa sa mga kasulatan, Ang bato nga gisalikway sa mga magtutukod, mao ang nahimong pangulo sa pamag-ang: kini buhat sa Ginoo, ug kini kahibulongan sa atong mga mata?

43 Busa nagaingon ako kaninyo, Ang gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo, ug igahatag ngadto sa usa ka nasud nga magapamunga sa mga bunga niini.

44 Ug bisan kinsa nga mahulog sa ibabaw niining batoha, mabuak;

45 Ug sa diha nga ang mga punoan sa mga sacerdote ug mga Fariseo nakadungog sa iyang mga sambingay, sila nakasabut nga siya nagsulti mahitungod kanila.

46 Apan sa diha nga sila nagtinguha sa pagdakop kaniya, sila nahadlok sa panon sa katawhan, tungod kay sila nag-isip kaniya nga usa ka manalagna.

KAPITULO 22

1 Ug si Jesus mitubag ug misulti kanila pag-usab pinaagi sa mga sambingay, ug miingon,

2 Ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari, nga naghimo ug kasal alang sa iyang anak,

3 Ug gisugo niya ang iyang mga sulugoon sa pagtawag sa mga dinapit sa kasal: apan wala sila motambong.

4 Sa liwat, nagpadala sia sing iban pa nga mga alagad, nga nagasiling, Ingna ang mga dinapit, Yari karon, napreparar ko na ang akon panihapon: ang akon mga baka kag ang akon mga pinatambok gin-ihaw, kag ang tanan nga mga butang handa na: magkari sa kasal.

5 Apan sila wala magtagad niini, ug miadto sa ilang mga dalan, ang usa ngadto sa iyang uma, ang usa ngadto sa iyang mga baligya:

6 Ug ang salin midakup sa iyang mga sulugoon, ug nagbiaybiay kanila, ug nagpatay kanila.

7 Apan sa diha nga ang hari nakadungog niini, siya nasuko: ug iyang gipadala ang iyang mga kasundalohan, ug gilaglag kadtong mga mamumuno, ug gisunog ang ilang ciudad.

8 Unya siya miingon sa iyang mga sulugoon, Ang kasal andam na, apan ang mga dinapit dili takos.

9 Busa adto kamo sa mga dalan, ug kutob sa inyong hikaplagan, dapita ngadto sa kasal.

10 Busa kadtong mga ulipona nangadto sa mga dalan, ug gitigum ang tanan nga ilang hikaplagan, mga daotan ug mga maayo: ug ang kasal napuno sa mga dinapit.

11 Ug sa diha nga ang hari misulod aron sa pagtan-aw sa mga dinapit, siya nakakita didto ug usa ka tawo nga wala magsul-ob ug bisti nga alang sa kasal:

12 Ug siya miingon kaniya, Higala, nganong misulod ka dinhi nga wala magsul-ob ug bisti nga alang sa kasal? Ug wala siya makatingog.

13 Unya ang hari miingon sa mga sulogoon, Gapusa siya sa kamot ug tiil, ug dad-a siya, ug isalibay siya ngadto sa kangitngitan sa gawas; didto mahitabo ang paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.

14 Kay daghan ang gitawag, apan diyutay ra ang gipili.

15 Unya miadto ang mga Fariseo, ug nanagsabutsabut unsaon nila sa pagbitik kaniya sa iyang pagsulti.

16 Ug ilang gipadala ngadto kaniya ang ilang mga tinon-an uban sa mga Herodianhon, nga nagaingon: Magtutudlo, kami nahibalo nga ikaw tinuod, ug nagatudlo sa dalan sa Dios sa kamatuoran, ug wala ka magtagad kang bisan kinsa: kay ikaw wala magtagad sa dagway sa mga tawo.

17 Busa suginli kami, Unsay imong hunahuna? Uyon ba sa balaod ang paghatag ug buhis kang Cesar, o dili?

18 Apan si Jesus nakasabut sa ilang pagkadautan, ug miingon, Nganong sulayan ninyo ako, mga salingkapaw?

19 Ipakita kanako ang salapi sa buhis. Ug ilang gidala kaniya ang usa ka denario.

20 Ug siya miingon kanila, Kang kinsa man kining dagway ug kining nahisulat?

21 Sila miingon kaniya, Kang Cesar. Unya siya miingon kanila: Busa, bayri ninyo si Cesar sa mga butang nga iya ni Cesar; ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.

22 Sa diha nga sila nakadungog niini nga mga pulong, sila nahibulong, ug mibiya kaniya, ug milakaw.

23 Sa maong adlaw miduol kaniya ang mga Saduceo, nga nagaingon nga walay pagkabanhaw, ug nangutana kaniya,

24 Nga nagaingon, Magtutudlo, si Moises nag-ingon, Kong ang usa ka tawo mamatay nga walay mga anak, ang iyang igsoon nga lalake mangasawa sa iyang asawa, ug magabangon ug kaliwat sa iyang igsoon.

25 Karon diha kanamoy pito ka managsoon: ug ang nahauna, sa nakapangasawa siya ug usa ka asawa, namatay, ug, walay anak, gibilin niya ang iyang asawa ngadto sa iyang igsoon.

26 Ingon man usab ang ikaduha, ug ang ikatulo, hangtud sa ikapito.

27 Ug sa katapusan sa tanan ang babaye namatay usab.

28 Busa sa pagkabanhaw, kang kinsa sa pito siya maasawa? kay silang tanan nakabaton man kaniya.

29 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Nasayup kamo, nga wala mahibalo sa mga kasulatan, bisan sa gahum sa Dios.

30 Kay sa pagkabanhaw dili na sila makapangasawa, ni makapamana, kondili ingon sila sa mga manolonda sa Dios sa langit.

31 Apan mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, wala ba kamo makabasa sa gisulti kaninyo sa Dios, nga nag-ingon,

32 Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob? Ang Dios dili Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi.

33 Ug sa pagkadungog niini sa panon sa katawohan, nanghitingala sila sa iyang pagtolon-an.

34 Apan sa pagkadungog sa mga Fariseo nga napahilum niya ang mga Saduceo, nanagkatigum sila.

35 Unya ang usa kanila, nga usa ka batid sa balaod, nangutana kaniya ug usa ka pangutana, sa pagtintal kaniya, ug nag-ingon,

36 Magtutudlo, unsa ang dakong sugo sa balaod?

37 Si Jesus miingon kaniya, Higugmaon mo ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong hunahuna.

38 Kini mao ang nahauna ug daku nga sugo.

39 Ug ang ikaduha sama niini, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

40 Niining duha ka sugo nagsukad ang tibuok balaod ug ang mga propeta.

41 Samtang nagkatigom ang mga Pariseo, si Jesus nangutana kanila,

42 Nga nagaingon, Unsay hunahuna ninyo mahitungod kang Cristo? kang kinsang anak? Sila miingon kaniya, Ang Anak ni David.

43 Siya miingon ngadto kanila, Nan ngano nga si David diha sa espiritu nagtawag kaniya nga Ginoo, nga nagaingon,

44 Si Jehova miingon sa akong Ginoo: Lumingkod ka sa akong too, hangtud nga mahimo ko ang imong mga kaaway nga tumbanan sa imong mga tiil?

45 Busa kon si David nagtawag kaniya nga Ginoo, sa unsang paagi nga siya iyang anak?

46 Ug walay tawo nga nakatubag kaniya ug usa ka pulong, ni bisan kinsa nga nangahas sukad niadtong adlaw sa pagpangutana kaniya ug bisan unsa nga mga pangutana.

KAPITULO 23

1 Unya si Jesus misulti ngadto sa panon sa katawhan, ug ngadto sa iyang mga tinun-an,

2 Nga nagaingon, Ang mga escriba ug ang mga Fariseo nagalingkod sa lingkoranan ni Moises:

3 Busa ang tanan nga ilang isugo kaninyo, tumana ug buhata; apan ayaw kamo pagbuhat sumala sa ilang mga buhat: kay sila nanag-ingon, ug wala nagabuhat.

4 Kay sila nagbugkos ug bug-at nga mga palas-anon ug mabug-at nga pas-anon, ug gipapas-an sila sa mga abaga sa mga tawo; apan sila sa ilang kaugalingon dili makalihok kanila pinaagi sa usa sa ilang mga tudlo.

5 Apan ang tanan nilang mga buhat ilang gibuhat aron sa pagpakita sa mga tawo: ilang gipalapad ang ilang mga pilakteria, ug gipadak-an ang mga sidsid sa ilang mga saput,

6 Ug nahigugma sa kinatas-ang mga lawak sa mga kombira, ug sa mga pangulong lingkoranan sa mga sinagoga,

7 Ug mga pagyukbo didto sa mga baligyaanan, ug pagatawgon sa mga tawo, Rabbi, Rabbi.

8 Apan ayaw kamo pagpatawag nga Rabbi: kay usa ra ang inyong Magtutudlo, nga mao si Cristo; ug kamong tanan managsoon.

9 Ug dili kamo magtawag kang bisan kinsa nga inyong amahan dinhi sa yuta: kay usa ra ang inyong Amahan, nga anaa sa langit.

10 Dili usab kamo magpatawag nga mga agalon: kay usa ra ang inyong Agalon, nga mao si Cristo.

11 Apan ang labing dako kaninyo mahimong inyong sulugoon.

12 Ug bisan kinsa nga magapataas sa iyang kaugalingon igapaubos; ug siya nga magpaubos sa iyang kaugalingon ipataas.

13 Apan alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay inyong gisirhan ang gingharian sa langit batok sa mga tawo: kay kamo dili mosulod, ni motugot nga sila nga mosulod sa pagsulod.

14 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay ginalamoy ninyo ang mga balay sa mga babayeng balo, ug alang sa usa ka pagpakaaron-ingnon naghimo kamo ug hataas nga pag-ampo: busa makadawat kamo sa labing daku nga silot.

15 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay ginalibot ninyo ang dagat ug yuta aron mahimo ang usa ka proselita, ug sa diha nga nahimo na siya, gihimo ninyo siya nga doble pa nga anak sa impierno kay sa inyong kaugalingon.

16 Alaut kamo, kamong mga giya nga buta, nga nagaingon, Bisana kinsa nga manumpa sa templo, kana walay kabilinggan; apan bisan kinsa nga manumpa tungod sa bulawan sa templo, siya usa ka utangan!

17 Kamong mga buangbuang ug mga buta: kay hain man ang labing daku, ang bulawan, o ang templo nga nagabalaan sa bulawan?

18 Ug, Bisana kinsa nga manumpa tungod sa halaran, kini walay bili; apan bisan kinsa nga manumpa tungod sa gasa nga anaa sa ibabaw niini, siya sad-an.

19 Kamong mga buangbuang ug mga buta: kay hain man ang labing daku, ang halad, o ang halaran nga nagabalaan sa halad?

20 Busa bisan kinsa nga manumpa tungod sa halaran, nagapanumpa niini, ug sa tanang mga butang nga anaa niini.

21 Ug bisan kinsa nga manumpa tungod sa templo, nagapanumpa pinaagi niini, ug pinaagi kaniya nga nagapuyo niini.

22 Ug siya nga manumpa pinaagi sa langit, nanumpa pinaagi sa trono sa Dios, ug pinaagi kaniya nga naglingkod niini.

23 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay nagbayad kamo sa ikapulo sa yerbabuyana ug sa anis ug sa cummin, ug gisalikway ninyo ang mas bug-at nga mga butang sa balaod, ang paghukom, ang kaluoy, ug ang pagtuo: kini kinahanglan unta nga inyong pagabuhaton, ug dili pasagdan ang uban nga wala mabuhat.

24 Kamong mga giya nga buta, ginasala ninyo ang tagnok, ug gilamoy ninyo ang camello.

25 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay ginahinloan ninyo ang gawas nga bahin sa copa ug sa pinggan, apan sa sulod sila puno sa pagpanglupig ug pagpatuyang.

26 Ikaw nga buta nga Fariseo, hinloi una ang sulod sa kopa ug sa pinggan, aron ang gawas niini mahinlo usab.

27 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay kamo sama sa gipaputi nga mga lubnganan, nga sa pagkatinuod nindot tan-awon sa gawas, apan sa sulod puno sa mga bukog sa patay nga mga tawo, ug sa tanang kahugawan.

28 Ingon man usab kamo sa gawas makita sa mga tawo nga matarung, apan sa sulod kamo napuno sa pagkasalingkapaw ug pagkadautan.

29 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! tungod kay kamo nagtukod sa mga lubnganan sa mga profeta, ug nagadayandayan sa mga lubnganan sa mga matarung,

30 Ug moingon, Kon kami didto pa sa mga adlaw sa among mga amahan, kami dili unta makaambit uban kanila sa dugo sa mga manalagna.

31 Busa kamo mga saksi sa inyong kaugalingon, nga kamo mga anak niadtong mipatay sa mga profeta.

32 Busa pun-a ninyo ang taksanan sa inyong mga amahan.

33 Kamo nga mga bitin, kamong kaliwatan sa mga bitin, unsaon ninyo pag-ikyas sa silot sa impierno?

34 Busa, tan-awa, ako nagpadala kaninyo ug mga manalagna, ug mga tawong manggialamon, ug mga escriba: ug ang uban kanila inyong pagapatyon ug ilansang sa krus; ug ang uban kanila pagahampakon ninyo sa inyong mga sinagoga, ug pagalutoson sila gikan sa usa ka ciudad ngadto sa lain;

35 Nga diha kaninyo moabut ang tanang matarung nga dugo nga giula sa yuta, gikan sa dugo sa matarung nga si Abel ngadto sa dugo ni Zacarias nga anak ni Barachias, nga inyong gipatay taliwala sa templo ug sa halaran.

36 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Kining tanan mahitabo niining kaliwatan.

37 O Jerusalem, Jerusalem, ikaw nga nagapatay sa mga manalagna, ug nagabato kanila nga gipadala nganha kanimo, makapila nga buot ko nga tigumon ang imong mga anak, ingon sa usa ka himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga pako, ug kamo wala mobuot!

38 Tan-awa, ang inyong balay gibiyaan nganha kaninyo nga awaaw.

39 Kay nagaingon ako kaninyo, Dili na kamo makakita kanako sukad karon, hangtud nga moingon kamo, Bulahan siya nga mianhi sa ngalan sa Ginoo.

KAPITULO 24

1 Ug si Jesus migula, ug mipahawa sa templo: ug ang iyang mga tinon-an miduol kaniya aron sa pagpakita kaniya sa mga tinukod sa templo.

2 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, Wala ba kamo makakita niining tanan nga mga butang? Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga walay mahibilin dinhi nga usa ka bato ibabaw sa lain, nga dili pagatumpagon.

3 Ug sa naglingkod siya sa bukid sa mga Olivo, ang mga tinon-an miduol kaniya sa tago, nga nagaingon: Suginli kami, kanus-a mahitabo kining mga butanga? ug unsa ang ilhanan sa imong pag-anhi, ug sa katapusan sa kalibutan?

4 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Pagmatngon nga walay bisan kinsa nga maglimbong kaninyo.

5 Kay daghan ang moanhi sa akong ngalan, nga magaingon, Ako mao si Kristo; ug makapahisalaag sa daghan.

6 Ug makadungog kamo ug mga gubat ug mga hungihong sa mga gubat: pagbantay nga dili kamo malisang: kay kining tanan nga mga butang kinahanglan nga mahitabo, apan ang katapusan dili pa.

7 Kay ang nasud motindog batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian: ug adunay mga gutom, ug mga kamatay, ug mga linog, sa nagkalainlaing mga dapit.

8 Kining tanan mao ang sinugdan sa mga kasub-anan.

9 Unya igatugyan kamo nila aron pagasakiton, ug pagapatyon kamo: ug pagadumtan kamo sa tanang mga nasud tungod sa akong ngalan.

10 Ug unya daghan ang mapandol, ug magbudhi sa usag usa, ug magdumtanay sa usag usa.

11 Ug motungha ang daghang mini nga mga manalagna, ug magapahisalaag sa daghan.

12 Ug tungod kay ang kadautan modagsang, ang gugma sa kadaghanan mobugnaw.

13 Apan siya nga molahutay hangtud sa katapusan, mao ang maluwas.

14 Ug kini nga ebanghelyo sa gingharian igawali sa tibuok kalibutan alang sa usa ka saksi ngadto sa tanan nga mga nasud; ug unya moabut ang katapusan.

15 Busa sa diha nga kamo makakita sa dulumtanan sa kalaglagan, nga gipamulong ni Daniel nga manalagna, nga nagatindog sa dapit nga balaan, (kin kinsa nga nagabasa, pasabti siya:)

16 Unya sila nga anaa sa Judea pakalagiwa ngadto sa kabukiran:

17 Siya nga anaa sa atop sa balay dili na manaug aron sa pagkuha sa bisan unsa gikan sa iyang balay:

18 Ni pabalika ang atua sa uma aron sa pagkuha sa iyang mga bisti.

19 Ug alaut sila nga mga mabdos, ug kanila nga mga nagapasuso niadtong mga adlaw!

20 Apan pag-ampo kamo nga ang inyong pagkalagiw dili sa tingtugnaw, ni sa adlaw nga igpapahulay:

21 Kay unya moabut ang dakung kasakitan, nga ang ingon wala pa mahitabo sukad sa sinugdan sa kalibutan hangtud niining panahona, ug dili na gayud mahitabo.

22 Ug gawas kon pagkub-on kadtong mga adlaw, wala untay unod nga maluwas;

23 Unya kon adunay moingon kaninyo, Tan-awa, ania si Kristo, o atua didto; ayaw pagtoo niini.

24 Kay adunay motungha nga mini nga mga Cristo, ug mini nga mga manalagna, ug magapakita ug dagkung mga ilhanan ug mga katingalahan; sa pagkaagi nga, kon mahimo, ilang malimbongan ang mga pinili.

25 Tan-awa, ako misulti kaninyo kaniadto.

26 Busa, kon sila moingon nganha kaninyo, Tan-awa, siya atua sa kamingawan; ayaw paggula: tan-awa, anaa siya sa tago nga mga lawak; ayaw pagtoo niini.

27 Kay ingon nga ang kilat mokilab gikan sa silangan, ug modan-ag bisan hangtud sa kasadpan; maingon usab niana ang pag-abut sa Anak sa tawo.

28 Kay kon hain gani ang patayng lawas, didto usab magtapok ang mga agila.

29 Dihadiha human sa kasakitan niadtong mga adlaw ang adlaw mongitngit, ug ang bulan dili mohatag sa iyang kahayag, ug ang mga bitoon mangahulog gikan sa langit, ug ang mga gahum sa langit mangauyog.

30 Ug unya magpakita ang ilhanan sa Anak sa tawo sa langit: ug unya ang tanang mga banay sa yuta managbakho, ug sila makakita sa Anak sa tawo nga moabut diha sa mga panganod sa langit uban ang gahum ug dakung himaya.

31 Ug igapadala niya ang iyang mga manolonda uban ang makusog nga tingog sa trumpeta, ug ilang pagatigumon

ang iyang mga pinili gikan sa upat ka hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa usa.

32 Karon pagkat-on ug usa ka sambingay sa kahoy nga higuera; Sa diha nga ang iyang mga sanga linghod pa, ug ang mga dahon manalingsing, kamo mahibalo nga ang ting-init haduol na.

33 Ingon man usab kamo, sa diha nga makita ninyo kining tanan nga mga butang, hibalo nga kini haduol na, bisan pa sa mga pultahan.

34 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Kini nga kaliwatan dili mahanaw, hangtud nga kining tanang mga butanga matuman.

35 Ang langit ug ang yuta mahanaw, apan ang akong mga pulong dili mahanaw.

36 Apan mahitungod niadtong adlaw ug taknaa walay usa nga nahibalo, bisan pa ang mga manolonda sa langit, kondili ang akong Amahan lamang.

37 Apan ingon sa mga adlaw ni Noe, mao usab ang pag-abut sa Anak sa tawo.

38 Kay maingon sa mga adlaw sa wala pa ang lunop sila nangaon ug nanginum, nanagpangasawa ug nanagpamana, hangtud sa adlaw nga si Noe misulod sa arka,

39 Ug wala sila mahibalo hangtud nga miabut ang lunop, ug gianud silang tanan; maingon usab niana ang pag-abut sa Anak sa tawo.

40 Unya adunay duha sa uma; ang usa pagadad-on, ug ang usa pagabiyaan.

41 Duha ka babaye ang magagaling sa galingan; ang usa pagadad-on, ug ang usa pagabiyaan.

42 Busa pagbantay: kay wala kamo mahibalo kon unsang taknaa moabot ang inyong Ginoo.

43 Apan hibalo kini, nga kon ang tagbalay nahibalo pa sa unsang taknaa moabut ang kawatan, magbantay unta siya, ug dili motugot nga gub-on ang iyang balay.

44 Busa pag-andam usab kamo: kay sa takna nga wala ninyo damha moanhi ang Anak sa tawo.

45 Busa kinsa man ang usa ka matinumanon ug manggialamon nga ulipon, nga gihimo sa iyang agalon nga magmamando sa iyang panimalay, sa paghatag kanila ug pagkaon sa tukma nga panahon?

46 Bulahan kadtong sulugoon, nga sa pag-abot sa iyang agalon maabtan nga nagabuhay sa ingon.

47 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga siya magahimo kaniya nga magmamando sa tanan niyang mga kabtangan.

48 Apan ug kon kanang daotang sulugoon moingon sa iyang kasingkasing, Ang akong ginoo magdugay sa iyang pag-abot;

49 Ug mosugod sa paghampak sa iyang isigkaulipon, ug sa pagkaon ug pag-inom uban sa mga palahubog;

50 Ang ginoo niana nga sulugoon moabut sa usa ka adlaw nga siya wala maghulat kaniya, ug sa usa ka takna nga siya wala mahibalo,

51 Ug iyang pagaputlon siya, ug igatudlo kaniya ang iyang bahin uban sa mga salingkapaw: didto mahitabo ang paghilak ug pagkagut sa mga ngipon.

KAPITULO 25

1 Unya ang gingharian sa langit mahisama sa napulo ka mga ulay, nga nanagdala sa ilang mga lamparahan, ug nanggula sa pagsugat sa pamanhonon.

2 Ug ang lima kanila mga maalamon, ug ang lima mga buangbuang.

3 Sila nga mga buangbuang nagdala sa ilang mga lamparahan, ug wala magdala ug lana uban kanila:

4 Apan ang mga makinaadmanon nanagdala ug lana sa ilang mga sudlanan uban sa ilang mga lamparahan.

5 Samtang ang pamanhonon nadugay, silang tanan nagduka ug nangatulog.

6 Ug sa tungang gabii dihay usa ka singgit, Tan-awa, ang pamanhonon mianhi; panggula kamo sa pagsugat kaniya.

7 Unya ang tanang mga ulay mibangon, ug gihikay ang ilang mga lamparahan.

8 Ug ang mga buangbuang miingon sa mga manggialamon: Hatagi kami sa inyong lana; kay ang among mga lamparahan napalong.

9 Apan ang mga maalamon mitubag nga nag-ingon, Dili; tingali unya nga kulangon alang kanamo ug kaninyo: kondili lumakaw kamo ngadto sa mga nagabaligya, ug pamalit kamo alang sa inyong kaugalingon.

10 Ug samtang nangadto sila sa pagpalit, miabut ang pamanhonon; ug sila nga mga andam misulod uban kaniya ngadto sa kasal: ug ang pultahan gisirhan.

11 Ug unya miabut usab ang ubang mga ulay, nga nagaingon, Ginoo, Ginoo, ablihi kami.

12 Apan siya mitubag ug miingon, Sa pagkatinuod ako moingon nganha kaninyo, Ako wala makaila kaninyo.

13 Busa pagbantay, kay wala kamo mahibalo sa adlaw ni sa takna diin ang Anak sa tawo moabut.

14 Kay ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga mipanaw ngadto sa usa ka halayong yuta, nga nagtawag sa iyang kaugalingong mga ulipon, ug gitugyan kanila ang iyang mga kabtangan.

15 Ug ang usa gihatagan niya ug lima ka talanton, ang usa duha, ug ang usa usa; sa matag tawo sumala sa iyang kaugalingon nga abilidad; ug dihadiha mipadayon sa iyang panaw.

16 Unya ang nakadawat sa lima ka talanton miadto ug nakignegosyo niini, ug nakaganansya sila ug laing lima ka talanton.

17 Ug sa samang paagi siya nga nakadawat ug duha, nakaganansiya usab ug laing duha.

18 Apan ang nakadawat ug usa milakaw ug nagkalot sa yuta, ug gitagoan niya ang salapi sa iyang agalon.

19 Human sa taas nga panahon, miabot ang agalon niadtong mga sulugoon, ug nakigsabut siya kanila.

20 Ug ang nakadawat ug lima ka talanton miduol ug nagdala ug laing lima ka talanton, nga nagaingon, Ginoo, ikaw naghatag kanako ug lima ka talanton: tan-awa, ako nakaganansya gikan kanila ug lima ka talanton.

21 Ang iyang agalon miingon kaniya, Maayong pagkabuhat, maayo ug matinumanon nga ulipon: ikaw nagmatinumanon sa pipila ka butang, ako magahimo kanimo nga magmamando sa daghang mga butang: sumulod ka ngadto sa kalipay sa imong ginoo.

22 Siya usab nga nakadawat ug duha ka talanton miduol ug miingon, Ginoo, ikaw naghatag kanako ug duha ka talanton: tan-awa, ako nakaganansya ug laing duha ka talanton gawas niini.

23 Ang iyang agalon miingon kaniya, Maayong pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon; ikaw nagmatinumanon sa pipila ka butang, himoon ko ikaw nga

pangulo sa daghang mga butang: sumulod ka sa kalipay sa imong ginoo.

24 Unya ang nakadawat ug usa ka talanton miduol ug miingon, Ginoo, nakaila ako kanimo nga ikaw usa ka tawong matig-a, nga nagaani sa wala nimo gipugas, ug nagatigum sa wala nimo isabwag.

25 Ug ako nahadlok, ug miadto ug gitagoan ko ang imong talanton sa yuta: tan-awa, anaa kanimo ang imo.

26 Ang iyang agalon mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw dautan ug tapulan nga ulipon, ikaw nahibalo nga ako nagaani diin ako wala magpugas, ug nagatigum sa dapit diin ako wala magpugas:

27 Busa kinahanglan nga imong ibutang ang akong salapi ngadto sa mga tigbaylo, ug unya sa akong pag-abut makadawat unta ako sa akong kaugalingon uban ang tubo.

28 Busa kuhaa ang talanton gikan kaniya, ug ihatag kini kaniya nga adunay napulo ka talanton.

29 Kay ang matag-usa nga adunay iya pagahatagan, ug siya makabaton sa kadagaya;

30 Ug isalibay ninyo ang walay kapuslanan nga ulipon ngadto sa kangitngitan sa gawas: didto adunay paghilak ug pagkagut sa mga ngipon.

31 Sa diha nga ang Anak sa tawo moanhi sa iyang himaya, ug ang tanang balaan nga mga manolonda uban kaniya, unya siya molingkod sa trono sa iyang himaya:

32 Ug sa atubangan niya pagatigumon ang tanang mga nasud: ug iyang pagalainon sila ang usa gikan sa usa, ingon sa usa ka magbalantay nga magalain sa iyang mga karnero gikan sa mga kanding.

33 Ug igabutang niya ang mga carnero sa iyang too, ug ang mga kanding sa wala.

34 Unya ang Hari moingon ngadto kanila sa iyang tuo nga kamot, Umari kamo, kamo nga gipanalanginan sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga giandam alang kaninyo sukad sa pagkatukod sa kalibutan:

35 Kay ako gigutom, ug kamo mihatag kanako ug makaon: Ako giuhaw, ug ako inyong gipainum: Ako usa ka estranyo, ug kamo midawat kanako:

36 Hubo ako, ug gibistihan ninyo ako: nagmasakiton ako, ug giduaw ako ninyo: nabilanggo ako, ug mianhi kamo kanako.

37 Unya motubag kaniya ang mga matarung, nga magaingon, Ginoo, kanus-a ka namo nakita nga gigutom, ug gipakaon ka namo? o giuhaw, ug gipainom ka?

38 Kanus-a ka namo nakita nga dumuloong, ug gidawat ka namo? o hubo, ug gibistihan ka?

39 O kanus-a ka namo nakita nga nagmasakiton, o nabilanggo, ug mianha kanimo?

40 Ug ang Hari motubag ug moingon ngadto kanila, Sa pagkatinuod ako mag-ingon nganha kaninyo, Maingon nga kamo nagbuhat niini ngadto sa usa sa labing gagmay niining akong mga igsoon, kamo nagbuhat niini kanako.

41 Unya magaingon usab siya kanila sa wala, Pahawa gikan kanako, kamong mga tinunglo, ngadto sa kalayo nga walay katapusan, nga giandam alang sa yawa ug sa iyang mga manolonda;

42 Kay gigutom ako, ug wala ninyo ako hatagi ug pagkaon: giuhaw ako, ug wala ninyo ako hatagi ug ilimnon;

43 Ako usa ka dumuloong, ug wala ninyo ako pagdawata: hubo, ug wala ninyo ako pabisti: masakiton, ug nabilanggo, ug wala ninyo ako duawa.

44 Unya sila usab motubag kaniya, nga magaingon, Ginoo, kanus-a kami nakakita kanimo nga gigutom, o giuhaw, o usa ka estranyo, o hubo, o masakiton, o nabilanggo, ug wala kami moalagad kanimo?

45 Unya siya motubag kanila, nga magaingon, Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga maingon nga wala ninyo buhata kini sa usa sa mga labing gagmay niini, wala usab ninyo buhata kini kanako.

46 Ug kini sila mangadto sa walay katapusan nga silot: apan ang mga matarung ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan.

KAPITULO 26

1 Ug nahitabo nga sa nakahuman si Jesus niining tanan nga mga pulong, siya miingon sa iyang mga tinun-an,

2 Nasayod kamo nga human sa duha ka adlaw mao na ang pista sa pasko, ug ang Anak sa tawo igatugyan aron ilansang sa krus.

3 Unya ang mga punoan sa mga sacerdote, ug ang mga escriba, ug ang mga anciano sa katawohan, nanagtigum ngadto sa palacio sa labawng sacerdote, nga ginganlan si Caifas,

4 Ug nanagsabut sila nga ilang dakpon si Jesus pinaagi sa limbong, ug patyon siya.

5 Apan sila miingon, Dili sa adlaw sa fiesta, tingali unya adunay kasamok sa taliwala sa katawohan.

6 Karon sa didto si Jesus sa Betania, sa balay ni Simon nga sanlahon,

7 Ug dihay miduol kaniya nga usa ka babaye nga may usa ka sudlanan nga alabastro sa mahal kaayo nga pahumot, ug gibubo kini sa iyang ulo, samtang siya milingkod sa kananan.

8 Apan sa diha nga ang iyang mga tinon-an nakakita niini, sila nangasuko, nga nagaingon, Alang sa unsa nga kini pag-usik?

9 Kay kini nga pahumot ikabaligya unta ug daku, ug ikahatag ngadto sa mga kabus.

10 Sa diha nga si Jesus nakasabut niini, siya miingon ngadto kanila, Nganong ginasamok ninyo ang babaye? kay nagbuhat siya ug maayong buhat kanako.

11 Kay ang mga kabus kanunay ninyong kauban; apan ako dili kanunay kaninyo.

12 Kay sa iyang pagbubo niini nga pahumot sa akong lawas, gibuhat niya kini alang sa paglubong kanako.

13 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan asa igawali kining Maayong Balita sa tibook nga kalibutan, didto usab igasugilon kini, nga gibuhat niining babaye, ingon nga handumanan niya.

14 Unya ang usa sa Napulog-Duha, nga ginganlag Judas Iscariote, miadto sa pangulong mga pari,

15 Ug miingon ngadto kanila, Unsa ang inyong ihatag kanako, ug ako itugyan siya nganha kaninyo? Ug sila nakigsabut kaniya sa katloan ka book nga salapi.

16 Ug sukad niadto nangita siya ug higayon sa pagtugyan kaniya.

17 Karon sa nahaunang adlaw sa fiesta sa mga tinapay nga walay levadura ang mga tinon-an miduol kang Jesus, nga nagaingon ngadto kaniya, Asa ang imong gusto nga kami mag-andam alang kanimo sa pagkaon sa pasko?

18 Ug siya miingon, Umadto ka sa ciudad ngadto sa usa ka tawo, ug ingna siya: Ang Magtutudlo nagaingon, Ang

akong panahon haduol na; Sa imong balay saulogon ko ang pasko uban sa akong mga tinon-an.

19 Ug ang mga tinun-an mibuhat ingon sa gisugo ni Jesus kanila; ug ilang giandam ang pasko.

20 Karon sa diha nga ang kahaponon miabut, siya milingkod uban sa napulo ug duha.

21 Ug samtang nangaon sila, siya miingon, Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo magbudhi kanako.

22 Ug sila nasubo pag-ayo, ug ang matag usa kanila misugod sa pag-ingon ngadto kaniya, Ginoo, ako ba?

23 Ug siya mitubag ug miingon: Ang nagatuslob sa iyang kamot uban kanako sa pinggan, kana mao ang magbudhi kanako.

24 Ang Anak sa tawo moadto sumala sa nahisulat mahitungod kaniya: apan alaut kadtong tawo nga pinaagi kaniya igatugyan ang Anak sa tawo! maayo pa niadtong tawhana kon wala pa siya matawo.

25 Unya si Judas, nga nagbudhi kaniya, mitubag ug miingon, Magtutudlo, ako ba? Siya miingon kaniya: Ikaw nag-ingon.

26 Ug samtang nangaon sila, si Jesus mikuha ug tinapay, ug gipanalanginan kini, ug gipikaspikas kini, ug gihatag ngadto sa mga tinon-an, ug miingon, Kuhaa, kaon; kini ang akong lawas.

27 Ug siya mikuha sa copa, ug nagpasalamat, ug mihatag niini ngadto kanila, nga nagaingon, Uminum kamong tanan niini;

28 Kay kini mao ang akong dugo sa bag-ong tugon, nga giula alang sa daghan alang sa kapasayloan sa mga sala.

29 Apan sultihan ko kamo, dili na ako moinom sukad niining bunga sa paras, hangtod niadtong adlaw nga imnon ko kini nga bag-o uban kaninyo sa gingharian sa akong Amahan.

30 Ug sa pagkanta nila ug usa ka alawiton, nangadto sila sa bukid sa mga Olivo.

31 Unya si Jesus miingon kanila, Kamong tanan mahipangdol tungod kanako karong gabhiona: kay nahisulat na, Pagasamaran ko ang magbalantay, ug ang mga karnero sa panon magkatibulaag.

32 Apan human Ako mabanhaw, ako mouna kaninyo ngadto sa Galilea.

33 Si Pedro mitubag ug miingon ngadto kaniya, Bisan pa ang tanang mga tawo mahipangdol tungod kanimo, apan ako dili gayud mapandol.

34 Si Jesus miingon kaniya, Sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, nga karong gabhiona, sa dili pa motogaok ang manok, igalimod mo ako sa makatulo.

35 Si Pedro miingon kaniya, Bisan ako mamatay uban kanimo, dili ko ikaw igalimod. Ingon usab niana ang giingon sa tanan nga mga tinon-an.

36 Unya miadto si Jesus uban kanila sa usa ka dapit nga ginganlan Getsemani, ug miingon sa mga tinon-an, Panglingkod kamo dinhi, samtang moadto ako ug mag-ampo didto.

37 Ug iyang gidala uban kaniya si Pedro ug ang duha ka anak ni Zebedeo, ug misugod siya sa pagkasubo ug sa hilabihan nga pagkasubo.

38 Unya siya miingon ngadto kanila, Ang akong kalag nasubo sa hilabihan, bisan ngadto sa kamatayon: pabilin kamo dinhi, ug pagtukaw uban kanako.

39 Ug siya milakaw ug diyutay sa unahan, ug mihapa, ug nag-ampo, nga nagaingon, **Amahan ko, kon mahimo, isaylo kanako kining kopa: bisan pa niana, dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa imong pagbuot.**

40 Ug miduol siya sa iyang mga tinon-an, ug iyang hingkaplagan sila nga nangatulog, ug miingon kang Pedro, **Unsa, dili ba kamo makahimo sa pagtukaw uban kanako sa usa ka takna?**

41 Pagtukaw ug pag-ampo, aron dili kamo mahisulod sa panulay: ang espiritu sa pagkatinuod andam, apan ang unod maluya.

42 Ug siya milakaw pag-usab sa ikaduha, ug nag-ampo, nga nagaingon, **O akong Amahan, kon kining kopa dili mahimo nga mosaylo kanako, gawas kong ako moinum niini, ang imong kabubut-on matuman.**

43 Ug siya miadto ug iyang nakita sila nga nangatulog pag-usab: kay ang ilang mga mata mabug-at.

44 Ug iyang gibiyahan sila, ug milakaw pag-usab, ug nag-ampo sa ikatolo, nga nagaingon sa mao gihapon nga mga pulong.

45 Unya miduol siya sa iyang mga tinon-an, ug miingon kanila, **Pangatulog na kamo ug pamahulay: tan-awa, ang takna haduol na, ug ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga makasasala.**

46 Tindog, mangadto kita: tan-awa, haduol na ang magbudhi kanako.

47 Ug samtang nagsulti pa siya, tan-awa, si Judas, usa sa napulo ug duha, miabut, ug uban kaniya ang usa ka dakung panon nga may mga espada ug mga bunal, gikan sa mga punoan sa mga sacerdote ug mga anciano sa katawohan.

48 Karon siya nga nagtugyan kaniya mihatag kanila ug usa ka ilhanan, nga nagaingon, Bisan kinsa nga akong halokan, mao kana siya;

49 Ug dihadiha siya miadto kang Jesus, ug miingon, Maghimaya ka, Magtutudlo; ug gihagkan siya.

50 Ug si Jesus miingon kaniya, **Higala, nganong mianhi ka?** Unya miduol sila ug gidakop nila si Jesus ug gidakop siya.

51 Ug, tan-awa, usa sa mga kauban ni Jesus mibakyaw sa iyang kamot, ug miibut sa iyang espada, ug gitigbas ang usa ka ulipon sa labawng sacerdote, ug naputol ang iyang dalunggan.

52 Niyan si Jesus nagsiling sa iya, **Iuli ang imo espada sa sakuban niya: kay ang tanan nga nagagamit sang espada mapatay sa espada.**

53 Nagahunahuna ka ba nga dili na ako makaampo karon sa akong Amahan, ug karon hatagan niya ako ug labaw sa napulo ug duha ka legion sa mga manolonda?

54 Apan sa unsa nga paagi nga ang mga kasulatan matuman, nga sa ingon niini kinahanglan gayud nga mahitabo?

55 Niadtong taknaa miingon si Jesus sa mga tawo, **Nanganhi ba kamo ingon nga batok sa usa ka kawatan nga may mga espada ug mga bunal sa pagdakup kanako? Adlaw-adlaw naglingkod ako uban kaninyo nga nagpanudlo sa templo, ug wala ninyo ako dakpa.**

56 Apan kining tanan nahimo, aron ang mga kasulatan sa mga manalagna matuman. Unya ang tanang mga tinon-an mingbiya kaniya, ug nanagpangalagiw.

57 Ug sila nga nanagdakup kang Jesus midala kaniya ngadto kang Caifas, ang labawng sacerdote, diin ang mga escriba ug ang mga anciano nanagkatigum.

58 Apan si Pedro misunod kaniya sa halayo ngadto sa hawanan sa balay sa labawng sacerdote, ug misulod, ug milingkod uban sa mga sulogoon, aron sa pagtan-aw sa katapusan.

59 Karon ang puno nga mga pari, kag ang mga tigulang, kag ang bug-os nga konseho, nangita sing butig nga saksi batok kay Jesus, sa pagpatay sa iya;

60 Apan wala silay hingkaplagan: oo, bisan tuod nangabut ang daghang mga bakakong saksi, apan wala silay hingkaplagan. Sa kataposan miabot ang duha ka bakakong saksi,

61 Ug miingon, Kining tawhana miingon, Ako makahimo sa pagguba sa templo sa Dios, ug sa pagtukod niini sulod sa tulo ka adlaw.

62 Ug ang labawng sacerdote mitindog, ug miingon kaniya: Wala kay itubag bisan unsa? Unsa ba kining gisaksi niini batok kanimo?

63 Apan si Jesus naghilum. Ug ang labawng sacerdote mitubag ug miingon kaniya: Gipapanumpa ko ikaw sa ngalan sa Dios nga buhi, nga tug-anan mo kami kong ikaw mao ba ang Cristo, ang Anak sa Dios.

64 Si Jesus miingon ngadto kaniya, **Ikaw nag-ingon: bisan pa niana Ako moingon nganha kaninyo, Kamo makakita sa Anak sa tawo nga magalingkod sa tuo nga kamot sa Gahum, ug moanhi sa mga panganod sa langit.**

65 Unya ang labawng sacerdote migisi sa iyang mga saput, nga nagaingon: Siya nagsulti ug pasipala; Unsa pa ang kinahanglan ta sa mga saksi? tan-awa, karon nakadungog na kamo sa iyang pagpasipala.

66 Unsay hunahuna ninyo? Sila mitubag ug miingon: Siya sad-an sa kamatayon.

67 Unya ilang giluwagan ang iyang nawong, ug gisumbag siya; ug ang uban nagsagpa kaniya sa mga palad sa ilang mga kamot,

68 Nga nagaingon, Tagnaa kanamo, ikaw Cristo, Kinsa ang naghampak kanimo?

69 Karon si Pedro naglingkod sa gawas sa palasyo: ug ang usa ka dalaga miduol kaniya, nga nagaingon, Ikaw usab uban ni Jesus nga taga-Galilea.

70 Apan siya milimod sa atubangan nilang tanan, nga nagaingon, Ako wala mahibalo sa imong ginaingon.

71 Ug sa diha nga siya migula ngadto sa portiko, lain nga sulogoon nga babaye nakakita kaniya, ug miingon ngadto kanila nga atua didto, Kining tawhana usab uban ni Jesus nga Nazaretnon.

72 Ug siya milimod pag-usab uban ang panumpa, Wala ako makaila nianang tawhana.

73 Ug sa wala madugay miduol kaniya ang mga nanagtindog sa duol, ug miingon kang Pedro, Sa pagkatinuod ikaw usab usa kanila; kay ang imong sinultihan nagpadayag kanimo.

74 Unya misugod siya sa pagpanunglo ug pagpanumpa, nga nagaingon, Wala ako makaila nianang tawhana. Ug dihadiha mituktugaok ang manok.

75 Ug si Pedro nahinumdom sa pulong ni Jesus, nga miingon kaniya, Sa dili pa motuktugaok ang manok, igalimod mo ako sa makatulo. Ug siya migula, ug mihilak sa mapait gayud.

KAPITULO 27

1 Ug sa pag-abut sa kabuntagon, ang tanang punoan sa mga sacerdote ug mga anciano sa katawohan nanagsabot batok kang Jesus sa pagpatay kaniya:

2 Ug sa gigapus nila siya, ilang gidala siya, ug gitugyan siya kang Poncio Pilato nga gobernador.

3 Unya si Judas, nga nagbudhi kaniya, sa diha nga siya nakakita nga siya gihukman sa silot, nagbasul sa iyang kaugalingon, ug midala pag-usab sa katloan ka salapi ngadto sa punoan sa mga sacerdote ug sa mga anciano,

4 Nga nagaingon, Nakasala ako sa akong pagtugyan sa dugo nga inocente. Ug sila miingon: Unsa man kana kanamo? tan-awa kana.

5 Ug iyang gisalibay ang mga salapi sa templo, ug mipahawa, ug miadto ug nagbitay sa iyang kaugalingon.

6 Ug ang mga punoan sa mga sacerdote mikuha sa mga salapi, ug miingon, Dili uyon sa balaod nga ihulog kini ngadto sa panudlanan, kay kini bili sa dugo.

7 Ug sila nagpakitambag, ug mipalit uban kanila sa yuta sa magkukulon, aron ilubong sa mga dumuloong.

8 Busa kadtong yutaa gihinganlan, Ang uma sa dugo, hangtud niining adlaw.

9 Unya natuman ang gisulti pinaagi kang Jeremias nga manalagna, nga nag-ingon, Ug ilang gikuha ang katloan ka book nga salapi, ang bili niadtong gipabilhan, nga sila sa mga anak sa Israel mibili;

10 Ug gihatag kini alang sa yuta sa magkukulon, ingon sa gisugo kanako sa Ginoo.

11 Ug si Jesus mitindog sa atubangan sa gobernador: ug ang gobernador nangutana kaniya, nga nagaingon: Ikaw ba ang Hari sa mga Judio? Ug si Jesus miingon kaniya: **Ikaw nag-ingon.**

12 Ug sa gisumbong siya sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga anciano, siya wala motubag bisan unsa.

13 Unya si Pilato miingon kaniya, Wala ka ba makadungog sa daghang mga butang nga ilang gisaksi batok kanimo?

14 Ug siya mitubag kaniya sa walay usa ka pulong; sa pagkaagi nga ang gobernador nahibulong pag-ayo.

15 Karon sa maong fiesta ang gobernador nabatasan sa pagbuhi ngadto sa mga tawo ug usa ka binilanggo, kinsa ilang gusto.

16 Ug unya aduna silay usa ka inila nga binilanggo, nga ginganlan si Barrabas.

17 Busa sa diha nga sila nanagkatigum na, si Pilato miingon ngadto kanila, Kinsa ang buot ninyo nga akong buhian nganha kaninyo? Si Barrabas, o si Jesus nga gitawag ug Cristo?

18 Kay siya nahibalo nga tungod sa kasina ilang gitugyan siya.

19 Sa diha nga siya milingkod sa lingkoranan sa hukom, ang iyang asawa nagpasugo ngadto kaniya, nga nagaingon, Dili ka maghilabut nianang matarung nga tawo: kay ako nag-antus ug daghang mga butang niining adlaw pinaagi sa damgo tungod kaniya.

20 Apan ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga anciano nagdani sa panon sa katawhan nga ilang pangayoon si Barrabas, ug laglagon si Jesus.

21 Ang gobernador mitubag ug miingon ngadto kanila, Hain sa duha ang gusto ninyo nga akong buhian nganha kaninyo? Sila miingon, Barrabas.

22 Si Pilato miingon kanila, Nan, unsa may akong pagabuhaton kang Jesus nga ginganlan ug Cristo? Silang tanan miingon kaniya, Ilansang siya sa krus.

23 Ug ang gobernador miingon: Ngano, unsa ang kadautan nga iyang nabuhat? Apan misamot sila sa pagsinggit, nga nagaingon: Ilansang siya sa cruz.

24 Sa diha nga si Pilato nakakita nga siya dili makadaug sa bisan unsa, kondili nga sa usa ka kasamok nahimo pa, siya mikuha ug tubig, ug nanghunaw sa iyang mga kamot sa atubangan sa panon, nga nagaingon, Ako walay sala sa dugo niining matarung nga tawo: tan-awa ninyo kini.

25 Unya mitubag ang tibook katawohan, ug miingon: Ang iyang dugo maanaa kanamo, ug sa among mga anak.

26 Unya iyang gibuhian si Barrabas ngadto kanila: ug sa diha nga iyang gihampak si Jesus, iyang gitugyan siya aron ilansang sa krus.

27 Unya gidala si Jesus sa mga sundalo sa gobernador ngadto sa hawanan sa palasyo, ug gitigom ngadto kaniya ang tibuok panon sa mga sundalo.

28 Ug ilang gihuboan siya, ug gisul-oban siya sa usa ka kupo nga mapula.

29 Ug sa nakalukong sila ug usa ka purongpurong nga tunokon, ilang gibutang kini sa iyang ulo, ug usa ka bagakay sa iyang tuong kamot: ug sila miluhod sa atubangan niya, ug nagbiaybiay kaniya, nga nagaingon, Maghimaya ka, Hari sa mga Judio!

30 Ug ilang giluwaaan siya, ug gikuha nila ang bagakay, ug gibunalan siya sa iyang ulo.

31 Ug sa tapus nila siya bugalbugalan, ilang gihukas ang kupo gikan kaniya, ug gisul-oban siya sa iyang kaugalingong mga saput, ug gidala siya aron ilansang sa krus.

32 Ug sa nanggula sila, ilang hingkaplagan ang usa ka tawo nga taga-Cirene, nga ginganlan si Simon: siya gipugos nila sa pagpas-an sa iyang cruz.

33 Ug sa pag-abut nila sa usa ka dapit nga gitawag ug Golgota, sa ato pa, usa ka dapit sa bagolbagol,

34 Ilang gihatagan siya ug suka nga ilimnon nga sinaktan sa apdo: ug sa natilawan niya kini, wala siya moinum.

35 Ug ilang gilansang siya sa krus, ug gibahinbahin ang iyang mga bisti, pinaagi sa ripa, aron matuman ang gisulti sa manalagna, Ilang gibahinbahin ang akong mga bisti taliwala kanila, ug sa akong kupo ilang giripahan.

36 Ug sila nanglingkod ug nagbantay kaniya didto;

37 Ug gibutang ibabaw sa iyang ulo ang iyang sumbong nga nahisulat, KINI MAO SI JESUS ANG HARI SA MGA JUDIO.

38 Unya dihay duha ka kawatan nga gilansang sa krus uban kaniya, ang usa sa too, ug ang usa sa wala.

39 Ug sila nga nangagi nagbiaybiay kaniya, nga naglingolingo sa ilang mga ulo,

40 Ug nagaingon, Ikaw nga magaguba sa templo, ug magapatindog niini sulod sa tulo ka adlaw, luwasa ang imong kaugalingon. Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, kanaug sa krus.

41 Sa samang paagi usab ang pangulong mga pari nagbiaybiay kaniya, uban sa mga escriba ug mga anciano, miingon,

42 Iyang giluwasa ang uban; sa iyang kaugalingon dili siya makaluwas. Kong siya mao ang Hari sa Israel, pakanaug siya karon sa cruz, ug motoo kami kaniya.

43 Misalig siya sa Diyos; ipaluwas niya siya karon, kon buot niya siya: kay miingon siya, Ako mao ang Anak sa Dios.

44 Ang mga kawatan usab, nga gilansang sa cruz uban kaniya, mibugal-bugal sa mao usab nga paagi sa iyang mga ngipon.

45 Karon gikan sa ikaunom nga takna dihay kangitngit sa tibuok yuta hangtud sa ikasiyam nga takna.

46 Ug sa may ikasiyam ka takna si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, nga nagaingon: **Eli, Eli, lama sabactani?** nga sa ato pa, Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo ako?

47 Ang uban kanila nga nagtindog didto, sa pagkadungog nila niini, miingon, Kining tawhana nagatawag kang Elias.

48 Ug dihadiha midalagan ang usa kanila, ug mikuhag espongha, ug gipuno kini sa suka, ug gibutang kini sa usa ka bagakay, ug gipainum kaniya.

49 Ang uban miingon, Pasagdi, tan-awon ta kon moanhi ba si Elias aron sa pagluwas kaniya.

50 Si Jesus, sa misinggit siya pag-usab sa makusog nga tingog, mitugyan sa iyang espiritu.

51 Ug, tan-awa, ang tabil sa templo napikas sa duha gikan sa ibabaw ngadto sa ubos; ug ang yuta miuyog, ug ang mga bato nangabuak;

52 Ug ang mga lubnganan nangaabli; ug daghang mga lawas sa mga santos nga nangatulog mibangon,

53 Ug migula gikan sa mga lubnganan human sa iyang pagkabanhaw, ug miadto sa balaang siyudad, ug mipakita ngadto sa daghan.

54 Karon sa diha nga ang centurion, ug sila nga uban kaniya, nga nagbantay kang Jesus, nakakita sa linog, ug sa mga butang nga nahitabo, sila nangahadlok pag-ayo, nga nagaingon, Sa pagkatinuod kini mao ang Anak sa Dios.

55 Ug didtoy daghang mga babaye nga nagtan-aw sa halayo, nga misunod kang Jesus gikan sa Galilea, nga nanag-alagad kaniya.

56 Lakip kanila mao si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan ni Santiago ug ni Jose, ug ang inahan sa mga anak ni Zebedeo.

57 Sa diha nga ang kahaponon miabut, dihay miabut nga usa ka dato nga tawo sa Arimatea, nga ginganlan si Jose, nga sa iyang kaugalingon usab mao ang tinun-an ni Jesus:

58 Siya miadto kang Pilato, ug gipangayo ang lawas ni Jesus. Unya si Pilato nagsugo nga itugyan ang lawas.

59 Ug sa gikuha ni Jose ang lawas, giputos niya kini sa usa ka mahinlo nga panapton nga lino.

60 Ug gibutang niya kini sa iyang kaugalingong bag-ong lubnganan, nga iyang kinubkob sa bato: ug iyang giligid ang usa ka dakung bato ngadto sa pultahan sa lubnganan, ug mipahawa.

61 Ug didto si Maria Magdalena, ug ang lain nga Maria, nanaglingkod atbang sa lubnganan.

62 Karon sa sunod nga adlaw, nga misunod sa adlaw sa Pangandam, ang pangulong mga sacerdote ug ang mga Fariseo nanagtigum ngadto kang Pilato,

63 Nga nagaingon, Ginoo, kami nahinumdom nga ang malimbongon miingon, samtang siya buhi pa, Human sa tulo ka adlaw ako mabanhaw.

64 Busa sugoa nga bantayan pag-ayo ang lubnganan hangtud sa ikatulo ka adlaw, kay tingali unya ang iyang mga tinun-an moabut sa gabii, ug mangawat kaniya, ug moingon ngadto sa mga tawo, Siya nabanhaw gikan sa mga

patay: busa ang katapusan nga kasaypanan mahimong labi pang dautan kay sa nahauna.

65 Si Pilato miingon ngadto kanila, Kamo adunay usa ka bantay: lakaw kamo, himoa kini sa siguro kutob sa inyong mahimo.

66 Busa nangadto sila, ug gisiguro ang lubnganan, giselyohan ang bato, ug nagbutang ug bantay.

KAPITULO 28

1 Sa pagkatapus sa adlaw nga igpapahulay, sa pagbanagbanag sa nahaunang adlaw sa semana, miabut si Maria Magdalena ug ang usa ka Maria sa pagtan-aw sa lubnganan.

2 Ug, tan-awa, miabut ang usa ka dakung linog: kay ang manolonda sa Ginoo mikunsad gikan sa langit, ug miabut ug giligid ang bato gikan sa pultahan, ug milingkod niini.

3 Ang iyang panagway sama sa kilat, ug ang iyang bisti maputi sama sa nieve:

4 Ug tungod sa kahadlok kaniya ang mga magbalantay nangurog, ug nahimong ingon sa mga patay.

5 Ug ang manolonda mitubag ug miingon sa mga babaye, Ayaw kamo kahadlok: kay ako nahibalo nga kamo nangita kang Jesus, nga gilansang sa krus.

6 Wala siya dinhi: kay nabanhaw siya, sumala sa iyang giingon. Umari kamo, tan-awa ang dapit diin gibutang ang Ginoo.

7 Ug lakaw dayon, ug suginli ang iyang mga tinun-an nga nabanhaw siya gikan sa mga patay; ug, ania karon, siya magauna kaninyo ngadto sa Galilea; didto kamo makakita kaniya: tan-awa, ako nagsulti kaninyo.

8 Ug sila mibiya sa madali gikan sa lubnganan uban ang kahadlok ug dako nga kalipay; ug midalagan aron sa pagpahibalo sa iyang mga tinon-an.

9 Ug sa nangadto sila sa pagsugilon sa iyang mga tinon-an, tan-awa, gisugat sila ni Jesus, nga nagaingon: **Maghimaya ka!** Ug sila miduol ug migunit kaniya sa mga tiil, ug misimba kaniya.

10 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Ayaw kahadlok: adto ug suginli ang akong mga igsoon nga sila moadto sa Galilea, ug didto sila makakita kanako.**

11 Karon sa diha nga sila milakaw, tan-awa, pipila sa mga bantay nangadto sa siyudad, ug nagsugilon ngadto sa mga pangulong pari sa tanang mga butang nga nanghitabo.

12 Ug sa diha nga sila nanagkatigum na uban sa mga anciano, ug nanagsabutsabut, sila mihatag ug dakung salapi ngadto sa mga sundalo,

13 Nga nagaingon, Isulti ninyo, Ang iyang mga tinon-an miadto sa gabii, ug gikawat siya samtang kami nangatulog.

14 Ug kon kini madunggan sa gobernador, kami ang molukmay kaniya, ug magapanalipod kaninyo.

15 Busa ilang gikuha ang salapi, ug gibuhat sumala sa gitudlo kanila;

16 Unya ang napulo ug usa ka mga tinun-an nangadto sa Galilea, ngadto sa usa ka bukid nga gitudlo kanila ni Jesus.

17 Ug sa diha nga sila nakakita kaniya, sila misimba kaniya: apan ang uban nagduhaduha.

18 Ug si Jesus miduol ug misulti kanila, nga nagaingon: **Ang tanang gahum gihatag kanako sa langit ug sa yuta.**

19 Busa panglakaw kamo, ug tudloi ang tanang kanasuran, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo:

20 Magatudlo kanila sa pagbantay sa tanan nga mga butang nga akong gisugo kaninyo: ug, tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, bisan hangtud sa katapusan sa kalibutan. Amen.

Mark

KAPITULO 1

1 Ang sinugdan sa ebanghelyo ni Jesu-Cristo, ang Anak sa Dios;

2 Ingon sa nahisulat sa mga manalagna, Ania karon, akong ipadala ang akong sinugo sa atubangan sa imong nawong, nga magandam sa imong dalan sa atubangan mo.

3 Ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Andama ninyo ang dalan sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga alagianan.

4 Si Juan nagbautismo didto sa kamingawan, ug nagwali sa bautismo sa paghinulsol alang sa kapasayloan sa mga sala.

5 Ug nangadto kaniya ang tibuok yuta sa Judea, ug ang mga taga-Jerusalem, ug ang tanan gibautismohan niya sa suba sa Jordan, nga nagsugid sa ilang mga sala.

6 Ug si Juan nagbisti ug balhibo sa camello, ug may bokus nga panit libut sa iyang hawak; ug siya mikaon sa dulong dugos nga ihalas;

7 Ug nagwali, nga nagaingon: Adunay moabut sunod kanako nga labi pang gamhanan kay kanako, nga ang higot sa iyang mga sapin dili ako takus sa pagduko ug paghubad.

8 Ako sa pagkatinuod nagbautismo kaninyo sa tubig: apan siya magabautismo kaninyo sa Espiritu Santo.

9 Ug nahitabo niadtong mga adlaw, nga si Jesus miabut gikan sa Nazaret sa Galilea, ug gibautismohan ni Juan sa Jordan.

10 Ug dihadhiha sa paghaw-as niya gikan sa tubig, iyang nakita ang mga langit nga naabli, ug ang Espiritu nga ingon sa usa ka salampati mikunsad diha kaniya:

11 Ug miabut ang usa ka tingog gikan sa langit, nga nagaingon, Ikaw mao ang akong Anak nga pinalangga, kang kinsa ako may kalipay.

12 Ug dihadhiha ang Espiritu midala kaniya ngadto sa kamingawan.

13 Ug didto siya sa kamingawan kap-atan ka adlaw, gitintal ni Satanas; ug uban sa ihalas nga mga mananap; ug ang mga anghel nangalagad ngadto kaniya.

14 Karon sa tapus nga si Juan gibilanggo, si Jesus miadto sa Galilea, nga nagwali sa maayong balita sa gingharian sa Dios,

15 Ug nagaingon, **Ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na: paghinulsol kamo, ug tuo kamo sa ebanghelyo.**

16 Karon samtang naglakaw siya sa daplin sa dagat sa Galilea, nakita niya si Simon ug si Andres nga iyang igsoon nga nagtaktak sa pukot sa dagat: kay mga mangingisda man sila.

17 Ug si Jesus miingon kanila, **Sunod kamo kanako, ug himoon ko kamo nga mga mangingisda sa mga tawo.**

18 Ug dihadhiha ilang gibaayan ang ilang mga pukot, ug misunod kaniya.

19 Ug sa nakalakaw siya ug diyutay sa unahan, nakita niya si Santiago nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga iyang igsoon, nga didto usab sa sakayan nanagpuna sa ilang mga pukot.

20 Ug dihadhiha iyang gitawag sila: ug ilang gibaayan ang ilang amahan nga si Zebedeo sa sakayan uban sa mga sinuholan, ug misunod kaniya.

21 Ug nangadto sila sa Capernaum; ug dihadhiha sa adlaw nga igpapahulay misulod siya sa sinagoga, ug nanudlo.

22 Ug sila nahibulong sa iyang pagtolon-an: kay siya nagtudlo kanila ingon sa usa nga adunay pagbulot-an, ug dili ingon sa mga escriba.

23 Ug sa ilang sinagoga dihay usa ka tawo nga adunay usa ka mahugaw nga espiritu; ug siya misinggit,

24 Nga nagaingon: Pasagdi kami; Unsay labut namo kanimo, Jesus nga Nazaretnon? mianhi ka ba sa paglaglag kanamo? Ako nakaila kanimo kinsa ikaw, ang Balaan sa Dios.

25 Ug gibadlong siya ni Jesus, nga nagaingon: **Humilum ka, ug gumola kaniya.**

26 Ug sa diha nga ang mahugaw nga espiritu nagkuniskunis kaniya, ug misinggit sa makusog nga tingog, siya mipahawa kaniya.

27 Ug silang tanan nahibulong, sa pagkaagi nga sila nagpangutan-anay sa usag usa, nga nagaingon: Unsa ba kini? unsa nga bag-ong doktrina kini? kay uban sa pagtugot siya mosugo bisan sa mahugaw nga mga espiritu, ug sila misunod kaniya.

28 Ug dihadhiha ang iyang kabantug mikaylap sa tibuok kayutaan libot sa Galilea.

29 Ug dihadhiha, sa paggula nila sa sinagoga, misulod sila sa balay ni Simon ug ni Andres, uban ni Santiago ug ni Juan.

30 Apan ang inahan sa asawa ni Simon naghigda nga gihilantan, ug dihadhiha gisultihan nila siya mahitungod kaniya.

31 Ug siya miduol ug mikupot kaniya sa kamot, ug mibangon kaniya; ug dihadhiha gihuwasan siya sa hilanat, ug siya nag-alagad kanila.

32 Ug sa pagkahapon, sa pagsalop sa adlaw, ilang gidala ngadto kaniya ang tanan nga mga masakiton, ug ang mga hingyawaan.

33 Ug ang tibuok siyudad nagtigom sa pultahan.

34 Ug giayo niya ang daghang mga masakiton sa nagkalainlaing mga sakit, ug gihinginlan niya ang daghang mga yawa; ug wala motugot sa mga yawa sa pagsulti, tungod kay sila nakaila kaniya.

35 Ug sa pagkabuntag, mibangon siya sa dili pa ang adlaw, ug migula, ug miadto sa usa ka dapit nga awaaw, ug didto nag-ampo.

36 Ug si Simon ug sila nga uban kaniya misunod kaniya.

37 Ug sa diha nga sila nakakaplag kaniya, sila miingon ngadto kaniya, Ang tanang mga tawo nangita kanimo.

38 Ug siya miingon ngadto kanila, **Mangadto kita sa sunod nga mga lungsod, aron ako makawali usab didto: kay tungod niini mianhi ako.**

39 Ug nagwali siya sa ilang mga sinagoga sa tibuok Galilea, ug naghingilin sa mga yawa.

40 Ug dihay usa ka sanlahon nga miduol kaniya, nga nagpakilooy kaniya, ug miluhod ngadto kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Kon buot ka, ikaw makahimo sa paghinlo kanako.

41 Ug si Jesus, giabut uban ang kalooy, mituy-od sa iyang kamot, ug mihikap kaniya, ug miingon ngadto kaniya, **Ako buot; magmahinlo ka.**

42 Ug sa diha nga siya nakasulti, dihadhiha ang sanla mipahawa gikan kaniya, ug siya nahinlo.

43 Ug siya nagtugon kaniya sa hugot gayud, ug gilayon gipalakaw siya;

44 Ug miingon kaniya: **Tan-awa nga dili ka magsulti bisan unsa kang bisan kinsa: apan lumakaw ka, magpakita sa imong kaugalingon sa sacerdote, ug maghalad alang sa imong pagkahinlo niadtong mga butang nga gisugo ni Moises, alang sa usa ka pagpamatuod ngadto kanila.**

45 Apan siya migula, ug misugod sa pagmantala niini pag-ayo, ug sa pagsabwag sa maong butang, sa pagkaagi nga si Jesus dili na makahimo sa dayag nga pagsulod ngadto sa ciudad, kondili didto sa gawas sa mga dapit nga awaaw: ug sila nangadto kaniya gikan sa tanang dapit.

KAPITULO 2

1 Ug siya misulod pag-usab sa Capernaum sa tapus ang pipila ka adlaw; ug nadungog nga naa siya sa balay.

2 Ug dihadhiha daghan ang nagtapok, sa pagkaagi nga wala nay dapit sa pagdawat kanila, bisan pa diha sa pultahan: ug siya nagwali sa pulong ngadto kanila.

3 Ug sila miduol kaniya, nga nagadala ug usa ka paralitico, nga giyayongan sa upat.

4 Ug sa dili na sila makaduol kaniya tungod sa panon sa katawhan, ilang giablihan ang atop diin didto siya: ug sa nabuak na nila kini, ilang gitonton ang higdaanan nga gihigdaan sa paralitico.

5 Sa diha nga si Jesus nakakita sa ilang pagtoo, siya miingon sa paralitico, **Anak, ang imong mga sala gipasaylo na kanimo.**

6 Apan dihay pipila sa mga escriba nga naglingkod didto, ug nangatarungan sa ilang mga kasingkasing,

7 Ngano nga kining tawhana nagasulti ug mga pasipala? kinsa ba ang makapasaylo sa mga sala kondili ang Dios lamang?

8 Ug dihadhiha sa diha nga si Jesus nakasabut diha sa iyang espiritu nga sila nangatarongan sa ingon sa ilang kaugalingon, siya miingon ngadto kanila, **Nganong nagtolotimbang kamo niining mga butanga sa inyong mga kasingkasing?**

9 Hain ba ang labi pang masayon ang pag-ingon sa paralitico, **Ang imong mga sala gipasaylo na kanimo; kun ang pag-ingon: Tumindog ka, ug kuhaa ang imong higdaanan, ug lumakaw ka?**

10 Apan aron kamo mahibalo nga ang Anak sa tawo adunay gahum dinhi sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala, (siya miingon sa paralitico,)

11 **Ako nagaingon kanimo, Tumindog ka, ug kuhaa ang imong higdaanan, ug lumakaw ka ngadto sa imong balay.**

12 Ug dihadhiha siya mibangon, midala sa higdaanan, ug milakaw sa atubangan nilang tanan; sa pagkaagi nga silang tanan nanghitingala, ug naghimaya sa Dios, nga nagaingon, Wala pa gayud kami makakita niini nga paagi.

13 Ug siya miadto pag-usab sa daplin sa dagat; ug ang tibuok panon sa katawhan nangadto kaniya, ug siya mitudlo kanila.

14 Ug sa iyang pag-agi, iyang nakita si Levi, ang anak ni Alfeo, nga naglingkod sa buhisanan, ug siya miingon kaniya: **Sunod kanako.** Ug siya mitindog ug misunod kaniya.

15 Ug nahitabo nga, sa naglingkod si Jesus sa kan-anan sa iyang balay, daghang mga maniningil sa buhis ug mga makasasala ang nanaglingkod usab uban ni Jesus ug sa iyang mga tinon-an: kay dihay daghan, ug sila mingnunot kaniya.

16 Ug sa diha nga ang mga escriba ug ang mga Fariseo nakakita kaniya nga nagakaon uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala, sila miingon sa iyang mga tinon-an, Ngano nga siya nagakaon ug nagainum uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala?

17 Sa pagkadungog ni Jesus niini, siya miingon kanila, **Ang mga maayog lawas wala magkinahanglan sa mananambal, kondili ang mga masakiton: Ako mianhi dili sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasasala sa paghinulsol.**

18 Ug ang mga tinon-an ni Juan ug sa mga Fariseo nagpuasa: ug sila miduol ug miingon kaniya, Ngano nga ang mga tinon-an ni Juan ug ang mga Fariseo nagapuasa, apan ang imong mga tinon-an wala magpuasa?

19 Ug si Jesus miingon kanila, **Makahimo ba sa pagpuasa ang mga kauban sa kasal samtang ang pamanhonon uban pa kanila? samtang anaa pa uban kanila ang pamanhonon, dili sila makapuasa.**

20 Apan moabut ang mga adlaw, nga ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila, ug unya magapuasa sila niadtong mga adlaw.

21 Walay tawo usab nga nagtahi ug bag-ong panapton sa daan nga bisti;

22 Ug walay tawo nga magasulod ug bag-ong vino sa daan nga mga sudlanan: kay ang bag-ong vino magabusisi sa mga sudlanan, ug ang vino mausik, ug ang mga sudlanan madaut: apan ang bag-ong vino kinahanglan ibutang sa bag-ong mga sudlanan.

23 Ug nahitabo nga sa adlaw nga igpapahulay miagi siya sa mga katrigohan; ug ang iyang mga tinon-an misugod, samtang sila nangadto, sa pagpangutlo ug mga uhay.

24 Ug ang mga Fariseo miingon ngadto kaniya, Tan-awa, nganong nagbuhat sila sa adlaw nga igpapahulay niadtong dili uyon sa balaod?

25 Ug siya miingon ngadto kanila, **Wala ba kamo makabasa sa gibuhay ni David, sa diha nga siya nagkinahanglan, ug gigutom, siya, ug sila nga mga kauban niya?**

26 Giunsa niya pagsulod sa balay sa Dios sa mga adlaw ni Abiathar ang labawng sacerdote, ug mikaon sa tinapay nga gibutang sa atubangan sa Dios, nga supak sa balaod nga kan-on gawas sa mga sacerdote, ug mihatag usab kanila nga uban kaniya?

27 Ug siya miingon ngadto kanila, **Ang igpapahulay gihimo alang sa tawo, ug dili ang tawo alang sa igpapahulay;**

28 **Busa ang Anak sa tawo Ginoo usab sa adlaw nga igpapahulay.**

KAPITULO 3

1 Ug misulod siya pag-usab sa sinagoga; ug didto may usa ka tawo nga may kamot nga nakuyos.

2 Ug sila nagbantay kaniya, kong ayohon ba niya siya sa adlaw nga igpapahulay; aron ilang ikasumbong siya.

3 Ug siya miingon sa tawo nga may kamot nga kuyos, **Tumindog ka.**

4 Ug siya miingon kanila, **Uyon ba sa balaod ang pagbuhat ug maayo sa adlaw nga igpapahulay, o ang pagbuhat ug dautan? ang pagluwas ug kinabuhi, o ang pagpatay? Pero naghupos sila.**

5 Ug sa diha nga siya mitan-aw kanila uban ang kasuko, nga nasubo tungod sa katig-a sa ilang mga kasingkasing, siya miingon sa tawo, " **Ituy-od ang imong kamot.**" Ug iyang gituy-od kini, ug naayo ang iyang kamot ingon sa usa.

6 Ug nanggula ang mga Fariseo, ug gilayon nakigsabutsabut sila sa mga Herodianhon batok kaniya, kong unsaon nila sa paglaglag kaniya.

7 Apan si Jesus mipahawa sa iyang kaugalingon uban sa iyang mga tinun-an ngadto sa dagat: ug usa ka dakung panon sa katawhan gikan sa Galilea misunod kaniya, ug gikan sa Judea,

8 Ug gikan sa Jerusalem, ug gikan sa Idumea, ug gikan sa unahan sa Jordan; ug sila sa palibot sa Tiro ug Sidon, usa ka dakung panon, sa pagkadungog nila sa mga dagkung butang nga iyang gibuhay, miduol kaniya.

9 Ug siya misulti ngadto sa iyang mga tinun-an, nga ang usa ka gamay nga sakayan mag-andam kaniya tungod sa panon sa katawhan, aron sila dili makapitik kaniya.

10 Kay daghan ang iyang giayo; sa pagkaagi nga sila mipilit kaniya aron sa paghikap kaniya, sa tanan nga adunay mga hampak.

11 Ug ang mga mahugaw nga espiritu, sa pagkakita nila kaniya, nanghapa sa atubangan niya, ug nanagsinggit, nga nagaingon: Ikaw mao ang Anak sa Dios.

12 Ug siya nagtugon kanila sa hugot gayud nga dili nila siya ipahibalo.

13 Ug siya mitungas sa usa ka bukid, ug gitawag ngadto kaniya ang iyang gusto: ug sila miduol kaniya.

14 Ug siya mitudlo ug napulog-duha, aron sila mahiuban kaniya, ug aron iyang ipadala sila sa pagwali,

15 Ug sa pagbaton ug gahum sa pag-ayo sa mga sakit, ug sa paghingilin sa mga yawa:

16 Ug si Simon iyang gihinganlan ug Pedro;

17 Ug si Santiago nga anak ni Zebedeo, ug si Juan nga igsoon ni Santiago; ug iyang gihinganlan sila ug Boanerges, nga mao, Ang mga anak sa dalugdog;

18 Ug si Andres, ug si Felipe, ug si Bartolome, ug si Mateo, ug si Tomas, ug si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Tadeo, ug si Simon nga Canaanhon,

19 Ug si Judas Iscariote, ang nagbudhi kaniya: ug misulod sila sa usa ka balay.

20 Ug ang panon sa katawohan midugok pag-usab, sa pagkaagi nga wala na sila makakaon bisan sa tinapay.

21 Ug sa diha nga ang iyang mga higala nakadungog niini, sila nanggula aron sa pagdakop kaniya: kay sila miingon, Siya nabuang.

22 Ug ang mga escriba nga nanglugsong gikan sa Jerusalem miingon, Siya adunay Beelzebub, ug pinaagi sa punoan sa mga yawa nagapagula siya sa mga yawa.

23 Ug iyang gitawag sila ngadto kaniya, ug siya miingon kanila sa mga sambingay, **Unsaon ni Satanas paghingilin kang Satanas?**

24 Ug kon ang usa ka gingharian mabahin batok sa iyang kaugalingon, kana nga gingharian dili makabarog.

25 Ug kon ang usa ka balay mabahin batok sa iyang kaugalingon, kana nga balay dili makabarog.

26 Ug kon si Satanas motindog batok sa iyang kaugalingon, ug mabahin, siya dili makabarog, kondili adunay katapusan.

27 Walay tawo nga makasulod sa balay sa kusgan nga tawo, ug makaagaw sa iyang mga kabtangan, gawas kon iya

unang gapuson ang kusgan nga tawo; ug unya pagatulisan niya ang iyang balay.

28 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang tanang mga sala pagapasayloon sa mga anak sa mga tawo, ug ang mga pagpasipala nga ilang pagapasipalahan:

29 Apan siya nga magapasipala batok sa Espiritu Santo dili gayud mapasaylo, kondili anaa sa kakuyaw sa walay katapusan nga silot.

30 Kay sila nanag-ingon, Siya adunay usa ka mahugaw nga espiritu.

31 Unya miabut ang iyang mga igsoon ug ang iyang inahan, ug, nga nagatindog sa gawas, nagpasugo ngadto kaniya, sa pagtawag kaniya.

32 Ug ang panon sa katawohan nanaglingkod libut kaniya, ug sila miingon kaniya: Tan-awa, ang imong inahan ug ang imong mga igsoon sa gawas nagapangita kanimo.

33 Ug siya mitubag kanila, nga nagaingon: **Kinsa ba ang akong inahan, o akong mga igsoon?**

34 Ug siya mitan-aw sa libut kanila nga nanaglingkod libut kaniya, ug miingon, **Tan-awa ang akong inahan ug ang akong mga igsoon!**

35 Kay bisan kinsa nga magabuhay sa kabubut-on sa Dios, mao ang akong igsoon nga lalake, ug akong igsoon nga babaye, ug inahan.

KAPITULO 4

1 Ug misugod na usab siya sa pagpanudlo sa daplin sa dagat; ug ang tibuok panon diha sa daplin sa dagat sa yuta.

2 Ug siya mitudlo kanila ug daghang mga butang pinaagi sa mga sambingay, ug miingon kanila sa iyang pagpanudlo,

3 **Patalinghugi; Ania karon, migula ang magpupugas aron sa pagpugas:**

4 Ug nahitabo, sa diha nga siya nagpugas, ang uban nahulog sa daplin sa dalan, ug ang mga langgam sa kahanginan miabut ug gituka kini.

5 Ug ang uban nahulog sa kabatoan, diin kini walay daghang yuta; ug dihadiha kini migitib, tungod kay kini walay giladmon sa yuta.

6 Apan sa pagsubang sa adlaw, kini nalawos; ug tungod kay kini walay gamut, kini nalaya.

7 Ug ang uban nahulog sa katunokan, ug ang mga sapinit mitubo, ug naglumos niini, ug kini wala makapamunga.

8 Ug ang uban nahulog sa maayong yuta, ug namunga nga miturok ug mitubo; ug nanganak sila, katloan, ug kan-uman, ug usa ka gatus.

9 Ug siya miingon ngadto kanila, **Siya nga adunay mga dalunggan sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya.**

10 Ug sa diha nga siya nag-inusara, sila nga nag-alirong kaniya uban sa napulo ug duha nangutana kaniya sa sambingay.

11 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kaninyo gihatag ang pagkahibalo sa tinago sa gingharian sa Dios;**

12 Aron nga sa pagtan-aw sila makakita, ug dili makasabut; ug sa pagpatalinghug makadungog sila, ug dili makasabut; tingali unya nga sa bisan unsang panahon sila makabig, ug ang ilang mga sala mapasaylo kanila.

13 Ug siya miingon ngadto kanila, **Wala ba kamo mahibalo niini nga sambingay? ug unsaon man ninyo pagkahibalo sa tanang mga sambingay?**

14 Ang magpupugas nagpugas sa pulong.

15 Ug kini mao sila sa daplin sa dalan, diin gipugas ang pulong; apan sa pagkadungog nila, mianhi gilayon si Satanas, ug gikuha ang pulong nga gipugas sa ilang mga kasingkasing.

16 Ug kini mao usab ang mga gipugas sa kabatoan nga yuta; Nga, sa diha nga sila nakadungog sa pulong, dihadiha midawat niini uban ang kalipay;

17 Ug walay gamut diha sa ilang kaugalingon, ug sa ingon molahutay lamang sa makadiyot: unya, sa diha nga moabut ang kasakitan o paglutos tungod sa pulong, dihadiha sila mahipangdol.

18 Ug kini mao sila ang gipugas taliwala sa mga tunok; sama sa nakadungog sa pulong,

19 Ug ang mga kabalaka niini nga kalibutan, ug ang limbong sa mga bahandi, ug ang mga pangibog sa uban nga mga butang misulod, naglumos sa pulong, ug kini nahimong dili mabungahon.

20 Ug kini mao sila ang gipugas sa maayong yuta; ang mga nagapatalinghug sa pulong, ug nagadawat niini, ug nagapamunga, ang uban katloan ka pilo, ang uban kanuman, ug ang uban usa ka gatus.

21 Ug siya miingon kanila: Gidala ba ang usa ka lamparahan aron ibutang sa ilalum sa taksanan, kun ilalum sa higdaanan? ug dili aron ibutang sa tangkawan?

22 Kay walay natago nga dili igapadayag; ug walay bisan unsa nga natago, kondili nga kini igabutyag sa gawas.

23 Kon adunay mga dalunggan sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya.

24 Ug siya miingon ngadto kanila, Pagmatngon sa inyong nadungog: sa unsa nga taksanan nga inyong gitaksan, kini pagatakson kaninyo: ug kaninyo nga makadungog igahatag pa.

25 Kay ang aduna, kaniya pagahatagan; ug ang walay iya, gikan kaniya pagakuhaon bisan pa ang anaa kaniya.

26 Ug siya miingon: Ingon niana ang gingharian sa Dios, sama sa usa ka tawo nga magasabwag ug binhi sa yuta;

27 Ug matulog, ug mobangon sa gabii ug sa adlaw, ug ang binhi moturok ug motubo, nga wala siya mahibalo kon unsaon.

28 Kay ang yuta nagapamunga sa iyang kaugalingon; una ang dahon, unya ang uhay, ug unya ang bug-os nga lugas sa uhay.

29 Apan sa diha nga ang bunga makapamunga na, dihadiha iyang ginagalab, kay ang ting-ani miabut na.

30 Ug siya miingon, Sa unsa man nato ipakasama ang gingharian sa Dios? o sa unsa nga pagtandi atong itandi kini?

31 Kini sama sa usa ka lugas sa mustasa, nga, sa diha nga kini gipugas sa yuta, mao ang ubos pa kay sa tanang mga liso nga anaa sa yuta:

32 Apan sa diha nga kini napugas na, kini motubo, ug mahimong labing daku kay sa tanang mga utanon, ug magapanalingsing ug dagkung mga sanga; aron ang mga langgam sa kalangitan makapuyo sa ilalum sa landong niini.

33 Ug pinaagi sa daghang mga sambingay nga ingon niini siya misulti sa pulong ngadto kanila, ingon nga sila makahimo sa pagpatalinghug niini.

34 Apan sa walay sambingay siya wala magsulti kanila: ug sa diha nga sila ra, iyang gisaysay ang tanang mga butang ngadto sa iyang mga tinon-an.

35 Ug niadtong adlaw, sa pagkahapon na, siya miingon kanila: **Manabok kita ngadto sa pikas nga daplin.**

36 Ug sa napalakaw na nila ang panon sa katawohan, ilang gidala siya ingon nga didto siya sa sakayan. Ug may uban usab nga mga gagmay nga mga sakayan uban kaniya.

37 Ug mihuros ang usa ka dakung unos, ug ang mga balud mihapak sa sakayan, sa pagkaagi nga kini napuno na.

38 Ug siya didto sa ulin sa sakayan, natulog nga nag-unlan: ug ilang gipukaw siya, ug miingon kaniya: Magtutudlo, wala ka ba magtagad nga mangamatay kita?

39 Ug siya mibangon, ug gibadlong niya ang hangin, ug miingon sa dagat, **Hilum, hulum.** Ug ang hangin milunay, ug miabut ang usa ka dakung kalinaw.

40 Ug siya miingon kanila: **Nganong nangahadlok kamo pag-ayo? naunsa nga kamo walay pagtoo?**

41 Ug sila nangahadlok pag-ayo, ug nasig-ingon ang usa sa usa, Unsa ba kini nga tawohana, nga bisan pa ang hangin ug ang dagat misugot kaniya?

KAPITULO 5

1 Ug sila mitabok ngadto sa tabok sa dagat, ngadto sa yuta sa mga Gadara.

2 Ug sa pagkawas niya sa sakayan, dihadiha misugat kaniya gikan sa mga lubnganan ang usa ka tawo nga adunay usa ka mahugaw nga espiritu,

3 Nga adunay iyang puloy-anan sa taliwala sa mga lubnganan; ug walay bisan kinsa nga makagapus kaniya, dili, bisan sa mga talikala:

4 Kay sa makadaghan gigapus siya sa mga talikala ug mga talikala, ug ang mga talikala giputolputol niya, ug ang mga talikala gidugmok;

5 Ug kanunay, gabii ug adlaw, anaa siya sa kabukiran, ug sa mga lubnganan, nga nagasinggit, ug nagasamad sa iyang kaugalingon sa mga bato.

6 Apan sa pagkakita niya kang Jesus sa halayo, midalagan siya ug misimba kaniya,

7 Ug misinggit sa makusog nga tingog, ug miingon, Unsay labut ko kanim, Jesus, ikaw nga Anak sa Labing Halangdon nga Dios? Gipanumpa ko ikaw tungod sa Dios, nga dili mo ako pagsakiton.

8 Kay siya miingon ngadto kaniya, **Gumola ka sa tawo, ikaw nga mahugaw nga espiritu.**

9 Ug siya nangutana kaniya, **Kinsa ang imong ngalan?** Ug siya mitubag, nga nagaingon: Ang akong ngalan mao si Legion: kay kami daghan.

10 Ug siya nangamuyo pag-ayo kaniya nga dili niya sila papahawaon sa yuta.

11 Karon didto duol sa kabukiran ang usa ka dakung panon sa mga baboy nga nanag-ungad.

12 Ug ang tanang mga yawa nangamuyo kaniya, nga nagaingon, Ipadala kanamo ngadto sa mga baboy, aron kami makasulod kanila.

13 Ug dihadiha gitugotan sila ni Jesus. Ug ang mga mahugaw nga espiritu nanggula, ug mingsulod sa mga baboy: ug ang panon sa makusog nanagdalagan paubos sa bakilid ngadto sa dagat, (sila mga duha ka libo;) ug nangalumos sa dagat.

14 Ug nanalagan ang mga nanagpakaon sa mga baboy, ug nanagsugilon niini sa lungsod ug sa kaumahan. Ug nangadto sila sa pagtan-aw kong unsa ang nahitabo.

15 Ug sila miduol kang Jesus, ug nakakita kaniya nga giyawaan, ug may legion, nga naglingkod, ug nagbisti na, ug sa iyang maayong panghunahuna: ug sila nangahadlok.

16 Ug sila nga nakakita niini misugilon kanila sa unsa ang nahitabo kaniya nga giyawaan, ug usab mahitungod sa mga baboy.

17 Ug sila misugod sa pag-ampo kaniya nga mopahawa siya sa ilang mga utlanan.

18 Ug sa nakasakay na siya sa sakayan, ang hingyawaan nangamuyo kaniya nga unta makauban niya siya.

19 Apan si Jesus wala motugot kaniya, kondili miingon kaniya: **Pauli ka sa imong balay, ngadto sa imong mga higala, ug suginli sila kong unsa ka dagku sa mga butang ang gibuhat sa Ginoo kanimo, ug ang iyang pagkalooy kanimo.**

20 Ug siya milakaw, ug misugod sa pagmantala sa Decapolis sa pagkadagku sa mga butang nga gibuhat ni Jesus alang kaniya: ug ang tanang mga tawo nanghibulong.

21 Ug sa mitabok na usab si Jesus sakay sa sakayan ngadto sa pikas nga daplin, midugok kaniya ang daghang mga tawo: ug didto siya duol sa dagat.

22 Ug, tan-awa, miabut ang usa sa mga punoan sa sinagoga, si Jairo ang ngalan; ug sa iyang pagkakita kaniya, siya mihapa sa iyang tiilan,

23 Ug nagpakilooy kaniya sa hilabihan gayud, nga nagaingon, Ang akong gamay nga anak nga babaye himalatyon: ako nangaliyupo kanimo, umadto ka ug itapion ang imong mga kamot kaniya, aron siya mamaayo; ug siya mabuhi.

24 Ug si Jesus miuban kaniya; ug misunod kaniya ang daghang mga tawo, ug midugok kaniya.

25 Ug usa ka babaye, nga gitalinug-an sulod sa napulo ug duha ka tuig,

26 Ug nag-antus sa daghang mga butang sa daghang mga mananambal, ug nahurot na ang tanan nga iyang nabatonan, ug walay bisan unsa nga maayo, kondili misamot hinoon kadaut.

27 Sa diha nga siya nakadungog mahitungod kang Jesus, siya miadto sa luyo sa panon sa katawhan, ug mihikap sa iyang kupo.

28 Kay siya miingon, Kon makahikap lamang ako sa iyang mga bisti, ako mamaayo.

29 Ug dihadiha nahubas ang tuburan sa iyang dugo; ug gibati niya sa iyang lawas nga naayo na siya niadtong hampak.

30 Ug si Jesus, sa dihadiha nahibalo sa iyang kaugalingon nga ang gahum migula gikan kaniya, miliso sa taliwala sa panon sa katawhan, ug miingon, **Kinsa ang mihikap sa akong mga saput?**

31 Ug ang iyang mga tinon-an miingon kaniya: Nakita mo ang panon sa katawohan nga nagapiit kanimo, ug moingon ka, Kinsa ang mihikap kanako?

32 Ug siya milingi sa libut sa pagtan-aw kaniya nga nagbuhat niining butanga.

33 Apan ang babaye nga nahadlok ug nagkurog, nga nahibalo sa nahitabo kaniya, miduol ug mihapa sa iyang atubangan, ug misulti kaniya sa tanang kamatuoran.

34 Ug siya miingon ngadto kaniya, **Anak, ang imong pagsalig nakapaayo kanimo; lakaw sa pakigdait, ug mamaayo ka sa imong sakit.**

35 Samtang nagsulti pa siya, dihay nangabut gikan sa balay sa punoan sa sinagoga nga nanag-ingon, Ang imong anak patay na: nganong samokon pa nimo ang Magtutudlo?

36 Sa diha nga si Jesus nakadungog sa pulong nga gisulti, siya miingon sa punoan sa sinagoga, **Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang.**

37 Ug walay bisan kinsa nga iyang gitugotan sa pagsunod kaniya, gawas kang Pedro, ug kang Santiago, ug kang Juan nga igsoon ni Santiago.

38 Ug miadto siya sa balay sa punoan sa sinagoga, ug nakita niya ang kasamok, ug ang mga nanagpanghilak ug nanagminatay sa hilabihan.

39 Ug sa diha nga siya misulod, siya miingon ngadto kanila, **Nganong nagkaguliyang kamo ug nanghilak? ang dalaga wala mamatay, kondili nagakatulog.**

40 Ug sila nangatawa kaniya sa pagtamay. Apan sa gipagula na niya silang tanan, iyang gidala ang amahan ug inahan sa dalaga, ug sila nga mga kauban niya, ug misulod sa gihigdaan sa bata.

41 Ug iyang gikuptan sa kamot ang dalaga, ug miingon kaniya: **Talitha cumi;** nga sa ato pa, kung hubaron, Inday, nagaingon ako kanimo, bumangon ka.

42 Ug dihadiha mibangon ang dalaga, ug milakaw; kay siya napulo ug duha na ka tuig ang panuigon. Ug sila nahibulong sa usa ka dakung katingala.

43 Ug siya nagtugon kanila sa hugot gayud nga walay bisan kinsa nga mahibalo niini; ug nagsugo nga hatagan siya ug makaon.

KAPITULO 6

1 Ug siya mipahawa didto, ug miadto sa iyang kaugalingong yuta; ug ang iyang mga tinun-an misunod kaniya.

2 Ug sa pag-abut sa adlaw nga igpapahulay, siya misugod sa pagpanudlo sa sinagoga: ug daghan nga nakadungog kaniya nahibulong, nga nagaingon, Diin kining tawhana nakakuha niining mga butanga? ug unsa nga kaalam kini nga gihatag ngadto kaniya, nga bisan ang ingon nga gamhanan nga mga buhat nahimo pinaagi sa iyang mga kamot?

3 Dili ba kini mao ang panday, ang anak ni Maria, ang igsoon ni Santiago, ug ni Jose, ug ni Juda, ug ni Simon? ug wala ba dinhi kanato ang iyang mga igsoong babaye? Ug sila nasuko kaniya.

4 Apan si Jesus miingon ngadto kanila, **Ang usa ka manalagna walay kadungganan, kondili sa iyang kaugalingong yuta, ug sa taliwala sa iyang kaugalingong kabanay, ug sa iyang kaugalingong balay.**

5 Ug wala siya makahimo didto bisan unsang katingalahan, gawas sa pagpandong niya sa iyang mga kamot sa pipila ka mga masakiton, ug giayo sila.

6 Ug siya nahibulong tungod sa ilang pagkawalay pagtoo. Ug siya misuroy sa kabalangayan sa pagpanudlo.

7 Ug iyang gitawag ngadto kaniya ang napulo ug duha, ug misugod sa pagpadala kanila sa tinagurha; ug gihatagan sila ug gahum batok sa mahugaw nga mga espiritu;

8 Ug misugo kanila nga dili sila magdala ug bisan unsa alang sa ilang panaw, gawas sa sungkod lamang; walay balonan, walay tinapay, walay salapi sa ilang puntul;

9 Apan pagsul-ob ug mga sandalyas; ug dili magsul-ob ug duha ka kupo.

10 Ug siya miingon ngadto kanila, **Bisan asa kamo mosulod sa usa ka balay, didto pabilin hangtud nga kamo mobiya niadtong dapita.**

11 Ug bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, ni mamati kaninyo, sa diha nga kamo mobiya na, itaktak ang abug sa ilalum sa inyong mga tiil alang sa usa ka pagpamatuod batok kanila. Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga maarang-arang pa alang sa Sodoma ug Gomorra sa adlaw sa paghukom, kay alang niadtong lungsora.

12 Ug sila nanglakaw, ug nagwali nga ang mga tawo kinahanglan maghinulsol.

13 Ug ilang gihinginlan ang daghang mga yawa, ug gidihogan ug lana ang daghang mga masakiton, ug giayo sila.

14 Ug si hari Herodes nakadungog mahitungod kaniya; (kay ang iyang ngalan mikaylap sa halayo:) ug siya miingon, Nga si Juan nga Bautista nabanhaw gikan sa mga patay, ug tungod niini ang mga gamhanang buhat nagapakita sa ilang kaugalingon diha kaniya.

15 Ang uban miingon, Kini mao si Elias. Ug ang uban nanag-ingon: Kini usa ka manalagna, kun ingon sa usa sa mga manalagna.

16 Apan sa diha nga si Herodes nakadungog niini, siya miingon, Kini mao si Juan, nga akong gipunggotan sa ulo: siya nabanhaw gikan sa mga patay.

17 Kay si Herodes sa iyang kaugalingon nagsugo ug nagpadakop kang Juan, ug nagpagapos kaniya sa bilanggoan tungod kang Herodias, ang asawa ni Felipe nga iyang igsoon: kay siya nangasawa kaniya.

18 Kay si Juan miingon kang Herodes, Dili uyon sa balaod alang kanimo ang pagbaton sa asawa sa imong igsoon.

19 Busa si Herodias nakiglantugi batok kaniya, ug buot untang patyon siya; apan dili siya makahimo:

20 Kay si Herodes nahadlok kang Juan, sa pagkahibalo niya nga siya usa ka matarung nga tawo ug balaan, ug iyang gibantayan siya; ug sa iyang pagkadungog kaniya, siya nagbuhat ug daghang mga butang, ug nagpatalinghug kaniya nga malipayon.

21 Ug sa pag-abut sa usa ka maayong adlaw, nga si Herodes sa iyang adlaw nga natawhan naghimo ug usa ka panihapon alang sa iyang mga kadagkuan, mga pangulong capitan, ug mga punoan sa Galilea;

22 Ug sa diha nga ang anak nga babaye ni Herodias misulod, ug misayaw, ug nakapahimuot kang Herodes ug kanila nga nanaglingkod uban kaniya, ang hari miingon sa dalaga, Pangayo kanako bisan unsa nga imong gusto, ug ako magahatag kanimo.

23 Ug siya nanumpa ngadto kaniya, Bisana unsa ang imong pangayoon kanako, ihatag ko kini kanimo, bisan pa sa katunga sa akong gingharian.

24 Ug siya migula, ug miingon sa iyang inahan: Unsay akong pangayoon? Ug siya miingon: Ang ulo ni Juan nga Bautista.

25 Ug siya misulod gilayon nga nagdali ngadto sa hari, ug nangayo, nga nagaingon, Buot ko nga ihatag mo kanako dayon sa usa ka pinggan ang ulo ni Juan nga Bautista.

26 Ug ang hari nasubo sa hilabihan; apan tungod sa iyang panumpa, ug tungod kanila nga naglingkod uban kaniya, wala niya isalikway siya.

27 Ug dihadhiha ang hari nagpadala ug usa ka berdugo, ug nagsugo nga dad-on ang iyang ulo: ug siya miadto ug gipunggotan siya sa ulo didto sa bilanggoan.

28 Ug gidala ang iyang ulo sa usa ka pinggan, ug gihatag kini sa dalaga: ug gihatag kini sa dalaga sa iyang inahan.

29 Ug sa pagkadungog niini sa iyang mga tinon-an, nangadto sila ug gikuha nila ang iyang lawas, ug gipahimutang kini sa usa ka lubnganan.

30 Ug ang mga apostoles nanagtigum sa ilang kaugalingon ngadto kang Jesus, ug gisultihan siya sa tanang mga butang, bisan unsa ang ilang nabuhat, ug unsa ang ilang gipanudlo.

31 Ug siya miingon ngadto kanila, **Umari kamo nga inyong kaugalingon nga maglain ngadto sa usa ka dapit nga awaaw, ug pahulay sa makadiyut:** kay dihay daghan nga nanganhi ug nanglakaw, ug sila walay pahulay bisan sa pagkaon.

32 Ug nangadto sila sa usa ka dapit nga awaaw sakay sa sakayan nga sila ra.

33 Ug ang mga tawo nakakita kanila nga nanglakaw, ug daghan ang nakaila kaniya, ug nanagan sila gikan sa tanang mga ciudad, ug nanagpanguna kanila, ug nanagtigum ngadto kaniya.

34 Ug si Jesus, sa paggula niya, nakakita sa daghang mga tawo, ug natandog uban ang kalooy ngadto kanila, tungod kay sila sama sa mga karnero nga walay magbalantay: ug siya misugod sa pagtudlo kanila sa daghang mga butang.

35 Ug sa pagkahapon na, ang iyang mga tinon-an miduol kaniya, ug miingon, Kini usa ka dapit nga awaaw, ug karon ang panahon milabay na;

36 Palakta sila, aron sila mangadto sa kabalangayan nga naglibut, ug sa mga balangay, ug mamalit alang sa ilang kaugalingon ug tinapay: kay sila walay makaon.

37 Siya mitubag ug miingon kanila: **Hatagi ninyo sila ug makaon.** Ug sila miingon kaniya: Mangadto ba kami ug mamalit ug duha ka gatus ka denario nga tinapay, ug hatagan sila ug makaon?

38 Siya miingon kanila, **Pila ba ka buok ang inyong tinapay? adto ug tan-awa.** Ug sa hingbaloan nila, sila nanag-ingon: Lima, ug duha ka isda.

39 Ug iyang gisugo sila sa pagpalingkod sa tanan sa pinundok sa lunhaw nga balili.

40 Ug sila nanglingkod nga naglumbay, sa ginatos, ug sa tagkalim-an.

41 Ug sa gikuha niya ang lima ka tinapay ug ang duha ka isda, mihangad siya sa langit, ug nagpasalamat, ug gipikasikas niya ang mga tinapay, ug gihatag kini sa iyang mga tinon-an aron idulot kanila; ug ang duha ka isda iyang gibahinbahin kanilang tanan.

42 Ug nangaon silang tanan, ug nangabusog.

43 Ug ghipos nila ang napulo ug duha ka bukag nga puno sa mga tinipik, ug sa mga isda.

44 Ug sila nga nangaon sa mga tinapay mga lima ka libo ka mga lalaki.

45 Ug dihadhiha iyang gipugos ang iyang mga tinon-an sa pagpasakay sa sakayan, ug sa pag-una sa pikas nga daplin ngadto sa Betsaida, samtang gipapauli niya ang mga tawo.

46 Ug sa napalakaw na niya sila, miadto siya sa bukid aron sa pag-ampo.

47 Ug sa miabut ang kahaponon, ang sakayan didto na sa taliwala sa dagat, ug siya lamang sa yuta.

48 Ug iyang nakita sila nga naghago sa pagbugsay; kay sungsumgon sila sa hangin: ug sa mga ikaupat nga pagbantay sa kagabhion miadto siya kanila, nga nagalakaw sa ibabaw sa dagat, ug molabay unta kanila.

49 Apan sa diha nga sila nakakita kaniya nga naglakaw ibabaw sa dagat, sila nagdahum nga kini usa ka espiritu, ug sila misinggit:

50 Kay silang tanan nakakita kaniya, ug nangalisang. Ug dihadhiha siya misulti kanila, ug miingon kanila: **Salig kamo: ako kini; ayaw kahadlok.**

51 Ug siya misakay ngadto kanila sa sakayan; ug ang hangin mihunong; ug sila nanghitingala sa hilabihan gayud sa ilang kaugalingon, ug nanghitingala.

52 Kay wala nila tagda ang milagro sa mga tinapay: kay ang ilang kasingkasing migahi.

53 Ug sa nakatabok na sila, miabut sila sa yuta sa Genesaret, ug mipadulong sila sa baybayon.

54 Ug sa pagkawas nila sa sakayan, dihadhiha sila nakaila kaniya,

55 Ug midalagan ngadto sa tibuok rehiyon sa palibot, ug misugod sa pagdala sa mga higdaanan sa mga masakiton, diin sila nakadungog nga siya didto.

56 Ug bisan asa siya mosulod, sa mga balangay, o mga siyudad, o mga kaumahan, ilang gibutang ang mga masakiton sa kadalanan, ug sila nagpakilooy kaniya nga sila unta makahikap bisag bisan pa lamang sa sidsid sa iyang kupo: ug ang tanan nga mihikap kaniya nangaayo.

KAPITULO 7

1 Unya nanagtigum ngadto kaniya ang mga Fariseo, ug ang pipila sa mga escriba, nga gikan sa Jerusalem.

2 Ug sa diha nga sila nakakita sa pipila sa iyang mga tinon-an nga nangaon sa tinapay nga mahugaw, nga sa ato pa, sa wala manghunaw, mga kamot, sila nakakaplag ug sayop.

3 Kay ang mga Fariseo, ug ang tanang mga Judio, gawas kon sila manghunaw kanunay sa ilang mga kamot, dili mangaon, nga nagatuman sa tradisyon sa mga anciano.

4 Ug sa diha nga sila gikan sa tiyanggihan, gawas kon sila manghunaw, sila dili mokaon. Ug adunay daghan pang uban nga mga butang, nga ilang nadawat nga huptan, sama sa paghugas sa mga tasa, ug mga kolon, mga sudlanan nga tumbaga, ug sa mga lamesa.

5 Unya ang mga Fariseo ug ang mga escriba nangutana kaniya, Ngano nga ang imong mga tinon-an wala managgawi sumala sa tradisyon sa mga anciano, kondili nagakaon sa tinapay nga wala manghunaw sa mga kamot?

6 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Maayo ang gitagna ni Isaías mahitungod kaninyo nga mga salingkapaw, ingon sa nahisulat, Kini nga mga katawhan nagpasidungog kanako sa ilang mga ngabil, apan ang ilang kasingkasing halayo kanako.**

7 Apan kawang lamang ang ilang pagsimba kanako, nga nagatudlo ingon nga mga doktrina sa mga sugo sa mga tawo.

8 Kay sa pagsalikway sa sugo sa Dios, inyong gihuptan ang gikabilinbilin nga sugilon sa mga tawo, ingon sa paghugas sa mga kolon ug mga kopa: ug daghan pang uban nga mga butang nga sama niini inyong ginabuhat.

9 Ug siya miingon ngadto kanila, **Gisalikway ninyo pag-ayo ang sugo sa Dios, aron mabantayan ninyo ang inyong kaugalingong tradisyon.**

10 Kay si Moises miingon, Tahuron mo ang imong amahan ug ang imong inahan; ug, Bisan kinsa nga magatunglo sa amahan kun sa inahan, kinahanglan mamatay siya sa kamatayan;

11 Apan kamo nagaingon, Kon ang usa ka tawo moingon sa iyang amahan o inahan, Kini Corban, sa ato pa, usa ka

gasa, sa bisan unsa nga ikaw makaayo kanako; siya mahimong gawasnon.

12 Ug kamo dili na motugot kaniya sa pagbuhat sa bisan unsa alang sa iyang amahan o sa iyang inahan;

13 Ginahimo nga walay pulos ang pulong sa Dios pinaagi sa inyong tradisyon, nga inyong gitugyan;

14 Ug sa diha nga iyang gitawag ang tanang mga tawo ngadto kaniya, siya miingon ngadto kanila, **Patalinghugi ang matag usa kaninyo, ug sabta;**

15 Walay bisan unsa gikan sa gawas sa tawo, nga ang pagsulod ngadto kaniya makapahugaw kaniya: apan ang mga butang nga nagagula gikan kaniya, mao sila ang makahugaw sa tawo.

16 Kon adunay mga dalunggan sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya.

17 Ug sa misulod siya sa balay gikan sa panon sa katawohan, ang iyang mga tinon-an nangutana kaniya mahatungod sa sambingay.

18 Ug siya miingon kanila: **Wala ba usab kamo makasabut? Wala ba kamo makasabut, nga bisan unsa nga gikan sa gawas nga mosulod sa tawo, kini dili makapahugaw kaniya;**

19 Tungod kay wala kini mosulod sa iyang kasingkasing, kondili sa tiyan, ug mogula ngadto sa hugaw, nga nagahinlo sa tanang kalan-on?

20 Ug siya miingon: **Ang nagagula gikan sa tawo, mao kana ang makapahugaw sa tawo.**

21 Kay gikan sa sulod, gikan sa kasingkasing sa mga tawo,

nagagula ang dautang mga hunahuna, mga pagpanapaw, mga pakighilawas, mga pagbuno,

22 Ang mga pagpangawat, pagkaibog, pagkadautan, paglimbong, pagpatuyang, dautang mata, pagpasipala, garbo, kabuangan:

23 Kining tanang mga dautang butang nagagikan sa sulod, ug nagahugaw sa tawo.

24 Ug gikan didto siya mitindog, ug miadto sa mga utlanan sa Tiro ug Sidon, ug misulod sa usa ka balay, ug buot nga walay bisan kinsa nga mahibalo niini: apan siya dili matago.

25 Kay ang usa ka babaye, kansang bata nga babaye adunay usa ka mahugaw nga espiritu, nakadungog mahitungod kaniya, ug miadto ug mihapa sa iyang tiilan:

26 Ang babaye usa ka Gresyanhon, usa ka Sirofenicia ang nasud; ug siya nangamuyo kaniya nga iyang hinginlan ang yawa gikan sa iyang anak nga babaye.

27 Apan si Jesus miingon kaniya, **Pasagdi nga mabusog pag-una ang mga bata: kay dili angay nga kuhaon ang tinapay sa mga anak, ug isalibay kini ngadto sa mga iro.**

28 Ug siya mitubag ug miingon kaniya: Oo, Ginoo: bisan pa ang mga iro ilalum sa lamesa nagakaon sa mga mumho sa mga bata.

29 Ug siya miingon kaniya: **Tungod niining pulonga lumakaw ka; ang yawa migula na sa imong anak nga babaye.**

30 Ug sa pag-abut niya sa iyang balay, iyang nakaplagan ang yawa nga migula na, ug ang iyang anak nga babaye naghigda sa higdaanan.

31 Ug pag-usab, mibiya siya sa mga utlanan sa Tiro ug Sidon, ug miadto sa dagat sa Galilea, agi sa taliwala sa mga utlanan sa Decapolis.

32 Ug ilang gidala kaniya ang usa ka bungol ug amang; ug sila nangamuyo kaniya sa pagbutang sa iyang kamot diha kaniya.

33 Ug iyang gikuha siya sa halayo gikan sa panon, ug gisulod niya ang iyang mga tudlo sa iyang mga dalunggan, ug siya nangluwa, ug mihikap sa iyang dila;
 34 Ug sa mihangad siya sa langit, nanghupaw siya, ug miingon kaniya, Effata, sa ato pa, Maabli ka.
 35 Ug dihadiha ang iyang mga dalunggan naablihan, ug ang higut sa iyang dila nahubad, ug siya nakasulti sa yano.
 36 Ug siya nagtugon kanila nga dili sila magsugilon kang bisan kinsa;
 37 Ug sila nanghitingala sa hilabihan gayud, nga nagaingon: Maayo ang iyang pagbuhat sa tanang mga butang: iyang gipabati ang bungol, ug ang amang nga makasulti.

KAPITULO 8

1 Niadtong mga adlaw ang panon sa katawohan kay daghan kaayo, ug walay makaon, si Jesus mitawag sa iyang mga tinon-an ngadto kaniya, ug miingon kanila,
2 Naluoy ako sa kadam-an, kay tatlo na ka adlaw sila nga nagaupod sa akon, kay wala sing makaon:
3 Ug kong papaulion ko sila nga wala magpuasa ngadto sa ilang kaugalingong mga balay, mangaluya sila sa dalan: kay ang uban kanila gikan sa halayo.
 4 Ug ang iyang mga tinon-an mitubag kaniya, Asa man ang usa ka tawo makabusog niining mga tawhana ug tinapay dinhi sa kamingawan?
 5 Ug siya nangutana kanila, **Pila ba ka buok ang inyong tinapay?** Ug sila miingon: Pito.
 6 Ug iyang gisugo ang mga tawo sa pagpanglingkod sa yuta: ug iyang gikuha ang pito ka tinapay, ug sa nakapasalamat siya, iyang gipikaspikas, ug gihatag sa iyang mga tinon-an aron ibutang sa ilang atubangan; ug ilang gibutang kini sa atubangan sa mga katawhan.
 7 Ug sila adunay pipila ka gagmay nga mga isda: ug siya nanalangin, ug nagsugo nga ibutang usab kini sa ilang atubangan.
 8 Busa nangaon sila ug nangabusog; ug gihipos nila ang mga tinipik nga nahibilin nga pito ka bukag.
 9 Ug sila nga nangaon mga upat ka libo: ug iyang gipalakaw sila.
 10 Ug gilayon misakay siya sa sakayan uban sa iyang mga tinon-an, ug miadto sa mga bahin sa Dalmanuta.
 11 Ug ang mga Fariseo nanggula, ug misugod sa pagpakiglantugi kaniya, nga nangita kaniya ug usa ka ilhanan gikan sa langit, sa pagtintal kaniya.
 12 Ug nanghupaw siya sa halalum gayud diha sa iyang espiritu, ug miingon: **Ngano nga kining kaliwatana nagapangita ug usa ka ilhanan? Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga walay ilhanan nga igahatag niini nga kaliwatan.**
 13 Ug iyang gibiyaan sila, ug misakay pag-usab sa sakayan ug miadto sa pikas nga daplin.
 14 Karon ang mga tinon-an nakalimot sa pagdala sa tinapay, ni sila diha sa sakayan uban kanila ug labaw sa usa ka tinapay.
 15 Ug siya nagtugon kanila, nga nagaingon: **Pagmatngon, pagbantay kamo sa lewadura sa mga Fariseo, ug sa lewadura ni Herodes.**
 16 Ug sila nanagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kini tungod kay kita walay tinapay.

17 Ug sa hingbaloan kini ni Jesus, siya miingon kanila: **Nganong nagtolotimbang kamo, tungod kay kamo walay tinapay? wala pa ba kamo makasabut, ni makasabut? nagpatig-a pa ba kamo sa inyong kasingkasing?**
18 Adunay mga mata, dili ba kamo makakita? ug may mga dalunggan kamo, wala ba kamo makadungog? ug wala ba kamo mahinumdom?
19 Sa pagtipiktipik ko sa lima ka tinapay alang sa lima ka libo, pila ka bukag nga puno sa mga tinipik ang inyong nahipus? Sila miingon kaniya, Napulo ug duha.
20 Ug sa diha nga ang pito alang sa upat ka libo, pila ka bukag nga puno sa mga tinipik ang inyong nahipus? Ug sila miingon: Pito.
21 Ug siya miingon ngadto kanila, Nganong wala man kamo makasabut?
 22 Ug miadto siya sa Betsaida; ug sila nagdala ug usa ka buta ngadto kaniya, ug nagpakilooy kaniya sa paghikap kaniya.
 23 Ug iyang gikuptan sa kamot ang buta, ug iyang gidala sa gawas sa lungsod; ug sa iyang gilukaan ang iyang mga mata, ug gitapion niya ang iyang mga kamot kaniya, siya nangutana kaniya kon aduna ba siyay nakita.
 24 Ug siya mihangad, ug miingon, Nakita ko ang mga tawo ingon sa mga kahoy, nga nanaglakaw.
 25 Human niana siya mibutang pag-usab sa iyang mga kamot diha sa iyang mga mata, ug mihangad kaniya: ug siya naayo, ug nakakita sa matag tawo sa tin-aw.
 26 Ug siya gipapauli niya sa iyang balay, nga nagaingon: **Ayaw pag-adto sa lungsod, ni isugilon kini kang bisan kinsa sa lungsod.**
 27 Ug si Jesus migula, ug ang iyang mga tinon-an, ngadto sa mga lungsod sa Cesarea Filipino: ug sa dalan siya nangutana sa iyang mga tinon-an, nga nagaingon ngadto kanila, **"Kinsa ako sumala sa sulti sa mga tawo?"**
 28 Ug sila mitubag: Si Juan nga Bautista: apan ang uban nagaingon, Elias; ug ang uban, Usa sa mga profeta.
 29 Ug siya miingon kanila: **Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?** Ug si Pedro mitubag ug miingon kaniya: Ikaw mao ang Cristo.
 30 Ug siya nagtugon kanila nga dili sila magsugilon kang bisan kinsa mahitungod kaniya.
 31 Ug siya misugod sa pagtudlo kanila, nga ang Anak sa tawo kinahanglan mag-antus sa daghang mga butang, ug igasalikway sa mga anciano, ug sa mga punoan sa mga sacerdote, ug sa mga escriba, ug pagapatyon, ug human sa tulo ka adlaw mabanhaw siya.
 32 Ug sa dayag gisulti niya kanang mga pulonga. Ug gikuha siya ni Pedro, ug gisugdan siya sa pagbadlong.
 33 Apan sa miliso siya ug mitan-aw sa iyang mga tinon-an, iyang gibadlong si Pedro, nga nag-ingon, **Pahawa ka sa akong luyo, Satanas: kay wala ka nagahunahuna sa mga butang nga iya sa Dios, kondili sa mga butang nga iya sa mga tawo.**
 34 Ug sa diha nga iyang gitawag ang mga tawo ngadto kaniya uban sa iyang mga tinon-an usab, siya miingon ngadto kanila, **Bisan kinsa nga buot mosunod kanako, kinahanglan nga magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako.**
35 Kay bisan kinsa nga buot magluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini; apan bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako ug sa Maayong Balita, maluwas niya kini.

36 Kay unsa may kapuslanan sa usa ka tawo, kon maangkon niya ang tibuok kalibutan, ug mawala ang iyang kaugalingong kalag?

37 O unsa ang ihatag sa usa ka tawo nga baylo sa iyang kalag?

38 Busa bisan kinsa nga magakaulaw kanako ug sa akong mga pulong niining mananapaw ug makasasala nga kaliwatan; kaniya usab ang Anak sa tawo igakaulaw, inig-abut niya sa himaya sa iyang Amahan uban sa balaang mga manolonda.

KAPITULO 9

1 Ug siya miingon kanila, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga adunay uban kanila nga nagatindog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayon, hangtud nga ilang makita ang gingharian sa Dios nga moabut uban ang gahum.**

2 Ug sa tapus ang unom ka adlaw gidala ni Jesus uban kaniya si Pedro, ug si Santiago, ug si Juan, ug gidala sila sa pagtungas sa usa ka hataas nga bukid nga sila ra: ug nausab ang iyang dagway sa ilang atubangan.

3 Ug ang iyang mga bisti misidlak, hilabihan ka puti sama sa nieve; busa walay manlalaba sa yuta nga makapaputi kanila.

4 Ug didto nagpakita kanila si Elias uban ni Moises: ug sila nakigsulti kang Jesus.

5 Ug si Pedro mitubag ug miingon kang Jesus: Magtutudlo, maayo nga ania kita dinhi: ug magbuhat kita ug tolo ka payag; usa alang kanimo, ug usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias.

6 Kay siya wala masayud unsay isulti; kay sila nangahadlok pag-ayo.

7 Ug dihay usa ka panganod nga milandong kanila: ug usa ka tingog migula gikan sa panganod, nga nagaingon, Kini mao ang akong Anak nga pinalangga: patalinghugi siya.

8 Ug sa kalit, sa diha nga sila mitan-aw sa palibot, sila wala nay nakita nga bisan kinsa, gawas kang Jesus lamang uban sa ilang kaugalingon.

9 Ug sa nanglugsong sila gikan sa bukid, siya nagtugon kanila nga dili nila isugilon kang bisan kinsa ang ilang nakita, hangtud nga ang Anak sa tawo mabanhaw gikan sa mga patay.

10 Ug ilang gitipigan ang maong panultihon sa ilang kaugalingon, nga nagpangutan-anay ang usa sa usa kong unsa ang kahulogan sa pagkabanhaw gikan sa mga patay.

11 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Nganong nagaingon ang mga escriba nga si Elias kinahanglan nga moanhi pag-una?

12 Ug siya mitubag ug miingon kanila, **Si Elias sa pagkatinuod moanhi pag-una, ug ipasig-uli ang tanang mga butang; ug giunsa kini nahisulat mahitungod sa Anak sa tawo, nga siya kinahanglan mag-antus sa daghang mga butang, ug pagatamayon.**

13 Apan sultihan ko kamo, nga si Elias sa pagkatinuod mianhi, ug ilang gibuhay ngadto kaniya ang bisan unsa nga ilang gusto, sumala sa nahisulat mahitungod kaniya.

14 Ug sa pag-abut niya sa iyang mga tinon-an, nakita niya ang usa ka dakung panon sa katawohan libut kanila, ug ang mga escriba nga nakiglantugi kanila.

15 Ug dihadiha ang tanang mga tawo, sa ilang pagkakita kaniya, nahibulong pag-ayo, ug nanagdalagan ngadto kaniya sa pagyukbo kaniya.

16 Ug siya nangutana sa mga escriba, **Unsay inyong gipangutana kanila?**

17 Ug ang usa sa panon sa katawhan mitubag ug miingon, Magtutudlo, akong gidala nganha kanimo ang akong anak nga lalaki, nga adunay amang nga espiritu;

18 Ug bisan asa siya dad-on, iyang ginakuniskunis siya: ug nagabula siya, ug nagakagut ang iyang mga ngipon, ug nagakaluya; ug sila wala makahimo.

19 Siya mitubag kaniya, ug miingon, **Oh walay pagtoo nga kaliwatan, hangtud anus-a nga ako magauban kaninyo? hangtod kanus-a ako mag-antos kaninyo? dad-a siya kanako.**

20 Ug ilang gidala siya ngadto kaniya: ug sa iyang pagkakita kaniya, gilayon gipakurog siya sa espiritu; ug natumba siya sa yuta, ug nagligid-ligid nga nagabula.

21 Ug siya nangutana sa iyang amahan, **Unsa na kadugay nga kini nahitabo kaniya?** Ug siya miingon: Gikan sa usa ka bata.

22 Ug sa makadaghan igasalibay siya niini ngadto sa kalayo, ug ngadto sa tubig, aron sa paglaglag kaniya;

23 Si Jesus nagsiling sa iya, **Kon makatoo ka, ang tanan nga butang mahimo sa iya nga nagatoo.**

24 Ug dihadiha ang amahan sa bata misinggit, ug miingon uban ang mga luha, Ginoo, ako mituo; tabangi ang akong pagkawalay pagtuo.

25 Sa diha nga si Jesus nakakita nga ang mga tawo nanagdugok, iyang gibadlong ang dautang espiritu, nga nagaingon ngadto kaniya, **Ikaw amang ug bungol nga espiritu, ako magasugo kanimo, gumula kaniya, ug ayaw na pagsulod kaniya.**

26 Ug ang espiritu misinggit, ug nagkuniskunis kaniya sa hilabihan, ug migula kaniya: ug siya ingon sa usa ka patay; sa pagkaagi nga daghan ang nanag-ingon, Siya patay na.

27 Apan gikuptan siya ni Jesus sa kamot ug gipabangon; ug siya mibangon.

28 Ug sa diha nga siya misulod sa balay, ang iyang mga tinon-an nangutana kaniya sa tago, Ngano nga kami dili makahingilin kaniya?

29 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kining matanga dili makagawas pinaagi sa bisan unsa, kondili pinaagi sa pag-ampo ug pagpuasa.**

30 Ug sila mibiya didto ug miagi sa Galilea; ug dili siya buot nga bisan kinsa nga tawo mahibalo niini.

31 Kay siya mitudlo sa iyang mga tinon-an, ug miingon ngadto kanila, **Ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo, ug sila mopatay kaniya; ug human nga siya mapatay, siya mabanhaw sa ikatulo ka adlaw.**

32 Apan sila wala makasabut sa maong pulong, ug nahadlok sa pagpangutana kaniya.

33 Ug siya miabut sa Capernaum: ug sa didto na siya sa balay, siya nangutana kanila, **Unsa ba ang inyong gilalisan sa inyong kaugalingon sa dalan?**

34 Apan sila naghilum: kay diha sa dalan naglalis sila sa ilang kaugalingon, kong kinsa ang labing daku.

35 Ug siya milingkod, ug mitawag sa napulo ug duha, ug miingon kanila: **Kong kinsa ang buot mahauna, maulahi siya sa tanan, ug ulipon sa tanan.**

36 Ug siya mikuha ug usa ka bata, ug gibutang siya sa ilang taliwala: ug sa diha nga siya mikugos kaniya, siya miingon ngadto kanila,

37 Bisin kinsa nga magadawat sa usa niining mga bataa sa akong ngalan, magadawat kanako;

38 Ug si Juan mitubag kaniya, nga nagaingon: Magtutudlo, kami nakakita ug usa nga nagahingilin sa mga yawa sa imong ngalan, ug siya wala magasunod kanamo;

39 Apan si Jesus miingon, **Ayaw siya pagdid-i: kay walay tawo nga magabuhay ug milagro sa akong ngalan, nga makasulti ug dautan mahitungod kanako.**

40 Kay siya nga dili batok kanato dapig kanato.

41 Kay bisan kinsa nga mohatag kaninyo ug usa ka kopa sa tubig nga mainom sa akong ngalan, tungod kay kamo iya ni Kristo, sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, siya dili mawad-an sa iyang ganti.

42 Ug bisan kinsa nga makapapangdol sa usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa alang kaniya nga hiktan ang iyang liog ug usa ka galingan nga bato, ug itambog siya ngadto sa dagat.

43 Ug kon ang imong kamot makapapangdol kanimo, putla kini: mas maayo pa alang kanimo nga mosulod ngadto sa kinabuhi nga bakol, kay sa adunay duha ka kamot nga mahiadto sa impiyerno, ngadto sa kalayo nga dili gayud mapalong.

44 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

45 Ug kon ang imong tiil makapapangdol kanimo, putla kini: mas maayo pa alang kanimo nga mosulod nga bakol ngadto sa kinabuhi, kay sa adunay duha ka tiil nga itambog ngadto sa impiyerno, ngadto sa kalayo nga dili gayud mapalong.

46 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

47 Ug kon ang imong mata makapapangdol kanimo, lugita kini: mas maayo pa alang kanimo nga mosulod sa gingharian sa Diyos nga usa ka mata, kay sa adunay duha ka mata nga itambog ngadto sa impiyerno nga kalayo:

48 Diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong.

49 Kay ang matag usa pagaasinan sa kalayo, ug ang matag halad pagaasinan sa asin.

50 Ang asin maayo: apan kon ang asin mawad-an sa iyang kaparat, unsaon pa man ninyo sa pagpabalik niini? Pagbaton ug asin sa inyong kaugalingon, ug pagdinaitay kamo sa usag usa.

KAPITULO 10

1 Ug siya mipahawa gikan didto, ug miadto sa mga utlanan sa Judea sa unahan sa Jordan: ug ang katawohan midugok pag-usab ngadto kaniya; ug, ingon sa iyang nabatasan, iyang gitudloan sila pag-usab.

2 Ug ang mga Fariseo miduol kaniya, ug nangutana kaniya, Uyon ba sa balaod alang sa usa ka tawo ang pagbulag sa iyang asawa? pagtintal kaniya.

3 Ug siya mitubag ug miingon kanila: **Unsa ang gisugo ni Moises kaninyo?**

4 Ug sila miingon, Si Moises mitugot sa pagsulat ug usa ka sulat sa panagbulag, ug sa pagbulag kaniya.

5 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Tungod sa kagahi sa inyong kasingkasing siya misulat kaninyo niini nga sugo.**

6 Apan sukad sa sinugdan sa kabuhatan gibuhay sila sa Dios nga lalaki ug babaye.

7 Tungod niini nga hinungdan ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan, ug moipon sa iyang asawa;

8 Ug silang duha mahimong usa ka unod: busa sila dili na duha, kondili usa ka unod.

9 Busa ang gihiusa sa Dios, ayaw ipabulag sa tawo.

10 Ug sa sulod sa balay ang iyang mga tinon-an nangutana pag-usab kaniya mahitungod sa mao gihapon nga butang.

11 Ug siya miingon ngadto kanila, **Bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, ug maminyo sa lain, nakapanapaw batok kaniya.**

12 Ug kon ang usa ka babaye mobiya sa iyang bana, ug maminyo sa lain, siya nakapanapaw.

13 Ug sila nagdala ug gagmayng mga bata ngadto kaniya, aron siya mohikap kanila: ug ang iyang mga tinon-an nagbadlong niadtong nagdala kanila.

14 Apan sa diha nga si Jesus nakakita niini, siya nasuko pag-ayo, ug miingon ngadto kanila, **Pasagdi ang gagmay nga mga bata sa pagduol kanako, ug ayaw sila pagdid-i: kay ang gingharian sa Dios alang kanila.**

15 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios ingon sa usa ka gamay nga bata, dili siya makasulod niini.

16 Ug siya mikugos kanila, mipandong sa iyang mga kamot diha kanila, ug mipanalangin kanila.

17 Ug sa diha nga siya mipahawa ngadto sa dalan, dihay usa nga midalagan, ug miluhod ngadto kaniya, ug nangutana kaniya, Maayong Magtutudlo, unsa ang akong buhaton aron ako makapanunod sa kinabuhing dayon?

18 Ug si Jesus miingon kaniya, **Nganong gitawag mo ako nga maayo? walay maayo gawas sa usa, nga mao, ang Dios.**

19 Ikaw nahibalo sa mga sugo, Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagbuno, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagsaksi ug bakak, Ayaw paglimbong, Tahora ang imong amahan ug inahan.

20 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kining tanan akong gibantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on.

21 Unya si Jesus nga nagtan-aw kaniya nahigugma kaniya, ug miingon ngadto kaniya, **Usa ka butang ang imong kulang: lakaw, ibaligya ang bisan unsa nga imong nabatongan, ug ihatag ngadto sa mga kabus, ug ikaw makabaton ug bahandi sa langit: ug umari ka, pas-ana ang krus, ug sunod kanako.**

22 Ug siya nasubo niadtong mga pulonga, ug milakaw nga masulob-on: kay siya adunay daghang mga bahandi.

23 Ug si Jesus mitan-aw sa libut, ug miingon sa iyang mga tinon-an, **Pagkalisud gayud sa mga adunay bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios!**

24 Ug ang mga tinon-an nahibulong sa iyang mga pulong. Apan si Jesus mitubag pag-usab, ug miingon kanila: **Mga anak, pagkalisud alang kanila nga nagasalig sa mga bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios!**

25 Mas masayon pa alang sa usa ka kamelyo ang paglusot sa buho sa dagom, kay sa usa ka dato nga makasulod sa gingharian sa Dios.

26 Ug sila nanghitingala sa hilabihan gayud, nga nagaingon sa ilang kaugalingon, Nan, kinsa man diay ang maluwas?

27 Ug si Jesus mitan-aw kanila ug miingon, **Sa mga tawo kini dili mahimo, apan dili sa Dios: kay sa Dios ang tanang mga butang mahimo.**

28 Unya si Pedro misugod sa pag-ingon ngadto kaniya, Tan-awa, kami mibiya sa tanan, ug misunod kanimo.

29 Ug si Jesus mitubag ug miingon, **Sa pagkatinuod ako magaingon nganha kaninyo, Walay tawo nga mibiya sa**

balay, o mga igsoong lalaki, o mga igsoong babaye, o amahan, o inahan, o asawa, o mga anak, o mga yuta, tungod kanako, ug sa ebanghelyo. ,

30 Apan siya makadawat ug usa ka gatus ka pilo karon niining panahona, mga balay, ug mga igsoong lalaki, ug mga igsoong babaye, ug mga inahan, ug mga anak, ug mga yuta, uban ang mga paglutos; ug sa umaabot nga kalibotan kinabuhing dayon.

31 Apan daghan sa mga nahauna nga maulahi; ug ang katapusan una.

32 Ug didto sila sa dalan nga mitungas ngadto sa Jerusalem; ug si Jesus miuna kanila: ug sila nahibulong; ug samtang sila nagsunod, sila nangahadlok. Ug iyang gikuha pag-usab ang napulo ug duha, ug misugod sa pagsulti kanila sa mga butang nga mahitabo kaniya,

33 Nga nagaingon: **Ania karon, kita motungas ngadto sa Jerusalem; ug ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga punoan sa mga sacerdote, ug sa mga escriba; ug ilang pagahukman siya sa kamatayon, ug igatugyan siya ngadto sa mga Gentil.**

34 Ug sila magbiaybiay kaniya, ug pagahampakon siya, ug pagalud-an kaniya, ug pagapatyon siya: ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya.

35 Ug si Santiago ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo, miduol kaniya, nga nagaingon: Magtutudlo, buot namo nga imong buhaton kanamo ang bisan unsa nga among pangayoon.

36 Ug siya miingon ngadto kanila, **Unsa ang buot ninyo nga akong buhaton alang kaninyo?**

37 Sila miingon ngadto kaniya, Itugot kanamo nga kami makalingkod, ang usa sa imong tuo nga kamot, ug ang usa sa imong wala, sa imong himaya.

38 Apan si Jesus miingon ngadto kanila, **Kamo wala mahibalo sa inyong gipangayo: makainom ba kamo sa kopa nga akong pagaimnan? ug magpabautismo sa bautismo nga gibautismohan kanako?**

39 Ug sila miingon ngadto kaniya, Kami makahimo. Ug si Jesus miingon kanila: **Sa pagkamatuod magainum kamo sa copa nga akong pagaimnan; ug sa bautismo nga gibautismohan kanako pagabautismohan kamo:**

40 Apan ang paglingkod sa akong tuo ug sa akong wala dili ako ang paghatag; apan kini ihatag ngadto kanila alang kang kinsa kini giandam.

41 Ug sa pagkadungog niini sa napulo, nagsugod sila sa pagkasuko kang Santiago ug kang Juan.

42 Apan si Jesus mitawag kanila ngadto kaniya, ug miingon ngadto kanila, **Kamo nahibalo nga sila nga giisip nga magbubuo sa mga Gentil nagpakahari kanila; ug ang ilang mga kadagkuan naggamit ug awtoridad diha kanila.**

43 Apan dili kini mahitabo taliwala kaninyo: apan bisan kinsa nga buot mahimong daku kaninyo, mahimong inyong alagad:

44 Ug bisan kinsa kaninyo nga buot mahimong labaw, mahimong ulipon sa tanan.

45 Kay bisan ang Anak sa tawo mianhi dili aron pagaalagaran, kondili sa pag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi nga lukat alang sa daghan.

46 Ug miabut sila sa Jerico: ug sa paggula niya sa Jerico uban sa iyang mga tinon-an ug sa usa ka dakung panon sa katawohan, ang buta nga si Bartimeo, ang anak ni Timeo, naglingkod sa daplin sa dalan nga nagapakilimos.

47 Ug sa pagkadungog niya nga kadto mao si Jesus nga Nazaretnon, misugod siya sa pagsinggit, ug nag-ingon, Jesus, ikaw nga Anak ni David, kaloy-i intawon ako.

48 Ug daghan ang misugo kaniya sa paghilum;

49 Ug si Jesus mihunong, ug misugo nga tawgon siya. Ug ilang gitawag ang tawo nga buta, nga nagaingon kaniya: Maglipay ka, bumangon ka; nagtawag siya kanimo.

50 Ug iyang gisalibay ang iyang kupo, ug mitindog, ug miduol kang Jesus.

51 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Unsa ang imong gusto nga Ako mobuhat nganha kanimo?** Ang buta miingon kaniya, Ginoo, nga ako makadawat sa akong igtatan-aw.

52 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, **Lumakaw ka; ang imong pagtoo maoy nakapaayo kanimo.** Ug dihadiha nakadawat siya sa iyang igtatan-aw, ug misunod kang Jesus sa dalan.

KAPITULO 11

1 Ug sa nagkahiduol na sila sa Jerusalem, sa Betfage ug Betania, sa bukid sa mga Olivo, iyang gipaadto ang duha sa iyang mga tinon-an,

2 Ug miingon kanila, **Umadto kamo sa balangay nga atbang ninyo: ug sa pagsulod ninyo niini, makakaplag kamo ug usa ka nati nga asno nga gihigot, nga wala pa gayud kabayri ug tawo; hubara siya, ug dad-a siya.**

3 Ug kon adunay moingon kaninyo, **Nganong nagbuhat kamo niini? ingna kamo nga ang Ginoo nagkinahanglan kaniya; ug dihadiha iyang ipadala siya dinhi.**

4 Ug nangadto sila, ug hingkaplagan nila ang nati nga asno nga gihigot sa pultahan sa gawas, sa dapit nga gitagboan; ug ilang gibadbaran siya.

5 Ug ang uban kanila nga nagtindog didto miingon kanila: **Unsay inyong gibuhay, nga inyong gibadbaran ang nating asno?**

6 Ug sila miingon kanila ingon sa gisugo ni Jesus: ug ilang gibuhian sila.

7 Ug ilang gidala ang nati ngadto kang Jesus, ug gihapinan nila kini sa ilang mga kupo; ug siya milingkod sa ibabaw niya.

8 Ug daghan ang nagbuklad sa ilang mga bisti sa dalan: ug ang uban nanagpamutol ug mga sanga sa mga kahoy, ug gisabwag sila sa dalan.

9 Ug sila nga nanag-una, ug sila nga nanagsunod, nanagsinggit, nga nagaingon: Hosanna; Bulahan siya nga mianhi sa ngalan sa Ginoo!

10 Bulahan ang gingharian sa atong amahan nga si David, nga nagaanhi sa ngalan sa Ginoo: Hosanna sa kahitas-an.

11 Ug si Jesus misulod sa Jerusalem, ug ngadto sa templo: ug sa diha nga siya mitan-aw sa libut sa tanang mga butang, ug karon ang kagabhion miabut na, siya migula ngadto sa Betania uban sa napulo ug duha.

12 Ug sa pagkaugma, sa nangabut sila gikan sa Betania, siya gigutom:

13 Ug sa pagkakita niya sa usa ka higuera sa halayo nga may mga dahon, siya miadto, basin pa unta nga may makaplagan siya niini: ug sa pag-abut niya niini, wala siyay nakita gawas sa mga dahon; kay wala pa ang panahon sa mga igos.

14 Ug si Jesus mitubag ug miingon niini, **Walay bisan kinsa nga mokaon sa imong bunga sukad karon hangtud sa kahangturan.** Ug ang iyang mga tinon-an nakadungog niini.

15 Ug sila miabut sa Jerusalem: ug si Jesus misulod sa templo, ug misugod sa pag-abog kanila nga namaligya ug namalit sulod sa templo, ug gipanglintuwad ang mga lamesa sa mga tigpangilis sa salapi, ug ang mga lingkoranan sa mga namaligya ug mga salampati;

16 Ug wala motugot nga bisan kinsa nga tawo magdala ug bisan unsang sudlanan agi sa templo.

17 Ug siya mitudlo, nga nagaingon ngadto kanila, **Wala ba nahisulat, Ang akong balay tawgon sa tanang kanasuran nga balay sa pag-ampo? apan gihimo ninyo kini nga lungib sa mga kawatan.**

18 Ug ang mga escriba ug ang mga punoan sa mga sacerdote nakadungog niini, ug naninguha sila sa paglaglag kaniya: kay sila nahadlok kaniya, tungod kay ang tanang mga tawo nanghibulong sa iyang pagtolon-an.

19 Ug sa miabut ang kahaponon, siya mipahawa sa lungsod.

20 Ug sa pagkabuntag, sa ilang pag-agi, ilang nakita ang higuera nga nalaya sukad sa mga gamut.

21 Ug sa nahinumdom si Pedro, miingon kaniya: Magtutudlo, tan-awa, ang higuera nga imong gitunglo nalaya.

22 Ug si Jesus mitubag kanila, **Pagbaton ug pagtoo sa Dios.**

23 **Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga magaingon niining bukira, Mabalhin ka, ug itambog ngadto sa dagat; ug dili magduhaduha sa iyang kasingkasing, apan motuo nga kadtong mga butang nga iyang gisulti mahitabo; maangkon niya ang bisan unsa nga iyang isulti.**

24 Busa ako moingon nganha kaninyo, **Bisan unsa nga mga butang nga inyong gitinguha, sa diha nga kamo mag-ampo, tuohi nga kamo makadawat kanila, ug kamo makabaton kanila.**

25 Ug sa diha nga kamo motindog sa pag-ampo, pasayloa, kon kamo adunay bisan unsa batok kang bisan kinsa: aron ang inyong Amahan nga anaa sa langit mopasaylo usab kaninyo sa inyong mga paglapas.

26 **Apan kon kamo dili mopasaylo, ang inyong Amahan nga anaa sa langit dili usab mopasaylo sa inyong mga paglapas.**

27 Ug sila mibalik pag-usab sa Jerusalem: ug samtang siya naglakaw sa templo, miduol kaniya ang mga punoan sa mga sacerdote, ug ang mga escriba, ug ang mga anciano,

28 Ug ingna siya: **Sa unsang pagbulot-an ginabuhat mo kining mga butanga? ug kinsa ang naghatag kanimo niini nga awtoridad sa pagbuhat niining mga butanga?**

29 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ako usab mangutana kaninyo ug usa ka pangutana, ug tubaga ako, ug ako mosulti kaninyo pinaagi sa unsang pagbulot-an gibuhat ko kining mga butanga.**

30 **Ang bautismo ni Juan, gikan ba sa langit, o sa mga tawo? tubaga ko.**

31 Ug sila nanagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kong kita magaingon, Gikan sa langit; magaingon siya, Ngano man nga wala kamo motoo kaniya?

32 Apan kon kita moingon, Gikan sa mga tawo; nahadlok sila sa mga tawo: kay ang tanang mga tawo nag-isip kang Juan, nga siya tinuod gayud nga manalagna.

33 Ug sila mitubag ug miingon kang Jesus, Kami wala mahibalo. Ug si Jesus mitubag ug miingon kanila: **Ako dili**

usab magtug-an kaninyo pinaagi sa unsang pagbulot-an gibuhat ko kining mga butanga.

KAPITULO 12

1 Ug misugod siya sa pagsulti kanila pinaagi sa mga samingay. **May usa ka tawo nga nagtanum ug usa ka parrasan, ug iyang gikuralan libut niini, ug nagkalot ug usa ka dapit alang sa taburan sa vino, ug nagtukod ug usa ka torre, ug iyang gipasagdan kini sa mga mag-uuma, ug miadto siya sa halayong yuta.**

2 Ug sa panahon nga ting-ani siya nagpadala ug usa ka ulipon ngadto sa mga mag-uuma, aron siya makadawat gikan sa mga mag-uuma sa bunga sa parrasan.

3 Ug ilang gidakop siya, ug gibunalan, ug gipapauli nga walay dala.

4 Ug siya mipadala pag-usab ngadto kanila og lain nga sulugoon; ug kaniya ilang gibato, ug gisamaran siya sa ulo, ug gipapauli nga gipakaulawan.

5 Ug siya mipadala pag-usab ug lain; ug siya ilang gipatay, ug daghan pa; gibunalan ang uban, ug gipatay ang uban.

6 Busa, may usa pa ka anak nga lalake, nga iyang hinigugma, sa katapusan iyang gipadala ngadto kanila, nga nagaingon, Sila motahud sa akong anak.

7 Apan kadtong mga mag-uuma nasig-ingon sa ilang kaugalingon, Kini mao ang manununod; umari kamo, patyon ta siya, ug maato ang kabilin.

8 Ug ilang gidakup siya, ug gipatay siya, ug giabog nila sa gawas sa parrasan.

9 Busa unsay buhaton sa tag-iya sa parasan? moanhi siya ug laglagon niya ang mga mag-uuma, ug igahatag niya ang parrasan sa uban.

10 Ug wala ba kamo makabasa niini nga kasulatan; Ang bato nga gisalikway sa mga magtutukod nahimong pangulo sa pamag-ang:

11 **Kini mao ang buhat sa Ginoo, ug kini kahibulungan sa atong mga mata?**

12 Ug sila naninguha sa pagdakop kaniya, apan nahadlok sa mga tawo: kay sila nahibalo nga siya nagsulti sa samingay batok kanila: ug sila mibiya kaniya, ug milakaw.

13 Ug ilang gipadala ngadto kaniya ang pipila sa mga Fariseo ug sa mga Herodianhon, aron sa pagbitik kaniya sa iyang mga pulong.

14 Ug sa diha nga sila miabut na, sila miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kami nahibalo nga ikaw tinuod, ug wala magtagad kang bisan kinsa: kay ikaw wala magtagad sa pagkatawo sa mga tawo, kondili nagatudlo sa dalan sa Dios sa kamatuoran: Uyon ba sa balaod ang paghatag buhis kang Cesar, o dili?

15 Mohatag ba kami, o dili ba kami mohatag? Apan siya, sa hingbaloan nila ang ilang pagkasalingkapaw, miingon kanila: **Nganong ginatintal ninyo ako? Dad-i ako ug usa ka denario, aron makita ko kini.**

16 Ug ilang gidala kini. Ug siya miingon kanila: **Kang kinsa kining dagway ug kining nahasulat?** Ug sila miingon kaniya: Kang Cesar.

17 Ug si Jesus mitubag ug miingon kanila: **Ihatag ninyo kang Cesar ang mga butang nga iya ni Cesar, ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.** Ug sila nahibulong kaniya.

18 Unya miduol kaniya ang mga Saduceo, nga nagaingon nga walay pagkabanhaw; ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon,

19 Magtutudlo, si Moises nagsulat kanamo, Kon ang igsoon sa usa ka tawo mamatay, ug mabiyaan ang iyang asawa, ug walay anak, nga ang iyang igsoon mangasawa sa iyang asawa, ug makabangon sa kaliwat sa iyang igsoon.

20 Karon dihay pito ka mga magsoon: ug ang nahauna nangasawa, ug namatay nga walay kaliwat.

21 Ug ang ikaduha nangasawa kaniya, ug namatay, ug wala magbilin ug kaliwat: ug ang ikatulo mao usab.

22 Ug ang pito nangasawa kaniya, ug walay gibilin nga kaliwat: sa katapusan sa tanan ang babaye namatay usab.

23 Busa sa pagkabanhaw, sa diha nga sila mabanhaw, kang kinsa man siya maasawa kanila? kay ang pito nakapangasawa kaniya.

24 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Busa wala ba kamo masayop, tungod kay kamo wala mahibalo sa mga kasulatan, bisan sa gahum sa Dios?**

25 **Kay sa diha nga sila mabanhaw gikan sa mga patay, sila dili makapangasawa, ni makapamana; kondili sama sa mga manolonda sa langit.**

26 Ug mahitungod sa mga patay, nga sila mangabanhaw: wala ba kamo makabasa sa basahon ni Moises, giunsa sa sapinit ang Dios misulti kaniya, nga nagaingon, **Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob. ?**

27 **Siya dili ang Dios sa mga patay, kondili ang Dios sa mga buhi: busa kamo nangasayup ug daku.**

28 Ug miduol ang usa sa mga escriba, ug sa pagkadungog nila nga nanaglantugi, ug sa hingbaloan niya nga maayo ang iyang pagtubag kanila, nangutana kaniya, **Unsa ang nahauna nga sugo sa tanan?**

29 Ug si Jesus mitubag kaniya, **Ang nahauna sa tanang mga sugo mao, Patalinghug, Oh Israel; Ang Ginoo nga atong Dios maoy usa ka Ginoo:**

30 **Ug higugmaon mo ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong hunahuna, ug sa tibuok mong kusog: kini mao ang unang sugo.**

31 **Ug ang ikaduha sama niini, Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon. Wala nay laing sugo nga labaw pa niini.**

32 Ug ang escriba miingon ngadto kaniya, Maayo, Magtutudlo, ikaw nagsulti sa kamatuoran: kay adunay usa ka Dios; ug walay lain gawas kaniya:

33 Ug ang paghigugma kaniya sa tibuok nga kasingkasing, ug sa tibuok nga salabutan, ug sa tibuok nga kalag, ug sa tibuok nga kusog, ug sa paghigugma sa iyang silingan sama sa iyang kaugalingon, labaw pa kay sa tanang tibuok nga mga halad-nga-sinunog ug mga halad.

34 Ug sa diha nga si Jesus nakakita nga siya mitubag nga maalamon, siya miingon ngadto kaniya, **Ikaw dili halayo sa gingharian sa Dios.** Ug human niadto walay tawo nga nangahas sa pagpangutana kaniya sa bisan unsang pangutana.

35 Ug si Jesus mitubag ug miingon, samtang siya nagtudlo sa templo, **Nganong nagaingon ang mga escriba nga si Cristo mao ang Anak ni David?**

36 **Kay si David sa iyang kaugalingon nag-ingon pinaagi sa Espiritu Santo, Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa akong tuo, hangtud nga igabutang ko ang imong mga kaaway nga tumbanan sa imong mga tiil.**

37 **Busa si David sa iyang kaugalingon nagtawag kaniya nga Ginoo; ug diin man siya nga iyang anak? Ug ang ordinaryong mga tawo nakadungog kaniya nga malipayon.**

38 Ug siya miingon kanila sa iyang pagtolon-an, **Mag-andam kamo sa mga escriba, nga mahigugma sa paglakaw nga may tag-as nga bisti, ug mahigugma sa mga pagyukbo sa mga tiyanggihan.**

39 Ug ang mga punoan nga lingkoranan sa mga sinagoga, ug ang labing taas nga mga lawak sa mga kombira;

40 **Nga naglamoy sa mga balay sa mga babayeng balo, ug sa usa ka pasangil naghimo ug tag-as nga mga pag-ampo: kini sila makadawat ug labi pang daku nga silot.**

41 Ug si Jesus milingkod atbang sa panudlanan, ug nagtan-aw giunsa sa mga tawo paghulog ug salapi ngadto sa panudlanan: ug daghan nga mga dato nanghulog ug daghan.

42 Ug dihay miabut nga usa ka kabus nga babayeng balo, ug mihulog ug duha ka diyot, nga mikantidad ug usa ka diyut.

43 Ug iyang gitawag ngadto kaniya ang iyang mga tinunan, ug miingon kanila, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kining kabus nga babayeng balo nakahulog ug labaw pa kay sa tanan nga nanaghulog sa panudlanan.**

44 **Kay silang tanan mihulog sa ilang kadagaya; apan siya sa iyang kawalad-on mihulog sa tanan nga anaa kaniya, bisan sa tanan niyang panginabuhi.**

KAPITULO 13

1 Ug sa migula siya sa templo, usa sa iyang mga tinon-an miingon kaniya: **Magtutudlo, tan-awa unsa nga matang sa mga bato ug unsa nga mga balay ang ania dinhi!**

2 Ug si Jesus mitubag ug miingon kaniya: **Nakita mo ba kining dagkung mga balay? walay mahibilin nga usa ka bato ibabaw sa lain, nga dili pagatumpagon.**

3 Ug sa naglingkod siya sa bukid sa mga Olivo atbang sa templo, si Pedro ug si Santiago ug si Juan ug si Andres nangutana kaniya sa tago,

4 **Sultihi kami, kanus-a mahitabo kining mga butanga? ug unsa ang ilhanan sa diha nga kining tanan nga mga butang matuman na?**

5 Ug si Jesus nga mitubag kanila misugod sa pag-ingon, **Pagmatngon nga walay bisan kinsa nga maglimbong kaninyo:**

6 **Kay daghan ang moanhi sa akong ngalan, nga magaingon, Ako mao si Kristo; ug makapahisalaag sa daghan.**

7 **Ug sa diha nga kamo makadungog mahitungod sa mga gubat ug mga hungihong sa mga gubat, ayaw kamo kalisang: kay ang maong mga butang kinahanglan gayud nga mahitabo; apan ang katapusan dili pa mahitabo.**

8 **Kay motindog ang nasud batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian;**

9 **Apan pagbantay sa inyong kaugalingon: kay sila motugyan kaninyo ngadto sa mga konseho; ug sa mga sinagoga kamo pagahampakon: ug kamo pagadad-on sa atubangan sa mga punoan ug mga hari tungod kanako, alang sa usa ka pagpamatuod batok kanila.**

10 **Ug ang ebanghelyo kinahanglang imantala una sa tanang kanasuran.**

11 **Apan sa diha nga sila modala kaninyo, ug magtugyan kaninyo, ayaw kabalaka daan unsa ang inyong igasulti, ni kamo magpalandong pag-ayo: apan bisan unsa nga**

igahatag kaninyo nianang taknaa, kana ang inyong isulti: kay dili kamo ang magasulti, kondili ang Espiritu Santo.

12 Karon ang igsoon magatugyan sa igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa anak; ug ang mga anak mosukol batok sa ilang mga ginikanan, ug ipapatay sila.

13 Ug kamo pagadumtan sa tanang mga tawo tungod sa akong ngalan: apan siya nga molahutay hangtud sa katapusan, mao ang maluwas.

14 Apang kon makita ninyo ang makangilil-ad nga kalaglagan, nga ginhambal ni Daniel nga manalagna, nga nagatindog sa indi dapat, (pasabta sia nga nagabasa,) niyan sila nga yara sa Judea pakalagyo sa kabukiran:

15 Ug siya nga anaa sa atop dili na manaug ngadto sa balay, ni mosulod niini, aron sa pagkuha ug bisan unsa gikan sa iyang balay;

16 Ug siya nga atua sa uma ayaw na pabalika aron sa pagkuha sa iyang kupo.

17 Apan alaut sila nga mga mabdos, ug kanila nga mga nagapasuso niadtong mga adlaw!

18 Ug pag-ampo kamo nga ang inyong pagkalagiw dili mahitabo sa tingtugnaw.

19 Kay niadtong mga adlaw moabut ang kasakitan, nga wala pa mahitabo sukad sa sinugdan sa kabuhatan nga gibuhay sa Dios hangtud niining panahona, ni mahitabo pa.

20 Ug gawas nga gipamub-an sa Ginoo kadtong mga adlaw, walay unod nga maluwas: apan tungod sa mga pinili, nga iyang gipili, iyang gipamub-an ang mga adlaw.

21 Ug unya kon adunay moingon kaninyo, Tan-awa, ania si Cristo; o, ania karon, atua siya; ayaw pagtoo kaniya:

22 Kay motungha ang mini nga mga Cristo ug mini nga mga manalagna, ug magapakita ug mga ilhanan ug mga katingalahan, aron sa paglimbong, kon mahimo, bisan sa mga pinili.

23 Apan pagbantay kamo: tan-awa, gitagna ko na kaninyo ang tanang mga butang.

24 Apan niadtong mga adlaw, human niana nga kasakitan, ang adlaw mongitngit, ug ang bulan dili mohatag sa iyang kahayag,

25 Ug ang mga bitoon sa langit mangahulog, ug ang mga gahum nga atua sa langit mangauyog.

26 Ug unya ilang makita ang Anak sa tawo nga moanhi sa mga panganod uban ang dakung gahum ug himaya.

27 Ug unya igapadala niya ang iyang mga manolonda, ug pagatigumon niya ang iyang mga pinili gikan sa upat ka hangin, gikan sa kinatumyan sa yuta hangtud sa kinatumyan sa langit.

28 Karon pagkat-on ug usa ka sambingay sa kahoy nga higuera; Sa diha nga ang iyang sanga manalingsing pa, ug manalingsing, kamo mahibalo nga ang ting-init haduol na.

29 Busa kamo sa samang paagi, sa diha nga kamo makakita niining mga butanga nga nagakahitabo, hibalo nga kini haduol na, bisan sa mga pultahan.

30 Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, nga kini nga kaliwatan dili molabay, hangtud kining tanan nga mga butang mahitabo.

31 Ang langit ug ang yuta mahanaw, apan ang akong mga pulong dili mahanaw.

32 Apan mahitungod nianang adlaw ug nianang taknaa walay tawo nga nahibalo, bisan pa ang mga manolonda sa langit, bisan ang Anak, kondili ang Amahan.

33 Pagmatngon kamo, pagtukaw ug pag-ampo: kay wala kamo mahibalo kanus-a ang takna.

34 Kay ang Anak sa tawo sama sa usa ka tawo nga mipanaw sa halayo, nga mibiya sa iyang balay, ug naghatag ug pagbulot-an sa iyang mga ulipon, ug sa tagsatagsa ka tawo sa iyang buhat, ug nagsugo sa magbalantay sa pultahan sa pagbantay.

35 Busa pagbantay kamo: kay wala kamo mahibalo kanus-a moabut ang agalon sa balay, sa hapon, o sa tungang gabii, o sa pagpanugaok sa manok, o sa kabuntagon:

36 Tingali unya sa kalit nga pag-abut niya makaplagan ka niya nga nangatulog.

37 Ug unsa ang Akong isulti nganha kaninyo Ako moingon ngadto sa tanan, Pagbantay.

KAPITULO 14

1 Tapus sa duha ka adlaw mao ang fiesta sa pasko, ug sa mga tinapay nga walay levadura: ug ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba nangita ug paagi sa pagdakup kaniya pinaagi sa limbong, ug sa pagpatay kaniya.

2 Apan sila miingon, Dili sa adlaw sa fiesta, tingali unya adunay kasamok sa mga tawo.

3 Ug sa didto siya sa Betania sa balay ni Simon nga sanlahon, sa naglingkod siya tambong sa kan-anan, miabut ang usa ka babaye nga adunay usa ka sudlanan nga alabastro sa pahumot nga nardo nga mahal kaayo; ug iyang gibuhay ang kahon, ug gibubo kini sa iyang ulo.

4 Ug dihay uban nga nangasukon sa ilang kaugalingon, ug nanag-ingon, Nganong gihimo kining pag-usik sa pahumot?

5 Kay kini ikabaligya unta ug kapin sa tulo ka gatus ka denario, ug ikahatag ngadto sa mga kabus. Ug sila nagbagulbol batok kaniya.

6 Ug si Jesus miingon, Pasagdi siya; nganong ginasamok ninyo siya? maayo ang iyang gibuhay kanako.

7 Kay ang mga kabus uban kaninyo sa kanunay, ug bisan kanus-a nga buot ninyo mahimo ninyo sila sa pagbuhay ug maayo: apan ako dili uban kaninyo sa kanunay.

8 Gibuhay niya ang kutob sa iyang mahimo: mianhi siya nga nanguna sa pagdihog sa akong lawas alang sa paglubong.

9 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan asa igawali kining Maayong Balita sa tibook nga kalibutan, kini usab nga iyang gibuhay pagahisgutan alang sa handumanan kaniya.

10 Ug si Judas Iscariote, usa sa napulo ug duha, miadto sa mga sacerdote nga punoan, aron sa pagtugyan kaniya ngadto kanila.

11 Ug sa pagkadungog nila niini, nangalipay sila, ug misaad sa paghatag kaniya ug salapi. Ug siya nangita kong unsaon niya sa pagtugyan kaniya.

12 Ug sa nahauna nga adlaw sa mga tinapay nga walay levadura, sa pag-ihaw nila sa pasko, ang iyang mga tinon-an miingon kaniya: Asa ang imong gusto nga kami moadto ug mag-andam aron ikaw makakaon sa pasko?

13 Ug gisugo niya ang duha sa iyang mga tinon-an, ug miingon kanila: Umadto kamo sa ciudad, ug pagasugaton kamo sa usa ka tawo nga nagadala ug usa ka banga nga tubig: sumunod kamo kaniya.

14 Ug bisan asa siya mosulod, ingna ninyo ang amahan sa panimalay, Ang Magtutudlo nagaingon, Hain ang lawak nga pagakan-an ko sa pasko uban sa akong mga tinon-an?

15 Ug igapakita niya kaninyo ang usa ka dako nga lawak sa itaas nga sinangkapan ug andam: didto pag-andam alang kanato.

16 Ug nangadto ang iyang mga tinon-an, ug miabut sa ciudad, ug hingkaplagan nila sumala sa iyang giingon kanila: ug ilang giandam ang pasko.

17 Ug sa pagkahapon miadto siya uban sa napulo ug duha.

18 Ug sa nanglingkod sila ug nangaon, si Jesus miingon, **Sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga usa kaninyo nga nagakaon uban kanako magbudhi kanako.**

19 Ug sila misugod sa pagkasubo, ug sa pag-ingon ngadto kaniya sa tinagsa, Ako ba? ug ang usa miingon: Ako ba?

20 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Usa kini sa napulo ug duha, nga nagatuslob uban kanako sa pinggan.**

21 **Sa pagkatinuod ang Anak sa tawo moadto, sumala sa nahisulat mahitungod kaniya: apan alaut kadtong tawo nga pinaagi kaniya igatugyan ang Anak sa tawo! maayo pa niadtong tawhana kon wala pa siya matawo.**

22 Ug samtang sila nangaon, si Jesus mikuha ug tinapay, ug sa gipanalanginan niya, iyang gipikaspikas kini, ug gihatag ngadto kanila, ug miingon, **Kuhaa, kaon: kini mao ang akong lawas.**

23 Ug siya mikuha sa copa, ug sa diha nga siya nakapasalamat, siya mihatag niini ngadto kanila: ug silang tanan miinom niini.

24 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kini mao ang akong dugo sa bag-ong tugon, nga giula alang sa daghan.**

25 **Sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga dili na ako moinum sa bunga sa parras, hangtud niadtong adlaw nga imnon ko kini nga bag-o didto sa gingharian sa Dios.**

26 Ug sa pagkanta nila ug usa ka alawiton, nangadto sila sa bukid sa mga Olivo.

27 Ug si Jesus miingon kanila, **Kamong tanan mahipangdol tungod kanako karong gabhiona: kay nahisulat na, Pagasamaran ko ang magbalantay, ug ang mga karnero magakatibulaag.**

28 **Apan human nga ako mabanhaw, ako mouna kaninyo ngadto sa Galilea.**

29 Apan si Pedro miingon ngadto kaniya, Bisan pa ang tanan mahipangdol, apan ako dili.

30 Ug si Jesus miingon kaniya, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, nga karong adlaw, bisan niining gabhiona, sa dili pa motogaok ang manok sa makaduha, igalimod mo ako sa makatulo.**

31 Apan siya misulti sa hilabihan nga mainiton: Kong ako mamatay uban kanimo, dili ko ikaw igalimod sa bisan unsa nga paagi. Ingon usab niana ang giingon nilang tanan.

32 Ug miabut sila sa usa ka dapit nga ginganlan Getsemani: ug siya miingon sa iyang mga tinon-an, **Panglingkod kamo dinhi, samtang mag-ampo pa ako.**

33 Ug iyang gidala uban kaniya si Pedro ug si Santiago ug si Juan, ug misugod siya sa hilabihan nga katingala, ug sa hilabihan nga pagkaguol;

34 Ug nag-ingon kanila: **Ang akong kalag hilabihan nga nagsubo ngadto sa kamatayon: pabilin kamo dinhi, ug pagtukaw.**

35 Ug siya milakaw ug diyutay sa unahan, ug mihapa sa yuta, ug nag-ampo nga, kon mahimo, ang takna mosaylo kaniya.

36 Ug siya miingon, **Abba, Amahan, ang tanang mga butang mahimo kanimo; kuhaa kining kopa gikan kanako: apan dili ang akong pagbuot, kondili ang imong pagbuot.**

37 Ug siya miduol, ug iyang hingkaplagan sila nga nangatulong, ug miingon kang Pedro, **Simon, nagakatulong ka ba? dili ka ba makatukaw ug usa ka takna?**

38 **Pagtukaw kamo ug pag-ampo, aron dili kamo mahisulod sa panulay. Ang espiritu sa pagkatinuod andam, apan ang unod maluya.**

39 Ug siya milakaw pag-usab, ug nag-ampo, ug misulti sa mao gihapon nga mga pulong.

40 Ug sa diha nga siya mibalik, siya nakakaplag kanila nga nangatulong pag-usab, (kay ang ilang mga mata bug-at,) ug sila wala mahibalo kon unsay itubag kaniya.

41 Ug siya miduol sa ikatolo, ug miingon kanila: **Pangatulong na kamo ug pamahulay: igo na, ang takna miabut na; tan-awa, ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga makasasala.**

42 **Tindog, mangadto kita; ania karon, ang magatugyan kanako haduol na.**

43 Ug dihadiha, samtang nagsulti pa siya, miabut si Judas, usa sa napulo ug duha, ug uban kaniya ang usa ka dakung panon nga may mga espada ug mga bunal, gikan sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga escriba ug sa mga anciano.

44 Ug siya nga nagtugyan kaniya mihatag kanila ug usa ka timaan, nga nagaingon: Bisan kinsa nga akong halokan, mao kana siya; kuhaa siya, ug dad-a siya nga luwas.

45 Ug sa diha nga siya miabut, siya miduol dayon ngadto kaniya, ug nagaingon: Magtutudlo, Magtutudlo; ug gihagkan siya.

46 Ug ilang gikuptan siya sa ilang mga kamot, ug gidakop siya.

47 Ug ang usa kanila nga nagtindog duol miibut sa usa ka espada, ug mitigbas sa usa ka ulipon sa labawng sacerdote, ug naputol ang iyang dalunggan.

48 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Nanganhi ba kamo ingon nga batok sa usa ka kawatan, uban ang mga espada ug uban ang mga bunal sa pagdakup kanako?**

49 **Ako sa adlaw-adlaw uban kaninyo sa templo nga nagapanudlo, ug ako wala ninyo dakpa: apan ang mga kasulatan kinahanglan matuman.**

50 Ug silang tanan mibiya kaniya, ug nangalagiw.

51 Ug dihay misunod kaniya nga usa ka batan-ong lalaki, nga may usa ka panapton nga lino sa iyang hubo nga lawas; ug gidakop siya sa mga batan-ong lalaki:

52 Ug iyang gibiyaan ang panapton nga lino, ug mikalagiw nga hubo gikan kanila.

53 Ug ilang gidala si Jesus ngadto sa labawng sacerdote: ug uban kaniya nanagtigum ang tanang mga sacerdote nga punoan ug ang mga anciano ug ang mga escriba.

54 Ug si Pedro misunod kaniya sa halayo, bisan ngadto sa hawanan sa balay sa labawng sacerdote;

55 Ug ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang tibook nga Sanhedrin nangitag saksi batok kang Jesus aron sa pagpatay kaniya; ug walay nakaplagan.

56 Kay daghan ang nagsaksi ug bakak batok kaniya, apan ang ilang pagpamatuod wala magkauyon.

57 Ug dihay mitindog ug misaksi ug bakak batok kaniya, nga nagaingon,

58 **Nabatian namon sia nga nagasiling, Gub-on ko ining templo nga ginhimo sang mga kamot, kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon ko ang isa nga wala ginhimo sang mga kamot.**

59 Apan dili usab magkauyon ang ilang pagpamatuod.
 60 Ug ang labawng sacerdote mitindog sa taliwala, ug nangutana kang Jesus, nga nagaingon: Wala kay itubag bisan unsa? Unsa ba kining gisaksi niini batok kanimo?
 61 Apan siya naghilum, ug wala motubag bisan unsa. Ang labawng sacerdote nangutana pag-usab kaniya, ug miingon kaniya: Ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa Dalaygon?
 62 Ug si Jesus miingon, **Ako mao: ug kamo makakita sa Anak sa tawo nga magalingkod sa too sa Gahum, ug moanhi sa mga panganud sa langit.**
 63 Unya ang labawng sacerdote migisi sa iyang mga saput, ug miingon: Unsa pa ang atong kinahanglan nga mga saksi?
 64 Kamo nakadungog sa pagpasipala: unsay inyong hunahuna? Ug silang tanan mihukom nga siya sad-an sa kamatayon.
 65 Ug ang uban misugod sa pagluwa kaniya, ug sa pagtabon sa iyang nawong, ug sa pagsagpa kaniya, ug sa pag-ingon kaniya, Tagnaa!
 66 Ug sa didto si Pedro sa ubos sa palasyo, miabot ang usa sa mga sulugoong babaye sa labawng pari.
 67 Ug sa iyang pagkakita kang Pedro nga nagpadangdang sa iyang kaugalingon, siya mitutok kaniya, ug miingon, Ikaw usab uban ni Jesus nga Nazaretnon.
 68 Apan siya milimod, nga nagaingon, Ako wala mahibalo, ni makasabut ako sa imong gisulti. Ug siya migula ngadto sa alagianan; ug mituktugaok ang manok.
 69 Ug ang usa ka sulogoon nga babaye nakakita kaniya pag-usab, ug misugod sa pag-ingon ngadto kanila nga nagtindog duol, Kini usa kanila.
 70 Ug kini gilimod niya pag-usab. Ug sa wala madugay ang mga nanagtindog sa duol miingon pag-usab kang Pedro, "Sa pagkatinuod ikaw usa kanila, kay ikaw usa ka Galileanhon, ug ang imong sinultihan nagauyon niini."
 71 Apan siya misugod sa pagpanunglo ug pagpanumpa, nga nagaingon: Wala ako makaila niining tawohana nga inyong gihisgutan.
 72 Ug sa ikaduha mituktugaok ang manok. Ug nahinumduman ni Pedro ang pulong nga giingon kaniya ni Jesus: **Sa dili pa motogaok ang manok sa makaduha, igoalimod mo ako sa makatulo.** Ug sa diha nga siya naghunahuna niini, siya mihilak.

KAPITULO 15

1 Ug dihiha sa pagkabuntag ang mga punoan sa mga sacerdote nanagsabut uban sa mga anciano ug mga escriba ug sa tibook nga Sanhedrin, ug ilang gigapus si Jesus, ug gidala siya, ug gitugyan siya kang Pilato.
 2 Ug si Pilato nangutana kaniya, Ikaw ba ang Hari sa mga Judio? Ug siya mitubag ug miingon kaniya: **Ikaw mao ang nagsulti niini.**
 3 Ug ang mga punoan sa mga sacerdote misumbong kaniya sa daghang mga butang: apan siya wala motubag bisan unsa.
 4 Ug si Pilato nangutana pag-usab kaniya, nga nagaingon, Wala ka bay itubag bisan unsa? tan-awa pila ka mga butang ang ilang gisaksi batok kanimo.
 5 Apan si Jesus wala gihapon motubag; mao nga si Pilato nahibulong.
 6 Ug niadtong fiesta siya nagpagawas alang kanila ug usa ka binilanggo, bisan kinsa nga ilang pangayoon.

7 Ug dihay usa nga ginganlan si Barrabas, nga nabilanggo uban sa mga misukol uban kaniya, nga nakapatay sa panahon sa kagubot.
 8 Ug ang panon sa katawhan nanagsinggit sa makusog nga misugod sa paghangyo kaniya sa pagbuhat sa ingon sa iyang nabatasan nga gibuhat ngadto kanila.
 9 Apan si Pilato mitubag kanila, nga nagaingon: Buot ba kamo nga akong buhian kaninyo ang Hari sa mga Judio?
 10 Kay siya nahibalo nga ang pangulong mga pari nagtugyan kaniya tungod sa kasina.
 11 Apan gihulhogan sa mga pangulong pari ang katawhan, nga si Barrabas hinuon ang iyang buhian alang kanila.
 12 Ug si Pilato mitubag ug miingon pag-usab ngadto kanila, Unsa man ang buot ninyo nga akong pagabuhaton kaniya nga inyong gitawag nga Hari sa mga Judio?
 13 Ug sila misinggit pag-usab, Ilansang siya sa krus.
 14 Unya si Pilato miingon ngadto kanila, Ngano, unsa ang kadautan nga iyang nabuhat? Ug sila misinggit sa hilabihan gayud: Ilansang siya sa krus.
 15 Busa si Pilato, nga buot magpahamuot sa mga tawo, gibuhian si Barrabas ngadto kanila, ug si Jesus, sa human niya latigo, mitugyan kaniya aron ilansang sa krus.
 16 Ug siya gidala sa mga sundalo ngadto sa hawanan, nga gitawag ug Pretorio; ug ilang gipatawag ang tibuok panon.
 17 Ug ilang gisul-oban siya ug purpura, ug nanagsalapid sila ug usa ka purongpurong nga tunokon, ug gibutang kini sa iyang ulo,
 18 Ug misugod sila sa pagyukbo kaniya: Maghimaya, Hari sa mga Judio!
 19 Ug ilang gibunalan siya sa ulo pinaagi sa usa ka bagakay, ug ilang gilud-an siya, ug nangluhod sila misimba kaniya.
 20 Ug sa diha nga sila nakabugal-bugal kaniya, sila mihukas sa purpura gikan kaniya, ug misul-ob sa iyang kaugalingong mga saput diha kaniya, ug midala kaniya ngadto sa gawas aron sa paglansang kaniya.
 21 Ug ilang gipugos ang usa ka Simon nga taga-Cirene, nga miagi, nga gikan sa balangay, ang amahan ni Alejandro ug ni Rufo, sa pagpas-an sa iyang cruz.
 22 Ug ilang gidala siya sa dapit nga Golgota, nga kong hubaron, Ang dapit sa usa ka bagolbagol.
 23 Ug siya ilang gipainum ug bino nga sinaktan sa mirra: apan siya wala modawat niini.
 24 Ug sa nalansang na nila siya sa krus, ilang gibahinbahin ang iyang mga bisti, pinaagi sa ripa, kon unsa ang makuha sa matag usa.
 25 Ug kadto mao ang ikatulo nga takna, ug ilang gilansang siya sa krus.
 26 Ug ang sinulat sa sumbong batok kaniya nahisulat sa ibabaw, ANG HARI SA MGA JUDIO.
 27 Ug uban kaniya ilang gilansang sa krus ang duha ka kawatan; ang usa sa iyang tuo nga kamot, ug ang usa sa iyang wala.
 28 Ug natuman ang kasulatan, nga nagaingon, Ug siya giisip uban sa mga malinapason.
 29 Ug sila nga nanagpangagi nagbiaybiay kaniya, nga nagyangoyango sa ilang mga ulo, nga nagaingon, Ah, ikaw nga nagaguba sa templo, ug nagatukod niini sulod sa tulo ka adlaw,
 30 Luwasa ang imong kaugalingon, ug kanaug ka sa cruz.
 31 Sa samang paagi usab ang pangulong mga pari nagbiaybiay sa ilang kaugalingon uban sa mga escriba,

Siya nagluwas sa uban; sa iyang kaugalingon dili siya makaluwas.

32 Pakunsad karon sa krus si Cristo, ang Hari sa Israel, aron kita makakita ug motoo. Ug sila nga gilansang sa cruz uban kaniya nagbiaybiay kaniya.

33 Ug sa pag-abut sa ikaunom nga takna, dihay kangitngit sa ibabaw sa tibook nga yuta hangtud sa ikasiyam nga takna.

34 Ug sa ikasiyam nga takna si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, nga nagaingon: **Eloi, Eloi, lama sabactani?** nga sa ato pa, kong hubaron, Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo ako?

35 Ug ang uban kanila nga nagtindog sa duol, sa pagkadungog nila niini, miingon, Tan-awa, siya nagatawag kang Elias.

36 Ug ang usa midalagan ug mituhop ug usa ka espongha sa suka, ug gibutang kini sa usa ka bagakay, ug gipainum kaniya, nga nagaingon: Pasagdi; tan-awon ta kon moanhi ba si Elias sa pagkuha kaniya.

37 Ug si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, ug nabugtoan sa ginhawa.

38 Ug ang tabil sa templo napikas sa duha gikan sa ibabaw ngadto sa ubos.

39 Ug sa diha nga ang centurion, nga nagtindog atbang kaniya, nakakita nga siya misinggit sa ingon, ug nabugtoan sa ginhawa, siya miingon, Sa pagkatinuod kining tawhana mao ang Anak sa Dios.

40 Ug dihay mga babaye usab nga nagtan-aw sa halayo: uban kanila si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan ni Santiago nga ubos ug ni Jose, ug si Salome;

41 (Kinsa usab, sa didto pa siya sa Galilea, misunod kaniya, ug mialagad kaniya;) ug daghan pang mga babaye nga mitungas uban kaniya sa Jerusalem.

42 Ug karon sa diha nga ang kahaponon miabut, tungod kay kadto mao ang pagpangandam, nga mao, ang adlaw sa wala pa ang igpapahulay,

43 Si Jose nga taga-Arimatea, usa ka halangdon nga magtatambag, nga naghulat usab sa gingharian sa Dios, miabut, ug sa walay kahadlok miadto kang Pilato, ug nangamuyo sa lawas ni Jesus.

44 Ug si Pilato nahibulong kong siya patay na: ug sa iyang gitawag ngadto kaniya ang centurion, siya nangutana kaniya kong siya namatay na ba.

45 Ug sa hingbaloan niya kini sa centurion, iyang gihatag ang lawas kang Jose.

46 Ug siya mipalit ug fino nga lino, ug iyang gikuha siya, ug giputos sa panapton nga lino, ug gibutang siya sa usa ka lubnganan nga kinubkob sa usa ka bato, ug giligid ang usa ka bato ngadto sa pultahan sa lubnganan.

47 Ug si Maria Magdalena ug si Maria nga inahan ni Jose nakakita diin siya gibutang.

KAPITULO 16

1 Ug sa miagi na ang adlaw nga igpapahulay, si Maria Magdalena, ug si Maria nga inahan ni Santiago, ug si Salome, namalit ug mga pahumot, aron sila moadto ug dihogan siya.

2 Ug sayo kaayo sa unang adlaw sa semana, sila miadto sa lubnganan sa pagsubang sa adlaw.

3 Ug sila nasig-ingon sa usag usa, Kinsa ang magpaligid kanato sa bato gikan sa pultahan sa lubnganan?

4 Ug sa diha nga sila mitan-aw, sila nakakita nga ang bato naligid na: kay kini dako kaayo.

5 Ug sa pagsulod nila sa lubnganan, hingkit-an nila ang usa ka batan-ong lalake nga naglingkod sa too nga kiliran, nga sinul-oban sa usa ka hataas nga saput nga maputi; ug sila nangahadlok.

6 Ug siya miingon kanila, Ayaw kamo kalisang: Kamo nangita kang Jesus nga Nazaretnon, nga gilansang sa krus: siya nabanhaw; wala siya dinhi: tan-awa ang dapit diin ilang gibutang siya.

7 Apan lakaw kamo, sultihi ang iyang mga tinun-an ug si Pedro nga siya magauna kaninyo ngadto sa Galilea: didto kamo makakita kaniya, ingon sa iyang giingon kaninyo.

8 Ug sila nanggula pagdali, ug nangalagiw gikan sa lubnganan; kay sila nangurog ug nanghitingala: ug wala sila mosulti bisan unsa kang bisan kinsa; kay nangahadlok sila.

9 Karon sa nabanhaw si Jesus sayo sa nahaunang adlaw sa semana, siya nagpakita pag-una kang Maria Magdalena, nga gikan kaniya gipagulaan niya ang pito ka yawa.

10 Ug siya miadto ug misugilon kanila nga kaniadto uban kaniya, samtang sila nagbangutan ug naghilak.

11 Ug sila, sa pagkadungog nila nga siya buhi, ug nakita niya, wala motoo.

12 Human niadto mipakita siya sa laing dagway ngadto sa duha kanila, samtang sila naglakaw, ug nangadto sa kaumahan.

13 Ug sila miadto ug misulti niini ngadto sa uban: ug sila wala motoo kanila.

14 Ug unya mipakita siya ngadto sa napulo ug usa samtang nanaglingkod sila sa kan-anan, ug gibadlong niya sila tungod sa ilang pagkawalay pagtoo ug kagahi sa kasingkasing, tungod kay wala sila motoo niadtong nakakita kaniya human siya nabanhaw.

15 Ug siya miingon kanila, **Panglakaw kamo sa tibook kalibutan, ug iwali ang Maayong Balita ngadto sa tanang binuhat.**

16 **Siya nga motuo ug magpabunyang maluwas; apan siya nga dili motuo pagasilotan.**

17 **Ug kini nga mga timailhan mosunod kanila nga motuo; Sa akong ngalan sila mohingilin sa mga yawa; sila mosulti uban sa bag-ong mga pinulongan;**

18 **Makakupot sila ug mga bitin; ug kon sila makainom ug bisan unsa nga makamatay nga butang, kini dili makadaut kanila; ipandungan nila ang ilang mga kamot sa mga masakiton, ug sila mangaayo.**

19 Busa sa tapus ang Ginoo makasulti ngadto kanila, siya gibayaw ngadto sa langit, ug milingkod sa tuo nga kamot sa Dios.

20 Ug sila nanglakaw ug nagwali sa tanang dapit, ang Ginoo nagbuhat uban kanila, ug nagpamatuod sa pulong pinaagi sa mga ilhanan nga nagsunod. Amen.

Lucas

KAPITULO 1

1 Tungod kay daghan ang nangahas sa paghan-ay sa usa ka pagpahayag niadtong mga butanga nga sa pagkatinuod tinooan sa taliwala kanato,

2 Ingon nga ilang gitugyan sila kanato, nga sukad sa sinugdan mga saksi nga nakakita, ug mga ministro sa pulong;

3 Gihunahuna ko usab nga maayo, sa nakabaton ako ug hingpit nga pagsabut sa tanan nga mga butang gikan sa sinugdan, ang pagsulat kanimo sa pagkasunodsunod, labing halangdon nga Teofilo,

4 Aron ikaw mahibalo sa pagkatinuod niadtong mga butanga, diin ikaw gitudloan.

5 Sa mga adlaw ni Herodes, ang hari sa Judea, dihay usa ka sacerdote nga ginganlan si Zacarias, sa laray ni Abia: ug ang iyang asawa gikan sa mga anak nga babaye ni Aaron, ug ang iyang ngalan mao si Elisabet.

6 Ug silang duha mga matarung sa atubangan sa Dios, nga nagalakaw sa tanang mga sugo ug mga tulomanon sa Ginoo nga walay ikasaway.

7 Ug sila walay anak, tungod kay si Elisabet apuli, ug silang duha mga tigulang na.

8 Ug nahitabo, nga samtang siya naghimo sa katungdanan sa pagkasacerdote sa atubangan sa Dios sumala sa han-ay sa iyang hut-ong,

9 Sumala sa batasan sa katungdanan sa pagkapari, ang iyang bahin mao ang pagsunog ug insenso sa diha nga siya misulod sa templo sa Ginoo.

10 Ug ang tibuok panon sa katawhan nag-ampo sa gawas sa takna sa insenso.

11 Ug mipakita kaniya ang usa ka manolonda sa Ginoo nga nagatindog sa too sa halaran sa incienso.

12 Ug sa pagkakita ni Zacarias kaniya, nalisang siya, ug giabut siya sa kahadlok.

13 Apan ang manolonda miingon kaniya, Ayaw kahadlok, Zacarias: kay ang imong pag-ampo gipatalinghugan; ug ang imong asawa nga si Elisabet manganak kanimo ug usa ka anak nga lalake, ug pagatawgon mo ang iyang ngalan nga Juan.

14 Ug ikaw makabaton sa kalipay ug kasadya; ug daghan ang malipay sa iyang pagkatawo.

15 Kay siya mahimong dako sa panan-aw sa Ginoo, ug dili moinom og bino ni maisug nga ilimnon; ug siya mapuno sa Espiritu Santo, sukad pa sa sabakan sa iyang inahan.

16 Ug daghan sa mga anak sa Israel iyang pabalikon ngadto sa Ginoo nga ilang Dios.

17 Ug siya magauna kaniya diha sa espiritu ug sa gahum ni Elias, sa pagpabalik sa mga kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga anak, ug sa mga masukihon ngadto sa kaalam sa mga matarung; aron sa pag-andam sa usa ka katawhan nga andam alang sa Ginoo.

18 Ug si Zacarias miingon sa manolonda, Unsaon ko pagkahibalo niini? kay ako tigulang na, ug ang akong asawa tigulang na kaayo.

19 Ug ang manolonda mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ako mao si Gabriel, nga nagtindog sa atubangan sa Dios; ug gipadala ako sa pagsulti kanimo, ug sa pagpakita kanimo niining malipayong mga balita.

20 Ug, tan-awa, ikaw mahimong amang, ug dili makasulti, hangtud sa adlaw nga kining mga butanga mahitabo, tungod kay ikaw wala motoo sa akong mga pulong, nga matuman sa ilang panahon.

21 Ug ang mga tawo naghulat kang Zacarias, ug nahibulong nga siya nagpabilin ug dugay sa templo.

22 Ug sa diha nga siya migula, siya dili makasulti kanila: ug sila nakasabut nga siya nakakita ug usa ka panan-awon sa templo: kay siya misinyas kanila, ug nagpabilin nga amang.

23 Ug nahitabo nga, sa pagkatapus sa mga adlaw sa iyang pag-alagad, siya mipauli sa iyang kaugalingong balay.

24 Ug tapus niadtong mga adlaw ang iyang asawa nga si Elisabet nanamkon, ug nagtago sa iyang kaugalingon sulod sa lima ka bulan, nga nagaingon,

25 Sa ingon niini ang Ginoo nagbuhat kanako sa mga adlaw nga siya nagtan-aw kanako, aron sa pagkuha sa akong kaulawan sa taliwala sa mga tawo.

26 Ug sa ikaunom ka bulan ang manolonda nga si Gabriel gipadala gikan sa Dios ngadto sa usa ka lungsod sa Galilea, nga ginganlan Nazaret,

27 Ngadto sa usa ka ulay nga kaslonon sa usa ka lalaki kansang ngalan mao si Jose, sa balay ni David; ug ang ngalan sa ulay mao si Maria.

28 Ug ang manolonda misulod ngadto kaniya, ug miingon, Maghimaya ka, ikaw nga nahatagan sa gracia, ang Ginoo anaa kanimo: bulahan ikaw taliwala sa mga babaye.

29 Ug sa diha nga siya nakakita kaniya, siya nalibog sa iyang gisulti, ug naghunahuna sa iyang panumduman kong unsa kini nga pagpangumosta.

30 Ug ang manolonda miingon kaniya, Ayaw kahadlok, Maria: kay ikaw nakakaplag ug gracia sa Dios.

31 Ug, tan-awa, ikaw manamkon sa imong sabakan, ug manganak ug usa ka anak nga lalaki, ug pagatawgon ang iyang ngalan JESUS.

32 Mangin daku sia, kag tawgon nga Anak sang Labing Mataas: kag ang Ginuon Dios magahatag sa iya sang trono sang iya amay nga si David:

33 Ug siya magahari sa balay ni Jacob sa walay katapusan; ug ang iyang gingharian walay katapusan.

34 Unya si Maria miingon sa manolonda, Unsaon pagkahimo niini, nga wala man ako makaila ug lalake?

35 Ug ang manolonda mitubag ug miingon kaniya: Ang Espiritu Santo mokunsad kanimo, ug ang gahum sa Hataas Uyamut magalandong kanimo: busa ang balaan nga butang nga matawo kanimo pagatawgon nga Anak sa Dios.

36 Ug, ania karon, ang imong ig-agaw nga si Elisabet, siya usab nanamkon ug usa ka anak nga lalake sa iyang pagkatigulang: ug kini mao na ang ikaunom ka bulan uban kaniya, nga gitawag nga apuli.

37 Kay sa Dios walay butang nga dili mahimo.

38 Ug si Maria miingon: Ania karon, ang ulipon sa Ginoo; matuman unta kanako sumala sa imong pulong. Ug ang manolonda mipahawa kaniya.

39 Ug si Maria mitindog niadtong mga adlaw, ug miadto sa kabukiran nga nagdali, ngadto sa usa ka lungsod sa Juda;

40 Ug misulod sa balay ni Zacarias, ug nangomusta kang Elisabet.

41 Ug nahitabo nga, sa pagkadungog ni Elisabet sa pagpangumosta ni Maria, ang bata miulpot sa iyang tiyan; ug si Elisabeth napuno sa Espiritu Santo:

42 Ug siya misulti sa makusog nga tingog, ug miingon, Bulahan ikaw sa taliwala sa mga babaye, ug bulahan ang bunga sa imong sabakan.

43 Ug diin ba kini alang kanako, nga ang inahan sa akong Ginoo moanhi kanako?

44 Kay, ania karon, sa diha nga ang tingog sa imong pangumosta milanog sa akong mga igdulungog, ang bata miulpot sa akong tiyan sa kalipay.

45 Ug bulahan siya nga mituo: kay adunay katumanan sa mga butang nga gisulti kaniya gikan sa Ginoo.

46 Ug si Maria miingon, Ang akong kalag nagahimaya sa Ginoo,

47 Ug ang akong espiritu nagmaya diha sa Diyos nga akong Manluluwas.

48 Kay iyang gitagad ang ubos nga kahimtang sa iyang ulipon nga babaye: kay, tan-awa, sukad karon ang tanang kaliwatan magatawag kanako nga bulahan.

49 Kay siya nga makagagahum nagbuhat kanako ug dagkung mga butang; ug balaan ang iyang ngalan.

50 Ug ang iyang kalooy anaa kanila nga nahadlok kaniya gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan.

51 Siya nagpakita ug kusog pinaagi sa iyang bukton; iyang gipatibulaag ang mga mapahitas-on diha sa handurawan sa ilang mga kasingkasing.

52 Iyang gipakanaug ang mga gamhanan gikan sa ilang mga lingkoranan, ug gituboy sila nga ubos ug kahimtang.

53 Iyang gibusog ang mga gigutom sa maayong mga butang; ug ang mga dato iyang gipapahawa nga walay dala.

54 Siya mitabang sa iyang alagad nga si Israel, diha sa handumanan sa iyang kalooy;

55 Ingon sa iyang gisulti sa atong mga amahan, kang Abraham, ug sa iyang kaliwatan hangtud sa kahanagturan.

56 Ug si Maria mipabilin uban kaniya sa mga tulo ka bulan, ug mipauli sa iyang kaugalingong balay.

57 Karon ang hingpit nga panahon ni Elisabet miabut nga siya kinahanglan nga ipanganak; ug siya nanganak ug usa ka anak nga lalake.

58 Ug ang iyang mga silingan ug ang iyang mga ig-agaw nakadungog nga ang Ginoo nagpakita ug dakung kalooy kaniya; ug sila nangalipay uban kaniya.

59 Ug nahitabo nga sa ikawalo ka adlaw sila nangabut aron sa pagcircuncidar sa bata; ug ilang gitawag siya nga Zacarias, sunod sa ngalan sa iyang amahan.

60 Ug ang iyang inahan mitubag ug miingon, Dili; apan tawgon siyag Juan.

61 Ug sila miingon kaniya: Walay usa sa imong kabanayan nga gihinganlan niining ngalana.

62 Ug sila misinyas ngadto sa iyang amahan kon unsaon niya sa pagtawag kaniya.

63 Ug siya nangayo ug usa ka sulatanan, ug misulat, nga nagaingon, Ang iyang ngalan mao si Juan. Ug nahibulong silang tanan.

64 Ug ang iyang baba naabli dihadhiha, ug ang iyang dila nahubad, ug siya misulti, ug nagdayeg sa Dios.

65 Ug ang kahadlok miabut sa tanan nga nanagpuyo libut kanila;

66 Ug ang tanan nga nakadungog kanila nagtipig niini sa ilang mga kasingkasing, nga nagaingon, Unsa kaha kini nga bata! Ug ang kamot sa Ginoo nag-uban kaniya.

67 Ug ang iyang amahan nga si Zacarias napuno sa Espiritu Santo, ug nanagna, nga nagaingon,

68 Dalayegon ang Ginoo, ang Dios sa Israel; kay siya miduaw ug mitubos sa iyang katawhan,

69 Ug nagpatindog ug usa ka sungay sa kaluwasan alang kanato diha sa balay ni David nga iyang alagad;

70 Ingon sa iyang gisulti pinaagi sa baba sa iyang balaang mga propeta, nga diha na sukad pa sa sinugdan sa kalibutan:

71 Nga kita maluwas gikan sa atong mga kaaway, ug gikan sa kamot sa tanan nga nagdumot kanato;

72 Sa pagbuhat sa kalooy nga gisaad sa atong mga amahan, ug sa paghinumdom sa iyang balaan nga pakigsaad;

73 Ang panumpa nga iyang gipanumpa sa atong amahan nga si Abraham,

74 Nga siya motugot ngari kanato, nga kita giluwag gikan sa kamot sa atong mga kaaway makaalagad kaniya nga walay kahadlok,

75 Diha sa pagkabalaan ug sa pagkamatarung sa atubangan niya, Sa tanang mga adlaw sa atong kinabuhi.

76 Ug ikaw, bata, pagatawgon nga manalagna sa Hataas Uyamut: kay ikaw magauna sa nawong sa Ginoo aron sa pag-andam sa iyang mga dalan;

77 Aron sa paghatag og kahibalo sa kaluwasan ngadto sa iyang mga katawhan pinaagi sa kapasayloan sa ilang mga sala,

78 Pinaagi sa malumo nga kaluoy sa atong Diyos; diin ang kaadlawon gikan sa kahitas-an miduaw kanato,

79 Aron sa paghatag ug kahayag kanila nga nanaglingkod sa kangitngit ug sa landong sa kamatayon, aron sa paggiya sa atong mga tiil ngadto sa dalan sa kalinaw.

80 Ug ang bata mitubo, ug nahimong kusgan sa espiritu, ug didto sa mga awaaw hangtud sa adlaw sa iyang pagpakita ngadto sa Israel.

KAPITULO 2

1 Ug nahitabo niadtong mga adlaw, nga migula ang usa ka sugo gikan kang Cesar Augusto, nga ang tibook nga kalibutan isulat.

2 (Ug kini nga pagpalista unang gihimo sa diha nga si Cirenio mao ang gobernador sa Siria.)

3 Ug ang tanan miadto aron sa pagpalista, ang matag usa ngadto sa iyang kaugalingong lungsod.

4 Ug si Jose usab mitungas gikan sa Galilea, gikan sa siyudad sa Nazaret, ngadto sa Judea, ngadto sa siyudad ni David, nga gitawag ug Betlehem; (kay siya sa balay ug kaliwat ni David:)

5 Aron isulat uban kang Maria nga iyang pangasaw-onon, nga mabdos.

6 Ug mao kadto, nga, samtang didto sila, ang mga adlaw natuman nga siya iganak.

7 Ug siya nanganak sa iyang panganay nga anak nga lalake, ug giputos niya sa mga bakbak, ug gipahigda niya sa usa ka pasungan; kay wala nay dapit alang kanila sa balay nga abutanan.

8 Ug sa maong yuta dihay mga magbalantay sa mga carnero nga nanagpabilin sa kapatagan, nga nagbantay sa ilang panon sa kagabhion.

9 Ug, ania karon, ang manolonda sa Ginoo mikunsad kanila, ug ang himaya sa Ginoo misidlak libut kanila, ug sila nangahadlok pag-ayo.

10 Ug ang manolonda miingon kanila, Ayaw kahadlok: kay, tan-awa, ako nagadala kaninyo sa maayong balita sa dakung kalipay, nga moabut sa tanang mga tawo.

11 Kay alang kaninyo natawo karong adlaw sa lungsod ni David ang usa ka Manluluwas, nga mao ang Kristo nga Ginoo.

12 Ug kini mao ang usa ka timailhan nganha kaninyo; Makaplagan ninyo ang bata nga naputos sa mga bakbak, nga nagahigda sa pasungan.

13 Ug sa kalit diha uban sa manolonda ang usa ka panon sa langitnong panon nga nanagdayeg sa Dios, ug nagaingon,

14 Himaya sa Dios sa kahitas-an, ug sa yuta kalinaw, maayong kabubut-on sa mga tawo.

15 Ug nahinabo, sa diha nga ang mga manolonda mipahawa gikan kanila ngadto sa langit, ang mga magbalantay sa karnero miingon sa usag usa, Mangadto kita karon bisan ngadto sa Betlehem, ug tan-awon kining butanga nga nahitabo, nga gipahibalo sa Ginoo ngadto sa kanato.

16 Ug nangadto sila nga nagdali, ug hingkaplagan nila si Maria, ug si Jose, ug ang bata nga naghigda sa pasungan.

17 Ug sa diha nga sila nakakita niini, sila mipahibalo sa mga pulong nga gisulti kanila mahitungod niini nga bata.

18 Ug ang tanan nga nakadungog niini nahibulong sa mga butang nga gisulti kanila sa mga magbalantay sa karnero.

19 Apan si Maria nagtipig niining tanang mga butanga, ug nagpalandong niini sa iyang kasingkasing.

20 Ug namalik ang mga magbalantay sa karnero, nga naghimaya ug nagdayeg sa Dios tungod sa tanang mga butang nga ilang nadungog ug nakita, sumala sa gisulti kanila.

21 Ug sa natuman na ang walo ka adlaw alang sa pagcircuncidar sa bata, ang iyang ngalan gihinganlan ug JESUS, nga mao ang gihinganlan sa manolonda sa wala pa siya ipanamkon sa sabakan.

22 Ug sa natuman na ang mga adlaw sa pagputli kaniya sumala sa Kasugoan ni Moises, ilang gidala siya ngadto sa Jerusalem, aron sa paghalad kaniya ngadto sa Ginoo;

23 (Ingon sa nahisulat sa balaod sa Ginoo, Ang matag lalaki nga mobuka sa tagoangkan pagatawgon nga balaan sa Ginoo;)

24 Ug sa paghalad ug usa ka halad sumala sa ginaingon sa Kasugoan sa Ginoo, Usa ka paris nga tukmo, o duha ka kuyabog nga salampati.

25 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo sa Jerusalem, kansang ngalan mao si Simeon; ug ang mao nga tawo matarung ug masimbahon, nga naghulat sa paglipay sa Israel: ug ang Espiritu Santo diha kaniya.

26 Ug kini gipadayag ngadto kaniya pinaagi sa Espiritu Santo, nga siya dili makakita sa kamatayon, sa dili pa niya makita ang Kristo sa Ginoo.

27 Ug siya misulod pinaagi sa Espiritu ngadto sa templo: ug sa diha nga ang mga ginikanan midala sa bata nga si Jesus, aron sa pagbuhat alang kaniya sumala sa nabatasan sa balaod,

28 Unya iyang gikugos siya sa iyang mga bukton, ug gidayeg ang Dios, ug miingon,

29 Ginoo, karon buhian mo ang imong alagad sa kalinaw, sumala sa imong pulong:

30 Kay ang akong mga mata nakakita sa imong kaluwasan,

31 Nga imong giandam sa atubangan sa nawong sa tanan nga mga katawhan;

32 Usa ka kahayag sa pagdan-ag sa mga Gentil, ug ang himaya sa imong katawohan nga Israel.

33 Ug si Jose ug ang iyang inahan nahibulong sa mga butang nga gisulti mahitungod kaniya.

34 Ug gipanalanginan sila ni Simeon, ug miingon kang Maria nga iyang inahan, Tan-awa, kining bataa gibutang alang sa pagkapukan ug pagbangon sa daghan sa Israel; ug alang sa usa ka timailhan nga igasulti batok;

35 (Oo, usa ka espada molagbas usab sa imong kaugalingon nga kalag,) aron ang mga hunahuna sa daghang mga kasingkasing mapadayag.

36 Ug dihay usa nga si Ana, usa ka manalagna nga babaye, ang anak nga babaye ni Fanuel, sa banay ni Aser: siya tigulang na kaayo, ug mipuyo uban sa usa ka bana pito ka tuig sukad sa iyang pagkaulay;

37 Ug siya usa ka balo nga may kawaloan ug upat ka tuig na, nga wala mobiya sa templo, kondili nag-alagad sa Dios uban ang mga pagpuasa ug mga pag-ampo sa gabii ug sa adlaw.

38 Ug sa pag-abut niya niadtong taknaa, nagpasalamat usab siya sa Ginoo, ug misulti mahitungod kaniya sa tanan nga nagpaabut sa pagtubos sa Jerusalem.

39 Ug sa diha nga sila nakabuhat sa tanang mga butang sumala sa balaod sa Ginoo, sila mibalik sa Galilea, sa ilang kaugalingong lungsod nga Nazaret.

40 Ug ang bata mitubo, ug nahimong kusgan sa espiritu, napuno sa kaalam: ug ang grasya sa Dios diha kaniya.

41 Karon ang iyang mga ginikanan miadto sa Jerusalem matag tuig sa fiesta sa pasko.

42 Ug sa nag-edad na siyag dose ka tuig, mitungas sila sa Jerusalem sumala sa nabatasan sa pista.

43 Ug sa natapus na nila ang mga adlaw, sa ilang pagpamauli, ang bata nga si Jesus mipabilin sa Jerusalem; ug si Jose ug ang iyang inahan wala mahibalo niini.

44 Apan sila, sa pagdahum nga siya diha sa panon, milakaw ug usa ka adlaw nga panaw; ug sila nangita kaniya taliwala sa ilang mga kabanay ug mga kaila.

45 Ug sa wala nila siya hikit-i, sila mibalik pag-usab sa Jerusalem, sa pagpangita kaniya.

46 Ug nahitabo nga sa tapus ang tulo ka adlaw ilang hingkaplagan siya sa templo, nga nagalingkod sa taliwala sa mga doktor, nga nagapatalinghug kanila, ug nagapangutana kanila.

47 Ug ang tanan nga nakadungog kaniya nanghitingala sa iyang salabutan ug mga tubag.

48 Ug sa diha nga sila nakakita kaniya, sila nahibulong: ug ang iyang inahan miingon ngadto kaniya, Anak, nganong ikaw nagbuhat sa ingon kanamo? tan-awa, ang imong amahan ug ako nangita kanimo nga masulob-on.

49 Ug siya miingon ngadto kanila, **Ngano nga kamo nangita kanako? Wala ba kamo manghibalo nga ako kinahanglan anaa sa bulohaton sa akong Amahan?**

50 Ug sila wala makasabut sa pulong diin siya misulti ngadto kanila.

51 Ug siya milugsong uban kanila, ug miabut sa Nazaret, ug nagmasinugtanon kanila: apan ang iyang inahan nagtipig niining tanang mga pulong sa iyang kasingkasing.

52 Ug si Jesus mitubo sa kaalam ug sa gidak-on, ug sa kahimuot sa Dios ug sa tawo.

KAPITULO 3

1 Karon sa ikanapulo ug lima ka tuig sa paghari ni Tiberio Cesar, si Poncio Pilato mao ang gobernador sa Judea, ug si

Herodes mao ang tetrarca sa Galilea, ug ang iyang igsoon nga si Felipe nga tetrarca sa Iturea ug sa rehiyon sa Traconitis, ug si Lisaniyas ang tetrarca sa Abilene,

2 Si Anas ug si Caifas mao ang labawng mga sacerdote, ang pulong sa Dios miabut kang Juan nga anak ni Zacarias didto sa kamingawan.

3 Ug miadto siya sa tibuok kayutaan sa Jordan, nga nagwali sa bautismo sa paghinulsol alang sa kapasayloan sa mga sala;

4 Ingon sa nahisulat sa basahon sa mga pulong ni Isaias nga manalagna, nga nagaingon, Ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Andama ninyo ang dalan sa Ginoo, tul-ira ninyo ang iyang mga dalan.

5 Ang matag walog pagapun-on, ug ang matag bukid ug bungtod pagapaubson; ug ang mga baliko pagatul-iron, ug ang mga gansangon nga dalan himoon nga hapsay;

6 Ug ang tanang unod makakita sa kaluwasan sa Dios.

7 Unya siya miingon ngadto sa panon sa katawhan nga nanggula aron sa pagpabautismo kaniya, O kaliwatan sa mga bitin, kinsa ang nagpasidaan kaninyo sa pagkalagiw gikan sa kaligutgut nga umalabut?

8 Busa pagpamunga kamo ug mga bunga nga takus sa paghinulsol, ug ayaw pagsugod sa pag-ingon sa inyong kaugalingon, Kami adunay Abraham nga among amahan: kay ako nagaingon kaninyo, Nga ang Dios makahimo niining mga batoha sa pagpatindog ug mga anak kang Abraham.

9 Ug karon usab ang wasay gitaod na sa gamut sa mga kahoy;

10 Ug ang mga tawo nangutana kaniya, nga nagaingon, Unsa man ang among buhaton?

11 Siya mitubag ug miingon ngadto kanila, Siya nga adunay duha ka kupo, pahataga siya sa walay bisan kinsa; ug siya nga adunay makaon, pabuhata siya sa ingon.

12 Unya miadto usab ang mga maniningil sa buhis aron sa pagpabautismo, ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, unsay among buhaton?

13 Ug siya miingon ngadto kanila, Ayaw kamo pagpaningil ug labaw pa sa gisugo kaninyo.

14 Ug ang mga sundalo usab nangutana kaniya, nga nagaingon, Ug unsa ang among buhaton? Ug siya miingon kanila: Dili kamo magbuhat ug pagpanlupig kang bisan kinsa, ni magbutangbutang ug bisan kinsa sa bakak; ug magmakontento na sa imong suhol.

15 Ug samtang ang mga katawhan nagpaabut, ug ang tanan nga mga tawo namalandong diha sa ilang mga kasingkasing ni Juan, kon siya ba ang Kristo, o dili;

16 Si Juan mitubag nga nag-ingon ngadto kanilang tanan, Ako sa pagkatinuod nagabautismo kaninyo sa tubig; apan moanhi ang usa nga labi pang gamhanan kay kanako, nga dili ako takus sa paghubad sa higot sa iyang mga sapin: siya magabautismo kaninyo sa Espiritu Santo ug sa kalayo.

17 Kang kinsang paliran anaa sa iyang kamot, ug pagahinloan niya pag-ayo ang iyang giokan, ug pagatigumon niya ang trigo ngadto sa iyang dapa; apan ang tahop iyang pagasunogon sa kalayo nga dili mapalong.

18 Ug daghan pang mga butang nga iyang giwali sa iyang pagtambag ngadto sa mga tawo.

19 Apan si Herodes nga tetrarca, nga gibadlong niya tungod kang Herodias nga asawa ni Felipe nga iyang igsoon, ug tungod sa tanang kadautan nga nahimo ni Herodes,

20 Gidugang pa kini labaw sa tanan, nga iyang gitakpan si Juan sa bilangoan.

21 Karon sa diha nga ang tanan nga mga tawo nabautismohan, nahinabo nga si Jesus usab nga gibautismohan, ug nag-ampo, ang langit naabli,

22 Ug ang Espiritu Santo mikunsad diha sa lawasnong dagway sama sa usa ka salampati diha kaniya, ug usa ka tingog miabut gikan sa langit, nga nag-ingon, Ikaw mao ang akong pinalangga nga Anak; kanimo nalipay ako pag-ayo.

23 Ug si Jesus sa iyang kaugalingon nagsugod sa mga katloan ka tuig ang panuigon, nga (ingon sa gituohan) anak ni Jose, nga anak ni Eli,

24 Nga anak ni Matat, nga anak ni Levi, nga anak ni Melchi, nga anak ni Janna, nga anak ni Jose,

25 Nga anak ni Matatias, nga anak ni Amos, nga anak ni Naum, nga anak ni Esli, nga anak ni Nagge,

26 Nga anak ni Maath, nga anak ni Matatias, nga anak ni Semei, nga anak ni Jose, nga anak ni Juda,

27 Nga anak ni Juana, nga anak ni Resa, nga anak ni Zorobabel, nga anak ni Salatiel, nga anak ni Neri,

28 Nga anak ni Melqui, nga anak ni Addi, nga anak ni Cosam, nga anak ni Elmodam, nga anak ni Er,

29 Nga anak ni Jose, nga anak ni Eliezer, nga anak ni Jorim, nga anak ni Matat, nga anak ni Levi,

30 Nga anak ni Simeon, nga anak ni Juda, nga anak ni Jose, nga anak ni Jonan, nga anak ni Eliakim,

31 Nga anak ni Melea, nga anak ni Menan, nga anak ni Matata, nga anak ni Nathan, nga anak ni David,

32 Nga anak ni Jesse, nga anak ni Obed, nga anak ni Booz, nga anak ni Salmon, nga anak ni Naason,

33 Nga anak ni Aminadab, nga anak ni Aram, nga anak ni Esrom, nga anak ni Phares, nga anak ni Juda,

34 Nga anak ni Jacob, nga anak ni Isaac, nga anak ni Abraham, nga anak ni Tara, nga anak ni Nachor,

35 Nga anak ni Saruk, nga anak ni Ragau, nga anak ni Pelec, nga anak ni Heber, nga anak ni Sala,

36 Nga anak ni Cainan, nga anak ni Arphaxad, nga anak ni Sem, nga anak ni Noe, nga anak ni Lamech,

37 Nga anak ni Mathusala, nga anak ni Enoch, nga anak ni Jared, nga anak ni Maleleel, nga anak ni Cainan,

38 Nga anak ni Enos, nga anak ni Seth, nga anak ni Adan, nga anak sang Dios.

KAPITULO 4

1 Ug si Jesus nga puno sa Espiritu Santo, mibalik gikan sa Jordan, ug gidala sa Espiritu ngadto sa kamingawan,

2 Nga gitintal sa yawa sulod sa kap-atan ka adlaw. Ug niadtong mga adlaw siya wala makakaon ug bisan unsa;

3 Ug ang yawa miingon kaniya, Kon ikaw mao ang Anak sa Dios, sugoa kining batoha nga kini mahimong tinapay.

4 Ug si Jesus mitubag kaniya, nga nagaingon, **Kini nahisulat, Nga ang tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, kondili sa matag pulong sa Dios.**

5 Ug ang yawa, midala kaniya ngadto sa usa ka hataas nga bukid, nagpakita kaniya sa tanang mga gingharian sa kalibutan sa usa ka daklit nga panahon.

6 Ug ang yawa miingon kaniya, Kining tanan nga gahum igahatag ko kanimo, ug ang ilang himaya: kay kana gituayan kanako; ug kang bisan kinsa nga akong buot ihatag ko kini.

7 Busa kon ikaw mosimba kanako, ang tanan maimo.

8 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Pahawa ka sa akong luyo, Satanas: kay nahisulat na, Ikaw magasimba sa Ginoo nga imong Dios, ug kaniya lamang ikaw mag-alagad.**

9 Ug iyang gidala siya ngadto sa Jerusalem, ug gipahamutang siya sa kinatas-ang bahin sa templo, ug miingon kaniya: Kong ikaw mao ang Anak sa Dios, ambak gikan dinhi;

10 Kay kini nahisulat, Siya magasugo sa iyang mga manolonda mahitungod kanimo, sa pagbantay kanimo:

11 Ug sa ilang mga kamot sila magasapnay kanimo, tingali unya nga mahapangdol ang imong tiil sa usa ka bato.

12 Ug si Jesus mitubag ug miingon kaniya: **Giingon na, Dili mo pagtintalon ang Ginoo nga imong Dios.**

13 Ug sa natapus na sa yawa ang tanan nga pagtintal, siya mibulag kaniya sa makadiyot.

14 Ug si Jesus mibalik diha sa gahum sa Espiritu ngadto sa Galilea: ug ang kabantug mahitungod kaniya mikaylap sa tanang dapit sa palibot.

15 Ug siya nanudlo sa ilang mga sinagoga, nga gihimaya sa tanan.

16 Ug siya miadto sa Nazaret, diin siya nagdako: ug, ingon sa iyang nabatasan, siya misulod sa sinagoga sa adlaw nga igpapahulay, ug mitindog aron sa pagbasa.

17 Ug gihatag kaniya ang basahon ni propeta Isaias. Ug sa giablihan niya ang basahon, iyang hingkaplagan ang dapit diin kini nahisulat,

18 **Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya midihog kanako sa pagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga kabus; Gipadala niya ako sa pag-ayo sa mga dugmok ug kasingkasing, sa pagwali sa kagawasan sa mga bihag, ug sa pagpaayo sa igtatan-aw sa mga buta, sa paghatag kagawasan sa mga nangapangdol,**

19 **Sa pagwali sa tuig nga gikahimut-an sa Ginoo.**

20 Ug iyang gitakpan ang basahon, ug iyang gihatag kini pag-usab sa ministro, ug milingkod. Ug ang mga mata sa tanan nga didto sa sinagoga gitutok kaniya.

21 Ug siya misugod sa pag-ingon ngadto kanila, **Karong adlaw kining kasulatan natuman sa inyong mga igdulungog.**

22 Ug ang tanan nagpamatuod kaniya, ug nanghitingala sa mga pulong nga maloloy-on nga nanggula sa iyang baba. Ug sila mingtubag: Dili ba kini siya mao ang anak ni Jose?

23 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kamo sa walay duhaduha moingon kanako niini nga sanglitanan, Mananambal, ayoha ang imong kaugalingon: bisan unsa nga among nadungog nga gibuhat sa Capernaum, buhata usab dinhi sa imong yuta.**

24 Ug siya miingon, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Walay manalagna nga dawaton sa iyang kaugalingong yuta.**

25 Apan sultihan ko kamo sa pagkatinuod, daghang mga balo ang diha sa Israel sa mga adlaw ni Elias, sa dihang ang langit gitakpan sulod sa tulo ka tuig ug unom ka bulan, sa dihang ang dakong gutom diha sa tibuok yuta;

26 Apan ngadto kang bisan kinsa kanila si Elias wala gipadala, gawas sa Sarepta, usa ka lungsod sa Sidon, ngadto sa usa ka babaye nga balo.

27 Ug daghang sanlahon ang diha sa Israel sa panahon ni Eliseo nga manalagna; ug walay usa kanila nga nahinloan, gawas kang Naaman nga Sirianhon.

28 Ug ang tanan nga diha sa sinagoga, sa pagkadungog nila niining mga butanga, nangapuno sa kaligutgut,

29 Ug nanindog sila, ug giabog siya sa gawas sa ciudad, ug gidala siya ngadto sa kinatumyan sa bungtod diin gitukod ang ilang lungsod, aron ilang ihulog siya ngadto sa ubos.

30 Apan siya miagi sa taliwala nila milakaw,

31 Ug milugsong ngadto sa Capernaum, usa ka lungsod sa Galilea, ug nagtudlo kanila sa mga adlaw nga igpapahulay.

32 Ug sila nahibulong sa iyang pagtolon-an: kay ang iyang pulong may gahum.

33 Ug sa sinagoga dihay usa ka tawo, nga adunay usa ka espiritu sa usa ka mahugaw nga yawa, ug misinggit sa makusog nga tingog,

34 Nga nagaingon: Pasagdi kami; Unsay labut namo kanimo, Jesus nga Nazaretnon? mianhi ka ba sa paglaglag kanamo? Ako nakaila kanimo kon kinsa ka; ang Balaan sa Diyos.

35 Ug gibadlong siya ni Jesus, nga nagaingon: **Humilum ka, ug gumola kaniya.** Ug sa gitambog siya sa yawa sa taliwala, mipahawa siya kaniya, ug wala siya maunsa.

36 Ug silang tanan nahibulong, ug nanagsinultihay sa usag usa, nga nagaingon: Unsa kining pulonga! kay uban sa pagbulot-an ug gahum siya nagasugo sa mga mahugaw nga espiritu, ug sila nanggula.

37 Ug ang iyang kabantug mikaylap sa tanang dapit sa kasikbit nga kayutaan.

38 Ug siya mipahawa sa sinagoga, ug misulod sa balay ni Simon. Ug ang inahan sa asawa ni Simon gitakboyan sa usa ka dakung hilanat; ug sila nagpakilooy kaniya alang kaniya.

39 Ug siya mitindog sa tupad kaniya, ug gibadlong ang hilanat; ug kini mibiya kaniya: ug dihadhiha siya mibangon ug mialagad kanila.

40 Karon sa pagsalop sa adlaw, ang tanan nga adunay mga masakiton sa nagkalainlaing mga sakit nagdala kanila ngadto kaniya; ug iyang gipandongan sa iyang mga kamot ang tagsatagsa kanila, ug giayo sila.

41 Ug ang mga yawa usab nanggula gikan sa daghan, nga nanagsinggit, ug nagaingon: Ikaw mao ang Anak sa Dios. Ug iyang gibadlong sila nga wala motugot kanila sa pagsulti, kay sila nakaila nga siya mao ang Cristo.

42 Ug sa diha nga adlaw na, siya mipahawa ug miadto sa usa ka dapit nga awaaw: ug ang mga tawo nangita kaniya, ug miduol kaniya, ug mipugong kaniya, nga siya dili mibiya gikan kanila.

43 Ug siya miingon kanila, **Kinahanglan nga iwali ko ang gingharian sa Dios ngadto sa ubang mga siyudad usab: kay tungod niini gipadala ako.**

44 Ug nagwali siya sa mga sinagoga sa Galilea.

KAPITULO 5

1 Ug nahinabo nga, samtang ang mga tawo mipilit kaniya aron sa pagpamati sa pulong sa Dios, siya mitindog sa daplin sa lanaw sa Genesaret,

2 Ug nakita niya ang duha ka sakayan nga nagbarog sa daplin sa lanaw: apan ang mga mangingisda nanggula gikan kanila, ug nanaghugas sa ilang mga pukot.

3 Ug misakay siya sa usa sa mga sakayan, nga iya ni Simon, ug mihangyo kaniya nga itulak ug diyutay gikan sa yuta. Ug milingkod siya, ug nanudlo sa mga tawo gikan sa sakayan.

4 Karon sa diha nga siya nakahunong na sa pagsulti, siya miingon ngadto kang Simon, **Palawod ngadto sa kahiladman, ug itaktak ang inyong mga pukot aron sa pagkuha.**

5 Ug si Simon mitubag ug miingon kaniya: Magtutudlo, kami naghago sa tibook nga gabii, ug walay nakuha: bisan pa niana sa imong pulong itaktak ko ang pukot.

6 Ug sa diha nga sila nakahimo niini, sila nakakuha ug usa ka dakung panon sa mga isda: ug ang ilang pukot nagisi.

7 Ug misinyas sila sa ilang mga kauban, nga didto sa pikas sakayan, nga sila moadto ug motabang kanila. Ug nangadto sila, ug gipuno nila ang duha ka sakayan, sa pagkaagi nga sila misugod sa pagkaunlod.

8 Sa diha nga si Simon Pedro nakakita niini, siya mihapa sa mga tuhod ni Jesus, nga nagaingon, Pahawa gikan kanako; kay ako usa ka makasasala nga tawo, O Ginoo.

9 Kay siya natingala, ug ang tanan nga uban kaniya, sa kadaghan sa mga isda nga ilang nakuha.

10 Ug ingon usab si Santiago ug si Juan, ang mga anak ni Zebedeo, nga mga kauban ni Simon. Ug si Jesus miingon kang Simon: **Ayaw kahadlok; sukad karon manakop ka ug mga tawo.**

11 Ug sa nadala na nila ang ilang mga sakayan ngadto sa mamala, ilang gibiyaan ang tanan, ug misunod kaniya.

12 Ug nahitabo, nga sa didto siya sa usa ka lungsod, tan-awa ang usa ka tawo nga puno sa sanla: nga sa iyang pagkakita kang Jesus mihapa siya, ug nangamuyo kaniya, nga nagaingon: Ginoo, kon buot ka, makahinlo ka kanako.

13 Ug iyang gituy-od ang iyang kamot, ug gihikap siya nga nagaingon, **Buot ko: magmahinlo ka.** Ug dihadhi ang sanla mipahawa kaniya.

14 Ug iyang gitugon siya sa dili pagsulti kang bisan kinsa: **apan lumakaw ka, ug ipakita ang imong kaugalingon sa sacerdote, ug paghalad alang sa imong pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moises, alang sa usa ka pagpamatuod ngadto kanila.**

15 Apan misamot pa gayud ang kabantug mahitungod kaniya: ug ang dakung panon sa katawohan nanagdugok sa pagpatalinghug, ug aron ayohon niya sa ilang mga sakit.

16 Ug siya mipahawa sa iyang kaugalingon ngadto sa kamingawan, ug nag-ampo.

17 Ug nahitabo sa usa ka adlaw, samtang siya nagtudlo, nga dihay mga Fariseo ug mga magtutudlo sa Kasugoan nga nanaglingkod, nga gikan sa matag lungsod sa Galilea, ug sa Judea, ug sa Jerusalem: ug ang gahum sa Ginoo. diha sa pag-ayo kanila.

18 Ug, ania karon, ang mga tawo nagdala sa usa ka tawo nga paralitico diha sa higdaanan, ug sila nangita ug paagi sa pagdala kaniya sa sulod, ug sa pagbutang kaniya sa atubangan niya.

19 Ug sa wala sila makakaplag ug paagi nga ilang madala siya tungod sa panon sa katawhan, sila misaka sa atop sa balay, ug gitonton siya pinaagi sa tisa uban sa iyang higdaanan ngadto sa taliwala sa atubangan ni Jesus.

20 Ug sa diha nga siya nakakita sa ilang pagtoo, siya miingon ngadto kaniya, **Tawo, ang imong mga sala gipasaylo na kanimo.**

21 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo misugod sa pagpangatarungan, nga nagaingon: Kinsa kini nga nagasulti ug mga pasipala? Kinsa ang makapasaylo sa mga sala, kondili ang Dios lamang?

22 Apan sa diha nga si Jesus nakasabut sa ilang mga hunahuna, siya mitubag ug nag-ingon ngadto kanila, **Unsa may inyong gihuna-huna sa inyong mga kasingkasing?**

23 Hain ang labi pang masayon, ang pag-ingon, **Ang imong mga sala gipasaylo na kanimo; o ang pag-ingon, Tindog ug lakaw?**

24 Apan aron kamo mahibalo nga ang Anak sa tawo adunay gahum dinhi sa yuta sa pagpasaylo sa mga sala, (siya miingon sa paralitico,) **Ako nagaingon kanimo, Tumindog ka, ug kuhaa ang imong higdaanan, ug umadto ka sa imong balay.**

25 Ug dihadhi mitindog siya sa atubangan nila, ug gikuha niya ang iyang gihigdaan, ug mipauli sa iyang kaugalingong balay, nga nagahimaya sa Dios.

26 Ug silang tanan nahibulong, ug ilang gihimaya ang Dios, ug napuno sa kahadlok, nga nagaingon: Nakakita kita ug mga katingalahang butang karong adlaw.

27 Ug sa human niining mga butanga siya milakaw, ug nakakita sa usa ka maniningil sa buhis, nga ginganlan si Levi, nga naglingkod sa buhisanan: ug siya miingon ngadto kaniya, **Sunod kanako.**

28 Ug iyang gibiyaan ang tanan, ug mitindog, ug misunod kaniya.

29 Ug si Levi naghimo ug usa ka dakung kombira alang kaniya sa iyang kaugalingong balay: ug dihay usa ka dakung panon sa mga maniningil sa buhis ug sa uban pa nga milingkod uban kanila.

30 Apan ang ilang mga escriba ug ang mga Fariseo nagbagulbol batok sa iyang mga tinon-an, nga nagaingon: Nganong nangaon ug nanginum kamo uban sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala?

31 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ang mga maayog lawas wala magkinahanglan ug mananambal; apan sila nga mga masakiton.**

32 Wala ako moanhi sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasasala sa paghinulsol.

33 Ug sila miingon kaniya: Ngano nga ang mga tinon-an ni Juan nagapusa sa masubsob, ug nagabuhat sa mga pag-ampo, ug sa ingon usab ang mga tinon-an sa mga Fariseo; apan ang imoha mokaon ug moinom?

34 Ug siya miingon kanila: **Makahimo ba kamo sa pagpapusa sa mga kauban sa kasal samtang ang pamanhonon uban pa kanila?**

35 Apan moabut ang mga adlaw, nga ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila, ug unya magapusa sila niadtong mga adlaw.

36 Ug siya misulti usab og usa ka sambingay ngadto kanila; **Walay tawo nga makatapak ug bag-ong bisti sa daan; Kong sa laing pagkaagi, ang bag-o magaisi, ug ang bahin nga gikuha sa bag-o dili mouyon sa daan.**

37 Ug walay tawo nga magasulod ug bag-ong vino sa daan nga mga panit; kay kon dili, ang bag-ong bino mobusisi sa mga sudlanan, ug mausik, ug ang mga sudlanan mangahanaw.

38 Apan ang bag-ong vino kinahanglan ibutang sa bag-ong mga sudlanan; ug ang duha gipreserbar.

39 Walay tawo usab nga sa nakainom na sa daan nga bino mangandoy dayon ug bag-o: kay siya nagaingon, **Ang daan mas maayo.**

KAPITULO 6

1 Ug nahitabo sa ikaduhang adlaw nga igpapahulay sa human sa nahauna, nga siya milatas sa mga katrigohan; ug ang iyang mga tinon-an nangutlo ug mga uhay sa trigo, ug nangaon, nga gikusokuso sa ilang mga kamot.

2 Ug ang uban sa mga Fariseo miingon ngadto kanila, Nganong nagbuhat kamo sa supak sa balaod nga pagabuhaton sa mga adlaw nga igpapahulay?

3 Ug si Jesus mitubag kanila, " Wala ba kamo makabasa hangtud niini, unsa ang gibuhat ni David, sa diha nga siya gigutom, ug sila nga uban kaniya;

4 Naunsa nga misulod siya sa balay sa Dios, ug mikuha ug mikaon sa tinapay nga gibutang sa atubangan sa Dios, ug mihatag usab kanila nga uban kaniya; nga dili uyon sa balaod nga kan-on kondili sa mga sacerdote lamang?

5 Ug siya miingon kanila: Ang Anak sa tawo Ginoo usab sa adlaw nga igpapahulay.

6 Ug nahitabo usab sa lain nga igpapahulay, nga misulod siya sa sinagoga ug nanudlo: ug dihay usa ka tawo kansang tuong kamot nakuyos.

7 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo nagbantay kaniya, kong ayohon ba niya ang adlaw nga igpapahulay; aron makakita sila ug sumbong batok kaniya.

8 Apan siya nahibalo sa ilang mga hunahuna, ug miingon sa tawo nga may kamot nga nakuyos, Tumindog ka, ug tindog sa taliwala. Ug siya mitindog ug mitindog.

9 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, Ako mangutana kaninyo og usa ka butang; Uyon ba sa balaod sa adlaw nga igpapahulay ang pagbuhat ug maayo, kun ang pagbuhat ug dautan? ang pagluwas ug kinabuhi, o ang paglaglag niini?

10 Ug mitan-aw kanilang tanan sa libut, ug miingon sa tawo, Tuy-ora ang imong kamot. Ug iyang gibuhat kini: ug ang iyang kamot naayo ingon sa usa.

11 Ug sila napuno sa kabuang; ug nanagsinultihay ang usa ug usa kong unsa ang ilang pagabuhaton kang Jesus.

12 Ug nahitabo niadtong mga adlaw, nga siya miadto sa usa ka bukid aron sa pag-ampo, ug nagpadayon sa tibuok gabii sa pag-ampo ngadto sa Dios.

13 Ug sa pagkaadlaw na, iyang gitawag ngadto kaniya ang iyang mga tinon-an: ug gikan kanila nagpili siya ug napulo ug duha, nga ginganlan usab niya nga mga apostoles;

14 Si Simon, (nga ginganlan usab niyag Pedro,) ug si Andres nga iyang igsoon, si Santiago ug si Juan, si Felipe ug si Bartolome,

15 Si Mateo ug si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Simon nga gitawag ug Zelotes,

16 Ug si Judas nga igsoon ni Santiago, ug si Judas Iscariote, nga mao usab ang mabudhion.

17 Ug siya milugsong uban kanila, ug mitindog sa patag, ug ang panon sa iyang mga tinun-an, ug ang usa ka dakung panon sa katawhan gikan sa tibuok Judea ug Jerusalem, ug gikan sa baybayon sa Tiro ug Sidon, nga miadto aron sa pagpatalinghug kaniya, ug aron mamaayo sa ilang mga sakit;

18 Ug sila nga gisakit sa mga mahugaw nga espiritu: ug sila nangaayo.

19 Ug ang tibuok panon sa katawhan naninguha sa paghikap kaniya: kay dihay migula nga gahum gikan kaniya, ug nag-ayo kanilang tanan.

20 Ug giyahat niya ang iyang mga mata sa iyang mga tinon-an, ug miingon: Bulahan kamong mga kabus: kay inyo ang gingharian sa Dios.

21 Bulahan kamo nga gigutom karon: kay kamo pagabusgon. Bulahan kamo nga nanghilak karon, kay kamo mangatawa.

22 Bulahan kamo, sa diha nga ang mga tawo magadumot kaninyo, ug sa diha nga sila mobulag kaninyo gikan sa ilang mga kauban, ug magpakaulaw kaninyo, ug mosalikway sa inyong ngalan ingon nga dautan, tungod sa Anak sa tawo.

23 Pagmaya kamo nianang adlaw, ug lukso sa kalipay: kay, tan-awa, ang inyong balus daku sa langit: kay sa mao usab nga paagi gibuhat sa ilang mga amahan ngadto sa mga manalagna.

24 Apan alaot kamong mga dato! kay nadawat ninyo ang inyong kalipay.

25 Alaut kamong mga busog! kay kamo pagagutomon. Alaut kamo nga nangatawa karon! kay kamo magbangotan ug maghilak.

26 Alaut kamo, sa diha nga ang tanang mga tawo managsulti ug maayo mahitungod kaninyo! kay mao man usab ang gibuhat sa ilang mga amahan sa mini nga mga manalagna.

27 Apan sultihan ko kamo nga nakadungog, Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, buhata ang maayo sa mga nagadumot kaninyo,

28 Panalangini sila nga nagtunglo kaninyo, ug pag-ampo alang kanila nga nagatamay kaninyo.

29 Ug ngadto kaniya nga mosagpa kanimo sa usa ka aping, ihatag usab ang pikas; ug ang mokuha sa imong kupo, ayaw usab pagdid-i ang imong kupo.

30 Hatagi ang matag tawo nga mangayo kanimo; ug kaniya nga nagakuha sa imong mga butang ayaw na sila pagbawii.

31 Ug ingon sa buot ninyo nga pagabuhaton sa mga tawo nganha kaninyo, buhata usab ninyo kanila.

32 Kay kon higugmaon ninyo ang mga nahigugma kaninyo, unsa may inyong pasalamatan? kay ang mga makasasala usab nahigugma niadtong nahigugma kanila.

33 Ug kon kamo magabuhat ug maayo ngadto kanila nga nagabuhat ug maayo kaninyo, unsa ang pasalamat nga makuha ninyo? kay ang mga makasasala nagabuhat usab sa mao gihapon.

34 Ug kon kamo magapahulam kanila nga inyong gilaoman nga makadawat, unsa ang pasalamat nga mabatonan ninyo? kay ang mga makasasala nagapahulam usab sa mga makasasala, aron makadawat sila pag-usab.

35 Apan higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, ug buhata ang maayo, ug magpahulam kamo sa walay pagapaabuton; ug ang inyong balus mahimong daku, ug kamo mahimong mga anak sa Hataas Uyamut: kay siya mapuanguron sa mga dili mapasalamaton ug sa mga dautan.

36 Busa magmaluluy-on kamo, ingon nga maloloy-on usab ang inyong Amahan.

37 Dili kamo maghukom, ug kamo dili pagahukman: ayaw paghukom sa silot, ug kamo dili pagahukman sa silot: pagpasaylo, ug kamo pagapasayloon:

38 Panghatag, ug kini ihatag nganha kaninyo; maayong taksanan, dinasok, ug natantan, ug nagaawas, igahatag sa mga tawo sa inyong sabakan. Kay sa samang taksanan nga inyong gisukod kini usab taksan kaninyo.

39 Ug siya misulti ug usa ka samingay ngadto kanila, **Makatultol ba sa buta ang buta? dili ba mahulog silang duha sa kanal?**

40 Ang tinon-an dili labaw sa iyang magtutudlo: apan ang matag-usa nga hingpit mahisama sa iyang magtutudlo.

41 Ug nganong ginatan-aw mo ang puling nga anaa sa mata sa imong igsoon, apan wala nimo masabti ang pinutol nga kahoy nga anaa sa imong kaugalingong mata?

42 Kun unsaon man nimo sa pag-ingon sa imong igsoon, Igsoon, pasagdi nga kuhaon ko ang puling nga anaa sa imong mata, sa diha nga ikaw sa imong kaugalingong wala makakita sa pinutol nga kahoy nga anaa sa imong kaugalingong mata? Ikaw nga salingkapaw, kuhaa una ang pinutol nga kahoy sa imong mata, ug unya makakita ka pag-ayo sa pagkuha sa puling nga anaa sa mata sa imong igsoon.

43 Kay ang usa ka maayong kahoy dili mamunga ug dautang bunga; ni ang dautang kahoy mamunga ug maayong bunga.

44 Kay ang matag kahoy mailhan pinaagi sa iyang kaugalingong bunga. Kay gikan sa mga tunok ang mga tawo dili makapupo ug mga igos, ni sa usa ka sapinit sila makapupo ug mga parras.

45 Ang usa ka maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing nagapagula nianang maayo; ug ang dautang tawo gikan sa dautang bahandi sa iyang kasingkasing magapagula ug dautan: kay ang kadagaya sa kasingkasing nagasulti ang iyang baba.

46 Ug nganong nagtawag kamo kanako, Ginoo, Ginoo, ug wala magbuhat sa mga butang nga akong gisulti?

47 Bisan kinsa nga moduol kanako, ug magapatalinghug sa akong mga pulong, ug magabuhat kanila, ako magapakita kaninyo kang kinsa siya nahisama:

48 Siya sama sa usa ka tawo nga nagtukod ug usa ka balay, ug nagkalot ug halalum, ug nagbutang sa patukoranan sa ibabaw sa usa ka bato: ug sa diha nga ang baha mibaha, ang suba mikusokuso niadtong balaya, ug wala makatay-og niini: kay kini gitukod ibabaw sa bato. .

49 Apan siya nga nagapatalinghug, ug wala nagabuhat, sama sa usa ka tawo nga walay patukoranan nga nagtukod ug usa ka balay ibabaw sa yuta; nga batok niini ang suba mihapak sa makusog, ug dihadhiha kini nahulog; ug dako ang pagkaguba niadtong balaya.

KAPITULO 7

1 Karon sa diha nga siya nakatapus sa tanan niyang mga pulong sa igdulungog sa katawhan, siya misulod sa Capernaum.

2 Ug ang usa ka sulogoon sa usa ka centurion, nga iyang hinigugma, nagmasakiton ug hapit na mamatay.

3 Ug sa pagkadungog niya mahitungod kang Jesus, iyang gipaadto kaniya ang mga anciano sa mga Judio, nga nagpakilooy kaniya nga moadto siya ug ayohon ang iyang ulipon.

4 Ug sa diha nga sila miadto kang Jesus, sila nangamuyo kaniya dihadhiha, nga nagaingon, Nga siya takus kang kinsa siya magabuhat niini:

5 Kay siya nahigugma sa atong nasud, ug siya nagtukod kanato ug usa ka sinagoga.

6 Unya si Jesus miuban kanila. Ug sa dili na siya halayo sa balay, ang centurion nagsugo ug mga higala ngadto kaniya,

nga nagaingon kaniya: Ginoo, ayaw pagbudlaya ang imong kaugalingon;

7 Busa, wala ako maghunahuna sa akong kaugalingon nga takus sa pag-anha kanimo: apan isulti sa usa ka pulong, ug ang akong alagad mamaayo.

8 Kay ako usab usa ka tawo nga ubos sa pagbulot-an, ug ako adunay ubos nga mga sundalo, ug ako moingon sa usa, Lakaw, ug siya moadto; ug sa usa, Umari ka, ug siya moanhi; ug sa akong alagad: Buhata kini, ug buhaton niya kini.

9 Sa pagkadungog ni Jesus niining mga butanga, siya nahibulong kaniya, ug miliso kaniya, ug miingon sa mga tawo nga misunod kaniya, **Ako nagaingon kaninyo, Ako wala makakaplag ug ingon ka daku nga pagtoo, dili, bisan sa Israel.**

10 Ug ang mga sinugo, sa namalik sa balay, hingkaplagan nga maayo na ang ulipon nga nagmasakiton.

11 Ug nahitabo sa sunod nga adlaw, nga siya miadto sa usa ka lungsod nga ginganlan Nain; ug daghan sa iyang mga tinon-an miuban kaniya, ug daghang mga tawo.

12 Karon sa diha nga siya nahiduol sa ganghaan sa siyudad, tan-awa, dihay usa ka patay nga tawo nga gidala sa gawas, ang bugtong anak nga lalaki sa iyang inahan, ug siya usa ka balo: ug daghang mga tawo sa siyudad uban kaniya.

13 Ug sa pagkakita sa Ginoo kaniya, siya nalooy kaniya, ug miingon kaniya: **Ayaw paghilak.**

14 Ug siya miduol ug mihikap sa lungon: ug sila nga nanagdala kaniya mihunong. Ug siya miingon: **Batan-on, ako nagaingon kanimo, Tumindog ka.**

15 Ug ang namatay milingkod ug misugod sa pagsulti. Ug iyang gitugyan siya sa iyang inahan.

16 Ug dihay kahadlok sa tanan: ug sila naghimaya sa Dios, nga nagaingon: Usa ka dakung profeta mitungha sa atong taliwala; ug, Nga ang Dios miduaw sa iyang katawhan.

17 Ug kining hungihong mahitungod kaniya nasangyaw sa tibuok Judea, ug sa tibuok rehiyon sa palibot.

18 Ug ang mga tinon-an ni Juan misugilon kaniya mahitungod niining tanan.

19 Ug sa gitawag ni Juan ang duha sa iyang mga tinon-an, gipadala sila ngadto kang Jesus, nga nagaingon: Ikaw ba ang moanhi? o mangita ta ug lain?

20 Sa diha nga ang mga tawo miduol ngadto kaniya, sila miingon, Juan Bautista nagpadala kanamo nganhi kanimo, nga nagaingon, Ikaw ba kadtong moanhi? o mangita ta ug lain?

21 Ug niadtong taknaa giayo niya ang daghan sa ilang mga sakit ug mga hampak, ug sa mga dautang espiritu; ug sa daghang mga buta iyang gihatagan ug panan-aw.

22 Unya si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Lakaw kamo, ug suginli si Juan sa mga butang nga inyong nakita ug nadungog; naunsa nga ang mga buta makakita, ang mga bakol nakalakaw, ang mga sanlahon nangahinlo, ang mga bungol makadungog, ang mga patay nangabanhaw, ngadto sa mga kabus ang Maayong Balita ginawali.**

23 Ug bulahan siya, bisan kinsa nga dili mahipangdol tungod kanako.

24 Ug sa nakalakaw na ang mga sinugo ni Juan, siya misugod sa pagsulti ngadto sa mga tawo mahitungod kang Juan, **Unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw sa kamingawan? Usa ka tangbo nga giuyog sa hangin?**

25 Apan unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw? Ang usa ka tawo nga nasul-oban sa humok nga bisti? Ania karon, sila nga nanagbisti sa matahum nga mga bisti, ug nanagkinabuhi nga matahum, anaa sa mga sawang sa mga hari.

26 Apan unsa ang giadto ninyo sa pagtan-aw? Usa ka propeta? Oo, Ako moingon nganha kaninyo, ug labaw pa kay sa usa ka propeta.

27 Kini mao siya, kang kinsa kini nahisulat, Tan-awa, akong ipadala ang akong sinugo sa atubangan sa imong nawong, nga magaandam sa imong dalan sa unahan nimo.

28 Kay sultihan ko kamo, Sa mga nangatawo sa mga babaye walay usa nga labaw pa ka daku kay kang Juan Bautista: apan siya nga labing ubos sa gingharian sa Dios labaw pa kay kaniya.

29 Ug ang tanang mga tawo nga nakadungog kaniya, ug ang mga maniningil sa buhis, nagpakamatarung sa Dios, nga gibautismohan sa bautismo ni Juan.

30 Apan ang mga Fariseo ug ang mga batid sa balaod nagsalikway sa tambag sa Dios batok sa ilang kaugalingon, nga wala magpabautismo kaniya.

31 Ug ang Ginoo miingon, **Nan sa unsa ko man ipakasama ang mga tawo niini nga kaliwatan? ug sa unsa sila sama?**

32 Sama sila sa mga bata nga nanaglingkod sa baligyaanan, ug nanagtinawag ang usa sa usa, ug nanag-ingon: Kami nagpatunog kaninyo, ug kamo wala manayaw; kami nanagbalata kaninyo, ug kamo wala magbakho.

33 Kay si Juan Bautista mianhi nga wala magkaon ug tinapay ni moinum ug bino; ug kamo nagaingon, Siya adunay usa ka yawa.

34 Ang Anak sa tawo mianhi nga nagakaon ug nagainom; ug kamo nagaingon: Ania karon, ang usa ka ulitan nga tawo, ug palainum sa vino, usa ka higala sa mga maniningil sa buhis ug sa mga makasasala!

35 Apan ang kaalam gipakamatarung sa tanan niyang mga anak.

36 Ug ang usa sa mga Fariseo mihangyo kaniya sa pagkaon uban kaniya. Ug misulod siya sa balay sa Fariseo, ug milingkod tambong sa kan-anan.

37 Ug tan-awa, usa ka babaye sa lungsod, nga usa ka makasasala, sa pagkahibalo niya nga si Jesus milingkod tambong sa kan-anan sa balay sa Fariseo, nagdala ug usa ka kahon nga alabastro sa pahumot,

38 Ug mitindog sa iyang mga tiil sa luyo niya nga naghilak, ug misugod sa paghugas sa iyang mga tiil sa mga luha, ug gipahiran kini sa mga buhok sa iyang ulo, ug gihalokan niya ang iyang mga tiil, ug gidihogan sila sa pahumot.

39 Karon sa diha nga ang Fariseo nga nagdapit kaniya nakakita niini, siya misulti sa sulod sa iyang kaugalingon, nga nagaingon, Kining tawhana, kon siya usa pa ka profeta, makaila unta kon kinsa ug unsa nga matang sa babaye kining mihikap kaniya: kay siya usa ka makasasala.

40 Ug si Jesus mitubag ug miingon kaniya: **Simon, aduna akoy isulti kanimo.** Ug siya miingon: Magtutudlo, isulti.

41 Adunay usa ka tigpautang nga adunay duha ka utangan: ang usa nakautang ug lima ka gatus ka denario, ug ang usa kalim-an.

42 Ug sa diha nga sila walay ikabayad, siya sa walay lipudlipod nagpasaylo kanilang duha. Busa suginli ako, kinsa kanila ang labing mahigugma kaniya?

43 Si Simon mitubag ug miingon, Sa akong hunahuna siya, kang kinsa siya nagpasaylo ug daghan. Ug siya miingon kaniya, **"Husto ang imong paghukom."**

44 Ug siya miliso ngadto sa babaye, ug miingon kang Simon, **Nakita mo ba kining babaye? Misulod ako sa imong balay, wala mo ako hatagi ug tubig alang sa akong mga tiil;**

45 **Wala ka mohalok kanako: apan kini nga babaye sukad sa akong pagsulod wala mohunong sa paghalok sa akong mga tiil.**

46 **Ang akong ulo wala nimo dihogi ug lana: apan kini nga babaye nagdihog sa akong mga tiil sa pahumot.**

47 **Busa ako moingon nganha kanimo, Ang iyang mga sala, nga daghan, gipasaylo; kay siya nahigugma pag-ayo: apan kang kinsa gipasaylo ug diyutay, ang mao usab nagahigugma ug diyutay.**

48 Ug siya miingon ngadto kaniya, **Ang imong mga sala gipasaylo na.**

49 Ug sila nga milingkod sa kan-anan uban kaniya misugod sa pag-ingon sa ilang kaugalingon, Kinsa ba kini nga nagapasaylo usab sa mga sala?

50 Ug siya miingon sa babaye: **Ang imong pagtoo nagluwas kanimo; lakaw sa kalinaw.**

KAPITULO 8

1 Ug nahitabo sa tapus niini, nga siya miadto sa tanang lungsod ug balangay, nga nagawali ug nagamantala sa maayong balita sa gingharian sa Dios: ug ang napulo ug duha uban kaniya,

2 Ug ang pipila ka mga babaye, nga naayo sa mga dautang espiritu ug mga sakit, si Maria nga gitawag Magdalena, nga gikan kaniya migula ang pito ka yawa,

3 Ug si Juana nga asawa ni Chuza nga piniyalan ni Herodes, ug si Susana, ug daghan pang uban, nga nag-alagad kaniya sa ilang mga bahandi.

4 Ug sa diha nga daghang mga tawo ang nagtigum pagtingub, ug miadto kaniya gikan sa matag siyudad, siya misulti pinaagi sa usa ka sambingay:

5 Ang magpupugas miadto sa pagpugas sa iyang binhi: ug sa nagpugas siya, ang uban nahulog sa daplin sa dalan; ug kini gitumban, ug ang mga langgam sa kalangitan mitukob niini.

6 Ug ang uban nahulog sa ibabaw sa bato; ug sa diha nga kini migitib, kini nalaya, tungod kay kini walay kaumog.

7 Ug ang uban nahulog sa katunokan; ug ang mga tunok mitubo uban niini, ug naglumos niini.

8 Ug ang uban nahulog sa maayong yuta, ug mitubo, ug namunga ug usa ka gatus ka pilo. Ug sa nakapamulong siya niining mga butanga, misinggit siya: **Ang adunay mga igdulungog sa pagpatalinghug, magpatalinghug.**

9 Ug ang iyang mga tinon-an nangutana kaniya, nga nagaingon: Unsa kaha kini nga sambingay?

10 Ug siya miingon, **Kaninyo gihatag ang pagkahibalo sa mga tinago sa gingharian sa Dios: apan sa uban pinaagi sa mga sambingay; aron nga sa pagtan-aw sila dili makakita, ug sa pagpaminaw dili sila makasabut.**

11 Karon ang sambingay mao kini: Ang binhi mao ang pulong sa Dios.

12 Kadtong diha sa daplin sa dalan mao ang mga nakadungog; unya moabut ang yawa, ug mikuha sa pulong

gikan sa ilang mga kasingkasing, aron dili sila motoo ug maluwas.

13 Ug sila sa ibabaw sa bato mao sila nga, sa makadungog sila, midawat sa pulong uban ang kalipay; ug kini sila walay gamut, nga mingtoo sa makadiyot, ug sa panahon sa panulay mangahulog sila.

14 Ug ang nahulog sa taliwala sa mga sampinit mao sila, nga sa pagkadungog nila, nanggula, ug nalumsan sa mga kabalaka ug mga bahandi ug mga kalipayan niini nga kinabuhi, ug wala makapamunga sa kahingpitan.

15 Apan ang diha sa maayong yuta mao sila nga diha sa matinud-anon ug maayong kasingkasing, sa pagkadungog sa pulong, gitipigan kini, ug nagapamunga uban ang pailub.

16 Walay tawo, sa diha nga siya nagdagkot ug usa ka lamparahan, nagatabon niini sa usa ka sudlanan, o nagabutang niini sa ilalum sa higdaanan; kondili ginabutang kini sa tangkawan, aron ang mga mosulod makakita sa kahayag.

17 Kay walay tinago nga dili igapadayag; ni bisan unsa nga natago, nga dili mahibaloan ug madayag.

18 Busa pagmatngon giunsa ninyo pagpatalinghug: kay ang adunay iya, pagahatagan; ug bisan kinsa nga walay iya, gikan kaniya pagakuhaon bisan pa niana nga daw anaa kaniya.

19 Unya miduol kaniya ang iyang inahan ug ang iyang mga igsoong lalaki, ug wala makaduol kaniya tungod sa panon sa katawhan.

20 Ug kini gisugilon kaniya sa uban nga nanag-ingon, Ang imong inahan ug ang imong mga igsoon nanagtindog sa gawas, buot makigkita kanimo.

21 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ang akong inahan ug ang akong mga igsoon mao kini sila nga nagapatalinghug sa pulong sa Dios, ug nagabuhat niini.**

22 Ug nahitabo sa usa ka adlaw, nga siya misakay sa sakayan uban sa iyang mga tinon-an: ug siya miingon kanila: **Manabok kita ngadto sa pikas nga daplin sa lanaw.** Ug sila milusad.

23 Apan sa nanaglawig sila, siya nahikatulog: ug dihay usa ka unos nga miabut sa lanaw; ug sila napuno sa tubig, ug nameligro.

24 Ug sila miduol kaniya, ug mipukaw kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, Magtutudlo, kita mangamatay. Unya mibangon siya, ug gibadlong niya ang hangin ug ang balud sa tubig: ug kini mihunong, ug miabut ang kalinaw.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, **Hain ang inyong pagtoo?** Ug sa nangahadlok sila, nanghibulong sila nga nanag-ingon ang usa sa usa: Unsa ba kini nga tawohana! kay siya nagsugo bisan sa hangin ug tubig, ug sila misugot kaniya.

26 Ug miabut sila sa yuta sa mga taga-Gadara, nga atbang sa Galilea.

27 Ug sa paggikan niya sa yuta, gisugat siya sa usa ka tawo gikan sa lungsod, nga adunay mga yawa sa hataas nga panahon, ug wala magsul-ob ug bisti, ni magpuyo sa bisan unsang balay, kondili sa mga lubnganan.

28 Sa diha nga siya nakakita kang Jesus, siya misinggit, ug mihapa sa iyang atubangan, ug sa makusog nga tingog miingon, Unsay labut ko kanimo, Jesus, ikaw nga Anak sa Dios nga labing hataas? Ako nangaliyupo kanimo, ayaw ako pagsakita.

29 (Kay iyang gisugo ang mahugawng espiritu sa paggula gikan sa tawo. Kay sa makadaghan gidakop siya niini;)

30 Ug si Jesus nangutana kaniya, nga nagaingon: **Kinsa ang imong ngalan?** Ug siya miingon, Legion: kay daghang mga yawa ang misulod kaniya.

31 Ug sila nangamuyo kaniya nga siya dili mosugo kanila sa paggula ngadto sa kahiladman.

32 Ug didtoy usa ka panon sa daghang mga baboy nga nanag-ungad sa bukid: ug sila nagpakilooy kaniya nga iyang tugotan sila sa pagsulod ngadto kanila. Ug siya mitugot kanila.

33 Unya ang mga yawa migula gikan sa tawo, ug misulod sa mga baboy: ug ang panon sa makusog midalagan sa bakilid ngadto sa lanaw, ug nangalumos.

34 Sa diha nga ang mga nanagpakaon kanila nakakita sa nahitabo, sila nangalagiw, ug miadto ug nagsugilon niini sa siyudad ug sa kaumahan.

35 Unya nangadto sila sa pagtan-aw sa nahitabo; ug miadto kang Jesus, ug hingkaplagan niya ang tawo, nga gigulaan sa mga yawa, nga naglingkod sa tiilan ni Jesus, sinul-oban na ug maayo na ang iyang hunahuna: ug nangahadlok sila.

36 Sila usab nga nakakita niini misugilon kanila sa paagi nga ang hingyawaan naayo.

37 Unya ang tibuok panon sa katawhan sa kayutaan sa mga Gadara sa palibot nagpakiluoy kaniya nga mopahawa gikan kanila; kay sila giabut sa dakung kahadlok: ug siya misaka sa sakayan, ug mibalik pag-usab.

38 Karon ang tawo nga gigulaan sa mga yawa nangamuyo kaniya nga unta makauban siya: apan gipalakaw siya ni Jesus, nga nagaingon,

39 **Pumalik ka sa imong balay, ug isugilon mo unsa ka dagku sa mga butang ang gibuhat sa Dios kanimo.** Ug siya milakaw, ug nagmantala sa tibook nga ciudad kong unsa ka dagku sa mga butang ang gibuhat ni Jesus kaniya.

40 Ug nahitabo, nga, sa diha nga si Jesus mibalik, ang mga tawo sa kalipay midawat kaniya: kay silang tanan naghulat kaniya.

41 Ug, tan-awa, dihay miabut nga usa ka tawo nga ginganlan si Jairo, ug siya usa ka punoan sa sinagoga: ug siya mihapa sa tiilan ni Jesus, ug mihangyo kaniya nga siya moadto sa iyang balay.

42 Kay siya may usa lamang ka anak nga babaye, nga mga napulo ug duha ka tuig ang panuigon, ug kini himalatyon. Apan sa iyang paglakaw ang mga tawo midugok kaniya.

43 Ug ang usa ka babaye nga gitalinug-an sulod na sa napulog-duha ka tuig, nga migasto sa tanan niyang panginabuhi sa mga mananambal, ug walay bisan kinsa nga mamaayo.

44 Miduol sa iyang luyo, ug mihikap sa sidsid sa iyang saput: ug dihadiha mihunong ang iyang talinugo.

45 Ug si Jesus miingon, **Kinsa ang mihikap kanako?** Ug sa minglimod ang tanan, si Pedro ug sila nga mga kauban niya miingon, Magtutudlo, ang panon sa katawhan nagapiit kanimo ug nagapiit kanimo, ug ikaw nagaingon, **Kinsa ang mihikap kanako?**

46 Ug si Jesus miingon, **Adunay mihikap kanako: kay ako nakasabut nga ang gahum migula kanako.**

47 Ug sa diha nga ang babaye nakakita nga siya wala matago, siya miduol nga nagkurog, ug mihapa sa atubangan niya, siya misugilon ngadto kaniya sa atubangan sa tanang mga tawo sa hinungdan sa iyang paghikap kaniya, ug giunsa siya sa pagkaayo dihadiha.

48 Ug siya miingon kaniya: **Anak, paglipay: ang imong pagtoo nagluwas kanimo; lakaw sa kalinaw.**

49 Samtang nagsulti pa siya, may miabut gikan sa balay sa punoan sa sinagoga, nga nagaingon kaniya: Ang imong anak nga babaye patay na; ayaw pagsamok sa Magtutudlo.

50 Apan sa diha nga si Jesus nakadungog niini, siya mitubag kaniya, nga nagaingon, **Ayaw kahadlok: toohi lamang, ug siya mamaayo.**

51 Ug sa pagsulod niya sa balay, wala siya motugot nga bisan kinsa sa pagsulod, gawas kang Pedro, ug kang Santiago, ug kang Juan, ug ang amahan ug ang inahan sa dalaga.

52 Ug ang tanan nanghilak, ug nagminatay alang kaniya: apan siya miingon, **Ayaw paghilak; siya wala mamatay, kondili nagakatulog.**

53 Ug sila nangatawa kaniya sa pagyubit, sa hingbaloan nga siya patay na.

54 Ug iyang gipagula silang tanan, ug gikuptan niya ang iyang kamot, ug mitawag, nga nagaingon: **Babaye, bangon.**

55 Ug ang iyang espiritu mibalik pag-usab, ug siya mibangon dihadiha: ug siya nagsugo sa paghatag kaniya ug makaon.

56 Ug ang iyang mga ginikanan nanghitingala: apan siya nagtugon kanila nga dili nila isugilon kang bisan kinsa ang nahitabo.

KAPITULO 9

1 Unya gitawag niya ang iyang napulog-duha ka mga tinun-an, ug gihatagan sila ug gahum ug pagbulot-an batok sa tanang mga yawa, ug sa pag-ayo sa mga sakit.

2 Ug iyang gipadala sila aron sa pagwali sa gingharian sa Dios, ug sa pag-ayo sa mga masakiton.

3 Ug siya miingon kanila: **Dili kamo magdala bisan unsa alang sa inyong panaw, bisan sungkod, bisan balonan, bisan tinapay, bisan salapi; ni adunay duha ka kupo ang matag usa.**

4 Ug bisan unsang balaya nga inyong pagasudlan, didto pabilin, ug gikan didto biya.

5 Ug bisan kinsa nga dili modawat kaninyo, sa paggula ninyo niadtong lungsora, itaktak ninyo ang abog sa inyong mga tiil ingon nga usa ka pagpamatuod batok kanila.

6 Ug sila nanglakaw, ug miadto sa mga kalungsuran, nga nagawali sa Maayong Balita, ug nanag-ayo sa tanang dapit.

7 Karon si Herodes nga tetrarca nakadungog sa tanan nga nabuhat niya: ug siya nalibog, tungod kay kini giingon sa uban, nga si Juan nabanhaw gikan sa mga patay;

8 Ug sa uban, nga si Elias mitungha; ug sa uban, nga usa sa mga karaan nga profeta nabanhaw.

9 Ug si Herodes miingon, Si Juan akong gipunggotan sa ulo: apan kinsa kini, kang kinsa ako nakadungog niining mga butanga? Ug siya nagtinguha sa pagpakigkita kaniya.

10 Ug ang mga apostoles, sa diha nga sila namalik, misulti kaniya sa tanan nga ilang nabuhat. Ug iyang gikuha sila, ug mipahawa siya sa usa ka dapit nga awaaw sa lungsod nga ginganlan Betsaida.

11 Ug ang mga tawo, sa pagkahibalo nila niini, misunod kaniya: ug siya midawat kanila, ug misulti kanila mahitungod sa gingharian sa Dios, ug nag-ayo kanila nga nagkinahanglan sa pag-ayo.

12 Ug sa diha nga ang adlaw misugod na sa pagkasalop, unya ang napulog-duha miabut, ug miingon ngadto kaniya, Palakta ang mga panon sa katawhan, aron sila mangadto sa mga kalungsuran ug sa kasikbit nga mga dapit, ug mopuyo,

ug makakuha ug mga makaon: kay kita ania sa usa ka desyerto nga dapit.

13 Apan siya miingon kanila: **Hatagi ninyo sila ug makaon.** Ug sila miingon: Wala na kitay lain kondili lima ka tinapay ug duha ka isda; gawas kon mangadto kita ug mamalit ug karne alang niining tanang katawhan.

14 Kay sila mga lima ka libo ka lalaki. Ug siya miingon sa iyang mga tinon-an: **Palingkora sila sa tagkalim-an sa usa ka panon.**

15 Ug ilang gibuhay kini, ug gipalingkod silang tanan.

16 Unya gikuha niya ang lima ka tinapay ug ang duha ka isda, ug mihangad siya sa langit, ug gipanalanginan kini, ug gipikaspikas niya, ug gihatag ngadto sa mga tinon-an aron ibutang sa atubangan sa panon sa katawhan.

17 Ug nangaon sila, ug nangabusog ang tanan: ug may nahipus nga mga tipik nga nahibilin kanila, napulo ug duha ka bukas.

18 Ug nahitabo nga sa nag-inusara siya nga nag-ampo, ang iyang mga tinon-an uban kaniya: ug siya nangutana kanila, nga nagaingon: **Kinsa man ako sumala sa sulti sa mga tawo?**

19 Sila mitubag nga nag-ingon, Si Juan nga Bautista; apan ang uban nagaingon, Elias; ug ang uban nagaingon, nga usa sa mga karaan nga profeta nabanhaw.

20 Siya miingon kanila, **Apan kamo, unsa may inyong sulti, kinsa man ako?** Si Pedro mitubag ug miingon: Ang Cristo sa Dios.

21 Ug siya nagtugon kanila sa hugot gayud, ug nagsugo kanila sa dili pagsulti kang bisan kinsa nianang butanga;

22 Nga nagaingon, **Ang Anak sa tawo kinahanglan mag-antus sa daghang mga butang, ug igasalikway sa mga anciano ug mga punoan sa mga sacerdote ug mga escriba, ug pagapatyon, ug pagabanhawon sa ikatulo ka adlaw.**

23 Ug siya miingon sa tanan: **Kong kinsa ang buot mosunod kanako, magdumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang cruz sa matag-adlaw, ug mosunod kanako.**

24 Kay bisan kinsa nga buot magluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini: apan bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako, kini makaluwas niini.

25 Kay unsa may kapuslanan sa usa ka tawo, kon maangkon niya ang tibuok kalibutan, ug mawala ang iyang kaugalingon, o isalikway?

26 Kay bisan kinsa nga magakaulaw kanako ug sa akong mga pulong, igakaulaw siya sa Anak sa tawo, kong siya moanhi sa iyang kaugalingong himaya, ug sa himaya sa iyang Amahan, ug sa mga balaan nga mga manolonda.

27 Apan sultihan ko kamo sa tinuod, adunay pipila nga nagbarog dinhi, nga dili makatilaw sa kamatayon, hangtod nga makita nila ang gingharian sa Diyos.

28 Ug nahitabo nga mga walo ka adlaw human niining mga pulonga, iyang gidala si Pedro ug si Juan ug si Santiago, ug mitungas sa bukid aron sa pag-ampo.

29 Ug samtang siya nag-ampo, ang dagway sa iyang panagway nausab, ug ang iyang mga bisti puti ug misidlak.

30 Ug, tan-awa, dihay nakigsulti kaniya duha ka tawo, nga mao si Moises ug si Elias:

31 Nga nagpakita sa himaya, ug nagsulti mahitungod sa iyang kamatayon nga iyang pagatumanon sa Jerusalem.

32 Apan si Pedro ug sila nga mga kauban niya nahinanok sa pagkatulog: ug sa ilang pagmata, ilang nakita ang iyang himaya, ug ang duha ka tawo nga nagtindog uban kaniya.

33 Ug nahitabo nga sa pagbulag nila kaniya, si Pedro miingon kang Jesus, Magtutudlo, maayo nga ania kita dinhi: ug magbuhat kita ug tolo ka payag; usa alang kanimo, ug usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias: nga wala mahibalo sa iyang gisulti.

34 Samtang nagsulti siya niini, may miabut nga usa ka panganod, ug milandong kanila: ug sila nangahadlok sa pagsulod nila sa panganod.

35 Ug miabut ang usa ka tingog gikan sa panganod, nga nagaingon, Kini mao ang akong Anak nga pinalangga: patalinghugi ninyo siya.

36 Ug sa miabut ang tingog, si Jesus hingkaplagan nga nag-inusara. Ug sila nagtago niini, ug wala magsugilon kang bisan kinsa niadtong mga adlaw sa bisan unsa niadtong mga butang nga ilang nakita.

37 Ug nahitabo nga sa sunod nga adlaw, sa milugsong sila gikan sa bungtod, misugat kaniya ang daghang mga tawo.

38 Ug, tan-awa, usa ka tawo sa panon misinggit, nga nagaingon, Magtutudlo, ako nangaliyupo kanimo, tan-awa ang akong anak: kay siya mao ang akong bugtong nga anak.

39 Ug, ania karon, usa ka espiritu mikupot kaniya, ug siya sa kalit mosinggit; ug kini nagakuniskunis kaniya nga nagabula siya pag-usab, ug nagasamad kaniya halos dili mobiya gikan kaniya.

40 Ug gihangyo ko ang imong mga tinun-an sa paghingilin kaniya; ug sila wala makahimo.

41 Ug si Jesus mitubag ug miingon, **Oh walay pagtoo ug masukihon nga kaliwatan, hangtud anus-a ako magauban kaninyo, ug mag-antus kaninyo? Dad-a dinhi ang imong anak.**

42 Ug sa nagsingabut pa siya, ang yawa mipukan kaniya ngadto sa ubos, ug mikuniskunis kaniya. Ug gipadlong ni Jesus ang espiritu nga mahugaw, ug giayo niya ang bata, ug giuli siya ngadto sa iyang amahan.

43 Ug silang tanan nahibulong sa pagkagamhanan sa Dios. Apan samtang sila nahibulong ang matag-usa sa tanang mga butang nga gibuhay ni Jesus, siya miingon sa iyang mga tinun-an,

44 Ipaunlod kining mga pulonga sa inyong mga igdulungog: kay ang Anak sa tawo igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawo.

45 Apan sila wala makasabut niini nga pulong, ug kini natago gikan kanila, aron sila wala makasabut niini: ug sila nahadlok sa pagpangutana kaniya mahitungod niana nga pulong.

46 Unya mitungha ang usa ka paglalisay taliwala kanila, kinsa kanila ang labing daku.

47 Ug si Jesus, nga nakasabut sa hunahuna sa ilang mga kasingkasing, mikuha ug usa ka bata, ug mipahiluna kaniya tupad kaniya,

48 Ug miingon ngadto kanila, **Bisan kinsa nga modawat niini nga bata sa akong ngalan, magadawat kanako: ug bisan kinsa nga magadawat kanako, magadawat kaniya nga nagpadala kanako: kay siya nga labing ubos kaninyong tanan, mao ang mahimong daku.**

49 Ug si Juan mitubag ug miingon: Magtutudlo, kami nakakita ug usa nga nagahingilin sa mga yawa sa imong ngalan; ug kami nagdili kaniya, tungod kay siya wala magsunod uban kanato.

50 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, **Ayaw siya pagdid-i: kay siya nga dili batok kanato dapit kanato.**

51 Ug nahitabo nga sa diha nga ang panahon miabut nga siya pagabayawon, siya sa malig-on mitutok sa iyang nawong sa pag-adto sa Jerusalem,

52 Ug nagpadala ug mga mensahero una sa iyang nawong: ug sila nangadto, ug misulod sa usa ka balangay sa mga Samarianhon, aron sa pag-andam alang kaniya.

53 Ug sila wala modawat kaniya, tungod kay ang iyang nawong ingon nga siya moadto sa Jerusalem.

54 Ug sa diha nga ang iyang mga tinun-an nga si Santiago ug si Juan nakakita niini, sila miingon, Ginoo, buot ka ba nga kami mosugo sa kalayo nga manaug gikan sa langit, ug magaut-ut kanila, sama sa gibuhay ni Elias?

55 Apan siya milingi, ug nagbadlong kanila, ug miingon, **Kamo wala mahibalo kong unsang matang sa espiritu kamo.**

56 Kay ang Anak sa tawo wala moanhi sa paglaglag sa mga kinabuhi sa mga tawo, kondili sa pagluwas kanila. Ug nangadto sila sa laing balangay.

57 Ug nahinabo nga, samtang sila naglakaw sa dalan, usa ka tawo miingon ngadto kaniya, Ginoo, ako mosunod kanimo bisan asa ikaw moadto.

58 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, **Ang mga milo adunay mga lungib, ug ang mga langgam sa kalangitan adunay mga salag; apan ang Anak sa tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo.**

59 Ug siya miingon sa lain, **Sunod kanako.** Apan siya miingon, Ginoo, tugoti una ako sa pag-adto ug paglubong sa akong amahan.

60 Si Jesus miingon kaniya, **Pasagdi ang mga patay sa paglubong sa ilang mga minatay: apan lumakaw ka ug iwali ang gingharian sa Dios.**

61 Ug ang usa usab miingon, Ginoo, ako mosunod kanimo; apan tugoti una ako nga manamilit kanila, nga ania sa akong balay.

62 Ug si Jesus miingon kaniya, **"Walay tawo, nga nagakupot sa iyang kamot sa daro, ug nagalingi sa likod, nga takus sa gingharian sa Dios."**

KAPITULO 10

1 Tapus niining mga butanga ang Ginoo mitudlo ug laing kapitoan usab, ug gipadala sila nga tinagurha sa pag-una kaniya ngadto sa matag lungsod ug dapit, nga iyang pagaadtoan.

2 Busa siya miingon ngadto kanila, **Sa pagkatinuod ang alanihon dako, apan ang mga mamumuo diriyut: busa pag-ampo kamo sa Ginoo sa anihon, nga siya magpadala ug mga mamumuo ngadto sa iyang anihon.**

3 Lakaw sa inyong mga dalan: tan-awa, gipadala ko kamo ingon sa mga nating carnero sa taliwala sa mga lobo.

4 Dili kamo magdala ug puntal, o balonan, o mga sapin: ug ayaw kamo paghatag ug katahuran kang bisan kinsa diha sa dalan.

5 Ug sa bisan unsa nga balay nga kamo mosulod, umingon una, **Ang pakigdait ania niining balaya.**

6 Ug kong ang anak sa pakigdait anaa didto, ang inyong pakigdait magapabilin sa ibabaw niya: kong dili, kini mobalik kaninyo pag-usab.

7 Ug sa mao nga balay pabilin kamo, nga mangaon ug mag-inum sa mga butang nga ilang ihatag: kay ang mamumuo takus sa iyang suhol. Ayaw pagpamalaybalay.

8 Ug sa bisan unsang lungsod nga kamo mosulod, ug sila modawat kaninyo, kaon sa mga butang nga igabutang sa inyong atubangan:

9 Ug ayoha ang mga masakiton nga atua didto, ug ingna sila, Ang gingharian sa Dios haduol na kaninyo.

10 Apan ngadto sa bisan unsang siyudad nga kamo mosulod, ug sila dili modawat kaninyo, adto sa inyong mga dalan ngadto sa mga dalan sa mao gihapon, ug moingon,

11 Bisan pa ang abug sa inyong lungsod, nga nagtapot kanamo, among paphaon batok kaninyo;

12 Apang nagasiling ako sa inyo, nga sa sina nga adlaw maarang-arang pa para sa Sodoma, sang sa sina nga siudad.

13 Alaut ka, Corazin! alaut ka, Betsaida! kay kon sa Tiro ug sa Sidon pa ang mga milagro nga nabuhat diha kaninyo, dugay na unta silang naghinulsol, nga nanaglingkod sa sako nga saput ug sa mga abo.

14 Apan maarang-arang pa alang sa Tiro ug sa Sidon sa paghukom, kay alang kaninyo.

15 Ug ikaw, Capernaum, igatuboy ka ba ngadto sa langit, ihulog ka ngadto sa impierno.

16 Ang nagapamati sa inyo nagapamati sa akon; ug siya nga nagtamay kaninyo nagtamay kanako; ug siya nga nagatamay kanako, nagatamay kaniya nga nagpadala kanako.

17 Ug ang kapitoan mibalik pag-usab uban ang kalipay, nga nagaingon, Ginoo, bisan ang mga yawa nagapasakup kanamo pinaagi sa imong ngalan.

18 Ug siya miingon ngadto kanila, Akong nakita si Satanas nga sama sa kilat nga nahulog gikan sa langit.

19 Yari karon, ginahatagan ko kamo sing gahum sa pagtunob sa mga man-ug kag mga iwiiwi, kag sa ibabaw sang tanan nga gahum sang kaaway: kag wala sing bisan ano nga makahalit sa inyo.

20 Bisan pa niini ayaw pagmaya, nga ang mga espiritu masinugtanon nganha kaninyo; kondili paglipay kamo, tungod kay ang inyong mga ngalan nahisulat na sa langit.

21 Niadtong taknaa si Jesus nalipay diha sa espiritu, ug miingon, Nagapasalamat ako kanimo, O Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, nga imong gitago kining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug mga masinabuton, ug gipadayag mo kini ngadto sa mga bata: bisan pa niana, Amahan; kay kini daw maayo sa imong pagtan-aw.

22 Ang tanang mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan: ug walay nakaila kong kinsa ang Anak, kondili ang Amahan; ug kinsa ang Amahan, kondili ang Anak, ug siya kang kinsa ang Anak igapadayag kaniya.

23 Ug siya miliso ngadto sa iyang mga tinun-an, ug miingon sa tago, Bulahan ang mga mata nga nakakita sa mga butang nga inyong nakita.

24 Kay sultihan ko kamo, nga daghang mga propeta ug mga hari ang nagtinguha sa pagtan-aw niadtong mga butang nga inyong nakita, ug wala makakita kanila; ug sa pagpatalinghug sa mga butang nga inyong nadungog, ug wala makadungog kanila.

25 Ug, tan-awa, usa ka batid sa balaod mitindog, ug misulay kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, unsay akong buhaton aron makapanunod sa kinabuhing dayon?

26 Siya miingon ngadto kaniya, Unsa ang nahisulat sa balaod? giunsa nimo pagbasa?

27 Ug siya mitubag nga nag-ingon, Higugmaon mo ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong kusog, ug sa tibuok

mong hunahuna; ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

28 Ug siya miingon ngadto kaniya, Ikaw mitubag sa matarung: buhata kini, ug ikaw mabuhi.

29 Apan siya, nga buot magpakamatarung sa iyang kaugalingon, miingon kang Jesus, Ug kinsa ang akong silingan?

30 Ug si Jesus mitubag nga nag-ingon, Usa ka tawo milugsong gikan sa Jerusalem ngadto sa Jerico, ug nahulog sa taliwala sa mga kawatan, nga mihukas kaniya sa iyang mga saput, ug misamad kaniya, ug mipahawa nga gibiyaan siya nga himalasyon.

31 Ug naatol nga dihay milugsong nga usa ka sacerdote niadtong dalana: ug sa iyang pagkakita kaniya, siya miagi sa pikas nga daplin.

32 Ug ingon man usab ang usa ka Levihanon, sa diha nga siya didto sa dapit, miadto ug mitan-aw kaniya, ug miagi sa pikas nga daplin.

33 Apan usa ka Samarianhon, sa iyang pagpanaw, miabut diin siya: ug sa iyang pagkakita kaniya, siya nalooy kaniya,

34 Ug miadto kaniya, ug gibugkasan ang iyang mga samad, nga nagbubo ug lana ug bino, ug gipasakay siya sa iyang kaugalingong mananap, ug gidala siya ngadto sa usa ka balay nga abutanan, ug giatiman siya.

35 Ug sa pagkaugma, sa paggikan niya, mikuha siya ug duha ka denario, ug gihatag kini sa tag-iya sa balay, ug miingon kaniya: Atimana siya; ug bisan unsa ang imong magasto ug labaw, sa akong pagbalik, ako magabayad kanimo.

36 Hain karon niining tulo, sa imong hunahuna, ang nahimong silingan niadtong nahulog sa mga kawatan?

37 Ug siya miingon, Siya nga nalooy kaniya. Unya si Jesus miingon kaniya: Lakaw, ug buhata ang ingon.

38 Karon nahinabo, samtang sila nangadto, nga siya misulod sa usa ka balangay: ug usa ka babaye nga ginganlan si Marta midawat kaniya sa iyang balay.

39 Ug siya adunay usa ka igsoon nga babaye nga ginganlan si Maria, nga milingkod usab sa tiilan ni Jesus, ug nagpatalinghug sa iyang pulong.

40 Apan si Marta nagkapuliki sa daghang pag-alagad, ug miduol kaniya, ug miingon, Ginoo, wala ka ba magtagad nga ang akong igsoon nga babaye nagpasagad kanako sa pag-alagad nga nag-inusara? busa ingna siya nga tabangan niya ako.

41 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Marta, ikaw nabalaka ug nabalaka mahitungod sa daghang mga butang;

42 Apan usa ka butang ang gikinahanglan: ug si Maria nagpili niadtong maayong bahin, nga dili makuha gikan kaniya.

KAPITULO 11

1 Ug nahitabo nga, sa nag-ampo siya sa usa ka dapit, sa mihunong siya, usa sa iyang mga tinon-an miingon kaniya, Ginoo, tudloi kami sa pag-ampo, maingon nga si Juan nagtudlo usab sa iyang mga tinon-an.

2 Ug siya miingon kanila, Sa diha nga kamo mag-ampo, ingna, Amahan namo nga anaa sa langit, pagabalaanon unta ang imong ngalan. umari ang imong gingharian. Pagabuhaton ang imong kabubut-on, maingon sa langit, mao usab sa yuta.

3 Hatagi kami adlaw-adlaw sa among kalan-on sa matag adlaw.

4 Ug pasayloa kami sa among mga sala; kay kami usab nagapasaylo sa tanan nga nakautang kanamo. Ug ayaw kami itugyan sa panulay; apan luwasa kami gikan sa dautan.

5 Ug siya miingon ngadto kanila, Kinsa kaninyo ang adunay usa ka higala, ug moadto kaniya sa tungang gabii, ug moingon ngadto kaniya, Abyan, pahulama ako ug tulo ka tinapay;

6 Kay ang akong higala sa iyang panaw mianhi kanako, ug ako walay ikabutang sa iyang atubangan?

7 Ug siya nga gikan sa sulod motubag ug moingon, Ayaw ako pagsamoka: ang pultahan sirado na, ug ang akong mga anak ania na sa higdaanan uban kanako; Dili ako makabangon ug makahatag kanimo.

8 Nagasiling ako sa inyo, Bisan pa indi sia magbangon kag maghatag sa iya, bangod abyan niya, apang bangod sang iya pagpangayo sing bulig magabangon sia kag magahatag sa iya sang tanan nga iya kinahanglanon.

9 Ug ako nagaingon kaninyo, Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag; pagtoktok, ug kini pagaablihan nganha kaninyo.

10 Kay ang matag usa nga mangayo makadawat; ug siya nga nangita makakaplag; ug kaniya nga nagatuktok kini pagaablihan.

11 Kong ang usa ka anak nga lalake mangayo ug tinapay kang bisan kinsa kaninyo nga amahan, hatagan ba niya siya ug usa ka bato? kun mangayo siya ug isda, hatagan ba niya ug bitin tungod sa isda?

12 O kon siya mangayo ug usa ka itlog, hatagan ba niya siya ug usa ka tanga?

13 Busa kon kamo nga mga daotan mahibalong mohatag ug maayong mga gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa pa kaha ang inyong langitnong Amahan nga mohatag sa Balaang Espiritu ngadto kanila nga mangayo kaniya?

14 Ug siya nagpagula ug usa ka yawa, ug kini amang. Ug nahitabo nga sa nakagula na ang yawa, nakasulti ang amang; ug ang mga tawo nahibulong.

15 Apan ang uban kanila nag-ingon, Siya nagahingilin sa mga yawa pinaagi kang Beelzebub, ang punoan sa mga yawa.

16 Ug ang uban, sa pagtintal kaniya, nangayo kaniya ug usa ka ilhanan gikan sa langit.

17 Apan siya, nga nahibalo sa ilang mga hunahuna, miingon ngadto kanila, Ang matag gingharian nga nabahin batok sa iyang kaugalingon magun-ob; ug ang usa ka balay nga nabahin batok sa usa ka balay mapukan.

18 Kon si Satanas usab nabahin batok sa iyang kaugalingon, unsaon pagbarog sa iyang gingharian? kay kamo nagaingon nga ako nagahingilin sa mga yawa pinaagi kang Beelzebub.

19 Ug kon ako pinaagi kang Beelzebub nagahingilin sa mga yawa, pinaagi kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila? busa sila mahimo nga inyong mga maghuhukom.

20 Apan kon ako pinaagi sa tudlo sa Dios nagahingilin sa mga yawa, sa walay duhaduha ang gingharian sa Dios miabut na kaninyo.

21 Sa diha nga ang usa ka kusgan nga tawo nga sangkap sa hinagiban nagabantay sa iyang palasyo, ang iyang mga butang anaa sa kalinaw:

22 Apan sa diha nga ang usa nga labi pang kusgan kay kaniya mosulong kaniya, ug makadaug kaniya, iyang kuhaon gikan kaniya ang tanan niyang hinagiban nga iyang gisaligan, ug bahinon ang iyang mga inagaw.

23 Siya nga dili dapig kanako, batok kanako;

24 Sa diha nga ang espiritu nga mahugaw nakagula na sa usa ka tawo, nagalakaw siya sa mga dapit nga mamala, nga nagapangita ug kapahulayan; ug sa walay hingkaplagan, siya nagaingon: Mobalik ako sa akong balay nga akong gigikanan.

25 Ug sa pag-abut niya, iyang nakaplagan kini nga sinilhigan ug dinayandayanan.

26 Unya milakaw siya, ug nagadala ngadto kaniya ug laing pito ka mga espiritu nga labi pang dautan kay kaniya; ug sila misulod, ug mipuyo didto: ug ang katapusan nga kahimtang niadtong tawohana labi pang dautan kay sa una.

27 Ug nahinabo, samtang siya nagsulti niining mga butanga, usa ka babaye sa panon mipatugbaw sa iyang tingog, ug miingon ngadto kaniya, Bulahan ang tiyan nga nagsabak kanimo, ug ang mga suso nga imong gisuso.

28 Apan siya miingon, Oo, labi pang bulahan sila nga nagapatalinghug sa pulong sa Dios, ug nagabantay niini.

29 Ug sa diha nga ang katawohan nanagkatigum pagtingub, siya misugod sa pag-ingon: Kini usa ka dautan nga kaliwatan: sila nangita ug usa ka ilhanan; ug walay ilhanan nga igahatag niini, kondili ang ilhanan ni Jonas nga manalagna.

30 Kay maingon nga si Jonas nahimong ilhanan sa mga taga-Ninive, mao usab ang Anak sa tawo alang niining kaliwatana.

31 Ang rayna sa habagatan mobangon sa adlaw sa paghukom uban sa mga tawo niining kaliwatana, ug magahukom sa silot kanila; ug, tan-awa, ania dinhi ang usa nga labaw pa kang Salomon.

32 Ang mga tawo sa Ninive mobangon sa paghukom uban niini nga kaliwatan, ug magahukom sa silot niini: kay sila nanaghinulsol sa pagwali ni Jonas; ug, tan-awa, ania dinhi ang usa nga labaw pa kang Jonas.

33 Walay tawo, sa diha nga siya nagdagkot ug usa ka lamparahan, nagbutang niini sa usa ka tago nga dapit, bisan sa ilalum sa taksanan, kondili sa ibabaw sa tangkawan, aron sila nga mosulod makakita sa kahayag.

34 Ang kahayag sa lawas mao ang mata: busa kong ang imong mata maayo, ang imong tibuok lawas usab puno sa kahayag; apan sa diha nga ang imong mata dautan, ang imong lawas usab mapuno sa kangitngit.

35 Busa pagbantay nga ang kahayag nga anaa kanimo dili kangitngit.

36 Busa, kon ang tibuok mong lawas mapuno sa kahayag, ug walay bahin nga mangitngit, ang tibuok mong lawas mapuno sa kahayag, maingon nga ang kahayag sa lamparahan nagadan-ag kanimo.

37 Ug sa nagsulti siya, usa ka Fariseo mihangyo kaniya sa pagkaon uban kaniya: ug siya misulod, ug milingkod tambong sa kan-anan.

38 Ug sa pagkakita niini sa Fariseo, nahibulong siya nga wala una siya manghunaw sa wala pa ang panihapon.

39 Ug ang Ginoo miingon kaniya, Kamo nga mga Fariseo nagahinlo sa gawas sa copa ug sa pinggan; apan ang imong sulod nga bahin napuno sa pangawat ug pagkadautan.

40 Kamo mga buang, wala ba siya nga nagbuhat sa gawas naghimo usab sa sulod?

41 Apan hinoon paghatag ug mga limos sa mga butang nga anaa kaninyo; ug, tan-awa, ang tanang mga butang mahinlo nganha kaninyo.

42 Apan alaot kamong mga Pariseo! kay nagahatag kamo sa ikapulo sa yerbabuyna ug sa ruda ug sa tanang matang sa mga utanon, ug gipasagdan lamang ninyo ang paghukom ug ang gugma sa Dios: kini unta kinahanglan ninyong pagabuhaton, ug dili pasagdan ang usa nga wala mabuhat.

43 Alaut kamo, mga Fariseo! kay gihigugma ninyo ang labing taas nga mga lingkoranan sa mga sinagoga, ug ang mga pagyukbo diha sa mga tiyanggihan.

44 Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! kay kamo sama sa mga lubnganan nga dili makita, ug ang mga tawo nga nagalakaw sa ibabaw niini wala makaila kanila.

45 Unya mitubag ang usa sa mga batid sa balaod, ug miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, sa imong mga pulong gipakaulawan usab kami.

46 Ug siya miingon, Alaut usab kamo, mga batid sa balaod! kay gipapas-an ninyo ang mga tawo ug mga palas-anon nga mabug-at pas-anon, ug kamo sa inyong kaugalingon wala maghikap sa mga palas-anon sa usa sa inyong mga tudlo.

47 Alaut kamo! kay kamo nagtukod sa mga lubnganan sa mga manalagna, ug ang inyong mga amahan nagpatay kanila.

48 Sa pagkatinuod kamo nagpamatuod nga kamo mitugot sa mga buhat sa inyong mga amahan: kay sila sa pagkatinuod nagpatay kanila, ug kamo nagtukod sa ilang mga lubnganan.

49 Busa miingon usab ang kaalam sa Dios, Magpadala ako kanila ug mga manalagna ug mga apostoles, ug ang uban kanila ilang pagapatyon ug pagalutoson:

50 Nga ang dugo sa tanan nga mga propeta, nga giula gikan sa katukuran sa kalibutan, mahimo nga pangayoon niini nga kaliwatan;

51 Gikan sa dugo ni Abel ngadto sa dugo ni Zacarias, nga namatay sa taliwala sa halaran ug sa templo: sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Kini pagapanilngon niining kaliwatana.

52 Alaut kamo, mga batid sa balaod! kay inyong gikuha ang yawe sa kahibalo: kamo wala mosulod sa inyong kaugalingon, ug sila nga mga mosulod inyong gibabagan.

53 Ug samtang siya misulti niini nga mga butang ngadto kanila, ang mga escriba ug ang mga Fariseo misugod sa pag-awhag kaniya sa mainiton gayud, ug sa paghagit kaniya sa pagsulti mahitungod sa daghang mga butang.

54 Nga nanag-atang kaniya, ug naninguha sa pagdakop ug bisan unsa gikan sa iyang baba, aron ilang ikasumbong siya.

KAPITULO 12

1 Sa kasamtangan, sa diha nga nagkatigum ang usa ka dili maihap nga panon sa mga tawo, sa pagkaagi nga sila nanagtunak ang usa sa usa, siya misugod sa pag-ingon sa iyang mga tinon-an una sa tanan, Pagbantay kamo sa levadura sa mga Fariseo, nga mao ang pagkasalingkapaw.

2 Kay walay bisan unsa nga gitabonan, nga dili igapadayag; ni natago, nga dili mahibaloan.

3 Busa bisan unsa ang inyong gipamulong diha sa kangitngit madungog diha sa kahayag; ug kanang inyong

gipamulong sa igdulungog diha sa mga lawak igamantala sa ibabaw sa mga atop sa balay.

4 Ug ako nagaingon kaninyo nga akong mga higala, ayaw kamo kahadlok kanila nga nagapatay sa lawas, ug sa tapus niana wala na silay mahimo.

5 Apan pasidan-an ko kamo kon kinsa ang inyong kahadlok: Kahadloki siya, nga human siya makapatay adunay gahom sa pagtambog ngadto sa impiyerno; oo, ako moingon nganha kaninyo, Kahadloki siya.

6 Dili ba ang lima ka goryon gibaligya sa duha ka denario, ug walay usa kanila nga hikalimtan sa atubangan sa Diyos?

7 Apan bisan pa ang mga buhok sa inyong ulo naihap ang tanan. Busa ayaw kamo kahadlok: kamo labaw pa ug bili kay sa daghang mga langgam.

8 Subong man, nagasing ako sa inyo, Ang bisan sin-o nga magsugid sa akon sa atubangan sang mga tawo, sia isugid man sang Anak sang tawo sa atubangan sang mga anghel sang Dios:

9 Apan siya nga nagalimod kanako sa atubangan sa mga tawo, igalimod usab sa atubangan sa mga manolonda sa Dios.

10 Ug bisan kinsa nga magasulti ug usa ka pulong batok sa Anak sa tawo, kini mapasaylo kaniya: apan kaniya nga magapasipala batok sa Espiritu Santo kini dili mapasaylo.

11 Ug sa diha nga sila modala kaninyo ngadto sa mga sinagoga, ug ngadto sa mga maghuhukom, ug mga kagamhanan, ayaw kamo pagkabalaka kon unsaon o unsa nga butang ang inyong itubag, o unsa ang inyong isulti:

12 Kay ang Espiritu Santo motudlo kaninyo sa samang takna kon unsa ang angay ninyong isulti.

13 Ug ang usa sa panon miingon kaniya, Magtutudlo, sultihi ang akong igsoon, nga iyang bahinan ang kabilin uban kanako.

14 Ug siya miingon ngadto kaniya, Tawo, kinsa ang naghimo kanako nga usa ka maghuhukom o usa ka magbabahin ibabaw kaninyo?

15 Ug siya miingon kanila: Magmatngon kamo, ug maglikay kamo sa kadalo: kay ang kinabuhi sa usa ka tawo wala magdepende sa kadagaya sa mga butang nga iyang gipanag-iya.

16 Ug siya misulti ug usa ka sambingay ngadto kanila, nga nagaingon, Ang yuta sa usa ka dato nga tawo nagapamunga ug daghan.

17 Ug siya naghunahuna sa sulod sa iyang kaugalingon, nga nagaingon: Unsa ang akong pagabuhaton, kay ako walay dapit nga kabutangan sa akong mga bunga?

18 Ug siya miingon, Kini ang akong pagabuhaton: Akong gub-on ang akong mga kamalig, ug magtukod ug labi pang daku; ug didto ihatag ko ang tanan ko nga mga bunga ug ang akong mga butang.

19 Ug magaingon ako sa akong kalag: Kalag, aduna kay daghang mga bahandi nga gitagana alang sa daghang mga tuig; pagpahayahay, kaon, inom, ug paglipay.

20 Apan ang Dios miingon kaniya, Ikaw buangbuang, karong gabhiona ang imong kalag pagakuhaon kanimo: unya kang kinsa na kadtong mga butanga nga imong gitagana?

21 Mao man usab siya nga nagatigum ug bahandi alang sa iyang kaugalingon, ug dili dato ngadto sa Dios.

22 Ug siya miingon sa iyang mga tinon-an, Busa nagaingon ako kaninyo, Ayaw kamo kabalaka sa inyong

kinabuhi, kong unsa ang inyong kan-on; bisan alang sa lawas, kung unsa ang inyong isul-ob.

23 Ang kinabuhi labaw pa kay sa kalan-on, ug ang lawas labaw pa kay sa bisti.

24 Palandunga ang mga uwak: kay wala sila magpugas ni mag-ani; nga walay balay tipiganan ni kamalig; ug ang Dios nagpakaon kanila: unsa pa ka labaw ka maayo kay sa mga langgam?

25 Ug kinsa kaninyo nga sa pagkabalaka makadugang sa iyang gitag-on ug usa ka maniko?

26 Busa kon kamo dili makahimo sa pagbuhat sa labing gamay nga butang, nganong mabalaka man kamo alang sa uban?

27 Palandunga ang mga lirio giunsa nila pagtubo: wala sila maghago, wala magkalinyas; ug bisan pa niana nagaingon ako kaninyo, nga si Salomon sa tanan niyang himaya wala makabisti sama sa usa niini.

28 Busa, kon ang Dios nagbisti sa ingon sa balili nga anaa karon sa kapatagan, ug ugma igasalibay ngadto sa hudno; unsa pa kaha ka labaw pa sa iyang pagpabisti kaninyo, Oh kamo nga diyutay ug pagtoo?

29 Ug ayaw kamo pagpangita kon unsa ang inyong kan-on, o unsa ang inyong imnon, ug ayaw kamo pagduhaduha sa hunahuna.

30 Kay kining tanan nga mga butanga nagapangita sa mga nasud sa kalibutan: ug ang inyong Amahan nahibalo nga kamo nagkinahanglan niining mga butanga.

31 Apan hinoon pangitaa ninyo ang gingharian sa Dios; ug kining tanan nga mga butang igadugang nganha kaninyo.

32 Ayaw kahadlok, gamay nga panon; kay gikahimut-an sa inyong Amahan ang paghatag kaninyo sa gingharian.

33 Ibaligya ang anaa kaninyo, ug paghatag ug limos; Mag-andam kamo alang sa inyong kaugalingon ug mga puntil nga dili madaan, usa ka bahandi sa langit nga dili mahutdan, diin walay kawatan nga makaduol, ni tangkob makadunot.

34 Kay hain gani ang imong bahandi, atua usab didto ang imong kasingkasing.

35 Himoa nga ang inyong mga hawak mabaksan, ug ang inyong mga suga magsiga;

36 Ug kamo sa inyong kaugalingon sama sa mga tawo nga nagahulat sa ilang agalon, sa iyang pagpauli gikan sa kasal; aron sa pag-abut niya ug pagtuktok, sila makaabli dayon kaniya.

37 Bulahan kadtong mga ulipon nga sa pag-abut sa Ginoo makaplagan nga nagatukaw: sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga siya magabakus sa iyang kaugalingon, ug magapalingkod kanila sa kan-anan, ug mogula ug moalagad kanila.

38 Ug kon siya moabut sa ikaduha nga pagbantay, o moabut sa ikatulo nga pagbantay, ug makaplagan sila nga ingon niana, bulahan kadtong mga ulipon.

39 Ug kini hibalo, nga kon ang tagbalay nahibalo pa kon unsang taknaa moabot ang kawatan, magtukaw unta siya, ug dili motugot nga lungkabon ang iyang balay.

40 Busa pag-andam usab kamo: kay ang Anak sa tawo moanhi sa takna nga wala ninyo damha.

41 Unya si Pedro miingon kaniya, Ginoo, nagasulti ka ba niini nga sambingay kanamo, o bisan sa tanan?

42 Ug ang Ginoo miingon, Kinsa man diay ang matinumanon ug manggialamon nga piniyalan, nga ang iyang agalon himoon nga magbubuot sa iyang panimalay,

sa paghatag kanila sa ilang bahin sa kalan-on sa tukma nga panahon?

43 Bulahan kadtong sulugoon, nga sa pag-abot sa iyang agalon maabtan nga nagabuhat sa ingon.

44 Sa pagkatinuod ako moingon nganha kaninyo, nga siya magahimo kaniya nga magmamando sa tanan nga iya.

45 Apan kong kana nga sulugoon moingon sa iyang kasingkasing: Ang akong ginoo magalangan sa iyang pag-abut; ug magasugod sa pagkulata sa mga sulugoon nga lalake ug mga babaye, ug sa pagkaon ug pag-inum, ug sa pagkahubog;

46 Ang tag-iya sa maong sulugoon moabot sa usa ka adlaw nga wala niya paabuta, ug sa takna nga wala niya hibalo, ug iyang putlon siya, ug itudlo kaniya ang iyang bahin uban sa mga dili magtutuo.

47 Ug kadtong sulugoon, nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon, ni magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, pagahampakon sa daghang mga hampak.

48 Apan siya nga wala mahibalo, ug nagbuhat sa mga butang nga takus sa mga hampak, pagahampakon ug diyutay lamang. Kay bisan kinsa nga gihatagan ug daghan, daghan ang pagapangayoon kaniya;

49 Ako mianhi sa pagpadala ug kalayo sa yuta; ug unsa ang akong buhaton, kong kini nahaling na?

50 Apan ako adunay bautismo nga igabautismo; ug unsa ang akong pagkalisud hangtud nga kini matuman!

51 Naghunahuna ba kamo nga mianhi ako sa paghatag ug kalinaw sa yuta? Sultihan ko ikaw, Dili; kondili pagkabahinbahin:

52 Kay sukad karon adunay lima sa usa ka balay nga mabahin, tulo batok sa duha, ug duha batok sa tulo.

53 Ang amahan mabahin batok sa anak nga lalaki, ug ang anak nga lalaki batok sa amahan; ang inahan batok sa anak nga babaye, ug ang anak nga babaye batok sa inahan; ang ugangang babaye batok sa iyang umagad nga babaye, ug ang umagad nga babaye batok sa iyang ugangang babaye.

54 Ug siya miingon usab sa mga tawo: Sa diha nga kamo makakita sa usa ka panganod nga mosaka gikan sa kasadpan, kamo moingon dayon: Adunay moabut nga ulan; ug mao kini.

55 Ug sa diha nga kamo makakita sa habagat nga mohuros, kamo moingon, Moabut ang kainit; ug kini nahitabo.

56 Kamo nga mga salingkapaw, kamo makaila sa nawong sa langit ug sa yuta; apan naunsa nga wala man kamo makaila niini nga panahon?

57 Oo, ug ngano nga bisan sa inyong mga kaugalingon kamo wala maghukom unsa ang matarung?

58 Sa diha nga ikaw moadto uban sa imong kaaway ngadto sa maghuhukom, samtang ikaw anaa sa dalan, pagkugi ka aron ikaw maluwat gikan kaniya; tingali unya nga dad-on ka niya ngadto sa maghuhukom, ug ang maghuhukom magatugyan kanimo ngadto sa polis, ug ang polis magabalhog kanimo sa bilanggoan.

59 Nagasiling ako sa imo, indi ka maghalin didto, tubtub nga mabayaran mo ang katapusan nga diyut.

KAPITULO 13

1 Niadtong panahona dihay uban nga nanagsugilon kaniya mahitungod sa mga Galileanhon, kansang dugo gisagol ni Pilato sa ilang mga halad.

2 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, Naghunahuna ba kamo nga kining mga Galileanhon mas makasasala pa kay sa tanang mga Galileanhon, tungod kay sila nag-antus sa maong mga butang?

3 Ako moingon kaninyo, Dili: apan, gawas kon kamo maghinulsol, kamong tanan sa samang paagi mamatay.

4 O kadtong napulo ug walo, nga natumpagan sa torre sa Siloam, ug mipatay kanila, nagahunahuna ba kamo nga sila mga makasasala labaw sa tanang mga tawo nga nanagpuyo sa Jerusalem?

5 Ako moingon kaninyo, Dili: apan, gawas kon kamo maghinulsol, kamong tanan sa samang paagi mamatay.

6 Ug siya misulti usab niini nga sambingay; May isa ka tawo nga may kahoy nga higera nga gintamnan sa iya ulubasan; ug siya miadto ug nangita ug bunga niini, ug wala makakaplag.

7 Niyan nagsiling sia sa manug-atipan sang iya ulubasan, Yari karon, tatlo na ka tuig nga nagkadto ako sa pagpangita sing bunga sining higuera, kag wala ako sing nakita: putla ini; nganong gisamok kini sa yuta?

8 Ug siya mitubag ug miingon kaniya: Ginoo, pasagdi lang kini niining tuiga usab, hangtud nga akong pagkalot libut niini, ug abonohan kini;

9 Ug kong kini mamunga, maayo; ug kong dili, unya sa tapus niana putlon mo kini.

10 Ug siya nanudlo sa usa sa mga sinagoga sa adlaw nga igpapahulay.

11 Ug, tan-awa, dihay usa ka babaye nga may usa ka espiritu sa sakit sulod sa napulo ug walo ka tuig, ug nagduko sa tingub, ug dili gayud makatindog sa iyang kaugalingon.

12 Ug sa diha nga si Jesus nakakita kaniya, iyang gitawag siya ngadto kaniya, ug miingon ngadto kaniya, **Babaye, ikaw nahaw-as gikan sa imong sakit.**

13 Ug siya mipandong sa iyang mga kamot diha kaniya: ug dihadhiha siya natul-id, ug naghimaya sa Dios.

14 Ug ang punoan sa sinagoga mitubag uban ang kasuko, tungod kay si Jesus nag-ayo sa adlaw nga igpapahulay, ug miingon ngadto sa mga tawo, Adunay unom ka adlaw diin ang mga tawo kinahanglan nga magtrabaho: busa diha kanila umari kamo ug mamaayo, ug dili sa adlaw nga igpapahulay.

15 Unya ang Ginoo mitubag kaniya, ug miingon, **Ikaw nga salingkapaw, dili ba ang matag-usa kaninyo sa adlaw nga igpapahulay maghubad sa iyang baka o sa iyang asno gikan sa kuwadra, ug modala kaniya ngadto sa paimnon?**

16 Ug dili ba kini nga babaye, nga anak ni Abraham, nga gigapus ni Satanas, ania karon, kini nga napulo ug walo ka tuig, kinahanglan nga pagabadbaran gikan niini nga gapus sa adlaw nga igpapahulay?

17 Ug sa diha nga siya nakasulti niining mga butanga, ang tanan niyang mga kabatok nangaulaw;

18 Unya miingon siya, **Sama sa unsa ang gingharian sa Dios? ug sa unsa ko igapakasama niini?**

19 Kini sama sa usa ka lugas sa mustasa, nga gikuha sa usa ka tawo, ug gipugas sa iyang tanaman; ug kini mitubo, ug nahimong usa ka dakung kahoy; ug ang mga langgam sa kahanginan nanagpuyo sa mga sanga niini.

20 Ug siya miingon pag-usab, **Sa unsa ko ikatandi ang gingharian sa Dios?**

21 Kini sama sa levadura, nga gikuha sa usa ka babaye ug gilubong sa tulo ka takus nga harina, hangtud nga ang tanan mitubo.

22 Ug siya miadto sa mga kalungSORAN ug mga balangay, nga nagapanudlo, ug nagapanaw paingon sa Jerusalem.

23 Unya ang usa miingon kaniya, Ginoo, diyutay ra ba ang maluwas? Ug siya miingon kanila,

24 Paningkamoti ang pagsulod sa sigpit nga ganghaan: kay daghan, nagaingon ako kaninyo, nga maninguha sa pagsulod, ug dili makahimo.

25 Sa diha nga ang agalon sa balay makatindog na, ug masirad-an ang pultahan, ug kamo magsugod sa pagtindog sa gawas, ug sa pagtuktok sa pultahan, nga magaingon, Ginoo, Ginoo, ablihi kami; ug siya motubag ug moingon nganha kaninyo, **Ako wala makaila kaninyo diin kamo gikan;**

26 Unya mosugod kamo sa pag-ingon: Nangaon ug nakainum kami sa imong atubangan, ug nagpanudlo ka sa among kadalanan.

27 Apan siya moingon, Sultihan ko kamo, wala ako makaila kaninyo diin kamo gikan; pahawa gikan kanako, kamong tanan nga mamumuhat sa kadautan.

28 Didto mahitabo ang paghilak ug pagkagot sa mga ngipon, sa diha nga makita ninyo si Abraham, ug si Isaac, ug si Jacob, ug ang tanang mga manalagna, sa gingharian sa Dios, ug kamo sa inyong kaugalingon gihinginlan.

29 Ug sila moabut gikan sa silangan, ug gikan sa kasadpan, ug gikan sa amihanan, ug gikan sa habagatan, ug magalingkod sa gingharian sa Dios.

30 Ug, tan-awa, adunay mga naulahi nga mauna, ug adunay mga nauna nga maulahi.

31 Niadtong adlaw may miabut nga pipila sa mga Fariseo, nga nagaingon ngadto kaniya, Pahawa ka, ug pahawa dinhi: kay si Herodes buot mopatay kanimo.

32 Ug siya miingon ngadto kanila, **Lakaw kamo, ug ingna kana nga singgalong, Tan-awa, ako nagahingilin sa mga yawa, ug ako nagabuhat ug mga pagpang-ayo karon ug ugma, ug sa ikatulo ka adlaw ako mahingpit.**

33 Bisan pa niana kinahanglan kong molakaw karon, ug ugma, ug sa sunod nga adlaw: kay dili mahimo nga ang usa ka manalagna mamatay sa gawas sa Jerusalem.

34 O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sang mga manalagna, kag nagabato sa mga ginpadala sa imo; sa makadaghan buot ko nga tigumon ang imong mga anak, ingon sa usa ka himungaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga pako, ug kamo wala mobuot!

35 Yari karon, ang inyo balay ginabilin sa inyo nga mamingaw: kag sa pagkamatuud nagsiling ako sa inyo, Indi kamo makakita sa akon, tubtob sa tion nga magasiling kamo, Bulahan sia nga nagaanhi sa ngalan sang Ginoo.

KAPITULO 14

1 Ug nahitabo nga sa misulod siya sa balay sa usa sa mga punoan sa mga Fariseo aron sa pagkaon ug tinapay sa adlaw nga igpapahulay, sila nagbantay kaniya.

2 Ug tan-awa, dihay usa ka tawo sa iyang atubangan nga nanghupong.

3 Ug si Jesus mitubag ug misulti sa mga batid sa balaod ug sa mga Fariseo, nga nagaingon: **Uyon ba sa balaod ang pag-ayo sa adlaw nga igpapahulay?**

4 Ug sila naghilum. Ug iyang gikuha siya, ug giayo siya, ug gibuhian siya;

5 Ug mitubag kanila, nga nagaingon, **Kinsa kaninyo ang adunay usa ka asno o usa ka vaca nga mahulog ngadto sa gahong, ug dili dayon mokuha kaniya sa adlaw nga igpapahulay?**

6 Ug sila dili na makatubag kaniya pag-usab niining mga butanga.

7 Ug siya misugilon ug usa ka samingay ngadto sa mga dinapit, sa diha nga siya nakamatikod giunsa nila sa pagpili sa mga punoan nga lawak; nga nag-ingon kanila,

8 **Sa diha nga dapiton ka ni bisan kinsa sa usa ka kasal, ayaw paglingkod sa labing taas nga lawak; tingali unya og usa ka tawo nga labaw ka dunggan kay kanimo pagaimbitahon niya;**

9 Ug ang nagdapit kanimo ug kaniya moduol ug moingon kanimo, **Hatagi ug dapit kining tawhana; ug ikaw magsugod uban sa kaulaw sa pagkuha sa labing ubos nga lawak.**

10 Apan sa diha nga ikaw dapiton, adto ug lingkod sa labing ubos nga lawak; aron inig-abut sa nagdapit kanimo, moingon siya kanimo, **Abyan, lakaw sa itaas: unya may pagsimba ka sa atubangan sa mga nanaglingkod tambong sa kan-anan uban kanimo.**

11 **Kay bisan kinsa nga magapataas sa iyang kaugalingon igapaubos; ug siya nga magpaubos sa iyang kaugalingon ipataas.**

12 **Unya siya miingon usab kaniya nga nagdapit kaniya, Sa diha nga ikaw magabuhay ug usa ka panihapon o usa ka panihapon, ayaw tawga ang imong mga higala, bisan ang imong mga igsoon, bisan ang imong mga paryenti, bisan ang imong dato nga mga silingan; tingali unya sila usab mohangyo kanimo pag-usab, ug ang usa ka balus himoon kanimo.**

13 Apan sa dihang magbuhay ka ug usa ka kombira, tawga ang mga kabus, ang mga bakol, ang mga bakol, ang mga buta:

14 Ug ikaw mapanalanginan; kay sila dili makabalus kanimo: kay ikaw pagabalusan sa pagkabanhaw sa mga matarung.

15 Ug sa diha nga ang usa kanila nga milingkod tambong sa kan-anan uban kaniya nakadungog niining mga butanga, siya miingon ngadto kaniya, **Bulahan siya nga mokaon ug tinapay sa gingharian sa Dios.**

16 **Unya siya miingon ngadto kaniya, Usa ka tawo naghimo ug usa ka dakung panihapon, ug midapit ug daghan;**

17 **Ug iyang gipadala ang iyang sulogoon sa takna sa panihapon aron sa pag-ingon sa mga dinapit, Umari kamo; kay ang tanang butang andam na.**

18 **Ug silang tanan sa usa ka pag-uyon misugod sa pagpangatarungan. Ang nahauna miingon kaniya: Nakapalit ako ug usa ka luna sa yuta, ug kinahanglan nga moadto ako ug tan-awon ko kini;**

19 **Ug ang usa miingon, Nakapalit ako ug lima ka pares nga mga vaca, ug moadto ako sa pagsulay kanila: nangaliyupo ako kanimo nga pasayloon mo ako.**

20 **Ug ang usa miingon, Ako nangasawa ug usa ka asawa, ug tungod niini dili ako makaadto.**

21 **Busa ang sulogoon miadto, ug misugilon sa iyang agalon niining mga butanga. Unya ang tag-iya sa balay, nga nasuko, miingon sa iyang sulogoon: Umadto ka**

pagdali ngadto sa mga dalan ug mga dalan sa ciudad, ug dad-a dinhi ang mga kabus, ug ang mga bakol, ug ang mga bakol, ug ang mga buta.

22 **Ug ang sulogoon miingon, Ginoo, natuman na ang imong gisugo, ug aduna pay dapit.**

23 **Ug ang agalon miingon sa sulogoon, Umadto ka sa mga dalan ug sa mga koral, ug pugsila sa pagsulod, aron ang akong balay mapuno.**

24 **Kay nagaingon ako kaninyo, nga walay bisan kinsa niadtong mga tawo nga dinapit nga makatilaw sa akong panihapon.**

25 **Ug dihay daghang mga tawo nga mikuyog kaniya: ug siya miliso, ug miingon ngadto kanila,**

26 **Kon ang bisan kinsang tawo moduol kanako, ug dili magdumot sa iyang amahan, ug inahan, ug asawa, ug mga anak, ug mga igsoong lalaki, ug mga igsoong babaye, oo, ug sa iyang kaugalingong kinabuhi usab, dili siya mahimong akong tinun-an.**

27 **Ug bisan kinsa nga dili magpas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako, dili mahimo nga akong tinun-an.**

28 **Kay kinsa kaninyo, nga nagatinguha sa pagtukod ug usa ka torre, dili una molingkod, ug mag-ihap sa bili, kon siya aduna bay igo sa paghuman niini?**

29 **Tingali unya, human niya mapahimutang ang patukoranan, ug dili na makahuman niini, ang tanan nga makakita niini mosugod sa pagbiaybiay kaniya,**

30 **Nga nagaingon: Kining tawohana misugod sa pagtukod, ug wala makahimo sa paghuman.**

31 **O kinsang haria, nga moadto sa pagpakiggubat batok sa lain nga hari, nga dili una molingkod, ug magpakisayud kong makahimo ba siya uban sa napulo ka libo sa pagsugat kaniya nga moanhi batok kaniya uban ang kaluhaan ka libo?**

32 **O kon dili, samtang ang usa layo pa, siya magpadala ug usa ka sinugo, ug mangayo ug mga kondisyon sa pakigdait.**

33 **Sa samang paagi, bisan kinsa kaninyo nga dili mobiya sa tanan nga anaa kaniya, dili siya mahimong akong tinun-an.**

34 **Ang asin maayo: apan kon ang asin mawad-an sa iyang lami, unsa pa may iasin?**

35 **Kini dili na angay alang sa yuta, bisan alang sa pundok sa kinalibang; apan ang mga tawo nagsalikway niini. Siya nga adunay mga igdulungog sa pagpatalinghug, papatalinghug siya.**

KAPITULO 15

1 **Unya miduol kaniya ang tanang mga maniningil sa buhis ug mga makasasala aron sa pagpatalinghug kaniya.**

2 **Ug ang mga Fariseo ug ang mga escriba nanagbagulbol, nga nagaingon: Kining tawhana nagadawat sa mga makasasala, ug nagakaon uban kanila.**

3 **Ug siya misulti niini nga samingay ngadto kanila, nga nagaingon,**

4 **Kinsang tawohana kaninyo, nga adunay usa ka gatus ka mga carnero, kon siya mawad-an sa usa kanila, dili mobiya sa kasiyaman ug siyam sa kamingawan, ug mangita niadtong nawala, hangtud nga iyang makaplagan kini?**

5 **Ug sa makaplagan na niya kini, pas-anon niya kini sa iyang mga abaga nga malipayon.**

6 **Ug inig-abut niya sa balay, tawgon niya ang iyang mga higala ug mga silingan, nga magaingon kanila:**

Managkalipay kamo uban kanako; kay akong nakaplagan ang akong karnero nga nawala.

7 Sultihan ko kamo, nga sa samang paagi adunay kalipay sa langit tungod sa usa ka makasasala nga maghinulsol, labaw pa kay sa kasiyaman ug siyam ka mga matarung nga tawo, nga wala magkinahanglan sa paghinulsol.

8 Kun kinsa ba nga babaye nga adunay napulo ka book nga salapi, kong mawad-an siya ug usa ka buok, dili ba magdagkot ug lamparahan, ug magsilhi sa balay, ug mangita nga masingkamuton hangtud nga iyang makaplagan kini?

9 Ug sa makaplagan na niya kini, iyang tawgon ang iyang mga higala ug ang iyang mga silingan, nga magaingon, Paglipay kamo uban kanako; kay akong nakaplagan ang piraso nga nawala kanako.

10 Sa samang paagi, sultihan ko kamo, adunay kalipay sa atubangan sa mga anghel sa Diyos tungod sa usa ka makasasala nga maghinulsol.

11 Ug siya miingon, Usa ka tawo adunay duha ka anak nga lalake:

12 Ug ang manghud kanila miingon sa iyang amahan, Amahan, ihatag kanako ang bahin sa katigayonan nga mahatungod kanako. Ug gibahinbahin niya kanila ang iyang panginabuhi.

13 Ug sa wala madugay ang kamanghuran nga anak nga lalake mitigum sa tanan, ug mipanaw ngadto sa usa ka halayo nga yuta, ug didto nag-usik sa iyang bahandi sa pagpatuyang nga pagkinabuhi.

14 Ug sa nahurot na niya ang tanan, miabut ang usa ka dakung gutom niadtong yutaa; ug siya misugod sa pagkuwang.

15 Ug siya miadto ug miipon sa iyang kaugalingon sa usa ka lungsoranon niadtong yutaa; ug iyang gipadala siya ngadto sa iyang kaumahan aron sa pagpakaon ug mga baboy.

16 Ug siya buot unta nga mabusog ang iyang tiyan sa mga panit nga gikaon sa mga baboy; ug walay tawo nga mihatag kaniya.

17 Ug sa nahiulian na siya sa iyang kaugalingon, siya miingon: Pagkadaghan sa mga sinuholan sa akong amahan nga adunay igo nga tinapay ug nahabilin, ug ako mamatay sa gutom!

18 Motindog ako ug moadto sa akong amahan, ug moingon kaniya, Amahan, nakasala ako batok sa langit, ug sa imong atubangan,

19 Ug dili na ako takos nga tawgon pa nga imong anak: himoa ako nga usa sa imong mga sinuholan.

20 Ug siya mibangon, ug miadto sa iyang amahan. Apan sa diha pa siya sa halayo, ang iyang amahan nakakita kaniya, ug nalooy kaniya, ug midalagan, ug migakus sa iyang liog, ug mihalok kaniya.

21 Ug ang anak miingon kaniya, Amahan, nakasala ako batok sa langit, ug sa imong atubangan, ug dili na ako takos nga tawgon pa nga imong anak.

22 Apan ang amahan miingon sa iyang mga sulugoon, Dad-a ninyo ang labing maayong kupo, ug isul-ob kini kaniya; ug pagbutang ug singsing sa iyang kamot, ug sapin sa iyang mga tiil:

23 Ug dad-a dinhi ang pinatambok nga nating baka, ug ihawa kini; ug mangaon kita, ug magsadya:

24 Kay kining akong anak namatay na, ug nabuhi pag-usab; nawala siya, ug hingkaplagan. Ug sila misugod sa pagsadya.

25 Karon ang iyang kamagulangang anak nga lalaki didto sa uma: ug sa iyang pag-abut ug nagkaduol sa balay, siya nakadungog ug honi ug sayaw.

26 Ug iyang gitawag ang usa sa mga sulugoon, ug nangutana kong unsa ang kahulogan niining mga butanga.

27 Ug siya miingon kaniya: Ang imong igsoon miabut na; ug ang imong amahan nag-ihaw sa pinatambok nga nating baka, tungod kay siya midawat kaniya nga luwas ug maayo.

28 Ug siya nasuko, ug dili buot mosulod: busa migula ang iyang amahan, ug nagpakilooy kaniya.

29 Ug siya mitubag ug miingon sa iyang amahan: Ania karon, sulod sa daghang mga tuig ako nag-alagad kanimo, ug wala ako makalapas sa bisan unsang panahon sa imong sugo: ug bisan pa niana ikaw wala gayud maghatag kanako ug usa ka nating kanding, aron ako maglipay uban sa akong mga higala;

30 Apan sa diha nga kining imong anak nga lalake nahiaabut, nga milamoy sa imong kinabuhi uban sa mga bigaon, ikaw nagihawan alang kaniya sa pinatambok nga nating vaca.

31 Ug siya miingon kaniya: Anak, ikaw sa kanunay uban kanako, ug ang tanan nga ako imo.

32 Angay nga kita magsadya ug magsadya: kay kining imong igsoon namatay na, ug nabuhi pag-usab; ug nawala, ug hikaplagan.

KAPITULO 16

1 Ug siya miingon usab sa iyang mga tinon-an: Adunay usa ka dato nga tawo, nga may usa ka piniyalan; ug ang mao gisumbong ngadto kaniya nga siya nag-usik sa iyang mga butang.

2 Ug iyang gitawag siya, ug miingon kaniya: Nganong nakadungog ako niini mahitungod kanimo? paghatag og asoy sa imong pagkatinugyanan; kay dili na ikaw mahimong piniyalan.

3 Unya ang piniyalan miingon sa iyang kaugalingon, Unsa ang akong buhaton? kay ang akong ginoo nagakuha gikan kanako sa pagkapiniyalan: Ako dili makalot; sa pagpakilimos ako maulaw.

4 Nakahukom na ako kon unsa ang akong buhaton, aron, sa dihang ako papahawaon na sa pagkapiniyalan, sila makadawat kanako sa ilang mga balay.

5 Busa gitawag niya ang matag-usa sa mga nakautang sa iyang agalon ngadto kaniya, ug miingon sa nahauna, Pila ang utang mo sa akong ginoo?

6 Ug siya miingon: Usa ka gatus ka takus nga lana. Ug siya miingon kaniya: Kuhaa ang imong sulat, ug lingkod sa madali, ug isulat ang kalim-an.

7 Unya miingon siya sa lain, Ug pila ang imong utang? Ug siya miingon: Usa ka gatus ka takus nga trigo. Ug siya miingon kaniya: Kuhaa ang imong sulat, ug isulat ang kawaloan.

8 Ug ang ginoo midayeg sa dili matarung nga piniyalan, tungod kay siya nagbuhat nga maalamon: kay ang mga anak niining kalibutana sa ilang kaliwatan labi pang manggialamon kay sa mga anak sa kahayag.

9 Ug ako nagaingon kaninyo, Paghimo alang sa inyong kaugalingon ug mga higala sa bahandi sa pagkadili-

matarung; aron, sa diha nga kamo mapakyas, sila makadawat kaninyo ngadto sa walay katapusan nga mga puloy-anan.

10 Siya nga matinumanon sa gagmay nga mga butang kasaligan usab sa daghan: ug siya nga dili matarung sa labing diyutay dili matarung usab sa daghan.

11 Busa, kon kamo wala magmatinumanon sa dili matarung nga bahandi, kinsa ang motugyan kaninyo sa tinuod nga bahandi?

12 Ug kon kamo dili magmatinud-anon niana nga iya sa laing tawo, kinsa ang mohatag kaninyo niana nga inyong kaugalingon?

13 Walay ulipon nga makaalagad sa duha ka agalon: kay dumtan niya ang usa, ug higugmaon niya ang usa; kay kon dili, huptan niya ang usa ug tamayon niya ang usa. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa bahandi.

14 Ug ang mga Fariseo usab, nga mga hakog, nakadungog sa tanan niining mga butanga, ug sila nagyubit kaniya.

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo mao sila nga nagpakamatarung sa inyong kaugalingon sa atubangan sa mga tawo; apan ang Dios nakaila sa inyong mga kasingkasing: kay ang gipakamahal pag-ayo sa mga tawo dulumtanan sa atubangan sa Dios.

16 Ang kasugaoan ug ang mga profeta milungtad hangtud kang Juan: sukad niadtong panahona ang gingharian sa Dios ginawali, ug ang matag tawo nagapilit ngadto niini.

17 Ug labi pang masayon alang sa langit ug sa yuta nga mawagtang, kay sa usa ka kudlit sa kasugaoan nga mapakyas.

18 Bisan kinsa nga mobulag sa iyang asawa, ug magminyo sa lain, nakapanapaw;

19 May isa ka manggaranon nga tawo, nga nagabayo sing purpura kag lino nga manipis, kag nagapatuyang sa pagpatuyang kada adlaw:

20 Ug dihay usa ka makililimos nga ginganlan si Lazaro, nga gibutang sa iyang ganghaan, nga puno sa mga samad,

21 Ug nangandoy nga pakan-on sa mga mumho nga nangahulog gikan sa lamesa sa dato: labut pa ang mga iro nangabut ug gitilapan ang iyang mga samad.

22 Ug nahitabo nga ang kabus namatay, ug gidala sa mga manolonda ngadto sa sabakan ni Abraham: ang tawong dato namatay usab, ug gilubong;

23 Ug didto sa infierno giyahat niya ang iyang mga mata, nga anaa sa mga kasakit, ug nakita niya si Abraham sa halayo, ug si Lazaro sa iyang sabakan.

24 Ug siya misinggit ug miingon, Amahan nga Abraham, kaloy-i intawon ako, ug ipadala si Lazaro, aron iyang ituslob ang tumoy sa iyang tudlo sa tubig, ug pabugnawan ang akong dila; kay gisakit ako niining siga.

25 Apan si Abraham miingon, Anak, hinumdumi nga sa buhi ka pa nakadawat ka sa imong maayong mga butang, ug sa ingon usab si Lazaro mga dautang butang: apan karon siya ginalipay, ug ikaw ginasakit.

26 Ug labut pa niining tanan, sa taliwala kanamo ug kaninyo adunay usa ka dakung bung-aw nga gibutang: aron sila nga buot molabang gikan dinhi nganha kaninyo dili makahimo; ni sila makaagi kanato, nga gikan didto.

27 Unya siya miingon: Busa, ako nagahangyo kanimo, amahan, nga imong ipadala siya ngadto sa balay sa akong amahan:

28 Kay ako adunay lima ka mga igsoon; aron siya makapamatuod ngadto kanila, tingali unya sila makaanhi niining dapita sa kasakit.

29 Si Abraham miingon kaniya: Anaa kanila si Moises ug ang mga manalagna; papatalinghuga sila kanila.

30 Ug siya miingon, Dili, amahan nga Abraham: apan kon adunay moadto kanila gikan sa mga patay, sila maghinulsol.

31 Ug siya miingon kaniya: Kong sila dili mamati kang Moises ug sa mga manalagna, dili usab sila malukmay, bisan pa nga adunay mabanhaw gikan sa mga patay.

KAPITULO 17

1 Unya miingon siya sa iyang mga tinon-an, Dili mahimo kondili nga moabut ang mga kahigayonan sa pagkapangdol: apan alaut siya nga pinaagi kaniya sila moabut!

2 Maayo pa alang kaniya nga hiktan ang iyang liog ug usa ka galingan nga bato, ug isalibay siya ngadto sa dagat, kay sa makapapangdol siya sa usa niining mga gagmay.

3 Bantayi ang inyong kaugalingon: Kon ang imong igsoon makasala batok kanimo, badlonga siya; ug kon siya maghinulsol, pasayloa siya.

4 Ug kong siya makasala batok kanimo sa makapito sa usa ka adlaw, ug sa makapito sa usa ka adlaw mobalik kanimo, nga magaingon: Ako nagabasul; pasayloon mo siya.

5 Ug ang mga apostoles miingon sa Ginoo, Dugangi ang among pagtoo.

6 Ug ang Ginoo miingon, Kon kamo adunay pagtoo nga ingon sa usa ka lugas sa mustasa, makaingon kamo niining kahoy nga sicomino, Maibut ka sa gamut, ug matanum ka sa dagat; ug kini kinahanglan nga mosunod kanimo.

7 Apan kinsa kaninyo, nga adunay usa ka sulogoon nga nagadaro o nagpasibsib ug mga baka, nga moingon kaniya sa dihadiha, sa diha nga siya moabut gikan sa uma, Lakaw ug lingkod sa kan-anan?

8 Ug dili ba hinoon magaingon kaniya: Andama ang akong ipanihapon, ug magbakus ka sa imong kaugalingon, ug mag-alagad kanako, hangtud nga ako makakaon ug makainum; ug unya mokaon ka ug moinum?

9 Nagpasalamat ba siya sa maong sulugoon tungod kay gibuhat niya ang mga butang nga gisugo kaniya? Dili ko moingon.

10 Sa ingon usab kamo, sa diha nga mabuhat na ninyo ang tanang mga butang nga gisugo kaninyo, ingna, Kami mga ulipon nga walay kapuslanan: kami nagbuhat niadtong mao ang among katungdanan sa pagbuhat.

11 Kag nahanabu, sang nagapakadto sia sa Jerusalem, nga nag-agi sia sa tunga sang Samaria kag Galilea.

12 Ug sa pagsulod niya sa usa ka balangay, dihay misugat kaniya nga napulo ka mga sanlahon, nga nanagtindog sa halayo:

13 Ug gipatugbaw nila ang ilang mga tingog, ug miingon, Jesus, Magtutudlo, kaloy-i kami.

14 Ug sa diha nga siya nakakita kanila, siya miingon ngadto kanila, **Lakaw ug ipakita ang inyong kaugalingon ngadto sa mga pari.** Ug nahitabo nga, sa nanagpanlakaw sila, nangahinlo sila.

15 Ug ang usa kanila, sa diha nga siya nakakita nga siya naayo, mibalik, ug uban sa makusog nga tingog naghimaya sa Dios,

16 Ug mihapa sa iyang tiilan, nga nagpasalamat kaniya: ug siya usa ka Samaritanhon.

17 Ug si Jesus mitubag ug miingon, Dili ba napulo ang nangaayo? pero asa ang siyam?

18 Walay hingkaplagan nga mibalik aron sa paghatag ug himaya sa Dios, gawas niining dumuloong.

19 Ug siya miingon kaniya: Tumindog ka, lumakaw ka: ang imong pagtoo nakaayo kanimo.

20 Ug sa dihang gipangutana siya sa mga Pariseo, kanus-a moabot ang gingharian sa Diyos, siya mitubag kanila ug miingon, Ang gingharian sa Diyos dili moabot pinaagi sa pag-obsarbar.

21 Ug dili usab sila magaingon, Ania dinhi! o, tan-awa didto! kay, tan-awa, ang gingharian sa Dios anaa sa sulod ninyo.

22 Ug siya miingon sa iyang mga tinon-an, Ang mga adlaw moabut, nga kamo magatinguha sa pagtan-aw sa usa sa mga adlaw sa Anak sa tawo, ug kamo dili makakita niini.

23 Ug sila magaingon kaninyo: Tan-awa dinhi; o, tan-awa didto: ayaw pagsunod kanila, ni pagsunod kanila.

24 Kay ingon sa kilat nga nagadan-ag gikan sa usa ka bahin sa silong sa langit, nagadan-ag ngadto sa laing bahin sa silong sa langit; maingon usab niana ang Anak sa tawo sa iyang adlaw.

25 Apan kinahanglan una siya mag-antus sa daghang mga butang, ug igasalikway niini nga kaliwatan.

26 Ug ingon sa nahitabo sa mga adlaw ni Noe, mao usab sa mga adlaw sa Anak sa tawo.

27 Sila nangaon, sila nanginum, sila nangasawa, sila gipangasawa, hangtud sa adlaw nga si Noe misulod sa arka, ug ang lunop miabut, ug naglaglag kanilang tanan.

28 Ingon usab sa nahitabo sa mga adlaw ni Lot; sila nanagpangaon, sila nanag-inum, sila namalit, sila namaligya, sila nanagtanom, sila nanagtukod;

29 Apan sa adlaw nga si Lot mipahawa sa Sodoma, miulan ug kalayo ug asupre gikan sa langit, ug milaglag kanilang tanan.

30 Ingon usab niini ang mahitabo sa adlaw nga ang Anak sa tawo igapadayag.

31 Nianang adlaw, siya nga anaa sa atop, ug ang iyang mga butang anaa sa sulod sa balay, dili na siya manaug aron sa pagkuha niini: ug siya nga atua sa uma, ayaw na usab siya pabalika.

32 Hinumdomi ang asawa ni Lot.

33 Bisan kinsa nga maninguha sa pagluwas sa iyang kinabuhi mawad-an niini; ug bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi, magapatunhay niini.

34 Sultihan ko kamo, niadtong gabhiona adunay duha ka tawo sa usa ka higdaanan; ang usa pagadad-on, ug ang usa ibilin.

35 Duha ka babaye magdungan sa paggaling; ang usa pagadad-on, ug ang usa pagabiyaan.

36 Duha ka tawo anha sa uma; ang usa pagadad-on, ug ang usa pagabiyaan.

37 Ug sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Hain, Ginoo? Ug siya miingon kanila: Kong hain gani ang lawas, didto magatigum ang mga agila.

KAPITULO 18

1 Ug siya misulti ug usa ka sambingay ngadto kanila niini nga katuyoan, nga ang mga tawo kinahanglan nga mag-ampo kanunay, ug dili mawad-an sa paglaum;

2 Nga nagaingon: Sa usa ka ciudad dihay usa ka maghuhukom, nga wala mahadlok sa Dios, ni magtagad sa tawo;

3 Ug dihay usa ka balo niadtong lungsora; ug siya miadto kaniya, nga nagaingon: Ipanimalus ako sa akong kaaway.

4 Ug siya wala mobuot sulod sa usa ka panahon: apan sa ulahi siya miingon sa iyang kaugalingon, Bisan ako wala mahadlok sa Dios, ni magtagad sa tawo;

5 Apan tungod kay kini nga babayeng balo nagsamok kanako, ako manimalos kaniya, tingali sa iyang kanunay nga pag-anhi siya makapaluya kanako.

6 Ug ang Ginoo miingon, Pamatia ninyo ang giingon sa dili matarung nga maghuhukom.

7 Ug dili ba ang Dios magapanimalus sa iyang kaugalingong mga pinili, nga nagatu-aw kaniya sa adlaw ug sa gabii, bisan tuod siya nag-antus uban kanila?

8 Sultihan ko kamo nga iyang panimaslan sila sa madali. Apan sa diha nga ang Anak sa tawo moanhi, makakaplag ba siya ug pagtoo sa yuta?

9 Ug siya misulti niini nga sambingay ngadto sa pipila nga misalig sa ilang kaugalingon nga sila mga matarung, ug nagtamay sa uban;

10 Duha ka tawo ang miadto sa templo aron sa pag-ampo; ang usa Pariseo, ug ang usa maniningil sa buhis.

11 Ang Fariseo mitindog ug nag-ampo sa ingon niini sa iyang kaugalingon: Dios, nagapasalamat ako kanimo, nga ako dili sama sa uban nga mga tawo, mga tikasan, mga dili matarung, mga mananapaw, o bisan ingon niining maniningil sa buhis.

12 Nagapuasa ako sing makaduha sa isa ka semana, nagahatag ako sang ikapulo sang tanan nga pagkabutang ko.

13 Ug ang maniningil sa buhis, nga nagatindog sa halayo, dili gayud moyahat bisan sa iyang mga mata ngadto sa langit, kondili nagpukpok sa iyang dughan, nga nagaingon: Oh Dios, malooy ka kanako nga usa ka makasasala.

14 Sultihan ko kamo, kini nga tawo mipauli sa iyang balay nga gipakamatarung kay sa usa: kay ang matag-usa nga magapataas sa iyang kaugalingon igapaubos; ug siya nga magpaubos sa iyang kaugalingon ipataas.

15 Ug sila nagdala usab ngadto kaniya ug mga masuso, aron iyang hikapon sila: apan sa diha nga ang iyang mga tinon-an nakakita niini, sila mibadlong kanila.

16 Apan si Jesus mitawag kanila ngadto kaniya, ug miingon, Pasagdi ang gagmay nga mga bata sa pagduol kanako, ug ayaw sila pagdid-i: kay ang gingharian sa Dios ila sa mga sama kanila.

17 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga dili modawat sa gingharian sa Dios ingon sa usa ka gamay nga bata, dili gayud makasulod niini.

18 Ug ang usa ka punoan nangutana kaniya, nga nagaingon: Maayong Magtutudlo, unsay akong buhaton aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?

19 Ug si Jesus miingon kaniya, Nganong gitawag mo ako nga maayo? walay maayo, gawas sa usa, nga mao, ang Dios.

20 Ikaw nahibalo sa mga sugo, Ayaw panapaw, Ayaw pagbuno, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagsaksi ug bakak, Tahora ang imong amahan ug ang imong inahan.

21 Ug siya miingon: Kining tanan akong gibantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on hangtud karon.

22 Karon sa pagkadungog ni Jesus niining mga butanga, siya miingon ngadto kaniya, **Usa pa ka butang ang**

nakulang kanimo: ibaligya ang tanan nga imong nabatonan, ug iapod-apod ngadto sa mga kabus, ug ikaw makabaton ug bahandi sa langit: ug umari ka, sunod kanako.

23 Ug sa pagkadungog niya niini, siya nasubo pag-ayo: kay siya dato kaayo.

24 Ug sa pagkakita ni Jesus nga siya nagmasulob-on kaayo, siya miingon, **Pagkalisud gayud sa mga adunay bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios!**

25 Kay labi pang masayon alang sa usa ka camello ang paglusot sa mata sa dagom, kay sa usa ka dato nga tawo nga makasulod sa gingharian sa Dios.

26 Ug sila nga nakadungog niini miingon, Kinsa man diay ang maluwas?

27 Ug siya miingon, **Ang mga butang nga dili mahimo sa mga tawo mahimo sa Dios.**

28 Unya si Pedro miingon, Tan-awa, among gibiyaan ang tanan, ug misunod kanimo.

29 Ug siya miingon kanila, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga walay tawo nga mibiya sa balay, o mga ginikanan, o mga igsoon, o asawa, o mga anak, tungod sa gingharian sa Dios,**

30 Nga dili makadawat ug mas daghan pa niining panahona, ug sa umaabot nga kalibotan ang kinabuhing dayon.

31 Unya iyang gidala ngadto kaniya ang napulo ug duha, ug miingon ngadto kanila, **Tan-awa, kita motungas ngadto sa Jerusalem, ug ang tanang mga butang nga gisulat sa mga manalagna mahitungod sa Anak sa tawo matuman.**

32 Kay siya igatugyan ngadto sa mga Gentil, ug pagabugabugalan, ug pagalud-on, ug pagalud-an:

33 Ug siya pagahampakon nila, ug pagapatyon, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya.

34 Ug sila wala makasabut sa bisan unsa niining mga butanga: ug kini nga pulong natago gikan kanila, ug sila wala mahibalo sa mga butang nga gisulti.

35 Ug nahitabo nga sa nagkaduol na siya sa Jerico, may usa ka buta nga naglingkod sa daplin sa dalan nga nagpakilimos;

36 Ug sa pagkadungog niya sa panon sa katawhan nga nangagi, nangutana siya kon unsay kahulogan niini.

37 Ug sila miingon kaniya, nga si Jesus nga Nazarenon moagi.

38 Ug siya misinggit, nga nagaingon: Jesus, ikaw nga Anak ni David, kaloy-i intawon ako.

39 Ug ang mga nag-una nagbadlong kaniya nga mohilum siya;

40 Ug si Jesus mitindog, ug misugo nga dad-on siya ngadto kaniya: ug sa diha nga siya duol na, siya nangutana kaniya,

41 Nga nagaingon: **Unsay buot mo nga pagabuhaton ko kanimo?** Ug siya miingon: Ginoo, aron ako makadawat sa akong panan-aw.

42 Ug si Jesus miingon kaniya, **Dawata ang imong igtatan-aw: ang imong pagtoo nagluwas kanimo.**

43 Ug dihadiha siya nakadawat sa iyang igtatan-aw, ug misunod kaniya, nga naghimaya sa Dios: ug ang tanang mga tawo, sa ilang pagkakita niini, nanagdayeg sa Dios.

KAPITULO 19

1 Ug si Jesus misulod ug milatas sa Jerico.

2 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ginganlan si Zaqueo, nga pangulo sa mga maniningil sa buhis, ug siya dato.

3 Ug siya naninguha sa pagtan-aw kang Jesus kong kinsa siya; ug dili makahimo tungod sa panon sa katawhan, tungod kay siya gamay ug pamarog.

4 Ug siya midalagan sa unahan, ug misaka sa usa ka kahoy nga sicomoro aron sa pagtan-aw kaniya: kay siya moagi niadtong dalana.

5 Ug sa pag-abut ni Jesus niadtong dapita, siya mihangad, ug nakakita kaniya, ug miingon kaniya, **Zaqueo, pagdali, ug kanaug; kay karong adlaw kinahanglan nga ako mopuyo sa imong balay.**

6 Ug siya midali, ug nanaug, ug midawat kaniya nga malipayon.

7 Ug sa diha nga sila nakakita niini, silang tanan nagbagulbol, nga nagaingon, Nga siya miadto sa pagpuyo uban sa usa ka tawo nga usa ka makasasala.

8 Ug si Zaqueo mitindog, ug miingon sa Ginoo; Yari karon, Ginoo, ang katunga sang akon pagkabutang ihatag ko sa mga imol; ug kon ako nakakuha ug bisan unsa gikan kang bisan kinsa pinaagi sa bakak nga sumbong, akong iuli kaniya sa upat ka pilo.

9 Ug si Jesus miingon kaniya, **Karong adlaw miabut ang kaluwasan niining balaya, tungod kay siya anak usab ni Abraham.**

10 Kay ang Anak sa tawo mianhi sa pagpangita ug sa pagluwas niadtong nawala.

11 Ug samtang sila nakadungog niining mga butanga, siya midugang ug misulti ug usa ka samingay, tungod kay siya haduol na sa Jerusalem, ug tungod kay sila naghunahuna nga ang gingharian sa Dios igapadayag dihadiha.

12 Busa siya miingon, **Usa ka halangdon nga tawo miadto sa usa ka halayo nga yuta aron sa pagdawat alang sa iyang kaugalingon ug usa ka gingharian, ug sa pagpauli.**

13 Kag gintawag niya ang iya napulo ka alagad, kag ginhatagan sila sing napulo ka mina, kag nagsiling sa ila, Pangitaa kamo tubtub nga mag-abut ako.

14 Apan ang iyang mga katagilungsod nagdumot kaniya, ug nagpadala ug usa ka mensahe sunod kaniya, nga nagaingon, Kami dili buot nga kining tawhana magahari kanamo.

15 Ug nahitabo, nga sa diha nga siya mibalik, nga nakadawat sa gingharian, unya siya misugo niini nga mga sulugoon nga ipatawag ngadto kaniya, kang kinsa siya mihatag sa salapi, aron siya mahibalo kon pila ang matag usa nga nakuha pinaagi sa patigayon.

16 Unya miabut ang nahauna, nga nagaingon, Ginoo, ang imong mina nakaganansya ug napulo ka mina.

17 Ug siya miingon ngadto kaniya, Maayo, maayo nga sulugoon: tungod kay ikaw nagmatinumanon sa gamay kaayo, ikaw adunay pagbulot-an sa napulo ka lungsod.

18 Ug ang ikaduha miabut, nga nagaingon: Ginoo, ang imong mina nakaganansya ug lima ka mina.

19 Ug siya miingon sa maong paagi ngadto kaniya, Ikaw usab sa ibabaw sa lima ka lungsod.

20 Ug dihay lain nga miabut, nga nagaingon, Ginoo, tan-awa, ania ang imong mina, nga akong gitagoan sa usa ka panyo:

21 Kay nahadlok ako kanimo, tungod kay ikaw usa ka tawo nga magahi: ginakuha mo ang wala nimo ibutang, ug ginaani mo ang wala nimo ipugas.

22 Ug siya miingon kaniya: Gikan sa imong kaugalingong baba pagahukman ko ikaw, dautan nga ulipon. Ikaw

nahibalo nga ako usa ka mapig-uton nga tawo, nga nagakuha sa wala ko ibutang, ug nagaani sa wala ko ipugas:
23 Ngano man nga wala nimo ihatag ang akong salapi sa bangko, aron sa akong pag-abut makapaningil ako sa akong kaugalingon uban ang tubo?

24 Ug siya miingon kanila nga nanagtindog sa duol, Kuhaa kaniya ang mina, ug ihatag kini kaniya nga adunay napulo ka mina.

25 (Ug sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, siya adunay napulo ka mina.)

26 Kay nagaingon ako kaninyo, nga ang tanan nga adunay iya pagahatagan; ug gikan kaniya nga walay iya, bisan pa nga iyaha pagakuhaon gikan kaniya.

27 Apan kadtong akong mga kaaway, nga dili buot nga ako maghari kanila, dad-a dinhi, ug patya sila sa akong atubangan.

28 Ug sa nakapamulong siya niini, siya miuna, nga mitungas ngadto sa Jerusalem.

29 Ug nahitabo nga sa nagkahiduol na siya sa Betfage ug Betania, sa bukid nga gitawag ug bukid sa mga Olivo, gipadala niya ang duha sa iyang mga tinon-an,

30 Nga nagaingon: **Umadto kamo sa balangay nga atbang kaninyo; diin sa inyong pagsulod, makakaplag kamo ug usa ka nati sa asno nga gihigot, nga wala pa gayud makabay-i ug tawo: hubara siya, ug dad-a dinhi.**

31 Ug kon adunay mangutana kaninyo, Nganong gibadbaran ninyo siya? mao kini ang igaingon ninyo kaniya, **Tungod kay ang Ginoo nagkinahanglan kaniya.**

32 Ug sila nga gipadala milakaw, ug nakakaplag sumala sa iyang gisulti ngadto kanila.

33 Ug sa naghubad sila sa nati sa asno, ang mga tag-iya niini miingon kanila, Nganong gibadbaran ninyo ang nati?

34 Ug sila miingon, Ang Ginoo nagkinahanglan kaniya.

35 Ug ilang gidala siya ngadto kang Jesus: ug ilang gihapinan ang ilang mga kupo sa nati sa asno, ug ilang gipakabayo si Jesus niini.

36 Ug sa naglakaw siya, gibuklad nila ang ilang mga bisti sa dalan.

37 Ug sa nagkahiduol na siya, bisan karon sa lugsongan sa bukid sa mga Olivo, ang tibukon panon sa mga tinon-an misugod sa paglipay ug pagdayeg sa Dios uban sa makusog nga tingog tungod sa tanang mga katingalahang buhat nga ilang nakita;

38 Nga nagaingon, Bulahan ang Hari nga mianhi sa ngalan sa Ginoo: kalinaw sa langit, ug himaya sa kahitas-an.

39 Ug ang uban sa mga Fariseo gikan sa panon sa katawohan miingon kaniya: Magtutudlo, badlonga ang imong mga tinon-an.

40 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ako nagaingon kaninyo nga, kon kini sila managhilum, ang mga bato mosinggat dayon.**

41 Ug sa diha nga siya duol na, siya nakakita sa siyudad, ug siya mihilak tungod niini,

42 Nga nagaingon, **Kon ikaw nakahibalo, bisan ikaw, bisan niining imong adlaw, sa mga butang nga iya sa imong kalinaw! apan karon sila natago gikan sa imong mga mata.**

43 Kay moabot kanimo ang mga adlaw, nga ang imong mga kaaway maghimo ug kuta libot kanimo, ug libotan ka, ug bantayan ka sa tanang kiliran,

44 Ug igabutang ka sa yuta, ug ang imong mga anak sa sulod nimo; ug dili sila magbilin kanimo ug usa ka bato

ibabaw sa usa; tungod kay ikaw wala mahibalo sa panahon sa imong pagduaw.

45 Ug siya misulod sa templo, ug misugod sa pag-abog sa mga nanagbaligya didto, ug sa mga namalit;

46 Nga nagaingon ngadto kanila, **Kini nahisulat, Ang akong balay mao ang balay sa pag-ampo: apan kamo naghimo niini nga lungib sa mga kawatan.**

47 Ug siya nanudlo adlaw-adlaw sa templo. Apan ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba ug ang mga punoan sa katawohan naninguha sa paglaglag kaniya,

48 Ug wala silay hingkaplagan kong unsay ilang pagabuhaton: kay ang tanang mga tawo namati pag-ayo sa pagpatalinghug kaniya.

KAPITULO 20

1 Ug nahitabo nga sa usa niadtong mga adlaw, samtang siya nagtudlo sa mga tawo sa templo, ug nagmantala sa Maayong Balita, ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba miduol kaniya uban sa mga anciano,

2 Ug misulti kaniya, nga nagaingon: Suglin kami, pinaagi sa unsa nga pagbulot-an nagabuhat ikaw niining mga butanga? kun kinsa ba siya nga naghatag kanimo niini nga pagbulot-an?

3 Ug siya mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ako usab mangutana kaninyo ug usa ka butang; ug tubaga ako:**

4 **Ang bautismo ni Juan, gikan ba sa langit, o sa mga tawo?**

5 Ug sila nanagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kong kita magaingon, Gikan sa langit; magaingon siya, Ngano man nga wala kamo motoo kaniya?

6 Apan ug kon kita moingon, Gikan sa mga tawo; ang tanan nga mga tawo magabato sa aton: kay nagatuo sila nga si Juan isa ka manalagna.

7 Ug sila mitubag, nga sila dili makahibalo diin kini gikan.

8 Ug si Jesus miingon ngadto kanila, **Ako dili usab mosulti kaninyo pinaagi sa unsang pagbulot-an gibuhat ko kining mga butanga.**

9 Unya misugod siya sa pagsulti ngadto sa katawhan niini nga sambingay; **Usa ka tawo nagtanum ug usa ka parrasan, ug gipasaopan niya kini sa mga mag-uuma, ug miadto siya sa usa ka halayo nga yuta sa hataas nga panahon.**

10 Ug sa panahon nga ting-ani siya nagpadala ug usa ka sulogoon ngadto sa mga mag-uuma, aron sila mohatag kaniya sa bunga sa parrasan: apan ang mga mag-uuma nagbunal kaniya, ug nagpalakaw kaniya nga walay dala.

11 Ug siya nagpadala pag-usab ug lain nga sulogoon: ug siya usab ilang gibunalan, ug gipakaulawan, ug gipapauli nga walay dala.

12 Ug siya mipadala pag-usab sa ikatulo: ug ilang gisamaran usab siya, ug gipapahawa siya.

13 Unya miingon ang tag-iya sa parasan, Unsa ang akong buhaton? Ipadala ko ang akong hinigugmang anak: basin sila motahud kaniya kon sila nakakita kaniya.

14 Apan sa diha nga ang mga mag-uuma nakakita kaniya, sila nagtolotimbang sa ilang kaugalingon, nga nagaingon, Kini mao ang manununod: umari kamo, patyon ta siya, aron ang kabilin maato.

15 Busa ilang giabog siya sa gawas sa parrasan, ug gipatay siya. Busa unsa man ang pagabuhaton kanila sa tag-iya sa parrasan?

16 Moanhi siya ug laglagon niya kining mga mag-uuma, ug igahatag niya ang parrasan sa uban. Ug sa pagkadungog nila niini, sila ming-ingon: Ipahalayo kana.

17 Ug siya mitan-aw kanila, ug miingon, Unsa man diay kining nahasulat, Ang bato nga gisalikway sa mga magtutukod, mao ang nahimong pangulo sa pamag-ang?

18 Bisan kinsa nga mahulog sa ibabaw nianang batoha mabuak; apan kang bisan kinsa nga mahulogan niini, kini magagaling kaniya hangtud sa pagkapulbos.

19 Ug ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba niadtong taknaa naninguha sa pagdakop kaniya; ug sila nangahadlok sa mga tawo: kay sila nakasabut nga siya nagsulti niini nga sambingay batok kanila.

20 Ug sila nagbantay kaniya, ug nagpadala ug mga espiya, nga nagpakaaron-ingnon sa ilang kaugalingon nga mga matarung, aron sila makadakop sa iyang mga pulong, aron ilang ikatugyan siya ngadto sa gahum ug pagbulot-an sa gobernador.

21 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kami nahibalo nga ikaw nagasulti ug nagatudlo sa matarung, ug ikaw wala modawat sa panagway ni bisan kinsa, kondili nagatudlo sa dalan sa Dios sa pagkatinuod;

22 Uyon ba sa balaod alang kanamo ang paghatag ug buhis kang Cesar, o dili?

23 Apan siya nakasabut sa ilang lipatlipat, ug miingon ngadto kanila, **Nganong sulayan ninyo ako?**

24 Ipakita kanako ang usa ka denario. Kang kinsang hulagway ug superskripsiyon ang aduna niini? Sila mitubag ug miingon, Kang Cesar.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, **Busa, ihatag kang Cesar ang mga butang nga iya ni Cesar, ug ngadto sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.**

26 Ug sila wala makapugong sa iyang mga pulong sa atubangan sa mga tawo: ug sila nahibulong sa iyang tubag, ug sila nangahilum.

27 Unya miduol kaniya ang pipila sa mga Saduceo, nga nanaglimod nga walay pagkabanhaw; ug sila nangutana kaniya,

28 Nga nagaingon, Magtutudlo, si Moises nagsulat kanamo, Kong ang igsoon sa usa ka tawo mamatay, nga may asawa, ug siya mamatay nga walay anak, nga ang iyang igsoon mangasawa sa iyang igsoon, ug magabangon sa kaliwat alang sa iyang igsoon.

29 Busa dihay pito ka managsoon: ug ang nahauna nangasawa, ug namatay nga walay anak.

30 Ug ang ikaduha nangasawa kaniya, ug siya namatay nga walay anak.

31 Ug ang ikatulo nangasawa kaniya; ug sa samang paagi ang pito usab: ug sila walay anak, ug nangamatay.

32 Sa kataposan sa tanan namatay usab ang babaye.

33 Busa sa pagkabanhaw, kang kinsa man kanila nga asawa siya? kay ang pito nakapangasawa kaniya.

34 Ug si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ang mga anak niining kalibutana nagaminyo, ug ginapangasawa;**

35 Apan sila nga pagaisipon nga takus sa pag-angkon niana nga kalibutan, ug sa pagkabanhaw gikan sa mga minatay, dili magminyo, ni magpamana;

36 Ug sila dili na mamatay: kay sila sama sa mga manolonda; ug sila mga anak sa Dios, sanglit mga anak sa pagkabanhaw.

37 Karon nga ang mga minatay pagabanhawon, bisan si Moises nagpahayag diha sa sapinit, sa diha nga siya nagtawag sa Ginoo nga Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob.

38 Kay siya dili Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi: kay ang tanan buhi alang kaniya.

39 Unya mitubag ang pipila sa mga escriba, Magtutudlo, maayo ang imong pagkasulti.

40 Ug human niadto wala na sila mangahas sa pagpangutana kaniya sa bisan unsa nga pangutana.

41 Ug siya miingon kanila, **Nganong nagaingon sila nga ang Cristo anak ni David?**

42 Ug si David sa iyang kaugalingon nagaingon diha sa basahon sa mga Salmo: Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa akong too,

43 Hangtud nga himoon ko ang imong mga kaaway nga tumbanan sa imong mga tiil.

44 Busa si David nagtawag kaniya nga Ginoo, nan unsaon man niya pagkahimo nga iyang anak?

45 Unya sa igdulungog sa tanang katawhan siya miingon sa iyang mga tinun-an,

46 Mag-andam kamo sa mga escriba, nga nagahandum sa paglakat nga may malaba nga bayo, kag nagahigugma sa mga pagtamyaw sa mga baligyaana, kag sa pinakamataas nga mga lingkoranan sa mga sinagoga, kag sa mga nahauna nga mga hulot sa mga kombira;

47 Nga naglamoy sa mga balay sa mga babayeng balo, ug sa usa ka dayag naghimo ug tag-as nga mga pag-ampo: ang mao magadawat ug labi pang daku nga silot.

KAPITULO 21

1 Ug mihangad siya, ug nakita niya ang mga dato nga nanghulog sa ilang mga gasa ngadto sa panudlanan.

2 Ug nakita usab niya ang usa ka kabus nga babayeng balo nga naghulog didto ug duha ka diyot.

3 Ug siya miingon, **Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kining kabus nga babayeng balo mihulog ug labaw pa kay kanilang tanan;**

4 Kay kining tanan naghulog sa ilang kadagaya ngadto sa mga halad sa Dios;

5 Ug samtang ang uban nagsulti mahitungod sa templo, sa unsa nga paagi kini gidayandayanan sa maanindot nga mga bato ug mga gasa, siya miingon,

6 Mahitungod niining mga butanga nga inyong ginatan-aw, ang mga adlaw moabut, diin walay mahibilin nga usa ka bato ibabaw sa usa, nga dili pagatumpagon.

7 Ug sila nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, apan kanus-a man kini mahitabo? ug unsa ang ilhanan nga mahitabo sa diha nga kining mga butanga mahitabo?

8 Ug siya miingon, **Pagmatngon nga dili kamo malimbongan: kay daghan ang moanhi sa akong ngalan, nga magaingon, Ako mao ang Cristo; ug ang panahon haduol na: busa ayaw kamo pagsunod kanila.**

9 Apan inigkadungog ninyo sa mga gubat ug mga kaguliyang, ayaw kamo kalisang; apan ang katapusan dili pa.

10 Unya siya miingon ngadto kanila, Ang nasud motindog batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian:

11 Ug mahitabo ang dagkong mga linog sa nagkalainlaing mga dapit, ug mga gutom, ug mga kamatay; ug adunay

mga makalilisang nga talan-awon ug dagkung mga ilhanan gikan sa langit.

12 Apan sa dili pa kining tanan, sila dakpon sa ilang mga kamot diha kanimo, ug magalutos kanimo, nga magatugyan kanimo ngadto sa mga sinagoga, ug ngadto sa mga bilangoan, nga pagadad-on sa atubangan sa mga hari ug mga punoan tungod sa akong ngalan.

13 Ug kini mamahimo kaninyo nga usa ka pagpamatuod.

14 Busa ibutang kini sa inyong mga kasingkasing, nga dili magpalandong sa dili pa ninyo itubag:

15 Kay ako magahatag kaninyo ug usa ka baba ug kaalam, nga ang tanan ninyong mga kabatok dili arang makasukol ni makasukol.

16 Ug kamo igatugyan sa mga ginikanan, ug mga igsoon, ug mga kabanayan, ug mga higala; ug ang uban kaninyo pagapatyon nila.

17 Ug kamo pagadumtan sa tanang mga tawo tungod sa akong ngalan.

18 Apan walay bisan usa ka buhok sa inyong ulo nga mawala.

19 Sa inyong pagpailub maangkon ninyo ang inyong mga kalag.

20 Ug sa diha nga kamo makakita sa Jerusalem nga gilibutan sa mga kasundalohan, nan hibalo nga ang pagkalaglag niini haduol na.

21 Unya sila nga anaa sa Judea pakalagiwa ngadto sa kabukiran; ug pabiyaa sila nga anaa sa taliwala niini; ug ayaw itugot nga sila nga anaa sa kayutaan makasulod niini.

22 Kay kini mao ang mga adlaw sa pagpanimalus, aron ang tanan nga mga butang nga nahisulat matuman.

23 Apan alaut sila nga mga mabdos, ug kanila nga mga nagapasuso, niadtong mga adlaw! kay moabut ang dakung kagul-anan sa yuta, ug ang kaligutgut niini nga katawohan.

24 Ug sila mangapukan pinaagi sa sulab sa espada, ug pagadad-on nga bihag ngadto sa tanang mga nasud: ug ang Jerusalem pagatamakan sa mga Gentil, hangtud nga ang mga panahon sa mga Gentil matuman.

25 Ug adunay mga ilhanan sa adlaw, ug sa bulan, ug sa mga bitoon; ug sa ibabaw sa yuta kasakit sa mga nasud, uban ang kalibug; ang dagat ug ang mga balud nagdahunog; 26 Ang mga kasingkasing sa mga tawo mangaluya tungod sa kahadlok, ug sa pagpaabut sa mga butang nga moabut sa yuta: kay ang mga gahum sa langit pagauyogon.

27 Ug unya ilang makita ang Anak sa tawo nga moanhi sa usa ka panganod uban ang gahum ug dakung himaya.

28 Ug sa diha nga kini nga mga butang magsugod sa pagkahitabo, nan hangad, ug ihangad ang inyong mga ulo; kay ang inyong pagtubos haduol na.

29 Ug siya misulti kanila ug usa ka sambingay; Tan-awa ang higuera, ug ang tanang mga kahoy;

30 Sa diha nga sila karon manalingsing, kamo makakita ug mahibalo sa inyong kaugalingon nga ang ting-init karon haduol na.

31 Maingon man usab kamo, inigkakita ninyo niining mga butanga nga nagakahitabo, hibalo ninyo nga ang gingharian sa Dios haduol na.

32 Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Kini nga kaliwatan dili mahanaw, hangtud ang tanan matuman.

33 Ang langit ug ang yuta mahanaw, apan ang akong mga pulong dili mahanaw.

34 Ug pagbantay sa inyong kaugalingon, kay tingali unya ang inyong mga kasingkasing mabug-atan sa pagpatuyang,

ug sa paghubog, ug sa mga kabalaka niining kinabuhia, ug nga kanang adlaw moabut kaninyo nga wala mahibalo.

35 Kay ingon sa usa ka lit-ag kini moabut sa tanan nga nanagpuyo sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta.

36 Busa managtukaw kamo, ug manag-ampo sa kanunay, aron kamo maisip nga takus sa pag-ikyap niining tanan nga mga butang nga mahitabo, ug sa pagtindog sa atubangan sa Anak sa tawo.

37 Ug sa maadlaw nagpanudlo siya sa templo; ug sa pagkagabii migula siya, ug mipuyo sa bukid nga gitawag ug bukid sa mga Olivo.

38 Ug ang tanang mga tawo miadto kaniya sa templo sayo sa buntag, aron sa pagpatalinghug kaniya.

KAPITULO 22

1 Karon nagkahiduol na ang fiesta sa mga tinapay nga walay levadura, nga gitawag ug pasko.

2 Ug ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga escriba nanagpangita og paagi sa pagpatay kaniya; kay nahadlok sila sa katawhan.

3 Unya misulod si Satanas kang Judas nga ginganlag Iscariote, nga usa sa napulo ug duha.

4 Ug siya milakaw, ug nakigsulti sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga capitan, kong unsaon niya sa pagtugyan kaniya ngadto kanila.

5 Ug sila nangalipay, ug nanagsabut sa paghatag kaniya ug salapi.

6 Ug siya misaad, ug nangita ug higayon sa pagtugyan kaniya ngadto kanila sa wala diha ang panon sa katawhan.

7 Unya miabut ang adlaw sa mga tinapay nga walay levadura, sa diha nga ang pasko kinahanglan nga ihawon.

8 Ug iyang gipadala si Pedro ug si Juan, nga nagaingon: Lakaw ug andama alang kanato ang pasko, aron kita makakaon.

9 Ug sila miingon ngadto kaniya, Asa ang imong gusto nga kami mag-andam?

10 Kag nagsiling sia sa ila, Yari karon, kon magsulud kamo sa ciudad, may isa ka tawo nga magasugat sa inyo, nga nagadala sing tibod nga tubig; sunda ninyo siya sa balay nga iyang pagasudlan.

11 Ug ingnon ninyo ang amahan sa panimalay, Ang Magtutudlo nagaingon kanimo, Hain ang lawak nga pagakan-an ko sa pasko uban sa akong mga tinon-an?

12 Ug igapakita niya kaninyo ang usa ka daku nga lawak sa itaas nga sinangkapan: didto pag-andam kamo.

13 Ug sila nangadto, ug nakakaplag sumala sa iyang giingon kanila: ug ilang giandam ang pasko.

14 Ug sa pag-abut sa takna, siya milingkod, ug ang napulo ug duha ka mga apostoles uban kaniya.

15 Ug siya miingon ngadto kanila, Uban sa tinguha gitinguha ko ang pagkaon niini nga pasko uban kaninyo sa dili pa ako mag-antus:

16 Kay nagaingon ako kaninyo, nga dili na ako mokaon niini hangtud nga kini matuman sa gingharian sa Dios.

17 Ug siya mikuha sa kopa, ug nagpasalamat, ug miingon, Kuhaa kini, ug bahina kini sa inyong kaugalingon:

18 Kay nagaingon ako kaninyo, nga dili ako moinum sa bunga sa parras, hangtud nga moabut ang gingharian sa Dios.

19 Ug siya mikuha ug tinapay, ug nagpasalamat, ug mipikas niini, ug mihatag kanila, nga nagaingon, Kini mao

ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo: buhata ninyo kini sa handumanan kanako.

20 Ingon man usab ang kopa human sa panihapon, nga nagaingon, **Kini nga kopa mao ang bag-ong tugon sa akong dugo, nga giula alang kaninyo.**

21 Apan, tan-awa, ang kamot sa magbudhi kanako ania uban kanako sa lamesa.

22 Ug sa pagkatinuod ang Anak sa tawo moadto, ingon sa gitagal: **apan alaut kadtong tawo nga pinaagi kaniya igatugyan siya!**

23 Ug sila misugod sa pagpangutana sa ilang kaugalingon, kinsa kanila ang mobuhat niining butanga.

24 Ug dihay usa usab ka panaglalalis taliwala kanila, kinsa kanila ang pagaisipon nga labing dako.

25 Ug siya miingon ngadto kanila, **Ang mga hari sa mga Gentil nagpakahari kanila; ug sila nga naggamit og awtoridad diha kanila gitawag nga mga magbubuhat.**

26 Apan dili kamo maingon niana: **kondili ang labing daku kaninyo, pasagdi nga ingon sa manghud; ug siya nga labaw, sama kaniya nga nag-alagad.**

27 Kay hain ang labing daku, ang nagalingkod tambong sa kan-anan, o ang nagaalagad? **dili ba siya nga nagalingkod sa pagkaon? apan ako ania sa taliwala ninyo ingon sa usa nga nagaalagad.**

28 Kamo mao sila nga nagpadayon uban kanako sa akong mga pagtintal.

29 Ug Ako motudlo nganha kaninyo og usa ka gingharian, ingon nga ang akong Amahan mitudlo ngari kanako;

30 Aron kamo makakaon ug makainom sa akong lamesa sa akong gingharian, ug makalingkod sa mga trono sa paghukom sa napulo ug duha ka banay sa Israel.

31 Ug ang Ginoo miingon, Simon, Simon, tan-awa, si Satanas nagtinguha nga maangkon kamo, aron iyang alig-igon kamo sama sa trigo:

32 Apan ako nag-ampo alang kanimo, nga ang imong pagtuo dili mapakyas: **ug sa dihang ikaw mahibalik na, lig-ona ang imong mga igsoon.**

33 Ug siya miingon kaniya, Ginoo, ako andam sa pag-uban kanimo, ngadto sa bilangoan ug sa kamatayon.

34 Ug siya miingon, **" Sultihan ko ikaw, Pedro, ang manok dili motuktugaok karong adlaw, sa dili pa ikaw makatolo nga igalimod nga ikaw nakaila kanako."**

35 Ug siya miingon ngadto kanila, **Sa diha nga gipadala ko kamo nga walay puntal, ug balonan, ug mga sapin, nakulangan ba kamo sa bisan unsa? Ug sila miingon: Wala.**

36 Unya siya miingon kanila, **Apan karon, siya nga adunay puntal, dad-a kini, ug ingon man usab ang iyang balonan: ug siya nga walay pinuti, ibaligya niya ang iyang kupo, ug pagpalit ug espada.**

37 Kay sultihan ko kamo, nga kini nga nahisulat kinahanglan pa nga matuman kanako, **Ug siya giisip uban sa mga malapason: kay ang mga butang mahitungod kanako adunay katapusan.**

38 Ug sila miingon, Ginoo, tan-awa, aniy duha ka espada. Ug siya miingon kanila: **Igo na.**

39 Ug siya migula, ug miadto, ingon sa iyang nabatasan, ngadto sa bukid sa mga Olivo; ug ang iyang mga tinun-an misunod usab kaniya.

40 Ug sa pag-abut niya niadtong dapita, siya miingon kanila: **Pag-ampo kamo aron dili kamo mahisulod sa panulay.**

41 Ug siya mipahawa gikan kanila sa hapit usa ka paglabay sa bato, ug miluhod, ug nag-ampo,

42 Nga nagaingon, **Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako: bisan pa niana dili ang akong pagbuot, kondili ang imo, ang matuman.**

43 Ug mipakita kaniya ang usa ka manolonda gikan sa langit, nga nagapalig-on kaniya.

44 Ug sa diha sa kasakit siya nag-ampo sa labi pa ka mainiton: **ug ang iyang singot ingon sa mga tinulo sa dugo nga nangatagak sa yuta.**

45 Ug sa diha nga siya mibangon gikan sa pag-ampo, ug miadto sa iyang mga tinon-an, siya nakakaplag kanila nga nangatulog tungod sa kasubo,

46 Ug miingon ngadto kanila, **Nganong nangatulog kamo? bangon ug pag-ampo, aron dili kamo mahasulod sa panulay.**

47 Ug samtang nagsulti pa siya, tan-awa ang usa ka panon sa katawhan, ug siya nga ginganlag Judas, usa sa napulo ug duha, nag-una kanila, ug miduol kang Jesus aron sa paghalok kaniya.

48 Apan si Jesus miingon ngadto kaniya, **Judas, gibudhian mo ba ang Anak sa tawo pinaagi sa usa ka halok?**

49 Sa diha nga sila nga naglibut kaniya nakakita sa mahitabo, sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, kami motigbas ba sa espada?

50 Ug ang usa kanila mitigbas sa ulipon sa labawng sacerdote, ug napalongan kini sa iyang too nga dalunggan.

51 Ug si Jesus mitubag ug miingon: **Pasagdi ninyo kini.** Ug iyang gihikap ang iyang dalunggan, ug giayo siya.

52 Unya si Jesus miingon sa mga punoan sa mga sacerdote, ug sa mga kapitan sa templo, ug sa mga anciano, nga miduol kaniya, **Nanganhi ba kamo ingon nga batok sa usa ka kawatan, nga may mga espada ug mga bunal?**

53 Sa diha ako sa adlaw-adlaw uban kaninyo sa templo, kamo wala mobakyaw sa mga kamot batok kanako: **apan kini mao ang inyong takna, ug ang gahum sa kangitngit.**

54 Unya ilang gidakup siya, ug gidala siya, ug gidala ngadto sa balay sa labawng sacerdote. Ug si Pedro misunod sa halayo.

55 Ug sa nakahaling sila ug kalayo sa taliwala sa hawanan, ug nanaglingkod nga tingub, si Pedro milingkod uban kanila.

56 Apan ang usa ka sulogoon nga babaye nakakita kaniya sa naglingkod siya duol sa kalayo, ug mitutok kaniya sa mainiton gayud, ug miingon, **Kining tawhana usab uban kaniya.**

57 Ug siya milimod kaniya, nga nagaingon: **Babaye, wala ako makaila kaniya.**

58 Ug sa wala madugay dihay lain nga nakakita kaniya, ug miingon, **Ikaw usab kauban nila. Ug si Pedro miingon: Tawo, dili ako.**

59 Ug sa tapus ang usa ka takna, lain na usab ang nagmasaligon nga nag-ingon, **Sa pagkatinuod kining tawhana usab uban kaniya: kay siya usa ka Galileanhon.**

60 Ug si Pedro miingon, Tawo, ako wala mahibalo sa imong ginaingon. Ug dihadhi, samtang nagsulti pa siya, mituktugaok ang manok.

61 Ug ang Ginoo milingi, ug mitan-aw kang Pedro. Ug si Pedro nahinumdom sa pulong sa Ginoo, giunsa niya sa pag-ingon kaniya: **Sa dili pa motogaok ang manok, igalimod mo ako sa makatolo.**

62 Ug si Pedro migula, ug mihilak sa mapait.

63 Ug ang mga tawo nga nagkupot kang Jesus nagbiaybiay kaniya, ug nagbunal kaniya.

64 Ug sa gitaptapan nila siya, ilang gisagpa siya sa nawong, ug nangutana kaniya, nga nagaingon: Tagnaa, kinsa ang mihampak kaniyo?

65 Ug daghan pang ubang mga butang ang ilang gipasipalahan batok kaniya.

66 Ug sa diha nga adlaw na, ang mga anciano sa katawhan ug ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba nanagtigum, ug midala kaniya ngadto sa ilang konseho, nga nagaingon,

67 Ikaw ba ang Cristo? sultihi kami. Ug siya miingon kanila, " **Kon sultihan ko kamo, dili kamo motoo.**"

68 Ug kong ako usab mangutana kaninyo, kamo dili motubag kanako, ni motugot kanako sa pagpalakaw.

69 Human niini ang Anak sa tawo molingkod sa tuong kamot sa gahom sa Diyos.

70 Unya silang tanan miingon, Ikaw ba diay ang Anak sa Dios? Ug siya miingon kanila: **Kamo nag-ingon nga ako mao.**

71 Ug sila miingon, Unsa pa ang kinahanglan ta nga saksi? kay kita sa atong kaugalingon nakadungog sa iyang kaugalingong baba.

KAPITULO 23

1 Ug ang tibuok panon kanila mitindog, ug midala kaniya ngadto kang Pilato.

2 Ug sila misugod sa pagsumbong kaniya, nga nagaingon, Kami nakakaplag niini nga tawo nga nagapasalaag sa nasud, ug nagdili sa paghatag ug buhis kang Cesar, nga nagaingon nga siya sa iyang kaugalingon mao si Cristo nga Hari.

3 Ug si Pilato nangutana kaniya, nga nagaingon, Ikaw ba ang Hari sa mga Judio? Ug siya mitubag kaniya ug miingon: **Ikaw mao ang nagsulti niini.**

4 Unya miingon si Pilato sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga tawo, Wala akoy nakitang sala niining tawhana.

5 Ug sila misamot kabangis, nga nagaingon, Siya nagasamok sa mga tawo, nga nagapanudlo sa tibook nga Judea, gikan sa Galilea hangtud niining dapita.

6 Sa pagkadungog ni Pilato mahitungod sa Galilea, nangutana siya kon ang tawo Galileanhon ba.

7 Ug sa pagkahibalo niya nga siya sakup sa ginsakupan ni Herodes, iyang gipadala siya ngadto kang Herodes, nga didto usab sa Jerusalem niadtong panahona.

8 Ug sa pagkakita ni Herodes kang Jesus, siya nalipay ug daku; ug naglaum siya nga makakita ug milagro nga iyang gibuhat.

9 Unya siya nangutana kaniya sa daghang mga pulong; apan wala siya motubag kaniya.

10 Ug ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga escriba nanagtindog ug sa mainiton gayud misumbong kaniya.

11 Ug si Herodes uban sa iyang mga tawo sa gubat nagtamay kaniya, ug nagbiaybiay kaniya, ug gisul-oban siya sa usa ka matahum nga kupo, ug gipadala siya pag-usab ngadto kang Pilato.

12 Ug niadtong adlaw si Pilato ug si Herodes nahimong managhigala, kay kaniadto sila nanagkaaway.

13 Ug si Pilato, sa diha nga iyang gipatigum ang mga sacerdote nga punoan ug ang mga punoan ug ang mga tawo,

14 Miingon ngadto kanila, Kamo nagdala niining tawhana nganhi kanako, ingon sa usa nga nagtuis sa mga tawo: ug, tan-awa, ako, sa pag-usisa kaniya sa inyong atubangan, walay nakita nga sala niining tawhana mahitungod niadtong mga butang nga inyong gisumbong kaniya;

15 Wala, bisan pa si Herodes: kay gipadala ko kamo ngadto kaniya; ug, ania karon, walay nahimo kaniya nga takus sa kamatayon.

16 Busa pagahampakon ko siya, ug buhian ko siya.

17 (Kay kinahanglan nga buhian niya ang usa ngadto kanila sa fiesta.)

18 Ug sila naninggit tanan sa makausa, nga nagaingon, Pahawaa kining tawhana, ug buhii kanamo si Barrabas:

19 (Kinsa tungod sa usa ka sedisyon nga gihimo sa siyudad, ug tungod sa pagpatay, gibalhog sa bilanggoan.)

20 Busa si Pilato, kay buot buhian si Jesus, misulti pag-usab ngadto kanila.

21 Apan sila misinggit, nga nagaingon, Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus.

22 Ug siya miingon kanila sa ikatolo, Ngano, unsa ang kadautan nga iyang nabuhat? Wala akoy hingkaplagan nga hinungdan sa kamatayon diha kaniya: busa pagahampakon ko siya, ug buhian ko siya.

23 Ug sila misukol uban sa makusog nga mga tingog, nga nangayo nga siya ilansang sa krus. Ug ang mga tingog nila ug sa mga pangulong sacerdote midaug.

24 Ug si Pilato mihatag ug hukom nga matuman ang ilang gipangayo.

25 Ug iyang gibuhian ngadto kanila siya nga tungod sa kagubot ug pagpatay gibalhog sa bilanggoan, nga ilang gipangayo; apan iyang gitugyan si Jesus sa ilang kabubut-on.

26 Ug samtang ilang gidala siya, ilang gidakop ang usa ka Simon nga taga-Cirene, nga gikan sa balangay, ug kaniya ilang gipapas-an ang krus, aron iyang dad-on kini sunod kang Jesus.

27 Ug misunod kaniya ang usa ka dakung panon sa katawohan, ug ang mga babaye, nga nanagminatay ug nanagminatay kaniya.

28 Apan si Jesus milingi kanila ug miingon, **Mga anak nga babaye sa Jerusalem, ayaw kamo paghilak tungod kanako, kondili panghilak kamo alang sa inyong kaugalingon, ug alang sa inyong mga anak.**

29 Kay, tan-awa, ang mga adlaw moabut, nga sila moingon, Bulahan ang mga apuli, ug ang mga sabakan nga wala manganak, ug ang mga suso nga wala makapasuso.

30 Unya sila mosugod sa pag-ingon sa mga bukid, 'Tumpagi kami; ug ngadto sa kabungtoran, Taboni kami.

31 Kay kon buhaton nila kining mga butanga sa usa ka lunhaw nga kahoy, unsa ang pagabuhaton sa uga?

32 Ug dihay laing duha usab ka mga kriminal nga gidala uban kaniya aron patyon.

33 Ug sa pag-abut nila sa dapit, nga gitawag ug Kalbaryo, didto ilang gilansang siya sa cruz, ug ang mga mamumuhat sa kadautan, ang usa sa too, ug ang usa sa wala.

34 Unya si Jesus miingon, **Amahan, pasayloa sila; kay wala sila mahibalo sa ilang gibuhat.** Ug ilang gibahinbahin ang iyang mga bisti, ug nanagpapalad.

35 Ug ang mga tawo nanagtindog nga nanagtan-aw. Ug ang mga punoan usab uban kanila nagyubit kaniya, nga nagaingon: Siya nagluwas sa uban; paluwasa siya sa iyang kaugalingon, kon siya mao si Kristo, ang pinili sa Dios.

KAPITULO 24

36 Ug ang mga sundalo usab nagbiaybiay kaniya, nga miduol kaniya, ug naghatag kaniya ug suka,
 37 Ug nagaingon: Kong ikaw mao ang hari sa mga Judio, luwasa ang imong kaugalingon.
 38 Ug ang usa ka sinulat usab nahisulat sa ibabaw niya sa mga letra nga Griego, ug Latin, ug Hebreohanon, KINI MAO ANG HARI SA MGA JUDIO.
 39 Ug ang usa sa mga tulisan nga gibitay mibiaybiay kaniya, nga nagaingon: Kong ikaw mao ang Cristo, luwasa ang imong kaugalingon ug kami.
 40 Apan ang usa nga mitubag nagbadlong kaniya, nga nagaingon, Wala ka ba mahadlok sa Dios, sanglit anaa ka man sa mao nga pagkahinukman sa silot?
 41 Ug kita sa pagkatinuod makiangayon; kay makadawat kita sa angay nga balus sa atong mga buhat: apan kining tawhana walay nahimo nga dautan.
 42 Ug siya miingon kang Jesus, Ginoo, hinumdumi ako inig-abut mo sa imong gingharian.
 43 Ug si Jesus miingon ngadto kaniya, **Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kanimo, Karong adlaw ikaw uban kanako sa paraiso.**
 44 Ug kadto mga ikaunom nga takna, ug dihay kangitngit sa ibabaw sa tibuok yuta hangtud sa ikasiyam nga takna.
 45 Ug ang adlaw mingitngit, ug ang tabil sa templo nagisi sa taliwala.
 46 Ug sa nakasinggit si Jesus sa makusog nga tingog, siya miingon, **Amahan, nganha sa imong mga kamot itugyan ko ang akong espiritu:** ug sa nakapamulong siya niini, nabugto ang iyang ginhawa.
 47 Karon sa diha nga ang centurion nakakita sa nahitabo, siya naghimaya sa Dios, nga nagaingon, Sa pagkatinuod kini usa ka matarung nga tawo.
 48 Ug ang tanang mga tawo nga nanagkatigum sa maong talan-awon, sa nakakita sa mga butang nga nahitabo, nanagpanampok sa ilang mga dughan, ug namalik.
 49 Ug ang tanan niyang mga kaila, ug ang mga babaye nga misunod kaniya gikan sa Galilea, nanagtindog sa halayo, nga nagtan-aw niining mga butanga.
 50 Ug, tan-awa, dihay usa ka tawo nga ginganlan si Jose, usa ka magtatambag; ug siya usa ka maayong tawo, ug usa ka matarung:
 51 (Ang mao wala mouyon sa ilang tambag ug buhat;) siya taga-Arimatea, usa ka lungsod sa mga Judio: nga sa iyang kaugalingon naghulat usab sa gingharian sa Dios.
 52 Kini nga tawo miadto kang Pilato, ug gipangayo ang lawas ni Jesus.
 53 Ug iyang gihugos kini, ug giputos sa lino, ug gipahimutang sa usa ka lubnganan nga gisapsap sa bato, diin wala pa gayud malubngi ang tawo.
 54 Ug niadtong adlaw mao ang Pangandam, ug nagkaduol na ang adlaw nga igpapahulay.
 55 Ug ang mga babaye usab, nga nanguban kaniya gikan sa Galilea, misunod, ug nakakita sa lubnganan, ug giunsa sa pagpahiluna ang iyang lawas.
 56 Ug sila namalik, ug nangandam ug mga pahumot ug mga pahumot; ug mipahulay sa adlaw nga igpapahulay sumala sa sugo.

1 Karon sa nahaunang adlaw sa semana, sayo kaayo sa kabuntagon, sila nangadto sa lubnganan, nga nanagdala sa mga pahumot nga ilang giandam, ug ang uban uban kanila.
 2 Ug ilang nakita nga ang bato naligid na gikan sa lubnganan.
 3 Ug misulod sila, ug wala nila hikaplagi ang lawas sa Ginoong Jesus.
 4 Ug nahitabo nga, samtang sila nangalibog pag-ayo mahitungod niini, tan-awa, duha ka tawo mibarog tupad kanila nga nagsul-ob ug sinaw nga mga bisti.
 5 Ug samtang sila nangahadlok, ug nanagduko sa ilang mga nawong ngadto sa yuta, sila miingon ngadto kanila, Nganong gipangita ninyo ang buhi taliwala sa mga patay?
 6 Wala siya dinhi, kondili nabanhaw: hinumdumi kung giunsa niya pagsulti kaninyo sa didto pa siya sa Galilea,
 7 Nga nagaingon, Ang Anak sa tawo kinahanglan igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga makasasala, ug igalansang sa cruz, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw.
 8 Ug nahinumdum sila sa iyang mga pulong,
 9 Ug mibalik sila gikan sa lubnganan, ug gisugilon kining tanang mga butanga sa napulo ug usa, ug sa tanan nga uban pa.
 10 Si Maria Magdalena, ug si Juana, ug si Maria nga inahan ni Santiago, ug ang ubang mga babaye nga kauban nila, mao ang nagsugilon niining mga butanga ngadto sa mga apostoles.
 11 Ug alang kanila ang ilang mga pulong daw walay pulos, ug sila wala motoo kanila.
 12 Unya mitindog si Pedro, ug midalagan ngadto sa lubnganan; ug sa pagduko niya, iyang nakita ang mga bisti nga lino nga nabutang sa ilang kaugalingon, ug mipahawa siya nga nahibulong sa iyang kaugalingon sa nahitabo.
 13 Ug tan-awa, duha kanila miadto niadtong adlaw sa usa ka balangay nga ginganlag Emaus, nga gikan sa Jerusalem mga kan-uman ka estadio.
 14 Ug sila nagsinultihay mahitungod niining tanan nga mga butang nga nahitabo.
 15 Ug nahitabo, nga, samtang sila nagsultihanay ug nagtolotimbang, si Jesus sa iyang kaugalingon miduol, ug miuban kanila.
 16 Apan ang ilang mga mata gipugngan aron sila dili makaila kaniya.
 17 Ug siya miingon kanila, **Unsang mga paagiha kini nga mga panagsultihanay nga inyong nabatongan sa usa ug usa, samtang kamo nagalakaw, ug nanagsubo?**
 18 Ug ang usa kanila, kansang ngalan mao si Cleopas, mitubag kaniya, Ikaw ba lamang ang usa ka dumuloong sa Jerusalem, ug wala mahibalo sa mga butang nga nanghitabo didto niining mga adlaw?
 19 Ug siya miingon kanila, **Unsang mga butanga?** Ug sila miingon kaniya, "Mahitungod kang Jesus nga Nazareton, nga usa ka profeta nga gamhanan sa buhat ug sa pulong atubangan sa Dios ug sa tanang mga tawo."
 20 Ug giunsa sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa atong mga punoan sa pagtugyan kaniya aron pagahukman sa silot sa kamatayon, ug sa paglansang kaniya sa cruz.
 21 Apan kami misalig nga siya mao unta ang magatubos sa Israel: ug labut pa niining tanan, karon mao ang ikatulo ka adlaw sukad kining mga butanga nahitabo.

22 Oo, ug ang pipila ka mga babaye usab sa among pundok nakapahibulong kanamo, nga sayo didto sa lubnganan;

23 Ug sa wala nila hikaplagi ang iyang lawas, sila miduol, nga nagaingon, nga sila nakakita usab ug usa ka pananawon sa mga manolonda, nga nag-ingon nga siya buhi.

24 Ug ang uban kanila nga uban kanamo miadto sa lubnganan, ug nakakaplag niini ingon sa gisulti sa mga babaye: apan siya wala nila hikit-i.

25 Nian nagsiling sia sa ila, **O mga buangbuang, kag mahinay sing tagiposoon sa pagtuo sang tanan nga ginhambal sang mga manalagna:**

26 **Dili ba kinahanglan nga si Kristo mag-antus niini nga mga butang, ug mosulod ngadto sa iyang himaya?**

27 Ug sugod kang Moises ug sa tanang mga propeta, siya mipatin-aw ngadto kanila diha sa tibuok nga kasulatan sa mga butang mahitungod sa iyang kaugalingon.

28 Ug nagkahiduol na sila sa balangay nga ilang gipadulngan: ug iyang gihimo nga daw mopadayon siya sa unahan.

29 Apan ilang gipugngan siya, nga nagaingon, Pabilin uban kanamo: kay hapon na, ug tapus na ang adlaw. Ug siya misulod aron sa pagpabilin uban kanila.

30 Ug nahitabo nga sa naglingkod siya sa kan-anan uban kanila, mikuha siya ug tinapay, ug gipanalanginan kini, ug gipikaspikas niya, ug gihatag kanila.

31 Ug ang ilang mga mata nangabuka, ug sila nakaila kaniya; ug siya nahanaw sa ilang panan-aw.

32 Ug sila nanag-ingon sa usa ug usa, Wala ba ang atong mga kasingkasing nagdilaab sa sulod nato, samtang siya nakigsulti kanato sa dalan, ug samtang siya nagsaysay kanato sa mga kasulatan?

33 Ug sila nanindog niadtong taknaa, ug namalik sa Jerusalem, ug ilang nakita ang napulo ug usa nga nanagkatigum, ug sila nga uban kanila.

34 Nga nagaingon: Matuod gayud nga nabanhaw ang Ginoo, ug nagpakita kang Simon.

35 Ug ilang gisugilon ang mga butang nga nahitabo sa dalan, ug giunsa nila pag-ila siya sa pagpikaspikas sa tinapay.

36 Ug samtang sila nagsulti niini, si Jesus sa iyang kaugalingon mitindog sa ilang taliwala, ug miingon ngadto kanila, **Ang kalinaw maanaa kaninyo.**

37 Apan sila nangahadlok ug nangahadlok, ug nanagdahum nga sila nakakita ug usa ka espiritu.

38 Ug siya miingon kanila: **Nganong nasamok kamo? ug nganong mitungha ang mga hunahuna sa inyong mga kasingkasing?**

39 **Tan-awa ang akong mga kamot ug ang akong mga tiil, nga ako gayud kini: kupti ako, ug tan-awa; kay ang espiritu walay unod ug bukog, ingon sa inyong nakita nga ania kanako.**

40 Ug sa nakapamulong siya niini, iyang gipakita kanila ang iyang mga kamot ug mga tiil.

41 Ug samtang wala pa sila motoo tungod sa kalipay, ug nahibulong, siya miingon kanila: **Aduna ba kamoy makaon dinhi?**

42 Ug siya ilang gihatagan ug usa ka buok nga sinugba nga isda, ug usa ka udlan.

43 Ug siya mikuha niini, ug mikaon sa atubangan nila.

44 Ug siya miingon ngadto kanila, **Kini mao ang mga pulong nga akong gisulti nganha kaninyo, samtang ako uban pa kaninyo, nga ang tanan nga mga butang**

kinahanglan gayud nga matuman, nga nahisulat diha sa balaod ni Moises, ug diha sa mga propeta, ug diha sa mga salmo, mahitungod kanako.

45 Unya iyang giablihan ang ilang salabutan, aron sila makasabut sa mga kasulatan,

46 Ug miingon ngadto kanila, **Ingon niini ang nahisulat, ug sa ingon niini kinahanglan nga si Kristo mag-antus, ug mabanhaw gikan sa mga patay sa ikatulo ka adlaw;**

47 Ug nga ang paghinulsol ug ang kapasayloan sa mga sala kinahanglan igawali diha sa iyang ngalan taliwala sa tanan nga mga nasud, sugod sa Jerusalem.

48 Ug kamo mga saksi niini nga mga butang.

49 Ug tan-awa, ipadala ko ang saad sa akong Amahan nganha kaninyo;

50 Ug iyang gidala sila sa gawas hangtud sa Betania, ug gibayaw niya ang iyang mga kamot, ug gipanalanginan sila.

51 Ug nahinabo, samtang siya nagpanalangin kanila, siya mibulag kanila, ug gibayaw ngadto sa langit.

52 Ug sila misimba kaniya, ug namalik sa Jerusalem uban ang dakung kalipay.

53 Ug sa kanunay didto sa templo, nga nagadayeg ug nagadayeg sa Dios. Amen.

Juan

KAPITULO 1

1 Sa sinugdan mao ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug ang Pulong mao ang Dios.
2 Mao usab kini sa sinugdan uban sa Dios.
3 Ang tanang butang gibuhay niya; ug kon wala kaniya walay bisan unsa nga nahimo nga nahimo.
4 Diha kaniya ang kinabuhi; ug ang kinabuhi mao ang kahayag sa mga tawo.
5 Ug ang kahayag nagadan-ag sa kangitngit; ug ang kangitngit wala makasabut niini.
6 May usa ka tawo nga gipadala gikan sa Dios, kansang ngalan mao si Juan.
7 Siya mianhi ingon nga saksi, aron sa pagpamatuod sa kahayag, aron ang tanan nga mga tawo pinaagi kaniya motoo.
8 Siya dili mao ang kahayag, kondili mianhi aron sa pagsaksi niana nga kahayag.
9 Kadto mao ang matuod nga kahayag, nga nagaiwag sa matag tawo nga moanhi sa kalibutan.
10 Dinhi siya sa kalibutan, ug ang kalibutan gibuhay niya, ug ang kalibutan wala makaila kaniya.
11 Siya mianhi sa iyang kaugalingon, ug ang iyang kaugalingon wala modawat kaniya.
12 Apan sa tanan nga midawat kaniya, ngadto kanila siya mihatag ug gahum nga mahimong mga anak sa Dios, bisan kanila nga misalig sa iyang ngalan:
13 Nga nangatawo, dili sa dugo, ni sa kabubut-on sa unod, ni sa kabubut-on sa tawo, kondili sa Dios.
14 Ug ang Pulong nahimong unod, ug mipuyo uban kanato, (ug among nakita ang iyang himaya, ang himaya ingon sa bugtong Anak sa Amahan,) puno sa grasya ug kamatuoran.
15 Si Juan nagpamatuod mahitungod kaniya, ug misinggit, nga nagaingon, Kini mao siya nga akong gihisgutan, Siya nga moabut sunod kanako gipalabi una kanako: kay siya una kanako.
16 Ug gikan sa iyang kahupnganan nadawat natong tanan, ug grasya alang sa grasya.
17 Kay ang Kasugoan gihatag pinaagi kang Moises, apan ang grasya ug ang kamatuoran miabut pinaagi kang Jesu-Cristo.
18 Walay tawo nga nakakita sa Dios sa bisan unsang panahon; ang bugtong Anak, nga anaa sa sabakan sa Amahan, siya ang nagpahayag kaniya.
19 Ug kini mao ang pagpamatuod ni Juan, sa diha nga ang mga Judio nagpadala ug mga sacerdote ug mga Leviyanon gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, Kinsa ba ikaw?
20 Ug siya misugid, ug wala maglimod; apan misugid, Ako dili mao ang Cristo.
21 Ug sila nangutana kaniya, Unsa man diay? Ikaw ba si Elias? Ug siya mitubag: Dili ako. Ikaw ba kana nga propeta? Ug siya mitubag: Dili.
22 Unya sila miingon ngadto kaniya, Kinsa ba ikaw? aron kami makahatag ug tubag kanila nga nagpadala kanamo. Unsa may imong ikasulti bahin sa imong kaugalingon?
23 Siya miingon, Ako mao ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, Tul-ira ninyo ang dalan sa Ginoo, sumala sa giingon ni propeta Isaias.

24 Ug sila nga gipadala gikan sa mga Fariseo.
25 Ug sila nangutana kaniya, ug miingon ngadto kaniya, Ngano man nga nagabautismo ka, kon ikaw dili mao ang Cristo, ni si Elias, ni ang manalagna?
26 Si Juan mitubag kanila, nga nagaingon, Ako nagabautismo sa tubig: apan adunay nagatindog sa taliwala ninyo, nga wala ninyo hiilhi;
27 Siya mao, ang moanhi sunod kanako gipalabi una kanako, kansang higot sa sapin dili ako takos sa paghubad.
28 Kining mga butanga nahitabo sa Betabara tabok sa Jordan, diin si Juan nagbautismo.
29 Sang madason nga adlaw, nakita ni Juan si Jesus nga nagapadulong sa iya, kag nagsiling, Yari karon ang Cordero sang Dios, nga nagakuha sang sala sang kalibutan.
30 Kini mao siya nga mahitungod kaniya ako miingon, Sunod kanako moabut ang usa ka tawo nga palabihon una kanako: kay siya una kanako.
31 Ug ako wala makaila kaniya: apan aron siya igapadayag ngadto sa Israel, busa mianhi ako nga nagabautismo sa tubig.
32 Ug si Juan nagpamatuod, nga nagaingon, Akong nakita ang Espiritu nga mikunsad gikan sa langit sama sa usa ka salampati, ug kini mipabilin diha kaniya.
33 Ug ako wala makaila kaniya: apan siya nga nagpadala kanako sa pagbautismo sa tubig, mao ang nag-ingon kanako, Kang kinsa imong makita ang Espiritu nga mikunsad, ug magapabilin diha kaniya, mao siya ang magabautismo sa Espiritu Santo.
34 Ug ako nakakita, ug nagpamatuod nga kini mao ang Anak sa Dios.
35 Ug sa sunod nga adlaw mitindog na usab si Juan, ug ang duha sa iyang mga tinon-an;
36 Ug siya mitan-aw kang Jesus samtang siya naglakaw, siya miingon, Tan-awa ang Cordero sa Dios!
37 Ug ang duha ka mga tinon-an nakadungog kaniya nga nagsulti, ug sila misunod kang Jesus.
38 Unya si Jesus milingi, ug nakakita kanila nga nagsunod, ug miingon kanila: **Unsay inyong gipangita?** Sila miingon kaniya: Rabbi, (nga sa ato pa, kong hubaron, Magtutudlo), hain ka magpuyo?
39 Siya miingon kanila, **Umari kamo ug tan-awa.** Nangadto sila ug nakita nila ang iyang gipuy-an, ug mipuyo uban kaniya niadtong adlaw: kay haduol na ang ikanapulo nga takna.
40 Usa sa duha nga nakadungog sa gisulti ni Juan, ug misunod kaniya, mao si Andres, igsoon ni Simon Pedro.
41 Siya unang nakakaplag sa iyang kaugalingong igsoon nga si Simon, ug miingon kaniya, Nakaplagan namo ang Mesiyas, nga kong hubaron, ang Cristo.
42 Ug iyang gidala siya ngadto kang Jesus. Ug sa pagkakita ni Jesus kaniya, siya miingon: **Ikaw mao si Simon, ang anak ni Jonas;**
43 Ug sa sunod nga adlaw si Jesus buot moadto sa Galilea, ug iyang nakit-an si Felipe, ug miingon kaniya: **Sunod kanako.**
44 Karon si Felipe taga-Betsaida, ang lungsod ni Andres ug ni Pedro.
45 Si Felipe nakakaplag kang Natanael, ug miingon ngadto kaniya, Among hingkaplagan siya, kang kinsa si Moises diha sa kasugoan, ug ang mga manalagna, gisulat, si Jesus nga Nazareton, ang anak ni Jose.

46 Ug si Natanael miingon kaniya: Aduna bay maayong butang nga mogula gikan sa Nazaret? Si Felipe miingon kaniya, Umari ka ug tan-awa.

47 Nakita ni Jesus si Natanael nga nagapadulong sa iya, kag nagsiling nahanungud sa iya, **Yari karon ang matuod gid nga Israelinhon, nga sa iya wala sing daya!**

48 Si Natanael miingon kaniya, Diin mo ako nakaila? Si Jesus mitubag ug miingon kaniya: **Sa wala pa ikaw tawga ni Felipe, sa didto ka sa ilalum sa higuera, nakita ko na ikaw.**

49 Si Natanael mitubag ug miingon ngadto kaniya, Rabbi, ikaw mao ang Anak sa Dios; ikaw ang Hari sa Israel.

50 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Tungod kay ako nag-ingon nganha kanimo, Ako nakakita kanimo ilalom sa kahoyng igera, ikaw mituo? makakita ka ug dagkung mga butang kay niini.**

51 Ug siya miingon kaniya: **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga makita ninyo ang langit nga maabli, ug ang mga manolonda sa Dios nga magakayab ug magakunsad sa ibabaw sa Anak sa tawo.**

KAPITULO 2

1 Ug sa ikatolo ka adlaw may kasal sa Cana sa Galilea; ug didto ang inahan ni Jesus:

2 Ug si Jesus ug ang iyang mga tinun-an gitawag ngadto sa kasal.

3 Ug sa diha nga sila nahutdan ug bino, ang inahan ni Jesus miingon ngadto kaniya, Sila walay bino.

4 Si Jesus miingon kaniya, **Babaye, unsay labut ko kanimo? ang akong takna wala pa moabut.**

5 Ang iyang inahan miingon sa mga sulugoon, Bisan unsa ang iyang isulti kaninyo, buhata ninyo.

6 Ug dihay gibutang didto nga unom ka tadyaw sa tubig nga bato, subay sa paagi sa paghinlo sa mga Judeo, nga adunay sulod nga duha o tulo ka firkin ang matag usa.

7 Si Jesus nagsiling sa ila, **Pun-a ninyo sing tubig ang mga tadyaw.** Ug ilang gipuno kini hangtud sa ngilit.

8 Ug siya miingon ngadto kanila, **Pagkuha kamo karon, ug dad-a ngadto sa gobernador sa kombira.** Ug ilang gidala kini.

9 Sa dihang ang tigdumala sa kombira nakatilaw sa tubig nga nahimong bino, ug wala mahibalo kon diin kini gikan: (apan ang mga sulugoon nga nagkalos sa tubig nahibalo;) ang gobernador sa kombira mitawag sa pamanhonon,

10 Ug miingon kaniya, Ang matag tawo sa sinugdan nagatagana ug maayong bino; ug sa diha nga ang mga tawo makahubog na pag-ayo, nan ang mas dautan pa: apan ikaw nagtipig sa maayong bino hangtud karon.

11 Kini nga sinugdan sa mga milagro gibuhat ni Jesus sa Cana sa Galilea, ug nagpadayag sa iyang himaya; ug ang iyang mga tinon-an mitoo kaniya.

12 Tapus niini siya milugsong ngadto sa Capernaum, siya, ug ang iyang inahan, ug ang iyang mga igsoon, ug ang iyang mga tinon-an: ug sila mipabilin didto sa dili daghang mga adlaw.

13 Ug haduol na ang paskuwa sa mga Judio, ug si Jesus mitungas sa Jerusalem,

14 Ug nakaplagan niya sa templo ang mga namaligya ug mga baka ug mga karnero ug mga salampati, ug ang mga tig-ilis ug kuwarta nga nanaglingkod:

15 Ug sa diha nga siya nakahimo ug usa ka hampak sa gagmay nga mga pisi, iyang giabog silang tanan ngadto sa gawas sa templo, ug ang mga karnero, ug ang mga baka; ug giyabo ang salapi sa mga mag-ilis, ug gipanglintuwad ang mga lamesa;

16 Ug miingon kanila nga namaligya ug mga salampati, **Kuhaa ninyo kining mga butanga dinhi; ayaw himoa ang balay sa akong Amahan nga balay sa patigayon.**

17 Ug ang iyang mga tinon-an nahinumdom nga kini nahisulat, Ang kasibot sa imong balay naglamoy kanako.

18 Unya ang mga Judio mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsang ilhanan ang imong ikapakita kanamo, sanglit ikaw nagabuhat niining mga butanga?

19 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Gub-a kining templo, ug sa tulo ka adlaw patindugon ko kini.**

20 Unya miingon ang mga Judio, Kap-atan ug unom ka tuig kining temploha gitukod, ug tukoron mo ba kini sulod sa tulo ka adlaw?

21 Apan siya nagsulti mahitungod sa templo sa iyang lawas.

22 Busa sa diha nga siya nabanhaw gikan sa mga patay, ang iyang mga tinun-an nahinumdom nga siya misulti niini ngadto kanila; ug sila mituo sa kasulatan, ug sa pulong nga gisulti ni Jesus.

23 Karon sa didto siya sa Jerusalem sa pasko, sa adlaw sa fiesta, daghan ang misalig sa iyang ngalan, sa diha nga sila nakakita sa mga milagro nga iyang gibuhat.

24 Apan si Jesus wala magtugyan sa iyang kaugalingon ngadto kanila, tungod kay siya nakaila sa tanang mga tawo,

25 Ug wala magkinahanglan nga adunay bisan kinsa nga magpamatuod mahitungod sa tawo: kay siya nahibalo kon unsa ang anaa sa tawo.

KAPITULO 3

1 Adunay usa ka tawo sa mga Fariseo, nga ginganlan si Nicodemo, usa ka punoan sa mga Judio:

2 Kini miduol kang Jesus sa gabii, ug miingon kaniya, Rabbi, kami nahibalo nga ikaw usa ka magtutudlo nga gikan sa Dios: kay walay tawo nga makahimo niining mga milagro nga imong ginabuhat, gawas kon ang Dios uban kaniya.

3 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kanimo, gawas kon ang usa ka tawo matawo pag-usab, siya dili makakita sa gingharian sa Dios.**

4 Si Nicodemo miingon ngadto kaniya, Unsaon sa usa ka tawo nga matawo sa diha nga siya tigulang na? Makasulod ba siya sa ikaduha nga higayon sa sabakan sa iyang inahan, ug matawo?

5 Si Jesus mitubag, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, gawas kon ang tawo matawo sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios.**

6 Ang gipanganak sa unod unod; ug kana nga gipanganak sa Espiritu mao ang espiritu.

7 Ayaw kahibulong nga ako miingon kanimo, Kinahanglan nga kamo matawo pag-usab.

8 Ang hangin mohuros sa iyang gusto, ug madungog nimo ang iyang huni, apan dili ka makahibalo diin kini gikan, ug asa kini padulong: mao usab ang matag usa nga gipanganak sa Espiritu.

9 Si Nicodemo mitubag ug miingon ngadto kaniya, Unsaon pagkahimo niining mga butanga?

10 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Ikaw ba usa ka magtutudlo sa Israel, ug wala mahibalo niining mga butanga?**

11 **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako moingon kanimo, Kami nagsulti sa among nahibaloan, ug nagpamatuod nga among nakita; ug wala kamo makadawat sa among pagpamatuod.**

12 **Kon gisultihan ko kamo sa mga butang nga yutan-on, ug wala kamo motoo, unsaon man ninyo sa pagtoo, kong sultihan ko kamo sa langitnong mga butang?**

13 **Ug walay tawo nga nakasaka sa langit, kondili siya nga nanaug gikan sa langit, bisan ang Anak sa tawo nga anaa sa langit.**

14 **Ug ingon nga giisa ni Moises ang bitin didto sa kamingawan, mao man usab kinahanglan nga igaisa ang Anak sa tawo:**

15 **Aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.**

16 **Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.**

17 **Kay ang Dios wala magpadala sa iyang Anak nganhi sa kalibutan aron sa paghukom sa silot sa kalibutan; kondili aron ang kalibutan pinaagi kaniya maluwas.**

18 **Ang mosalig kaniya dili hinukman sa silot;**

19 **Ug kini mao ang pagkahinukman sa silot, nga ang kahayag mianhi sa kalibutan, ug ang mga tawo nahigugma sa kangitngit kay sa kahayag, tungod kay ang ilang mga buhat mga dautan.**

20 **Kay ang matag-usa nga nagabuhat ug dautan nagadumot sa kahayag, ug dili moduol sa kahayag, aron dili mabadlong ang iyang mga buhat.**

21 **Apan siya nga nagabuhat sa kamatuoran moduol sa kahayag, aron ang iyang mga buhat mapadayag, nga sila gibuhat diha sa Dios.**

22 **Human niining mga butanga si Jesus ug ang iyang mga tinun-an miadto sa yuta sa Judea; ug didto siya mipabilin uban kanila, ug nagbautismo.**

23 **Ug si Juan usab nagbautismo sa Enon duol sa Salim, tungod kay didto adunay daghang tubig: ug sila nangadto, ug gibautismohan.**

24 **Kay si Juan wala pa mabalhog sa bilanggoan.**

25 **Unya dihay usa ka panaglalis tali sa pipila sa mga tinun-an ni Juan ug sa mga Judio mahitungod sa paghinlo.**

26 **Ug sila miadto kang Juan, ug miingon kaniya: Rabbi, siya nga uban kanimo didto sa tabok sa Jordan, kang kinsa ikaw nagpamatuod, tan-awa, siya nagabautismo, ug ang tanang mga tawo miduol kaniya.**

27 **Si Juan mitubag ug miingon, Ang tawo dili makadawat ug bisan unsa, gawas kon kini igahatag kaniya gikan sa langit.**

28 **Kamo sa inyong kaugalingon nagpamatuod kanako, nga ako miingon, Ako dili mao ang Cristo, kondili nga ako gipadala una kaniya.**

29 **Siya nga adunay pangasaw-onon mao ang pamanhonon: apan ang higala sa pamanhonon, nga nagatindog ug nagapatalinghug kaniya, nalipay ug daku tungod sa tingog sa pamanhonon: busa kining akong kalipay natuman.**

30 **Siya kinahanglan nga motubo, apan ako kinahanglan nga mokunhod.**

31 **Siya nga gikan sa itaas labaw sa tanan: siya nga gikan sa yuta yutan-on, ug nagsulti mahitungod sa yuta: siya nga gikan sa langit labaw sa tanan.**

32 **Ug unsa ang iyang nakita ug nadungog, kana siya nagpamatuod; ug walay tawo nga modawat sa iyang pagpamatuod.**

33 **Siya nga midawat sa iyang pagpamatuod nagbutang sa iyang selyo nga ang Dios tinuod.**

34 **Kay siya nga gipadala sa Dios nagsulti sa mga pulong sa Dios: kay ang Dios wala maghatag sa Espiritu sa sukod ngadto kaniya.**

35 **Ang Amahan nahigugma sa Anak, ug nagtugyan sa tanang mga butang ngadto sa iyang kamot.**

36 **Ang motoo sa Anak may kinabuhing dayon: ug ang dili motoo sa Anak dili makakita sa kinabuhi; apan ang kaligutgut sa Dios nagapabilin diha kaniya.**

KAPITULO 4

1 **Busa sa diha nga ang Ginoo nahibalo giunsa sa mga Fariseo nakadungog nga si Jesus nakahimo ug nagbautismo sa mas daghang mga tinun-an kay kang Juan,**

2 **(Bisan tuod si Jesus mismo dili ang nagbautismo, kondili ang iyang mga tinun-an,)**

3 **Mibiya siya sa Judea ug mibalik sa Galilea.**

4 **Ug kinahanglan nga moagi siya sa Samaria.**

5 **Unya miadto siya sa usa ka siyudad sa Samaria, nga gitawag ug Sicar, duol sa luna sa yuta nga gihatag ni Jacob sa iyang anak nga si Jose.**

6 **Karon didto ang atabay ni Jacob. Busa si Jesus, nga gikapuyan sa iyang panaw, milingkod sa ibabaw sa atabay: ug mga ikaunom na ang takna.**

7 **May nag-abut nga isa ka babayi nga Samariahanon sa pagkalos sing tubig: si Jesus nagsiling sa iya, **Paimna ako.****

8 **(Kay ang iyang mga tinon-an nangadto sa lungsod aron sa pagpalit ug makaon.)**

9 **Unya miingon kaniya ang babaye nga Samarianhon, Ngano nga ikaw, nga usa ka Judio, nangayo kanako nga paimnon, nga ako usa ka babaye sa Samaria? kay ang mga Judio walay pakiglabot sa mga Samarianhon.**

10 **Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Kon ikaw nahibalo sa gasa sa Dios, ug kinsa kini nga nagaingon kanimo, Paimna ako; mangayo ka unta kaniya, ug hatagan ka niya ug tubig nga buhi.****

11 **Ang babaye miingon ngadto kaniya, Ginoo, ikaw walay bisan unsa nga pagkalos, ug ang atabay halalum: diin ikaw nakakuha nianang buhi nga tubig?**

12 **Labaw pa ba ikaw sa among amahan nga si Jacob, nga naghatag kanamo sa atabay, ug miinum niini siya, ug ang iyang mga anak, ug ang iyang mga vaca?**

13 **Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Bisan kinsa nga moinom niini nga tubig pagauhawon pag-usab:****

14 **Apan bisan kinsa nga moinom sa tubig nga akong ihatag kaniya dili na gayud uhawon; apan ang tubig nga akong igahatag kaniya mahimo diha kaniya nga usa ka atabay sa tubig nga magatubo ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan.**

15 **Ang babaye miingon ngadto kaniya, Ginoo, hatagi ako niini nga tubig, aron ako dili na uhawon, ni moanhi dinhi sa pagkalos.**

16 Si Jesus nagsiling sa iya, **Lakat, tawga ang imo bana, kag balik diri.**

17 Ang babaye mitubag ug miingon, Ako walay bana. Si Jesus miingon kaniya: **Maayo ang imong pagkasulti, Ako walay bana;**

18 Kay ikaw adunay lima ka mga bana; ug siya nga anaa kanimo karon dili imong bana: niana ikaw nagsulti sa tinuod.

19 Ang babaye miingon kaniya, Ginoo, naila ko nga ikaw usa ka manalagna.

20 Ang among mga amahan nanagsimba niining bukira; ug kamo nagaingon, nga sa Jerusalem mao ang dapit diin ang mga tawo kinahanglan magsimba.

21 Si Jesus miingon kaniya, **Babaye, tumoo ka kanako, moabut ang takna, nga bisan dinhi niining bukira, bisan sa Jerusalem, magasimba sa Amahan.**

22 Kamo nagasimba, kamo wala mahibalo sa unsa: kami nahibalo sa among ginasimba: kay ang kaluwasan iya sa mga Judio.

23 Apan ang takna moabut, ug karon mao na, nga ang matuod nga mga magsisimba magasimba sa Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran: kay ang Amahan nagapangita sa ingon nga mga magsisimba kaniya.

24 Ang Dios mao ang Espiritu: ug sila nga magasimba kaniya kinahanglan magasimba kaniya diha sa espiritu ug sa kamatuoran.

25 Ang babaye miingon ngadto kaniya, Ako nahibalo nga ang Mesiyas moabut, nga gitawag ug Kristo: inig-abut niya, siya mosulti kanato sa tanang mga butang.

26 Si Jesus miingon kaniya, **Ako nga nakigsulti kanimo mao siya.**

27 Ug niini miabut ang iyang mga tinon-an, ug nahibulong nga siya nakigsulti sa babaye: apan walay tawo nga miingon, Unsa may imong gipangita? o, Nganong nakigsulti ka kaniya?

28 Unya gibiyaaan sa babaye ang iyang banga, ug miadto sa ciudad, ug miingon sa mga tawo,

29 Umari kamo, tan-awa ang usa ka tawo, nga misulti kanako sa tanang mga butang nga akong gibuhat: dili ba kini mao ang Cristo?

30 Unya nanggula sila sa lungsod, ug nangadto kaniya.

31 Sa laing bahin ang iyang mga tinon-an nangamuyo kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kumaon ka.

32 Apan siya miingon kanila, **Ako adunay kalan-on nga pagakan-on nga wala ninyo hiilhi.**

33 Busa ang mga tinon-an nanag-ingon sa usa ug usa, May tawo ba nga nagdala kaniya ug pagkaon?

34 Si Jesus miingon kanila, **Ang akong pagkaon mao ang pagbuhat sa kabubut-on sa nagpadala kanako, ug ang paghuman sa iyang buhat.**

35 Wala ba kamo manag-ingon: May upat pa ka bulan, ug unya moabut ang ting-ani? tan-awa, ako nagaingon kaninyo, Iyahat ang inyong mga mata, ug tan-awa ang kaumahan; kay sila puti na aron anihon.

36 Ug ang magaani makadawat ug suhol, ug nagatigum ug mga bunga ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan, aron ang magapugas ug ang magaani manag-uban sa kalipay.

37 Ug dinhi tinuod kanang panultihon, Usa ang magapugas, ug lain ang magaani.

38 Gipadala ko kamo sa pag-ani niadtong wala ninyo paghagoi: ang ubang mga tawo naghago, ug kamo misulod sa ilang mga kahago.

39 Ug daghan sa mga Samarianhon niadtong lungsora misalig kaniya tungod sa pulong sa babaye, nga nagpamatuod, Gisuginlan niya ako sa tanan nga akong gibuhat.

40 Busa sa diha nga ang mga Samarianhon miabut ngadto kaniya, sila nagpakilooy kaniya nga siya mopabilin uban kanila: ug siya mipabilin didto ug duha ka adlaw.

41 Ug daghan pa ang mituo tungod sa iyang kaugalingon nga pulong;

42 Ug miingon ngadto sa babaye, Karon kami mitoo, dili tungod sa imong pulong: kay kami nakadungog kaniya sa among kaugalingon, ug kami nasayud nga kini mao gayud ang Cristo, ang Manluluwas sa kalibutan.

43 Ug sa tapus ang duha ka adlaw siya mipahawa didto, ug miadto sa Galilea.

44 Kay si Jesus sa iyang kaugalingon nagpamatuod, nga ang manalagna walay dungog sa iyang kaugalingong yuta.

45 Unya sa pag-abut niya sa Galilea, gidawat siya sa mga Galileanhon, sa nakita nila ang tanang mga butang nga iyang gibuhat sa Jerusalem sa panahon sa fiesta: kay sila usab miadto sa fiesta.

46 Busa si Jesus miadto pag-usab sa Cana sa Galilea, diin iyang gihimo nga bino ang tubig. Ug dihay usa ka halangdon nga tawo, kansang anak nga lalake nagmasakiton sa Capernaum.

47 Sa pagkadungog niya nga si Jesus miabut gikan sa Judea ngadto sa Galilea, siya miadto kaniya, ug nagpakilooy kaniya nga siya manaog ug ayohon ang iyang anak: kay siya himalatyon.

48 Unya si Jesus miingon kaniya: **Gawas kong kamo makakita sa mga ilhanan ug mga katingalahan, dili kamo motoo.**

49 Ang halangdon nga tawo miingon ngadto kaniya, Ginoo, kanaug sa dili pa mamatay ang akong anak.

50 Si Jesus miingon kaniya, **Lumakaw ka; ang imong anak buhi.** Ug ang tawo mitoo sa pulong nga gisulti ni Jesus kaniya, ug siya milakaw.

51 Ug sa nagapalugsong siya karon, gisugat siya sa iyang mga sulogoon, ug gisuginlan siya, nga nagaingon: Ang imong anak buhi.

52 Unya siya nangutana kanila sa takna sa diha nga siya misugod sa pagkaayo. Ug sila miingon kaniya, "Kagahapon sa ikapitong takna gihawasan siya sa hilanat."

53 Busa ang amahan nahibalo nga kadto mao ang takna, nga si Jesus miingon kaniya, **Ang imong anak buhi:** ug siya mituo, ug ang iyang tibuok panimalay.

54 Kini na usab ang ikaduhang milagro nga gibuhat ni Jesus, sa paggikan niya sa Judea ngadto sa Galilea.

KAPITULO 5

1 Human niini dihay pista sa mga Judio; ug si Jesus mitungas sa Jerusalem.

2 Karon, sa Jerusalem, duol sa merkado sa mga karnero, adunay usa ka linaw, nga sa Hebreo gitawag ug Betesda, nga may lima ka portiko.

3 Dinhi niini nanghigda ang usa ka dakung panon sa mga masakiton, mga buta, mga bakol, mga kuyos, nga naghulat sa paglihok sa tubig.

4 Kay ang usa ka manolonda manaog sa usa ka panahon ngadto sa linaw, ug magkutaw sa tubig: unya bisan kinsa

nga una nga nakatunob sa tapus ang pagkutaw sa tubig, naayo sa bisan unsang sakit nga iyang naangkon.

5 Ug didtoy usa ka tawo, nga adunay katloan ug walo ka tuig nga mga balatian.

6 Sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga naghigda, ug nahibalo nga siya dugay na nianang kahimtanga, siya miingon kaniya, **Buot ba ikaw nga mamaayo?**

7 Ang tawo nga masakiton mitubag kaniya, Ginoo, ako walay tawo, sa diha nga ang tubig makutaw, aron sa paghulog kanako ngadto sa linaw: apan sa akong pag-abut, adunay lain nga manaog una kanako.

8 Si Jesus nagsiling sa iya, **Bangon, dalha ang imo higdaan, kag maglakat.**

9 Ug dihadia ang tawo naayo, ug gikuha niya ang iyang higdaanan, ug milakaw: ug niadtong adlaw mao ang adlaw nga igpapahulay.

10 Busa ang mga Judio miingon kaniya nga giayo, Adlaw karon nga igpapahulay: kini dili uyon sa balaod alang kanimo sa pagdala sa imong higdaanan.

11 Siya mitubag kanila, Siya nga nag-ayo kanako, mao ang nag-ingon kanako, Kuhaa ang imong higdaanan, ug lakaw.

12 Unya sila nangutana kaniya, Kinsang tawohana ang miingon kanimo, Kuhaa ang imong higdaanan, ug lakaw?

13 Ug siya nga naayo wala makaila kinsa kadto: kay si Jesus mipahawa sa iyang kaugalingon, sanglit usa ka panon sa katawohan didto niadtong dapita.

14 Human niini si Jesus nakakaplag kaniya sa templo, ug miingon ngadto kaniya, **Tan-awa, ikaw naayo na: ayaw na pagpakasala, aron dili modangat kanimo ang labi pang dautan nga butang.**

15 Ang tawo milakaw, ug misulti sa mga Judio nga si Jesus mao ang nag-ayo kaniya.

16 Ug busa ang mga Judeo naglutos kang Jesus, ug naninguha sa pagpatay kaniya, tungod kay siya nagbuhat niining mga butanga sa adlaw nga igpapahulay.

17 Apan si Jesus mitubag kanila, **Ang akong Amahan nagabuhat hangtud karon, ug ako nagabuhat.**

18 Busa ang mga Judio labi pang naninguha sa pagpatay kaniya, tungod kay wala lamang niya gilapas ang adlaw nga igpapahulay, kondili nag-ingon usab nga ang Dios mao ang iyang Amahan, nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga tupong sa Dios.

19 Unya si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, Ang Anak dili makahimo sa bisan unsa sa iyang kaugalingon, gawas kon unsa ang iyang makita nga ginabuhat sa Amahan: kay bisan unsa nga mga butang nga iyang ginabuhat, kini usab nagabuhat sa Anak sa samang paagi.**

20 Kay ang Amahan nagahigugma sa Anak, ug nagapakita kaniya sa tanang mga butang nga iyang ginabuhat: ug siya magapakita kaniya ug labaw pa niini nga mga buhat, aron kamo mahibulong.

21 Kay ingon nga ang Amahan mobanhaw sa mga patay, ug mobuhi kanila; maingon man usab ang Anak nagahatag ug kinabuhi kang bisan kinsa nga iyang gusto.

22 Kay ang Amahan dili magahukom kang bisan kinsa, kondili nagtugyan sa tanang paghukom ngadto sa Anak:

23 Aron ang tanang mga tawo magpasidungog sa Anak, maingon nga sila nagpasidungog sa Amahan. Ang wala magpasidungog sa Anak wala magpasidungog sa Amahan nga nagpadala kaniya.

24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Siya nga nagapatalinghug sa akong pulong, ug nagatoo kaniya nga nagpadala kanako, may kinabuhi nga walay katapusan, ug dili pagahukman sa silot; apan miagi na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

25 Sa pagkamatuod, sa pagkamatuod, nagaingon ako kaninyo, Ang takna moabut, ug karon miabut na, nga ang mga patay makadungog sa tingog sa Anak sa Dios: ug sila nga makadungog mabuhi.

26 Kay ingon nga ang Amahan adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon; sa ingon usab niana gihatag niya sa Anak ang pagbaton ug kinabuhi sa iyang kaugalingon;

27 Ug gihatagan siya ug kagahum sa pagpahamtang usab sa hukom, tungod kay siya mao ang Anak sa tawo.

28 Ayaw kahibulong niini: kay ang takna moabut, nga ang tanan nga anaa sa mga lubnganan makadungog sa iyang tingog,

29 Ug motungha; sila nga nanagbuhat ug maayo, ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi; ug sila nga nagbuhat ug dautan, ngadto sa pagkabanhaw sa silot.

30 Ako dili makahimo sa bisan unsa sa akong kaugalingon: sumala sa akong nadungog, ako nagahukom: ug ang akong paghukom matarung; kay wala ko pangitaa ang akong kaugalingong kabubut-on, kondili ang kabubut-on sa Amahan nga nagpadala kanako.

31 Kon ako nagpamatuod sa akong kaugalingon, ang akong pagpamatuod dili tinuod.

32 Adunay lain nga nagpamatuod kanako; ug ako nasayud nga ang pagpamatuod nga iyang gisaksi mahitungod kanako tinuod.

33 Kamo nagpadala ngadto kang Juan, ug siya nagpamatuod sa kamatuoran.

34 Apan wala ako makadawat sa pagpamatuod gikan sa tawo: apan kining mga butanga ginasulti ko, aron kamo maluwas.

35 Siya maoy usa ka nagsiga ug nagsiga nga suga: ug kamo andam sa usa ka panahon sa pagmaya diha sa iyang kahayag.

36 Apan ako adunay labaw pa nga pagpamatuod kay sa kang Juan: kay ang mga buhat nga gihatag sa Amahan kanako sa paghuman, ang mao nga mga buhat nga akong gibuhat, nagpamatuod kanako, nga ang Amahan nagpadala kanako.

37 Ug ang Amahan mismo, nga nagpadala kanako, nagpamatuod kanako. Wala kamo makadungog sa iyang tingog sa bisan unsang panahon, ni makakita sa iyang dagway.

38 Ug kamo wala makabaton sa iyang pulong nga nagapabilin diha kaninyo: kay kang kinsa nga iyang gipadala, kaniya wala kamo motoo.

39 Susiha ang mga kasulatan; kay diha kanila kamo naghunahuna nga kamo adunay kinabuhing dayon: ug sila mao sila ang nagpamatuod kanako.

40 Ug kamo dili moduol kanako, aron kamo makabaton ug kinabuhi.

41 Wala ako makadawat ug dungog gikan sa mga tawo.

42 Apan ako nakaila kaninyo, nga kamo walay gugma sa Dios diha kaninyo.

43 Ako mianhi sa ngalan sa akong Amahan, ug kamo wala modawat kanako: kon lain ang moanhi sa iyang kaugalingong ngalan, siya inyong pagadawaton.

44 Unsaon man ninyo sa pagtoo, nga nagadawat ug dungog sa usa ug usa, ug wala mangita sa dungog nga gikan sa Dios lamang?

45 Ayaw kamo paghunahuna nga ako ang mosumbong kaninyo ngadto sa Amahan: adunay usa nga nagasumbong kaninyo, nga mao si Moises, kang kinsa kamo misalig.

46 Kay kon mitoo pa kamo kang Moises, motoo unta kamo kanako: kay nagsulat siya mahitungod kanako.

47 Apan kon kamo dili motuo sa iyang mga sinulat, unsaon ninyo pagtuo sa akong mga pulong?

KAPITULO 6

1 Human niining mga butanga si Jesus mitabok sa dagat sa Galilea, nga mao ang dagat sa Tiberias.

2 Ug misunod kaniya ang usa ka dakung panon sa katawhan, tungod kay nakita nila ang iyang mga milagro nga iyang gibuhay sa mga masakiton.

3 Ug si Jesus mitungas sa usa ka bukid, ug didto milingkod siya uban sa iyang mga tinon-an.

4 Ug ang pasko, ang pista sa mga Judio, haduol na.

5 Sa diha nga si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug nakakita sa usa ka dakung panon nga miduol kaniya, siya miingon kang Felipe, **Asa man kita mopalit ug tinapay, aron sila makakaon?**

6 Ug kini iyang gisulti sa pagsulay kaniya: kay siya sa iyang kaugalingon nahibalo sa iyang pagabuhaton.

7 Si Felipe mitubag kaniya, Duha ka gatus ka denario nga tinapay dili paigo alang kanila, aron ang matag-usa kanila makakuha ug diyutay.

8 Usa sa iyang mga tinun-an, si Andres, igsoon ni Simon Pedro, miingon kaniya,

9 Adunay usa ka bata dinhi, nga adunay lima ka tinapay nga cebada, ug duha ka gagmay nga isda: apan unsa man kini sa daghan kaayo?

10 Ug si Jesus miingon, **Palingkoda ang mga tawo.** Karon may daghang balili niadtong dapita. Busa ang mga tawo nanglingkod, sa gidaghanon nga mga lima ka libo.

11 Ug gikuha ni Jesus ang mga tinapay; ug sa nakapasalamat siya, iyang giapod-apod ngadto sa mga tinon-an, ug ang mga tinon-an kanila nga nanaglingkod; ug ingon man usab sa mga isda kutob sa ilang gusto.

12 Ug sa nabusog na sila, siya miingon sa iyang mga tinon-an, **Tiguma ninyo ang mga tipik nga nanghibilin, aron walay mausik.**

13 Busa ilang gitigum kini, ug napuno ang napulo ug duha ka bukag sa mga tipik sa lima ka tinapay nga cebada, nga nanghibilin sa mga nangaon.

14 Unya kadtong mga tawohana, sa pagkakita nila sa milagro nga gibuhay ni Jesus, miingon, Kini sa pagkatinuod mao ang manalagna nga moanhi sa kalibutan.

15 Busa sa diha nga si Jesus nakasabut nga sila moanhi ug mokuha kaniya sa pinugos, aron mahimo siyang hari, siya mipahawa pag-usab ngadto sa usa ka bukid nga nag-inusara.

16 Ug sa diha nga ang kahaponon miabut na, ang iyang mga tinun-an nanglugsong ngadto sa dagat,

17 Ug misakay sila sa usa ka sakayan, ug mitabok sa dagat paingon sa Capernaum. Ug ngitngit na, ug si Jesus wala makaabut kanila.

18 Ug ang dagat misaka tungod sa usa ka dakung hangin nga mihuros.

19 Busa sa nakagaud na sila ug mga kaluhaan ug lima kun katloan ka estadio, ilang nakita si Jesus nga naglakaw sa ibabaw sa dagat, ug nagkahiduol sa sakayan: ug sila nangahadlok.

20 Apan siya miingon kanila, **Ako kini; ayaw kahadlok.**

21 Unya sila sa kinabubut-on midawat kaniya ngadto sa sakayan: ug dihadiha ang sakayan miabut sa yuta nga ilang gipadulngan.

22 Sa pagkasunod nga adlaw, sa diha nga ang mga tawo nga nagtindog sa pikas nga daplin sa dagat nakakita nga walay laing sakayan didto, gawas niadtong usa nga gisakyan sa iyang mga tinun-an, ug nga si Jesus wala miuban sa iyang mga tinun-an ngadto sa sakayan, kondili ang iyang mga tinun-an. ang mga disipulo nanglakaw nga nag-inusara;

23 (Bisan pa niana dihay nangabut nga ubang mga sakayan gikan sa Tiberias duol sa dapit diin sila nangaon sa tinapay, human nga ang Ginoo nakahatag ug mga pagpasalamat:)

24 Busa sa diha nga ang mga tawo nakakita nga si Jesus wala didto, ni ang iyang mga tinon-an, sila usab nanakay sa mga sakayan, ug miadto sa Capernaum, sa pagpangita kang Jesus.

25 Ug sa hingkit-an nila siya sa tabok sa dagat, sila miingon kaniya: Rabbi, kanus-a ka mianhi dinhi?

26 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, Kamo nangita kanako, dili tungod kay kamo nakakita sa mga milagro, kondili tungod kay kamo nakakaon sa mga tinapay, ug nangabusog.**

27 Dili kamo maghago alang sa kalan-on nga madunot, kondili alang sa kalan-on nga molungtad ngadto sa kinabuhing dayon, nga igahatag kaninyo sa Anak sa tawo: **kay siya ang gitimbrehan sa Dios nga Amahan.**

28 Unya sila miingon ngadto kaniya, Unsa ang among buhaton, aron kami makabuhay sa mga buhat sa Dios?

29 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Kini mao ang buhat sa Dios, nga kamo motoo kaniya nga iyang gipadala.**

30 Busa sila miingon kaniya, Unsa man diay ang ilhanan nga imong gipakita, aron kami makakita, ug motoo kanimo? unsa imong trabaho?

31 Ang among mga amahan nanagkaon sa mana didto sa kamingawan; ingon sa nahisulat, Siya mihatag kanila ug tinapay gikan sa langit aron ilang kan-on.

32 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, si Moises wala maghatag kaninyo nianang pan gikan sa langit; apan ang akong Amahan nagahatag kaninyo sa tinuod nga pan nga gikan sa langit.**

33 **Kay ang tinapay sa Dios mao siya nga nanaug gikan sa langit, ug naghatag ug kinabuhi sa kalibutan.**

34 Unya sila miingon ngadto kaniya, Ginoo, hatagi kami kanunay niini nga tinapay.

35 Ug si Jesus miingon kanila, **Ako mao ang tinapay sa kinabuhi: siya nga moari kanako dili na gayud pagagutomon; ug siya nga motoo kanako dili na gayud uhawon.**

36 Apan ako nag-ingon nganha kaninyo, Nga kamo usab nakakita kanako, ug wala motoo.

37 Ang tanan nga gihatag sa Amahan kanako moduol kanako; ug siya nga moduol kanako dili ko gayud isalikway.

38 Kay nanaug ako gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on, kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako.

39 Ug kini mao ang kabubut-on sa Amahan nga nagpadala kanako, nga sa tanan nga iyang gihatag kanako walay mawala, kondili banhawon ko kini pag-usab sa katapusan nga adlaw.

40 Ug kini mao ang kabubut-on sa nagpadala kanako, nga ang matag usa nga makakita sa Anak, ug motoo kaniya, makabaton ug kinabuhing dayon: ug banhawon ko siya sa kataposang adlaw.

41 Unya ang mga Judio nagbagulbol mahitungod kaniya, tungod kay siya miingon, Ako mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit.

42 Ug sila miingon, Dili ba kini si Jesus, ang anak ni Jose, kansang amahan ug inahan atong nailhan? Naunsa man diay nga nagaingon siya: Nanaug ako gikan sa langit?

43 Busa si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ayaw kamo pagbagulbol sa inyong kaugalingon.**

44 Walay tawo nga makaari kanako, gawas kon ang Amahan nga nagpadala kanako magkabig kaniya: ug ako magabanhaw kaniya sa katapusan nga adlaw.

45 Kini nahisulat diha sa mga profeta, Ug silang tanan pagatudloan sa Dios. Busa ang matag tawo nga nakadungog, ug nakakat-on gikan sa Amahan, moduol kanako.

46 Dili kay bisan kinsa nga tawo nakakita sa Amahan, gawas kaniya nga gikan sa Dios, siya nakakita sa Amahan.

47 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Siya nga motoo kanako adunay kinabuhing dayon.

48 Ako mao ang pan sa kinabuhi.

49 Ang inyong mga amahan nanagkaon sa mana didto sa kamingawan, ug nangamatay.

50 Kini mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit, aron ang tawo makakaon niini, ug dili mamatay.

51 Ako mao ang buhi nga tinapay nga nanaug gikan sa langit: kong bisan kinsa nga mokaon niini nga tinapay, siya mabuhi sa kahangturan: ug ang tinapay nga akong ihatag mao ang akong unod, nga akong ihatag alang sa kinabuhi sa kalibutan.

52 Busa ang mga Judio nanaglalisyay sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Unsaon niining tawohana paghatag kanato sa iyang unod aron atong kan-on?

53 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, gawas kon kamo mokaon sa unod sa Anak sa tawo, ug moinom sa iyang dugo, kamo walay kinabuhi diha kaninyo.**

54 Bisin kinsa nga mokaon sa akong unod, ug moinom sa akong dugo, adunay kinabuhi nga dayon; ug banhawon ko siya sa kataposang adlaw.

55 Kay ang akong unod tinuod nga kalan-on, ug ang akong dugo tinuod nga ilimnon.

56 Siya nga mokaon sa akong unod, ug moinom sa akong dugo, nagpuyo kanako, ug ako diha kaniya.

57 Subong nga ang buhi nga Amay nagpadala sa akon, kag ako nagakabuhi paagi sa Amay: amo man ang nagakaon sa akon, magakabuhi sia paagi sa akon.

58 Kini mao ang tinapay nga nanaug gikan sa langit: dili ingon sa inyong mga amahan nga nanagkaon sa mana, ug nangamatay: siya nga mokaon niini nga tinapay mabuhi sa walay katapusan.

59 Kining mga butanga gisulti niya sa sinagoga, sa nagpanudlo siya sa Capernaum.

60 Busa daghan sa iyang mga tinon-an, sa pagkadungog nila niini, nanag-ingon, Kini usa ka malisud nga pulong; kinsay makadungog ani?

61 Sa dihang nahibaloan ni Jesus sa iyang kaugalingon nga ang iyang mga tinon-an nagbagulbol niini, siya miingon ngadto kanila, **Nakapangdol ba kini kaninyo?**

62 Unsa ug kon makita ninyo ang Anak sa tawo nga mokayab sa dapit diin siya kaniadto?

63 Ang espiritu mao ang nagahatag ug kinabuhi; ang unod walay kapuslanan: ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo, sila espiritu, ug sila kinabuhi.

64 **Apan adunay uban kaninyo nga dili motoo.** Kay si Jesus nahibalo sukad sa sinugdan kon kinsa sila nga wala motoo, ug kinsa ang magabudhi kaniya.

65 Ug siya miingon, **Busa miingon ako kaninyo, nga walay tawo nga makaduol kanako, gawas kon kini gihatag ngadto kaniya sa akong Amahan.**

66 Sukad niadto daghan sa iyang mga tinon-an ang mitalikod, ug wala na maglakaw uban kaniya.

67 Unya si Jesus miingon sa napulo ug duha, **Buot ba usab kamo mobiya?**

68 Unya si Simon Pedro mitubag kaniya, Ginoo, kang kinsa kami moadto? ikaw adunay mga pulong sa kinabuhing dayon.

69 Ug kami mituo ug nakasiguro nga ikaw mao ang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios.

70 Si Jesus mitubag kanila, **Wala ba Ako nagpili kaninyo nga napulo ug duha, ug ang usa kaninyo usa ka yawa?**

71 Siya nagsulti mahitungod kang Judas Iscariote nga anak ni Simon: kay siya mao ang magbudhi kaniya, ingon nga usa sa napulo ug duha.

KAPITULO 7

1 Tapus niining mga butanga si Jesus milakaw sa Galilea: kay dili siya buot molakaw sa Judea, tungod kay ang mga Judio naninguha sa pagpatay kaniya.

2 Karon ang fiesta sa mga Judio sa mga tabernakulo haduol na.

3 Busa ang iyang mga igsoon miingon kaniya, Pahawa ka dinhi, ug umadto ka sa Judea, aron ang imong mga tinon-an makakita usab sa mga buhat nga imong ginabuhat.

4 Kay walay tawo nga nagabuhat sa bisan unsa sa tago, ug siya sa iyang kaugalingon naninguha nga mailhan siya sa dayag. Kong buhaton mo kining mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon sa kalibutan.

5 Kay bisan ang iyang mga igsoon wala motuo kaniya.

6 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Ang akong panahon wala pa moabut: apan ang inyong panahon andam kanunay.**

7 Ang kalibotan dili makadumot kaninyo; apan kini nagadumot kanako, tungod kay ako nagpamatuod niini, nga ang mga buhat niini mga dautan.

8 Pangadto kamo niini nga fiesta: dili pa ako motungas niini nga fiesta; kay ang akong panahon wala pa matuman.

9 Ug sa nakapamulong siya niining mga pulonga ngadto kanila, siya mipabilin pa sa Galilea.

10 Apan sa diha nga ang iyang mga igsoon mitungas, siya usab mitungas ngadto sa fiesta, dili sa dayag, kondili ingon nga sa tago.

11 Unya ang mga Judio nangita kaniya didto sa fiesta, ug nanag-ingon, Hain man siya?

12 Ug dihay daghang mga pagbagulbol sa taliwala sa mga tawo mahitungod kaniya: kay ang uban miingon, Siya usa ka maayong tawo: ang uban miingon, Dili; apan iyang gilimbongan ang mga tawo.

13 Apan walay tawo nga misulti sa dayag mahitungod kaniya tungod sa kahadlok sa mga Judio.

14 Karon sa tungatunga sa fiesta, si Jesus misaka sa templo, ug nanudlo.

15 Ug ang mga Judio nahibulong, nga nagaingon: Giunsa man niining tawhana pagkahibalo sa mga sulat, nga wala gayud makakat-on?

16 Si Jesus mitubag kanila, ug miingon, **Ang akong pagtolon-an dili ako, kondili iya sa nagpadala kanako.**

17 Kon bisan kinsa nga tawo buot mobuhat sa iyang kabubut-on, siya mahibalo sa doktrina, kon kini gikan ba sa Dios, o kon ako nagsulti sa akong kaugalingon.

18 Siya nga nagsulti sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingong himaya;

19 Wala ba si Moises naghatag kaninyo sa balaod, ug walay usa kaninyo nga nagtuman sa balaod? Ngano nga nagtinguha kamo sa pagpatay kanako?

20 Ang mga tawo mitubag ug miingon, Ikaw adunay yawa: kinsay nagtinguha sa pagpatay kaniyo?

21 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Ako nakahimo og usa ka buhat, ug kamong tanan nahibulong.**

22 Busa si Moises naghatag kaninyo sa sirkunsisyon; (Dili tungod kay kini gikan kang Moises, kondili sa mga ginikanan;) ug sa adlaw nga igpapahulay nagacircuncidar kamo ug tawo.

23 Kon ang tawo magpatuli sa adlaw nga igpapahulay, aron ang kasugoan ni Moises dili malapas; Nasuko ba kamo kanako, tungod kay giayo ko ang usa ka tawo sa adlaw nga igpapahulay?

24 Dili kamo maghukom sumala sa panagway, kondili maghukom kamo sa matarung nga paghukom.

25 Unya ang uban kanila nga taga-Jerusalem miingon, Dili ba kini siya, nga ilang gipangita aron patyon?

26 Apan, tan-awa, siya nagsulti sa walay kahadlok, ug sila walay gisulti kaniya. Nasayod ba gayod ang mga punoan nga kini mao ang Kristo?

27 Apan nahibaloan nato kining tawhana kon diin siya gikan;

28 Unya si Jesus misinggit sulod sa templo samtang siya nagtudlo, nga nag-ingon, **Kamo nakaila kanako, ug kamo nahibalo diin ako gikan: ug ako wala moanhi sa akong kaugalingon, kondili siya nga nagpadala kanako tinuod, nga wala ninyo hiilhi.**

29 Apan ako nakaila kaniya: kay ako gikan kaniya, ug siya mao ang nagpadala kanako.

30 Unya sila naninguha sa pagdakop kaniya: apan walay tawo nga midakop kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa moabut.

31 Ug daghan sa mga tawo ang mingtoo kaniya, ug nanag-ingon: Sa diha nga ang Cristo moabut na, magabuhat ba siya ug labaw pa nga mga milagro kay sa gibuhay niining tawhana?

32 Ang mga Fariseo nakadungog nga ang mga tawo nagbagulbol sa maong mga butang mahitungod kaniya; ug ang mga Fariseo ug ang mga sacerdote nga punoan nagpadala ug mga polis sa pagdakop kaniya.

33 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Hamubo pa nga panahon uban ako kaninyo, ug unya ako moadto kaniya nga nagpadala kanako.**

34 **Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug asa ako, didto kamo dili makaadto.**

35 Unya ang mga Judio nasig-ingon sa ilang kaugalingon, Asa man siya paingon nga dili nato siya hik-it-an? moadto ba siya ngadto sa nagkatibulaag taliwala sa mga Hentil, ug motudlo sa mga Hentil?

36 Unsang matang sa panultihon kining iyang giingon, Kamo mangita kanako, ug dili makakaplag kanako: ug asa ako, didto kamo dili makaadto?

37 Sa kataposang adlaw, ang dakong adlaw sa pista, mibarog si Jesus ug misinggit, nga nag-ingon, **Kon adunay tawo nga giuhaw, umari siya kanako, ug moinom.**

38 **Ang motoo kanako, sumala sa giingon sa kasulatan, gikan sa iyang tiyan modagayday ang mga sapa sa tubig nga buhi.**

39 (Apan kini siya misulti mahitungod sa Espiritu, nga sila nga mosalig kaniya kinahanglan makadawat: kay ang Espiritu Santo wala pa ikahatag, tungod kay si Jesus wala pa mahimaya.)

40 Busa daghan sa mga tawo, sa pagkadungog niini nga mga pulong, miingon, Sa pagkatinuod kini mao ang Manalagna.

41 Ang uban miingon, Kini mao ang Cristo. Apan ang uban nanag-ingon: Magagikan ba ang Cristo sa Galilea?

42 Wala ba ang kasulatan nag-ingon, Nga ang Kristo magagikan sa kaliwat ni David, ug gikan sa lungsod sa Betlehem, diin si David?

43 Busa nahitabo ang pagkabahinbahin sa mga tawo tungod kaniya.

44 Ug ang uban kanila buot unta modakop kaniya; apan walay tawo nga midakup kaniya.

45 Unya ang mga polis miadto sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga Fariseo; ug sila miingon kanila: Nganong wala ninyo siya dad-a?

46 Ang mga polis mitubag, Wala pay tawo nga nakasulti sama niining tawhana.

47 Unya ang mga Fariseo mitubag kanila, Nalimbongan ba usab kamo?

48 Aduna bay usa sa mga punoan o sa mga Fariseo nga misalig kaniya?

49 Apan kini nga mga katawhan kinsa wala mahibalo sa balaod mga tinunglo.

50 Si Nicodemo miingon ngadto kanila, (siya nga miadto kang Jesus sa gabii, ingon nga usa kanila,)

51 Naghukom ba ang atong balaod kang bisan kinsa, sa wala pa kini makadungog kaniya, ug mahibalo sa iyang ginabuhay?

52 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw ba usab taga-Galilea? Susiha ug tan-awa, kay gikan sa Galilea walay mitungnga nga propeta.

53 Ug ang matag tawo mipauli sa iyang kaugalingong balay.

KAPITULO 8

1 Si Jesus miadto sa bukid sa mga Olibo.

2 Ug sayo sa buntag siya miadto pag-usab sa templo, ug ang tanang mga tawo miduol kaniya; ug siya milingkod, ug mitudlo kanila.

3 Ug ang mga escriba ug ang mga Fariseo nagdala ngadto kaniya ug usa ka babaye nga hingdakpan sa pagpanapaw; ug sa diha nga ilang gibutang siya sa taliwala,

4 Sila miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, kini nga babaye nadakpan sa pagpanapaw, sa mao gayud nga buhat.

5 Karon si Moises diha sa balaod nagsugo kanamo, nga ang mga ingon niana kinahanglan pagabatoon: apan unsay imong igaingon?

6 Kini ilang gisulti, sa pagtintal kaniya, aron aduna silay ikasumbong batok kaniya. Apan si Jesus miduko, ug pinaagi sa iyang tudlo misulat sa yuta, nga daw wala siya makadungog kanila.

7 Busa sa diha nga sila nagpadayon sa pagpangutana kaniya, siya mituyhad sa iyang kaugalingon, ug miingon ngadto kanila, **Siya nga walay sala diha kaninyo, pasagdi nga siya unang molabay ug bato ngadto kaniya.**

8 Ug siya miduko pag-usab, ug misulat sa yuta.

9 Ug sila nga nakadungog niini, sanglit nahukman sa ilang kaugalingong konsensya, nanggula nga tagsa-tagsa, sugod sa mga tigulang, hangtud sa katapusan: ug si Jesus na lamang ang nahibilin, ug ang babaye nga nagtindog sa taliwala.

10 Sa diha nga si Jesus mituyhad sa iyang kaugalingon, ug walay laing nakita gawas sa babaye, siya miingon ngadto kaniya, **Babaye, hain na ang imong mga magsusumbong? wala bay tawo nga nagkondenar kanimo?**

11 Siya miingon, Dili tawo, Ginoo. Ug si Jesus miingon kaniya: **Ako dili usab magahukom sa silot kanimo: lumakaw ka, ug ayaw na pagpakasala.**

12 Unya si Jesus misulti pag-usab ngadto kanila, nga nagaingon, **Ako mao ang kahayag sa kalibutan: siya nga magasunod kanako dili magalakaw sa kangitngit, kondili makabaton sa kahayag sa kinabuhi.**

13 Busa ang mga Fariseo miingon kaniya: Ikaw nagapamatuod sa imong kaugalingon; ang imong rekord dili tinuod.

14 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kanila, **Bisan ako nagpamatuod sa akong kaugalingon, apan ang akong pagpamatuod tinuod: kay ako nahibalo diin ako gikan, ug asa ako paingon; apan dili kamo makahibalo kong diin ako gikan, ug asa ako paingon.**

15 Kamo nagahukom sumala sa unod; Wala ako maghukom sa tawo.

16 Ug bisan pa kon ako maghukom, ang akong hukom tinuod: kay ako dili mag-inusara, kondili ako ug ang Amahan nga nagpadala kanako.

17 Kini usab nahisulat sa inyong balaod, nga ang pagpamatuod sa duha ka tawo tinuod.

18 Ako usa nga nagpamatuod sa akong kaugalingon, ug ang Amahan nga nagpadala kanako nagpamatuod kanako.

19 Unya sila miingon ngadto kaniya, Hain ang imong Amahan? Si Jesus mitubag, **Kamo wala nakaila kanako, ni sa akong Amahan: kon nakaila pa kamo kanako, nakaila usab unta kamo sa akong Amahan.**

20 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus didto sa tipiganan sa mga bahandi, samtang siya nagtudlo sa templo: ug walay tawo nga midakop kaniya; kay ang iyang takna wala pa moabut.

21 Unya si Jesus miingon pag-usab ngadto kanila, **Ako moadto sa akong dalan, ug kamo mangita kanako, ug mangamatay sa inyong mga sala: asa ako moadto, kamo dili makaadto.**

22 Unya miingon ang mga Judio, Magpatay ba siya sa iyang kaugalingon? kay siya nagaingon, Bisan asa ako moadto, dili kamo makaadto.

23 Ug siya miingon kanila: **Kamo taga-ilalum; Ako gikan sa itaas: kamo iya niining kalibutana; Dili ako iya niining kalibotana.**

24 Busa ako miingon kaninyo, nga kamo mangamatay sa inyong mga sala: kay kon kamo dili motoo nga Ako mao siya, kamo mangamatay diha sa inyong mga sala.

25 Unya sila miingon ngadto kaniya, Kinsa ba ikaw? Ug si Jesus miingon kanila: **Bisan ang mao nga giingon ko kaninyo sukad sa sinugdan.**

26 Ako adunay daghang mga butang nga isulti ug ihukom mahitungod kaninyo: apan siya nga nagpadala kanako tinuod; ug ako misulti ngadto sa kalibutan niadtong mga butang nga akong nadungog gikan kaniya.

27 Sila wala makasabut nga siya misulti ngadto kanila mahitungod sa Amahan.

28 Niyan si Jesus nagsiling sa ila, **Kon mabayaw na ninyo ang Anak sang tawo, niyan makilala ninyo nga ako amo sia, kag nga wala ako nagahimo sing bisan ano sa akong kaugalingon; apan ingon sa gitudlo kanako sa akong Amahan, ginasulti ko kining mga butanga.**

29 Ug siya nga nagpadala kanako ania uban kanako: ang Amahan wala magbiya kanako nga mag-inusara; kay ginabuhat ko kanunay kadtong mga butang nga makapahimuot kaniya.

30 Samtang nagsulti siya niining mga pulonga, daghan ang mituo kaniya.

31 Unya si Jesus miingon niadtong mga Judio nga misalig kaniya, **Kon kamo magpadayon sa akong pulong, nan kamo tinuod gayod nga akong mga tinun-an;**

32 Ug kamo mahibalo sa kamatuoran, ug ang kamatuoran magahatag kaninyog kagawasan.

33 Sila mitubag kaniya, Kami kaliwat ni Abraham, ug wala gayud maulipon ni bisan kinsa: ngano nga ikaw nagaingon, Kamo pagahatagan ug kagawasan?

34 Si Jesus mitubag kanila: **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga magabuhat ug sala, ulipon sa sala.**

35 Ug ang ulipon dili magapabilin sa balay sa walay katapusan;

36 Busa, kon ang Anak magahatag kaninyog kagawasan, kamo mahimong gawasnon gayod.

37 Ako nasayud nga kamo mga kaliwat ni Abraham; apan kamo nagtinguha sa pagpatay kanako, tungod kay ang akong pulong walay dapit diha kaninyo.

38 Ako nagsulti sa akong nakita sa akong Amahan: ug kamo nagabuhat sa inyong nakita sa inyong amahan.

39 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Si Abraham mao ang among amahan. Si Jesus miingon kanila: **Kong kamo mga anak pa ni Abraham, magabuhat unta kamo sa mga buhat ni Abraham.**

40 Apan karon naninguha kamo sa pagpatay kanako, usa ka tawo nga nagsugilon kaninyo sa kamatuoran, nga akong nadungog gikan sa Dios: kini wala buhata ni Abraham.

41 Kamo nagabuhat sa mga buhat sa inyong amahan. Unya sila miingon kaniya: Kami wala mangatawo sa pakighilawas; kita adunay usa ka Amahan, ang Dios.

42 Si Jesus miingon ngadto kanila, **Kon ang Dios mao ang inyong Amahan, kamo mahigugma kanako: kay Ako**

migula ug mianhi gikan sa Dios; ni mianhi ako sa akong kaugalingon, kondili gipadala niya ako.

43 Ngano nga wala kamo makasabut sa akong sinultihan? gani tungod kay kamo dili makadungog sa akong pulong.

44 Kamo gikan sa inyong amahan nga yawa, ug ang mga kailibgon sa inyong amahan buot ninyong buhaton. Siya usa ka mamumuno sukad pa sa sinugdan, ug wala magpabilin sa kamatuoran, tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa diha nga siya nagasulti ug bakak, siya nagasulti sa iyang kaugalingon: kay siya bakakon, ug ang amahan niini.

45 Ug tungod kay ako nagsulti kaninyo sa kamatuoran, kamo wala motoo kanako.

46 Kinsa kaninyo ang makakabig kanako sa sala? Ug kon nagsulti ako sa kamatuoran, nganong dili man kamo motoo kanako?

47 Siya nga iya sa Dios nagapatalinghug sa mga pulong sa Dios: busa kamo wala mamati kanila, tungod kay kamo dili iya sa Dios.

48 Unya mitubag ang mga Judio, ug miingon ngadto kaniya, Dili ba maayo ang among pag-ingon nga ikaw usa ka Samaritanhon, ug adunay usa ka yawa?

49 Si Jesus mitubag, **Ako walay yawa; apan ako nagpasidungog sa akong Amahan, ug kamo nagpakaulaw kanako.**

50 Ug ako wala mangita sa akong kaugalingong himaya: adunay usa nga nangita ug nagahukom.

51 **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Kon ang usa ka tawo magabantay sa akong pulong, siya dili gayud makakita sa kamatayon.**

52 Unya ang mga Judio miingon kaniya, Karon kami nahibalo nga ikaw adunay usa ka yawa. Si Abraham patay na, ug ang mga manalagna; ug ikaw nagaingon, Kong ang usa ka tawo magabantay sa akong pulong, siya dili gayud makatila sa kamatayon.

53 Labaw pa ba ikaw sa among amahan nga si Abraham, nga namatay? ug ang mga manalagna nangamatay: kinsa ba ang imong kaugalingon?

54 Si Jesus mitubag, **Kong ako magapasidungog sa akong kaugalingon, ang akong dungog walay kapuslanan: ang akong Amahan mao ang nagapasidungog kanako; kang kinsa kamo nagaingon, nga siya mao ang inyong Dios:**

55 **Apan kamo wala makaila kaniya; apan ako nakaila kaniya: ug kon ako moingon, Ako wala makaila kaniya, ako mahimong bakakon sama kaninyo: apan ako nakaila kaniya, ug nagabantay sa iyang pulong.**

56 **Ang inyong amahan nga si Abraham nalipay sa pagtan-aw sa akong adlaw: ug siya nakakita niini, ug nalipay.**

57 Unya ang mga Judio miingon kaniya, Ikaw wala pa kalim-an ka tuig, ug nakakita ka na kang Abraham?

58 Si Jesus miingon kanila, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Sa wala pa matawo si Abraham, mao na ako.**

59 Unya namunit sila ug mga bato aron ilabay kaniya: apan si Jesus mitago sa iyang kaugalingon, ug migula sa templo, nga miagi sa ilang taliwala, ug miagi.

KAPITULO 9

1 Ug sa miagi si Jesus, hingkit-an niya ang usa ka tawo nga buta sukad pa sa iyang pagkatawo.

2 Ug ang iyang mga tinon-an nangutana kaniya, nga nagaingon, Magtutudlo, kinsa ang nakasala, kini nga tawo, o ang iyang mga ginikanan, nga siya natawo nga buta?

3 Si Jesus mitubag, **Dili kining tawhana nakasala, ni ang iyang mga ginikanan, kondili aron ang mga buhat sa Dios mapadayag diha kaniya.**

4 Kinahanglan kong buhaton ang mga buhat niya nga nagpadala kanako, samtang adlaw pa: moabut ang gabii, nga walay tawo nga makahimo sa pagbuhat.

5 **Samtang ania pa ako sa kalibutan, ako mao ang kahayag sa kalibutan.**

6 Sa diha nga siya nakasulti niini, siya miluwa sa yuta, ug naghimo ug lapok sa laway, ug iyang gidihogan ang mga mata sa buta sa lapok,

7 Ug miingon ngadto kaniya, **Lakaw, panghilam-os didto sa linaw sa Siloam,** (nga sa ato pa, Sinugo.) Busa siya milakaw, ug nanghilam-os, ug mianhi nga nakakita na.

8 Busa ang mga silingan, ug sila nga nakakita kaniya kaniadto nga siya buta, miingon, Dili ba kini siya mao ang naglingkod ug nagpakilimos?

9 Ang uban miingon, Kini siya: ang uban miingon, Siya sama kaniya: apan siya miingon, Ako mao siya.

10 Busa sila miingon ngadto kaniya, Sa unsang paagi nabuka ang imong mga mata?

11 Siya mitubag ug miingon, Usa ka tawo nga ginganlag Jesus naghimo ug lapok, ug gidihogan ang akong mga mata, ug miingon kanako, Lakaw ngadto sa linaw sa Siloam, ug panghilam-os: ug ako miadto ug nanghilam-os, ug ako nakadawat sa igtatan-aw.

12 Unya sila miingon ngadto kaniya, Hain man siya? Siya miingon, Wala ako mahibalo.

13 Ilang gidala ngadto sa mga Fariseo siya nga kaniadto buta.

14 Ug kadto mao ang adlaw nga igpapahulay sa paghimo ni Jesus sa lapok, ug sa pagpabuka sa iyang mga mata.

15 Unya gipangutana usab siya sa mga Pariseo giunsa niya pagkadawat sa iyang panan-aw. Ug siya miingon kanila: Gibutangan niya ug lapok ang akong mga mata, ug nanghilam-os ako, ug nakakita.

16 Busa ang uban sa mga Fariseo miingon, Kining tawhana dili gikan sa Dios, kay siya wala magbantay sa adlaw nga igpapahulay. Ang uban nanag-ingon, Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala sa pagbuhat sa maong mga milagro? Ug dihay pagkabahin sa taliwala nila.

17 Sila miingon pag-usab sa buta, Unsa ang imong ikasulti mahitungod kaniya, nga siya mipabuka sa imong mga mata? Siya miingon, Siya usa ka propeta.

18 Apan ang mga Judio wala motoo mahitungod kaniya, nga siya kaniadto buta, ug nakadawat sa iyang igtatan-aw, hangtud nga ilang gitawag ang mga ginikanan niadtong nakadawat sa iyang panan-aw.

19 Ug sila nangutana kanila, nga nagaingon, Mao ba kini ang inyong anak, nga giingon ninyo nga natawo nga buta? nan unsaon man niya karon sa pagtan-aw?

20 Ang iyang mga ginikanan mitubag kanila ug miingon, Kami nahibalo nga kini mao ang among anak, ug nga siya natawo nga buta:

21 Apan sa unsang paagi siya nakakita karon, kami wala mahibalo; kun kinsa ang nagpabuka sa iyang mga mata, kami wala makaila: siya may edad na; pangutan-a siya: siya mosulti alang sa iyang kaugalingon.

KAPITULO 10

22 Kini nga mga pulonga gisulti sa iyang mga ginikanan, tungod kay sila nahadlok sa mga Judio: kay ang mga Judeo nagkasabut na, nga kon si bisan kinsa nga tawo mosugid nga siya mao ang Cristo, siya papahawaon sa sinagoga.

23 Busa miingon ang iyang mga ginikanan, Siya may edad na; pangutan-a siya.

24 Unya gitawag nila pag-usab ang tawo nga buta kaniadto, ug miingon kaniya, Ihatag ang pagdayeg sa Dios: kami nahibalo nga kining tawhana usa ka makasasala.

25 Siya mitubag ug miingon, Kon siya usa ka makasasala o dili, ako wala mahibalo: usa ka butang ang akong nahibaloan, nga, samtang ako kaniadto buta, karon ako makakita.

26 Unya sila miingon kaniya pag-usab, Unsa may iyang gibuhay kanimo? Giunsa niya pagpabuka ang imong mga mata?

27 Siya mitubag kanila, Gisultihan ko na kamo, ug wala kamo makadungog: nganong buot ba kamo nga magpatalinghug pag-usab? buot ba usab kamo mahimong iyang mga tinun-an?

28 Unya sila mibiaybiay kaniya, ug miingon, Ikaw iyang tinun-an; apan kami mga tinun-an ni Moises.

29 Kami nahibalo nga ang Dios nakigsulti kang Moises: mahitungod niining tawhana, kami wala mahibalo kong diin siya gikan.

30 Ang tawo mitubag ug miingon ngadto kanila, Ngano nga kini usa ka kahibulongan nga butang, nga kamo wala masayud diin siya gikan, ug bisan pa niana siya mipabuka sa akong mga mata.

31 Karon kita nahibalo nga ang Dios dili mamati sa mga makasasala: apan kon ang bisan kinsa nga tawo magsisimba sa Dios, ug magabuhay sa iyang kabubut-on, kaniya siya iyang pagapatalinghugan.

32 Sukad sa sinugdan sa kalibutan wala pa gayud madungog nga adunay tawo nga nagpabuka sa mga mata sa usa nga natawo nga buta.

33 Kon kining tawhana dili iya sa Dios, wala siyay mahimo.

34 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ikaw natawo sa hingpit sa sala, ug ikaw motudlo kanamo? Ug ilang gihinginlan siya.

35 Si Jesus nakadungog nga ilang gihinginlan siya; ug sa iyang hingkaplagan siya, siya miingon kaniya: **Nagatoo ba ikaw sa Anak sa Dios?**

36 Siya mitubag ug miingon, Kinsa siya, Ginoo, aron ako motoo kaniya?

37 Ug si Jesus miingon kaniya, **Ikaw nakakita kaniya, ug siya mao ang nakigsulti kanimo.**

38 Ug siya miingon, Ginoo, ako mitoo. Ug siya misimba kaniya.

39 Ug si Jesus miingon, **Alang sa paghukom mianhi ako niining kalibutana, aron ang dili makakita makakita; ug nga sila nga makakita mahimo nga buta.**

40 Ug ang pipila sa mga Fariseo nga diha uban kaniya nakadungog niini nga mga pulong, ug miingon ngadto kaniya, Kami ba usab mga buta?

41 Si Jesus miingon ngadto kanila, **Kon kamo buta pa, kamo wala untay sala: apan karon kamo nagaingon, Kami nakakita; busa ang inyong sala nagpabilin.**

1 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Siya nga dili mosulod sa pultahan sa toril, kondili mokatkat sa laing dalan, kana maoy usa ka kawatan ug tulisan.

2 Apan ang mosulod agi sa pultahan mao ang magbalantay sa mga karnero.

3 Kaniya ang magbalantay sa pultahan moabli; ug ang mga karnero makadungog sa iyang tingog: ug siya nagatawag sa iyang kaugalingong mga karnero sa ngalan, ug nagamando kanila sa gawas.

4 Ug sa diha nga siya mopagawas sa iyang kaugalingong mga karnero, siya mag-una kanila, ug ang mga karnero mosunod kaniya: kay sila nakaila sa iyang tingog.

5 Ug ang usa ka dumuloong dili sila mosunod, kondili mokalagiw gikan kaniya: kay wala sila makaila sa tingog sa mga estranyo.

6 Kini nga sambingay gisulti ni Jesus ngadto kanila: apan sila wala makasabut sa mga butang nga ilang gipamulong ngadto kanila.

7 Unya si Jesus miingon pag-usab ngadto kanila, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, Ako mao ang pultahan sa mga karnero.**

8 Ang tanan nga mianhi una kanako mga kawatan ug mga tulisan: apan ang mga karnero wala mamati kanila.

9 Ako mao ang pultahan: pinaagi kanako kon adunay mosulod, siya maluwas, ug mosulod ug mogula, ug makakaplag ug sibsibanan.

10 Ang kawatan dili moanhi, kondili sa pagpangawat, ug sa pagpatay, ug sa paglaglag: Ako mianhi aron sila makabaton ug kinabuhi, ug aron sila makabaton niini sa madagayaon gayud.

11 Ako mao ang maayong magbalantay: ang maayong magbalantay naghatag sa iyang kinabuhi alang sa mga karnero.

12 Apan ang sinuholan, ug dili ang magbalantay, nga dili tag-iya sa mga karnero, makakita sa lobo nga moabut, ug biyaan niya ang mga karnero, ug mokalagiw: ug ang lobo modakop kanila, ug magpatibulaag sa mga karnero.

13 Ang sinuholan mokalagiw, kay sinuholan man siya, ug wala magtagad sa mga karnero.

14 Ako mao ang maayong magbalantay, ug nakaila sa akong mga karnero, ug ako nailhan sa ako.

15 Subong nga ang Amay nakakilala sa akon, ako nakakilala man sa Amay: kag ginahatag ko ang akon kabuhi para sa mga karnero.

16 Ug ako adunay uban nga mga karnero, nga dili niini nga toril: sila kinahanglan usab nga akong dad-on, ug sila magapatalinghug sa akong tingog; ug adunay usa ka panon, ug usa ka magbalantay.

17 Busa ang akong Amahan nahigugma kanako, tungod kay ako nagtugyan sa akong kinabuhi, aron mabawi ko kini pag-usab.

18 Walay tawo nga makakuha niini gikan kanako, apan ako magahatag niini sa akong kaugalingon. Ako adunay gahum sa pagtugyan niini, ug ako adunay gahum sa pagkuha niini pag-usab. Kini nga sugo nadawat ko gikan sa akong Amahan.

19 Busa dihay pagkabahin pag-usab taliwala sa mga Judio tungod niining mga pulonga.

20 Ug daghan kanila ang nanag-ingon, Siya adunay usa ka yawa, ug nabuang; nganong namati kamo kaniya?

21 Ang uban nanag-ingon, Kini dili mga pulong sa usa nga adunay yawa. Makabuka ba ang yawa sa mga mata sa buta?

22 Ug didto sa Jerusalem ang fiesta sa pagpahinungod, ug tingtugnaw kadto.

23 Ug si Jesus naglakawlakaw sulod sa templo sa portiko ni Solomon.

24 Unya mialirong kaniya ang mga Judio, ug nanag-ingon kaniya: Hangtud anus-a ikaw magapaduhaduha kanamo? Kong ikaw mao ang Cristo, sultihi kami sa dayag gayud.

25 Si Jesus mitubag kanila, **Ako misulti kaninyo, ug kamo wala motoo: ang mga buhat nga akong gibuhay sa ngalan sa akong Amahan, sila nagpamatuod kanako.**

26 **Apan kamo wala motoo, tungod kay kamo dili sa akong mga karnero, ingon sa akong giingon kaninyo.**

27 **Ang akong mga karnero mamati sa akong tingog, ug ako nakaila kanila, ug sila nagsunod kanako:**

28 **Ug Ako mohatag ngadto kanila og kinabuhi nga dayon; ug sila dili gayud malaglag, ni adunay bisan kinsa nga makaagaw kanila gikan sa akong kamot.**

29 **Ang akong Amahan, nga naghatag kanila kanako, labaw sa tanan; ug walay tawo nga makahimo sa pag-agaw kanila gikan sa kamot sa akong Amahan.**

30 **Ako ug ang akong Amahan usa ra.**

31 Unya ang mga Judio namunit pag-usab ug mga bato aron sa pagbato kaniya.

32 Si Jesus mitubag kanila, **Daghan ang mga maayong buhat nga akong gipakita kaninyo gikan sa akong Amahan; hain sa mga buhat nga inyo akong gibato?**

33 Ang mga Judio mitubag kaniya, nga nagaingon: Tungod sa usa ka maayong buhat dili kami magabato kanimo; kondili tungod sa pagpasipala; ug tungod kay ikaw, ingon nga usa ka tawo, naghimo sa imong kaugalingon nga Dios.

34 Si Jesus mitubag kanila, **Wala ba nahisulat sa inyong balaod, Ako miingon, Kamo mga dios?**

35 **Kon siya nagtawag kanila nga mga dios, ngadto kang kinsa ang pulong sa Dios miabut, ug ang kasulatan dili mabungkag;**

36 **Nag-ingon kamo mahitungod kaniya, nga gibalaan ug gipadala sa Amahan nganhi sa kalibutan, Ikaw nagapasipala; tungod kay ako miingon, Ako mao ang Anak sa Dios?**

37 **Kon ako wala magbuhat sa mga buhat sa akong Amahan, ayaw ako tuohi.**

38 **Apan kon ako nagabuhay, bisan kamo dili motoo kanako, toohi ang mga buhat: aron kamo mahibalo, ug motoo, nga ang Amahan ania kanako, ug ako anaa kaniya.**

39 Busa sila naninguha pag-usab sa pagdakup kaniya: apan siya nakaikyas gikan sa ilang mga kamot,

40 Ug miadto siya pag-usab sa tabok sa Jordan ngadto sa dapit diin si Juan nagbautismo pag-una; ug didto siya mipuyo.

41 Ug daghan ang nangadto kaniya, ug nanag-ingon, Si Juan wala magbuhat ug mga milagro;

42 Ug daghan ang misalig kaniya didto.

KAPITULO 11

1 Karon may usa ka tawo nga nagmasakiton, nga ginganlan si Lazaro, sa Betania, ang lungsod ni Maria ug sa iyang igsoon nga si Marta.

2 (Kini mao ang Maria nga nagdihog sa Ginoo sa pahumot, ug nagpahid sa iyang mga tiil sa iyang buhok, kansang igsoon nga si Lazaro nagmasakiton.)

3 Busa ang iyang mga igsoong babaye nagpasugo ngadto kaniya, nga nagaingon, Ginoo, tan-awa, siya nga imong gihigugma nagmasakiton.

4 Sa pagkadungog ni Jesus niini, siya miingon, **Kini nga sakit dili ngadto sa kamatayon, kondili alang sa himaya sa Dios, aron ang Anak sa Dios mahimaya pinaagi niini.**

5 Karon gihigugma ni Jesus si Marta, ug ang iyang igsoon nga babaye, ug si Lazaro.

6 Busa sa diha nga siya nakadungog nga siya nagmasakiton, siya mipabilin pa ug duha ka adlaw sa dapit diin siya didto.

7 Unya sa tapus niana siya miingon sa iyang mga tinon-an, **Mangadto kita pag-usab sa Judea.**

8 Ang iyang mga tinun-an miingon ngadto kaniya, Magtutudlo, ang mga Judio karong bag-o naninguha sa pagbato kanimo; ug moadto ka didto pag-usab?

9 Si Jesus mitubag, **Dili ba napulo ug duha ka takna ang adlaw? Ang bisan kinsa nga magalakaw sa adlaw, dili siya mahipangdol, tungod kay siya nakakita sa kahayag niining kalibutana.**

10 **Apan kong ang usa ka tawo magalakaw sa kagabhion, siya mahipangdol, tungod kay walay kahayag diha kaniya.**

11 Kining mga butanga iyang gisulti: ug sa tapus niana siya miingon kanila, **Ang atong higala nga si Lazaro natulog; apan moadto ako, aron pukawon ko siya gikan sa pagkatulog.**

12 Unya ang iyang mga tinun-an miingon, Ginoo, kon siya matulog, siya mamaayo.

13 Apan si Jesus nagsulti mahitungod sa iyang kamatayon: apan sila naghunahuna nga siya nagsulti mahitungod sa pagpahulay sa pagkatulog.

14 Unya si Jesus miingon kanila sa dayag, **Si Lazaro patay na.**

15 **Ug ako nalipay tungod kaninyo nga ako wala didto, sa tuyo nga kamo motuo; bisan pa niana mangadto kita kaniya.**

16 Unya si Tomas, nga ginganlag Didimo, miingon sa iyang mga masigka tinon-an, **Mangadto usab kita, aron mamatay kita uban kaniya.**

17 Ug sa pag-abut ni Jesus, iyang nakaplagan nga upat na ka adlaw nga siya naghigda sa lubnganan.

18 Karon ang Betania haduol sa Jerusalem, mga napulo ug lima ka estadio ang gilay-on:

19 Ug daghan sa mga Judio ang miadto kang Marta ug Maria, sa paglipay kanila mahitungod sa ilang igsoon.

20 Unya si Marta, sa diha nga siya nakadungog nga si Jesus nagpadulong, miadto ug misugat kaniya: apan si Maria milingkod pa sa balay.

21 Unya si Marta miingon kang Jesus, Ginoo, kon dinhi ka pa, wala unta mamatay ang akong igsoon.

22 Apan ako nahibalo, nga bisan karon, bisan unsa ang imong pangayoon sa Dios, ang Dios magahatag niini kanimo.

23 Si Jesus miingon kaniya, **Ang imong igsoon mabanhaw.**

24 Si Marta miingon kaniya, Ako nahibalo nga siya mabanhaw pag-usab sa pagkabanhaw sa kataposang adlaw.

25 Si Jesus miingon kaniya, **Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: siya nga motoo kanako, bisan siya patay, siya mabuhay;**

26 **Ug bisan kinsa nga buhi ug nagasalig kanako dili na gayud mamatay. Nagatoo ka ba niini?**

27 Siya miingon ngadto kaniya, Oo, Ginoo: Ako mituo nga ikaw mao ang Kristo, ang Anak sa Dios, nga moanhi sa kalibutan.

28 Ug sa nakasulti na siya niini, milakaw siya, ug gitawag sa tago si Maria nga iyang igsoon, nga nagaingon, Ang Magtutudlo mianhi, ug nagatawag kanimo.

29 Sa diha nga siya nakadungog niana, siya mitindog sa madali, ug miadto kaniya.

30 Karon si Jesus wala pa makasulod sa lungsod, kondili didto na siya niadtong dapita diin si Marta nakigtagbo kaniya.

31 Unya ang mga Judio nga didto uban kaniya sa balay, ug naglipay kaniya, sa diha nga sila nakakita kang Maria, nga siya midali sa pagbangon ug migula, misunod kaniya, nga nagaingon, Siya moadto sa lubnganan aron sa paghilak didto.

32 Ug sa pag-abut ni Maria sa dapit diin atua si Jesus, ug sa pagkakita kaniya, mihapa siya sa tiilan ni Jesus, nga nagaingon kaniya: Ginoo, kon dinhi ka pa, wala unta mamatay ang akong igsoon.

33 Busa sa diha nga si Jesus nakakita kaniya nga naghilak, ug ang mga Judio usab nga miuban kaniya nga naghilak, siya nanghupaw sa espiritu, ug naguol,

34 Ug miingon: **Hain ninyo siya ibutang?** Sila miingon kaniya, Ginoo, umari ka ug tan-awa.

35 Mihilak si Jesus.

36 Unya ang mga Judio miingon, Tan-awa, pagkadaku sa iyang paghigugma kaniya!

37 Ug ang uban kanila miingon, Dili ba kini nga tawo, nga nagpabuka sa mga mata sa buta, makahimo nga bisan kining tawhana dili unta mamatay?

38 Busa si Jesus nga nag-agulo pag-usab sa iyang kaugalingon miadto sa lubnganan. Usa kadto ka langob, ug usa ka bato ang ibabaw niini.

39 Si Jesus miingon, **Kuhaa ninyo ang bato.** Si Marta, nga igsoon sa namatay, miingon kaniya: Ginoo, baho na siya karon, kay upat na ka adlaw nga namatay siya.

40 Si Jesus miingon kaniya: **Wala ba ako mag-ingon kanimo, nga, kong motoo ka, makakita ka sa himaya sa Dios?**

41 Unya gikuha nila ang bato sa dapit diin gibutang ang mga patay. Ug si Jesus miyahat sa iyang mga mata, ug miingon: **Amahan, nagapasalamat ako kanimo nga gipatalinghugan mo ako.**

42 Ug ako nahibalo nga ikaw nagapatalinghug kanako sa kanunay: apan tungod sa mga tawo nga nanagtindog tupad ako misulti niini, aron sila motoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

43 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya misinggit sa makusog nga tingog, **Lazarus, umari ka.**

44 Ug ang namatay migula, nga ginapus ang mga kamot ug mga tiil sa mga saput: ug ang iyang nawong naputos sa usa ka panyo. Si Jesus miingon kanila, **Hubara siya ug palakta siya.**

45 Unya daghan sa mga Judio nga nangadto kang Maria, ug nakakita sa mga butang nga gibuhay ni Jesus, mingtoo kaniya.

46 Apan ang uban kanila miadto sa mga Fariseo, ug nagsugilon kanila sa mga butang nga gibuhay ni Jesus.

47 Unya ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga Fariseo nanagtigum sa Sanhedrin, ug nanag-ingon, Unsay

atong pagabuhaton? kay kining tawhana nagabuhay ug daghang mga milagro.

48 Kon pasagdan nato siya sa ingon niini, ang tanang mga tawo motoo kaniya: ug ang mga Romano manganhi ug magakuha sa atong dapit ug nasud.

49 Ug ang usa kanila, nga ginganlan si Caifas, ang labawng sacerdote niadtong tuiga, miingon kanila: Wala gayud kamo mahibalo;

50 Ni hunahunaa nga maayo alang kanato, nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan, ug nga ang tibuok nasud dili malaglag.

51 Ug kini wala siya magsulti sa iyang kaugalingon, kondili ingon nga labawng sacerdote niadtong tuiga, siya nagtaga nga si Jesus mamatay alang niadtong nasud;

52 Ug dili lamang alang nianang nasora, kondili aron iyang tigomon sa usa ang mga anak sa Diyos nga nagkatibulaag.

53 Ug sukad niadtong adlaw nanagsabut sila sa pagpatay kaniya.

54 Busa si Jesus wala na maglakaw sa dayag taliwala sa mga Judio; apan gikan didto miadto sa usa ka yuta nga haduol sa kamingawan, ngadto sa usa ka lungsod nga ginganlan Ephraim, ug didto mipadayon uban sa iyang mga tinun-an.

55 Ug ang pasko sa mga Judio haduol na: ug daghan ang nanggula gikan sa kayutaan ngadto sa Jerusalem sa wala pa ang pasko, aron sa paghinlo sa ilang kaugalingon.

56 Unya gipangita nila si Jesus, ug nagsultihanay sa ilang kaugalingon, samtang nagtindog sila sa templo, Unsay hunahuna ninyo, nga dili man siya moanhi sa fiesta?

57 Karon ang pangulong mga pari ug ang mga Pariseo naghatag ug usa ka sugo, nga kon kinsa ang nahibalo kon hain siya, kinahanglang iyang ipahibalo kini aron ilang dakpon siya.

KAPITULO 12

1 Unya si Jesus unom ka adlaw sa wala pa ang pasko, miadto sa Betania, diin si Lazaro nga namatay, nga iyang gibanhaw gikan sa mga patay.

2 Didto giandam nila siya ug usa ka panihapon; ug si Marta nag-alagad: apan si Lazaro maoy usa kanila nga milingkod sa lamesa uban kaniya.

3 Unya si Maria mikuha ug usa ka libra nga pahumot nga nardo, nga mahal kaayo, ug gidihogan ang mga tiil ni Jesus, ug gipahiran ang iyang mga tiil sa iyang buhok: ug ang balay napuno sa kahumot sa pahumot.

4 Unya miingon ang usa sa iyang mga tinun-an, si Judas Iscariote, ang anak ni Simon, ang magbudhi kaniya,

5 Ngano man nga kining pahumot wala ibaligya sa tulo ka gatus ka denario, ug ihatag ngadto sa mga kabus?

6 Kini iyang gisulti, dili tungod kay siya may kahangawa sa mga kabus; apan tungod kay siya usa ka kawatan, ug aduna siyay puntal, ug iyang gikuha ang gisulod niini.

7 Unya si Jesus miingon, **Pasagdi siya: alang sa adlaw sa akong paglubong gitipigan niya kini.**

8 **Kay ang mga kabus kanunay ninyong kauban; apan ako dili kanunay kaninyo.**

9 Busa daghang mga tawo sa mga Judio ang nakahibalo nga siya atua didto: ug sila nangadto dili lamang tungod kang Jesus, kondili aron ilang makita usab si Lazaro, nga iyang gibanhaw gikan sa mga patay.

10 Apan ang puno nga mga pari nagsabut nga ilang patyon usab si Lazaro;
 11 Kay tungod kaniya daghan sa mga Judio ang mipahawa, ug misalig kang Jesus.
 12 Sa sunod nga adlaw daghang mga tawo nga nangadto sa pista, sa pagkadungog nila nga si Jesus nagpaingon sa Jerusalem,
 13 Mikuha ug mga sanga sa mga palma, ug miadto sa pagsugat kaniya, ug misinggit, Hosanna: Bulahan ang Hari sa Israel nga mianhi sa ngalan sa Ginoo.
 14 Ug si Jesus, sa nakakaplag siya ug usa ka nating asno, milingkod niini; ingon sa nahisulat,
 15 Ayaw kahadlok, anak nga babaye sa Sion: tan-awa, ang imong Hari mianhi, nga nagakabayo sa usa ka nati sa asno.
 16 Kining mga butanga wala makasabut sa iyang mga tinon-an sa sinugdan;
 17 Busa ang mga tawo nga uban kaniya sa dihang iyang gitawag si Lazaro gikan sa iyang lubnganan, ug gibanhaw siya gikan sa mga patay, nagpamatuod.
 18 Tungod niini nga hinungdan gisugat usab siya sa mga tawo, kay nakadungog sila nga gibuhay niya kini nga milagro.
 19 Busa ang mga Pariseo nasig-ingon sa ilang kaugalingon, Nakasabut ba kamo nga wala kamo makadaug? tan-awa, ang kalibutan misunod kaniya.
 20 Ug dihay pipila ka mga Gresyanhon taliwala kanila nga mitungas aron sa pagsimba sa fiesta:
 21 Busa sila miadto kang Felipe, nga taga-Betsaida sa Galilea, ug nagpakilooy kaniya, nga nagaingon: Ginoo, kami buot makigkita kang Jesus.
 22 Si Felipe miadto ug misulti kang Andres: ug si Andres ug si Felipe misulti pag-usab kang Jesus.
 23 Ug si Jesus mitubag kanila, nga nagaingon: **Ang takna miabut, nga ang Anak sa tawo pagahimayaon.**
 24 **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, gawas kon ang usa ka lugas sa trigo mahulog sa yuta ug mamatay, kini magapabilin nga nag-inusara;**
 25 **Ang mahigugma sa iyang kinabuhi mawad-an niini; ug siya nga nagadumot sa iyang kinabuhi niini nga kalibutan, magatipig niini alang sa kinabuhing dayon.**
 26 **Kong kinsa ang moalagad kanako, pasunod siya kanako; ug kon asa ako, atua usab ang akong sulugoon: kon kinsa ang moalagad kanako, siya pagapasidunggan sa akong Amahan.**
 27 **Karon nasamok ang akong kalag; ug unsa ang akong isulti? Amahan, luwasa ako gikan niining taknaa: apan alang niini nga hinungdan mianhi ako niining taknaa.**
 28 **Amahan, himayaa ang imong ngalan.** Unya miabut ang usa ka tingog gikan sa langit, nga nagaingon: Gihimaya ko na kini, ug pagahimayaon ko kini pag-usab.
 29 Busa ang mga tawo, nga nagtindog duol, ug nakadungog niini, miingon nga kini midalogdog: ang uban miingon, Usa ka manolonda nakigsulti kaniya.
 30 Si Jesus mitubag ug miingon, **Kini nga tingog miabut dili tungod kanako, kondili tungod kaninyo.**
 31 **Karon mao ang paghukom niini nga kalibutan: karon ang principe niini nga kalibutan isalikway.**
 32 **Ug Ako, kon Ako bayawon gikan sa yuta, modani sa tanan nga mga tawo ngari kanako.**
 33 Kini iyang gisulti, nga nagpaila sa kamatayan nga iyang pagakamatyan.

34 Ang mga tawo mitubag kaniya, Kami nakadungog gikan sa balaod nga ang Cristo molungtad sa kahangturan: ug unsaon nimo pag-ingon, Ang Anak sa tawo kinahanglan igaisa? kinsa man kining Anak sa tawo?
 35 Unya si Jesus miingon ngadto kanila, **Hamubo pa nga panahon ang kahayag anaa uban kaninyo. Panglakaw kamo samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, kay tingali unya nga moabut kaninyo ang kangitngit: kay siya nga nagalakaw sa kangitngit wala mahibalo kong asa siya paingon.**
 36 **Samtang may kahayag pa kamo, tumoo kamo sa kahayag, aron mahimo kamo nga mga anak sa kahayag.** Kining mga butanga gisulti ni Jesus, ug mipahawa siya, ug nagtago sa iyang kaugalingon gikan kanila.
 37 Apan bisan tuod nakahimo siya ug daghan kaayong mga milagro sa ilang atubangan, apan sila wala motoo kaniya:
 38 Aron matuman ang pulong ni Isaias nga manalagna, nga iyang gisulti, Ginoo, kinsa ba ang mitoo sa among balita? ug kang kinsa gipadayag ang bukton sa Ginoo?
 39 Busa sila dili makatuo, tungod kay si Isaias miingon pag-usab,
 40 Iyang gibutaan ang ilang mga mata, ug gipatig-a ang ilang kasingkasing; aron sila dili makakita uban sa ilang mga mata, ni makasabut uban sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug ako moayo kanila.
 41 Kining mga butanga gisulti ni Isaias, sa diha nga siya nakakita sa iyang himaya, ug misulti mahitungod kaniya.
 42 Bisan pa niana sa taliwala sa mga punoan nga punoan daghan usab ang mingtoo kaniya; apan tungod sa mga Fariseo wala sila mosugid kaniya, aron dili sila palagputon sa sinagoga.
 43 Kay sila nahigugma sa pagdayeg sa mga tawo labaw pa sa pagdayeg sa Dios.
 44 Si Jesus misinggit ug miingon, **Ang motoo kanako, dili motoo kanako, kondili kaniya nga nagpadala kanako.**
 45 **Ug siya nga nakakita kanako nakakita kaniya nga nagpadala kanako.**
 46 Ako mianhi nga kahayag sa kalibutan, aron bisan kinsa nga motoo kanako dili makapabilin sa kangitngit.
 47 Ug kon adunay makadungog sa akong mga pulong, ug dili motoo, ako dili maghukom kaniya: kay ako mianhi dili sa paghukom sa kalibutan, kondili sa pagluwas sa kalibutan.
 48 Siya nga nagasalikway kanako, ug dili modawat sa akong mga pulong, adunay usa nga magahukom kaniya: ang pulong nga akong gisulti, mao ang magahukom kaniya sa katapusan nga adlaw.
 49 Kay ako wala magsulti sa akong kaugalingon; apan ang Amahan nga nagpadala kanako, siya naghatag kanako ug usa ka sugo, unsa ang akong igasulti, ug unsa ang akong igasulti.
 50 Ug ako nahibalo nga ang iyang sugo mao ang kinabuhing dayon: busa bisan unsa nga akong igasulti, ingon sa gisulti kanako sa Amahan, mao usab ang akong ginasulti.

KAPITULO 13

1 Karon sa wala pa ang fiesta sa pasko, sa diha nga si Jesus nahibalo nga ang iyang takna miabut na nga siya kinahanglan mobiya niini nga kalibutan ngadto sa Amahan, nga nahigugma sa iya nga ania sa kalibutan, siya nahigugma kanila hangtud sa katapusan.

2 Ug sa natapus na ang panihapon, ang yawa karon nagbutang sa kasingkasing ni Judas Iscariote, ang anak ni Simon, sa pagbudhi kaniya;

3 Si Jesus nahibalo nga ang Amahan mitugyan sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot, ug nga siya gikan sa Dios, ug miadto sa Dios;

4 Siya mibangon gikan sa panihapon, ug mihukas sa iyang mga saput; ug mikuha siya ug tualya, ug gibaksan niya ang iyang kaugalingon.

5 Human niana siya nagbubo ug tubig sa planggana, ug misugod sa paghugas sa mga tiil sa mga tinon-an, ug sa pagpahid kanila sa tualya nga iyang gibakus.

6 Unya miadto siya kang Simon Pedro: ug si Pedro miingon kaniya, Ginoo, hugasan mo ba ang akong mga tiil?

7 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, **Unsa ang akong gibuhay ikaw wala mahibalo karon; apan mahibaloan mo unya.**

8 Si Pedro miingon kaniya, Dili ka gayud maghugas sa akong mga tiil. Si Jesus mitubag kaniya, **Kon dili ko ikaw hugasan, ikaw walay bahin kanako.**

9 Si Simon Pedro miingon kaniya, Ginoo, dili lamang ang akong mga tiil, kondili usab ang akong mga kamot ug ang akong ulo.

10 Si Jesus miingon ngadto kaniya, **Siya nga nahugasan dili kinahanglan nga manghugas gawas sa iyang mga tiil, apan mahinlo sa tanan: ug kamo mahinlo, apan dili ang tanan.**

11 Kay siya nahibalo kon kinsa ang magbudhi kaniya; busa miingon siya, Dili kamong tanan mahinlo.

12 Busa human siya makahugas sa ilang mga tiil, ug nakakuha sa iyang mga saput, ug milingkod pag-usab, siya miingon ngadto kanila, **Nahibalo ba kamo sa akong nabuhay kaninyo?**

13 Kamo nagatawag kanako nga Magtutudlo ug Ginoo: ug kamo nanag-ingon sa maayo; kay mao man ako.

14 Busa kon ako, nga inyong Ginoo ug Magtutudlo, naghugas sa inyong mga tiil; kamo kinahanglan usab nga maghinugasay sa inyong mga tiil.

15 Kay gihatagan ko kamo ug panig-ingnan, aron buhaton ninyo ang sama sa akong gibuhay kaninyo.

16 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Ang ulipon dili labaw sa iyang agalon; ni ang gipadala labaw pa sa nagpadala kaniya.

17 Kon kamo nasayud niini nga mga butang, bulahan kamo kon kamo mobuhay kanila.

18 Ako wala magsulti mahitungod kaninyong tanan: Ako nakaila kung kinsa ang akong gipili: apan aron ang kasulatan matuman, Siya nga mokaon ug tinapay uban kanako nagpataas sa iyang tikod batok kanako.

19 Karon sultihan ko kamo sa dili pa kini mahitabo, aron nga kon mahitabo na, motoo kamo nga ako mao siya.

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Siya nga nagadawat kang bisan kinsa nga akong ipadala, nagadawat kanako; ug siya nga modawat kanako modawat kaniya nga nagpadala kanako.

21 Sa diha nga si Jesus nakasulti niini, siya naguol sa espiritu, ug mipamatuod, ug miingon, **Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kaninyo, nga usa kaninyo magbudhi kanako.**

22 Unya ang mga tinon-an nagtinan-away ang usa sa usa, nga nagduhaduha kong kinsa ang iyang gisulti.

23 Karon dihay nagsandig sa sabakan ni Jesus usa sa iyang mga tinun-an, ang gihigugma ni Jesus.

24 Busa si Simon Pedro misinyas kaniya, nga iyang pangutan-on kong kinsa ang iyang gisulti.

25 Unya siya nga naguraray sa dughan ni Jesus miingon kaniya, Ginoo, kinsa ba siya?

26 Si Jesus mitubag, **Siya mao, kang kinsa ako magahatag ug usa ka pan, sa diha nga ako nakatuslob niini.** Ug sa natuslob niya ang pan, gihatag niya kang Judas Iscariote, ang anak ni Simon.

27 Ug human sa pan si Satanas misulod kaniya. Unya si Jesus miingon kaniya: **Ang imong ginabuhay, buhaya dayon.**

28 Karon walay tawo nga diha sa kan-anan ang nakahibalo sa unsa nga tuyo nga siya misulti niini ngadto kaniya.

29 Kay ang uban kanila naghunahuna, tungod kay si Judas ang may puntal, nga si Jesus miingon kaniya, Pagpalit sa mga butang nga atong gikinahanglan alang sa fiesta; o, nga siya kinahanglan mohatag ug usa ka butang ngadto sa mga kabus.

30 Unya siya sa nakadawat sa pan migula gilayon: ug gabii kadto.

31 Busa, sa nakagula na siya, si Jesus miingon, **Karon ang Anak sa tawo gihimaya, ug ang Dios gihimaya diha kaniya.**

32 Kon ang Dios pagahimayaon diha kaniya, ang Dios usab magahimaya kaniya diha sa iyang kaugalingon, ug diha diha magahimaya kaniya.

33 Mga anak, sa mubo pa nga panahon ako uban kaninyo. Kamo mangita kanako: ug ingon sa akong giingon sa mga Judio, Kung asa ako moadto, dili kamo makaadto; busa karon sultihan ko ikaw.

34 Ihatag ko kaninyo ang usa ka bag-ong sugo, nga maghigugmaay kamo ang usa sa usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo, maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa.

35 Pinaagi niini ang tanang mga tawo makaila nga kamo akong mga tinun-an, kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa.

36 Si Simon Pedro miingon kaniya, Ginoo, asa ka paingon? Si Jesus mitubag kaniya, **Kon asa ako moadto, dili ka makasunod kanako karon; apan ikaw mosunod kanako sa ulahi.**

37 Si Pedro miingon kaniya, Ginoo, nganong dili ako makasunod kanimo karon? Ihatag ko ang akong kinabuhi tungod kanimo.

38 Si Jesus mitubag kaniya, **Ihatag mo ba ang imong kinabuhi tungod kanako? Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, Ang manok dili motuktugaok, hangtod nga igalimod mo ako sa makatulo.**

KAPITULO 14

1 Ayaw itugot nga malisang ang inyong kasingkasing: tumoo kamo sa Dios, tumoo usab kamo kanako.

2 Sa balay sa akong Amahan adunay daghang puloy-anan: kon dili pa, sultihan ko unta kamo. Ako moadto aron sa pag-andam ug dapit alang kaninyo.

3 Ug kon ako moadto ug mag-andam ug usa ka dapit alang kaninyo, Ako mobalik pag-usab, ug modawat kaninyo nganhi sa akong kaugalingon; aron nga kon asa ako, atua usab kamo.

4 Ug kon asa ako moadto kamo nahibalo, ug kamo nahibalo sa dalan.

5 Si Tomas miingon kaniya, Ginoo, wala kami mahibalo kon asa ikaw paingon; ug unsaon nato pagkahibalo sa dalan?

6 Si Jesus miingon kaniya, Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi: walay tawo nga makaadto sa Amahan, kondili pinaagi kanako.

7 Kon nakaila pa kamo kanako, nakaila usab unta kamo sa akong Amahan: ug sukad karon nakaila kamo kaniya, ug nakakita kaniya.

8 Si Felipe miingon kaniya, Ginoo, ipakita kanamo ang Amahan, ug igo na kana kanamo.

9 Si Jesus miingon ngadto kaniya, Kadugay na ba ako uban kaninyo, ug wala ka pa makaila kanako, Felipe? siya nga nakakita kanako nakakita sa Amahan; ug unsaon nimo pag-ingon, Ipakita kanamo ang Amahan?

10 Wala ka ba motoo nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako? ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo wala ko isulti sa akong kaugalingon: kondili ang Amahan nga nagapuyo kanako, siya ang nagabuhat sa mga buhat.

11 Toohi ako nga ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako;

12 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Siya nga motoo kanako, ang mga buhat nga akong ginabuhat pagabuhaton usab niya; ug labaw pa niini ang iyang pagabuhaton; kay ako moadto sa akong Amahan.

13 Ug bisan unsa nga inyong pangayoon sa akong ngalan, kana akong pagabuhaton, aron ang Amahan mahimaya diha sa Anak.

14 Kon mangayo kamo ug bisan unsa sa akong ngalan, buhaton ko kini.

15 Kon nahigugma kamo kanako, tumana ang akong mga sugo.

16 Ug ako mangamuyo sa Amahan, ug siya magahatag kaninyo ug lain nga Maghuhupay, aron siya magauban kaninyo hangtud sa kahangturan;

17 Bisan ang Espiritu sa kamatuoran; nga ang kalibutan dili makadawat, tungod kay kini wala makakita kaniya, ni makaila kaniya: apan kamo nakaila kaniya; kay siya nagapuyo uban kaninyo, ug maanaa kaninyo.

18 Dili ko kamo biyaan nga mga ilo: Ako moanha kaninyo.

19 Hamubo na lamang nga panahon, ug ang kalibutan dili na makakita kanako; apan kamo nakakita kanako: tungod kay ako buhi, kamo mabuhi usab.

20 Nianang adlaw kamo makaila nga ako anaa sa akong Amahan, ug kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo.

21 Siya nga nagabaton sa akong mga sugo, ug nagatuman niini, siya mao ang nahigugma kanako: ug siya nga nahigugma kanako higugmaon sa akong Amahan, ug ako mahigugma kaniya, ug magapakita sa akong kaugalingon ngadto kaniya.

22 Si Judas miingon kaniya, dili Iscariote, Ginoo, sa unsang paagiha nga ikaw magapadayag sa imong kaugalingon kanamo, ug dili ngadto sa kalibutan?

23 Si Jesus mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon ang usa ka tawo nahigugma kanako, siya magabantay sa akong mga pulong: ug ang akong Amahan mahigugma kaniya, ug kami moduol kaniya, ug mopuyo uban kaniya.

24 Siya nga wala mahigugma kanako wala magabantay sa akong mga pulong: ug ang pulong nga inyong nadungog dili akoo, kondili iya sa Amahan nga nagpadala kanako.

25 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, samtang ania pa ako uban kaninyo.

26 Apan ang Maghuhupay, nga mao ang Espiritu Santo, nga ipadala sa Amahan sa akong ngalan, siya magatudlo kaninyo sa tanang mga butang, ug magapahinumdom kaninyo sa tanang mga butang, bisan unsa nga akong gisulti kaninyo.

27 Ang kalinaw ibilin ko kaninyo, ang akong kalinaw ihatag ko kaninyo: dili sama sa paghatag sa kalibotan, ihatag ko kaninyo. Ayaw itugot nga malisang ang imong kasingkasing, ni malisang kini.

28 Kamo nakadungog sa akong pag-ingon kaninyo, Ako molakaw, ug moanhi pag-usab kaninyo. Kon kamo nahigugma kanako, kamo malipay, tungod kay ako miingon, Ako moadto sa Amahan: kay ang akong Amahan labaw pa kay kanako.

29 Ug karon gisultihan ko na kamo sa wala pa kini mahitabo, aron nga kon mahitabo na, motoo kamo.

30 Sukad karon dili na ako makigsulti ug daghan kaninyo: kay ang principe niini nga kalibutan moabut, ug walay bisan unsa kanako.

31 Apan aron ang kalibutan makaila nga ako nahigugma sa Amahan; ug ingon nga ang Amahan mihatag kanako og sugo, mao nga Ako nagbuhat. Tindog, mangadto kita dinhi.

KAPITULO 15

1 Ako mao ang matuod nga punoan sa parras, ug ang akong Amahan mao ang mag-uuma.

2 Ang matag sanga nga ania kanako nga dili mamunga iyang pagaputlon;

3 Karon kamo mahinlo na pinaagi sa pulong nga akong gisulti kaninyo.

4 Pabilin kamo kanako, ug ako kaninyo. Ingon nga ang sanga dili makapamunga sa iyang kaugalingon, gawas kon kini magapabilin sa punoan; dili na kamo makahimo, gawas kon kamo magpabilin kanako.

5 Ako mao ang punoan sa parras, kamo mao ang mga sanga: Siya nga nagapabilin kanako, ug ako kaniya, kini mamunga ug daghan: kay gawas kanako wala kamoy mahimo.

6 Kong ang usa ka tawo dili mopabilin kanako, igasalibay siya sa gawas ingon sa usa ka sanga, ug malaya; ug ang mga tawo nanagtigum kanila, ug nagsalibay kanila ngadto sa kalayo, ug sila nangasunog.

7 Kong kamo magpabilin kanako, ug ang akong mga pulong magapabilin kaninyo, pangayo kamo sa bisan unsa nga inyong gusto, ug kini pagabuhaton kaninyo.

8 Niini ginahimaya ang akong Amahan, nga mamunga kamo ug daghan; busa kamo mahimo nga akong mga tinun-an.

9 Subong nga ang Amay nahigugma sa akon, amo man ang akon paghigugma sa inyo: magpadayon kamo sa akon gugma.

10 Kon tumanon ninyo ang akong mga sugo, magapabilin kamo sa akong gugma; maingon nga ako nagtuman sa mga sugo sa akong Amahan, ug nagapabilin sa iyang gugma.

11 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron ang akong kalipay magpabilin kaninyo, ug ang inyong kalipay mamahingpit.

12 Kini mao ang akong sugo, nga maghigugmaay kamo ang usa sa usa, ingon nga ako nahigugma kaninyo.

13 Walay bisan kinsa nga may gugma nga labaw pa niini, nga ang usa ka tawo magahatag sa iyang kinabuhi alang sa iyang mga higala.

14 Kamo akong mga higala, kon kamo magabuhat sa bisan unsa nga akong isugo kaninyo.

15 Sukad karon dili ko na kamo tawgon nga mga sulugoon; kay ang ulipon wala mahibalo sa ginabuhat sa iyang agalon: apan gitawag ko kamo nga mga higala; kay ang tanan nga mga butang nga akong nadungog gikan sa akong Amahan gipahibalo ko kaninyo.

16 Kamo wala magpili kanako, apan Ako nagpili kaninyo, ug nag-orden kaninyo, aron kamo moadto ug mamunga, ug nga ang inyong bunga magpabilin: nga bisan unsa nga inyong pangayoon sa Amahan sa akong ngalan, siya mohatag niini kaninyo. .

17 Kining mga butanga ginasugo ko kaninyo, nga maghigugmaay kamo ang usa sa usa.

18 Kong ang kalibutan nagadumot kaninyo, nan, kamo nasayud nga kini nagdumot kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo.

19 Kong kamo iya pa sa kalibutan, ang kalibutan mahigugma sa iya: apan tungod kay kamo dili iya sa kalibutan, kondili gipili ko kamo gikan sa kalibutan, busa ang kalibutan nagadumot kaninyo.

20 Hinumdumi ang pulong nga akong giingon kaninyo, Ang ulipon dili labaw sa iyang agalon. Kon sila naglutos kanako, sila usab magalutos kaninyo; kon ilang gibantayan ang akong pulong, sila magabantay usab sa inyo.

21 Apan kining tanang mga butanga ilang pagabuhaton nganha kaninyo tungod sa akong ngalan, tungod kay sila wala makaila kaniya nga nagpadala kanako.

22 Kon wala pa ako moanhi ug mosulti kanila, wala unta silay sala: apan karon wala silay ikatabon sa ilang sala.

23 Ang nagadumot kanako nagadumot usab sa akong Amahan.

24 Kon wala ko pa mahimo sa taliwala nila ang mga buhat nga walay laing tawo nga nakahimo, wala unta silay sala: apan karon sila nakakita ug nagdumot kanako ug sa akong Amahan.

25 Apan kini mahitabo, aron matuman ang pulong nga nahisulat sa ilang balaod, Sila nagdumot kanako sa walay hinungdan.

26 Apan inig-abut sa Maglilipay, nga akong ipadala kaninyo gikan sa Amahan, ang Espiritu sa kamatuoran, nga nagagikan sa Amahan, siya magapamatuod kanako.

27 Ug kamo usab magpamatuod, tungod kay kamo uban kanako sukad pa sa sinugdan.

KAPITULO 16

1 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron kamo dili mapandol.

2 Sila magapagula kaninyo sa mga sinagoga: oo, ang takna moabut, nga bisan kinsa nga mopatay kaninyo magahunahuna nga siya nagaalagad sa Dios.

3 Ug kini nga mga butang ilang pagabuhaton nganha kaninyo, tungod kay sila wala makaila sa Amahan, ni kanako.

4 Apan kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron nga inig-abut sa takna, kamo mahinumdom nga ako misulti kaninyo mahitungod kanila. Ug kining mga butanga wala

ko isulti kaninyo sa sinugdan, tungod kay ako uban kaninyo.

5 Apan karon moadto na ako sa nagpadala kanako; ug walay usa kaninyo nga nangutana kanako: Asa ka paingon?

6 Apan tungod kay Ako misulti niini nga mga butang nganha kaninyo, kasubo mipuno sa inyong kasingkasing.

7 Bisan pa niana sultihan ko kamo sa kamatuoran; Maayo alang kaninyo nga ako mopahawa: kay kon ako dili mopahawa, ang Maglilipay dili moanha kaninyo; apan kon ako mobiya, siya akong ipadala kaninyo.

8 Ug inig-abut niya, iyang badlongon ang kalibutan sa sala, ug sa pagkamatarung, ug sa paghukom;

9 Mahitungod sa sala, tungod kay wala sila motoo kanako;

10 Sa pagkamatarung, kay ako moadto sa akong Amahan, ug kamo dili na makakita kanako;

11 Mahitungod sa paghukom, kay ang principe niining kalibutana ginahukman na.

12 Ako adunay daghan pa nga mga butang nga isulti nganha kaninyo, apan kamo dili makaagwanta niini karon.

13 Apan sa diha nga siya, ang Espiritu sa kamatuoran, moabut na, siya magatultol kaninyo ngadto sa tibuok nga kamatuoran: kay siya dili magasulti sa iyang kaugalingon; apan bisan unsa nga iyang madungog, kana iyang igasulti: ug siya magapakita kaninyo sa mga butang nga umalabut.

14 Siya magahimaya kanako: kay siya magadawat sa ako, ug magapahayag niini nganha kaninyo.

15 Ang tanang butang nga iya sa Amahan akoo: busa miingon ako, nga siya mokuha sa ako, ug igapahayag kini kaninyo.

16 Sa mubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa hamubo nga panahon, ug kamo makakita kanako, tungod kay ako moadto sa Amahan.

17 Unya ang uban sa iyang mga tinun-an miingon sa ilang kaugalingon, Unsa kining iyang gisulti kanato, Sa mubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug usab, sa mubo nga panahon, ug kamo makakita kanako: ug, Tungod kay ako moadto sa Amahan?

18 Busa sila nanag-ingon, Unsa kining iyang giingon, Hamubo nga panahon? dili kita makasulti sa iyang gisulti.

19 Karon si Jesus nahibalo nga sila matinguhaon sa pagpangutana kaniya, ug miingon ngadto kanila, Nagpangutana ba kamo sa inyong kaugalingon mahitungod sa akong giingon, Sa mubo nga panahon, ug kamo dili makakita kanako: ug pag-usab, sa mubo nga panahon, ug kamo makakita kanako. ?

20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Nga kamo managpanghilak ug managbakho, apan ang kalibutan magakalipay: ug kamo managsubo, apan ang inyong kasubo mahimong kalipay.

21 Ang usa ka babaye sa diha nga siya magaanak adunay kasubo, tungod kay ang iyang takna miabut: apan sa diha nga siya manganak, siya dili na mahinumdom sa kasakit, tungod sa kalipay nga ang usa ka tawo matawo sa kalibutan.

22 Ug karon kamo adunay kasubo: apan ako makigkita kaninyo pag-usab, ug ang inyong kasingkasing magakalipay, ug walay bisan kinsa nga makakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo.

23 Ug niadtong adlaw kamo dili mangutana kanako sa bisan unsa. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan unsa nga inyong pangayoon sa Amahan pinaagi sa akong ngalan, kini iyang ihatag kaninyo.

24 Hangtud karon wala pa kamo mangayo ug bisan unsa sa akong ngalan: pangayo, ug kamo makadawat, aron ang inyong kalipay mamahingpit.

25 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo sa mga sambingay: apan ang panahon moabut, nga ako dili na mosulti kaninyo pinaagi sa mga sambingay, kondili ako magasulti kaninyo sa mahayag gayud mahitungod sa Amahan.

26 Sa sina nga adlaw magapangayo kamo sa akon ngalan: kag wala ako nagasiling sa inyo, nga ako magapangamuyo sa Amay para sa inyo:

27 Kay ang Amahan mismo nahigugma kaninyo, tungod kay kamo nahigugma kanako, ug mituo nga ako gikan sa Diyos.

28 Ako gikan sa Amahan, ug mianhi sa kalibutan: pag-usab, Ako mobiya sa kalibutan, ug moadto sa Amahan.

29 Ang iya mga disipulo nagsiling sa iya, Yari karon, nagahambal ka sing maathag, kag wala nagahambal sing hulubaton.

30 Karon kami nakasiguro nga ikaw nahibalo sa tanang mga butang, ug wala magkinahanglan nga bisan kinsa nga mangutana kanimo: pinaagi niini kami mitoo nga ikaw gikan sa Dios.

31 Si Jesus mitubag kanila, Mituo na ba kamo karon?

32 Tan-awa, ang takna moabut, oo, karon miabut na, nga kamo magkatibulaag, ang matag usa ngadto sa iyang kaugalingon, ug biyaan ako nga mag-inusara: apan ako wala mag-inusara, tungod kay ang Amahan uban kanako.

33 Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron nga dinhi kanako makabaton kamog kalinaw. Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan: apan sumalig kamo; Gibuntog ko ang kalibotan.

KAPITULO 17

1 Kining mga pulonga gisulti ni Jesus, ug miyahat sa iyang mga mata ngadto sa langit, ug miingon, Amahan, ang takna miabut na; himayaa ang imong Anak, aron ang imong Anak usab maghimaya kanimo.

2 Ingon nga ikaw naghatag kaniya ug gahum sa ibabaw sa tanan nga unod, aron siya naghatag ug kinabuhing dayon sa tanan nga imong gihatag kaniya.

3 Ug kini mao ang kinabuhing dayon, nga sila makaila kanimo nga mao ang bugtong matuod nga Dios, ug kang Jesu-Cristo nga imong gipadala.

4 Gihimaya ko ikaw dinhi sa yuta: Natapus ko na ang buhat nga imong gihatag kanako nga pagabuhaton.

5 Ug karon, O Amahan, himayaa ako uban sa imong kaugalingon uban sa himaya nga akong nabatonan uban kanimo sa wala pa ang kalibutan.

6 Gipadayag ko ang imong ngalan sa mga tawo nga imong gihatag kanako gikan sa kalibutan: imo sila, ug ikaw naghatag kanila kanako; ug ilang gibantayan ang imong pulong.

7 Karon sila nahibalo nga ang tanang butang nga imong gihatag kanako, gikan kanimo.

8 Kay ginhatag ko sa ila ang mga pulong nga ginhatag mo sa akon; ug ilang gidawat kini, ug hingbaloan gayud nila nga ako gikan kanimo, ug sila mitoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

9 Ako nag-ampo alang kanila: Ako wala mag-ampo alang sa kalibutan, kondili alang kanila nga imong gihatag kanako; kay sila imo man.

10 Ug ang tanan nga ako imo, ug ang imo ako; ug ako gihimaya diha kanila.

11 Ug karon wala na ako sa kalibutan, apan kini sila ania sa kalibutan, ug ako moanha kanimo. Balaan nga Amahan, bantayi pinaagi sa imong kaugalingong ngalan sila nga imong gihatag kanako, aron sila mahimong usa, maingon nga kita usa.

12 Samtang ako uban pa kanila sa kalibutan, gibantayan ko sila sa imong ngalan: kadtong imong gihatag kanako gibantayan ko, ug walay usa kanila nga nawala, kondili ang anak sa pagkawala; aron ang kasulatan matuman.

13 Ug karon mianhi ako kanimo; ug kining mga butanga akong gisulti sa kalibutan, aron sila makabaton sa akong kalipay nga matuman diha sa ilang mga kaugalingon.

14 Gihatag ko kanila ang imong pulong; ug ang kalibutan nagdumot kanila, tungod kay sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan.

15 Wala ako nagapangamuyo nga kuhaon mo sila sa kalibutan, kundi nga bantayan mo sila gikan sa malaut.

16 Sila dili iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan.

17 Balaana sila pinaagi sa imong kamatuoran: ang imong pulong mao ang kamatuoran.

18 Subong nga ginpadala mo ako sa kalibutan, ginpadala ko man sila sa kalibutan.

19 Ug tungod kanila Ako nagbalaan sa akong kaugalingon, aron sila usab mabalaan pinaagi sa kamatuoran.

20 Ako nag-ampo dili lamang alang kanila, kondili alang usab kanila nga mosalig kanako pinaagi sa ilang pulong;

21 Nga silang tanan mahimo nga usa; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, aron sila usab mahiusa kanato: aron ang kalibutan motoo nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

22 Ug ang himaya nga imong gihatag kanako akong gihatag kanila; aron sila mahimong usa, maingon nga kita usa:

23 Ako anaa kanila, ug ikaw ania kanako, aron sila mamahingpit nga usa; ug aron ang kalibutan makaila nga ikaw nagpadala kanako, ug nahigugma kanila, ingon nga ikaw nahigugma kanako.

24 Amahan, buot ko nga sila usab, kinsa imong gihatag kanako, makauban kanako kon asa ako; aron sila makakita sa akong himaya, nga imong gihatag kanako: kay ikaw nahigugma kanako sa wala pa ang pagkatukod sa kalibutan.

25 O Amahan nga matarung, ang kalibutan wala makaila kanimo: apan ako nakaila kanimo, ug kini sila nakaila nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

26 Ug gipahayag ko kanila ang imong ngalan, ug igapahayag ko kini: aron ang gugma nga imong gihigugma kanako maanaa kanila, ug ako anaa kanila.

KAPITULO 18

1 Ug sa nakapamulong si Jesus niining mga pulonga, siya miadto uban sa iyang mga tinon-an tabok sa sapa sa Cedron, diin may usa ka tanaman, diin misulod siya ug ang iyang mga tinon-an.

2 Ug si Judas usab, nga nagbudhi kaniya, nahibalo sa dapit: kay si Jesus sa makadaghan moadto didto uban sa iyang mga tinon-an.

3 Unya si Judas, sa nakadawat ug usa ka panon sa mga tawo ug mga polis gikan sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga Fariseo, miadto didto nga may mga parol ug mga sulo ug mga hinagiban.

4 Busa si Jesus, nga nahibalo sa tanang mga butang nga mahitabo kaniya, migula, ug miingon ngadto kanila, **Kinsa ang inyong gipangita?**

5 Sila mitubag kaniya, Si Jesus nga Nazaretnon. Si Jesus miingon kanila, **Ako mao siya.** Ug si Judas usab, ang nagtugyan kaniya, mitindog uban kanila.

6 Unya sa diha nga siya miingon ngadto kanila, Ako mao siya, sila misibog, ug nangatumba sa yuta.

7 Unya nangutana siya pag-usab kanila, **Kinsay inyong gipangita?** Ug sila miingon: Si Jesus nga Nazaretnon.

8 Si Jesus mitubag, **Ako misulti kaninyo nga Ako mao siya: busa kon kamo nangita kanako, palakta sila sa ilang dalan:**

9 Aron matuman ang pulong nga iyang gisulti, **Sa mga gihatag mo kanako wala ako kawad-i.**

10 Unya si Simon Pedro nga may espada, milanit niini ug mitigbas sa ulipon sa labawng sacerdote, ug napalongan kini sa iyang too nga dalunggan. Ang ngalan sa sulugoon mao si Malco.

11 Unya si Jesus miingon kang Pedro, **Isulod ang imong espada sa sakoban: ang kopa nga gihatag kanako sa akong Amahan, dili ko ba kini imnon?**

12 Unya ang panon ug ang kapitan ug ang mga polis sa mga Judio midakop kang Jesus, ug migapos kaniya,

13 Ug gidala siya pag-una ngadto kang Anas; kay siya ugangan ni Caifas, nga mao ang labawng sacerdote niadtong tuiga.

14 Karon si Caifas mao siya, nga naghatag ug tambag ngadto sa mga Judeo, nga maayo nga usa ka tawo ang mamatay alang sa katawhan.

15 Ug si Simon Pedro misunod kang Jesus, ug mao usab ang usa ka tinon-an: ang maong tinon-an nailhan sa labawng sacerdote, ug misulod uban kang Jesus ngadto sa hawanan sa balay sa labawng sacerdote.

16 Apan si Pedro nagtindog sa gawas sa pultahan. Unya migula kadtong usa ka tinon-an, nga nailhan sa labawng sacerdote, ug misulti sa nagbantay sa pultahan, ug iyang gipasulod si Pedro.

17 Unya ang dalaga nga nagbantay sa pultahan miingon kang Pedro, Dili ba usab ikaw usa sa mga tinon-an niining tawhana? Siya miingon, Dili ako.

18 Ug ang mga sulugoon ug mga opisyal nagbarog didto, nga naghaling ug kalayo sa uling; kay matugnaw man: ug nagpainit-init sila sa ilang kaugalingon: ug si Pedro mitindog uban kanila, ug nagpainit sa iyang kaugalingon.

19 Unya ang labawng sacerdote nangutana kang Jesus mahitungod sa iyang mga tinon-an, ug sa iyang pagtolon-an.

20 Si Jesus mitubag kaniya, **Ako misulti sa dayag ngadto sa kalibutan; Ako kanunay nagtudlo sa sinagoga, ug sa templo, diin ang mga Judio kanunay magtigom; ug sa tago wala akoy gisulti.**

21 Nganong nangutana ka kanako? pangutan-a sila nga nakadungog kanako, unsa ang akong gisulti kanila: tan-awa, sila nahibalo sa akong gisulti.

22 Ug sa nakapamulong siya niini, usa sa mga polis nga nagtindog sa duol misagpa kang Jesus sa palad sa iyang kamot, nga nagaingon: Ingon ba niana ang imong tubag sa labawng sacerdote?

23 Si Jesus mitubag kaniya, **Kong dautan man ang akong gisulti, pamatud-i ang kadautan: apan kong maayo, nganong gisagpa mo ako?**

24 Karon gipadala siya ni Anas nga ginapus ngadto kang Caifas nga labawng sacerdote.

25 Ug si Simon Pedro mitindog ug nagpadangdang sa iyang kaugalingon. Busa sila miingon kaniya: Dili ba ikaw usab usa sa iyang mga tinon-an? Ug kini gilimod niya, ug miingon: Dili ako.

26 Usa sa mga ulipon sa labawng sacerdote, nga iyang paryenti kansang dalunggan giputol ni Pedro, miingon: Wala ko ba ikaw hikit-i didto sa tanaman uban kaniya?

27 Unya si Pedro milimod pag-usab: ug dihadiha mituktugaok ang manok.

28 Unya ilang gidala si Jesus gikan kang Caifas ngadto sa hawanan sa hukmanan: ug sayo kadto; ug sila sa ilang mga kaugalingon wala moadto sa hukmanan, basin pa unya og sila mahugawan; kondili aron sila makakaon sa pasko.

29 Unya si Pilato migula ngadto kanila, ug miingon, Unsang sumbonga ang inyong gidala batok niining tawhana?

30 Sila mitubag ug miingon ngadto kaniya, Kon siya dili pa mamumuhat sa dautan, kami wala unta magtugyan kaniya nganha kanimo.

31 Unya si Pilato miingon kanila, Dad-a ninyo siya, ug hukmi siya sumala sa inyong balaod. Busa ang mga Judio miingon kaniya: Dili uyon sa balaod alang kanamo ang pagpatay kang bisan kinsa;

32 Aron matuman ang pulong ni Jesus, nga iyang gipamulong, nga nagapasabut kong unsa nga kamatayon ang iyang pagakamatyan.

33 Unya si Pilato misulod pag-usab sa hukmanan, ug gitawag si Jesus, ug miingon kaniya, Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?

34 Si Jesus mitubag kaniya, **Nagasulti ka ba niini sa imong kaugalingon lamang, o gisuginlan ka ba sa uban mahitungod kanako?**

35 Si Pilato mitubag, "Judio ba ako?" Ang imong kaugalingong nasud ug ang mga sacerdote nga punoan mao ang nagtugyan kanimo nganhi kanako: unsay imong nabuhat?

36 Si Jesus mitubag, **Ang akong gingharian dili iya niining kalibutana;**

37 Busa si Pilato miingon kaniya, Hari ba ikaw? Si Jesus mitubag, **Ikaw nagaingon nga ako hari. Alang niini nga katuyoan ako natawo, ug tungod niini nga hinungdan mianhi ako sa kalibutan, aron ako magpamatuod sa kamatuoran. Ang matag usa nga iya sa kamatuoran makadungog sa akong tingog.**

38 Si Pilato miingon kaniya, Unsa ang kamatuoran? Ug sa nakapamulong siya niini, migula siya pag-usab ngadto sa mga Judio, ug miingon kanila: Wala akoy hingkaplagan nga kasal-anan kaniya.

39 Apan kamo adunay batasan, nga ako kinahanglan nga magpagawas alang kaninyo ug usa sa pasko: busa buot ba kamo nga akong buhian nganha kaninyo ang Hari sa mga Judio?

40 Unya silang tanan misinggit pag-usab, nga nagaingon, Dili kining tawhana, kondili si Barrabas. Karon si Barrabas maoy usa ka tulisan.

KAPITULO 19

1 Unya gikuha ni Pilato si Jesus, ug gihampak siya.
 2 Ug ang mga sundalo nanagsalapid ug usa ka purongpurong nga sampinit, ug gibutang kini sa iyang ulo, ug ilang gisul-oban siya sa usa ka kupo nga purpura,
 3 Ug miingon, Mabuhi, Hari sa mga Judio! ug ilang gibunalan siya sa ilang mga kamot.
 4 Busa si Pilato migula pag-usab, ug miingon ngadto kanila, Tan-awa, ako nagdala kaniya nganha kaninyo, aron kamo mahibalo nga ako walay hingkaplagaan nga sayop diha kaniya.
 5 Unya migula si Jesus, nga sinul-oban sa purongpurong nga tunokon, ug sa kupo nga purpura. Ug si Pilato miingon kanila: Tan-awa ang tawo!
 6 Busa sa pagkakita kaniya sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga polis, sila misinggit, nga nagaingon, Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus. Si Pilato miingon kanila: Dad-a ninyo siya, ug ilansang siya sa cruz, kay wala akoy nakita nga sala kaniya.
 7 Ang mga Judio mitubag kaniya, Kami adunay usa ka balaod, ug pinaagi sa among balaod siya kinahanglan nga mamatay, tungod kay siya naghimo sa iyang kaugalingon nga Anak sa Dios.
 8 Busa sa pagkadungog ni Pilato niadtong mga pulonga, misamot siya sa kahadlok;
 9 Ug misulod siya pag-usab sa hukmanan, ug miingon kang Jesus, Taga-diin ka? Apan si Jesus wala motubag kaniya.
 10 Niyan si Pilato nagsiling sa iya, Wala ka bala nagahambal sa akon? wala ka ba mahibalo nga ako adunay gahum sa paglansang kanimo sa krus, ug adunay gahum sa pagbuhi kanimo?
 11 Si Jesus mitubag, **Ikaw wala gayuy gahum batok kanako, gawas kon kini gihatag kanimo gikan sa itaas: busa siya nga nagtugyan kanako nganha kanimo adunay labing daku nga sala.**
 12 Ug sukad niadto si Pilato naninguha sa pagbuhi kaniya: apan ang mga Judio misinggit, nga nagaingon, Kong imong buhian kining tawhana, ikaw dili higala ni Cesar: bisan kinsa nga nagahimo sa iyang kaugalingon nga hari nagasulti batok kang Cesar.
 13 Busa sa pagkadungog ni Pilato niadtong mga pulonga, iyang gidala si Jesus sa gawas, ug milingkod sa lingkoranan sa hukmanan sa dapit nga gitawag ug Salog nga Bato, apan sa Hebreohanon, Gabbatha.
 14 Ug kadto mao ang pangandam sa pasko, ug sa may ikaunom nga takna: ug siya miingon sa mga Judio, Tan-awa ang inyong Hari!
 15 Apan sila misinggit, Palayoa siya, pahawaa siya, ilansang siya sa krus. Si Pilato miingon kanila, Ilansang ko ba sa krus ang inyong Hari? Ang pangulong mga pari mitubag, Kami walay hari gawas kang Cesar.
 16 Unya iyang gitugyan siya ngadto kanila aron ilansang sa krus. Ug ilang gikuha si Jesus, ug gidala siya sa gawas.
 17 Ug siya nga nagpas-an sa iyang krus miadto sa usa ka dapit nga gitawag ug dapit sa bagolbagol, nga sa Hebreohanon gitawag Golgota:

18 Diin ilang gilansang siya sa krus, ug ang duha pa uban kaniya, usa sa masigkakilid, ug si Jesus sa taliwala.
 19 Ug si Pilato misulat ug usa ka ulohan, ug gibutang kini sa krus. Ug ang nahisulat mao kini, SI JESUS NGA Nazaretnon, ANG HARI SA MGA JUDIO.
 20 Kini nga titulo nabasa sa daghan sa mga Judio: kay ang dapit diin si Jesus gilansang sa cruz haduol sa siyudad: ug kini nahisulat sa Hebreohanon, ug sa Gresyanhon, ug sa Latin.
 21 Unya ang mga punoan sa mga sacerdote sa mga Judio miingon kang Pilato, Ayaw isulat, Ang Hari sa mga Judio; apan nga siya miingon, Ako mao ang Hari sa mga Judio.
 22 Si Pilato mitubag, Unsa ang akong gisulat gisulat ko.
 23 Unya ang mga sundalo, sa diha nga ilang gilansang si Jesus sa cruz, mikuha sa iyang mga saput, ug naghimo ug upat ka bahin, sa matag sundalo usa ka bahin; ug usab ang iyang bisti: karon ang sinina walay tinahian, hinabol gikan sa ibabaw paubos.
 24 Busa sila nanag-ingon sa usag usa, Dili nato kini paggisi-gisi, kondili pagripahan ta, kong kang kinsa ang makatag-ya niini: aron matuman ang kasulatan, nga nagaingon, Gibahinbahin nila ang akong mga bisti alang kanila, ug ang akong kupo sila nanagripa. Busa kining mga butanga gibuhat sa mga sundalo.
 25 Karon didto nagtindog duol sa krus ni Jesus ang iyang inahan, ug ang igsoong babaye sa iyang inahan, si Maria nga asawa ni Cleofas, ug si Maria Magdalena.
 26 Busa sa pagkakita ni Jesus sa iyang inahan, ug sa tinon-an nga iyang gihigugma nga nagatindog sa duol, siya miingon sa iyang inahan, **Babaye, tan-awa ang imong anak!**
 27 Unya miingon siya sa tinon-an, **Tan-awa ang imong inahan!** Ug sukad niadtong taknaa ang tinon-an midala kaniya ngadto sa iyang kaugalingong balay.
 28 Sa tapus niini, si Jesus nga nahibalo nga ang tanang mga butang natuman na, aron matuman ang kasulatan, miingon, **Gihaw ako.**
 29 Karon may gibutang nga usa ka sudlanan nga puno sa suka: ug ilang gipuno ang usa ka espongha sa suka, ug gibutang kini sa hisopo, ug gibutang kini sa iyang baba.
 30 Busa sa diha nga si Jesus nakadawat sa suka, siya miingon, **Natapus na:** ug siya miduko sa iyang ulo, ug mitugyan sa iyang ginhawa.
 31 Busa ang mga Judio, tungod kay kadto mao ang pagpangandam, nga ang mga lawas dili magpabilin sa krus sa adlaw nga igpapahulay, (kay ang adlaw nga igpapahulay usa ka hataas nga adlaw,) mihangyo kang Pilato nga ang ilang mga bitiis mabali, ug sila unta gikuha.
 32 Unya nangabut ang mga sundalo, ug gibali nila ang mga bitiis sa nahauna, ug sa usa nga gilansang sa cruz uban kaniya.
 33 Apan sa diha nga sila miadto kang Jesus, ug nakakita nga siya patay na, wala nila balia ang iyang mga bitiis:
 34 Apan usa sa mga sundalo midunggab sa iyang kilid pinaagi sa usa ka bangkaw, ug dihadiha miagay ang dugo ug tubig.
 35 Ug siya nga nakakita niini nagpamatuod, ug ang iyang pagpamatuod tinuod: ug siya nahibalo nga siya nagsulti sa tinuod, aron kamo managpanoo.
 36 Kay kining mga butanga nahitabo, aron matuman ang kasulatan, Usa ka bukog niya dili mabali.
 37 Ug usab ang laing kasulatan nagaingon, Sila motan-aw kaniya nga ilang gidughang.

38 Ug sa tapus niini si Jose nga taga-Arimatea, nga tinon-an ni Jesus, apan sa tago tungod sa kahadlok sa mga Judio, nagpakilooy kang Pilato nga iyang kuhaon ang lawas ni Jesus: ug gitugotan siya ni Pilato. Busa miduol siya ug gikuha niya ang lawas ni Jesus.

39 Ug didto usab miabut si Nicodemo, nga sa sinugdan miadto kang Jesus sa kagabhion, ug nagdala ug sinagol nga mirra ug aloe, nga mga usa ka gatus ka libra ang gibug-aton.

40 Unya ilang gikuha ang lawas ni Jesus, ug giputos kini sa mga panapton nga lino uban ang mga pahumot, ingon sa batasan sa mga Judio sa paglubong.

41 Karon sa dapit diin siya gilansang sa krus, adunay usa ka tanaman; ug sa tanaman usa ka bag-ong lubnganan, diin wala pa gayud mapahimutang ang tawo.

42 Busa didto ilang gibutang si Jesus tungod sa adlaw sa pangandam sa mga Judio; kay ang lubnganan haduol na.

KAPITULO 20

1 Sa unang adlaw sa semana, sayo sa ngitngit pa, miadto si Maria Magdalena sa lubnganan, ug nakita niya ang bato nga nakuha na gikan sa lubnganan.

2 Unya siya midalagan, ug miadto kang Simon Pedro, ug sa lain nga tinon-an, nga gihigugma ni Jesus, ug miingon ngadto kanila, Ilang gikuha ang Ginoo gikan sa lubnganan, ug kami wala mahibalo kon diin nila siya ibutang.

3 Busa si Pedro migula, ug kadtong usa ka tinon-an, ug miadto sa lubnganan.

4 Busa silang duha nanagan pagdungan: ug ang usa ka tinon-an midagan kay kang Pedro, ug una nga miabut sa lubnganan.

5 Ug sa pagduko niya, ug sa paglili niya, iyang nakita ang mga panapton nga lino nga nahimutang; apan wala siya mosulod.

6 Unya miadto si Simon Pedro nga nagsunod kaniya, ug misulod sa lubnganan, ug nakita niya ang mga panapton nga lino nga nahimutang,

7 Ug ang panyo, nga diha sa iyang ulo, wala mahihiluna uban sa mga panapton nga lino, kondili giputos sa usa ka dapit nga linain.

8 Unya misulod usab kadtong lain nga tinon-an, nga unang miabut sa lubnganan, ug siya nakakita, ug mitoo.

9 Kay wala pa sila makahibalo sa kasulatan, nga kinahanglan mabanhaw siya gikan sa mga patay.

10 Unya ang mga tinon-an namauli pag-usab sa ilang kaugalingong balay.

11 Apan si Maria nagtindog sa gawas sa lubnganan nga naghilak: ug samtang siya naghilak, siya miduko, ug mitan-aw ngadto sa lubnganan,

12 Ug nakita niya ang duha ka manolonda nga nagbisti ug puti nga naglingkod, ang usa sa ulohan, ug ang usa sa tiilan, diin gibutang ang lawas ni Jesus.

13 Ug sila miingon kaniya, Babaye, nganong naghilak ka? Siya miingon kanila, "Kay ilang gikuha ang akong Ginoo, ug wala ako mahibalo kon diin nila siya ibutang."

14 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya milingi sa iyang kaugalingon, ug nakakita kang Jesus nga nagtindog, ug wala makaila nga kadto mao si Jesus.

15 Si Jesus miingon kaniya, **Babaye, nganong naghilak ka? kinsa bay imong gipangita?** Siya, nga nagadahum nga siya mao ang magbalantay sa tanaman, miingon kaniya: Ginoo,

kon gikuha mo man siya dinhi, tug-ani ako kong diin mo siya ibutang, ug pagakuhaon ko siya.

16 Si Jesus miingon kaniya, **Maria**. Siya miliso sa iyang kaugalingon, ug miingon kaniya: Rabboni; nga sa ato pa, Magtutudlo.

17 Si Jesus miingon kaniya, **Ayaw ako paghikap; kay wala pa ako makasaka sa akong Amahan: apan umadto ka sa akong mga igsoon, ug ingna sila, Mosaka ako ngadto sa akong Amahan, ug inyong Amahan; ug sa akong Dios, ug sa imong Dios.**

18 Si Maria Magdalena miadto ug misulti sa mga tinon-an nga siya nakakita sa Ginoo, ug nga siya misulti niining mga butanga ngadto kaniya.

19 Unya sa maong adlaw sa pagkagabii, nga mao ang nahaunang adlaw sa semana, sa diha nga ang mga pultahan gitakpan diin ang mga tinon-an nanagkatigum tungod sa kahadlok sa mga Judio, si Jesus miduol ug mitindog sa taliwala, ug miingon ngadto kanila, **Ang kalinaw maanaa kaninyo.**

20 Ug sa nakasulti na siya niini, iyang gipakita kanila ang iyang mga kamot ug ang iyang kilid. Unya nangalipay ang mga tinon-an sa pagkakita nila sa Ginoo.

21 Unya si Jesus miingon pag-usab ngadto kanila, **Ang kalinaw maanaa kaninyo: ingon nga ang akong Amahan nagpadala kanako, sa mao nga pagkaagi gipadala ko kamo.**

22 Ug sa nakaingon siya niini, gihuypan niya sila, ug miingon kanila, **Dawata ninyo ang Espiritu Santo;**

23 Kang bisan kinsa nga mga sala nga inyong pasayloon, sila gipasaylo ngadto kanila; ug kang bisan kinsa nga mga sala nga inyong pugngan, sila pagapugngan.

24 Apan si Tomas, usa sa napulo ug duha, nga ginganlan si Didimo, wala uban kanila sa pag-abut ni Jesus.

25 Busa ang ubang mga tinon-an miingon ngadto kaniya, Kami nakakita sa Ginoo. Apan siya miingon kanila: Gawas kong makita ko sa iyang mga kamot ang agi sa mga lansang, ug mabutang ko ang akong tudlo sa agi sa mga lansang, ug isulod ko ang akong kamot sa iyang kilid, dili ako motoo.

26 Ug tapus sa walo ka adlaw, ang iyang mga tinon-an didto na usab sa sulod, ug si Tomas uban kanila: unya miabut si Jesus, nga gisirhan ang mga pultahan, ug mitindog sa taliwala, ug miingon, **Ang kalinaw maanaa kaninyo.**

27 Unya siya miingon kang Tomas, **Iabut dinhi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot; ug ikab-ot dinhi ang imong kamot, ug ihikap kini sa akong kilid: ug dili ka magmaluya, kondili magtoo.**

28 Ug si Tomas mitubag ug miingon ngadto kaniya, Ginoo ko ug akong Dios.

29 Si Jesus miingon kaniya, **Tomas, tungod kay ikaw nakakita kanako, ikaw mituo: bulahan sila nga wala makakita, apan mituo.**

30 Ug daghan pang ubang mga ilhanan ang tinuod nga gibuhay ni Jesus sa atubangan sa iyang mga tinon-an, nga wala mahisulat niini nga basahon:

31 Apan kini gisulat, aron kamo motuo nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa Dios; ug nga sa pagtoo makabaton kamo ug kinabuhi pinaagi sa iyang ngalan.

KAPITULO 21

1 Tapus niining mga butanga si Jesus nagpakita pag-usab sa iyang kaugalingon ngadto sa mga tinon-an didto sa dagat sa Tiberias; ug niining paagiha nagpakita siya sa iyang kaugalingon.

2 Didto nagkauban si Simon Pedro, ug si Tomas nga ginganlag Didimo, ug si Natanael nga taga-Cana sa Galilea, ug ang mga anak ni Zebedeo, ug ang duha pa sa iyang mga tinon-an.

3 Si Simon Pedro miingon kanila, Mangisda ako. Sila miingon kaniya, Kami usab mouban kanimo. Nangadto sila, ug misakay dayon sa usa ka sakayan; ug niadtong gabhiona wala silay nakuha.

4 Apan sa diha nga ang kabuntagon miabut na, si Jesus mitindog sa baybayon: apan ang mga tinon-an wala makaila nga kadto mao si Jesus.

5 Unya si Jesus miingon kanila, **Mga anak, aduna ba kamoy makaon?** Sila mitubag kaniya, Dili.

6 Ug siya miingon kanila: **Itaktak ninyo ang pukot dapit sa too sa sakayan, ug kamo makakaplag.** Busa ilang gisalibay, ug karon wala na sila makahimo sa pagbira niini tungod sa kadaghan sa mga isda.

7 Busa kadtong tinon-an nga gihigugma ni Jesus miingon kang Pedro, Kini mao ang Ginoo. Karon sa pagkadungog ni Simon Pedro nga kadto mao ang Ginoo, iyang gibaksan ngadto kaniya ang iyang bisti sa mangingisda, (kay siya hubo,) ug milukso sa iyang kaugalingon ngadto sa dagat.

8 Ug ang ubang mga tinon-an miabut sakay sa usa ka gamay nga sakayan; (kay dili man sila halayo sa yuta, kondili ingon sa duha ka gatus ka maniko,) nga nagguayod sa pukot nga adunay mga isda.

9 Ug sa diha nga sila nakadunggo sa yuta, sila nakakita ug usa ka kalayo sa mga uling didto, ug mga isda nga gibutang sa ibabaw niini, ug mga tinapay.

10 Si Jesus nagsiling sa ila, **Pagdala kamo sang isda nga inyo nakuha karon.**

11 Si Simon Pedro misaka, ug gibutad ang pukot ngadto sa mamala nga napuno sa dagkung mga isda, usa ka gatus ug kalim-an ug tulo: ug bisan pa niana daghan kaayo, apan ang pukot wala mabuak.

12 Si Jesus miingon kanila, **Umari kamo ug pangaon.** Ug walay usa sa mga tinon-an nga nangahas sa pagpangutana kaniya: Kinsa ba ikaw? sa pagkahibalo nga kadto mao ang Ginoo.

13 Unya si Jesus miduol, ug mikuha sa tinapay, ug mihatag kanila, ug sa mao usab nga isda.

14 Kini na ang ikatulo nga higayon nga si Jesus nagpakita sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang mga tinon-an, human siya nabanhaw gikan sa mga patay.

15 Busa sa nakapamahaw na sila, si Jesus miingon kang Simon Pedro, **Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako labaw pa niini?** Siya miingon kaniya, Oo, Ginoo; nasayod ka nga gihigugma ko ikaw. Siya miingon kaniya, **Pakan-a ang akong mga nating karnero.**

16 Siya miingon kaniya pag-usab sa ikaduha, **Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako?** Siya miingon kaniya, Oo, Ginoo; nasayod ka nga gihigugma ko ikaw. Siya miingon kaniya, **Pakan-a ang akong mga karnero.**

17 Siya miingon kaniya sa ikatulo, **Simon, anak ni Jonas, gihigugma mo ba ako?** Si Pedro nasubo tungod kay miingon siya kaniya sa ikatulo, Gihigugma mo ba ako? Ug

siya miingon kaniya: Ginoo, ikaw nahibalo sa tanang mga butang; nasayod ka nga gihigugma ko ikaw. Si Jesus miingon kaniya, **Pakan-a ang akong mga karnero.**

18 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kanimo, Sa diha nga ikaw batan-on pa, ikaw nagbakus sa imong kaugalingon, ug ikaw milakaw bisan asa nga imong gusto: apan sa diha nga ikaw matigulang na, ikaw mobakyaw sa imong mga kamot, ug lain ang mobakus kanimo, ug magdala kanimo bisan asa ka. dili unta.

19 Kini iyang gisulti, nga nagpaila pinaagi sa unsa nga kamatayon ang iyang pagahimayaon sa Dios. Ug sa nakapamulong siya niini, siya miingon kaniya: **Sunod kanako.**

20 Unya si Pedro, sa milingi, nakakita sa tinon-an nga gihigugma ni Jesus nga nagasunod; nga misandig usab sa iyang dughan sa panihapon, ug miingon, Ginoo, kinsa ba ang magbudhi kanimo?

21 Si Pedro, sa pagkakita kaniya, miingon kang Jesus, Ginoo, ug unsa ang pagabuhaton niining tawhana?

22 Si Jesus nagsiling sa iya, **Kon luyag ko nga magpabilin sia tubtob sa akon pag-abot, ano ang labot mo? sunod ka kanako.**

23 Unya kining mga pulonga mikaylap sa taliwala sa mga kaigsoonan, nga kanang tinon-an dili mamatay: apan si Jesus wala mag-ingon kaniya, Siya dili mamatay; apan, **Kong ako buot nga siya magapabilin hangtud nga ako moanhi, unsay labut kanimo?**

24 Kini mao ang tinon-an nga nagpamatuod niining mga butanga, ug nagsulat niining mga butanga: ug kita nahibalo nga ang iyang pagpamatuod tinuod.

25 Ug adunay daghan usab nga uban nga mga butang nga gibuhay ni Jesus, nga, kon sila isulat ang matag usa, ako nagtuo nga bisan ang kalibutan sa iyang kaugalingon dili makasulod sa mga basahon nga kinahanglan isulat. Amen.

Mga Buhat sa mga Apostoles

KAPITULO 1

1 Ang nahaunang sinulat gihimo ko, O Teofilo, sa tanan nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat ug sa pagpanudlo,
2 Tubtob sa adlaw nga ginbayaw sia, pagkatapos nga paagi sa Balaan nga Espiritu naghatag sia sing mga sugo sa mga apostoles nga iya ginpili:

3 Nga kaniya usab siya nagpakita sa iyang kaugalingon nga buhi human sa iyang pagsakit pinaagi sa daghang dili masayop nga mga pagpamatuod, nga nakita kanila sulod sa kap-atan ka adlaw, ug nagsulti sa mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios:

4 Ug, ingon nga nagkatigum uban kanila, misugo kanila nga sila dili mobiya sa Jerusalem, **kondili maghulat sa saad sa Amahan, nga, siya miingon, kamo nakadungog kanako.**

5 Kay si Juan sa pagkatinuod nagbautismo sa tubig; apan kamo pagabautismohan sa Espiritu Santo sa dili madugay gikan karon.

6 Busa sa diha nga sila nanagkatigum, sila nangutana kaniya, nga nagaingon: Ginoo, igauli mo ba pag-usab ang gingharian sa Israel niining panahona?

7 Ug siya miingon ngadto kanila, **Dili alang kaninyo ang pagkahibalo sa mga panahon o mga panahon, nga gibutang sa Amahan sa iyang kaugalingong gahum.**

8 Apan kamo makadawat ug gahum, sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo: ug kamo mahimo nga akong mga saksi sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatuman sa yuta.

9 Ug sa diha nga siya nakapamulong niini nga mga butang, samtang sila nagtan-aw, siya gibayaw sa itaas; ug usa ka panganod midawat kaniya gikan sa ilang panan-aw.

10 Ug samtang sila nagtutok sa langit sa iyang pagsaka, tan-awa, duha ka tawo mibarog tupad kanila nga nagsapot ug puti;

11 Nga nag-ingon usab, Kamong mga tawo sa Galilea, nganong nagatindog kamo nga nagatutok sa langit? Kining mao nga Jesus, nga gibayaw gikan kaninyo ngadto sa langit, moanhi sa ingon nga paagi ingon sa inyong nakita nga siya misaka sa langit.

12 Unya namalik sila sa Jerusalem gikan sa bukid nga gitawag ug Olivo, nga gikan sa Jerusalem usa ka panaw sa adlaw nga igpapahulay.

13 Ug sa diha nga sila misulod, sila misaka sa usa ka lawak sa itaas, diin mipuyo si Pedro, ug si Santiago, ug si Juan, ug si Andres, si Felipe, ug si Tomas, si Bartolome, ug si Mateo, si Santiago nga anak ni Alfeo, ug si Simon Zelotes, ug si Judas nga igsoon ni Santiago.

14 Kini silang tanan nagpadayon sa paghiusa sa pag-ampo, uban sa mga babaye, ug ni Maria nga inahan ni Jesus, ug uban sa iyang mga igsoon.

15 Ug niadtong mga adlaw si Pedro mitindog sa taliwala sa mga tinon-an, ug miingon, (ang gidaghanon sa mga ngalan sa tingub mga usa ka gatus ug kaluhaan,)

16 Mga kaigsoonan, kini nga kasulatan kinahanglan gayud nga matuman, nga gipamulong kaniadto sa Espiritu Santo

pinaagi sa baba ni David mahitungod kang Judas, nga maoy naggiya kanila nga midakop kang Jesus.

17 Kay siya gihip uban kanamo, ug nakabaton ug bahin niini nga pagpangalagad.

18 Karon kini nga tawo mipalit ug usa ka uma uban sa balus sa kadautan; ug natumba siya, nabuak siya sa taliwala, ug nanggula ang tanan niyang mga tinae.

19 Ug kini nahibaloan sa tanang mga pumoluyo sa Jerusalem; sa pagkaagi nga kadtong yutaa gitawag sa ilang kaugalingong pinulongan, Aceldama, nga sa ato pa, Ang yuta sa dugo.

20 Kay kini nahisulat sa basahon sa mga Salmo, Himoa nga ang iyang puloy-anan mahimong biniyaan, ug walay bisan kinsa nga magapuyo niini: ug ang iyang obispo ipakuha sa lain.

21 Busa niining mga tawhana nga nakig-uban kanato sa tanang panahon nga ang Ginoong Jesus misulod ug migula sa atong taliwala,

22 Sugod sa bautismo ni Juan, hangtud niadtong adlaw nga gibayaw siya gikan kanato, kinahanglan nga adunay usa nga itudlo nga mahimong saksi uban kanato sa iyang pagkabanhaw.

23 Ug sila nagtudlo ug duha, si Jose nga ginganlag Barsabas, nga gianggaan Justo, ug si Matias.

24 Ug sila nag-ampo, ug miingon, Ikaw, Ginoo, nga nakaila sa mga kasingkasing sa tanang mga tawo, ipakita kong kinsa niining duha ang imong gipili,

25 Aron makaambit siya niini nga ministryo ug pagkaapostol, diin nahulog si Judas pinaagi sa paglapas, aron makaadto siya sa iyang kaugalingon nga dapit.

26 Ug sila mihatag sa ilang mga ripa; ug ang ripa nahulog kang Matias; ug siya gihip uban sa napulo ug usa ka mga apostoles.

KAPITULO 2

1 Ug sa pag-abut sa adlaw sa Pentecostes, silang tanan nanaghiusa sa paghiusa sa usa ka dapit.

2 Ug sa kalit miabut ang usa ka lanog gikan sa langit ingon sa huros sa makusog nga hangin, ug kini mipuno sa tibuok balay diin sila nanaglingkod.

3 Ug dihay mipakita ngadto kanila nga nabahin nga mga dila sama sa kalayo, ug kini mitungtong sa matag usa kanila.

4 Ug silang tanan napuno sa Espiritu Santo, ug misugod sa pagsulti sa lain nga mga pinulongan, ingon sa gihatag sa Espiritu kanila nga isulti.

5 Ug dihay nanagpuyo sa Jerusalem nga mga Judio, mga tawong masimbahon, gikan sa tagsatagsa ka nasud sa ilalum sa langit.

6 Karon sa diha nga kini nadungog sa gawas, ang panon sa katawhan midugok, ug nangalibog, tungod kay ang matag tawo nakadungog kanila nga nagsulti sa iyang kaugalingon nga pinulongan.

7 Ug silang tanan nahibulong ug nahibulong, nga nanag-ingon ang usa sa usa, Tan-awa, dili ba mga Galileanhon man kining tanan nga nagasulti?

8 Ug giunsa nato pagkadungog ang matag-usa sa atong kaugalingong pinulongan, diin kita natawo?

9 Ang mga Parthia, ug ang mga Medianhon, ug ang mga Elamhanon, ug ang mga pumoluyo sa Mesopotamia, ug sa Judea, ug sa Capadocia, sa Ponto, ug sa Asia,

10 Frigia, ug Pamfilia, sa Ehipto, ug sa mga bahin sa Libya sa palibot sa Cirene, ug mga langyaw sa Roma, mga Judio ug mga kinabig,

11 Mga Creta ug mga Arabianhon, nadungog nato sila nga nagasulti sa atong mga dila sa mga katingalahang buhat sa Dios.

12 Ug silang tanan nahibulong, ug nangalibog, nga nagaingon ang usa sa usa, Unsa ang kahulogan niini?

13 Ang uban nga nagbiaybiay miingon, Kining mga tawhana nangapuno sa bag-ong bino.

14 Apan si Pedro, nga mitindog uban sa napulo ug usa, mipatugbaw sa iyang tingog, ug miingon ngadto kanila, Kamong mga tawo sa Judea, ug kamong tanan nga nagpuyo sa Jerusalem, hibalo i ninyo kini, ug patalinghugi ninyo ang akong mga pulong;

15 Kay kini sila dili mga hubog, ingon sa inyong pagdahum, sanglit ikatulo na lang ang takna sa adlaw.

16 Apan kini mao ang gipamulong pinaagi ni propeta Joel;

17 Ug mahitabo sa kataposang mga adlaw, nag-ingon ang Diyos, igabubo ko ang akong Espiritu sa tanang unod: ug ang inyong mga anak nga lalaki ug ang inyong mga anak nga babaye managna, ug ang inyong batan-ong mga lalaki makakitag mga panan-awon, ug ang inyong mga tigulang magdamgo ug mga damgo. :

18 Ug sa akong mga sulogoon nga lalake ug sa akong mga sulogoon nga babaye igabubo ko niadtong mga adlaw ang akong Espiritu; ug sila managna:

19 Ug ako magapakita ug mga katingalahan sa langit sa itaas, ug mga ilhanan sa yuta sa ubos; dugo, ug kalayo, ug inalisngaw sa aso:

20 Ang adlaw mahimong kangitngit, ug ang bulan mahimong dugo, sa dili pa moabut kanang dako ug bantogan nga adlaw sa Ginoo:

21 Ug mahitabo nga bisan kinsa nga magatawag sa ngalan sa Ginoo maluwas.

22 Kamo nga mga tawo sa Israel, patalinghugi ninyo kining mga pulonga; Si Jesus nga taga-Nazaret, usa ka tawo nga gipamatud-an sa Dios sa taliwala ninyo pinaagi sa mga milagro ug mga kahibulongan ug mga ilhanan, nga gibuhat sa Dios pinaagi kaniya sa taliwala ninyo, ingon sa inyong nahibaloan usab.

23 Siya, ingon nga gitugyan pinaagi sa determinado nga tambag ug daan nga kahibalo sa Dios, inyong gikuha, ug pinaagi sa dautan nga mga kamot gilansang ug gipatay:

24 Nga gibanhaw sa Dios, nga nagbadbad sa mga kasakit sa kamatayon: kay dili mahimo nga siya makuptan niini.

25 Kay si David namulong mahitungod kaniya, Ako nakakita sa Ginoo sa kanunay sa akong atubangan, kay siya ania sa akong tuo nga kamot, aron ako dili matarug.

26 Busa ang akong kasingkasing nagmaya, ug ang akong dila nagmaya; labut pa usab ang akong unod magapahulay sa paglaum.

27 Tungod kay dili mo pagabiyaan ang akong kalag sa impyerno, ni motugot ka nga ang imong Balaan makakita sa pagkadunot.

28 Gipahibalo mo kanako ang mga dalan sa kinabuhi; pagapun-on mo ako sa kalipay uban sa imong nawong.

29 Mga kaigsoonan, tugoti ako sa pagsulti kaninyo sa walay bayad mahitungod sa patriarka nga si David, nga siya namatay ug gilubong, ug ang iyang lubnganan ania kanato hangtud niining adlaw.

30 Busa ingon nga usa ka propeta, ug nasayud nga ang Dios nanumpa uban sa usa ka panumpa ngadto kaniya, nga sa bunga sa iyang mga bat-ang, sumala sa unod, siya mopatindog kang Kristo aron molingkod sa iyang trono;

31 Siya nga nakakita niini kaniadto nagsulti mahitungod sa pagkabanhaw ni Kristo, nga ang iyang kalag wala pasagdi sa inferno, ni ang iyang unod makakita sa pagkadunot.

32 Kini nga Jesus gibanhaw sa Dios, diin kaming tanan mga saksi.

33 Busa ingon nga pinaagi sa tuo nga kamot sa Dios gibayaw, ug nakadawat gikan sa Amahan sa saad sa Espiritu Santo, siya mipaagas niini, diin kamo karon nakakita ug nakadungog.

34 Kay si David wala mokayab sa langit: apan siya nag-ingon sa iyang kaugalingon, Ang Ginoo miingon sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa akong tuo nga kamot,

35 Hangtud nga himoon ko ang imong mga kaaway nga tumbanan sa imong mga tiil.

36 Busa himoa nga ang tibuok balay ni Israel mahibalo sa pagkatinuod, nga ang Dios naghimo nianang mao nga Jesus, kinsa inyong gilansang, nga Ginoo ug Kristo.

37 Karon sa pagkadungog nila niini, gisakitan sila sa ilang kasingkasing, ug miingon kang Pedro ug sa uban nga mga apostoles, Mga igsoon, unsay among buhaton?

38 Unya si Pedro miingon ngadto kanila, Paghinulsol, ug pagpabautismo ang matag usa kaninyo sa ngalan ni Jesukristo alang sa kapasayloan sa mga sala, ug kamo makadawat sa gasa sa Espiritu Santo.

39 Kay ang saad alang kaninyo, ug sa inyong mga anak, ug sa tanan nga atua sa halayo, bisan sa kadaghanon nga pagatawgon sa Ginoo nga atong Dios.

40 Ug uban sa daghang uban pang mga pulong siya nagpamatuod ug nag-awhag, nga nag-ingon, Luwasa ang inyong kaugalingon gikan niining baliko nga kaliwatan.

41 Unya sila nga malipayong midawat sa iyang pulong gibautismohan: ug niadtong adlaw may gidugang ngadto kanila nga mga tulo ka libo ka mga kalag.

42 Ug sila nagpadayon nga malig-on sa pagtolon-an sa mga apostoles ug sa pakig-ambitay, ug sa pagpikaspikas sa tinapay, ug sa mga pag-ampo.

43 Ug giabut sa kahadlok ang matag kalag: ug daghang mga katingalahan ug mga ilhanan ang gibuhat sa mga apostoles.

44 Ug ang tanan nga mingtoo nanag-ipon, ug ang tanang mga butang gipanag-iya;

45 Ug gibaligya nila ang ilang mga kabtangan ug mga kabtangan, ug gibahinbahin kini sa tanan nga mga tawo, sumala sa kinahanglan sa matag usa.

46 Ug sila, nga nagpadayon sa matag-adlaw uban sa usa ka paghiusa diha sa templo, ug sa pagpikaspikas sa tinapay gikan sa balay ngadto sa balay, nangaon sa ilang kalan-on uban sa kalipay ug kaputli sa kasingkasing,

47 Nga nagadayeg sa Dios, ug nahamut-an sa tanang mga tawo. Ug ang Ginoo midugang ngadto sa iglesia sa matag-adlaw niadtong mga maluwas.

KAPITULO 3

1 Karon si Pedro ug si Juan nanagdungan sa pagsaka sa templo sa takna sa pag-ampo, nga mao ang ikasiyam nga takna.

2 Ug may gidala nga usa ka tawo nga bakol sukad pa sa sabakan sa iyang inahan, nga ilang gibutang adlaw-adlaw sa pultahan sa templo, nga ginganlag Matahum, aron sa pagpangayo ug limos kanila nga nanulod sa templo;

3 Nga sa pagkakita kang Pedro ug kang Juan nga mosulod sa templo, nangayo ug limos.

4 Ug si Pedro, uban ni Juan, sa gitutukan siya sa iyang mga mata, miingon: Tan-awa kami.

5 Ug siya namati kanila, nga nagpaabut nga makadawat ug usa ka butang gikan kanila.

6 Unya si Pedro miingon, Ang salapi ug bulawan wala ako; apan ang ania kanako ihatag ko kanimo: Sa ngalan ni Jesu-Cristo nga Nazaretnon tumindog ka ug lumakaw ka.

7 Ug iyang gikuptan siya sa tuong kamot, ug gialsa siya: ug dihadiha ang iyang mga tiil ug mga buolbuol nakabaton ug kusog.

8 Ug siya sa paglukso mitindog, ug milakaw, ug misulod uban kanila sa templo, nga nagalakaw, ug nagalukso-lukso, ug nagadayeg sa Dios.

9 Ug ang tanang mga tawo nakakita kaniya nga naglakaw ug nagdayeg sa Dios:

10 Ug sila nakaila nga siya mao ang milingkod alang sa limos sa Matahum nga ganghaan sa templo: ug sila napuno sa kahibulong ug kahibulong sa nahitabo kaniya.

11 Ug samtang ang bakol nga naayo nagkupert kang Pedro ug kang Juan, ang tanang mga tawo midugok ngadto kanila sa portiko nga ginganlag portiko ni Solomon, nga nahibulong pag-ayo.

12 Ug sa pagkakita ni Pedro niini, siya mitubag sa mga tawo, Kamong mga tawo sa Israel, nganong nahibulong kamo niini? o nganong nagtutok man kamo kanamo, nga daw pinaagi sa among kaugalingong gahom o pagkabalaan among gipalakaw kining tawhana?

13 Ang Dios ni Abraham, ug ni Isaac, ug ni Jacob, ang Dios sa atong mga amahan, naghimaya sa iyang Anak nga si Jesus; nga inyong gitugyan, ug gilimod siya sa atubangan ni Pilato, sa nakahukom siya sa pagpalakaw kaniya.

14 Apan inyong gilimod ang Usa nga Balaan ug ang Matarung, ug mihangyo nga usa ka mamumuno nga ihatag nganha kaninyo;

15 Ug gipatay ninyo ang Prinsipe sa kinabuhi, nga gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay; diin kami mga saksi.

16 Ug ang iyang ngalan pinaagi sa pagtoo sa iyang ngalan nakapahimo niining tawhana nga malig-on, nga inyong nakita ug nailhan: oo, ang pagtoo nga pinaagi kaniya naghatag kaniya niining hingpit nga pagkaayo sa atubangan ninyong tanan.

17 Ug karon, mga igsoon, nasayod ako nga tungod sa kawalay-alamag gibuhay ninyo kini, ingon sa gibuhay usab sa inyong mga punoan.

18 Apan kadtong mga butanga, nga gipakita sa Dios kaniadto pinaagi sa baba sa tanan niyang mga manalagna, nga si Cristo kinahanglan mag-antus, iyang gituman.

19 Busa paghinulsol kamo, ug pagbag-o, aron ang inyong mga sala mapapas, sa diha nga ang mga panahon sa kahayahay moabut gikan sa atubangan sa Ginoo;

20 Ug igapadala niya si Jesu-Cristo, nga kaniadto giwali kaninyo.

21 Nga kinahanglan dawaton sa langit hangtud sa mga panahon sa pag-uli sa tanang mga butang, nga gipamulong

sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang balaan nga mga manalagna sukad pa sa sinugdan sa kalibutan.

22 Kay si Moises sa pagkatinuod nag-ingon ngadto sa mga amahan, Usa ka manalagna ang Ginoo nga inyong Dios mopatindog alang kaninyo gikan sa inyong mga igsoon, sama kanako; kaniya kamo makadungog sa tanan nga mga butang bisan unsa nga iyang igasulti nganha kaninyo.

23 Ug mahitabo nga ang matag kalag, nga dili mamati niana nga manalagna, pagalaglagon gikan sa taliwala sa katawohan.

24 Oo, ug ang tanang mga manalagna gikan kang Samuel ug kanila nga misunod, sa kapid-an nga namulong, sa samang paagi nanagna mahitungod niining mga adlaw.

25 Kamo mao ang mga anak sa mga propeta, ug sa pakigsaad nga gihimo sa Dios uban sa atong mga amahan, nga nag-ingon ngadto kang Abraham, Ug diha sa imong kaliwat mapanalanginan ang tanan nga mga kabanayan sa yuta.

26 Kaninyo una ang Dios, nga nagbanhaw sa iyang Anak nga si Jesus, nagpadala kaniya aron sa pagpanalangin kaninyo, sa pagpatalikod sa matag-usa kaninyo gikan sa iyang mga kadautan.

KAPITULO 4

1 Ug samtang nagsulti sila ngadto sa katawhan, ang mga pari, ug ang kapitan sa templo, ug ang mga Saduceo, misulong kanila,

2 Nga nasubo nga sila nanudlo sa mga tawo, ug nagwali pinaagi kang Jesus sa pagkabanhaw gikan sa mga patay.

3 Ug ilang gidakop sila, ug gibilanggo sila hangtud sa sunod nga adlaw: kay gabii na man kadto.

4 Apan daghan sa mga nakadungog sa pulong mituo; ug ang gidaghanon sa mga tawo mga lima ka libo.

5 Ug nahitabo sa pagkaugma, nga ang ilang mga punoan, ug mga anciano, ug mga escriba,

6 Ug si Anas nga labawng sacerdote, ug si Caifas, ug si Juan, ug si Alejandro, ug ang tanan nga mga kabanayan sa labawng sacerdote, nanagtigum sa Jerusalem.

7 Ug sa gibutang nila sila sa taliwala, sila nangutana, Pinaagi sa unsa nga gahum, o pinaagi sa unsa nga ngalan, gibuhay ninyo kini?

8 Unya si Pedro, nga napuno sa Espiritu Santo, miingon kanila, Kamong mga punoan sa katawohan, ug mga anciano sa Israel,

9 Kon kita karon pagasusihon mahitungod sa maayong buhat nga nahimo ngadto sa tawong walay gahum, sa unsang paagiha siya naayo;

10 Angay nga masayran ninyong tanan, ug sa tibuok katawhan sa Israel, nga pinaagi sa ngalan ni Jesu-Cristo nga Nazaretnon, nga inyong gilansang sa krus, nga gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay, bisan pinaagi kaniya kining tawhana nagabarog dinhi nga maayo sa inyong atubangan.

11 Kini mao ang bato nga gisalikway ninyong mga magtutukod, nga nahimong ulohan sa pamag-ang.

12 Ug walay kaluwasan diha kang bisan kinsa, kay walay lain nga ngalan sa silong sa langit nga gihatag sa mga tawo, nga pinaagi niini kita maluwas.

13 Karon sa diha nga sila nakakita sa kaisug ni Pedro ug ni Juan, ug nakasabut nga sila mga walay kahibalo ug mga

walay alamag nga mga tawo, sila nahibulong; ug ilang nahibaloan nga sila kauban ni Jesus.

14 Ug sa pagkakita nila sa tawo nga giayo nga nagtindog uban kanila, sila wala makasulti bisan unsa batok niini.

15 Apan sa diha nga sila misugo kanila sa pagpahawa sa konseho, sila nagsinumtanay sa ilang kaugalingon,

16 Nga nagaingon: Unsay atong pagabuhaton niining mga tawohana? kay sa pagkatinuod ang usa ka talagsaong milagro nga nahimo nila dayag sa tanan nga nagpuyo sa Jerusalem; ug dili nato kini ikalimod.

17 Apan aron dili na kini mokaylap pa taliwala sa katawhan, atong hulgaon sila sa hugot nga paagi, nga sukad karon dili na sila magsulti kang bisan kinsa niining ngalana.

18 Ug ilang gitawag sila, ug gisugo sila sa dili na gayud pagsulti ni pagpanudlo sa ngalan ni Jesus.

19 Apan si Pedro ug si Juan mitubag ug miingon ngadto kanila, Kon matarung ba sa panan-aw sa Dios ang pagpatalinghug kaninyo labaw pa sa Dios, hukmi ninyo.

20 Kay dili kami makapugong sa pagsulti sa mga butang nga among nakita ug nadungog.

21 Busa, sa diha nga sila mipadayon sa paghulga kanila, sila gibuhian, nga walay hingkaplagnan nga paagi sa pagsilot kanila, tungod sa katawhan: kay ang tanang mga tawo naghimaya sa Dios tungod sa nahitabo.

22 Kay ang tawo kapin na sa kap-atan ka tuig ang kagulangan, nga kaniya gipakitaan kini nga milagro sa pag-ayo.

23 Ug sa gibuhian na sila, nangadto sila sa ilang kaugalingong mga kauban, ug gisugilon nila ang tanan nga gisulti kanila sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa mga anciano.

24 Ug sa pagkadungog nila niini, giisa nila ang ilang tingog ngadto sa Dios, ug nanag-ingon, Ginoo, ikaw mao ang Dios, nga nagbuhat sa langit, ug sa yuta, ug sa dagat, ug sa tanan nga anaa kanila;

25 Nga pinaagi sa baba sa imong alagad nga si David miingon: Ngano nga ang mga nasud nangasukon, ug ang mga katawohan nanaghunahuna ug mga butang nga kawang?

26 Ang mga hari sa yuta nanindog, ug ang mga punoan nanagtigum batok sa Ginoo, ug batok sa iyang Kristo.

27 Kay sa pagkatinuod batok sa imong balaang Anak nga si Jesus, nga imong gidihogan, si Herodes, ug si Poncio Pilato, uban sa mga Gentil, ug ang mga tawo sa Israel, nanagkatigum;

28 Kay sa pagbuhat sa bisan unsa nga gitinguha sa imong kamot ug sa imong pagtambag kaniadto nga pagabuhaton.

29 Ug karon, Ginoo, tan-awa ang ilang mga paghulga: ug ihatag ngadto sa imong mga alagad, nga uban sa bug-os nga kaisug makasulti sila sa imong pulong,

30 Pinaagi sa pag-untay sa imong kamot sa pag-ayo; ug nga ang mga ilhanan ug mga kahibulongan mahimo pinaagi sa ngalan sa imong balaang anak nga si Jesus.

31 Ug sa nakaampo na sila, nauyog ang dapit diin sila nanagkatigum; ug silang tanan napuno sa Espiritu Santo, ug sila namulong sa pulong sa Dios uban ang kaisug.

32 Ug ang panon sa mga tawo nga mingtoo nausa sa kasingkasing ug sa usa ka kalag: ug walay bisan kinsa kanila nga nag-ingon nga bisan unsa sa mga butang nga iyang gipanag-iya iya; apan sila adunay tanan nga mga butang nga komon.

33 Ug uban sa dakung gahum nanagpamatuod ang mga apostoles sa pagkabanhaw sa Ginoong Jesus: ug ang dakung grasya diha kanilang tanan.

34 Ug walay bisan kinsa kanila nga nakulangan: kay ang tanan nga nanag-iya sa mga yuta o mga balay nagbaligya kanila, ug nagdala sa mga bili sa mga butang nga gibaligya,

35 Ug gibutang kini sa tiilan sa mga apostoles: ug giapod-apod ngadto sa matag-usa sumala sa iyang gikinahanglan.

36 Ug si Jose, nga gianggaon sa mga apostoles ug Bernabe, (nga kong hubaron, Anak sa paglipay), usa ka Levihanon, ug sa yuta sa Cipro,

37 Sa may yuta, gibaligya niya kini, ug gidala ang salapi, ug gibutang sa tiilan sa mga apostoles.

KAPITULO 5

1 Apan usa ka tawo nga ginganlan si Ananias, uban sa iyang asawa nga si Safira, nagbaligya ug usa ka yuta,

2 Ug gitagoan niya ang bahin sa bili, nga nahibaloan usab sa iyang asawa, ug gidala niya ang usa ka bahin, ug gibutang sa tiilan sa mga apostoles.

3 Apan si Pedro miingon, Ananias, nganong gipuno ni Satanas ang imong kasingkasing sa pagpamakak sa Espiritu Santo, ug sa pagtago sa bahin sa bili sa yuta?

4 Sa wala pa kini, dili ba imoha? ug human kini ikabaligya, dili ba sa imong kaugalingong gahum? nganong gimugna mo kining butanga sa imong kasingkasing? wala ka namakak sa mga tawo, kondili sa Dios.

5 Ug sa pagkadungog ni Ananias niining mga pulonga, natumba ug nabugtoan sa ginhawa;

6 Ug ang mga batan-ong lalake mitindog, ug giputos siya, ug gidala siya sa gawas, ug gilubong siya.

7 Ug human sa mga tulo ka takna, misulod ang iyang asawa, nga wala mahibalo sa nahitabo.

8 Ug si Pedro mitubag kaniya, Suginli ako, gibaligya ba ninyo ang yuta sa maong bili? Ug siya miingon: Oo, sa ingon niana.

9 Unya si Pedro miingon ngadto kaniya, Nganong nagkasabut kamo sa pagsulay sa Espiritu sa Ginoo? ania karon, ang mga tiil niadtong naglubong sa imong bana anaa sa pultahan, ug ikaw pagadad-on nila sa gawas.

10 Unya siya natumba dihadiha sa iyang tiilan, ug nabugtoan sa ginhawa: ug ang mga batan-ong lalake misulod, ug hingkaplagnan siya nga patay na, ug, gidala siya ngadto sa gawas, gilubong siya tupad sa iyang bana.

11 Ug ang dakong kahadlok miabut sa tibuk simbahan, ug sa tanan nga nakadungog niini nga mga butang.

12 Ug pinaagi sa mga kamot sa mga apostoles daghan nga mga ilhanan ug mga katingalahan ang nahimo taliwala sa mga katawhan; (ug silang tanan didto nagkahiusa sa portiko ni Solomon.

13 Ug sa uban walay bisan kinsa nga nangahas sa pag-ipon kanila: apan ang katawohan nagpadaku kanila.

14 Ug ang mga magtotoo misamot nga nadugang ngadto sa Ginoo, mga panon sa mga lalake ug mga babaye.)

15 Sa pagkaagi nga ilang gidala ang mga masakiton ngadto sa kadalanan, ug gipahamutang sila sa mga higdaanan ug mga higdaanan, aron nga bisan ang anino ni Pedro nga moagi malandongan ang uban kanila.

16 May nag-abot man nga kadam-an gikan sa mga siudad sa palibot sang Jerusalem, nga nagadala sing mga

masakiton, kag mga ginatublag sang malaut nga mga espiritu, kag nag-ayo sila tanan.

17 Unya mitindog ang labawng sacerdote, ug ang tanan nga uban kaniya, (nga mao ang sekta sa mga Saduceo), ug napuno sila sa kasuko,

18 Ug ilang gidakop ang mga apostoles, ug gibalhog sila sa bilangoan.

19 Apan ang anghel sa Ginoo sa gabii miabli sa mga pultahan sa bilangoan, ug mipagula kanila, ug miingon,

20 Lakaw, tindog ug isulti sa templo ngadto sa mga tawo ang tanang mga pulong niini nga kinabuhi.

21 Ug sa pagkadungog nila niini, misulod sila sa templo sayo sa kabuntagon, ug nagpanudlo. Apan ang labawng sacerdote miabut, ug sila nga uban kaniya, ug ilang gipatigum ang Sanhedrin, ug ang tanang mga senado sa mga anak sa Israel, ug nagpaadto sa bilangoan aron sa pagpakuha kanila.

22 Apan sa diha nga ang mga polis miabut, ug wala sila hikit-i sa bilangoan, sila mibalik, ug misulti,

23 Nga nagaingon: Ang bilangoan sa pagkatinuod hingkaplagaan namo nga gisirhan sa bug-os nga kasigurohan, ug ang mga bantay nagtindog sa gawas sa mga pultahan: apan sa pag-abli namo, kami walay nakita nga bisan kinsa sa sulod.

24 Karon sa diha nga ang labawng sacerdote ug ang kapitan sa templo ug ang pangulong mga pari nakadungog niining mga butanga, sila nagduhaduha mahitungod kanila kon asa kini motubo.

25 Unya miabut ang usa ug misulti kanila, nga nagaingon: Tan-awa, ang mga tawo nga inyong gisulod sa bilangoan, nagatindog sa templo, ug nagatudlo sa katawohan.

26 Unya miadto ang kapitan uban ang mga polis, ug gidala sila sa walay paglugos: kay nahadlok sila sa katawhan nga tingali unyag batoon sila.

27 Ug sa diha nga sila gidala na nila, ilang gipaatabang sila sa atubangan sa konseho: ug ang labawng sacerdote nangutana kanila,

28 Nga nagaingon, Wala ba kami magsugo kaninyo nga dili kamo magtudlo niini nga ngalan? ug, tan-awa, inyong gipuno ang Jerusalem sa inyong pagtolon-an, ug kamo nagtinguha sa pagdala sa dugo niining tawhana kanamo.

29 Unya si Pedro ug ang ubang mga apostoles mitubag ug miingon, Kami kinahanglan nga mosunod sa Dios kay sa mga tawo.

30 Ang Dios sa atong mga ginikanan nagbanhaw kang Jesus, nga inyong gipatay ug gibitay sa usa ka kahoy.

31 Siya gibayaw sa Dios sa iyang tuong kamot aron mahimong Prinsipe ug Manluluwas, aron sa paghatag ug paghinulsol sa Israel, ug sa kapasayloan sa mga sala.

32 Ug kami mao ang iyang mga saksi niini nga mga butang; ug mao usab ang Espiritu Santo, nga gihatag sa Dios kanila nga nagasugot kaniya.

33 Sa pagkadungog nila niini, nasakitan sila sa ilang kasingkasing, ug nanagsabut sila sa pagpatay kanila.

34 Unya mitindog didto ang usa sa Sanhedrin, nga usa ka Fariseo, nga ginganlan si Gamaliel, usa ka magtutudlo sa balaod, nga inila sa tanang mga tawo, ug nagsugo sa pagpagula sa mga apostoles sa makadiyut;

35 Ug miingon kanila: Kamo nga mga tawo sa Israel, pagbantay sa inyong kaugalingon kong unsa ang inyong pagabuhaton mahitungod niining mga tawohana.

36 Kay sa wala pa kining mga adlaw mitindog si Teudas, nga nagpasigarbo sa iyang kaugalingon ingon nga usa; nga kaniya mitipon ang usa ka gidaghanon sa mga tawo, duolan sa upat ka gatus: nga gipatay; ug ang tanan, kutob sa misugot kaniya, nagkatibulaag, ug nangawala.

37 Sa tapus niini, mitindog si Judas nga taga-Galilea sa mga adlaw sa padron, ug nagpasalaag sa daghang mga tawo sa pagsunod kaniya: siya usab namatay; ug ang tanan, bisan kutob sa misugot kaniya, nagkatibulaag.

38 Ug karon sultihan ko kamo, Likayi kining mga tawhana, ug pasagdi sila;

39 Apan kon kini gikan sa Dios, kamo dili makabuntog niini; tingali unya nga kamo makaplagan nga nakig-away batok sa Dios.

40 Ug ngadto kaniya sila miuyon: ug sa diha nga ilang gitawag ang mga apostoles, ug gibunalan sila, sila mimando nga dili na sila managsulti sa ngalan ni Jesus, ug ilang gibuhian sila.

41 Ug sila namahawa gikan sa atubangan sa Sanhedrin, nga nalipay nga sila giisip nga takus sa pag-antus sa kaulawan tungod sa iyang ngalan.

42 Ug sa matag-adlaw diha sa templo, ug sa matag balay, sila wala mohunong sa pagpanudlo ug sa pagsangyaw kang Jesu-Cristo.

KAPITULO 6

1 Ug niadtong mga adlaw, sa diha nga ang gidaghanon sa mga tinon-an misanay, ang mga Greciahanon nanagbagulbol batok sa mga Hebreohanon, tungod kay ang ilang mga babayeng balo gipasagdan sa matag-adlaw nga pag-alagad.

2 Unya ang Napulog-Duha mitawag sa panon sa mga tinon-an ngadto kanila, ug miingon, Dili matarung nga kami mobiya sa pulong sa Dios, ug mag-alagad sa mga lamesa.

3 Busa, mga igsoon, pangitaa ninyo ang pito ka tawo nga matinud-anon nga taho, puno sa Espiritu Santo ug kaalam, nga mahimo namo nga itudlo ibabaw niini nga buluhaton.

4 Apan kami magahatag sa among kaugalingon sa kanunay sa pag-ampo, ug sa ministryo sa pulong.

5 Ug ang pulong nakapahimuot sa tibuok panon: ug ilang gipili si Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtoo ug sa Espiritu Santo, ug si Felipe, ug si Procoro, ug si Nicanor, ug si Timon, ug si Parmenas, ug si Nicolas nga kinabig sa Antioquia.

6 Nga ilang gipaatabang sa mga apostoles: ug sa nakaampo na sila, ilang gipandongan sila sa ilang mga kamot.

7 Ug ang pulong sa Dios mitubo; ug ang gidaghanon sa mga tinon-an misanay pag-ayo sa Jerusalem; ug ang usa ka dakung panon sa mga sacerdote nagmasinugtanon sa pagtoo.

8 Ug si Esteban, nga puno sa pagtoo ug gahum, nagbuhat ug dagkung mga kahiribulungan ug mga milagro taliwala sa katawhan.

9 Unya dihay nanindog sa pipila sa sinagoga, nga gitawag ug sinagoga sa mga Libertino, ug sa mga taga-Cirene, ug sa mga Alejandria, ug sa mga taga-Cilicia ug sa Asia, nga nakiglantugi kang Esteban.

10 Ug sila wala makasukol sa kaalam ug sa espiritu nga pinaagi niini siya misulti.

11 Unya sila nagsugyot ug mga tawo, nga nagaingon: Kami nakadungog kaniya nga nagsulti ug mga pulong nga mapasipalahon batok kang Moises, ug batok sa Dios.

12 Ug ilang gihulhogan ang mga tawo, ug ang mga anciano, ug ang mga escriba, ug miduol kaniya, ug gidakop siya, ug gidala siya ngadto sa Sanhedrin.

13 Ug nagbutang ug bakakon nga mga saksi, nga nanag-ingon, Kining tawhana wala mohunong sa pagsulti ug mga pulong nga mapasipalahon batok niining balaang dapit, ug sa Kasugoan;

14 Kay kami nakadungog kaniya nga nag-ingon, nga kining Jesus nga Nazarenon molaglag niining dapita, ug mag-usab sa mga batasan nga gihatag ni Moises kanato.

15 Ug ang tanan nga nanaglingkod sa Sanhedrin, sa mitutok kaniya, nakakita sa iyang nawong ingon sa nawong sa usa ka manolonda.

KAPITULO 7

1 Unya miingon ang labawng sacerdote: Matuod ba kining mga butanga?

2 Ug siya miingon: Mga kaigsoonan, ug mga amahan, patalinghug; Ang Dios sa himaya mipakita sa atong amahan nga si Abraham, sa didto pa siya sa Mesopotamia, sa wala pa siya mopuyo sa Charan,

3 Ug miingon kaniya: Pahawa ka sa imong yuta, ug sa imong kaubanan, ug umadto ka sa yuta nga igapakita ko kanimo.

4 Unya siya mipahawa sa yuta sa mga Caldeahanon, ug mipuyo sa Haran: ug gikan didto, sa pagkamatay sa iyang amahan, iyang gibalhin siya niining yutaa, diin kamo karon nagapuyo.

5 Ug siya wala maghatag kaniya ug bisan unsa nga kabilin niini, dili, bisan pa sa pagtunob sa iyang tiil: apan siya misaad nga iyang ihatag kini kaniya ingon nga usa ka pagpanag-ya, ug sa iyang kaliwatan sunod kaniya, sa diha nga siya wala pay anak.

6 Ug ang Dios misulti sa ingon niini, Nga ang iyang kaliwat magapuyo sa laing yuta; ug nga ilang dad-on sila sa pagkaulipon, ug daugdaugon sila sulod sa upat ka gatus ka tuig.

7 Ug ang nasud nga ilang maulipon pagahukman ko, nagaingon ang Dios: ug sa tapus niana sila mamahawa, ug magaalagad kanako niining dapita.

8 Ug siya mihatag kaniya sa tugon sa circuncicion: ug si Abraham nanganak kang Isaac, ug iyang gicircuncidahan siya sa ikawalo ka adlaw; ug si Isaac nanganak kang Jacob; ug si Jacob nanganak sa napulog duha ka mga patriarka.

9 Ug ang mga patriarka, tungod sa kasina, nagbaligya kang Jose ngadto sa Egipto: apan ang Dios nag-uban kaniya,

10 Ug nagluwas kaniya sa tanan niyang mga kasakit, ug naghatag kaniya ug kalooy ug kaalam sa atubangan ni Faraon nga hari sa Egipto; ug gihimo siya nga gobernador sa Egipto ug sa tibook niya nga balay.

11 Karon miabut ang gutom sa tibook nga yuta sa Egipto ug sa Canaan, ug dakung kasakitan: ug ang atong mga amahan wala makakaplag ug makaon.

12 Apan sa pagkadungog ni Jacob nga may trigo sa Egipto, iyang gipadala pag-una ang atong mga amahan.

13 Ug sa ikaduhang higayon si Jose gipahibalo sa iyang mga igsoon; ug ang kabanayan ni Jose gipahibalo kang Faraon.

14 Unya gipadala si Jose, ug gipatawag niya ang iyang amahan nga si Jacob, ug ang tanan niyang kabanayan, kapitoan ug lima ka tawo.

15 Busa si Jacob milugsong ngadto sa Egipto, ug namatay, siya, ug ang atong mga amahan,

16 Ug gidala sila ngadto sa Sichem, ug gipahamutang sa lubnganan nga gipalit ni Abraham sa kantidad nga salapi sa mga anak ni Emmor nga amahan sa Sichem.

17 Apan sa nagkahiduol na ang panahon sa saad, nga gipanumpa sa Dios kang Abraham, ang katawohan mitubo ug misanay didto sa Egipto,

18 Hangtud nga mitindog ang laing hari, nga wala makaila kang Jose.

19 Kini usab naglimbong sa atong mga kaubanan, ug nagdaugdaug sa atong mga amahan, sa pagkaagi nga ilang gihinginlan ang ilang mga gagmayng bata, aron sila dili mabuhi.

20 Sa maong panahon natawo si Moises, ug maanyag kaayo, ug gialimahan sulod sa balay sa iyang amahan sulod sa tulo ka bulan:

21 Ug sa gihinginlan na siya, gikuha siya sa anak nga babaye ni Faraon, ug gialimahan siya ingon nga iyang kaugalingong anak.

22 Ug si Moises gitudloan sa tanang kaalam sa mga Egiptohanon, ug siya gamhanan sa mga pulong ug sa mga buhat.

23 Ug sa kap-atan na ka tuig ang iyang panuigon, mianhi sa iyang kasingkasing ang pagduaw sa iyang mga igsoon nga mga anak sa Israel.

24 Ug sa pagkakita niya sa usa kanila nga gisakit, iyang gilabanan siya, ug gipanimalus niya ang gidaugdaug, ug gisamaran niya ang Egiptohanon.

25 Kay siya nagdahum nga ang iyang mga igsoon makasabut sa unsa nga paagi nga ang Dios pinaagi sa iyang kamot magaluwas kanila: apan sila wala makasabut.

26 Ug sa sunod nga adlaw siya nagpakita sa iyang kaugalingon ngadto kanila samtang sila nag-away, ug buot unta niya nga hiusahon sila pag-usab, nga nagaingon, Mga ginoo, kamo managsoon; nganong nagabuhat kamo ug dautan sa usa ug usa?

27 Apan siya nga nagbuhat ug dautan sa iyang isigkatawo misalikway kaniya, nga nagaingon: Kinsay nagbutang kanimo nga punoan ug maghuhukom kanamo?

28 Buot mo ba akong patyon, ingon sa imong pagpatay sa Ehiptohanon kagahapon?

29 Unya mikalagiw si Moises niining pulonga, ug nahimong dumuloong sa yuta sa Madian, diin nanganak siya ug duha ka anak nga lalake.

30 Ug sa pagkatapus sa kap-atan ka tuig, nagpakita kaniya sa kamingawan sa bukid sa Sinai ang usa ka manolonda sa Ginoo sa siga sa kalayo sa usa ka sapinit.

31 Sa pagkakita ni Moises niini, nahibulong siya sa talan-awon: ug sa nagpaduol siya sa pagtan-aw niini, ang tingog ni Jehova midangat kaniya,

32 Nga nagaingon, Ako mao ang Dios sa imong mga amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob. Unya si Moises mikurog, ug wala mangahas sa pagtan-aw.

33 Unya ang Ginoo miingon kaniya, Huboa ang imong mga sapin gikan sa imong mga tiil: kay ang dapit nga imong gitindogan yuta nga balaan.

34 Nakita ko, nakita ko ang kagul-anan sa akong katawohan nga atua sa Egipto, ug nadungog ko ang ilang mga pag-agulo, ug nanaug ako sa pagluwas kanila. Ug karon umari ka, ipadala ko ikaw ngadto sa Egipto.

35 Kini si Moises nga ilang gisalikway, nga nagaingon: Kinsa ba ang nagbutang kanimo nga punoan ug maghuhukom? mao usab ang gipadala sa Dios aron mahimong punoan ug manluluwas pinaagi sa kamot sa manolonda nga nagpakita kaniya sa sapinit.

36 Iyang gipagula sila, sa tapus nga siya makabuhay ug mga katingalahan ug mga ilhanan sa yuta sa Egipto, ug sa Dagat nga Mapula, ug sa kamingawan sulod sa kap-atan ka tuig.

37 Kini mao ang Moises nga nag-ingon sa mga anak sa Israel, Usa ka manalagna nga sama kanako pagabangonon sa Ginoo nga inyong Dios gikan sa inyong mga igsoon; kaniya kamo makadungog.

38 Kini mao siya, nga didto sa iglesia sa kamingawan uban sa manolonda nga nakigsulti kaniya didto sa bukid sa Sina, ug uban sa atong mga amahan: nga midawat sa buhi nga mga pulong nga igahatag kanato.

39 Nga kaniya ang atong mga amahan dili mosugot, kondili nagsalikway kaniya gikan kanila, ug sa ilang mga kasingkasing mibalik pag-usab ngadto sa Egipto,

40 Nga nagaingon kang Aaron: Buhati kami ug mga dios sa pag-una kanamo: kay mahitungod niining Moises, nga nagkuha kanamo gikan sa yuta sa Egipto, kami wala manghibalo kong unsa ang nahitabo kaniya.

41 Ug nanagbuhay sila ug usa ka nating vaca niadtong mga adlaw, ug nanaghalad sila sa diosdios, ug nanagkalipay sila sa mga buhat sa ilang kaugalingong mga kamot.

42 Unya ang Dios mitalikod, ug mitugyan kanila sa pagsimba sa panon sa langit; ingon sa nahisulat sa basahon sa mga propeta, O balay ni Israel, naghalad ba kamo kanako ug mga mananap nga gipatay ug mga halad sulod sa kap-atan ka tuig didto sa kamingawan?

43 Oo, gidala ninyo ang tabernaculo ni Moloch, ug ang bitoon sa inyong dios nga si Remphan, mga larawan nga inyong gibuhay aron sa pagsimba kanila: ug dad-on ko kamo ngadto sa unahan sa Babilonia.

44 Ang atong mga amahan may tabernaculo sa pagpamatuod didto sa kamingawan, ingon sa iyang gisugo, nga misulti kang Moises, nga iyang pagabuhaton kini sumala sa dagway nga iyang nakita.

45 Nga mao usab ang atong mga amahan nga misunod, ug gidala uban kang Jesus ngadto sa pagpanag-iy sa mga Gentil, nga gihinginlan sa Dios sa atubangan sa atong mga ginikanan, hangtud sa mga adlaw ni David;

46 Nga nakakaplag ug kalooy sa atubangan sa Dios, ug nangamuyo sa pagpangita ug usa ka tabernaculo alang sa Dios ni Jacob.

47 Apan si Salomon nagtukod alang kaniya ug usa ka balay.

48 Apan ang Labing Halangdon wala magpuyo sa mga templo nga hinimo sa mga kamot; ingon sa giingon sa propeta,

49 Ang langit mao ang akong trono, ug ang yuta mao ang tumbanan sa akong mga tiil: unsa nga balay ang pagatukoron ninyo kanako? nag-ingon ang Ginoo: o unsa ang dapit nga akong pahulayanan?

50 Wala ba ang akong kamot nagbuhay niining tanan?

51 Kamo nga mga tikig ug liog ug walay sirkunsisyon sa kasingkasing ug sa mga igdulungog, kamo sa kanunay

nagasukol sa Espiritu Santo: ingon sa inyong mga amahan, mao usab ang inyong ginabuhay.

52 Kinsa sa mga manalagna ang wala lutosa sa inyong mga amahan? ug ilang gipamatay sila nga nagpahibalo kaniadto sa pag-anhi sa Matarung; kang kinsa kamo karon mao ang nagbudhi ug mga mamumuno:

53 Nga nakadawat sa balaod pinaagi sa disposisyon sa mga anghel, ug wala motuman niini.

54 Sa pagkadungog nila niining mga butanga, nasakitan sila sa kasingkasing, ug nanagkagot sila sa ilang mga ngipon batok kaniya.

55 Apan siya, nga puno sa Espiritu Santo, mihangad sa langit, ug nakakita sa himaya sa Dios, ug kang Jesus nga nagatindog sa tuo sa Dios,

56 Ug miingon: Tan-awa, nakita ko ang mga langit nga naabli, ug ang Anak sa tawo nga nagatindog sa tuo sa Dios.

57 Unya sila misinggit sa usa ka makusog nga tingog, ug gitakpan ang ilang mga dalunggan, ug midagan ngadto kaniya uban sa usa ka dungan,

58 Ug giabog siya sa gawas sa siyudad, ug gibato siya;

59 Ug ilang gibato si Esteban, nga nagatawag sa Dios, ug nagaingon, Ginoong Jesus, dawata ang akong espiritu.

60 Ug siya miluhod, ug misinggit sa makusog nga tingog, Ginoo, dili mo sila pagsang-atan niini nga sala. Ug sa nakasulti siya niini, nahikatulog siya.

KAPITULO 8

1 Ug si Saul miuyon sa iyang kamatayon. Ug niadtong panahona dihay usa ka dako nga paglutos batok sa simbahan nga didto sa Jerusalem; ug silang tanan nagkatibulaag sa tibuok kayutaan sa Judea ug Samaria, gawas sa mga apostoles.

2 Ug si Esteban gilubong sa mga tawong masimbahon, ug nanagminatay sila pag-ayo tungod kaniya.

3 Mahitungod kang Saulo, iyang gilaglag ang simbahan, nga misulod sa matag balay, ug nagguyod sa mga lalaki ug mga babaye, ug gibalhog sila sa bilanggoan.

4 Busa sila nga mga nagkatibulaag miadto sa tanang dapit nga nagwali sa pulong.

5 Unya si Felipe milugsong ngadto sa lungsod sa Samaria, ug nagwali kang Cristo ngadto kanila.

6 Ug ang mga tawo sa tingub namati sa mga butang nga gisulti ni Felipe, nga nakadungog ug nakakita sa mga milagro nga iyang gibuhay.

7 Kay ang mga mahugaw nga espiritu, nga nanagsinggit sa makusog nga tingog, nanggula gikan sa daghang mga giyawaan: ug daghan ang mga paralitico, ug mga bakul, nangaayo.

8 Ug dihay dakung kalipay niadtong ciudara.

9 Apan dihay usa ka tawo, nga ginganlag Simon, nga kaniadto sa mao nga siyudad naggamit ug salamangka, ug nakapahibulong sa mga tawo sa Samaria, nga nagaingon nga siya usa ka bantugan:

10 Nga kaniya silang tanan namati, gikan sa labing gagmay ngadto sa labing dagku, nga nagaingon, Kining tawhana mao ang dakung gahum sa Dios.

11 Ug sila nagtagad kaniya, tungod kay sa hataas nga panahon sila gilimbongan niya pinaagi sa mga salamangka.

12 Apan sa diha nga sila mitoo kang Felipe nga nagmantala sa mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios, ug sa

ngalan ni Jesu-Cristo, sila gibautismohan, mga lalaki ug mga babaye.

13 Unya si Simon sa iyang kaugalingon mitoo usab: ug sa nabautismohan na siya, siya mipadayon uban kang Felipe, ug nahibulong, sa pagkakita sa mga milagro ug mga ilhanan nga nangahimo.

14 Karon sa pagkadungog sa mga apostoles nga didto sa Jerusalem nga ang Samaria midawat sa pulong sa Dios, ilang gipadala ngadto kanila si Pedro ug si Juan:

15 Nga, sa pagkanaog nila, nag-ampo alang kanila, nga unta makadawat sila sa Espiritu Santo:

16 (Kay sa wala pa siya nahulog sa bisan kinsa kanila: sila gibautismohan lamang sa ngalan sa Ginoong Jesus.)

17 Unya sila mipandong sa ilang mga kamot diha kanila, ug sila nakadawat sa Espiritu Santo.

18 Ug sa diha nga si Simon nakakita nga pinaagi sa pagpandong sa mga kamot sa mga apostoles ang Espiritu Santo gihatag, siya mitanyag kanila ug salapi,

19 Nga nagaingon, Hatagi usab ako niini nga gahum, aron nga bisan kinsa nga akong pandungan sa mga kamot, makadawat siya sa Espiritu Santo.

20 Apan si Pedro miingon kaniya, Ang imong salapi mawala uban kanimo, tungod kay ikaw naghunahuna nga ang gasa sa Dios mapalit sa salapi.

21 Ikaw walay bahin ni kapalaran niining butanga: kay ang imong kasingkasing dili matarung sa atubangan sa Dios.

22 Busa hinulsoli kining imong pagkadautan, ug pag-ampo sa Dios, basin pa nga ang hunahuna sa imong kasingkasing mapasaylo kanimo.

23 Kay ako nakasabut nga ikaw anaa sa apdo sa kapaitan, ug sa gapus sa kadautan.

24 Unya mitubag si Simon, ug miingon, Pag-ampo kamo sa Ginoo alang kanako, nga walay bisan unsa niining mga butanga nga inyong gisulti nga mahitabo kanako.

25 Ug sila, sa nakapamatuod na sila ug nakamantala sa pulong sa Ginoo, mibalik sa Jerusalem, ug nagmantala sa Maayong Balita sa daghang mga balangay sa mga Samarianhon.

26 Ug ang manolonda sa Ginoo misulti kang Felipe, nga nagaingon: Tumindog ka, ug umadto ka sa habagatan, sa dalan nga lugsongon gikan sa Jerusalem ngadto sa Gaza, nga mao ang kamingawan.

27 Ug siya mitindog ug miadto: ug, ania karon, ang usa ka tawo sa Etiopia, usa ka eunuko sa dakung pagbulot-an ilalum ni Candace nga reyna sa mga Etiopiahon, nga mao ang gitugyanan sa tanan niyang mga bahandi, ug miadto sa Jerusalem aron sa pagsimba,

28 Mibalik, ug naglingkod sa iyang karwahe ug nagbasa sa Isaias nga manalagna.

29 Unya ang Espiritu miingon kang Felipe, Dumuol ka, ug duyog niini nga karwahe.

30 Ug si Felipe midalagan ngadto kaniya, ug nakadungog kaniya nga nagbasa sa manalagna nga si Isaias, ug miingon, Nakasabut ka ba sa imong ginabasa?

31 Ug siya miingon: Unsaon ko pagbuhat, gawas kong adunay motudlo kanako? Ug iyang gihangyo si Felipe nga mosaka ug molingkod uban kaniya.

32 Ang dapit sa kasulatan nga iyang gibasa mao kini: Sama sa karnero siya gidala ngadto sa ihawan; ug sama sa usa ka cordero nga amang sa atubangan sa iyang mag-aalot, mao nga wala niya bukha ang iyang baba.

33 Sa iyang pagpaubos, ang iyang paghukom gikuha: ug kinsay makapahayag sa iyang kaliwatan? kay ang iyang kinabuhi gikuha gikan sa yuta.

34 Ug ang eunoco mitubag kang Felipe, ug miingon: Ako nagahangyo kanimo, kang kinsa namulong niini ang manalagna? sa iyang kaugalingon, o sa laing tawo?

35 Unya si Felipe mibuka sa iyang baba, ug misugod sa mao nga kasulatan, ug nagwali ngadto kaniya ni Jesus.

36 Ug sa nagpadayon sila sa ilang panaw, nahiabut sila sa usa ka tubig: ug ang eunoco miingon: Tan-awa, ania ang tubig; unsay nakababag kanako sa pagpabautismo?

37 Ug si Felipe miingon: Kong ikaw mitoo sa bug-os mong kasingkasing, mahimo. Ug siya mitubag ug miingon: Nagatoo ako nga si Jesucristo mao ang Anak sa Dios.

38 Ug iyang gipahunong ang carro: ug nanaug silang duha sa tubig, si Felipe ug ang eunoco; ug iyang gibautismohan siya.

39 Ug sa nakahaw-as sila sa tubig, si Felipe gikuha sa Espiritu sa Ginoo, nga tungod niana wala na siya hikit-i sa eunoco: ug mipadayon siya sa iyang dalan nga malipayon.

40 Apan si Felipe hingkaplagnan didto sa Azotus: ug sa iyang pag-agi didto nagwali siya sa tanang mga ciudad, hangtud nga miabut siya sa Cesarea.

KAPITULO 9

1 Ug si Saulo, nga nagaginhawa pa ug mga paghulga ug pagpamatay batok sa mga tinon-an sa Ginoo, miadto sa labawng sacerdote.

2 Ug nangayo kaniya ug mga sulat ngadto sa Damasco ngadto sa mga sinagoga, nga kong may hikaplagan siya niining paagiha, bisan mga lalake o mga babaye, iyang pagadad-on nga ginapus ngadto sa Jerusalem.

3 Ug samtang siya mipanaw, siya nahiabut sa Damasco: ug sa kalit may midan-ag libut kaniya ang usa ka kahayag gikan sa langit:

4 Ug natumba siya sa yuta, ug nadungog niya ang usa ka tingog nga nagaingon kaniya: **Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?**

5 Ug siya miingon, Kinsa ba ikaw, Ginoo? Ug ang Ginoo miingon, **Ako mao si Jesus nga imong ginalutos;**

6 Ug siya nga nagkurog ug nahibulong, miingon, Ginoo, unsa may imong gusto nga akong buhaton? Ug ang Ginoo miingon kaniya: **Tumindog ka, ug umadto ka sa ciudad, ug igatug-an kanimo ang kinahanglan mong pagabuhaton.**

7 Ug ang mga tawo nga mikuyog kaniya mitindog nga wala makatingog, nga nakadungog ug tingog, apan walay tawo nga ilang nakita.

8 Ug si Saulo mibangon gikan sa yuta; ug sa pagbuka sa iyang mga mata, wala siyay nakitang tawo: apan ilang giagak siya sa kamot, ug gidala siya ngadto sa Damasco.

9 Ug sulod sa tulo ka adlaw siya walay igtatan-aw, ug wala mokaon ni moinum.

10 Ug didtoy usa ka tinon-an sa Damasco, nga ginganlan si Ananias; ug kaniya miingon ang Ginoo sa usa ka panan-awon, **Ananias.** Ug siya miingon: Ania ako, Ginoo.

11 Ug ang Ginoo miingon kaniya, **Tumindog ka, ug umadto ka sa dalan nga gitawag ug Matul-id, ug pangitaa diha sa balay ni Judas ang usa nga ginganlan si Saulo, nga taga-Tarso: kay, tan-awa, siya nag-ampo,**

12 Ug hingkit-an niya sa usa ka panan-awon ang usa ka tawo nga ginganlan si Ananias nga misulod, ug mitapion sa iyang kamot kaniya, aron makakita siya.

13 Unya si Ananias mitubag, Ginoo, nakadungog ako sa kadaghanan mahitungod niini nga tawo, unsa ka daghan ang pagkadautan nga iyang nabuhat sa imong mga balaan sa Jerusalem;

14 Ug dinhi siya adunay kagahum gikan sa pangulong mga sacerdote sa paggapus sa tanan nga nagatawag sa imong ngalan.

15 Apan ang Ginoo miingon kaniya, **Lakaw sa imong dalan: kay siya maoy usa ka pinili nga sudlanan alang kanako, aron sa pagdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Gentil, ug sa mga hari, ug sa mga anak sa Israel;**

16 **Kay ipakita ko kaniya unsa ka dagku nga mga butang ang kinahanglan niyang antuson tungod sa akong ngalan.**

17 Ug si Ananias milakaw, ug misulod sa balay; ug sa pagpandong sa iyang mga kamot kaniya, miingon: Igsoong Saulo, ang Ginoo, bisan si Jesus, nga nagpakita kanimo sa dalan sa imong pag-abut, nagsugo kanako, aron ikaw makadawat sa imong igtatan-aw, ug mapuno sa Espiritu Santo.

18 Ug dihadhiha nangahulog gikan sa iyang mga mata ang ingon sa mga himbis: ug siya nakadawat dayon sa igtatan-aw, ug mitindog, ug gibautismohan.

19 Ug sa nakakaon na siya, nabaskug siya. Unya si Saulo didto sa pipila ka mga adlaw uban sa mga tinon-an didto sa Damasco.

20 Ug dihadhiha siya nagwali kang Cristo sa mga sinagoga, nga siya mao ang Anak sa Dios.

21 Apan ang tanan nga nakadungog kaniya nahibulong, ug miingon; Dili ba kini siya mao ang naglaglag sa mga nanagtawag niining ngalana sa Jerusalem, ug mianhi dinhi alang sa maong tuyo, aron iyang dad-on sila nga ginapus ngadto sa mga pangulong sacerdote?

22 Apan si Saulo misamot sa pagkabaskug, ug iyang gipalibog ang mga Judio nga nagpuyo sa Damasco, nga nagpamatuod nga kini mao ang Cristo.

23 Ug sa tapus ang daghang mga adlaw natuman, ang mga Judio nagsabut sa pagpatay kaniya:

24 Apan ang ilang laraw nahibaloan ni Saulo. Ug ilang gibantayan ang mga ganghaan adlaw ug gabii aron sa pagpatay kaniya.

25 Unya gikuha siya sa mga tinon-an sa kagabhion, ug gitonton siya sa paril sa usa ka bukag.

26 Ug sa pag-abut ni Saulo sa Jerusalem, siya misulay sa pag-ipon sa iyang kaugalingon sa mga tinon-an: apan silang tanan nangahadlok kaniya, ug wala motoo nga siya usa ka tinon-an.

27 Apan si Bernabe mikuha kaniya, ug gidala siya ngadto sa mga apostoles, ug nagsugilon kanila kong giunsa niya pagkakita sa Ginoo diha sa dalan, ug nga siya nakigsulti kaniya, ug giunsa niya sa pagwali nga maisugon sa Damasco sa ngalan ni Jesus.

28 Ug siya uban kanila nga nagasulod ug nagagula sa Jerusalem.

29 Ug siya misulti nga walay kahadlok sa ngalan sa Ginoong Jesus, ug nakiglantugi batok sa mga Greciahanon: apan sila naninguha sa pagpatay kaniya.

30 Sa pagkahibalo niini sa mga igsoon, ilang gidala siya ngadto sa Cesarea, ug gipadala siya ngadto sa Tarso.

31 Unya may kalinaw ang mga simbahan sa tibuok Judea ug Galilea ug Samaria, ug napalig-on sila; ug naglakaw sa kahadlok sa Ginoo, ug sa paglipay sa Espiritu Santo, misanay.

32 Ug nahitabo nga, samtang si Pedro misuroy sa tanang dapit, siya milugsong usab ngadto sa mga balaan nga nanagpuyo sa Lidda.

33 Ug didto iyang hingkaplagan ang usa ka tawo nga ginganlan si Eneas, nga naghigda sa iyang higdaanan sa walo na ka tuig, ug nagmasakiton sa paralitiko.

34 Ug si Pedro miingon kaniya, Eneas, si Jesucristo nagaayo kanimo: bumangon ka, ug himoa ang imong higdaanan. Ug siya mibangon dayon.

35 Ug ang tanang nanagpuyo sa Lida ug Saron nakakita kaniya, ug mingbalik ngadto sa Ginoo.

36 Karon didto sa Joppe may usa ka tinon-an nga ginganlan si Tabita, nga kong hubaron Dorcas: kining babayehana puno sa mga maayong buhat ug mga limos nga iyang gibuhat.

37 Ug nahitabo niadtong mga adlaw, nga siya nagmasakiton, ug namatay;

38 Ug sanglit ang Lida haduol man sa Joppe, ug ang mga tinon-an nakadungog nga si Pedro atua didto, sila nagpadala ngadto kaniya ug duha ka tawo, nga naghangyo kaniya nga dili siya maglangan sa pag-anha kanila.

39 Unya mitindog si Pedro ug miuban kanila. Ug sa pag-abut niya, ilang gidala siya sa itaas nga lawak;

40 Apan silang tanan gipagula ni Pedro, ug miluhod siya, ug nag-ampo; ug milingi kaniya ngadto sa lawas ug miingon: Tabita, bumangon ka. Ug gibuka niya ang iyang mga mata, ug sa pagkakita niya kang Pedro, milingkod siya.

41 Ug iyang gitunol kaniya ang iyang kamot, ug gipatindog siya, ug sa diha nga iyang gitawag ang mga balaan ug ang mga babayeng balo, iyang gipaatabang siya nga buhi.

42 Ug kini nabantug sa tibook Joppe; ug daghan ang mituo sa Ginoo.

43 Ug nahitabo nga siya mipabilin sa daghang mga adlaw sa Joppe uban sa usa ka Simon nga magtatabas sa panit.

KAPITULO 10

1 May usa ka tawo sa Cesarea nga ginganlag Cornelio, usa ka senturyon sa pundok nga gitawag ug Italyano nga pundok,

2 Usa ka tawo nga masimbahan, ug usa nga mahadlok sa Dios uban sa iyang tibook nga pamilya, nga naghatag ug daghang mga limos sa katawohan, ug nag-ampo sa Dios sa kanunay.

3 Siya nakakita sa dayag sa usa ka panan-awon sa may ikasiyam nga takna sa adlaw nga usa ka manolonda sa Dios nga misulod ngadto kaniya, ug nagaingon ngadto kaniya, Cornelio.

4 Ug sa diha nga siya mitutok kaniya, siya nahadlok, ug miingon, Unsa kini, Ginoo? Ug siya miingon kaniya: Ang imong mga pag-ampo ug ang imong mga limos mitungas ingon nga handumanan sa atubangan sa Dios.

5 Ug karon nagpadala ug mga tawo ngadto sa Joppe, ug ipakuha ang usa ka Simon, nga ginganlag Pedro:

6 Siya nagpuyo uban sa usa ka Simon nga magtatabas sa panit, kansang balay anaa sa daplin sa dagat: siya mosulti kanimo sa angay mong buhaton.

7 Ug sa diha nga ang manolonda nga nakigsulti kang Cornelio mipahawa, iyang gitawag ang duha sa iyang mga sulugoon sa panimalay, ug usa ka masimbahong sundalo sa mga nagaalagad kaniya sa kanunay;

8 Ug sa nakapahayag siya niining tanang mga butanga ngadto kanila, iyang gipadala sila ngadto sa Joppe.

9 Sa sunod nga adlaw, samtang sila nagpadayon sa ilang panaw, ug nagkaduol na sa siyudad, si Pedro misaka sa atop sa balay aron sa pag-ampo sa mga ikaunom nga takna: 10 Ug siya gigutom pag-ayo, ug buot unta mokaon: apan samtang sila nangandam, siya nahulog sa usa ka panan-awon,

11 Ug nakita niya ang langit nga naabli, ug ang usa ka sudlanan nga nanaug ngadto kaniya, ingon sa usa ka dakung habol nga gihigot sa upat ka mga suok, ug gitonton ngadto sa yuta:

12 Diin diha ang tanan nga matang sa upat ka tiil nga mananap sa yuta, ug ihalas nga mga mananap, ug nagkamang nga mga butang, ug mga langgam sa kahanginan.

13 Ug miabut kaniya ang usa ka tingog: Tumindog ka, Pedro; pag-ihaw, ug kaon.

14 Apan si Pedro miingon, Dili, Ginoo; kay wala pa gayud ako makakaon ug bisan unsa nga dili binalaan o mahugaw.

15 Ug ang tingog misulti kaniya pag-usab sa ikaduha, Unsa ang gihinloan sa Dios, ayaw pagtawga nga bastos.

16 Kini nahitabo sa makatulo: ug ang sudlanan gibayaw pag-usab ngadto sa langit.

17 Karon samtang si Pedro nagduhaduha sa iyang kaugalingon kon unsa ang kahulogan niining panan-awon nga iyang nakita, tan-awa, ang mga tawo nga gipadala ni Cornelio nagpakisayud sa balay ni Simon, ug nanagtindog sa atubangan sa ganghaan,

18 Ug mitawag ug nangutana kon si Simon, nga gianggaan Pedro, nagpuyo ba didto.

19 Samtang si Pedro naghunahuna sa panan-awon, ang Espiritu miingon ngadto kaniya, Tan-awa, tulo ka tawo nangita kanimo.

20 Busa tumindog ka, ug manaug ka, ug umadto ka uban kanila, sa walay pagduhaduha: kay ako nagpadala kanila.

21 Unya si Pedro milugsong ngadto sa mga tawo nga gipadala ngadto kaniya ni Cornelio; ug miingon: Ania karon, ako mao siya nga inyong gipangita: unsay hinungdan nga mianhi kamo?

22 Ug sila miingon, Si Cornelio nga centurion, usa ka matarung nga tawo, ug usa nga mahadlok sa Dios, ug sa maayong balita sa tibuok nasud sa mga Judio, gipahimangnoan sa Dios pinaagi sa usa ka balaan nga manolonda sa pagpatawag kanimo ngadto sa iyang balay, ug sa pagpamati. mga pulong nimo.

23 Unya iyang gitawag sila sa sulod, ug gipapuyo sila. Ug sa sunod nga adlaw si Pedro milakaw uban kanila, ug ang pipila ka mga igsoon gikan sa Joppe mikuyog kaniya.

24 Ug sa sunod nga adlaw sila misulod sa Cesarea. Ug si Cornelio naghulat kanila, ug gipatawag niya ang iyang mga paryenti ug suod nga mga higala.

25 Ug sa pagsulod ni Pedro, si Cornelio misugat kaniya, ug mihapa sa iyang tiilan, ug misimba kaniya.

26 Apan gipatindog siya ni Pedro, nga nagaingon: Tumindog ka; Ako sa akong kaugalingon lalaki usab.

27 Ug samtang siya nakigsulti kaniya, siya misulod, ug hingkaplagan niya ang daghan nga nanagtigum.

28 Ug siya miingon ngadto kanila, Kamo nahibalo nga supak sa balaod alang sa usa ka tawo nga Judio ang pagpakig-uban, o ang pag-adto sa usa sa laing nasud; apan ang Dios mipakita kanako nga ako dili motawag ni bisan kinsang tawo nga bastos o mahugaw.

29 Busa mianhi ako kaninyo sa walay pagsupak, sa diha nga gipakuha ako: busa mangutana ako sa unsa nga tuyo nga gipakuha ninyo ako?

30 Ug si Cornelio miingon: Upat ka adlaw na ang milabay ako nagpuasa hangtud niining takna; ug sa ikasiyam nga takna nag-ampo ako sa akong balay, ug, ania karon, usa ka tawo mitindog sa akong atubangan nga nagsul-ob ug masilaw nga bisti,

31 Ug miingon: Cornelio, ang imong pag-ampo gipatalinghugan, ug ang imong mga limos ginahinumduman sa atubangan sa Dios.

32 Busa, pagpasugo ngadto sa Joppe, ug tawgon dinhi si Simon, nga ginganlag Pedro; nagapuyo siya sa balay ni Simon nga magtatabas sa panit sa daplin sa dagat;

33 Busa gilayon gipasugoan ko ikaw; ug maayo ang imong nabuhat nga mianhi ka. Busa karon ania kaming tanan dinhi sa atubangan sa Dios, aron sa pagpatalinghug sa tanang mga butang nga gisugo kanimo sa Dios.

34 Unya si Pedro mibuka sa iyang baba, ug miingon, Sa pagkatinuod ako nakasabut nga ang Dios walay pinalabi sa mga tawo:

35 Apan sa matag nasud siya nga mahadlok kaniya, ug magabuhat sa pagkamatarung, pagadawat uban niya.

36 Ang pulong nga gipadala sa Dios ngadto sa mga anak sa Israel, nga nagmantala sa pakigdait pinaagi kang Jesu-Cristo: (siya mao ang Ginoo sa tanan:)

37 Kanang pulonga, ako nagaingon, kamo nasayud, nga gimantala sa tibuok Judea, ug nagsugod sa Galilea, human sa bautismo nga giwali ni Juan;

38 Giunsa sa Dios pagdihog si Jesus nga Nazarenon sa Espiritu Santo ug sa gahum: nga naglakawlakaw sa pagbuhat ug maayo, ug nag-ayo sa tanan nga gisakit sa yawa; kay ang Dios nag-uban kaniya.

39 Ug kami mga saksi sa tanan nga mga butang nga iyang gibuhat sa yuta sa mga Judeo, ug sa Jerusalem; nga ilang gipatay ug gibitay sa usa ka kahoy:

40 Siya gibanhaw sa Dios sa ikatolo ka adlaw, ug nagpakita kaniya sa dayag;

41 Dili sa tanang mga tawo, kondili sa mga saksi nga gipili sa Dios kaniadto, bisan kanamo, nga nangaon ug nanginum uban kaniya sa tapus siya mabanhaw gikan sa mga minatay.

42 Ug siya misugo kanamo sa pagsangyaw ngadto sa mga katawhan, ug sa pagpamatuod nga siya mao ang gi-orden sa Dios nga mahimong Maghuhukom sa mga buhi ug sa mga patay.

43 Ngadto kaniya ang tanang mga profeta nagpamatuod, nga pinaagi sa iyang ngalan ang tanan nga motoo kaniya makadawat ug kapasayloan sa mga sala.

44 Samtang si Pedro nagsulti pa niini nga mga pulong, ang Espiritu Santo mikunsad sa tanan nga nakadungog sa pulong.

45 Ug ang mga sa may sirkunsisyon nga mingtoo nahibulong, ang tanan nga miuban kang Pedro, tungod kay sa mga Gentil usab gibubo ang gasa sa Espiritu Santo.

46 Kay sila nakadungog kanila nga nanagsulti sa mga pinulongan, ug naghimaya sa Dios. Unya mitubag si Pedro,

47 Aduna bay tawo nga makapugong sa tubig, aron kini sila dili mabunyagan, nga nakadawat sa Espiritu Santo sama kanato?

48 Ug siya misugo kanila sa pagpabautismo sa ngalan sa Ginoo. Unya sila mihangyo kaniya sa pagpabilin ug pipila ka adlaw.

KAPITULO 11

1 Ug ang mga apostoles ug ang mga igsoon nga didto sa Judea nakadungog nga ang mga Gentil midawat usab sa pulong sa Dios.

2 Ug sa diha nga si Pedro mitungas sa Jerusalem, sila nga mga sa may sirkunsisyon nakiglalis kaniya,

3 Nga nagaingon: Miadto ka sa mga tawo nga walay sirkunsisyon, ug mikaon uban kanila.

4 Apan gisubli ni Pedro ang butang gikan sa sinugdanan, ug gipatin-aw kini pinaagi sa han-ay ngadto kanila, nga nag-ingon,

5 Ako didto sa ciudad sa Joppe nga nag-ampo: ug sa usa ka panan-awon nakita ko ang usa ka panan-awon, Usa ka sudlanan nga nanaog, ingon sa usa ka dakung habol, nga gituntun gikan sa langit sa upat ka mga suok; ug kini miabut kanako:

6 Sa diha nga gitutukan ko ang akong mga mata, ako nagpalandong, ug nakakita sa upat ka tiil nga mananap sa yuta, ug ihalas nga mga mananap, ug nagakamang nga mga butang, ug mga langgam sa kahanginan.

7 Ug nadungog ko ang usa ka tingog nga nag-ingon kanako, Tumindog ka, Pedro; pag-ihaw ug kaon.

8 Apan ako miingon: Dili, Ginoo: kay walay bisan unsa nga bastos o mahugaw nga nakasulod sa bisan unsang panahon sa akong baba.

9 Apan ang tingog mitubag kanako pag-usab gikan sa langit, Unsa ang gihinloan sa Dios, ayaw pagtawga nga bastos.

10 Ug kini nahitabo sa makatulo: ug ang tanan gibayaw pag-usab ngadto sa langit.

11 Ug, tan-awa, dihadiha may tulo ka tawo nga miadto sa balay diin ako, nga gipadala gikan sa Cesarea nganhi kanako.

12 Ug ang Espiritu misugo kanako sa pag-uban kanila, sa walay pagduhaduha. Labut pa kining unom ka mga igsoon miuban kanako, ug misulod kami sa balay sa tawo.

13 Ug siya misugilon kanamo sa unsang paagi siya nakakita ug usa ka manolonda sa iyang balay, nga nagtindog ug miingon kaniya: Pagsugo ug mga tawo ngadto sa Joppe, ug ipatawag si Simon, nga ginganlan si Pedro;

14 Nga magasugilon kanimo ug mga pulong, nga pinaagi niini ikaw ug ang tibook mong panimalay maluwas.

15 Ug sa misugod ako sa pagsulti, ang Espiritu Santo mikunsad kanila, ingon nga diha kanato sa sinugdan.

16 Unya nahinumdom ako sa pulong sa Ginoo, giunsa niya sa pag-ingon, **Sa pagkatinuod si Juan nagbautismo sa tubig; apan kamo pagabautismohan sa Espiritu Santo.**

17 Busa tungod kay ang Dios naghatag kanila sa sama nga gasa sama sa iyang gihatag kanato, nga mingtoo kang Ginoong Jesu-Cristo; Unsa man ako, nga makasukol ako sa Dios?

18 Sa pagkadungog nila niining mga butanga, sila nanghilum, ug naghimaya sa Dios, nga nagaingon: Nan ang

Dios usab mihatag sa mga Gentil sa paghinulsol ngadto sa kinabuhi.

19 Karon sila nga nagkatibulaag sa halayong dapit tungod sa paglutos nga nahitabo mahitungod kang Esteban mipanaw hangtud sa Fenicia, ug sa Cipro, ug sa Antioquia, nga wala magwali sa pulong ngadto kang bisan kinsa kondili ngadto sa mga Judio lamang.

20 Ug ang uban kanila mga tawo sa Cipro ug Cirene, nga, sa pag-abut nila sa Antioquia, nagsulti sa mga Greciahanon, nga nagmantala sa Ginoong Jesus.

21 Ug ang kamot sa Ginoo nag-uban kanila: ug daghan ang mingtoo, ug mingbalik ngadto sa Ginoo.

22 Unya ang balita mahitungod niining mga butanga miabut sa mga igdulungog sa iglesia nga didto sa Jerusalem: ug ilang gipadala si Bernabe, aron siya moadto hangtud sa Antioquia.

23 Nga, sa diha nga siya miabut, ug nakakita sa gracia sa Dios, nalipay, ug nagtambag kanilang tanan, nga uban sa tinguha sa kasingkasing sila managhiusa ngadto sa Ginoo.

24 Kay siya usa ka maayong tawo, ug puno sa Espiritu Santo ug sa pagtoo: ug daghang mga tawo ang gidugang ngadto sa Ginoo.

25 Unya si Bernabe miadto sa Tarso, aron sa pagpangita kang Saulo:

26 Ug sa diha nga siya nakakaplag kaniya, iyang gidala siya ngadto sa Antioquia. Ug nahinabo nga sa tibuok tuig sila nagtigom sa ilang kaugalingon uban sa simbahan, ug nagtudlo sa daghang mga tawo. Ug ang mga tinon-an gitawag una nga mga Cristohanon sa Antioquia.

27 Ug niadtong mga adlaw nangabut ang mga manalagna gikan sa Jerusalem ngadto sa Antioquia.

28 Ug mitindog ang usa kanila nga ginganlan si Agabo, ug pinaagi sa Espiritu mipahibalo nga moabut ang dakung gutom sa tibook nga kalibutan: nga nahitabo sa mga adlaw ni Claudio Cesar.

29 Unya ang mga tinun-an, ang matag tawo sumala sa iyang katakos, nakahukom sa pagpadala ug hinabang ngadto sa mga igsoon nga nagpuyo sa Judea.

30 Ug gibuhat usab nila kini, ug gipadala kini ngadto sa mga anciano pinaagi sa mga kamot ni Bernabe ug ni Saulo.

KAPITULO 12

1 Ug niadtong panahona si Herodes nga hari mibakyaw sa iyang mga kamot aron sa pagsamok sa pipila sa iglesia.

2 Ug iyang gipatay si Santiago nga igsoon ni Juan pinaagi sa espada.

3 Ug tungod kay iyang nakita nga kini nakapahimuot sa mga Judio, siya mipadayon sa pagdakup kang Pedro usab. (Unya ang mga adlaw sa mga tinapay nga walay levadura.)

4 Ug sa diha nga iyang nadakpan siya, iyang gibalhog siya sa bilangoan, ug gitugyan siya sa upat ka pundok sa mga sundalo aron sa pagbantay kaniya; nga nagtinguha sa paghatud kaniya human sa Pasko sa Pagkabanhaw ngadto sa katawhan.

5 Busa si Pedro gibantayan sa bilangoan: apan ang iglesia naghimo sa walay hunong nga pag-ampo ngadto sa Dios alang kaniya.

6 Ug sa diha nga si Herodes buot mopagula kaniya, niadtong gabhiona si Pedro natulog taliwala sa duha ka sundalo, nga ginapus sa duha ka talikala: ug ang mga bantay sa atubangan sa pultahan nagbantay sa bilangoan.

7 Ug ania karon, ang manolonda sa Ginoo mitungha kaniya, ug misidlak ang usa ka kahayag sa sulod sa bilanggoan; Ug ang iyang mga talikala nangatangtang gikan sa iyang mga kamot.

8 Ug ang manolonda miingon kaniya: Baksi ang imong kaugalingon, ug ihigot ang imong mga sapin. Ug mao nga iyang gibuhat. Ug siya miingon kaniya: Isul-ob ang imong kupo ug sumunod kanako.

9 Ug siya migula, ug misunod kaniya; ug wala makahibalo nga kini tinuod nga gibuhat sa anghel; apan naghunahuna siya nga nakakita siya ug usa ka panan-awon.

10 Sa pag-agi nila sa nahauna ug ikaduha nga bantay, nahiabut sila sa puthaw nga ganghaan nga nagpadulong sa ciudad; nga miabli kanila sa iyang kaugalingong pagbuot: ug sila nanggula, ug miagi sa usa ka dalan; ug dihadhi ang manolonda mibiya kaniya.

11 Ug sa naulian na si Pedro sa iyang kaugalingon, siya miingon, Karon nahibalo na ako sa pagkatinuod, nga ang Ginoo nagpadala sa iyang manolonda, ug nagluwas kanako gikan sa kamot ni Herodes, ug gikan sa tanang pagpaabut sa katawohan sa mga Judio.

12 Ug sa diha nga siya naghunahuna niini, siya miadto sa balay ni Maria nga inahan ni Juan, nga ginganlag Marcos; diin daghan ang nanagkatigum sa pag-ampo.

13 Ug sa pagtuktok ni Pedro sa pultahan, miabut ang usa ka dalaga sa pagpatalinghug, nga ginganlan si Roda.

14 Ug sa pagkaila niya sa tingog ni Pedro, wala niya ablihi ang pultahan tungod sa kalipay, kondili midalagan siya sa sulod, ug gisugilon niya nga si Pedro nagatindog sa atubangan sa ganghaan.

15 Ug sila miingon kaniya: Nabuang ka. Apan kanunay niya nga gipamatud-an nga ingon niana. Unya sila miingon: Kini mao ang iyang manolonda.

16 Apan si Pedro nagpadayon sa pagtuktok: ug sa pag-abli nila sa pultahan, ug sa ilang pagkakita kaniya, sila nahibulong.

17 Apan siya, misinyas kanila sa kamot aron managhilum, misugilon kanila giunsa sa Ginoo ang pagpagula kaniya gikan sa bilanggoan. Ug siya miingon: Lakaw ug ipahibalo kining mga butanga kang Santiago ug sa mga igsoon. Ug siya mipahawa, ug miadto sa lainng dapit.

18 Ug sa pagkabuntag na, dihay dili diyutay nga kaguliyang sa mga sundalo, kong unsa ang nahitabo kang Pedro.

19 Ug sa diha nga si Herodes nangita kaniya, ug wala niya hikaplagi, iyang gisusi ang mga bantay, ug nagsugo nga sila pagapatyon. Ug milugsong siya gikan sa Judea ngadto sa Cesarea, ug mipabilin didto.

20 Ug si Herodes nasuko pag-ayo sa mga taga-Tiro ug sa mga taga-Sidon: apan sila nagkahiusa sa pag-adto kaniya, ug, sa nahimo nila nga higala si Blasto, ang tinugyanan sa lawak sa hari, nangayo ug pakigdait; tungod kay ang ilang yuta gipakaon sa yuta sa hari.

21 Ug sa gitagal nga adlaw si Herodes, nagsul-ob ug harianong bisti, milingkod sa iyang trono, ug namulong ngadto kanila.

22 Ug ang mga tawo misinggit, nga nagaingon, Kini mao ang tingog sa usa ka dios, ug dili sa usa ka tawo.

23 Ug dihadhi gihampak siya sa manolonda sa Ginoo, tungod kay wala niya ihatag ang himaya sa Dios: ug gikaon siya sa mga ulod, ug nabugto ang iyang ginhawa.

24 Apan ang pulong sa Dios mitubo ug misanay.

25 Ug si Bernabe ug si Saulo namalik gikan sa Jerusalem, sa natapus nila ang ilang ministerio, ug gidala uban kanila si Juan, nga ginganlan si Marcos.

KAPITULO 13

1 Karon diha sa simbahan nga didto sa Antioquia dihay pipila ka mga propeta ug mga magtutudlo; ingon nga si Bernabe, ug si Simeon nga ginganlan Niger, ug si Lucio nga taga-Cirene, ug si Manaen, nga nagdako uban ni Herodes nga tetrarca, ug si Saulo.

2 Samtang sila nag-alagad sa Ginoo, ug nagpuasa, ang Espiritu Santo miingon, Ilain kanako si Bernabe ug si Saulo alang sa bulohaton diin ako nagtawag kanila.

3 Ug sa nakapuasa na sila ug nakaampo, ug nakapandong sa ilang mga kamot sa ibabaw nila, ilang gipapauli sila.

4 Busa sila, nga gipadala sa Espiritu Santo, miadto sa Seleucia; ug gikan didto milawig sila padulong sa Cipro.

5 Ug sa diha nga sila didto sa Salamis, sila nagmantala sa pulong sa Dios sa mga sinagoga sa mga Judio: ug sila usab adunay Juan nga ilang alagad.

6 Ug sa nakalatas na sila sa pulo ngadto sa Pafos, ilang hingkaplagan ang usa ka salamangkero, usa ka mini nga manalagna, usa ka Judio, kansang ngalan mao si Barjesus;

7 Nga kauban sa gobernador nga si Sergio Paulo, usa ka mabuot nga tawo; nga nagpatawag kang Bernabe ug kang Saulo, ug gitinguha nila nga maminaw sa pulong sa Dios.

8 Apan si Elimas nga salamangkero (kay mao kini ang iyang ngalan sa paghubad) misukol kanila, nga naninguha sa pagpahilayo sa gobernador gikan sa pagtoo.

9 Unya si Saulo, (nga gitawag usab ug Pablo), nga napuno sa Espiritu Santo, mitutok kaniya,

10 Kag nagsiling, O puno sang tanan nga daya kag tanan nga kalautan, ikaw nga anak sang yawa, ikaw nga kaaway sang tanan nga pagkamatarong, indi bala ikaw mag-untat sa pagtuis sang matarong nga mga dalanon sang Ginoo?

11 Ug karon, tan-awa, ang kamot sa Ginoo anaa kanimo, ug ikaw mabuta, nga dili makakita sa adlaw sulod sa usa ka panahon. Ug dihadhi miabut kaniya ang usa ka gabon ug usa ka kangitngit; ug siya misuroysuroy sa pagpangita ug makaagak kaniya pinaagi sa kamot.

12 Unya ang gobernador, sa pagkakita niya sa nahitabo, mitoo, nga nahibulong sa pagtolon-an sa Ginoo.

13 Karon sa diha nga si Pablo ug ang iyang mga kauban migikan sa Pafos, sila miabut sa Perga sa Pamfilia: ug si Juan mipahawa gikan kanila ug mibalik sa Jerusalem.

14 Apan sa paggikan nila sa Perga, miadto sila sa Antioquia sa Pisidia, ug misulod sila sa sinagoga sa adlaw nga igpapahulay, ug milingkod.

15 Ug sa tapus sa pagbasa sa Kasugaoan ug sa mga manalagna, ang mga punoan sa sinagoga nagpadala ngadto kanila, nga nagaingon: Mga igsoon, kong kamo adunay pulong sa pagtambag alang sa katawohan, isulti.

16 Unya si Pablo mitindog, ug misinyas sa iyang kamot, nga nagaingon: Mga tawo sa Israel, ug kamo nga nangahadlok sa Dios, maminaw.

17 Ang Dios niining katawohan sa Israel nagpili sa atong mga amahan, ug nagbayaw sa katawohan sa diha nga sila nagpuyo ingon nga mga dumuloong sa yuta sa Egipto, ug uban sa hataas nga bukton iyang gipagula sila gikan niini.

18 Ug sa mga kap-atan ka tuig iyang giantus ang ilang mga pamatasan didto sa kamingawan.

19 Ug sa diha nga iyang gilaglag ang pito ka mga nasud sa yuta sa Canaan, iyang gibahin ang ilang yuta ngadto kanila pinaagi sa ripa.

20 Ug human niana siya mihatag kanila ug mga maghuhukom sa mga upat ka gatus ug kalim-an ka tuig, hangtud kang Samuel nga manalagna.

21 Ug unya nangayo sila ug hari: ug gihatag sa Dios kanila si Saul nga anak ni Cis, usa ka tawo sa banay ni Benjamin, sulod sa kap-atan ka tuig.

22 Ug sa iyang gikuha siya, iyang gipatindog si David ngadto kanila aron mahimong ilang hari; kang kinsa usab siya naghatag ug pagpamatuod, ug miingon: Akong hingkaplagan si David ang anak nga lalake ni Isai, usa ka tawo nga uyon sa akong kaugalingong kasingkasing, nga magatuman sa tanan ko nga kabubut-on.

23 Gikan sa binhi niini nga tawo ang Dios sumala sa iyang saad nagpatindog sa Israel ug usa ka Manluluwas, si Jesus:

24 Sa wala pa siya moanhi si Juan nagwali una sa bautismo sa paghinulsol ngadto sa tanang katawhan sa Israel.

25 Ug sa nagtuman si Juan sa iyang buluhaton, siya miingon, Kinsa ba ako sa inyong paghunahuna? Dili ako siya. Apan, tan-awa, adunay moabut sunod kanako, kansang mga sapin sa iyang mga tiil dili ako takus sa paghubad.

26 Mga tawo ug mga igsoon, mga anak sa kaliwatan ni Abraham, ug bisan kinsa kaninyo nga nahadlok sa Dios, nganha kaninyo gipadala ang pulong niini nga kaluwasan.

27 Kay ang mga nagapuyo sa Jerusalem, ug ang ilang mga punoan, tungod kay wala sila makaila kaniya, ni bisan pa ang mga tingog sa mga manalagna nga ginabasa sa matag adlaw nga igpapahulay, ilang gituman kini sa pagkondenar kaniya.

28 Ug bisan tuod sila walay hingkaplagan nga hinungdan sa kamatayon diha kaniya, sila mihangyo kang Pilato nga siya pagapatyon.

29 Ug sa diha nga sila nakatuman sa tanan nga nahisulat mahitungod kaniya, sila mikuha kaniya gikan sa kahoy, ug mipahiluna kaniya sa usa ka lubnganan.

30 Apan gibanhaw siya sa Dios gikan sa mga patay:

31 Ug siya nagpakita sa daghang mga adlaw niadtong mitungas uban kaniya gikan sa Galilea ngadto sa Jerusalem, nga mao ang iyang mga saksi ngadto sa katawhan.

32 Ug among ipahayag kaninyo ang maayong balita, nga ang saad nga gihimo ngadto sa mga amahan,

33 Ang Dios nagtuman niini kanato nga ilang mga anak, nga iyang gibanhaw si Jesus; ingon sa nahisulat usab sa ikaduhang salmo, Ikaw mao ang akong Anak, niining adlaw gipanganak ko ikaw.

34 Ug mahitungod sa iyang pagbanhaw kaniya gikan sa mga minatay, ug karon dili na mobalik sa pagkadunot, siya miingon sa ingon niini: Igahatag ko kaninyo ang kasaligan nga mga kalooy ni David.

35 Busa siya nagaingon usab sa laing salmo, Dili mo itugot nga ang imong Balaan makakita ug pagkadunot.

36 Kay si David, sa human siya makaalagad sa iyang kaugalingong kaliwatan pinaagi sa kabubut-on sa Dios, nahikatulog, ug gilubong ngadto sa iyang mga amahan, ug nakakita sa pagkadunot.

37 Apan siya, nga gibanhaw sa Dios, wala makakita sa pagkadunot.

38 Busa hibalo i ninyo, mga igsoon, nga pinaagi niini nga tawo ginawali kaninyo ang kapasayloan sa mga sala.

39 Ug pinaagi kaniya ang tanan nga mituo gipakamatarung gikan sa tanan nga mga butang, nga gikan niini kamo dili mamatarung pinaagi sa balaod ni Moises.

40 Busa pagbantay, kay tingali unya kana moabut kaninyo, nga gipamulong sa mga manalagna;

41 Tan-awa, kamong mga mayubiton, ug kahibulong, ug pangawala: kay ako nagabuhay ug usa ka buhat sa inyong mga adlaw, usa ka buhat nga dili gayud ninyo pagatuohan, bisan pa ang usa ka tawo magapahayag niini nganha kaninyo.

42 Ug sa paggula sa mga Judio sa sinagoga, ang mga Gentil nangamuyo nga kining mga pulonga igawali kanila sa sunod nga igpapahulay.

43 Karon sa dihang nabungkag na ang kongregasyon, daghan sa mga Hudiyo ug mga kinabig nga relihiyoso ang misunod kang Pablo ug kang Bernabe: kinsa, sa nakigsulti kanila, nagdani kanila sa pagpadayon sa grasya sa Diyos.

44 Ug sa sunod nga adlaw nga igpapahulay, hapit ang tibook nga lungsod nanagtigum sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios.

45 Apan sa diha nga ang mga Judio nakakita sa mga panon sa katawhan, sila napuno sa kasina, ug misulti batok sa mga butang nga gisulti ni Pablo, nga nanagsupak ug nagpasipala.

46 Unya si Pablo ug si Bernabe nahimong maisugon, ug miingon, Kinahanglan nga ang pulong sa Dios igasulti unta pag-una nganha kaninyo: apan sa nakita nga inyong gisalikway kini gikan kaninyo, ug nagahukom sa inyong kaugalingon nga dili takus sa kinabuhing dayon, tan-awa, kami mobalik ngadto sa mga Gentil. .

47 Kay sa ingon ang Ginoo misugo kanamo, nag-ingon, Ako mibutang kanimo nga usa ka kahayag sa mga Hentil, nga ikaw mahimo nga alang sa kaluwasan ngadto sa mga kinatumyan sa yuta.

48 Ug sa pagkadungog niini sa mga Gentil, nangalipay sila, ug gihimaya nila ang pulong sa Ginoo;

49 Ug ang pulong sa Ginoo gimantala sa tibuok rehiyon.

50 Apan gihulhogan sa mga Judio ang mga masimbahan ug halangdon nga mga babaye, ug ang mga kadagkoan sa siyudad, ug nagpatunghag paglutos batok kang Pablo ug kang Bernabe, ug gipapahawa sila sa ilang mga utlanan.

51 Apan gitaktak nila ang abog sa ilang mga tiil batok kanila, ug miadto sila sa Iconio.

52 Ug ang mga tinun-an napuno sa kalipay, ug sa Espiritu Santo.

KAPITULO 14

1 Ug nahitabo sa Iconio, nga silang duha nangadto sa sinagoga sa mga Judio, ug nanagsulti, nga tungod niana mingtoo ang usa ka dakung panon sa katawohan sa mga Judio ug usab sa mga Greciananon.

2 Apan ang dili matinohoon nga mga Judio mihulhog sa mga Gentil, ug naghimo sa ilang mga hunahuna nga dautan batok sa mga igsoon.

3 Busa sa hataas nga panahon sila nanagpabilin nga nagasulti sa walay kahadlok diha sa Ginoo, nga nagpamatuod sa pulong sa iyang grasya, ug naghatag ug mga ilhanan ug mga katingalahan nga pagabuhaton pinaagi sa ilang mga kamot.

4 Apan ang panon sa katawhan sa siyudad nabahin: ug ang uban midapig sa mga Judio, ug ang uban midapig sa mga apostoles.

5 Ug sa diha nga adunay usa ka pag-atake nga gihimo sa duha sa mga Gentil, ug usab sa mga Judio uban sa ilang mga punoan, aron sa pagbiaybiay kanila, ug sa pagbato kanila,

6 Nakabantay sila niini, ug nangalagiw sila ngadto sa Listra ug Derbe, mga siyudad sa Licaonia, ug ngadto sa kayutaan nga naglibot.

7 Ug didto ilang giwali ang maayong balita.

8 Ug dihay naglingkod nga usa ka tawo sa Listra, bakol ang iyang mga tiil, bakol sukad pa sa sabakan sa iyang inahan, nga wala gayud makalakaw.

9 Kini mao ang nakadungog kang Pablo nga nagsulti: kinsa mitutok kaniya, ug nakasabut nga siya adunay pagtoo nga mamaayo,

10 Miingon sa makusog nga tingog, Tumindog ka nga matul-id sa imong mga tiil. Ug siya milukso ug milakaw.

11 Ug sa pagkakita sa mga tawo sa gibuhay ni Pablo, gipatugbaw nila ang ilang mga tingog, nga nanag-ingon sa pinulongan nga Licaonia, Ang mga dios nanganaug nganhi kanato sa dagway sa mga tawo.

12 Ug ilang gihinganlan si Bernabe, Jupiter; ug si Pablo, si Mercurius, tungod kay siya mao ang pangulong mamumulong.

13 Unya ang pari ni Jupiter, nga diha sa atbang sa ilang siyudad, nagdalag mga baka ug mga purongpurong ngadto sa mga ganghaan, ug buot unta nga maghalad uban sa katawhan.

14 Nga sa pagkadungog niini sa mga apostoles, si Bernabe ug si Pablo, ilang gigisi ang ilang mga saput, ug midalagan ngadto sa taliwala sa mga tawo, nga nanagsinggit,

15 Ug nanag-ingon, Mga ginoo, nganong nagbuhat kamo niining mga butanga? Kami usab mga tawo nga sama sa mga pagbati uban kaninyo, ug nagwali kaninyo nga kamo managtalikod gikan niining mga kakawangan ngadto sa buhi nga Dios, nga nagbuhat sa langit, ug sa yuta, ug sa dagat, ug sa tanang mga butang nga anaa niini.

16 Nga sa nangaging mga panahon mitugot sa tanang kanasuran sa paglakaw sa ilang kaugalingong mga dalan.

17 Bisan pa niana wala niya pasagdi ang iyang kaugalingon nga walay saksi, nga siya nagbuhat ug maayo, ug naghatag kanato ug ulan gikan sa langit, ug mga panahon nga mabungahon, nga nagpuno sa atong mga kasingkasing sa pagkaon ug kalipay.

18 Ug uban niining mga pulonga sila naglisud sa pagpugong sa mga tawo, nga sila wala maghalad ngadto kanila.

19 Ug dihay nangabut didto nga pipila ka mga Judio gikan sa Antioquia ug sa Iconio, nga nagdani sa mga tawo, ug sa ilang gibato si Pablo, giguyod siya ngadto sa gawas sa siyudad, sa pagdahum nga siya patay na.

20 Apan, samtang ang mga tinon-an nagtindog libut kaniya, siya mitindog, ug miadto sa ciudad: ug sa sunod nga adlaw siya migikan uban ni Bernabe ngadto sa Derbe.

21 Ug sa nakamantala na sila sa Maayong Balita sa maong lungsod, ug nakatudlo sa daghan, sila mibalik pag-usab sa Listra, ug sa Iconio, ug sa Antioquia.

22 Nga nagapalig-on sa mga kalag sa mga tinon-an, ug nagatambag kanila sa pagpadayon sa pagtoo, ug nga kita

kinahanglan pinaagi sa daghang kagul-anan sa pagsulod sa gingharian sa Dios.

23 Ug sa diha nga sila naka-orden kanila nga mga anciano sa matag simbahan, ug nakaampo uban ang pagpuasa, sila mitugyan kanila ngadto sa Ginoo, kang kinsa sila mituo.

24 Ug sa nakaagi sila sa Pisidia, miabut sila sa Pamfilia.

25 Ug sa nakamantala sila sa pulong didto sa Perga, sila milugsong ngadto sa Atalia:

26 Ug gikan didto milawig sila padulong sa Antioquia, diin sila gitugyan ngadto sa grasya sa Dios alang sa buhat nga ilang natuman.

27 Ug sa pag-abut nila, ug sa natigum nila ang iglesia, ilang gisugilon ang tanan nga gibuhay sa Dios uban kanila, ug giunsa niya pag-abli ang pultahan sa pagtoo ngadto sa mga Gentil.

28 Ug didto mipabilin sila ug dugay uban sa mga tinon-an.

KAPITULO 15

1 Ug dihay mga tawo nga milugsong gikan sa Judea ug nanagtudlo sa mga igsoon, nga nagaingon: Gawas kong kamo magpacircuncion sumala sa batasan ni Moises, dili kamo maluwas.

2 Busa, sa diha nga si Pablo ug si Bernabe adunay dili diyutay nga panagsumpaki ug panaglalis uban kanila, ilang gikaayonan nga si Pablo ug si Bernabe, ug ang uban pa kanila, motungas sa Jerusalem ngadto sa mga apostoles ug sa mga anciano mahitungod niining pangutanaha.

3 Ug sa gidala sila sa iglesia sa ilang dalan, milatas sila sa Fenicia ug sa Samaria, nga nagmantala sa pagkakabig sa mga Gentil: ug nakahatag sila ug dakung kalipay sa tanang mga igsoon.

4 Ug sa pag-abut nila sa Jerusalem, gidawat sila sa iglesia, ug sa mga apostoles ug sa mga anciano, ug ilang gisugilon ang tanang mga butang nga gibuhay sa Dios uban kanila.

5 Apan dihay mitindog nga pipila sa pundok sa mga Fariseo nga mingtoo, nga nagaingon: Kinahanglan nga tulion sila, ug sugoon sila sa pagtuman sa Kasugoan ni Moises.

6 Ug ang mga apostoles ug ang mga anciano nanagtigum aron sa paghigot niining butanga.

7 Ug sa diha nga dihay daghan nga mga panaglalis, si Pedro mitindog, ug miingon ngadto kanila, Mga kaigsoonan, kamo nasayud nga sa kanhi pa dugay nga panahon ang Dios nagpili kanato, nga ang mga Gentil pinaagi sa akong baba makadungog sa pulong sa Maayong Balita, ug motuo.

8 Ug ang Dios, nga nakaila sa mga kasingkasing, nagpamatud kanila, nga naghatag kanila sa Espiritu Santo, sama sa iyang gibuhay kanato;

9 Ug wala magbutang ug kalainan tali kanato ug kanila, nga nagputli sa ilang mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo.

10 Busa karon nganong ginatintal ninyo ang Dios, sa pagbutang ug yugo sa liog sa mga tinon-an, nga bisan ang atong mga amahan o kita dili makahimo sa pagpas-an?

11 Apan kami nagtuo nga pinaagi sa grasya sa Ginoong Jesu-Cristo kita maluwas, sama kanila.

12 Unya ang tibook panon sa katawohan nanghilum, ug namati kang Bernabe ug kang Pablo, nga nagsugilon kong unsa nga mga milagro ug mga katingalahan ang gibuhay sa Dios sa taliwala sa mga Gentil pinaagi kanila.

13 Ug human sila makahilom, si Santiago mitubag, nga nag-ingon, Mga tawo ug mga igsoon, patalinghug kamo kanako:

14 Si Simeon nagsugilon giunsa sa Dios sa sinugdan pagduaw ang mga Gentil, aron sa pagkuha gikan kanila ug usa ka katawhan alang sa iyang ngalan.

15 Ug niini nahiuyon ang mga pulong sa mga propeta; ingon sa nahisulat,

16 Sa tapus niini ako mobalik, ug tukoron ko pag-usab ang tabernaculo ni David, nga napukan; ug tukoron ko pag-usab ang mga guba niini, ug patindogon ko kini.

17 Aron ang nahibilin sa mga tawo mangita unta sa Ginoo, ug ang tanan nga mga Hentil, kang kinsa ang akong ngalan gitawag, nag-ingon ang Ginoo, kinsa nagbuhat niining tanan nga mga butang.

18 Nailhan sa Dios ang tanan niyang mga buhat sukad sa sinugdan sa kalibutan.

19 Busa ang akong hukom mao, nga dili nato samokon sila nga gikan sa taliwala sa mga Gentil nangakabig ngadto sa Dios.

20 Apan nga sulatan ta sila, nga maglikay sila sa mga kahugawan sa mga diosdios, ug sa pakighilawas, ug sa mga linuok, ug sa dugo.

21 Kay si Moises sa karaang panahon adunay mga tawo nga nagawali kaniya sa matag lungsod, nga ginabasa sa mga sinagoga sa matag adlaw nga igpapahulay.

22 Unya gikahimut-an sa mga apostoles ug sa mga anciano, uban sa tibook nga iglesia, ang pagpili ug mga tawo sa ilang kaugalingong pundok ngadto sa Antioquia uban kang Pablo ug Bernabe; nga mao, si Judas nga gianggaan ug Barsabas, ug si Silas, mga punoan sa mga igsoon.

23 Ug sila misulat ug mga sulat pinaagi kanila sa ingon niini nga paagi; Ang mga apostoles ug ang mga anciano ug mga igsoon nangumosta sa mga igsoon nga gikan sa mga Gentil sa Antioquia ug sa Siria ug sa Cilicia.

24 Tungod kay kami nakadungog, nga ang uban nga nanggula gikan kanamo nagsamok kaninyo pinaagi sa mga pulong, nga nagtuis sa inyong mga kalag, nga nag-ingon, Kinahanglan nga kamo magpatuli, ug magtuman sa balaod: kang kinsa kami wala maghatag ug ingon nga sugo;

25 Gikaayo namo, sa nagkatigom kami nga nagkahiusa, sa pagpadala ug piniling mga tawo nganha kaninyo uban sa among hinigugma nga Bernabe ug Pablo,

26 Mga tawo nga nagtugyan sa ilang kinabuhi alang sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo.

27 Busa among gipadala si Judas ug si Silas, nga mosulti usab kaninyo sa mao gihapong mga butang pinaagi sa baba.

28 Kay kini daw maayo ngadto sa Espiritu Santo, ug kanamo, nga magbutang diha kaninyo ug walay labaw nga palas-anon kay niining mga butanga nga gikinahanglan;

29 Nga maglikay kamo sa mga kalan-on nga gihalad ngadto sa mga dios-dios, ug sa dugo, ug sa mga linuok, ug sa pakighilawas; Maayo ka.

30 Busa sa diha nga sila gipalakaw na, sila miadto sa Antioquia: ug sa diha nga ilang natigum ang panon sa katawhan, ilang gihatag ang sulat:

31 Nga sa diha nga sila nakabasa, sila nangalipay tungod sa paglipay.

32 Ug si Judas ug si Silas, sanglit mga manalagna usab, nanagtambag sa mga igsoon sa daghang mga pulong, ug nagpalig-on kanila.

33 Ug human sila makapabilin didto sa makadiyot, sila gipalakaw nga malinawon gikan sa mga kaigsoonan ngadto sa mga apostoles.

34 Bisan pa niana, nalipay si Silas sa pagpabilin didto.

35 Si Pablo usab ug si Bernabe nagpadayon sa Antioquia, nga nagpanudlo ug nagmantala sa pulong sa Ginoo, uban sa daghan pang uban.

36 Ug sa tapus ang pipila ka adlaw si Pablo miingon kang Bernabe, Mangadto kita pag-usab ug duawon ta ang atong mga igsoon sa tagsatagsa ka lungsod diin atong giwali ang pulong sa Ginoo, ug tan-awon ta naunsa sila.

37 Ug gitinguha ni Bernabe nga paubanon nila si Juan, nga ginganlag Marcos.

38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayo nga dad-on siya uban kanila, nga mibiya kanila sa Pamfilia, ug wala mouban kanila sa bulohaton.

39 Ug ang panaglalis hilabihan kabug-at sa taliwala nila, nga tungod niana sila nagbulag ang usa gikan sa usa: ug si Bernabe midala kang Marcos, ug milawig paingon sa Cipro;

40 Ug si Pablo mipili kang Silas, ug milakaw, nga gitugyan sa mga igsoon ngadto sa gracia sa Dios.

41 Ug siya miagi sa Siria ug Cilicia, sa pagpalig-on sa mga iglesia.

KAPITULO 16

1 Unya miadto siya sa Derbe ug Listra: ug, ania karon, didto ang usa ka tinon-an, nga ginganlan si Timoteo, anak sa usa ka babaye nga Judio, ug mingtoo; apan ang iyang amahan usa ka Griego:

2 Nga gibalitaan pag-ayo sa mga igsoon sa Listra ug sa Iconio.

3 Siya buot ni Pablo nga mouban kaniya; ug iyang gikuha ug gicircuncidahan siya tungod sa mga Judio nga didto niadtong mga dapita: kay silang tanan nahibalo nga ang iyang amahan usa ka Gresyanhon.

4 Ug sa ilang paglatas sa mga kalungsoran, ilang gihatag kanila ang mga sugo nga ilang pagabantayan, nga gikauyonan sa mga apostoles ug sa mga anciano nga didto sa Jerusalem.

5 Ug mao nga ang mga simbahan natukod diha sa pagtuo, ug miuswag sa gidaghanon matag adlaw.

6 Karon sa diha nga sila nakalibut sa Frigia ug sa rehiyon sa Galacia, ug gidid-an sa Espiritu Santo sa pagwali sa pulong sa Asia,

7 Sa pag-abut nila sa Misia, sila misulay sa pag-adto sa Bitinia: apan ang Espiritu wala motugot kanila.

8 Ug sila nga milabay sa Misia milugsong ngadto sa Troas.

9 Ug usa ka panan-awon mipakita kang Pablo sa kagabhion; May nagtindog nga usa ka tawo nga taga-Macedonia, ug nag-ampo kaniya, nga nagaingon: Umari ka sa Macedonia, ug tabangi kami.

10 Ug sa diha nga siya nakakita sa panan-awon, dihadiha naninguha kami sa pag-adto sa Macedonia, sa among pagkatinuud nga ang Ginoo nagtawag kanamo aron sa pagsangyaw sa Maayong Balita ngadto kanila.

11 Busa sa milawig kami gikan sa Troas, mipadulong kami sa Samotracia, ug sa sunod nga adlaw ngadto sa Neapolis;

12 Ug gikan didto ngadto sa Filipos, nga mao ang punoan nga lungsod niadtong dapita sa Macedonia, ug usa ka kolonya: ug didto kami mipabilin niadtong ciudara ug pipila ka adlaw.

13 Ug sa adlaw nga igpapahulay mipahawa kami sa lungsod nga haduol sa daplin sa suba, diin nabatasan ang pag-ampo; ug milingkod kami, ug nakigsulti sa mga babaye nga nangadto didto.

14 Ug ang usa ka babaye nga ginganlan si Lydia, usa ka magbabaligya ug purpura, sa lungsod sa Tiatira, nga nagsimba sa Dios, nakadungog kanamo: kansang kasingkasing giablihan sa Ginoo, aron siya maminaw sa mga butang nga gisulti ni Pablo.

15 Ug sa nabautismohan na siya, ug ang iyang panimalay, nangamuyo siya kanamo, nga nagaingon: Kong kamo nagahunahuna nga ako matinumanon sa Ginoo, sulod sa akong balay, ug pabilin didto. Ug iya ming gipugngan.

16 Ug nahitabo, sa diha nga kami miadto sa pag-ampo, usa ka babaye nga gisudlan sa usa ka espiritu sa pagpanag-an misugat kanamo, nga nakahatag ug daghang ganansya sa iyang mga agalon pinaagi sa pagpanagna:

17 Kini misunod kang Pablo ug kanamo, ug misinggit, nga nagaingon: Kining mga tawhana mga alagad sa Labing Halangdon nga Dios, nga nagatudlo kanato sa dalan sa kaluwasan.

18 Ug kini iyang gibuhay sa daghang mga adlaw. Apan si Pablo, nga nasubo, milingi ug miingon sa espiritu: Sa ngalan ni Jesu-Cristo, ginasugo ko ikaw sa paggula kaniya. Ug migula siya niadtong taknaa.

19 Ug sa diha nga ang iyang mga agalon nakakita nga ang paglaum sa ilang mga ganancia nahanaw, ilang gidakop si Pablo ug si Silas, ug giguyod sila ngadto sa tiyanggihan ngadto sa mga punoan.

20 Ug gidala sila ngadto sa mga maghuhukom, nga nagaingon: Kining mga tawhana, sanglit mga Judio, nagasamok pag-ayo sa atong siyudad,

21 Ug nagatudlo ug mga kostumbre, nga dili uyon sa balaod alang kanato sa pagdawat, ni sa pagtuman, ingon nga mga Romano.

22 Ug ang panon sa katawohan mitindog sa tingub batok kanila: ug ang mga maghuhukom migisi sa ilang mga saput, ug nagsugo sa pagbunal kanila.

23 Ug sa diha nga ilang gibunalan sila sa makadaghan, ilang gibalhog sila sa bilanggoan, nga nagsugo sa magbalantay sa bilanggoan nga bantayan sila nga luwas.

24 Nga, sa pagkadawat sa maong sugo, gibalhog sila sa kinasuloran nga bilanggoan, ug gipalig-on ang ilang mga tiil sa mga sepohan.

25 Ug sa tungang gabii si Pablo ug si Silas nag-ampo, ug nanag-awit sa mga pagdayeg sa Dios: ug ang mga binilanggo nakadungog kanila.

26 Ug sa kalit miabut ang usa ka dakung linog, sa pagkaagi nga ang mga patukoranan sa bilanggoan nauyog: ug dihadiha ang tanang mga pultahan nangaabli, ug ang tanan nga mga gapus nangatangtang.

27 Ug ang magbalantay sa bilanggoan nahigmata gikan sa iyang pagkatulog, ug sa pagkakita sa mga pultahan sa bilanggoan naabli, siya miibut sa iyang pinuti, ug maghikog unta sa iyang kaugalingon, sa pagdahum nga ang mga binilanggo nanagpangalagiw.

28 Apan si Pablo misinggit sa makusog nga tingog, nga nagaingon: Ayaw pagbuhay ug dautan sa imong kaugalingon: kay ania kaming tanan.

29 Unya nangayo siyag suga, ug milukso sa sulod, ug miduol nga nagkurog, ug mihapa sa atubangan ni Pablo ug ni Silas,

30 Ug ilang gidala sila sa gawas, ug miingon, Mga ginoo, unsay kinahanglan kong buhaton aron maluwas?

31 Ug sila miingon, Tumoo ka sa Ginoong Jesucristo, ug mamaluwas ka, ug ang imong panimalay.

32 Ug sila misulti ngadto kaniya sa pulong sa Ginoo, ug ngadto sa tanan nga diha sa iyang balay.

33 Ug iyang gikuha sila niadtong taknaa sa kagabhion, ug iyang gihugasan ang ilang mga samad; ug dihadiha gibautismohan siya ug ang tanan nga iyaha.

34 Ug sa gipasulod niya sila sa iyang balay, iyang gidulotan sila ug pagkaon, ug nangalipay siya uban ang tibook niya nga panimalay, nga mitoo sa Dios.

35 Ug sa pagkabuntag na, ang mga maghuhukom nagpadala ug mga sulogoon, nga nagaingon: Buhii kadtong mga tawohana.

36 Ug ang magbalantay sa bilanggoan misugilon niini nga pulong ngadto kang Pablo: Ang mga maghuhukom nagpasugo sa pagpalakaw kaninyo: busa lakaw karon, ug lakaw nga malinawon.

37 Apan si Pablo miingon kanila: Kami ilang gibunalan sa dayag nga wala pa hukmi, ingon nga mga Romanhon, ug gibalhog kami sa bilanggoan; ug karon gihinginlan ba nila kami sa tago? dili sa pagkatinuod; apan paanhia sila sa ilang kaugalingon ug pakuhaa kami.

38 Ug ang mga sulogoon nagsugilon niining mga pulonga ngadto sa mga maghuhukom: ug sila nangahadlok, sa pagkadungog nila nga sila mga Romanhon.

39 Ug sila miadto ug nagpakilooy kanila, ug nagdala kanila sa gawas, ug mihangyo kanila sa pagpahawa sa siyudad.

40 Ug sila migula sa bilanggoan, ug misulod sa balay ni Lydia: ug sa hingkit-an nila ang mga igsoon, ilang gilipay sila, ug nanglakaw sila.

KAPITULO 17

1 Karon sa diha nga sila miagi sa Amfipolis ug sa Apolonia, sila miabut sa Tesalonica, diin didto ang usa ka sinagoga sa mga Judio:

2 Ug si Pablo, sumala sa iyang batasan, misulod ngadto kanila, ug tulo ka adlaw nga igpapahulay nakiglantugi kanila pinasikad sa mga kasulatan,

3 Nga nagapahayag ug nagapahayag, nga si Cristo kinahanglan gayud nga mag-antus, ug mabanhaw gikan sa mga patay; ug nga kini nga Jesus, nga akong giwali nganha kaninyo, mao si Kristo.

4 Ug ang uban kanila mingtoo, ug ming-uban kang Pablo ug kang Silas; ug sa mga masimbahon nga Gresyanhon usa ka dakung panon sa katawohan, ug sa mga halangdon nga babaye dili diyutay.

5 Apang ang mga Judiyo nga wala nagatuo, nahulag sa kasina, nagkuha sa ila sing pila ka makihilawason nga mga tawo sang malain nga sahi, kag nagtipon sing isa ka kadam-an, kag gintublag ang bug-os nga siyudad, kag ginsalakay ang balay ni Jason, kag gintinguhaan nga paguwaon sila. ngadto sa katawhan.

6 Ug sa wala nila hik-it sila, ilang giguyod si Jason ug ang pipila ka mga igsoon ngadto sa mga punoan sa ciudad, nga nanagsinggit, Kini nga mga nanagbalit-ad sa kalibutan mianhi usab dinhi;

7 Nga gidawat ni Jason: ug kining tanan nagabuhay supak sa mga sugo ni Cesar, nga nagaingon nga adunay lain nga hari, usa ka Jesus.

8 Ug ilang gisamok ang mga tawo ug ang mga punoan sa siyudad, sa pagkadungog nila niining mga butanga.

9 Ug sa diha nga sila nakadawat ug garantiya kang Jason, ug sa uban, ilang gibuhian sila.

10 Ug sa kagabhion gipadala sa mga igsoon si Pablo ug si Silas ngadto sa Berea: ug sa pag-abut nila didto, misulod sila sa sinagoga sa mga Judio.

11 Kini sila labi pang halangdon kay sa mga taga-Tesalonica, nga ilang gidawat ang pulong uban ang bug-os nga kaandam sa hunahuna, ug nagsusi sa mga kasulatan adlaw-adlaw, kung tinuod ba kadtong mga butanga.

12 Busa daghan kanila ang mituo; ug sa mga halangdon nga babaye nga mga Gresyanhon, ug sa mga lalake, dili diyutay.

13 Apan sa diha nga ang mga Judio sa Tesalonica nahibalo nga ang pulong sa Dios ginawali ni Pablo sa Berea, sila nangadto usab didto, ug nagpagubot sa mga tawo.

14 Ug dihadiha gipagikan sa mga igsoon si Pablo aron moadto sa dagat: apan si Silas ug si Timoteo nagpabilin didto.

15 Ug ang mga naghatud kang Pablo midala kaniya ngadto sa Atenas: ug sa pagkadawat sa sugo ngadto kang Silas ug kang Timoteo sa pag-adto kaniya sa labing madali, sila namahawa.

16 Karon samtang si Pablo naghulat kanila sa Atenas, ang iyang espiritu natandog diha kaniya, sa diha nga iyang nakita ang siyudad nga bug-os nga natugyan sa pagsimba sa mga diosdios.

17 Busa nakiglantugi siya sa mga Judio sulod sa sinagoga, ug sa mga tawong masimbahon, ug sa tiyanggihan sa matag-adlaw uban sa mga nakigkita kaniya.

18 Unya ang pipila ka mga pilosopo sa mga Epicureo, ug sa mga Estoico, nakig-away kaniya. Ug ang uban nanag-ingon: Unsay igaingon niining tabian? ang uban, Siya daw usa ka tigmantala sa lain nga mga dios: tungod kay siya nagwali kanila ni Jesus, ug sa pagkabanhaw.

19 Ug ilang gikuha siya, ug gidala siya ngadto sa Areopago, nga nagaingon: Mahimo ba kaming mahibalo kong unsa kining bag-o nga pagtolon-an, nga imong ginapamulong?

20 Kay ikaw nagdala ug pipila ka mga butang nga katingalahan sa among mga igdulungog: busa kami buot nga mahibalo kong unsa ang kahulogan niining mga butanga.

21 (Kay ang tanan nga mga taga-Atenas ug ang mga dumuloong nga nagpuyo didto wala'y lain, gawas sa pagsulti, o pagpaminaw sa bag-ong butang.)

22 Unya si Pablo mitindog sa taliwala sa bungtod sa Mars, ug miingon: Kamong mga taga-Atenas, naila ko nga sa tanang mga butang kamo hilabihan ka matuohon.

23 Kay sa akong pag-agi, ug sa pagtan-aw sa inyong mga debosyon, akong hingkaplagan ang usa ka halaran uban niini nga sinulat, **ALANG SA DIOS NGA WALA HI-ILHI**. Busa ang inyong gisimba nga wala mahibalo, siya ang akong igapahayag kaninyo.

24 Ang Dios nga nagbuhat sa kalibutan ug sa tanang mga butang nga anaa niini, sanglit siya mao ang Ginoo sa langit ug sa yuta, wala magpuyo sa mga templo nga binuhat sa mga kamot;

25 Ni simbahon sa mga kamot sa tawo, nga daw nagkinahanglag bisan unsa, sanglit siya ang nagahatag sa tanang kinabuhi, ug gininhawa, ug sa tanang mga butang;

26 Ug gibuhat gikan sa usa ka dugo ang tanang mga nasud sa mga tawo aron sa pagpuyo sa ibabaw sa tibook nga nawong sa yuta, ug gitagal ang mga panahon nga gitudlo nga daan, ug ang mga utlanan sa ilang puloy-anan;

27 Nga ilang pangitaon ang Ginoo, basin pa unta nga sila makahikap kaniya, ug makakaplag kaniya, bisan tuod siya dili halayo gikan sa matag usa kanato:

28 Kay diha kaniya kita nangabuhi, ug nagalihok, ug nagabaton sa atong pagkaanaa; ingon sa giingon usab sa pipila sa inyong kaugalingong mga magbabalak, Kay kita usab iyang kaliwat.

29 Busa tungod kay kita mga kaliwat man sa Dios, dili kita angay maghunahuna nga ang pagka-Dios sama sa bulawan, o plata, o bato, nga gikulit pinaagi sa kabatid ug sa lalang sa tawo.

30 Ug ang mga panahon niini nga pagkawalay alamag gikidnap sa Dios; apan karon nagasugo sa tanang mga tawo bisan asa sa paghinulsol;

31 Tungod kay siya nagtagal ug usa ka adlaw, diin siya magahukom sa kalibutan sa pagkamatarung pinaagi niadtong tawo nga iyang gitudlo; diin siya naghatag ug kasigurohan sa tanan nga mga tawo, nga iyang gibanhaw siya gikan sa mga patay.

32 Ug sa diha nga sila nakadungog mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, ang uban nagbiaybiay: ug ang uban miingon, Kami mamati kanimo pag-usab mahitungod niining butanga.

33 Busa si Pablo mipahawa gikan kanila.

34 Apan dihay mga tawo nga miipon kaniya, ug mingtoo: nga lakip kanila mao si Dionisio nga Areopagohanon, ug ang usa ka babaye nga ginganlan si Damaris, ug ang uban uban kanila.

KAPITULO 18

1 Tapus niining mga butanga si Pablo mipahawa sa Atenas, ug miadto sa Corinto;

2 Ug hingkit-an niya ang usa ka Judio nga ginganlan si Aquila, natawo sa Ponto, bag-o lang miabut gikan sa Italia, uban sa iyang asawa nga si Priscila; (kay si Claudio nagsugo sa tanang Judio sa pagpahawa sa Roma:) ug miadto kanila.

3 Ug tungod kay siya usa ra ka bulohaton, siya mipuyo uban kanila, ug nagbuhat: kay sa ilang panguma sila mga magbubuhat ug mga tolda.

4 Ug siya nangatarungan sulod sa sinagoga sa matag-adlaw nga igpapahulay, ug naglukmay sa mga Judio ug sa mga Greciahanon.

5 Ug sa pag-abut ni Silas ug ni Timoteo gikan sa Macedonia, si Pablo napugos sa espiritu, ug nagpamatuod sa mga Judio nga si Jesus mao ang Cristo.

6 Ug sa diha nga sila misupak sa ilang kaugalingon, ug nagpasipala, siya giyabyab ang iyang mga saput, ug miingon ngadto kanila, Ang inyong dugo maanaa sa inyong kaugalingong mga ulo; Ako mahinlo: sukad karon moadto ako sa mga Gentil.

7 Ug siya mipahawa didto, ug misulod sa balay sa usa ka tawo, nga ginganlan si Justo, usa nga nagasimba sa Dios, kansang balay nagdugtong sa sinagoga.

8 Ug si Crispo, ang punoan sa sinagoga, mitoo sa Ginoo uban ang tibook niya nga panimalay; ug daghan sa mga taga-Corinto nga nakadungog, mingtoo, ug nagpabautismo.

9 Unya ang Ginoo misulti kang Pablo sa kagabhion pinaagi sa usa ka panan-awon, **Ayaw kahadlok, kondili pagsulti, ug ayaw paghilum:**

10 Kay ako nagauban kanimo, ug walay tawo nga magabutang kanimo sa pagdaut kanimo: kay ako adunay daghan nga katawohan niining ciudad.

11 Ug siya mipabilin didto ug usa ka tuig ug unom ka bulan, nga nagatudlo sa pulong sa Dios sa taliwala nila.

12 Ug sa diha nga si Galio mao ang gobernador sa Acaya, ang mga Judio nagkahiusa sa pag-alsa batok kang Pablo, ug gidala siya ngadto sa hukmanan.

13 Nga nagaingon, Kining tawhana nagadani sa mga tawo sa pagsimba sa Dios supak sa kasugoan.

14 Ug sa diha nga si Pablo karon mobuka na unta sa iyang baba, si Galio miingon ngadto sa mga Judeo, Kon kini usa ka butang sa sayop o dautan nga kaulag, Oh kamo nga mga Judio, katarungan nga ako moantus kaninyo.

15 Apan kon kini usa ka pangutana sa mga pulong ug mga ngalan, ug sa inyong balaod, tan-awa ninyo kini; kay ako dili maghuhukom sa maong mga butang.

16 Ug iyang gipapahawa sila gikan sa hukmanan.

17 Unya ang tanang mga Gresyanhon midakop kang Sostenes, ang pangulo sa sinagoga, ug mibunat kaniya atubangan sa hukmanan. Ug si Galio wala magtagad sa bisan unsa niadtong mga butanga.

18 Ug sa tapus niini si Pablo mipabilin didto ug hataas nga panahon, ug unya nanamilit sa mga igsoon, ug gikan didto milayag padulong sa Siria, ug uban kaniya si Priscila ug si Aquila; nga nagpaalot sa iyang ulo didto sa Cenecea: kay siya adunay usa ka panaad.

19 Ug siya miadto sa Efeso, ug iyang gibiyahan sila didto: apan siya sa iyang kaugalingon misulod sa sinagoga, ug nakiglantugi sa mga Judio.

20 Sa diha nga sila mihangyo kaniya sa pagpabilin ug taas nga panahon uban kanila, siya wala mosugot;

21 Apan nanamilit sila, nga nagaingon: Kinahanglan gayud nga saulogon ko kining fiesta nga umalabut sa Jerusalem: apan mobalik ako pag-usab kaninyo, kong itugot sa Dios. Ug siya milawig gikan sa Efeso.

22 Ug sa nakadunggo siya sa Cesarea, ug mitungas, ug nangumosta sa iglesia, milugsong siya ngadto sa Antioquia.

23 Ug sa nakapabilin siya didto ug pipila ka panahon, siya mipahawa, ug gilipot niya ang tibuk kayutaan sa Galacia ug Frigia, nga nagpalig-on sa tanang mga tinon-an.

24 Ug dihay usa ka Judio nga ginganlan si Apolos, nga natawo sa Alejandria, usa ka tawo nga maayog manulti, ug gamhanan sa mga kasulatan, miadto sa Efeso.

25 Kining tawhana gitudloan sa dalan sa Ginoo; ug ingon nga mainiton sa espiritu, siya misulti ug nagtudlo sa makugihon gayud sa mga butang sa Ginoo, nga nahibalo lamang sa bautismo ni Juan.

26 Ug siya misugod sa pagsulti nga maisugon didto sa sinagoga: nga sa pagkadungog kaniya ni Aquila ug ni Priscila, ilang gidala siya ngadto kanila, ug ilang gisaysay kaniya ang dalan sa Dios sa labi pang hingpit.

27 Ug sa diha nga siya buot na nga moagi sa Acaya, ang mga igsoon misulat, nga nag-awhag sa mga tinon-an sa pagdawat kaniya: kinsa, sa pag-abut niya, nakatabang pag-ayo kanila nga mingtoo pinaagi sa grasya;

28 Kay sa makusganon gayud siya sa pagdani sa mga Judio, ug kana sa dayag, nga nagapakita pinaagi sa mga kasulatan nga si Jesus mao ang Cristo.

KAPITULO 19

1 Ug nahitabo nga, samtang si Apolos didto sa Corinto, si Pablo, sa nakaagi na sa ibabaw nga kayutaan, miabut sa Efeso;

2 Siya miingon kanila, Nakadawat ba kamo sa Espiritu Santo sukad nga kamo mitoo? Ug sila miingon kaniya: Kami wala makadungog kong adunay Espiritu Santo.

3 Ug siya miingon kanila, Sa unsa man diay kamo gibautismohan? Ug sila miingon: Alang sa bautismo ni Juan.

4 Unya miingon si Pablo, Si Juan sa pagkatinuod nagbautismo sa bautismo sa paghinulol, nga nagaingon ngadto sa mga tawo, nga sila kinahanglan motoo kaniya nga moabut sunod kaniya, nga mao, kang Cristo Jesus.

5 Sa pagkadungog nila niini, gibautismohan sila sa ngalan sa Ginoong Jesus.

6 Ug sa gipandongan sila ni Pablo sa iyang mga kamot, ang Espiritu Santo mikunsad kanila; ug sila misulti sa mga pinulongan, ug nanagna.

7 Ug ang tanang mga tawo mga napulo ug duha.

8 Ug siya misulod sa sinagoga, ug misulti nga walay kahadlok sulod sa tulo ka bulan, nga nakiglantugi ug nagdani sa mga butang mahitungod sa gingharian sa Dios.

9 Apan sa diha nga ang uban nagpatig-a, ug wala motoo, kondili nanagpasipala niadtong dalan sa atubangan sa panon sa katawohan, siya mipahawa gikan kanila, ug iyang gibulag ang mga tinon-an, nga sa matag-adlaw nakiglantugi sa eskwelahan sa usa ka Tirano.

10 Ug kini nagpadayon sulod sa duha ka tuig; sa pagkaagi nga ang tanan nga nanagpuyo sa Asia nakadungog sa pulong sa Ginoong Jesus, mga Judio ug mga Grecianon.

11 Ug ang Dios nagbuhat ug talagsaong mga milagro pinaagi sa mga kamot ni Pablo:

12 Sa pagkaagi nga gikan sa iyang lawas gidala ngadto sa mga masakiton ang mga panyo o mga tapis, ug ang mga sakit nawala kanila, ug ang mga dautang espiritu nanggula kanila.

13 Unya ang pipila sa mga Judio nga naglibud-suroy, mga exorsista, mikuha sa ilang kaugalingon sa pagtawag sa ngalan sa Ginoong Jesus batok kanila nga adunay mga dautang espiritu, nga nagaingon, Kami nanumpa kaninyo pinaagi kang Jesus nga ginawali ni Pablo.

14 Ug dihay pito ka mga anak nga lalake sa usa ka Esceva, usa ka Judio, ug pangulo sa mga sacerdote, nga nagbuhat sa ingon.

15 Ug ang dautang espiritu mitubag ug miingon: Nakaila ako kang Jesus, ug nakaila ako kang Pablo; pero kinsa ka?

16 Ug ang tawo nga gisudlan sa dautang espiritu milukso kanila, ug gidaug sila, ug gidaug sila, mao nga nanagpangalagiw sila gikan niadtong balaya nga hubo ug mga samaran.

17 Ug kini nahibaloan sa tanang mga Judio ug mga Grecianon usab nga nanagpuyo sa Efeso; ug ang kahadlok miabut kanilang tanan, ug ang ngalan sa Ginoong Jesus gipadaku.

18 Ug daghan sa mga mingtoo miduol, ug nanagsugid, ug nanagpahayag sa ilang mga buhat.

19 Daghan usab kanila nga naggamit ug mga salamangka nanagdala sa ilang mga basahon, ug nagsunog kanila sa atubangan sa tanang mga tawo: ug ilang gihip ang bili niini, ug ilang nakita nga kalim-an ka libo ka mga salapi.

20 Busa ang pulong sa Dios mitubo sa hilabihan gayud ug midaug.

21 Human niining mga butanga, si Pablo mituyo diha sa espiritu, sa diha nga siya miagi sa Macedonia ug sa Acaya, sa pag-adto sa Jerusalem, nga nagaingon, Human ako makaadto didto, kinahanglan usab nga makigkita ako sa Roma.

22 Busa iyang gipadala ngadto sa Macedonia ang duha sa mga nag-alagad kaniya, si Timoteo ug si Erasto; apan siya sa iyang kaugalingon nagpabilin sa Asia sulod sa usa ka panahon.

23 Ug sa maong panahon mitungha ang dili diyutay nga kasamok mahitungod niadtong dalan.

24 Kay ang usa ka tawo nga ginganlan si Demetrio, usa ka platero, nga nagbuhat ug mga templo nga salapi ni Diana, nakahatag ug dili diyutay nga ganancia sa mga panday;

25 Nga iyang gipatawag uban sa mga mamumuo sa mao usab nga mga bulohaton, ug miingon: Mga ginoo, kamo nasayud nga pinaagi niini nga patigayon kita nakabaton sa atong bahandi.

26 Labut pa, kamo nakakita ug nakadungog, nga dili lamang sa Efeso, kondili hapit sa tibuok Asia, kini nga Pablo nakakabig ug nakapahisalaag sa daghang mga tawo, nga nagaingon nga sila dili mga dios, nga gibuhat sa mga kamot;

27 Sa pagkaagi nga dili lamang niini ang atong batid nga buhat nameligro nga mawalay pulos; kondili usab nga ang templo sa dakung diosa nga si Diana pagatamayon, ug ang iyang pagkahalangdon pagalaglagon, nga ginasimba sa tibook Asia ug sa kalibutan.

28 Ug sa diha nga sila nakadungog niini nga mga pulong, sila napuno sa kaligutgut, ug misinggit, nga nagaingon, Daku si Diana sa mga taga-Efeso.

29 Ug ang tibuok siyudad napuno sa kaguliyang: ug sa nadakpan na nila si Gayo ug si Aristarco, ang mga tawo sa Macedonia, nga mga kauban ni Pablo sa panaw, sila nanagdungan sa pagdasdas ngadto sa teatro.

30 Ug sa diha nga si Pablo buot unta mosulod ngadto sa mga tawo, ang mga tinon-an wala motugot kaniya.

31 Ug ang pipila sa mga punoan sa Asia, nga iyang mga higala, nagpadala ngadto kaniya, nga nagpakilooy kaniya nga dili siya mosulay sa pagsulod sa teatro.

32 Busa ang uban misinggit ug usa ka butang, ug ang uban sa lain: kay ang katilingban nagubot; ug ang kadaghanan wala mahibalo ngano nga sila nagkatigum.

33 Ug ilang gikuha si Alejandro gikan sa panon sa katawhan, nga ang mga Judio nagbutang kaniya sa unahan. Ug misinyas si Alejandro sa iyang kamot, buot unta siyang modepensa sa iyang kaugalingon sa atubangan sa katawhan.

34 Apan sa diha nga sila nakahibalo nga siya usa ka Judio, silang tanan sa usa ka tingog sulod sa mga duha ka takna misinggit, Daku si Diana sa mga taga-Efeso.

35 Ug sa diha nga ang bantay sa lungsod nakapahupay sa mga tawo, siya miingon, Kamong mga tawo sa Efeso, kinsa ba ang tawo nga wala mahibalo nga ang siyudad sa mga taga-Efeso maoy usa ka magsisimba sa dakung diosa nga si Diana, ug sa larawan nga nahulog gikan kang Jupiter. ?

36 Busa kay dili man malalis kining mga butanga, kinahanglan nga maghilum kamo, ug dili magbuhat sa hinanali.

37 Kay inyong gidala dinhi kining mga tawhana, nga dili mga tulisan sa mga simbahan, ni mga tigpasipala sa inyong diyosa.

38 Busa, kon si Demetrio ug ang iyang mga panday nga kauban niya adunay buroka batok kang bisan kinsa, ang balaod bukas, ug adunay mga tinugyanan: pasagdi nga sila maghusayay ang usa sa usa.

39 Apan kon kamo mangutana sa bisan unsa mahitungod sa uban nga mga butang, kini pagahukman sa usa ka uyon sa balaod nga katiguman.

40 Kay kita anaa sa kapeligrohan nga pagkuwestiyon tungod sa kaguliyang karong adlaw, nga walay hinungdan nga kita makahatag ug husay niini nga panagtapok.

41 Ug sa nakapamulong siya niini, iyang gipapauli ang katilingban.

KAPITULO 20

1 Ug sa nahunong na ang kaguliyang, gitawag ni Pablo ang mga tinon-an, ug giabiabi sila, ug migikan siya padulong sa Macedonia.

2 Ug sa nakalatas na siya niadtong mga dapita, ug nakahatag kanila ug daghang pagtambag, siya miadto sa Grecia,

3 Ug didto mipabilin ug tolo ka bulan. Ug sa diha nga ang mga Judio nag-atang kaniya, sa molayag na unta siya padulong sa Siria, siya mituyo sa pagbalik agi sa Macedonia.

4 Ug didto miuban kaniya ngadto sa Asia si Sopater nga taga-Berea; ug sa mga taga-Tesalonica, si Aristarco ug si Segundo; ug si Gayo nga taga-Derbe, ug si Timoteo; ug sa Asia, si Tiquico ug si Trofimo.

5 Kini sila nanag-una ug naghulat kanamo sa Troas.

6 Ug kami milayag gikan sa Filipos tapus sa mga adlaw sa mga tinapay nga walay lewadura, ug sa lima ka adlaw ming-abut ngadto kanila sa Troas; diin mipuyo kami sulod sa pito ka adlaw.

7 Ug sa nahaunang adlaw sa semana, sa nagkatigum ang mga tinon-an sa pagpikaspikas sa tinapay, si Pablo nagwali kanila, nga andam sa paggikan sa pagkaugma; ug nagpadayon sa iyang pakigpulong hangtod sa tungang gabii.

8 Ug dihay daghang mga suga sa itaas nga lawak, diin sila nanagkatigum.

9 Ug dihay naglingkod sa tamboanan nga usa ka batan-ong lalaki nga ginganlag Eutico, nga nahinanok sa halalum nga paghinanok: ug samtang si Pablo taas pa nga nagwali, siya naunlod sa pagkatulog, ug nahulog gikan sa ikatulong andana, ug gisakwat nga patay.

10 Ug si Pablo nanaug, ug mihapa kaniya, ug migakos kaniya, ug miingon: Ayaw kamo pagsamok sa inyong kaugalingon; kay ang iyang kinabuhi anaa kaniya.

11 Busa sa misaka siya pag-usab, ug nagpikaspikas sa tinapay, ug nakakaon, ug nakigsulti sa hataas nga panahon, bisan hangtud sa pagbanagbanag sa adlaw, mao nga siya migikan.

12 Ug ilang gidala ang batan-ong lalake nga buhi, ug nangalipay sa dili diyutay.

13 Ug miuna kami sa sakayan, ug milawig paingon sa Asos, didto nagplano nga pasakyon si Pablo;

14 Ug sa pagsugat niya kanamo sa Asos, gisakyan namo siya, ug miabut sa Mitilene.

15 Ug gikan didto milawig kami, ug sa sunod nga adlaw miabut kami sa atbang sa Chios; ug sa sunod nga adlaw miabut kami sa Samos, ug mipabilin kami sa Trogyllium; ug sa sunod nga adlaw miabut kami sa Mileto.

16 Kay si Pablo nakahukom sa paglawig agi sa Efeso, kay dili siya mogugol ug panahon didto sa Asia: kay siya nagdali, kon mahimo alang kaniya, sa pag-adto sa Jerusalem sa adlaw sa Pentecostes.

17 Ug gikan sa Mileto nagpasugo siya ngadto sa Efeso, ug gipatawag niya ang mga anciano sa iglesia.

18 Ug sa diha nga sila miabut ngadto kaniya, siya miingon ngadto kanila, Kamo nahibalo, sukad sa unang adlaw nga ako mianhi sa Asia, sa unsa nga paagi ako nakig-uban kaninyo sa tanang mga panahon,

19 Nga nagaalagad sa Ginoong uban ang bug-os nga pagpaubos sa hunahuna, ug uban ang daghang mga luha, ug mga pagtintal, nga miabut kanako pinaagi sa pagbanhig sa mga Judio;

20 Ug giunsa ko pagtago ang bisan unsang butang nga mapuslanon kanimo, kondili gipakita ko kanimo, ug gitudloan ko ikaw sa dayag, ug sa balay ug balay,

21 Nga nagpamatuod ngadto sa mga Judio ug sa mga Grecianon usab, sa paghinulsol ngadto sa Dios, ug sa pagtoo ngadto sa atong Ginoong Jesu-Cristo.

22 Ug karon, tan-awa, ako moadto sa Jerusalem nga ginapus sa espiritu, nga wala mahibalo sa mga butang nga mahitabo kanako didto:

23 Gawas nga ang Espiritu Santo nagpamatuod sa matag siyudad, nga nag-ingon nga ang mga gapos ug mga kasakitan nagpabilin kanako.

24 Apan walay bisan unsa niining mga butanga nga magpalihok kanako, ni mag-isip sa akong kinabuhi nga mahal alang sa akong kaugalingon, aron akong mahuman ang akong lumba uban ang kalipay, ug ang ministeryo, nga akong nadawat gikan sa Ginoong Jesus, sa pagpamatuod sa ebanghelyo sa grasya sa Dios. .

25 Ug karon, tan-awa, ako nahibalo nga kamong tanan, nga akong giadtoan sa pagsangyaw sa gingharian sa Dios, dili na makakita sa akong nawong.

26 Gani ginadala ko kamo sa pagrekord sini nga adlaw, nga putli ako gikan sa dugo sang tanan nga tawo.

27 Kay ako wala maglikay sa pagpahayag nganha kaninyo sa tanang tambag sa Dios.

28 Busa pagbantay sa inyong mga kaugalingon, ug sa tibuok panon, diin ang Espiritu Santo mihimo kaninyo nga mga tigdumala, sa pagpakaon sa simbahan sa Dios, nga iyang gipalit sa iyang kaugalingong dugo.

29 Kay nahibal-an ko kini, nga human sa akong paggikan, ang mabangis nga mga lobo mosulod sa inyong taliwala, nga dili magpagawas sa panon.

30 Ug gikan sa inyong kaugalingon adunay mga tawo nga manindog, nga magasulti ug mga butang nga balit-ad, aron sa pagpahilayo sa mga tinon-an sunod kanila.

31 Busa pagbantay, ug hinumdumi, nga sulod sa tulo ka tuig wala ako mohunong sa pagpasidaan sa matag-usa sa gabii ug sa adlaw uban ang mga luha.

32 Kag karon, mga kauturan, ginatugyan ko kamo sa Dios, kag sa pulong sang iya bugay, nga sarang makapalig-on sa inyo, kag sa paghatag sa inyo sing palanublion sa tunga sang tanan nga ginpakabalaan.

33 Wala ko maibog ang plata, o bulawan, o bisti ni bisan kinsa.

34 Oo, kamo sa inyong kaugalingon nasayud, nga kini nga mga kamot nag-alagad sa akong mga kinahanglanon, ug ngadto kanila nga uban kanako.

35 Gipakita ko kaninyo ang tanang mga butang, nga sa ingon nga paghago kinahanglan kamo sa pagtabang sa mga mahuyang, ug sa paghinumdom sa mga pulong sa Ginoong Jesus, giunsa niya sa pag-ingon, **Labi pang bulahan ang paghatag kay sa pagdawat.**

36 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, siya miluhod, ug nag-ampo uban kanilang tanan.

37 Ug silang tanan nanghilak sa hilabihan, ug migakus sila sa liog ni Pablo, ug mihalok kaniya.

38 Nga nagsubo labaw sa tanan tungod sa mga pulong nga iyang gisulti, nga sila dili na makakita sa iyang nawong. Ug sila mikuyog kaniya ngadto sa sakayan.

KAPITULO 21

1 Kag natabo ini, nga sang nakahalin na kami gikan sa ila, kag nagpanakayon, nag-abut kami nga matul-id pakadto sa Coos, kag sang masunod nga adlaw sa Rodas, kag gikan didto padulong sa Patara:

2 Ug sa nakakaplag kami ug usa ka sakayan nga molawig paingon sa Fenicia, kami misakay, ug migikan.

3 Karon sa diha nga among nakaplagan ang Cipro, kami mibiya niini sa wala, ug milawig paingon sa Siria, ug midunggo sa Tiro: kay didto ang sakayan magdiskarga sa iyang luwan.

4 Ug sa hingkaplagan namo ang mga tinon-an, kami mipabilin didto ug pito ka adlaw: nga nanag-ingon kang Pablo pinaagi sa Espiritu, nga dili siya motungas sa Jerusalem.

5 Ug sa diha nga kami nakatuman niadtong mga adlaw, kami migikan ug milakaw; ug silang tanan nagdala kanamo sa among panaw, uban ang mga asawa ug mga anak, hangtud nga kami nakagula sa lungsod: ug nangluhod kami sa baybayon, ug nag-ampo.

6 Ug sa nakapanamilit na kami sa usa ug usa, nanakay kami sa sakayan; ug namauli sila pag-usab.

7 Ug sa nakahuman na kami sa among panaw gikan sa Tiro, miabut kami sa Tolemaida, ug nangomusta kami sa mga igsoon, ug mipuyo uban kanila ug usa ka adlaw.

8 Ug sa sunod nga adlaw kami nga mga kauban ni Pablo migikan ug miabut sa Cesarea: ug misulod kami sa balay ni Felipe nga ebanghelista, nga usa sa pito; ug mipuyo uban kaniya.

9 Ug ang mao nga tawo may upat ka anak nga babaye, mga ulay, nga nanagpanagna.

10 Ug samtang nagpabilin kami didto sa daghang mga adlaw, may milugsong gikan sa Judea nga usa ka manalagna, nga ginganlan si Agabus.

11 Ug sa pag-abut niya kanamo, iyang gikuha ang bakus ni Pablo, ug gigapus niya ang iyang kaugalingon nga mga kamot ug mga tiil, ug miingon, Mao kini ang giingon sa Espiritu Santo, Sa ingon niana gapuson sa mga Judio sa Jerusalem ang tawo nga tag-iya niini nga bakus, ug itugyan siya sa ang mga kamot sa mga Hentil.

12 Ug sa pagkadungog namo niining mga butanga, kami, ug ang mga taga-didto, nagpakilooy kaniya nga dili siya motungas sa Jerusalem.

13 Unya si Pablo mitubag: Unsay ipasabut ninyo sa paghilak ug sa pagdugmok sa akong kasingkasing? kay

andam ako dili lamang sa pagpagapos, kondili usab sa pagpakamatay sa Jerusalem tungod sa ngalan sa Ginoong Jesus.

14 Ug sa wala siya madani, kami mihunong, nga nagaingon, Ang kabubut-on sa Ginoo matuman.

15 Ug sa tapus niadtong mga adlaw, nanagdala kami sa among mga carro, ug mitungas kami ngadto sa Jerusalem.

16 Ug miuban usab kanamo ang pipila sa mga tinon-an sa Cesarea, ug gidala uban kanila ang usa ka Mnason nga taga-Cipro, usa ka tigulang nga tinon-an, nga uban kanila kami magapuyo.

17 Ug sa pag-abut namo sa Jerusalem, ang mga igsoon midawat kanamo nga malipayon.

18 Ug sa pagkasunod nga adlaw si Pablo misulod uban kanamo ngadto kang Santiago; ug ang tanang mga anciano didto.

19 Ug sa nakapangumosta na siya kanila, gipahayag niya ang mga butang nga nahimo sa Dios taliwala sa mga Gentil pinaagi sa iyang pag-alagad.

20 Ug sa pagkadungog nila niini, gihimaya nila ang Ginoo, ug miingon kaniya: Nakita mo, igsoon, kong pila ka libo ka mga Judio ang nanagpanoo; ug silang tanan mga masibuton sa balaod:

21 Ug sila gipahibalo mahitungod kanimo, nga ikaw nagatudlo sa tanang mga Judio nga anaa sa taliwala sa mga Gentil sa pagsalikway kang Moises, nga nagaingon nga sila dili kinahanglan nga tulion ang ilang mga anak, ni maglakaw subay sa mga kostumbre.

22 Busa unsa man kini? kinahanglan nga magtigum ang panon sa katawohan: kay sila makadungog nga ikaw mianhi.

23 Busa buhata kini nga among isulti kanimo: Kami adunay upat ka tawo nga adunay usa ka panaad diha kanila;

24 Dad-a sila, ug magputli ka sa imong kaugalingon uban kanila, ug bayran mo sila, aron magpakiskis sila sa ilang mga ulo: ug ang tanan mahibalo nga kadtong mga butanga, nga ilang gipahibalo mahitungod kanimo, walay kapuslanan; kondili nga ikaw sa imong kaugalingon usab nagalakaw nga hapsay, ug nagabantay sa kasugoan.

25 Mahitungod sa mga Gentil nga mituo, kami nagsulat ug mihukom nga sila wala magtuman sa maong butang, gawas lamang nga sila maglikay sa mga butang nga gihalad ngadto sa mga diosdios, ug gikan sa dugo, ug gikan sa linuok, ug gikan sa pakighilawas.

26 Unya gidala ni Pablo ang mga tawo, ug sa pagkasunod nga adlaw nagputli sa iyang kaugalingon uban kanila, misulod sa templo, aron sa pagpahibalo sa pagkatapus sa mga adlaw sa pagpapatli, hangtud nga ang usa ka halad ikahatag alang sa tagsatagsa kanila.

27 Ug sa diha nga ang pito ka adlaw hapit na mahuman, ang mga Judio nga gikan sa Asia, sa ilang pagkakita kaniya sa templo, nagpagubot sa tanang mga tawo, ug midakop kaniya,

28 Nagasinggit, Mga tawo sa Israel, tabang: Kini mao ang tawo, nga nagatudlo sa tanan nga mga tawo bisan diin batok sa mga tawo, ug sa balaod, ug niining dapita: ug labut pa nagdala usab sa mga Gresyanhon ngadto sa templo, ug naghugaw niining balaang dapit.

29 (Kay sila nakakita kaniadto uban kaniya sa siyudad si Trofimo nga taga-Efeso, nga ilang gihunahuna nga gidala ni Pablo sa templo.)

30 Ug ang tibook nga ciudad naukay, ug ang mga tawo nanagdalagan pagdungan: ug ilang gikuha si Pablo, ug giguyod siya ngadto sa gawas sa templo;

31 Ug samtang naninguha sila sa pagpatay kaniya, miabut ang mga balita ngadto sa pangulong capitan sa panon, nga ang tibook Jerusalem nangagubot.

32 Ug dihadiha mikuha siya ug mga sundalo ug mga centurion, ug midalagan ngadto kanila;

33 Unya ang pangulong capitan miduol, ug midakop kaniya, ug nagsugo nga gapuson siya sa duha ka talikala; ug nangutana kon kinsa siya, ug unsa ang iyang nabuhat.

34 Ug ang uban misinggit ug usa ka butang, ug ang uban sa lain, taliwala sa panon sa katawahan: ug sa wala siya mahibalo sa katinoan tungod sa kasamok, siya nagsugo nga dad-on siya ngadto sa kuta.

35 Ug sa pag-abut niya sa hagdanan, nahitabo nga gisakwat siya sa mga sundalo tungod sa kapintasan sa mga tawo.

36 Kay ang panon sa katawohan misunod, nga nanagsinggit, Papahawaa siya!

37 Ug sa hapit na ihatud si Pablo ngadto sa kuta, siya miingon sa pangulong capitan, Mahimo ba akong makigsulti kanimo? Kinsa miingon, Makamao ka ba mosulti ug Griego?

38 Dili ba ikaw ang Egiptohanon, nga sa wala pa niining mga adlaw naghimo ug kasamok, ug nagdala ngadto sa kamingawan ug upat ka libo ka mga tawo nga mga mamumuno?

39 Apan si Pablo miingon, Ako usa ka Judio nga taga-Tarso, usa ka lungsod sa Cilicia, usa ka lungsoranon sa dili ubos nga lungsod: ug, nangaliyupo ako kanimo, tugoti ako sa pagsulti sa mga tawo.

40 Ug sa nakahatag na siya ug pagtugot kaniya, si Pablo mitindog sa hagdanan, ug misinyas sa iyang kamot ngadto sa mga tawo. Ug sa diha nga nahimo ang usa ka dakung kahilum, siya misulti kanila sa pinulongan nga Hebreohanon, nga nagaingon:

KAPITULO 22

1 Mga kaigsoonan, ug mga amahan, patalinghugi ninyo ang akong depensa nga gihimo ko karon kaninyo.

2 (Ug sa diha nga sila nakadungog nga siya nagsulti sa Hebreohanong pinulongan ngadto kanila, sila misamot kakahilum: ug siya miingon,)

3 Ako sa pagkatinuod usa ka tawo nga usa ka Judeo, natawo sa Tarsus, usa ka siyudad sa Cilicia, apan nagdako niini nga siyudad sa tiilan ni Gamaliel, ug mitudlo sumala sa hingpit nga paagi sa balaod sa mga amahan, ug madasigon ngadto sa Dios, sama kaninyong tanan niining adlaw.

4 Ug gilutos ko kining paagiha hangtod sa kamatayon, nga ginagapos ug gitugyan ngadto sa mga bilangoan ang mga lalaki ug mga babaye.

5 Ingon usab ang labawng sacerdote nagpamatuod kanako, ug ang tanang kahimtang sa mga anciano: gikan kanila nakadawat usab ako ug mga surat ngadto sa mga igsoon, ug miadto ako sa Damasco, aron sa pagdala kanila nga didto ginapus ngadto sa Jerusalem, aron pagasilotan.

6 Kag nahanabu, nga, sang nagalakat ako, kag nagahilapit sa Damasco sang udto, sa hinali nagsilak gikan sa langit ang daku nga kapawa sa palibot ko.

7 Ug natumba ako sa yuta, ug nadungog ko ang usa ka tingog nga nagaingon kanako, **Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?**

8 Ug ako mitubag: Kinsa ba ikaw, Ginoo? Ug siya miingon kanako, **Ako mao si Jesus nga Nazaretnon, nga imong ginalutos.**

9 Ug sila nga uban kanako nakakita sa kahayag, ug nangahadlok; apan wala sila makadungog sa tingog niya nga nakigsulti kanako.

10 Ug ako miingon, Unsa ang akong buhaton, Ginoo? Ug ang Ginoo miingon kanako: **Tumindog ka, ug umadto ka sa Damasco; ug didto igasulti kanimo ang tanan nga mga butang nga gitudlo kanimo nga buhaton.**

11 Ug sa diha nga ako dili makakita tungod sa kasanag niadtong kahayag, nga giagak sa kamot sa mga kauban nako, miadto ako sa Damasco.

12 Ug ang usa ka Ananias, usa ka tawong masimbahon sumala sa kasugoan, nga may maayong taho sa tanang mga Judio nga nanagpuyo didto,

13 Miduol kanako, ug mitindog, ug miingon kanako, Igsoong Saulo, dawata ang imong igtatan-aw. Ug sa samang takna ako mihangad kaniya.

14 Ug siya miingon: Ang Dios sa atong mga amahan nagpili kanimo, aron ikaw mahibalo sa iyang kabubut-on, ug makakita niadtong Matarung, ug makadungog sa tingog sa iyang baba.

15 Kay ikaw mahimong iyang saksi ngadto sa tanang mga tawo sa imong nakita ug nadungog.

16 Ug karon nganong maglangan ka? Tumindog ka, ug magpabautismo, ug hugasi ang imong mga sala, nga magatawag sa ngalan sa Ginoo.

17 Ug nahitabo, nga, sa diha nga ako nahiabut pag-usab sa Jerusalem, bisan samtang ako nag-ampo sa templo, ako diha sa usa ka panan-awon;

18 Ug nakita ko siya nga nag-ingon kanako, **Pagdali, ug pahawa ka dayon sa Jerusalem: kay sila dili modawat sa imong pagpamatuod mahitungod kanako.**

19 Ug ako miingon, Ginoo, sila nahibalo nga ako nagbilanggo ug naghampak sa matag sinagoga niadtong mituo kanimo.

20 Ug sa giula ang dugo sa imong martir nga si Esteban, ako usab nagtindog sa duol, ug miuyon sa iyang kamatayon, ug gibantayan ko ang mga bisti niadtong nagpatay kaniya.

21 Ug siya miingon kanako, **Lumakaw ka: kay ipadala ko ikaw sa halayo ngadto sa mga Gentil.**

22 Ug ilang gipatalinghugan siya hangtud niining pulonga, ug unya gipatugbaw nila ang ilang mga tingog, ug nanag-ingon, Pahawaa ang maong tawo gikan sa yuta: kay dili angay nga siya mabuhi.

23 Ug samtang sila nanagsinggit, ug gihukas ang ilang mga saput, ug nagsalibay ug abug ngadto sa hangin,

24 Ang pangulong kapitan misugo nga dad-on siya ngadto sa kuta, ug nagsugo nga usisaon siya pinaagi sa paghampak; aron siya masayud ngano nga sila misinggit sa ingon batok kaniya.

25 Ug sa gigapus nila siya sa mga pisi, si Pablo miingon sa centurion nga nagtindog sa duol, Uyon ba sa balaod alang kaninyo ang paglatos sa usa ka tawo nga Romanhon, ug wala pa mahukmi?

26 Sa pagkadungog niini sa centurion, miadto siya ug misulti sa pangulong capitan, nga nagaingon: Pagmatngon

sa imong pagabuhaton: kay kining tawhana usa ka Romanhon.

27 Unya ang pangulong capitan miduol ug miingon kaniya, Suginli ako, Romano ba ikaw? Siya miingon, Oo.

28 Ug ang pangulong capitan mitubag, Sa dakung kantidad nakuha ko kini nga kagawasan. Ug si Pablo miingon, Apan ako natawo nga gawasnon.

29 Ug dihadiha mibiya kaniya ang mga tawo nga mao untay mosusi kaniya;

30 Ug sa sunod nga adlaw, tungod kay buot niya nga mahibaloan ang kasigurohan ngano nga giakusar siya sa mga Judio, iyang gibadbaran siya gikan sa iyang mga gapos, ug nagsugo sa mga punoan sa mga sacerdote ug sa tibook nga konseho sa pagpakita, ug gipakanaug si Pablo, ug gipaatabang siya kanila.

KAPITULO 23

1 Ug si Pablo, sa nagatutok sa Sanhedrin, miingon: Mga igsoon, nagkinabuhi ako sa bug-os nga maayong kaisipan sa atubangan sa Dios hangtud niining adlaw.

2 Ug ang labawng sacerdote nga si Ananias misugo kanila nga nanagtindog tupad kaniya sa pagsagpa kaniya sa baba.

3 Unya si Pablo miingon kaniya: Ang Dios magahampak kanimo, ikaw nga gipaputi nga bongbong: kay ikaw nagalingkod sa paghukom kanako subay sa balaod, ug nagsugo nga hampakon ako supak sa balaod?

4 Ug sila nga nanagtindog sa duol miingon, Gipasipalahan mo ba ang labawng sacerdote sa Dios?

5 Unya si Pablo miingon: Wala ako mahibalo, mga igsoon, nga siya mao ang labawng sacerdote: kay nahisulat na, Dili ka magsulti ug dautan batok sa punoan sa imong katawohan.

6 Apan sa diha nga si Pablo nakasabut nga ang usa ka bahin mga Saduceo, ug ang uban nga mga Fariseo, siya misinggit diha sa Sanhedrin, Mga igsoon, ako usa ka Fariseo, ang anak sa usa ka Fariseo: mahitungod sa paglaum ug sa pagkabanhaw sa mga patay ako gitawag. sa pangutana.

7 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, miabut ang usa ka panagsumpaki tali sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo: ug ang panon sa katawohan nabahin.

8 Kay ang mga Saduceo nagaingon nga walay pagkabanhaw, bisan manolunda, bisan espiritu: apan ang mga Fariseo nagasugid niining duha.

9 Ug miabut ang usa ka dakung singgit: ug ang mga escriba nga sa bahin sa mga Fariseo mitindog, ug nakiglantugi, nga nagaingon, Kami walay nakita nga kadautan niini nga tawo: apan kon ang usa ka espiritu o usa ka manolonda nakigsulti kaniya, dili kita makig-away batok kaniya. Dios.

10 Ug sa diha nga miabut ang usa ka dakung paglalisay, ang pangulong capitan, nga nahadlok nga si Pablo pagakuniskunison kanila, nagsugo sa mga sundalo sa pagkanaug, ug sa pagpugos kaniya sa pagkuha gikan kanila, ug sa pagdala kaniya ngadto sa kuta.

11 Ug sa pagkagabii nga misunod ang Ginoo mitindog tupad kaniya, ug miingon, **Paglipay, Paul: kay ingon nga ikaw nagpamatuod kanako sa Jerusalem, sa ingon usab kinahanglan nga magpamatuod ka sa Roma.**

12 Ug sa pagkaadlaw na, ang pipila sa mga Judio nanagtigum, ug nanagpanumpa sa ilang kaugalingon, nga

nagaingon nga dili na sila mokaon ni moinum hangtud ilang mapatay si Pablo.

13 Ug kapin sa kap-atan sila nga naghimo niini nga panagkunsabo.

14 Ug nangadto sila sa mga sacerdote nga punoan ug sa mga anciano, ug nanag-ingon: Kami nagsinaad sa among kaugalingon ilalum sa usa ka dakung tunglo, nga dili kami mokaon bisan unsa hangtud nga among mapatay si Pablo.

15 Busa karon kamo uban sa Sanhedrin magpahibalo sa pangulong kapitan nga iyang dad-on siya nganha kaninyo ugma, ingon nga daw kamo mangutana sa usa ka butang nga mas hingpit mahitungod kaniya: ug kami, o bisan kanus-a siya moduol, andam sa pagpatay kaniya.

16 Ug sa diha nga ang anak nga lalake sa igsoon nga babaye ni Pablo nakadungog mahitungod sa ilang pagbanhig, siya miadto ug misulod sa kuta, ug nagsugilon kang Pablo.

17 Unya gitawag ni Pablo ang usa sa mga centurion ngadto kaniya, ug miingon: Dad-a kining batan-on ngadto sa pangulong capitan: kay aduna siyay isulti kaniya.

18 Busa iyang gikuha siya, ug gidala ngadto sa pangulong capitan, ug miingon: Si Pablo nga binilanggo mitawag kanako ngadto kaniya, ug mihangyo kanako nga dad-on kining batan-on nganhi kanimo, nga adunay isulti kanimo.

19 Unya ang pangulong capitan migunit kaniya sa kamot, ug miuban kaniya sa hilit, ug nangutana kaniya, Unsa may imong isulti kanako?

20 Ug siya miingon: Ang mga Judio nanagsabut sa paghangyo kanimo nga imong dad-on si Pablo ugma ngadto sa Sanhedrin, ingon nga daw sila mangutana kaniya sa labi pang hingpit.

21 Apang indi ka magtugyan sa ila: kay may nagahulat sa iya sa ila kapin sa kap-atan ka tawo, nga nagsumpa sa ila kaugalingon sing isa ka panumpa, nga indi sila magkaon ukon mag-inom tubtob nga mapatay nila sia: kag karon handa na sila, nangita ug saad gikan kanimo.

22 Busa gipalakaw sa pangulong capitan ang batan-ong lalaki, ug mitugon kaniya, Magmatngon nga dili ka magsugilon kang bisan kinsa nga ikaw nagpahayag niining mga butanga kanako.

23 Ug iyang gitawag ngadto kaniya ang duha ka senturyon, nga nagaingon: Andama ang duha ka gatus ka sundalo sa pag-adto sa Cesarea, ug ang mga mangangabayo kapitoan, ug ang mga bangkaw nga duha ka gatus, sa ikatulong takna sa kagabhion;

24 Ug hatagi sila ug mga mananap, aron ilang pasakyon si Pablo, ug dad-on siya nga luwas ngadto kang Felix nga gobernador.

25 Ug siya misulat ug usa ka sulat subay niini nga paagi:

26 Si Claudio Lisias nangumosta sa labing halangdon nga gobernador nga si Felix.

27 Kining tawhana gidakop sa mga Judeo, ug pagapatyon na unta nila: unya mianhi ako uban ang kasundalohan, ug giluwes siya, sa akong nasabtan nga siya usa ka Romanhon.

28 Ug sa diha nga ako buot unta nga mahibalo sa hinungdan nga sila nagsumbong kaniya, ako midala kaniya ngadto sa ilang konseho.

29 Nga akong nasabtan nga gisumbong sa mga pangutana sa ilang balaod, apan walay bisan unsa nga ikasumbong batok kaniya nga takus sa kamatayon o sa mga gapus.

30 Ug sa diha nga kini gisugilon kanako nga ang mga Judeo nag-atang sa tawo, ako nagpadala dihadiha kanimo,

ug nagsugo usab sa iyang mga magsusumbong sa pagsulti sa imong atubangan sa ilang nabatonan batok kaniya. Panamilit.

31 Unya ang mga sundalo, ingon sa gisugo kanila, gikuha si Pablo, ug gidala siya sa kagabhion ngadto sa Antipatris.

32 Sa pagkaugma ilang gibiyaan ang mga mangangabayo sa pag-uban kaniya, ug namalik sila sa kuta:

33 Nga, sa pag-abut nila sa Cesarea, ug gitunol nila ang sulat ngadto sa gobernador, gipaatabang usab niya si Pablo.

34 Ug sa pagkabasa sa gobernador sa sulat, siya nangutana kong tagadiin siya. Ug sa iyang pagkasayud nga siya taga-Cilicia;

35 Patalinghugan ko ikaw, miingon siya, inig-abut na usab sa imong mga magsusumbong. Ug siya nagsugo nga pabantayan siya sa hawanan sa hukmanan ni Herodes.

KAPITULO 24

1 Ug sa tapus ang lima ka adlaw, milugsong ang labawng sacerdote nga si Ananias uban sa mga anciano, ug uban sa usa ka mamumulong nga ginganlan si Tertulo, nga nagpahibalo sa gobernador batok kang Pablo.

2 Ug sa dihang gipatawag siya, si Tertulo misugod sa pagsumbong kaniya, nga nag-ingon, Sa nakita nga pinaagi kanimo kami nakatagamtam ug dakong kalinaw, ug nga ang takus kaayo nga mga buhat nahimo alang niining nasora pinaagi sa imong pagdumala,

3 Gidawat namo kini kanunay, ug sa tanang dapit, labing halangdon nga Felix, uban ang bug-os nga pagpasalamat.

4 Bisan pa niana, aron ako dili na makakalaay pag-ayo kanimo, ako nagahangyo kanimo nga patalinghugan mo kami sa imong kalooy sa pipila ka mga pulong.

5 Kay hingkaplagan namo kining tawhana nga usa ka tawo nga masakiton, ug usa ka tigpalihok sa kagubot sa tanang mga Judio sa tibuok kalibutan, ug usa ka pangulo sa sekta sa mga Nazareno:

6 Nga naninguha usab sa pagpasipala sa templo;

7 Apan ang pangulong kapitan nga si Lisias misulong kanamo, ug uban sa dakong kapintasan gikuha siya gikan sa among mga kamot.

8 Nga nagsugo sa iyang mga magsusumbong sa pag-anha kanimo: pinaagi sa pagsusi kang kinsa ang imong kaugalingon makahibalo niining tanan nga mga butang, nga among gisumbong kaniya.

9 Ug ang mga Judio usab miuyon, nga nagaingon nga kining mga butanga tinuod.

10 Unya si Pablo, sa tapus sinyasan siya sa gobernador sa pagsulti, mitubag: Tungod kay ako nahibalo nga sa daghang katuigan ikaw nahimong maghuhukom niining nasud, ako nagatubag sa labi pang malipayon alang sa akong kaugalingon;

11 Kay aron imong masabtan, nga aduna pay napulo ug duha ka adlaw sukad ako mitungas sa Jerusalem aron sa pagsimba.

12 Ug wala nila ako hikaplagi sa templo nga nakiglantugi kang bisan kinsa, bisan sa pagsamok sa katawohan, bisan sa mga sinagoga, bisan sa ciudad;

13 Ni sila makapamatuod sa mga butang diin sila karon nagsumbong kanako.

14 Apan kini isugid ko kanimo, nga sumala sa dalan nga ilang gitawag ug erehiya, mao nga nagasimba ako sa Dios

sa akong mga amahan, nga nagatoo sa tanang mga butang nga nahisulat sa Kasugoan ug sa mga manalagna:

15 Ug adunay paglaum ngadto sa Dios, diin sila sa ilang kaugalingon usab mitugot, nga adunay usa ka pagkabanhaw sa mga patay, alang sa matarung ug sa dili matarung.

16 Ug niini ako naningkamot sa akong kaugalingon, sa pagbaton kanunay ug usa ka tanlag nga walay sala ngadto sa Dios, ug ngadto sa mga tawo.

17 Karon human sa daghang mga tuig mianhi ako aron sa pagdala ug mga limos sa akong nasud, ug mga halad.

18 Nga niana ang pipila ka mga Judio gikan sa Asia nakakaplag kanako nga giputli sulod sa templo, bisan sa panon sa katawohan, bisan sa kasamok.

19 Nga kinahanglan nga ania dinhi sa imong atubangan, ug mosukol, kon sila adunay bisan unsa batok kanako.

20 O kon dili, pasultiha sila dinhi, kon sila nakakaplag ug bisan unsang daotang buhat kanako, samtang ako nagbarog atubangan sa konseho,

21 Gawas lamang niining usa ka tingog, nga ako misinggit nga nagatindog sa taliwala nila, Mahitungod sa pagkabanhaw sa mga minatay ginapangutana ako kaninyo niining adlaw.

22 Ug sa pagkadungog ni Felix niining mga butanga, nga may labaw pa nga hingpit nga kahibalo sa maong dalan, iyang gilangan sila, ug miingon: Sa diha nga si Lisisas nga pangulong capitan manaog na, ako mahibalo sa katapusan sa inyong mga butang.

23 Ug iyang gisugo ang usa ka centurion sa pagbantay kang Pablo, ug sa paghatag kaniya ug kagawasan, ug nga dili niya pagdid-an ang bisan kinsa sa iyang mga kaila sa pag-alagad o pag-adto kaniya.

24 Ug sa tapus ang pila ka adlaw, sa pag-abut ni Felix uban sa iyang asawa nga si Drusila, nga usa ka Judio, iyang gipakuha si Pablo, ug gipatalinghugan siya mahitungod sa pagtoo kang Cristo.

25 Ug samtang siya nangatarungan mahitungod sa pagkamatarung, ug sa pagpugong sa kaugalingon, ug sa paghukom nga umalabut, si Felix mikurog, ug mitubag: Lumakaw ka sa imong dalan alang niining panahona; sa diha nga ako adunay usa ka kombenyente nga panahon, tawgon ko ikaw.

26 Naglaum usab siya nga hatagan siya ni Pablo ug salapi, aron iyang mabadbaran siya;

27 Apan sa tapus ang duha ka tuig si Porcio Festo mipuli kang Felix: ug si Felix, kay buot magpahimuot sa mga Judio, gipasagdan niya si Pablo nga ginapus.

KAPITULO 25

1 Karon sa pag-abut ni Festo sa lalawigan, tapus sa tulo ka adlaw mitungas siya gikan sa Cesarea ngadto sa Jerusalem.

2 Unya ang labawng sacerdote ug ang mga punoan sa mga Judio misugilon kaniya batok kang Pablo, ug nagpakilooy kaniya,

3 Ug nangayo ug kalooy batok kaniya, nga iyang ipakuha siya ngadto sa Jerusalem, nga nagabanhig sa dalan aron sa pagpatay kaniya.

4 Apan si Festo mitubag, nga si Pablo gibantayan sa Cesarea, ug nga siya sa iyang kaugalingon moadto didto sa dili madugay.

5 Busa palugsonga sila, miingon siya, nga anaa kaninyo ang makahimo, molugsong uban kanako, ug magsumbong niining tawhana, kon aduna may pagkadautan diha kaniya.

6 Ug sa nakapabilin siya uban kanila ug labaw sa napulo ka adlaw, milugsong siya sa Cesarea; ug sa sunod nga adlaw milingkod sa lingkoranan sa hukmanan ug nagsugo nga paatubangan si Pablo.

7 Ug sa pag-abut niya, ang mga Judio nga milugsong gikan sa Jerusalem nanag-alirong, ug nagbutang ug daghan ug mabug-at nga mga sumbong batok kang Pablo, nga dili nila mapamatud-an.

8 Samtang siya mitubag alang sa iyang kaugalingon, Bisan batok sa balaod sa mga Judio, bisan batok sa templo, bisan batok kang Cesar, ako walay bisan unsa nga nakasala.

9 Apan si Festo, kay buot magpahimuot sa mga Judio, mitubag kang Pablo, ug miingon: Buot ka ba nga motungas sa Jerusalem, ug didto pagahukman sa akong atubangan mahitungod niining mga butanga?

10 Unya si Pablo miingon, Ako nagatindog sa lingkoranan sa hukmanan ni Cesar, diin ako kinahanglan pagahukman: ngadto sa mga Judio ako walay nahimo nga dautan, ingon sa imong nahibaloan pag-ayo.

11 Kay kon nakasala man ako, o nakabuhat ug bisan unsa nga angay sa kamatayon, dili ako magdumili sa pagpakamatay; Moapelar ako kang Cesar.

12 Unya si Festo, sa human siya makigsulti sa konseho, mitubag, Midangop ka ba kang Cesar? kang Cesar ikaw moadto.

13 Ug sa tapus ang pipila ka adlaw, si hari Agripa ug si Bernice ming-abut sa Cesarea aron sa pagyukbo kang Festo.

14 Ug sa nakapabilin sila didto sa daghang mga adlaw, si Festo misugilon sa hari sa hinungdan ni Pablo, nga nagaingon: Adunay usa ka tawo nga gibilin nga binilanggo ni Felix;

15 Mahitungod kaniya, sa didto pa ako sa Jerusalem, ang mga punoan sa mga sacerdote ug ang mga anciano sa mga Judio misugilon kanako, nga nagatinguha nga hukman siya.

16 Ngadto kanila mitubag ako, Dili batasan sa mga Romano ang pagtugyan kang bisan kinsa aron mamatay, sa dili pa ang akusado makig-atubang sa mga magsusumbong, ug makabaton ug katungod sa pagtubag sa iyang kaugalingon mahitungod sa krimen nga gipasaka batok kaniya.

17 Busa, sa pag-abut nila dinhi, sa walay paglangan sa pagkaugma milingkod ako sa hukmanan, ug misugo nga dad-on ang tawo.

18 Batok kaniya sa diha nga ang mga magsusumbong mitindog, sila wala magdala ug bisan unsa nga sumbong sa mga butang nga ingon sa akong gihunahuna:

19 Apan adunay mga pangutana batok kaniya mahitungod sa ilang kaugalingong patuotuo, ug mahitungod sa usa ka Jesus, nga namatay, nga gipamatud-an ni Pablo nga buhi.

20 Ug tungod kay nagduhaduha ako sa maong matang sa mga pangutana, nangutana ako kaniya kon buot ba siya moadto sa Jerusalem, ug didto pagahukman niining mga butanga.

21 Apan sa diha nga si Pablo miapelar nga tipigan ngadto sa husay ni Augusto, ako nagsugo nga bantayan siya hangtud nga ikapadala ko siya kang Cesar.

22 Unya si Agripa miingon kang Festo, Ako usab maminaw sa maong tawo. Ugma, miingon siya, maminaw ka kaniya.

23 Ug sa pagkasunod nga adlaw, sa miabut si Agripa ug si Bernice, uban ang dakung pagpasigarbo, ug misulod sila sa dapit nga husayanan, uban sa mga pangulong capitan, ug sa mga kadagkuan sa ciudad, sa sugo ni Festo si Pablo gipagula.

24 Ug si Festo miingon, Haring Agripa, ug ang tanang mga tawo nga ania dinhi uban kanamo, nakita ninyo kining tawhana, nga mahitungod kaniya ang tanang panon sa mga Judio nakiglabot kanako, sa Jerusalem, ug usab dinhi, nga nagasinggit nga dili siya angay mabuhi pa.

25 Apan sa diha nga ako nakakaplag nga siya walay nahimo nga takus sa kamatayon, ug nga siya sa iyang kaugalingon midangup kang Augusto, ako nakahukom sa pagpadala kaniya.

26 Mahitungod kaniya wala akoy tinong butang nga ikasulat sa akong ginoo. Busa gidala ko siya sa atubangan ninyo, ug ilabina sa imong atubangan, Oh hari nga Agripa, aron, human sa pagsusi, aduna akoy ikasulat.

27 Kay alang kanako daw dili makatarunganon ang pagpadala ug usa ka binilanggo, ug dili sa pagpahayag sa mga krimen nga gipasaka batok kaniya.

KAPITULO 26

1 Unya si Agripa miingon kang Pablo: Gitugotan ka sa pagsulti alang sa imong kaugalingon. Unya gituy-od ni Pablo ang kamot, ug mitubag alang sa iyang kaugalingon:

2 Gihunahuna ko ang akong kaugalingon nga malipayon, hari Agripa, tungod kay ako motubag alang sa akong kaugalingon niining adlaw sa imong atubangan mahitungod sa tanang mga butang diin ako gisumbong sa mga Judio:

3 Labi na kay nakaila ako nga batid ka sa tanang mga kostumbre ug mga pangutana nga anaa sa taliwala sa mga Judio;

4 Ang akong paagi sa pagkinabuhi sukad sa akong pagkabatan-on, nga sa sinugdan diha sa akong kaugalingon nga nasud sa Jerusalem, nakaila sa tanang mga Judeo;

5 Nga nakaila kanako sukad sa sinugdan, kon sila magpamatuod, nga sumala sa labing higpit nga sekta sa atong tinohan nagkinabuhi ako nga usa ka Fariseo.

6 Ug karon ako nagatindog ug gihukman tungod sa paglaum sa saad nga gihimo sa Dios ngadto sa atong mga amahan:

7 Nga sa maong saad ang among napulog-duha ka mga banay, nga dihadiha sa pag-alagad sa Dios adlaw ug gabii, naglaum nga moabut. Tungod sa maong paglaom, Hari Agripa, gisumbong ako sa mga Judio.

8 Ngano ba nga kamo maghunahuna nga usa ka butang nga dili katuohan, nga ang Dios magabanhaw sa mga minatay?

9 Ako sa pagkatinuod naghunahuna sa akong kaugalingon, nga ako kinahanglan nga mobuhat sa daghang mga butang batok sa ngalan ni Jesus nga Nazarenon.

10 Kini nga butanga gibuhay ko usab sa Jerusalem: ug daghan sa mga balaan akong gibanlud sa bilangguan, sa nakadawat ako ug pagbulot-an gikan sa pangulong mga sacerdote; ug sa diha nga sila gipamatay, Ako mihatag sa akong tingog batok kanila.

11 Ug gisilotan ko sila kanunay sa matag sinagoga, ug gipugos ko sila sa pagpasipala; ug tungod sa hilabihan nga pagkasuko batok kanila, gilutos ko sila bisan ngadto sa langyaw nga mga siyudad.

12 Busa sa miadto ako sa Damasco uban ang pagbulot-an ug sugo gikan sa pangulong mga sacerdote,

13 Sa udto, O hari, nakita ko sa dalan ang usa ka kahayag gikan sa langit, labaw sa kahayag sa adlaw, nga misidlak libut kanako ug kanila nga mipanaw uban kanako.

14 Ug sa nangapukan kaming tanan sa yuta, nadungog ko ang usa ka tingog nga misulti kanako, nga nagaingon sa pinulongan nga Hebreohanon, **Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako? malisud alang kanimo ang pagpatid batok sa mga tunok.**

15 Ug ako miingon: Kinsa ba ikaw, Ginoo? Ug siya miingon: **Ako mao si Jesus nga imong ginalutos.**

16 Apan bumangon ka, ug tumindog ka sa imong mga tiil: kay ako mipakita kanimo alang niini nga katuyoan, sa paghimo kanimo nga usa ka ministro ug usa ka saksi niining mga butanga nga imong nakita, ug niadtong mga butanga diin ako magpakita kanimo;

17 Nagaluwas kanimo gikan sa mga tawo, ug gikan sa mga Gentil, kang kinsa karon gipadala ko ikaw,

18 Aron sa pagpabuka sa ilang mga mata, ug sa pagpabalik kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag, ug gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios, aron sila makadawat sa kapasayloan sa mga sala, ug sa kabilin uban kanila nga gibalaan pinaagi sa pagtoo nga ania kanako.

19 Busa, Oh hari nga Agripa, wala ako magsupak sa langitnong panan-awon:

20 Apan nagpahibalo una kanila sa Damasco, ug sa Jerusalem, ug sa tibuok kayutaan sa Judea, ug unya ngadto sa mga Gentil, nga sila kinahanglan maghinulsol ug mobalik ngadto sa Dios, ug magbuhat sa mga buhat nga takus sa paghinulsol.

21 Tungod niini nga mga hinungdan gidakop ako sa mga Judio sa templo, ug naninguha sila sa pagpatay kanako.

22 Busa sa nakabaton ako ug panabang sa Dios, ako nagpadayon hangtud niining adlaw, nga nagpamatuod sa gagmay ug sa mga dagku, nga walay lain nga gisulti gawas niadtong giingon sa mga manalagna ug ni Moises nga moabut:

23 Nga si Kristo kinahanglan mag-antus, ug nga siya mao ang una nga mabanhaw gikan sa mga patay, ug magpakita sa kahayag ngadto sa mga tawo, ug ngadto sa mga Gentil.

24 Ug samtang nagsulti siya niini alang sa iyang kaugalingon, si Festo miingon sa makusog nga tingog, Pablo, nabuang ka; ang daghang pagkat-on nakapabuang kanimo.

25 Apan siya miingon: Wala ako buang, labing halangdon nga Festo; apan isulti ang mga pulong sa kamatuoran ug kaligdong.

26 Kay ang hari nahibalo niining mga butanga, kang kinsa usab ako nagasulti sa walay bayad; kay kining butanga wala buhata sa usa ka suok.

27 Hari Agripa, mitoo ba ikaw sa mga profeta? Ako nahibalo nga ikaw mitoo.

28 Unya si Agripa miingon kang Pablo, "Hapit na ako makabig mo nga usa ka Cristohanon."

29 Ug si Pablo miingon, Ako manghinaut sa Dios, nga dili lamang ikaw, kondili usab ang tanan nga nagapatalinghug kanako niining adlaw, sa hapit ug sa tanan mahisama kanako, gawas niining mga gapus.

30 Ug sa diha nga siya nakasulti niini, ang hari mitindog, ug ang gobernador, ug si Bernice, ug sila nga naglingkod uban kanila;

31 Ug sa pagbulag nila, nagsinultihay sila sa ilang kaugalingon, nga nagaingon: Kining tawohana wala magbuhay ug bisan unsa nga takus sa kamatayon o sa mga gapus.

32 Unya si Agripa miingon kang Festo, Kining tawhana buhian unta kong wala pa siya modangop kang Cesar.

KAPITULO 27

1 Ug sa gikahukom na nga kami molawig paingon sa Italia, ilang gitugyan si Pablo ug ang uban pang mga binilanggo ngadto sa usa nga ginganlan si Julius, usa ka centurion sa pundok ni Augusto.

2 Ug sa misakay kami sa usa ka sakayan nga taga-Adramitium, milayag kami, nga buot molawig sa mga baybayon sa Asia; usa ka Aristarco nga taga-Tesalonica nga taga-Macedonia, uban kanamo.

3 Ug sa sunod nga adlaw midunggo kami sa Sidon. Ug si Julio sa mapuanguron nalooy kang Pablo, ug gihatagan siya ug kagawasan sa pag-adto sa iyang mga higala aron sa pagpahayahay sa iyang kaugalingon.

4 Ug sa nakagikan na kami didto, milawig kami sa ilawom sa Cipro, kay sungsunon man ang hangin.

5 Ug sa nakatabok na kami sa dagat sa Cilicia ug Pamfilia, miabut kami sa Mira, usa ka lungsod sa Licia.

6 Ug didto ang centurion nakakaplag ug usa ka sakayan nga taga-Alejandria nga milawig paingon sa Italia; ug gibutang niya kami didto.

7 Ug sa nakalawig na kami sa hinayhinay sulod sa daghang mga adlaw, ug naglisud sa pag-abut sa atbang sa Cnido, ang hangin wala motugot kanamo, milawig kami sa ilalum sa Creta, atbang sa Salmone;

8 Ug, sa lisud nga paglatas niini, miabut sa usa ka dapit nga gitawag Ang matahum nga mga dunggoanan; haduol niini ang siyudad sa Lasea.

9 Karon sa diha nga ang daghang panahon nahurot na, ug sa diha nga ang paglawig delikado na, tungod kay ang puasa milabay na man, si Pablo mitambag kanila,

10 Ug miingon ngadto kanila, Mga ginoo, akong nasabtan nga kini nga paglawig adunay kadaut ug daghang kadaot, dili lamang sa lulan ug sakayan, kondili usab sa atong mga kinabuhi.

11 Bisan pa niana ang centurion mitoo sa agalon ug sa tag-iya sa sakayan, labaw pa sa mga butang nga gisulti ni Pablo.

12 Ug tungod kay ang dunggoanan dili maayo nga kasudlan sa tingtugnaw, ang kadaghanan mitambag sa paggikan usab didto, kong sa bisan unsang paagi makaabut sila sa Fenicia, ug didto sa tingtugnaw; nga mao ang dunggoanan sa Creta, ug nahimutang sa habagatan sa kasadpan ug sa amihanang kasadpan.

13 Ug sa mihuros ug mahinay ang habagat, nga sa pagdahum nila nga natuman na nila ang ilang tuyo, mipahawa sila gikan didto, milawig sila duol sa Creta.

14 Apan sa wala madugay mihuros batok niini ang usa ka unos nga ginganlag Euroclydon.

15 Ug sa diha nga ang sakayan naanod, ug dili na makaagwanta sa hangin, kami nagpaaron kaniya.

16 Ug sa pagdagan sa ilalum sa usa ka pulo nga gitawag ug Claudia, kami adunay daghang buluhaton nga maabut sakay sa sakayan:

17 Ug sa napasaka nila kini, migamit sila ug mga tabang, nga gibakos sa ilalum sa sakayan; ug, sa kahadlok nga

tingali unyag mahulog sila sa mga balas, gibuak ang layag, ug sa ingon gipadpad.

18 Ug sa gikusokuso kami sa hilabihan gayud sa unos, sa pagkasunod nga adlaw gipagaan nila ang sakayan;

19 Ug sa ikatulo ka adlaw gisalibay namo sa among kaugalingong mga kamot ang mga kasangkapan sa sakayan.

20 Ug sa diha nga walay adlaw o mga bitoon sa daghang mga adlaw mipakita, ug dili gamay nga unos nga mikusokuso kanamo, ang tanan nga paglaum nga kami maluwas nahanaw.

21 Apan sa tapus ang hataas nga pagpuasa, si Pablo mitindog sa ilang taliwala, ug miingon: Mga ginoo, nagpatalinghug unta kamo kanako, ug wala mopahawa gikan sa Creta, ug nahilagum niining kadaut ug kapildihan.

22 Ug karon awhagon ko kamo nga magmalipayon kamo: kay walay mawad-an sa kinabuhi ni bisan kinsa diha kaninyo, kondili sa sakayan lamang.

23 Kay may mitindog tupad kanako karong gabhiona ang anghel sa Dios, kang kinsa ako, ug kinsa akong gialagaran,

24 Nga nagaingon, Ayaw kahadlok, Pablo; kinahanglan nga dad-on ka sa atubangan ni Cesar: ug, tan-awa, ang Dios naghatag kanimo sa tanan nga naglawig uban kanimo.

25 Busa, mga ginoo, paglipay kamo: kay ako mitoo sa Dios, nga kini mahitabo sumala sa gisulti kanako.

26 Apan kinahanglan itambog kita sa usa ka isla.

27 Apan sa diha nga ang ikanapulo ug upat ka gabii miabut, samtang kami gianod-anod didto sa Adria, sa may tungang gabii ang mga sakayanon naghunahuna nga sila haduol na sa usa ka yuta;

28 Ug ilang gihuyop, ug hingkaplagan kini nga kaluhaan ka dupa: ug sa nakalakaw sila ug diyutay, ilang gisusi pag-usab, ug hingkaplagan kini nga napulo ug lima ka dupa.

29 Unya kay nahadlok sila nga tingali unyag mahulog kami sa mga bato, ilang gihulog ang upat ka angkla sa ulin, ug nangandoy nga maadlaw.

30 Ug sa diha nga ang mga sakayanon mokalagiw na gikan sa sakayan, sa dihang ilang gitonton ang sakayan ngadto sa dagat, ubos sa kolor nga daw sila mohulog ug mga angkla gikan sa atubangan,

31 Si Pablo miingon sa senturyon ug sa mga sundalo, Gawas kon kini sila magpabilin sa sakayan, dili kamo maluwas.

32 Unya giputol sa mga sundalo ang mga pisi sa sakayan, ug gipasagdan kini nga mahulog.

33 Ug samtang nagsingabut na ang adlaw, si Pablo nagpakilooy kanilang tanan sa pagkaon, nga nagaingon: Kini nga adlaw mao ang ikanapulo ug upat ka adlaw nga kamo nagapabilin ug nagapadayon sa pagpuasa, nga walay gikaon.

34 Busa ako nagahangyo kaninyo nga kumaon kamo: kay kini alang sa inyong kahimsog: kay walay bisan usa ka buhok nga mahulog sa ulo ni bisan kinsa kaninyo.

35 Ug sa nakapamulong siya niini, mikuha siya ug tinapay, ug nagpasalamat sa Dios sa atubangan nilang tanan: ug sa gipikaspikas niya kini, misugod siya sa pagkaon.

36 Unya nalipay silang tanan, ug nangaon usab sila.

37 Ug kaming tanan diha sa sakayan duha ka gatus kapitoan ug unom ka tawo.

38 Ug sa nabusog na sila, gipagaan nila ang sakayan, ug gisalibay nila sa dagat ang trigo.

39 Ug sa pagkabuntag na, wala sila makaila sa yuta: apan nakakaplag sila ug usa ka sapa nga may baybayon, diin sila naghunahuna, kong mahimo, nga itulod ang sakayan.

40 Ug sa diha nga ilang gikuha ang mga angkla, ilang gitugyan ang ilang kaugalingon ngadto sa dagat, ug gihubad ang mga higot sa timon, ug giisa ang layag ngadto sa hangin, ug mipadulong sa baybayon.

41 Ug sa pagkahulog nila sa dapit nga gitagboan sa duha ka dagat, ilang napasangyad ang sakayan; ug ang atubangan mipilit, ug nagpabilin nga dili matarug, apan ang likod nga bahin nabuak tungod sa kakusog sa mga balud.

42 Ug ang tambag sa mga sundalo mao ang pagpatay sa mga binilanggo, aron walay bisan kinsa kanila nga manglangoy, ug makakalagiw.

43 Apan ang centurion, kay buot moluwas kang Pablo, nagpugong kanila sa ilang tuyo; ug nagsugo nga sila nga makamaong molangoy, molukso una sa ilang kaugalingon ngadto sa dagat, ug moadto sa mamala.

44 Ug ang uban, ang uban sa mga tabla, ug ang uban sa mga guba sa sakayan. Ug mao nga nahitabo, nga silang tanan nakagawas nga luwas ngadto sa yuta.

KAPITULO 28

1 Ug sa nakagawas na sila, naila nila nga ang pulo gitawag ug Melita.

2 Ug ang mga lumalangyaw nagpakita kanamo sa dili diyutay nga pagkamaloloy-on: kay sila naghaling ug kalayo, ug midawat kanamong tanan, tungod sa ulan karon, ug tungod sa katugnaw.

3 Ug sa nanguha si Pablo ug usa ka bugkos sa mga sanga, ug gibutang kini sa kalayo, migula ang usa ka bitin gikan sa kainit, ug mikupot sa iyang kamot.

4 Ug sa diha nga ang mga barbaro nakakita sa mapintas nga mananap nga nagbitay sa iyang kamot, sila nasig-ingon sa ilang kaugalingon, Sa walay duhaduha kining tawhana maoy usa ka mamumuno, kinsa, bisan tuod siya nakaikyas sa dagat, apan ang panimalus dili motugot nga mabuhi.

5 Ug gisawilik niya ang mananap ngadto sa kalayo, ug wala siya mobati ug kadaot.

6 Bisan pa niana sila mitan-aw sa diha nga siya mohubag, o mapukan nga patay sa kalit: apan sa tapus sila nagpaabut sa hataas nga panahon, ug nakakita nga walay kadaot nga midangat kaniya, sila nausab sa ilang mga hunahuna, ug miingon nga siya usa ka dios.

7 Sa maong dapit adunay mga yuta sa punoan sa pulo, kansang ngalan mao si Publio; nga midawat kanamo, ug nagpaabut kanamo sa tolo ka adlaw nga maabiabihon.

8 Ug nahitabo nga ang amahan ni Publio naghigda nga gihilantan ug gitalinug-an;

9 Busa sa diha nga kini nahimo, ang uban usab, nga adunay mga sakit sa pulo, miabut, ug nangaayo:

10 Nga nagpasidungog kanamo sa daghang mga dungog; ug sa paggikan namo, ilang gikargahan kami sa mga butang nga gikinahanglan.

11 Ug sa tapus ang tulo ka bulan migikan kami sakay sa usa ka sakayan sa Alejandria, nga nagpalabay sa tingtugnaw didto sa pulo, kansang timaan mao si Castor ug Pollux.

12 Ug midunggo kami sa Siracusa, ug mipabilin kami didto ug tolo ka adlaw.

13 Ug gikan didto milikos kami, ug miabut sa Regio: ug sa tapus ang usa ka adlaw mihuyop ang habagat, ug miabut kami sa sunod nga adlaw sa Puteoli:

14 Diin kami nakakaplag ug mga igsoon, ug kami gihangyo sa pagpabilin uban kanila sa pito ka adlaw: ug busa kami miadto sa Roma.

15 Ug gikan didto, sa pagkadungog sa mga igsoon mahitungod kanamo, sila nangadto sa pagsugat kanamo hangtud sa Appii forum, ug sa tulo ka taberna: ug sa pagkakita ni Pablo kanila, siya nagpasalamat sa Dios, ug nadasig.

16 Ug sa pag-abut namo sa Roma, ang centurion nagtugyan sa mga binilanggo ngadto sa kapitan sa mga bantay: apan si Pablo gitugotan sa pagpuyo nga mag-inusara uban sa usa ka sundalo nga nagbantay kaniya.

17 Ug nahitabo nga sa tapus ang tulo ka adlaw gipatawag ni Pablo ang mga punoan sa mga Judio: ug sa diha nga sila nanagkatigum, siya miingon kanila, Mga igsoon, bisan ako walay nahimo batok sa katawohan, kun sa mga batasan sa atong mga amahan. , bisan pa niana ako gitugyan nga binilanggo gikan sa Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga Romano.

18 Nga, sa diha nga gisusi nila ako, buot unta nga buhian ako, tungod kay ako walay hinungdan sa kamatayon.

19 Apan sa diha nga ang mga Judio misupak niini, ako napugos sa pagdangup ngadto kang Cesar; dili tungod kay kinahanglan ko nga akusahan ang akong nasud.

20 Tungod niini nga hinungdan gipatawag ko kamo, aron makigkita kaninyo, ug makigsulti kaninyo: tungod kay tungod sa paglaum sa Israel ako gigapus niini nga talikala.

21 Ug sila miingon kaniya, Kami wala makadawat ug mga sulat gikan sa Judea mahitungod kanimo, ni bisan kinsa sa mga igsoon nga mianhi ang mipahibalo o nagsulti ug bisan unsa nga kadautan mahitungod kanimo.

22 Apan buot kami nga maminaw kanimo sa imong hunahuna: kay mahitungod niini nga pundok, kami nahibalo nga bisan asa kini ginaspak.

23 Ug sa diha nga sila nakatudlo kaniya ug usa ka adlaw, dihay daghan nga nangadto kaniya sa iyang puloy-anan; Nga kaniya iyang gipatin-aw ug gipamatud-an ang gingharian sa Dios, nga nagdani kanila mahitungod kang Jesus, gikan sa Kasugoan ni Moises, ug gikan sa mga manalagna, sukad sa buntag hangtud sa gabii.

24 Ug ang uban mituo sa mga butang nga gisulti, ug ang uban wala motoo.

25 Ug sa wala sila magkauyon sa usag usa, sila namahawa, human si Pablo makasulti ug usa ka pulong, Maayo ang gisulti sa Espiritu Santo pinaagi kang Isaias nga manalagna ngadto sa atong mga amahan,

26 Nga nagaingon: Umadto ka niini nga katawohan, ug umingon ka, Sa pagpamati kamo makadungog, ug dili makasabut; ug sa pagtan-aw kamo nakakita, ug dili makasabut:

27 Kay ang kasingkasing niini nga mga katawhan nahimong matig-a, ug ang ilang mga igdulungog amang sa pagpaminaw, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; tingali unya sila nakakita uban sa ilang mga mata, ug makadungog uban sa ilang mga igdulungog, ug makasabut uban sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug ako moayo kanila.

28 Busa hibalo niinyo, nga ang kaluwasan sa Dios gipadala ngadto sa mga Gentil, ug nga sila magapatalinghug niini.

29 Ug sa diha nga siya nakasulti niini nga mga pulong, ang mga Judeo mipahawa, ug adunay dagkung mga pangatarungan sa ilang kaugalingon.

30 Ug si Pablo mipuyo sa tibuok duha ka tuig sa iyang kaugalingong sinuholan nga balay, ug gidawat niya ang tanan nga miduol kaniya,

31 Nga nagawali sa gingharian sa Dios, ug nagatudlo sa mga butang mahitungod sa Ginoong Jesu-Cristo, sa bug-os nga pagsalig, walay bisan kinsa nga nagdili kaniya.